

S.AHMET ARVASI

HASBİHAL
III

BÜTÜN ESERLERİ
IX

BİLGEOĞUZ

HASBİHAL - 3

S. Ahmet Arvasi

BÜTÜN ESERLERİ - 9

BİLGEOĞUZ®

HASBİHAL - 3

Yazan: S. Ahmet Arvasi

Yayın Yönetmeni: Oğuzhan Cengiz

Editör: Selim Çoraklı

Kapak Tasarımı

Sabahattin Kanaş

Dizgi/Mizanpaj

Sada Ajans

Baskı / Cilt

Tunçel Ofset

0212 565 37 00

Kitabın Uluslar arası seri Numarası

(ISBN): 978-605-5965-30-3

Kültür Bakanlığı Sertifika No: 0507-34-008624

www.bilgeoguz.com.tr



İrtibat: Alemdar Mah. Molla Fenari Sk. No: 41/A

Cağaloğlu / İSTANBUL

Tel: 0212 527 33 66 **Faks:** 0212 527 33 64

E-MAIL: bilgi@bilgeoguz.com.tr

HASBİHAL - 3

S. Ahmet Arvasi

BÜTÜN ESERLERİ - 9

2008

BİLGEOĞUZ®

“ Müslüman aydınlar,
Yüce İslâm’ı, dünyaya ve
insanlara mal etmeye
çalışırken, “tavizsiz olmak”
kadar, cemiyetlerin “yapısına,
işleyişine ve idrakine” göre, esnek
bir takdim biçimi içinde olmaya
önem vermelidirler. Esasen,
bu husus, yüce ve mukaddes
kitabımız Kur’ân-ı Kerim’in Nahl
Suresi 125. ayetinde
şöylece ifade buyrulur:
(İnsanları), Rabbinin yoluna
hikmetle, güzel öğütle davet et.
Onlarla mücadeleni en güzel (yol)
hangisi ise onunla yap.

”

TAKDİM

Çağımızın önemli ilim, ahlak ve fazilet insanlarından biri Seyit Ahmet Arvasi'dir. Çünkü Arvasi hoca, insanlığın ideolojik bataklıklar içerisinde çırpındığı bir dönemde, kendini yetiştirerek insanları, özellikle de Ülkücü gençleri aydınlatma yolunda durmadan çalışmış, fikir üretmiş, hep onların saadetleri için çırpınıp durmuştur. Arvasi hoca, fikir ve düşünce hayatının çeşitli uçurumlarında kol gezen ve okumayı seven gençlere el uzatarak, adeta onların koruyucu meleği olmuş, onların yerine fırtınaları göğüslemiş ve muhtemel sarsıntılara karşı daima tetikte beklemiştir.

Her hamle ve hareket adamı gibi Arvasi hocanın perspektifinde, her şeyden evvel, Allah(cc)'ın hoşnutluğu olmuş, bunu gerçekleştirmek içinde Resullullah (sav)'ı örnek alan bir hayat yaşamaya çalışmıştır. Bu anlamda Arvasi hoca, hem tebliğ hem de temsil keyfiyetini kendisine yakışır şekilde sergilemiştir. "Ben, İslâm iman ve ahlakına göre yaşamayı en büyük saadet bilen, büyük Türk milletini iki cihanda aziz ve mesut görmek isteyen ve böylece İslamiyeti gaye edinen Türk milliyetçiliği şuuruna sahibim."

Yaşantı itibarıyla Peygamberimize(sav) bağlı bir hayat süren Arvasi hocanın en önemli yönlerinden biri de, yaşadığını yazan, yazdığını yaşayan, inandığını söyleyen, söylediğine inanan ve savunduğu fikirleri her zaman ve zeminde savunmasını bilen biri olmasıdır. Bu manada onu tarihimizin içinden günümüze miras kalmış bir örnek Alp-Eren, bir peygamber aşığı ve mirasçısı saymak asla mübalağa olmaz.

Arvasi hocanın kaleme aldığı eserlerini incelediğimizde bütün gayretinin imanlı bir gençlik yetişmesi olduğunu görürüz. Bunun için çırpınmış, bunun için kafa yormuş ve aramızdan ayrılana kadar da bu istikametini asla bozmamıştır. Bu hususta başkaları ikballer peşinde koşarken Arvasi hoca gözünü "Büyük ideale" dikmiş, bunun gerçekleşmesi için çaba sarf etmiştir. Arvasi hocayı yakından tanıyanlar bu çabanın asla normal bir çaba olmadığını da müşahade etmişlerdir.

Arvasî Hocanın milliyetçilik anlayışı asla kana, ırka, soya dayanmaz. Arvasî Hoca "Kültürel milliyetçilik" adını verdiği bir milliyetçilik anlayışını savunmuş ve bunu bir eserinde şöyle ifade etmiştir: "Milliyetçilik bir milletin kendini ekonomik, kültürel, sosyal ve politik yönden güçlendirmesi, başka millet ve gruplara sömürtmeme çabasıdır. Bu bakımdan milliyetçilik meşru bir hak ve şudur.", "Milliyetçilerin ıstıraba ve çileye duçar olduğu dönemler, devlet ve millet düşmanlarına felaket, dostlarına ise saadet getirmeye vesile olmuştur."

Türk insanının her zamandan daha çok bugün Arvasî hocanın eserlerine ihtiyacı vardır. Kendini muhafaza etmek ve gayeden sapsamak istemiyorsa, çölde kalan insanın suya duyduğu hasret kadar bu eserlere de ihtiyacı olduğunu bilmelidir. Çünkü bu eserler okuyanları gerçek ve tek çıkar yol olan Allah'a(cc) ve Resulü'ne çağırma-
tadır.

İstifade edebilenlere ne mutlu...

Bilgeoğuz Yayınları
Oğuzhan Cengiz

İÇİNDEKİLER

Takdim.....	5
Önsöz-Giriş yerine.....	15
Başarının Sırrı: İnsanı Tanımak.....	17
İnsanı Tanımak Onu Anlamak Demektir.....	18
Eğitimde Millî ve Beşerî Tecrübe.....	20
Yanlış Kültür Politikamız.....	21
Homo-Faber.....	22
Büyük Buluşlar ve Televizyon.....	24
Yeni Savaşlar ve Televizyon.....	25
Millî Kültürümüzü Kimler Geliştirecek?.....	27
Başörtüsü ve Bir Genelge.....	28
Üniversite Gençliğini Tahrik Edenler.....	30
Gelişmişlik Seviyesi ve Yüksek Öğretim	31
Makyavelizm ve İdealizm.....	33
Sahteler ve Gerçekler.....	34
"Sahte" ve "Gerçek" Olanı Tanımak.....	36
Münafık Tipler.....	37
İmam-ı Gazalî.....	39
Gazalinin Çilesi.....	40
"Tahkiki İman" Ne Demektir?.....	42
Şüphe ve İman.....	43
"Mustafa Cemil Kırımlıoğlu Unutulmamalı!".....	44
İnsanca Yaşamak.....	46
İnsanca Yaşamak ve İslâm.....	47
Hurafe Üretenler ve Yayanlar.....	48
"Noel Haftası" ve "Yılbaşı".....	50
Mehmet Akif ve Mücadelesi.....	51
Mehmet Akif'ten Seçmeler.....	53

İslâm'ın Değişmez Vafı: Yepyeni Kalmak.....	54
İslâm'ın Gücü.....	55
Yılbaşı Gecesi.....	56
İslâm Karşımda Kilisenin Tarihi Tavrı.....	58
Hristiyanlık Çökerken Batı'da Din İhtiyacı.....	59
Peygamberlik ve Dehâ.....	60
Dinsizlik Cinneti.....	62
İdeolojiler ve Gençlik Psikolojisi.....	63
Gençlik ve Nesiller arası Çatışma.....	64
Reis Olmak.....	66
Akrabalık Bağları ve İslâm.....	67
Zekâ ve İntibak.....	68
Kaba Kuvvet ve Manevî Değerler.....	70
Allah'a İnanmayanlara Güvenilmez.....	71
İyimserler ve Karamsarlar.....	72
İlmî Tavrı ve Ötesi.....	74
Dünyamızı Karartanlar.....	75
Güçlü Bir Cemiyet Olmak ve İslâm.....	76
İktisat Âmili ve İslâm Terbiyesi.....	78
Çağdaş Savaşlar ve İktisadi Güç.....	79
"A.E.T. ve Türkiye" Konusunda Farklı Tavrılar.....	80
Türkiye A.E.T. ve Çeşitli Endişeler.....	82
AET. Ülkelerinin Yeni Tavrı.....	83
A.E.T'nin Tavrı ve Farklı İki Türkiye.....	85
A.E.T'nin Geleceği.....	86
A.E.T. Ülkeleri ve Milliyet Gerçeği.....	88
Türkiye A.E.T.'ye Katılmalı mıdır?.....	89
İslâm Ortak Pazarı ve Batılı Dostlarımız.....	90
Türk Halkının Mukavemeti.....	92
Halkımızın Gücü.....	93
İşçilerimizin Uyumu Meselesi.....	94
Cemiyetlerin İşleyişi ve Demokrasi!.....	96
Milletimiz ve Siyasî Partiler.....	97

Milletimizden Siyasî Partilere Mesajlar.....	98
"Nasıl Çalışalım?".....	100
Başarıda Dâvanın ve Liderin Gücü.....	101
Komünistlerin Oyununa Gelmeyiniz.....	102
Başarıda Kadroların Rolü.....	104
Milletimizin Dinamik Karakteri.....	105
Dinin Birleştirici Rolü.....	107
En Büyük İşkence.....	108
Batılı Dostlarımız (!) Bizden Ne İstiyorlar?.....	109
Nasıl Bir Türkiye?.....	111
Millî Kalkınma ve Yabancı Dostlar.....	112
Sultan II. Abdülhamîd Üzerine.....	113
Batı'da Gençlik Buhranları ve Biz.....	115
AİDS Hastalığı ve İlâhî Gazab.....	116
Müslüman Aydınların Sorumlulukları.....	117
"Çağdaşlık" Kavramı.....	119
Çağdaşlık Ne Demektir?.....	120
Yirminci Asır ve İslâm Dünyası.....	121
İslâm Âleminin Dünü ve Bugünü.....	123
Yeni Savaşlar ve Türk Milleti.....	124
Çağdaş Savaşlar ve İslâm Âlemi.....	125
İslâm Dünyasının Aydın Kadrolara İhtiyacı Var.....	127
İslâm Dini'nin Kaynakları ve Kur'an-ı Kerîm.....	128
Hidayet Rehberimiz: Kur'an-ı Kerîm.....	130
Dînimizin Temel Kaynaklarından: "Sünnet-i Seniyye".....	131
Dînimizin Temel Kaynaklarından "İcmâ-I Ümmet".....	132
İslâm'ın Temel Kaynaklarından: "İçtihad".....	134
Dinde Anarşi Doğurmak İsteyenler.....	135
Lâiklik, Dîn ve Devlet Üzerine.....	136
Ülkemizde Lâiklik, Dîn ve Devlet Münasebetleri.....	138
Batı Demokrasilerinde Dîn ve Devlet... (1).....	139
Batı Demokrasilerinde Dîn ve Devlet... (2).....	141
Batı Demokrasilerinde Dîn ve Devlet... (3).....	142

Devletin Dini Olur Mu?.....	143
Ülkemizde Dîn Eğitimi.....	145
Dîn Eğitim ve Öğretiminin Lüzumu.....	146
Federal Almanya'da Dîn ve Devlet.....	148
İngiltere'de Dîn Eğitimi.....	149
Politikacılar ve Dîn.....	150
Halılarımız, Kilimlerimiz ve Camilerimiz.....	151
Tabiat ve Kültürün Dengesini Kurmak.....	153
Tabiat Büyük Bir Eczanedir.....	154
İntihar Olayında, Basın ve Yayının Rolü.....	155
Ülkemizde Nüfus Hareketleri ve İntihar.....	156
İntihar Olayı ve Bazı Dinamizmler.....	158
İstatistiklere Göre Erkeklerin Ömrü.....	159
Ülkemizde ve Dünyada Ailenin Durumu.....	160
Çanakkale Zaferi.....	161
Maarifimizin Başarısı (?).....	163
Tıp Fakülteleri ve Öğrenci Sayısı.....	164
"Mutlu Azınlığım" Baskısı.....	165
İslâm Terbiyesinin Milli ve Alemşümül Karakteri.....	166
İslâm Terbiyesinde İlim ve Tatbikat.....	168
İslâm, İş ve Tatbikat Dînidir.....	169
Sosyalizm, İndividüalizm ve İslâm.....	170
Mirâc.....	171
Mecburî Dîn Kültürü Dersleri ve Bazı Olumsuz Tavırlar.....	173
İslâm'a Karşı Olanların Cehaleti.....	174
Dinsizler, İslâm'ın Mantığını Bilmezler.....	175
Bir Tanrı Tanımaz İle Sohbet.....	176
Yücelmek İsteyen İnsan ve Materyalizm Cinayeti.....	178
Bozuk Dînler ve Gerçek Dîn.....	179
2 Nisan ve Aziz Şehitlerimiz.....	180
Kancıkça Bir Oyun Daha.....	182
Sahte Dindarlar ve Sahte Laikler.....	183
Ülkemizdeki Tanrıtanımazların Durumu.....	185

Hakkı Bulmak İçin, Önce Ona İnanmak Gerek.....	186
İslâm İlim İle Çatışmaz.....	187
"Sözde Sevgiler" ve "Gerçek Sevgiler".....	188
Harf İnkılâbı ve Medeniyet Değişimi.....	190
Atmosferdeki Delik ve Kur'ân-ı Kerîm'den Haberler.....	191
Bazı Marksistlerin Tahrik Edici Yayınları.....	192
Türkçe Kökenli İsimler Meselesi.....	194
Berat Geceniz Mübarek Olsun.....	195
14 Nisan 1918 ve Ermeni Mezalimi.....	196
15 Nisan 1918 ve Ermeni Mezalimi.....	198
Sağlam Bir Millî Eğitimin Asgari Şartları.....	199
İlmî Bilginin Nitelikleri.....	200
Akıl ve Duygular.....	201
Muhteşem Terkip: Türk-İslâm Medeniyeti.....	203
Elbette Türk-İslâm Medeniyeti.....	204
Bu Herifler, Bizi de, Batıyı da Bilmiyorlar.....	205
Bunların Derdi Başka.....	207
Bunlar Hep Bahane.....	208
İnsanın İnsana Zulmü.....	209
Lâiklik İstismarcıları.....	211
Sapık Dînî Akımlar ve Marksistlerin İstismarı.....	212
Şeriat Devleti mi, Fars Emperyalizmi mi?.....	214
Petro-doların Gücü ve Vehhabîlik.....	215
Ramazan.....	216
Dînimizde Namazın Yeri.....	218
İslâm'da İbadet Şuuru.....	220
Namaza Çağrı.....	221
Sosyal-Psikoloji Açısından Ezan ve Namaz.....	222
İslâm'ın Daveti ve İnsanın Fıtratı.....	224
İslâm'ın Daveti Alemşümuldur.....	225
İslâmiyet ve Ruhbanlık.....	226
Ezanın Şuuruna Varmak.....	227
İslâm ve Allah.....	229

İslâm'ın Diyalektiği ve Allah.....	230
Mü'minin Mîracı.....	232
Her Namaz, Metafizik Bir Soluk Almadır.....	233
Namaz, İhlâsla Kılınmalıdır.....	234
"Nefis Terbiyesi" ve Namaz.....	235
Zaman Faktörü ve Namaz.....	237
İnsanın Verimi ve Namaz.....	238
Hayatın İki Ritmi ve Namaz.....	239
Namazın Doğurduğu Dinamizm.....	241
Namazın Mânâsı ve Yabancılar.....	242
Gençlik Üzerine.....	244
Gençliğe Sahip Çıkmak.....	245
Gençlik ve Namaz.....	246
Cemaatle Namaz Kılmak.....	247
Temizlik ve Namaz.....	249
Kadir Geceniz Mübarek Olsun.....	250
Üstad Necip Fazıl Bey'i Anarken.....	251
İçtimâî Yalnızlık ve Cemaatle Namaz.....	253
İslâm'da İktisadi Dayanışma.....	254
Çağımızın Buhranlı Adamı ve Dua.....	255
Ramazan Bayramınız Mübarek Olsun!.....	257
İslâm Karşısında Kilisenin Tarihî Tavrı.....	258
Batı'nın Bize Bakışı.....	259
Kendini Batı'ya Kabul Ettirme Kompleksi.....	260
Bu Kompleksten Kurtulmak Gerek.....	261
Milletlerin İtibarı ve Şahsiyetçilik.....	263
AET ve Batılı Olmak Kompleksi.....	265
Yabancılaşma Tehlikesi ve Yeniden Diriliş.....	266
Milletlerin Ölümü ve AET'nin Düşündürdükleri.....	267
AET Ülkeleri Homojen Midir?.....	269
Hürriyet Karşısında Fert ve Cemiyetin Durumu.....	270
İnanmak ve Ötesi.....	272
Mutlu Azınlıklar Niçin Tedirgin Oluyor?.....	273

İçtimâî Hareketlilik ve Yeni Dengeler.....	274
Cemiyetler ve Hâkimiyet Problemi.....	276
Millî İrade ve Hürriyet Kavramı.....	277
Millî İrade Üzerine.....	279
Halka Hizmet Hakk'a Hizmettir.....	280
İslâm'da "Hakk'ın" ve "Halkın" İradesi.....	281
Millî İrade ve Hukukun Üstünlüğü Üzerine.....	283
Fikirlerin ve Kadroların Gelişme Ortamı.....	284
"Batılılar Ocağı".....	285
Marazı Bir Yaklaşım: "Batılılaşma Sevdası".....	287
Bize Hayat Veren Terkip.....	288
"Vakıa" ve "İdeal" Olarak Türk-İslâm Terkibi.....	289
Kavgalar ve Tavırlar.....	291
Savaş ve Barış Üstüne.....	292
Emperyalizmin Korkusu ve İslâm.....	293
Korku Ahlâkı ve İslâm'ın Kılıcı.....	294
İslâm Dünyası Nasıl Ayağa Kalkar?.....	296
"Eski Yazı" Meselesi ve İrtica.....	297
Tarihî Alfabelerimiz ve İlmî Araştırmalar.....	298
Durum Muhakemesi İhtiyacı.....	300
Durum Muhakemesi: Ülkemizdeki Gelişmeler.....	301

ÖNSÖZ YERİNE...

(Ahmet Arvası'nın kendi ağzından biyografisi)

Ben 15 Şubat 1932 Pazartesi, Ağrı İlinin Doğubeyazıt kasabasında doğdum. Ailece Van'ın Müküs (Bahcesaray) kasabasına bağlı Arvas (Doğanyayla) köyündeniz. Muhitimizde bu köyün adına izafeten Arvasiler olarak tanınırız. Soyadı Kanunu çıktıktan sonra, köyümüzün adı soyadımız oldu. Babam Van Gümrük Müdürlüğü'nden emekli Abdülhakim efendi, annem ev kadını Cevahir hanımdır. Biri benden büyük 5 kardeşim var. Evliyim. Halen 5'i hayatta 6 çocuk babasıyım. İlkokula Van'da başladım. Doğubeyazıt'ta bitirdim. Ortaokula Karaköse'de başladım. Erzurum'da bitirdim. Daha sonra Erzurum Erkek Öğretmen Okulu'na (sonra Nene Hatun Kız Öğretmen Okulu oldu) kayıt yaptırđım. 1952 yılında ilkokul öğretmeni olarak çalışıp askerliğini yedek subay olarak tamamladım. Sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'ne kaydoldum.

1979 yılında emekliye ayrıldım.

Ben İslâm, îman ve ahlâkına göre yaşamayı en büyük saadet bilen, Türk milletini iki cihanda aziz ve mesut görmek isteyen ve böylece İslâm'ı gaye edinen Türk milliyetçiliği şuuruna sahibim. Benim milliyetçilik anlayışında asla ırkçılığa, bölgecilığe ve dar kavmiyet şuuruna yer yoktur. İster azınlıklardan gelsin, isterse çoğunluktan gelsin her türlü ırkçılığa karşıyım.

Bunun yanında Şanlı Peygamberimizin "Kişi kavmini sevmekle suçlanamaz. Kavminin efendisi, kavmine hizmet edendir. Vatan sevgisi imandandır" tarzında ortaya koydukları yüce prensiplere de bağlıyım.

Öte yandan İslâm'ın yakından uzağa doğru bir fetih ile bütün beşeriyeti tevhid bayrağı altında bütünleştirmeye çalışan ilâhî sistem olduğunu da unutmuyorum. Yine Şanlı Peygamberimizin "İlim müminin kaybolmuş malıdır. Nerede bulursa almalıdır" tarzında formülleştirdiği mukaddes ölçüye bağlı olarak, hızla muasırlaşmak gereğine inanmaktayım. Bu Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin yeniden doğuşu (rönesansı) olacaktır.

İslâm'dan zerre taviz vermeden yepyeni kadrolar ve müesseseler ile zamanımızın bütün meseleleri, vahyin, Peygamber tebliğlerinin

ve sünnet yoluna bağlı büyük müçtehidlerin açıklamalarının ışığında, yeniden bir tahlile ve tertibe tâbi tutulabilir.

İnanıyorum ki, hem Türk hem Müslüman olmak hem de muasır dünyaya öncülük etmek mümkündür. Ecdadımız bütün tarihleri boyunca bunu denediler ve başarılı oldular. O halde bizler niye bu tarihî misyonumuzu yerine getirmeyelim?

Asla unutmamak gerekir ki, yabancı ideolojiler, yabancı ve istilâcı devletlerin fikir paravanalarıdır. Milletleri içten vuran sinsi tuzaklardır. Bunu bildiğim, buna inandığım içindir ki, Türk milletini parçalama oyunlarına ve tertiplerine karşı durmayı, büyük bir namus ve vicdan borcu bilmekteyim. Hele bir Doğu Anadolu çocuğu olarak, doğduğum ve büyüdüğüm bölge etrafında döndürölmek istenen hain niyetlere, kahpe tertiplere karşı elbette kayıtsız kalamazdım. Beni yakından tanıyanlar, bütün hayatımı ve çalışmalarımı Türk-İslâm Ülküsü'ne vakfettiğimi elbette bilirler. Beni bu mukaddes yoldan döndürmek için ne oyunlara, ne tertiplere ve ne kahpe-liklere maruz bırakıldığımı bir Allah bilir bir ben. Şüphesiz bu oyunlar bitmemiştir ve kolayca biteceğ de benzemez. Kesin olarak iman etmişimdir ki, Müslüman Türk milleti ve onun devleti güçlü ise, İslâm dünyası da güçlüdür. Aksi bir durum varsa, bütün Türk dünyası ile birlikte İslâm dünyası da sömürölmektedir.

Galiba bu durumu en iyi idrak edenler de düşmanlarımız. Onun için bütün İslâm dünyasını esir almak isteyen şer kuvvetlerin ilk hedefi, Türk devleti ve Türk milleti olmuştur. Tarihten ibret almasını bilenler, bunu ayan - beyan göreceklerdir. Durum günümüzde de aynıdır. Onun için diyorum ki; Türk devletini yıkmak ve Türk milletini parçalamak isteyen bölücüler, yalnız Türklüğe değil, İslâm'a da ihanet etmektedirler.

S. Ahmet Arvasi

BAŞARININ SIRRI: İNSANI TANIMAK

İş başarmak isteyen herkes ve her kuruluş, mutlaka, karşısında bulunan kişi ve cemiyeti tanımak zorundadır. Bunun gibi, başarıya ulaşmak isteyen “ideolojiler” ilişki kurdukları cemiyetlerin yapısına, “işleyişine” ve “idrakine” göre metod, vasıta ve kadro hazırlarlar. Bu sebepten olacak, tarihin en büyük inkılapçısı Şanlı Peygamberimiz, “İnsanlar ile idraklerine göre konuşunuz” diye buyururlar.

Şunu hemen belirtelim ki, bu, asla “dâvadan taviz vermek” mânâsına gelmez. Mesele, “güzeli”, “iyiyi”, “doğruyu” ve “hak ve hakîkati” insanların anlayabileceği ve sevebileceği bir biçimde “takdim etmek”ten ibarettir. Yani, yüce dînimizin: “Sevdiriniz ikrah ettirmeyiniz” ölçüsüne uymak...

O halde, Müslüman aydınlar, Yüce İslâm’ı, dünyaya ve insanlara mal etmeye çalışırken, “tavizsiz olmak” kadar, cemiyetlerin “yapısına, işleyişine ve idrakine” göre, esnek bir takdim biçimi içinde olmaya önem vermelidirler. Esasen, bu husus, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de şöylece ifade buyrulur: “(İnsanları), Rabbinin yoluna hikmetle, güzel öğütle davet et. Onlarla mücadeleleni en güzel (yol) hangisi ise onunla yap”. (en-Nahl/125). Gerçekten de başarılı olmak için “insanı tanımak” şarttır. Günümüzde, her faaliyet gibi, ideolojik faaliyetler de tamamı ile “ilme dayanmakta”dır. Şimdi sosyologlar, psikologlar, pedagoglar, ekonomistler, İdeologlar ve politikacılar birlikte çalışmaktadırlar. Nitekim, görünen odur ki, böylece çalışan ve teşkilâtlanan “ekipler” başarıya ulaştıkları halde, meseleyi “sert ve haşın bir siyaset zeminine” taşıyanlar ise kısa zamanda tükenip gitmektedirler. Yani, dâvayı, sadece “siyasî bir çatışma”, siyaseti de “particilik” ve particiliği de “siyasî bir şirket” tarzında ele alan, “ayak oyunları” ile yol katetmeye çalışan koltuk ve mevkî düşkünü “kadroların” (!) başarı şansı yoktur. Böyleleri, cemiyette mevcut “potansiyeli” de harcamaktan öte bir iş yapmış olmazlar.

Hepimiz tecrübe ile görmüşüzdür ki, en haklı dâvalar ve en doğru fikirler ve en sağlam inançlar, “ehliyetsiz ellerde” başarısız duruma düşmektedir de nice haksız dâvalar, bozuk fikirler ve çürük inançlar, “güçlü kadrolar” elinde hayrete şayan mesafeler alabilmektedirler.

Bütün bunları, bir tarafa bırakarak biz, kendi meselemize dönelim. Evet, artık açıkça ve mertçe itiraf edelim ki, biz Müslümanlar, insanı tanımak ve ona göre teşkilâtlanmak konusunda hayli “güçsüz” durumdayız. Bilhassa, son iki-üç asırdan beri, gerilememizin temel sebeplerinden biri de budur. Yani biz Müslümanlar, “tecrübî sosyoloji” den, “psikoloji” den, “pedagoji” den mahrumuz ve bu işi hakkı ile yürütecek “elit kadrolar” yetiştirememişiz. Bu yüzden büyük hatâlar yapmışız, yapıyoruz ve yapmakta devam ediyoruz.

İslâm Dünyası’nda yöneticiler kendi cemiyetlerinde, müşahede ettikleri ve “olumsuz buldukları” her davranışı ve kıpırdanışı “suçlamak” ve “bastırmak” metodu ile çözmeye (!) alışmışlardır. Pek çoğunda, “ilmî bir tavır” gelişmemiştir. Oysa, bilmek gerekir ki, “İlim adamları” bu tip davranışları ve hareketleri “suçlamadan önce”, onu meydana getiren “sebepleri” objektif olarak tanımak ve ona göre “çare aramak” zorunda olduklarını bilirler. Bütün mesele, cemiyetin bütününe veya bir kısmını “olumsuz tavır” almaya zorlayan sebepleri ve şartları sağlamca tespit ettikten sonra, problemi “millî” ve “çağdaş” tedbirlerle çözüme ulaştırmaktır. Yani, bütün sır, yazımızın başlığında da belirttiğimiz üzere, İNSANI TANIMAK’tadır.

İNSANI TANIMAK ONU ANLAMAK DEMEKTİR

Gerçekten de insanı tanımak, onu “anlamak” demektir. İnsanı anlamak da onun “temel ihtiyaçlarını” “istek” ve “ıstıraplarını” objektif olarak bilmek ve ona göre davranmak demektir.

Hastalar sizden “hastane”, evsizler sizden “konut”, işsizler sizden “iş”, çocuklar ve gençler sizden “okul”, fakirler sizden “ekmek”, mazlumlar sizden “adalet”, mağdurlar sizden “hak”, vatandaşlar sizden “can ve mal güvenliği” isterken, siz, bütün bunlara karşılık onlara “nasihat etmeye” kalkışırsanız, sadece başarısız duruma düşmezsiniz, aynı zamanda gülünç de olursunuz.

Hele bir millet, “öz yurdunda garip, öz vatanında parya” psikolojisi geliştirmişse, ülkede, kendini “sahipsiz ve himayesiz bulan kitleler” çoğalmışsa, tehlike, tahminlerin üstünde vahamet kazanır.

İslâm Dünyası’nın bütün yönetici kadrolarına haber verelim ki, eğer ülkenizdeki insanlar, yukarıda bildirdiğimiz bir tablo içinde kıvranıyorsa, hiç şüphemiz olmasın ki, cemiyetiniz, “emperyalist ve düşman güçlerin” de istinasını çekecektir. Bu tabîdîr.

İslâm Dünyası'nın aydınları ve yöneticileri, kesin olarak bilmedirler ki, ülkeleri, “emperyalist güçlerin” savaş sahası haline gelmişse, milleti ve vatani bölmek, parçalamak ve sömürgeleştirmek için “iç ve dış düşmanlar” dert ve meseleleri istismar edebiliyor; hâinler, ajanlar, beşinci kollar, muhterisler, azınlık ırkçıları, siyaset cambazları ve onların “yandaşları”, milletin, gençliğin, köylünün, işçinin, esnafın, mazlum ve mağdurların meselelerini, “iç savaşın malzemesi” olarak kullanabiliyorlarsa, gerçekten, ülkede “esaslı reformlara” ve “çağdaş müesseselere” ihtiyaç var demektir. “İdealist ve milliyetçi kadrolar”, bu reformları gerçekleştiremezse ve bu müesseseleri kuramazsa, iç ve dış düşmanlar, bu ihtiyaçları, sürekli olarak istismar edeceklerdir.

Esefle belirtelim ki, İslâm Dünyası'ndaki facialar, daha çok bu niteliktedir. Bu sebepten biz, İslâm Âlemi'nin yeniden ve çağdaş ihtiyaçlara göre teşkilatlanması gereğine inanıyoruz. Bu, İslâm Dünyası'nın, kendi şahsiyetini koruyarak yeni ihtiyaçlara göre, teşkilatlanması, kendinden asla taviz vermeksizin “yeni kadrolar” ve “yeni müesseseler” ile ayağa kalkması demektir. İslâm, dîn olarak, asla “reforma” muhtaç değildir; ama, İslâm Âlemi ve İslâm cemiyetleri, yepyeni kadrolara, reformlara ve müesseselere muhtaçtır. Dünyanın “en güzel dîni” ve bozulmadan günümüze ulaşan “tek vahiy nizamı”, asla cahil kadroların elinde bırakılamaz ve fonksiyonunu yitirmiş müesseselere bağlanamaz. Bizi, çok iyi anlamak gerekir, çünkü biz, “dîn”in değil, İslâm Dünyası'ndaki “kadroların” ve “müesseselerin” hızla “yenilenmesini” savunmaktayız. Yani, yepyeni kadrolarla, yepyeni müesseselerle, yepyeni metod, vasıta ve tekniklerle “yepyeni bir diriliş hamlesi”... İslâm'ın “ezelî” ve “ebedî yeni” olduğunu, bilfiil gösterme gayreti ve başarısı...

Bazı çevrelerin, bizim bu ihtiyacımızı da istismar ettiklerini görüyoruz. Bazı gafil veya art niyetli kişi ve kadrolar, İslâm Dünyası'nın “kendini yenileme” ihtiyacını, “İslâm'da reform” biçiminde ele almakta, “İslâm'ın temel kaynaklarına” ters düşecek teklif ve teşebbüslerle ortaya çıkmaktadırlar. Bunlar, kendilerini, nasıl takdim ederlerse etsinler, gerçekte “İslâm'ı tahrip gayreti” içinde bulunan kimselerdir. Bunları çok iyi tanımak, telkin ve propagandalarına kanmamak gerekir. Onlara demek gerekir ki, “Biz dînimizi değil, cemiyetimizi yenilemek istiyoruz. Çünkü, yenileşmeye muhtaç olan İslâm değil, İslâm Dünyası'dır”.

EĞİTİMDE MİLLÎ VE BEŞERÎ TECRÜBE...

Sağlam ve güçlü bir eğitim, “millî” ve “beşerî” tecrübeye gerekli ağırlığı vermek; bu konuda muhtaç olduğu dengeyi kurmak ve sistemini, bu terkinin üzerine verimli bir şekilde oturtmak zorundadır.

Bu, çok önemlidir. Çünkü, görülmüştür ki, “millî tecrübelerini” ihmal veya inkâr eden cemiyetler kolayca soysuzlaşmakta, “beşerî tecrübeyi” ihmal ve inkâr eden cemiyetler ise gelişmemektedirler.

Bu sebepten olacak, bugün, hemen hemen bütün Batı Avrupa ülkeleri, çocuklarına, her şeyden önce, mukaddes kitap bildikleri “İncil”in mesajlarını ulaştırmaya çalışırlar. İngiltere’de, Hollanda’da, Belçika’da, Danimarka’da, İskandinav ülkelerinde, Federal Almanya’da, İtalya’da, Yunanistan’da... böyledir. Sonra, bu ülkeler, kendi kültür ve medeniyetinin özelliklerine göre, Greko-Lâtin Dünyası’nın en ünlü fikir adamlarını, eğitim seviyesinin verdiği imkânlar ölçüsünde, genç nesillerin kafalarına ve gönülleri-ne yerleştirirler. Yani, genç nesiller, her şeyden önce, kendi “klâsiklerini” öğrenirler.

Gerçekten de Batı Dünyası, asla kendi klâsiklerini ihmal etmez; genç nesilleri, daima onlarla yüz yüze ve içice bulundurur. Bu sebepten olacak, okullarına ve dershanelerine onların isimlerini verir, duvarlara resimlerini asar, onlar için köşeler açar, hayat ve eserlerini sergiler, anma günleri tertipler. Bütün bunların yanında, basın ve yayın organları, radyo ve televizyonlar da kendi kültür ve medeniyetinin “klâsiklerini” diri tutmaya çalışırlar. Böylece “millî eğitimlerini” sağlam bir temel üzerine oturtuktan sonra, tamamı ile kültür ve medeniyet şuuru içinde, diğer milletlerin tarihlerine, yaşayışlarına ve “klâsiklerine” yönelirler.

Hemen belirtmemiz gerekir ki, yalnız Batılı’lar değil, İsrail ve Japonya da böyle yapıyor. Çünkü bu, sağlıklı bir “millî eğitimin” asgarî şartıdır. Rahatça müşahade edilmektedir ki, hiçbir kültür ve medeniyet, kendine renk ve ruh veren “Temel Kitabı”nı ve O’nun ışığında gelişmiş “klâsiklerini” ihmal ve inkâr ederek başarılı olamamaktadır. Yunanistan’a bakın, gerçekleştirdiği millî eğitimde, İncil’in, eski Yunan Destanları’nın eski Yunan Klâsikleri’nin yerini tayin edin; yine İsrail’e bakın, onların kurduğu millî eğitimde, Tevrat’ın Yahudî fikir adamlarının ve sanatkârların etkisini araştırın, hayret şayan şeyler göreceksiniz.

Dünyadaki bu durumu gördükten sonra, son üç asırdan beri, İslâm Dünyası’nda sürdürülen “tâlim ve terbiyenin” zaafını daha

iyi kavırıyoruz. Bir taraftan “millî tecrübeyi” ihmal ve inkâr ederek yabancılara kapılanan soysuz “eğitim kurumları”, diğer taraftan, her türlü beşerî tecrübeye kapılarını kapatmış “yozlaşmış ve fonksiyonunu yitirmiş müesseseler”.. Bir tarafta, kendini “medeniyet değiştirme” kompleksine kaptırmış, kökünden kopmuş ve yönünü tayin edemeyen “yabancılaşmış kadrolar”, bir tarafta, her türlü gelişmeye ve uzlaşmaya kapalı cahil, softa ve yobaz “sefil kadrolar”... Bir tarafta, yüce ve mukaddes dînimizi, anlamadan, okumadan, incelemeden reddeden “küfür mukallitleri”, diğer tarafta, her türlü yenileşmeyi ve gelişmeyi “küfür” sanan, dünyanın en güzel dînini, kendi şahsında çirkinleştiren haşarat...

Zararın neresinden dönülürse kârdır. Şimdi yapılacak iş şudur: Genç nesilleri, yeniden millî bir şuurla, İslâm kültürü ve medeniyetinin değerleri ve klâsikleri ile tanıştırmak ve kaynaştırmak, mukayeseli bir kültür ve medeniyet eğitimi ile onları beşerî tecrübelerle destekleyerek büyük hamlelere hazırlamak...

YANLIŞ KÜLTÜR POLİTİKAMIZ

Aklı başında hiç kimse, “millî” ve “beşerî” tecrübenin değerli mahsûllerinden, kendi milletinin mahrum kalmasını istemez. Bu sebepten, realist “devlet adamları” ve “aydınlar”, bir taraftan “kendi millî klâsiklerini” genç nesillere aktarıırken, diğer taraftan “yabancı kültür ve medeniyetlerin klâsiklerini” de kendi dillerine çevirirler.

Böylece yetişmekte olan nesilleri, “millî klâsikler” ile besleyerek bir “millî şahsiyet temeli” üzerine oturtuktan sonra, onları “Dünya klâsikleri” ile tanıştırır ve ufuklarını genişletirler. Böyle bir kültür politikasının faydaları açıktır. Çünkü, bu suretle, hem “millî kültürün” temel değerleri genç nesillere kazandırılır, hem de bu temel değerler, “yabancı kültür ve medeniyet değerleri” ile zenginleştirilmiş olur. Belki de bu tip bir eğitim şekli, genç nesillere “millî kültürü çağdaş seviyede geliştirme” şevk ve iradesini vermede en kestirme yoldur. Eğer, eğitimden maksat, “yabancılaşmadan çağdaşlaşma” ise, böyle bir tutuş zarurîdir.

Aksi halde, genç nesilleri, “millî klâsiklerden” mahrum bırakan bir kültür politikası, yabancılaşmalara yol açar. Bunun gibi, genç nesilleri, “Dünya Klâsiklerinden” mahrum bırakmak da gelişmenin ve çağdaşlaşmanın yolunu tıkar. Artık, apaçık görülüyor ki, sağlam bir kültür politikası, önce “millî” ve “beşerî” tecrübenin dengesi ile sağlanır, sonra genç nesillere ve halk kitlelerine aktarılması ile gerçekleşir.

Bununla birlikte itiraf etmemiz gerekir ki, ülkemizde takip edilen “kültür politikası” bu dengeden mahrumdur. Esefle görüyoruz ki, “Türk ve İslâm Klâsikleri” ihmal ve hattâ, zaman zaman inkâr edilerek, büyük bir istek ve heyecanla “yabancı klâsikler” dilimize çevrilerek genç nesillere ve kitlelere sunulmuştur... 1941 yılında başlatılan “klâsik tercümeciliği”, o devrin yöneticilerince: “Eski Yunanlılardan beri, milletlerin sanat ve fikir hayatında meydana getirdikleri şaheserleri dilimize çevirmek” tarzında anlaşıyordu.

Böyle düşününce, “klâsik” denince, akla sadece Batı ve onun tarihî köklerini teşkil eden “Greko-Lâtin kültür ve medeniyeti” geliyordu. Nitekim, kendini “İslâm kültür ve medeniyetinden” kurtarıp “Batı kültür medeniyetine” bağlamak isteyen ve âdeta Batı Medeniyeti’nin gönüllü havarisi kesilen “Tek parti iktidarı”. Türk Milleti’nin şahane iradesi ile “alaşağı” edilinceye kadar, bu tek taraflı kültür politikası, bütün şiddeti ile devam edecekti. Nitekim o dönemde, gençliğimize ve milletimize, Türk ve İslâm Klâsiği olarak bir tek eser bile sunulmuyordu. Bu tavır, yalnız bizim değil, o zaman, yabancıların dahi, dikkatini çekiyor ve sık sık “Sizin klâsikleriniz nerede?” sorusuna muhatap olunuyordu. İşittiğimize göre, o zaman, bu ısrarlı sorulara: “Bizim klâsiğimiz yoktur” cevabını veren yetkililer (!) bile vardı...

1950 yılından sonra, Türk ve İslâm klâsiklerinden birkaç tanesi basılarak “Millî Eğitim Yayınları”nın vitrinlerine konunca, hepimiz sevinçten ne yapacağımızı bilmiyorduk. Hayret, “Bizim de klâsiklerimiz varmış”! Hayret, biz de varmışız!... Basılan “Türk ve İslâm klâsikleri” büyük bir heyecanla kapışılıyordu. Kendi kültür ve medeniyetine susamış nesiller, kitaplıklarına İbn-i Sina’ların, Farabî’lerin, İmam-ı Gazalî’lerin, Nizamî’lerin, Muhyiddinî Arabî’lerin, Mevlâna Celâleddin’lerin, Sultan Veled’lerin, İbn-i Haldun’ların, Harîrî’lerin ve benzerlerinin eserlerini, büyük bir hırsla taşıyorlardı. İşte, merhum Tevfik İleri’nin başlattığı bu hamle, “yeni bir gençliğin” doğuşunda önemli bir merhale olmuştur.

HOMO-FABER

Bazı ilim ve fikir adamları, insanı, “homo-faber” (alet-yapan canlı) olarak tarif ederler ki, bir bakıma doğrudur. Gerçekten de canlılar arasında, yalnız insandır ki, tabiatla ve organizması ile yetinmeyip kendi elleri ile muhteşem bir “teknoloji dünyası” kurabilmiştir. Bazı ilim adamlarına - bilhassa “Biyolojist Sosyologlar”-a göre, “her alet, organizmamızın bir eksikliğini tamamlar.” Yine onlara

göre, içtimâî hayatta, gerçekleştirilen her müessese ve ortaya konan her alet ile “sosyolojik yapılar arasında, ihmal edilmesi mümkün olmayan tekabüller vardır. Organizmada ne mevcut ise cemiyette de onların görevlerini yapan kuruluş ve aletler bulunmaktadır.” Meselâ, dürbün, teleskop, mikroskop ve televizyon gibi aletler gözümüzü, telefon, radyo ve benzeri aletler kulaklarımızı, çekiç, makas ve vinç gibi binlerce alet el ve parmaklarımızı, bütün kitaplıklar ve pedagojik müesseseler beynimizi ve zihnimizi, plâklar, teypler ve bantlar hafızamızı, her çeşit taşıt araçları ayaklarımızı... temsil ve takviye ederler. Yani, “teknoloji” her gün biraz daha gelişerek, insan vücuduna yeni unsurlar ilâve ederek bizi devleştirmektedir.

İnsanoğlu, tabiatı, kendi lehine değiştirmek için, ilk harekete geçtiği zaman, elinde, herhangi bir alet yoktu. O, “üretim için”, elini, kolunu, tırnaklarını, dişlerini ve hepsinden önemlisi zekâsını kullanıyordu. İnsanoğlu, bu mücadeleyi verirken, zekâ ve şuuru ile idrak ediyordu ki, organizması, kurmak istediği kültür ve medeniyet için yetersizdi. Yani, üstün bir “ruhî potansiyele” sahip olan beşeriyet, yüksek bir idrak ve şuurla organizmasını kritik ediyor onun “yeni aletler” ile takviye edilmeye ve “tamamlanmaya” muhtaç olduğunu görüyordu. Böylece, taşları, ağaçları ve madenleri işleyerek ilk “üretim” ve “savunma” araçlarını meydana getirdi ve zaman içinde -tecrübesi arttıkça- bunları geliştirerek bugünlere geldi.

Şimdi, fezalara açılan, ses hızını kat kat aşan teknoloji ile yetinmeyen, ışık hızını özleyen ve sonsuzluklara doğru açılmayı düşünen insanoğlu için, gelişmenin ve yücelmenin sınırı, gerçekten yoktur, içimizde “organizmamızı aşan bir ruh var... O, bize, sonsuzlukların kapısını işaret etmekte, o hedefe doğru yürüme hırsı vermekte, bize, “ten kafesinin sınırları” içinde, hayvanlar gibi yaşama biçiminin kapılarını kapatmayı tavsiye etmektedir.

Yüce ve mukaddes dînimiz, insanın bu psikolojik yapısını çok iyi kavramıştır. Nitekim o, insanı, yeryüzünde “**Allah’ın halifesi**” ilân ederek “**yerde ve göklerde bulunan nimetleri**” onun tasarrufuna bırakmakta, insanın “tabiata mahkûm” değil “hâkim olmasını” istemekte, müminlerin “Allah’tan başkasına el **açmamalarını ve Allah’tan başkasına kul olmamalarını**” emretmektedir.

Evet, yüce dînimize göre, bütün yeryüzü, bütün gökler ve kâinat çeşitli “âyet” ve “nîmetler” ile doludur ve bir bakıma, insanın istifadesine sunulmuştur. Bunun yanında insana, bir de üstün kabiliyet verilmiştir. O, kafasını kullanarak “kendi elleri” ile yepyeni bir dünya kurabilecek güçte yaratılmıştır. Gerçekten de insan,

“kendi elleri” ile tabiatı değiştirerek, kendisi ve soyu için başarılı bir “antropo-sosyal çevre” (bir kültür ve medeniyet çevresi ve teknolo-jisi) geliştirebilmektedir. Nitekim yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, insanın teknolojik zaferleri insanların “kendi elleri ile yaptıkları” diye övülmektedir. (Bkz. Yasin Sûresi, âyet: 35). Yani, yüce dinimiz, bütün antropo-sosyal değerleri, bütün kültür ve medeniyet hamlelerimizi ve teknolojik zaferlerimizi, bir cümle ile özetlemektedir: “İnsanların kendi elleri ile yaptıkları...” Ne güzel ifade!..

BÜYÜK BULUŞLAR VE TELEVİZYON

Size dense ki, bilmem kaç asırlık tarihî gelişimi açısından, insanların kültür ve medeniyetinde en etkili olan “en önemli üç buluş” nelerdir? Yani, insanın “kendi elleri” ile gerçekleştirdiği ve kendi hayatında, âdeta ihtilâl çapında değişmelere kaynak olan en önemli “üç buluşunu” sayar mısınız?

Bu çetin soruya siz nasıl cevap verirsiniz bilmem? Kurduğumuz büyük kültür ve medeniyet dünyası, gerçekleştirdiğimiz güçlü ve hayrete şayan teknolojik hamleler serisi ve ortaya konan başarılı ve verimli müesseseler mahşeri arasından “en önemli üç buluşu” tayin ve tespit etmek, gerçekten zordur. Görünen odur ki, insanların hiçbir buluşu, keşfi ve eseri küçümsenemez. Ancak, insan, yine de soruyor: “Acaba, beşerî kültür ve medeniyette, şimdiye kadar başarılan ve ortaya konan en önemli üç buluşumuz hangileridir?”.

Siz, düşününce durun. Ben size, bu konudaki görüşlerimi sunayım. Bana göre, bütün tarihi boyunca, insanoğlu, kültür ve medeniyet açısından çok önemli aletler, araçlar ve müesseseler geliştirmiştir, lâkin, bunların arasında, üç tanesi, âdeta ihtilâl çapında buluşlardır. Bunlar, sırası ile:

1. Yazının bulunuşu ve kullanılışı,
2. Matbaanın bulunuşu ve kullanılışı,
3. Televizyonun bulunuşu ve kullanılışıdır

İster misiniz, gerekçelerine de kısaca işaret edeyim. O halde, bir-icisinden başlayarak sıra ile “buluşların” önemini özetleyelim:

Bazı tarihçiler, tarihi, “yazı” ile başlatırlar. Bize göre, tarih, insanla başlamakla birlikte, beşerî kültür ve tecrübelerin “yazı” ile tespiti işi, çok önemli bir hâdisedir. Bu, beşerî macera ve tecrübenin “biriktirilmesi” ve “nesilden nesle aktarılması” demektir ki, insanlık, bundan mahrum olsa idi, asla gelişemezdi. Bu sebepten olacak, Şanlı Peygamberimiz, **“Bilgiyi yazıya bağlayın”** emrini ver-

mişlerdir. Bunun gibi, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de, kalemle yazı yazma, ilâhî bir lütuf olarak övülür: “(İn-sana) kalemle yazmayı **öğreten O’dur**”. (el-Alak/4).

Matbaaya gelince, bu buluş sayesinde, biriken kültür ve medeniyet değerleri ile çeşitli zamanlarda ve mekânlarda yaşanan beşerî macera, yaygınlaştırılmış; ilim, irfan ve bilgi, bir zümre imtiyazı olmaktan çıkarılmıştır. Bir âlet olarak matbaanın bulunuşu ve kullanılışı ile insanlar ve cemiyetler arasında, korkunç bir kültür ve medeniyet alışverişi başlamış, bugün, şahit olduğumuz, her türlü, gelişimin, oluşumun ve değişimin kaynağı haline gelmiştir. Onun için, bazı ilim adamlarının matbaanın bulunuşunu, yeni bir çağın başlangıcı olarak kabul etmelerinde büyük bir isabet payı vardır. Gerçekten “matbaa”, yalnız bilginin yaygınlaşmasına ve gelişmesine değil, “cemiyetlerin bilişmesine” de yardımcı olmuştur. Böylece Yüce Kitabımız'da belirtilen, **“Birbirinizle tanışasınız diye sizi, irili ufaklı cemiyetlere ayırdık”** emrini “matbaa” gerçekleştirmiş olmaktadır. (Bkz. Hucurat/13).

Televizyona gelince... Bana göre, bu buluş, “yazı” ve ‘matbaa’ kadar, belki, onlardan da daha önemlidir. Çok ağır ve sessiz bir gelişim içinde, birden bire, televizyon bütün dünyamızı istilâ etmek üzeredir.

Bu, müthiş buluş, her gün biraz daha gelişerek evimize, yuvamıza, iş yerimize ve hayatımızın bütün noktalarına girmekte, giderek fonksiyonunu geliştirerek devleşmektedir. Hiç şüphesiz, televizyon, kurulmakta olan “yepyeni bir dünyanın öncüsü-dür”; şimdi o, basını ile, yayını ile, sinema ve tiyatrosu ile, ilim adamı, mütefekkir, sanatkâr ve siyaset kadroları ile birlikte, birçok şeyi yıkararak ve fakat birçok şeyi yapmaya hazırlanarak geliyor. Gelecek dünyanın hâkimleri, bu âlete hükmedenler olacaktır.

YENİ SAVAŞLAR VE TELEVİZYON

Görünen odur ki, teknoloji geliştikçe savaşlar da ona paralel olarak biçim değiştirmektedir. Bu hükmümüz “sıcak savaşlar” için geçerli olduğu kadar “soğuk savaşlar” için de doğrudur.

Ayrıca, günümüzde, “soğuk savaşların” giderek daha fazla önem kazandığı inkâr edilemez. Şimdi, “nizamî ordulardan” çok, “gizli ordular” yepyeni silâh, teknik ve vasıtalarla dünyayı allak bullak etmede, hükümetleri düşürmede, iç savaşları körüklemekte, kitlelerin beyinlerine ve kafalarına “zehirli tohumlar” ekebilmekte, kültür ve medeniyetleri tahrip edebilmektedir.

“Yeni savaşların” galipleri, çağdaş ve ileri teknolojiyi bizzat gerçekleştiren devletlerdir. Hattâ, denebilir ki, artık milletlerin “savaş gücünü”, ulaştıkları teknolojik seviye belirlemektedir. İster “sıcak savaşlar” olsun, ister “soğuk savaşlar” olsun, durum fark etmemektedir.

Bunun yanında, hemen belirtmemiz gerekir ki, güçlü ve verimli bir “teknoloji”, yine güçlü ve verimli “beşerî kadrolar” ile elde edilir ve ustaca kullanılabilir. Yani, her türlü “savaşta” insan unsuru, daima önemini korumuştur ve korumaktadır. Verimli, başarılı, idealist ve iyi teşkilâtlanmış bir kadrodan mahrum bir teknoloji, ülkeleri, zafere götürmeye yetmez.

Bilindiği gibi, “millî savunma”da, her türlü vasıta ve tekniğin, ihmal edilmez bir yeri vardır. Fakat, öyle görünüyor ki, günümüz savaşlarında, hiçbir alet “televizyon” kadar önemli değildir. Üstelik, bu önem, giderek artmaktadır. Şimdi “uzay teknolojisi” ile de takviye edilen bu elektronik hârika, gücünü ve etkisini her gün biraz daha büyötmektedir.

Bilhassa “süper-güçler”, bu cihazı çok iyi kullanmasını bilmekte, “usta” ve “yetişmiş” kadrolar aracılığı ile “göze ve kulağa” hitap ederek kitleleri, istedikleri noktaya sokabilmededirler. Düşünün, şimdi “evlerimiz” “işyerlerimiz” ve “lokallerimiz”, bu cihaz aracılığı ile “dost” veya “düşman” güçlerin mesajları ile dolup taşmaktadır. Bazen film, bazen röportaj, bazen haber, bazen reklâm kılığında, bazen iktisat, bazen siyaset biçiminde, bazen eğlence, bazen spor maskesi altında, beyinlerimize ve kalplerimize neler şırınga edilmektedir?

Bu vakıa göstermektedir ki, her ülke, kendi “Millî Televizyonunu” kurmak, başarılı ve idealist kadrolara teslim etmek zorundadır. Millî şuurdan mahrum, yabancı kültür ve medeniyetlere hayran, bizi biz yapan değerlerden habersiz cahil ve zavallı kişi ve kadrolara, bu müthiş alet teslim edilemez. Artık herkes anlamalıdır ki, “televizyon”, ortaya koyduğu tesir gücü bakımından, hem “Millî Savunmamızın”, hem “Millî Eğitimimizin” en önemli bir parçasıdır. Onu, herhangi bir yayın organı gibi göremeyiz. O, kimsenin babasının malı ve çiftliği de değildir. O, tamamı ile “MİLLÎ” bir müessesese olmak zorundadır.

Bir ülkenin radyo ve televizyonları, her şeyden önce, o ülkenin toprak ve millet bütünlüğünü, millî kültür ve medeniyetini korumak ve savunmak, daha sonra, bu yüce değerleri geliştirmek zorundadır. Bu işi yaparken kitlelere ümit, cesaret ve moral vermeli, millî şuur ve heyecanları uyanık tutmalı, devlete ve millete hizmet isteğini

kamçılmalı, geçmiş ile gelecek arasında, başarılı bir köprü oluşturmalıdır. Bunun yanında, ülkeyi ve milleti, her türlü emperyalizme karşı uyanık tutmalı, yabancılaşmalara ve yabancılaştırmalara karşı çıkmalı, mümkünse, “dışa dönük” yayımları ile emperyalizmin işini güçleştirmeli, millî kültür ve medeniyetimizin değerlerini “ihraç etmeye” çalışmalıdır. Biz, Türk Milleti olarak TRT’imizden bunu beklemekteyiz.

MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZÜ KİMLER GELİŞTİRECEK?

Bu sorunun cevabı gayet açıktır ve ortadadır: Her millet, kendi kültürünü kendi geliştirir. Bu konuda “halka” ve “aydına” düşen görevler vardır. Bilmek gerekir ki, millî kültürün “ham maddesini” halk hazırlar, fakat onu geliştirmek, yüceltmek, âlemşümul bir değer haline getirmek işi, “milletin aydınlarna” düşer. Böylece başarılı olan aydınlara “dâhi” denir. Yani, bir bakıma “dâhiler”, kendi millî ham maddelerini işleyerek “cihanşümul bir değer” haline getirebilen vatan çocuklarıdır. Aydınlarının destek ve himayesinden mahrum kalan “kültür ve medeniyetler” gelişemezler; aksine, ehliyetiz ellerde “yozlaşır” kalırlar.

Tıpkı bunun gibi, “millî kültür” değerlerinden kopmuş ve ona yabancılaşmış aydınlar da başarısız olmakta, büyük çabalarına rağmen, ortaya büyük eserler ve hamleler koyamamaktadırlar. Arkasına “milletini” ve “millî kültür malzemesini” almayan kişiler, asla dehâya ulaşamazlar. Kültür ve medeniyet tarihi şu gerçeği ortaya koyuyor: Bütün dâhiler, büyük eser ve hamlelere ulaşmak için kendi millî kültürlerine dayanmak ve bu kültür değerlerini âlemşümul bir mesaj biçiminde gerçekleştirmek zorundadırlar. Yabancı bir kültüre dayanarak ve yabancı mesajlara kapılarak dehâya ulaşmak mümkün değildir.

Meşhur Alman Şairi Goethe’yi düşünün... O, “FAUST” adlı büyük eserini nasıl meydana getirdi? Çok önceleri, Alman “halk kültüründe” bulunan ve Alman tarihi boyunca “panayırılar” da, amatörlerce oynanan bir “orta oyunu” idi “Faust!..” Goethe de bu oyunu, birçok Alman gibi, çocukken kim bilir kaç kere seyretmişti? Şeytan ile bir kimyagerin birbirini aldatmaya çalıştıkları ve halkı güldürme esası üzerine kurulu, bu oyundan, büyük şair ve edip, dehâsını kullanarak gerçekten büyük bir eser olan “FAUST”u çıkarcaktı... Tabii, bu uğurda, hiç bıkmadan ve yorulmadan 69 (evet altmış dokuz) yılını harcayarak... Bilmem, büyük Alman Şairi Schiller’in “Baladlar” adlı kitabını gördünüz mü? Büyük bir gıpta ile

okuduğum, niye bizde de böyle eserler yazılmıyor diye hayıflandığım kitaplardan biridir “Baladlar.” Bu eserinde Schiller, Batı Avrupa ve Alman kültüründe mevcut bulunan küçük “halk hikâyelerini” ve “menkıbeleri” o kadar ustaca ve sanatkârca işlemektedir ki, hayran kalmamak mümkün değildir. “Baladlar”ı okuyunca, neden bizim de böyle şairlerimiz yok, diye üzülmemek elde değil...

Büyük Rus yazarları Tolstoy ve Dostoyevski de böylece başarılı olmuş sanatkârlardır. Onların eserleri, Rus cemiyet yapısını, inançları ile, ıstırapları ile, sevinçleri ile, çelişmeleri ile birlikte yansıtır. Bu, sanatkârlar, sizi, âdeta kendi ülkelerine ve cemiyetlerine götürür; kendileri ile birlikte duymaya, düşünmeye ve heyecanlanmaya mahkûm ederler... Zaten “dehâ” budur. Eserleri ile kendi milletlerinin değerlerini yüceltmek ve ıstıraplarını âlemşümül bir çılgılık haline getirmek

Hiç şüphesiz, Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin de gelişmesinde, böylece çalışacak dâhilere ihtiyaç vardır. Dün, nasıl Koca Mimar Sinan, ülkemizin taşlarını dehâsı ile yontarak, Süleymaniye’leri ve Selimiye’leri meydana getirerek “taşın şairi” unvanını hak ettiyse, yine dün nasıl Fuzulî’ler ve Yûnus Emre’ler dehâları ile “Türkçe’mizin güzelliğini” âlemşümül bir mesaj halinde şiirleştirdi iseler, günümüzde de millî kültürümüzü ve bütün millî ham maddemizi böylece işleyecek ve dehâya ulaşacak aydın kadrolara ihtiyacımız vardır. Evet, dehâ, millî ham maddeyi, işleyerek âlemşümül bir değer haline getirmek demektir.

BAŞÖRTÜSÜ VE BİR GENELGE

Şu birkaç aydan beridir, üniversite gençliği arasında, dikkatleri çekecek ölçüde bir huzursuzluk müşahade edilmektedir. Diğer meslektaşlarımızı bilmem ama, bana, üniversite çevrelerinden pek iyi haberler gelmemektedir. Bazı üniversitelerde yayınlanan bildiri ve genelgelerden anlaşıldığına göre, durum giderek ciddiyet kazanmaktadır.

Meselâ, şu anda elimde, bir üniversitemizin “Ziraat Fakültesi Öğrencileri” adına yayınlanmış bir “bildiri” var. Bildiri, çok sert ve öfkeli... İdareyi, yan tutmakla, inançlara baskı yapmakla ve kendilerini tahrik etmekle itham etmektedir. Öğrenciler, bildirilerinin bir yerinde şöyle diyorlar: “Fakültemizde uygulanan kılık kıyafet yönetmeliğince kot pantolon, saç, sakal, makyaj v.b. yasak olduğu halde, bunlara hiçbir şey söylenmeyip YÖK’ün serbest ettiği ve sadece

inancımızın gereği olan TÛRBANA şiddetle mâni olunmaktadır. Tûrban kullanan bacılarımıza, Bulgarlar'ın soydaşlarımıza uyguladığı zulûmlerin benzeri uygulanmaktadır. Tûrban kullanan bacılarımız okula ve imtihanlara alınmayarak bazı cezalara çarptırılmaktadırlar." Görüldüğü gibi, itham korkunç!..

Bu bildiri, "ilgililerden yaralarına acilen parmak basılmasını" dileyerek bitmektedir. Bu öğrenciler, iddialarına mesned olarak, öğrencisi oldukları üniversite rektörlüğünce yayınlanan bir "genelge"yi de göndermişler. Öğrenciler, bu "genelge"yi yanlış, baskıcı ve tahrik edici buluyorlar. Merak ediyorum, acaba bu konuda "ilgililer" ve "kamuoyu" nasıl düşünüyor? O halde buyurun, bu "genelge"yi birlikte okuyalım:

"Üniversitemiz Senatosu 2.10.1986 günkü toplantısında öğrencilerin uymak zorunda oldukları kılık-kıyafet ve davranış prensiplerini görüştü.

Tüm üyeler, üniversiteye devam eden başları örtülü öğrencilerin her geçen yıl çoğaldığına dikkat çekerek, bu durumun, başta Atatürk ilke ve inkılaplarına olmak üzere, çağdaş düşünce ve yaşam biçimine, ülkenin birlik ve beraberliğine tamamen ters düştüğü, hattâ, zaman zaman görüldüğü gibi, eğitim ve öğretim özgürlüğünü olumsuz yönde etkileyebileceği, dolayısıyla demokratik ve laik hukuk kurallarıyla yönetilen Cumhuriyetimizin temel ilkelerine aykırı olduğu görüşünde birleşmişlerdir.

Bu durumun ileride hoş olmayacak sonuçlar getirmemesi için Üniversite Senatamız, oybirliği ile aşağıdaki kararı almıştır:

..... Üniversitesi'ne ait tüm kapalı mekânlarda (derslik, laboratuvar, kütüphane, yemekhane, kantin, yurt, kafeterya vb.) siyasî partileri ve ideolojik eğilimleri yansıtan rozet ve işaretler takarak, başörtüsü ve benzeri nitelikli diğer giysiler kullanarak, sakal bırakarak bu eğilimlerini belirtmek, cami ve mescit gibi sırf ibâdete ayrılmış yerler dışında, ezan okumak, dinsel âyin ve törenler düzenlemek kesinlikle yasak olup bu yasaklara uymayanlar, derslere kesinlikle alınmayacak, kimlik vs. her türlü bölgelerde başörtülü ve sakallı fotoğraflar kesinlikle kabul edilmeyecektir.

Üniversite içinde öğrenciler, kesinlikle başları açık dolaşacak, tüm öğretim elemanları, yukarıda belirtilen davranışlardaki öğrencilere müdahale etme ve gereken işlemlerin yapılabilmesi için ilgili makamlara durumu bildirme haklarını, kampus hudutları içerisinde de kullanabileceklerdir.

Bu öğrenciler hakkında 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 57. maddesi ile Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin

Yönetmeliği hükümleri uyarınca soruşturma açılacaktır. Yukarıdaki hususların öğrencilere ve tüm personele duyurulmasını, konunun titizlikle takibini önemle rica ederim.

(İmza) Rektör V.”

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİ TAHRİK EDENLER

“Hürriyet” insanoğlunun temel ihtiyaçlarından biridir. Hürriyetin zıddı “esaret”tir ve esaret iğrenç bir şeydir.

Akıllı bir cemiyet, çocuklarına ve yetişmekte olan genç nesillere “hür olma” ve “hürriyeti yaşama” fırsatı verir. Hürriyetlerin en güzeli de hiç şüphesiz “Din ve vicdan hürriyeti” ile “Fikir ve düşünce hürriyeti”dir.

Böyle olduğu içindir ki, “İnsan Hakları Evrensel Beyanamesinde ve birçok ülkenin Anayasa’sında, diğerleri ile birlikte, bilhassa bu iki “hürriyetin” teminat altına alınmasına çok önem verilmiştir. Çünkü, çok iyi bilinmektedir ki, bir ülkede, bir cemiyette, bir müessesede kişilerin ve grupların “din ve vicdan hürriyeti” ile “fikir ve düşünce hürriyetleri” tehdit altında ise, orada ancak zulüm ve istibdat vardır.

Öte yandan bilmek gerekir ki, “din ve vicdan hürriyeti” ile “fikir ve düşünce hürriyeti”nin baskı altına alındığı yerlerde huzur da olmaz. “Yönetenler” ile “yönetilenler” arasında devamlı bir sürtüşme bulunur. Verim düşer, kolayca düşman kamplar oluşur. Tezvir, dedikodu, yalan ve iftira batağı beslenir... Bu bataкта, birçok vatan evlâdı boş yere boğulup gider.

2000’li yıllara girerken, benim üniversitelerimin en önemli meselesi, gerçekten “Türban” mı, “Başörtüsü” mü, “Sakal” mı, “Kot pantolon” mu olmalıydı? Gerçekten de gençlerin bunlara ilgi duyması rejimi, cumhuriyeti, ilke ve inkılâpları tehlikeye sokar mı? Bu konularda, ne zaman objektif ve soğukkanlı olabileceğiz?

Dünyanın ilimde, teknolojiye, akıl ve hayalin alamayacağı merhaleler katettiği günümüzde, üniversitelerin oynadığı rol apaçık iken, Japonya 450, Güney Kore 200 adet üniversite ile her gün biraz daha devleşirken, biz hâlâ, “şekil”le mi uğraşacağız? Öğretim kadromuzu seferber edip çocuklarımızın ve gençlerimizin “başları açık dolaşmalarını” temin ederek “çağdaşlaşma” konusundaki görevimizi yerine getirdiğimizi mi sanacağız.

Bu tutuşumuzda ve gidişimizde bir terslik olduğu muhakkak... Hiç kimse, 12 Eylül dönemi öncesini istememektedir. Hele gençlik, o günleri ürpererek hatırlamaktadır. Bununla birlikte, son zaman-

larda, ufak tefek de olsa, gençler arasında bazı kıpırdanışlar görülmektedir. Bu kıpırdanışları, hemen kötüye yormamak ve “ateşin üzerine benzin” dökmemek gerekir...

Öyle anlaşıyor ki, bu gençleri iyi dinlemek, meselelerini iyi kavramak, dertleri ne ise merhem olmak gerekir. Hele, bu konuda üniversite yöneticilerine ve öğretim kadrosuna büyük sorumluluklar düşer. Onlar, her türlü “yan tutucu”, “baskıcı” ve “tahrik edici” tavırdan uzak kalmak zorundadırlar. Üniversitelerimiz, “hak ve hürriyetlerin” rahatça yaşandığı medenî bir topluluk haline gelmelidirler. Öğrencilerin sokağa dökülmesine, istismarcı ellere düşmesine fırsat vermemelidirler. Şefkat ve müsamaha kanatlarını sonuna kadar germelidirler.

Öte yandan bildiğimize göre, hiçbir kişi ve makam, yetkisi ne olursa olsun, herhangi bir şahsın “eğitim ve öğretim” hakkını elinden alamaz. Buna mahkemelerin bile yetkisi yoktur. Billarz kişi suçludur, mahkûmdur, hapiste yatmaktadır. Ancak, günü gelince, jandarma veya polis nezaretinde kayıtlı olduğu fakültenin imtihanına girebilmektedir. Bu, onun vazgeçilmez ve elinden alınmaz hakkıdır. Yani, hiçbir suç, kişinin “eğitim ve öğretim” hakkını ortadan kaldıramazken bizim bazı üniversitelerimiz, şu veya bu bahane ile “vatan çocukları”nı imtihanlardan mahrum bırakma yetkisine sahip olabilir mi? Elbette olamaz... O halde YÖK’e önemli görevler düşmektedir.

GELİŞMİŞLİK SEVİYESİ VE YÜKSEKÖĞRETİM

Ülkelerin “gelişmişlik seviyesini” tayin etmek için çeşitli kriterlere başvurulur. Kimi “fert başına düşen millî gelir ortalamasını”, kimi “bir yılda tüketilen elektrik enerjisi ortalamasını”, kimi “şehirleşme”, kimi “nüfus doğum ve ölüm nispetini”, kimi “şunu”, kimi “bunu” esas alır.

Çeşitli açılardan ele alınınca, bunların hepsinde ayrı bir gerçeklik payı vardır. Fakat öyle görünüyor ki, bir ülkenin “gelişmişlik seviyesini” tespit etme en önemli kriter, “insan unsurunun değerlendirilmesi” meselesidir. Yani, bir ülkedeki “eğitim öğretim başarısını, belli standartlara göre belirleyen objektif ve sağlam verilerdir”. Lâkin, bu konuda da farklı anlayışlar ortaya konabilmekte, farklı seviyede, farklı rakamlar sergilenmekte. Meselâ, bazılarına göre, bir ülkenin gelişmişlik seviyesini “okuma-yazma nispeti” ile ifade etmek mümkünken, bazılarına göre de bu işi “ortaöğretim başarısı” olarak ele almak daha uygundur. Bazıları da bir ülkenin

gerçek gelişmişlik seviyesinin “yükseköğretimde ortaya koyduğu başarı” ile ifade etmenin daha uygun olacağını savunmaktadırlar. Son zamanlarda ortaya çıkan bir anlayışa göre de günümüzde, bu kriterlerin geçerliliği hayli azalmıştır ve bir ülkenin gerçek mânâda “gelişmişlik seviyesi” çeşitli ilim dallarında ulaştığı “doktora yapmış personel sayısı” ile belli olmaktadır.

Hemen belirtelim ki, bu son anlayış, gittikçe kuvvet kazanmakta, “ülkelerin gelişmişlik seviyesini” ifadede, diğerlerine nazaran, daha objektif bir kriter olduğunu belli etmektedir. Meselâ, bizim ülkemizi düşünelim, “ilk okuma ve yazma başarısı” bakımından durumu hiç de fena sayılmaz. Fakat, iş “Yükseköğretim” ve hele “doktora yapmış personel seviyesi” açısından ele alınınca “durumun vahameti” meydana çıkar. Çünkü “kalkınmış ülkelerde”, nüfusun yüzde yirmisi ilâ otuzu, yüksek tahsil imkânı buluyorken, bu nispet bizim ülkemizde, yüzde sekizdir. Bu hususu, Sayın Başbakan, defalarca ve acı acı itiraf etmek zorunda kalmıştır. Hele, çeşitli sahalarda “doktora yaptırabildiğimiz personel sayısı” esas alınırsa, bizzat, yetkili ilim adamlarından öğrendiğimize göre, “kalkınmış ülke standartlarına nispetle, durumumuz çok vahimdir. Düşünün, şu anda, bizim “onda biriniz” kadar olan bazı ülkelerde - meselâ, fizik dalında- doktora yapmış personel sayısı, bizde - aynı ilim dalında- doktora yapmış olanların 10 (on) misli olabiliyordu...

Bu ilim adamları, bu ülkelerin adlarını da, orada yetişmiş “doktora yapmış personelin sayısını” da bizimkiler ile karşılaştırarak veriyorlardı. Evet, bütün bunları, “2000’li Yıllarda Türkiye” adlı “sempozyum”da dehşetle öğreniyorduk.

Şimdi soralım: Başta YÖK olmak üzere, bütün ilgililer,

1. Bütün bu acı durumu biliyorlar mı?

2. Bunun için aldıkları ve alacakları tedbirler nelerdir? Meselâ, 2000’li yıllarda, ülkemizin, hangi ilim dallarında, kaç “doktora yapmış personele ihtiyacı” olacaktır? Bu iş plânlanmış ve uygulamaya geçilmiş midir?

3. Şu anda, mevcut üniversitemizde, her ilim dalı için toplam kaç “doktor-personel” yetiştirme kadrosu vardır? Bu kadrolardan kaç doldurulmuş ve kaç boştur? Neden? Bu “nedenler” arasında üniversite yönetimlerinin keyfî tutuşlarının da bir yeri var mıdır?

1. Bu iş için eleman aranırken, gerçekten objektif kriterler mi uygulanmaktadır?- Bu konuda bize intikal eden “şikâyetler” size de ulaşıyor mu? Bu seçimler için - ÖS YM gibi- bir “merkezî sistem” geliştirmek mümkün değil mi?... Neden bazı gençler: “Bu kapılar bize kapalı” psikolojisine itildiğine inanıyor?

MAKYAVELİZM VE İDEALİZM

Durum, başkaları için nasıldır bilmem? Benim kafamda ve vicdanımda, bu iki kavram, daima birbiri ile çatıştı durdu. Bunlar, bana, daima “zıt kavramlar” olarak gözüktü; ikisini, hiçbir zaman uzlaştıramadım. Samimiyetle itiraf edeyim ki, bunun için çok çaba harcadım, ama asla başaramadım.

Sahip olduğum “İslâmî değerler”, içinde yoğrulduğum “millî kültür mîrası” ve ailemden aldığım “terbiye”, beni, hep “idealist” olmaya zorladı; her türlü mücadelede, “gayeler” kadar, “vasıtaların” da “meşru” olması gerektiğine inandırdı. Tâ çocukluğumdan başlayarak bu günlere kadar -ki, şimdi 6 torun sahibi bir dedeyim- daima “aldatmaktan” ve “aldatılmaktan” iğrenmişimdir. Yani Şanlı ve Sevgili Peygamberimizin, “Bizi aldatanlar, **bizden değildir**”, emrine uygun davranmaktan büyük haz duymuşumdur. Kendimi, bu mukaddes ölçüyü zorlar durumda hissettiğim zamanlarda ise benliğimi, korkunç bir utanç dalgasının kuşattığını ıstırapla görmüşümdür. Böyle bir durumda, “kendime olan saygımı” yitirmemek için, her türlü “kurnazlıktan” ve “yalpadan” hızla uzaklaşarak “Sırat-ı Müstakîme” yönelmişimdir ve huzur bulmuşumdur. Hayır övünmek için söylemiyorum, sadece bir gerçeği açıklamak için belirtiyorum: İdealizm, benim karakterim olmuş... Bundan kurtulmam mümkün değil... İstesem de aksini yapamıyorum.

Yüce dînimiz, ne kadar çetin olursa olsun, ne kadar tehlikeli olursa olsun, müminlerin “dosdoğru” olmalarını emreder. İbn-i Abbas (R.A.) Hazretlerinden rivayet olunan bir hadîs-i şerifte Sevgili Peygamberimiz, meâlen şöyle buyurmuşlardır: **“Beni, Hûd Sûresi ihtiyarlattı”**. Gerçekten de aldatmanın, yalanın, kalleşliğin ve istismarın kol gezdiği bir ortamda, “dosdoğru olmak”, çok zor ve meşakkatli usûl ve vasıtalarla mücadeleye katılmak demektir. İslâm’da buna “azîmet” denir. İslâm’da idealizm, “azîmet” üzerine kurulmuştur; “ruhsat yolunu” tercih edenler ise “realistlerdir. Onlara bir çözüm yok, benim işim “idealistler” ile... Şimdi, Hûd Sûresi’nin 112. âyetinin mealini birlikte okuyabiliriz: **“Emrolunduğun gibi dosdoğru hareket et”...**

Ayrıca, şunu da belirtelim ki, bizim ailelerimiz, bize, yalan değil “doğru söylemeyi”, hile yapmayı değil “dürüst olmayı”, cimri değil “cömert olmayı”, dalkavuk değil “dik olmayı” öğretiler. Merhume anamın, benden çok küçük kardeşlerimi uyuturken söylediği bir “ninni” vardı. Şimdi bile hatırlayınca heyecanlanıyorum. Herhalde

ben de bu ninni ile büyümüş olacağım ki, ruhumun esrarlı derinliklerinde, hiç bitmeyen melodisi ile yankılanıp durmaktadır. “Ninni”nin hatırladığım bazı mısraları şöyle idi:

“Geçme nâmert köprüsünden koy aparsın sel seni.

Yatma tilki gölgesinde koy yesin arslan seni.”

Evet, dînim, millî kültürüm ve aile terbiyem beni, ister istemez, İslâmî mânâda bir idealist yapmış bulunmaktadır. Bu halimden şikâyetçi değilim, lâkin, başıma ne BELÂ geldiyse, hep bu yüzden gelmiştir; gelmektedir ve gelecektir. Ama samîmiyetle söyleyeyim ki, ben, huzuru ve mutluluğu burada buldum. Hiçbir zaman “şahsî dostlarım” ve “şahsî düşmanlarım” olmadı. Dostluklarımın da, düşmanlıklarımın da kaynağı, daima bu “idealizmim” olmuştur. Bu durum beni, ayrıca mutlu kılmakta... ve seviniyorum. Çünkü, Şanlı Peygamberim şöyle buyuruyor: **“Dostluğunuz da, düşmanlığınız da Allah için olsun”**. Ne güzel!

SAHTELER VE GERÇEKLER

Bilmem siz de ilgilenmek fırsatını bulabildiniz mi? Arı kovanı, enteresan olaylarla doludur. Oradan bir örnek getirerek konuya girmek istiyorum.

Herkesin bildiği gibi, kovanda, bir tek “bey-arı” (kraliçe arı) ile pek çok “işçi arı” ve yeter miktarda “erkek arı” bulunur. “Kraliçe arı”, kovanda üremeyi temin eden “tek dişi “dir. “Kovan”ın, ikinci bir kraliçeye tahammülü yoktur. Ancak, “kovan” çok kalabalıklaşır ve “oğul vermek” isterse, ikinci bir kraliçenin doğmasına fırsat verilir. Aksi halde, zamansız doğmuş bir kraliçe varsa, hemen öldürülür. Yani, her hâlükârda, kovanda “prensip olarak” bir adet “kraliçe arı” bulunur.

Bu durum, bazen, kovanda, beklenmedik bir felâkete de sebep olur. Şöyle ki, sürpriz bir sebeple “kraliçe arı” ölebilir ve yedekte “kraliçenin” olabilecek biri de yoktur. İşte, o zaman, işler sarp sarar ve kovan, işçi arılarından birini “kraliçe arı” kabul ederek varlığını sürdürmek ister ve çaresiz olarak böyle yapar. Oysa, durum şeklen kurtarılmıştır, gerçekte kovan kraliçesizdir ve kraliçenin fonksiyonları yürütülememektedir. Yani kovanda “üreme” durmuş, “sahte kraliçe arı”, “gerçek kraliçe arının” görevlerini, haklı olarak başaramamaktadır. Bu durum, yavaş yavaş da olsa, “kovan”ın sönmesine” sebep olur. Çünkü; ölenlerin yerine yenileri gelmemektedir. Böylece sönmekte olan bir kovayı, kurtarabilmenin tek çaresi, başka bir kovandan “gerçek bir kraliçe arı” bulup getirmek ve “sah-

te kraliçe arıyı” öldürmektir. Yani “sahtenin” yerine “gerçeği” oturtmaktır.

Arı kovanında müşahede ettiğimiz bu durumu, bazen, insan cemiyetlerinde de - şu veya bu ölçüde- görmek mümkündür. Gerçekten de güçlü olan cemiyetlerde, “müessese” ve “içtimâî birimler”, grubun ihtiyaçlarına göre teşkilâtlanmış ve belli fonksiyonlar.’ hakkı ile yerine getirebilecek yapıdadır. Yani, cemiyette bulunan her “birim”, dipdirdir ve ‘gerçek’ tir, cemiyetten hayat almakta ve ona hayat pompalamaktadır. Özel ve kamu kuruluşları, eğitim ve öğretim yuvaları, fabrikalar, atölyeler ve iş yerleri, bahçeler ve tarlaları, velhasıl bütün “değer” ve “müessese’leri ile cemiyet, kendi ihtiyaçlarına cevap verecek sağlıklı bir yapıda ise, işler mutlaka iyi yürür ve gelişme sürekli olur. Aksi bir durum varsa, yani, “şeklen” mevcut olup gerçekte “fonksiyonlarını” yapamayan “sahte” müessese ve birimlerin işgal sahası haline gelmiş bir cemiyet, bırakın gelişmeyi, yavaş yavaş “sönmeye” ve “çökmeye” yüz tutar.

Onun İçin, ayakta durmak ve gelişmek isteyen her cemiyet, kendini “sahte değerlerden”, “sahte müesseselerden”, “sahte birimlerden”, “sahte kahramanlardan”, “sahte şöhretlerden”, “sahte kadrolardan” kurtarmak, bunların yerine “gerçek olanları” oturtmak zorundadır. Aksi halde, “gerçek” bir güreş kadrosu kuramadan min-dere, “gerçek” bir futbol takımı kurmadan stadyumlara çıkanların akıbetine uğramak mukadderdir... Çünkü, “gerçek” daima “sahteyi” mağlup etmiştir ve edecektir. Bu sebepten olacak yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de: “Hak gelince bâtil ortadan kalkar” diye buyrulur.

Şunu kesin olarak bilmek gerekir ki, “gerçek” ilim ve fen kadroları kurulmadıkça cehaletten, “gerçek” tefekkür kadroları oluşturulmadıkça fikirsizlikten, “gerçek” sanat kadrolarına ulaşmadıkça hamlıktan, “gerçek” dîn ve ahlâk kadrolarına sahip olmadıkça taassuptan ve buhranlardan, “gerçek” siyaset ve devlet adamları yetişip işbaşına geçmedikçe istismar ve huzursuzluktan kurtulmak mümkün değildir.

“SAHTE” ve “GERÇEK” OLANI TANIMAK...

Bir şeyin “sahtesi” ile “gerçeği” arasında, sadece “şekli” bir benzerlik vardır; yoksa, “mahiyet” ve “muhtevaları” çok farklıdır. Sahte olan şey, “gerçek olan şeyin” dıştan bir taklididir. Sahte tabanca ile gerçek tabanca, sahte para ile gerçek para arasındaki farkı düşünün... Bunlar eşya !..

Tıpkı bunlar gibi, insanların da, müesseselerin de, değer ve faziletlerin de “gerçeği” ve “sahtesi” var... Tarih diyor ki, “gerçeklere” istinad eden cemiyetler, daima güçlü oldular ve ayakta kalmasını bildiler de “sahtelere” bağlanan cemiyetler, daima zelîl ve perişan düştüler.

Onun için, yaşamak ve ayakta durmak isteyen her cemiyet, mutlaka, sahte kişi, kuruluş ve değerlerden kurtulmaya çalışmalı, ne pahasına olursa olsun “gerçeklere” ulaşmalıdır, diyoruz.

Herkes bilmelidir ki, cemiyetleri, başarıdan başarıya götüren “gerçek devlet adamları”dır, asla sahteleri değil...

Bunun gibi, iktisadî hayatı canlandıranlar “gerçek iş adamlarıdır”, sahteleri değil... İster misiniz, listeyi biraz uzatalım mı? Cemiyetler, “gerçek” ilim, sanat ve fikir adamlarına muhtaçtır, sahtelerine değil.. Cemiyetler “gerçek dindarlara” muhtaçtır münafıklara değil. Cemiyetler, “gerçek” okullara, enstitülere, akademilere, fakültelere, profesörlere ve araştırmacılara muhtaçtır, sahtelerine değil...

Cemiyetler, “gerçek demokrasilere”, “gerçek seçimlere” ve “gerçek siyasî kadrolara” muhtaçtır, sahtelerine değil... Cemiyetler, “gerçek inkılâplara” ve “gerçek kahramanlara” muhtaçtır, sahtelerine değil... Cemiyet, “gerçek” başarılarla, madalyalara, beratlarla ve anıtlara muhtaçtır, asla sahtelerine değil.

İnsanlar, “gerçek dostluklara”, “gerçek hürriyetlere” ve “gerçek sözlere” muhtaçtır, sahtelerine değil...

Görülüyor ki, “listeyi” uzatmak mümkün... Biz, burada keselim. Ancak unutmayalım ki, cemiyetlerin huzuru, gelişmesi ve kalkınması, “sahte kadrolar” ile sağlanamamaktadır. İşi erbabına bırakmadıkça, “makam” ve “mevkileri” millî vicdanı tatmin edecek ellere teslim etmedikçe, cemiyet yalpalar durur. Bu sebepten olacak sevgili ve şanlı Peygamberimiz: “Emaneti, sahibine tevdi ediniz” diye buyurmuşlardır.

O halde, başarılı ve verimli olmak isteyen kişi, kadro ve cemiyetlere şu husus, ısrarla telkin ve tavsiye edilmelidir: “Sakin,

hiçbir şeyin ‘sahtesi’ olmayın. Ne olacaksanız ‘gerçeği’ olun. Önce kendinizi, sonra da içinde yaşadığınız cemiyeti ‘sahteler’den kurtarın. Yoksa iflah olmazsınız”.

Sahte kadrolardan, sahte kahramanlardan, sahte kurtarıcılardan, sahte kurtuluş reçetelerinden, sahte sloganlardan ve sahte kuruluşlardan kurtulmak, her şeyden önce, onları tanımakla mümkündür. Bu da kolaydır. Metod şudur: Milli vicdanı rahatsız eden, ona ters düşen, onu yaralayan her kadro, her söz, her müessese atılmalı ve kovulmalıdır.

Unutmamak gerekir ki, kendini “sahtelerden” ve “sahtekârlardan” kurtaramayan cemiyetler, “gerçeğe” ulaşamazlar. Böylece cemiyetler “ölümsüz gerçekleri” bırakıp “ölümlü sahtelere” mahkûm olurlar. Böylece zelil olan cemiyetler, artık, âdeta “hayat süren leşlere” dönüşürler ve bir daha kolay kolay dirilmezler. Şimdi, yeryüzünde, böylece zelil düşmüş, müstebit bir azınlığın elinde oyuncak olmuş, her türlü baskı ve zulme direnme gücünü yitirmiş nice cemiyetler vardır...

MÜNAFIK TİPLER

Dilimizde güzel bir söz vardır: “Dînime dahleden bari müselman olsa”... Bu söz, dîn ile, dîyanet ile ilgisi olmadığı halde, hattâ, İslâmiyet’e apaçık kîn duyduğu halde, sabah akşam fırsat buldukça, dîn hakkında ahkâm kesen ve dîndarlara saldırmayı alışkanlık haline getirmiş kimseler için söylenir.

Gerçekten de böylelerine, son bir iki asırdan beri sık sık rastlamaktayız. Bu gibileri, çok defa kulaktan dolma malumatla İslâm’ı bildiklerini sanır ve bu konudaki cehaletlerinin farkına varmadıkları için de pot üstüne pot kırarlar. Hele bunlar bir de mevki, makam ve kürsü sahibi kimseler ise, münhasıran İslâm dîni gündeme gelince, kaba, küstah, laubali ve müstehzi bir tavır ve eda takınırlar ki, insanı kahreder...

Hangi konuda olursa olsun, “münafıklar” dünyanın en iğrenç kişileridir. Evet, zaruret olmadığı halde, sırf insanları aldatmak için, “inanmış gözükken” inançsızlardan daha iğrenç kim olabilir? Bunlar, her şeyden önce, büyük ahlâkî zaaf içinde bulunan kimselerdir.

Yüce Allah, münafıkların sözlerine “tesir” gücü vermemiştir. Bunlar, istedikleri kadar konuşsunlar, yazsınlar, emir versinler, asla netice alamazlar. Aksine, “reaksiyon” görürler. Apaçık müşahede edilmiştir ki, münafıkların sözleri, hareketleri ve davranışları kitleleri öfkeliendirmektedir.

Düşünün “ahlâksız” bir adamın ahlâk konusunda, “zâlim” bir kimsenin adalet konusunda, “müstebid” bir kişinin hürriyet konusunda, “dinsiz” birinin “dîn” ve hele “İslâmiyet” konusunda vaaz u nasihate kalkışması ne kadar öfkelenindir. İşte bu noktada: “Dînine dahleden bari müselman olsa” deriz.

Şu tipe bakın... Kendisi su katılmamış bir müstebittir. Hasımlarına çekirtmediği kalmamıştır. Herkes, kendisi gibi inansın ve davransın ister. Kendisi gibi düşünmeyen ve inanmayan kişi ve kadroları, fırsat bulursa kahretmeye hazırdır. Güçlü olduğu zaman, elinde bulunan bütün imkânları, kendisi ve yandaşları için kullanmıştır, fakat gün gelmiş, ortalık biraz bulanınca, aynı tip kürsülere fırlamış, mikrofonlara yapışmış, bir hürriyet ve demokrasi havarisi kesilerek hasımlarından “tolerans” ve “anlayış” beklemiş, “çoğulcu düşüncenin fazileti” etrafında konferanslar vermeye başlamıştır. Şimdi, gelin de mırıldanmayın: “Sizi gidi, bizden tolerans bekleyen iğrenç müstebitler! Güçlü olunca bizi ezecek, kahredecek, zayıf düşünce de tolerans ve anlayış bekleyeceksiniz, öyle mi? Sizi gidi kalles, kahpe ve münafık tipler! Nedir, sizden çektiklerimiz? Ne iseniz, o olsanız ve hep öyle kalsanız!”.

Hiç ümitlenmeyin. Bu sözleriniz, asla münafıkları ıslâh etmeye yetmez. Çünkü, onlar, “ahlâkî karakter” bakımından arızalı kimselerdir. Onlar, ancak güçlü oldukları zaman, gerçek çehrelerini ortaya koyabilir, aksi halde, kılıktan kılığa girebilirler. Yani, kendileri su katılmamış birer dînsiz oldukları halde, gerektiğinde “dindar”, içleri kin ve öfke dolu birer müstebit oldukları halde, gerektiğinde “demokrat”, hasımlarının ıstırabından sadistçe bir zevk duydukları halde, gerektiğinde “müştik ve merhametli”, fikir ve düşüncelere zorla ve baskı ile yön vermek için can attıkları halde, güçleri yetmediği zaman “hürriyetçi”, sevmedikleri ve hasım bildikleri kadroları, imkân ve fırsat buldukça hırpalamayı ve yandaşlarına arpalıklar temin etmeyi şiar edindikleri halde, işler karışınca “tarafsız” gözükmelerini bilirler. Evet, bunlar, gerçekten “ikiyüzlü” ve “çok yüzlü” kimselerdir ve asla tolerans görmeye hakları yoktur.

İMAM-I GAZALÎ

İmam-ı Gazalî Hazretleri, 14 Cemaziyelâhir 505 (Milâdî, 18 Aralık 1111) tarihinde Tus şehrinde vefat etti. Mezarı orada, meşhur şair Firdevsî'nin mezarı karşısındadır. Evet, İslâm Dünyası, Gazalî'yi 875 yıl önce bugün kaybetmişti. İmam-ı Gazalî Hazretleri, bugünkü nesillerin de rahmetle, minnetle ve şükranla anması gereken İslâm büyüklerindendir.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, İmam-ı Gazalî, yalnız İslâm Dünyası'nın değil, dünyanın ender yetiştirdiği "büyük adamlardan" biridir. Milâdî takvime göre 53 yıl yaşayan bu yüce kişi, gerçekten, kelimenin tam mânâsı ile bir dâhi idi. Muhteşem bir zekâsı, çok üstün bir tahlil ve terkip kaabiliyeti olup emsalsiz bir kritikçi olarak tanınırdı.

Dinde içtihat seviyesine çıkmış ve "Hüccet'ül-İslâm" unvanını hakketmiş bulunan İmam Muhammed Gazali Hazretleri, aynı zamanda, bugün dahi okuyanlarını hayran bırakacak seviyede bir "felsefe kritikçisi"dir. "Tehafüt'ül- Felâsife" adlı eseri, bütün tefekkür dünyasında hayranlık uyandırmış, kendisi bir dîn âlimi ve mütefekkir olduğu halde, "Felsefî Kritisizm" akımının dünyadaki "ilk öncüsü" olmuştur. E. Kant, bu bakımdan, İmam-ı Gazalî'nin çizgisinde yürüyen bir filozof olarak değerlendirilmektedir.

İmam-ı Gazalî, bir "İslâm âlimi ve müctehidi" olarak kendini çok iyi yetiştirmiş; muhteşem zekâsını ve aklını İslâm'ın yüce iman ve ahlâkı ile iyice yoğurmuş; zamanının bütün ilimlerini hakkı ile hazmetmiş, Arapça ve Farsça'nın ötesinde, Yunanca'yı, aslî kaynaklarından okuyacak ve kritik edecek çapta öğrenmiş; vahyin ışığında yürüterek "akl-ı külle" (Şanlı Peygamberimiz'in bütün sırları ihata eden sünnetine) ulaşmış, emsalsiz bir "tahkik-i iman" ile yücelmiştir. O, aklın tek başına yeterli olamayacağını, filozofların beşeriyeti tatmin edemeyeceğini, insanların mutlaka Allah'ın hidayetine, rahmetine ve gönderdiği Peygamberlere muhtaç olduğunu ispat gayreti ile "Felsefenin yetersizliğini" çok büyük bir basiretle ortaya koymuştur. "el-Munkızu Min'ed-Dalâl" (Sapık yolların çelişmeleri) ve. "Tehafüt'ül- Felâsife" (Felsefenin yetersizliği) adını verdiği eserleri, böylece kaleme alınmıştır ve "pür" tefekkür açısından muhteşem birer âbide olarak dünya kitaplarına şeref vermektedir. Muhammed Gazalî Hazretleri, bu eserlerinde, bilhassa ikinci kitabında, tamamı ile filozofik bir disiplin içinde hareket etmekte, sadece "aklın kanunlarına" ve "metodlarına" dayanarak

düşünce üretmekte, inanç ve kanaatlerini dışarıda tutarak bizzat filozofların metodları ve mantıkları ile onları cevaplandırmaktadır ki, bu tavrı ile “felsefî kritisizmin” doğuşunu hazırlamış bulunmaktadır.

Bazı ahmaklar, İmam-ı Gazalî’nin bu tavrını yanlış değerlendirip onu “hür düşüncenin doğuşunu önlemek” ile itham etmek isterler. Oysa, durum tamamı ile tersinedir ve “felsefî tefekküre” kritik şuurunu getiren odur. Şayet, İmam-ı Gazalî Hazretleri gelmese idi, bu şuurun doğması çok gecikirdi. Esasen, Batı Dünyası, bu şuura, ancak 19. asırda (yani İmam-ı Gazalî’den 7 asır sonra) ulaşabilmiştir. Günümüzde ise “klâsik mânâda felsefe ve akıl” artık eskisi kadar itibar görmemektedir. Nitekim, bugün felsefe, bizzat insan ile, insanın sübjektif dünyası ile çok fazla meşgul görünmekte ve insanın iç dünyasını daha fazla kurcalamaktadır. Eğer, beşeriyet, İmam-ı Gazalî’yi, eserlerini, ortaya koyduğu zamanda, anlayabilse idi, kendini Aristo mantığından, 19. asırda değil, 7 asır önce (Milâdî 12. asırda) kurtaracaktı.

Görüyorsunuz, kendi değerlerimizi, yeni baştan keşfetmek zorundayız.

GAZALÎ’NİN ÇİLESİ...

İnançsızlığı “entellektüel” olmanın şartı sanan, bazı dinsizler, “gerçek dindarların” fikir çilelerinden habersiz görünüyorlar. Onlar sanıyorlar ki, “inanmak” çok kolay bir şeydir.

Oysa, biz, İslâm Dünyası’nda yetişmiş büyük “iman” ve “fikir” adamlarının biyografilerini incelediğimiz zaman, onların ne zorlu bir “metafizik ter döktüklerini” ve İslâm’ın emrettiği “Hakk’el Yakîn” mertebesine ulaşmak için ne korkunç “beyin humması” geçirdiklerini, nice “vesvese” ve “şüphe” girdabına yakalanıp kurtulmayı başardıklarını hayretle görüyoruz. İslâm Dünyası’nda böylece yetişip gelişen “cins kafalardan” biri de İmam-ı Gazalî’dir. Nitekim o, Bağdat’taki “Nizamiye Medresesi”nin en şöhretli müderrisi iken, “bildikleri ve öğrendikleri” konusunda derin bir şüphe, vesvese ve yeis haline düşmüş, bu buhrandan kurtulmak için, seneler senesi ıstırap çekmiş, başvurmadığı kapı, incelemeyeceği kitap kalmamış, nihayet kendi içine kapanarak tam on yıl, bir inziva hayatı yaşamıştır. O. bu “fikir çilesini” el-Munkızu Min’ed-Dalâl adlı eserinde şöyle anlatır: (Biz özetleyerek veriyoruz).

“Asıl yaradılışın hakikati ile ana, baba ve öğretmenleri taklit etmek sebebi ile bende meydana gelen inançların gerçeğini araştır-

mak istedim. Telkin ile başlayan ve hangisinin ‘hak’, hangisinin ‘bâtıl’ olduğunda ihtilâf bulunan meseleleri ayırmak arzusu içinde idim. Benim gayem, işlerin ‘hakikatini’ anlamak ve bilmek idi. Böyle olunca, önce, ‘bilgi nedir?’ sorusuna cevap vermem gerekir, diye düşündüm. Araştırmalarımın sonucunda anladım ki, ‘gerçek bilgi’, asla şüpheye yer bırakmayan bilgidir. O kadar ki, bir kimse, ‘gerçek bilgi’nin yanlışlığını ispat için, olağanüstü şeyler gösterse, meselâ, ‘taşı altına, değneğini ejderhaya çevirse’ ve bunu dâvasının doğruluğuna delil gösterse, bu keyfiyet bile beni ‘hak bildiğim’ ve ‘doğruluğuna inandığım’ bilgidен şüphe etmeye düşürmemelidir. Meselâ, ben 10 sayısının 3 sayısından büyük olduğunu bildikten sonra, bu gibi gösteriler, artık bende bir şüphe ve tereddüt meydana getiremez. Ancak, o adamın, bunu nasıl yaptığına şaşarım. Yoksa, bildiğim şeyden şüphe etmem...

...Zamanla bilgilerimizi kontrol ettim. Gördüm ki, bende iki türlü bilgi var: Birincisi, beş duyu organı vasıtası ile kazandığım ‘hissiyat’ adını verebileceğimiz bilgiler, ikincisi de delil aramağa muhtaç olmayan ve ‘zaruriyat’ adını verebileceğimiz apaçık bilgiler... Şimdi düşünüyorum, sakın diyorum, bu bilgilerim de ‘taklide’ dayanan bilgilerim gibi olmasın... Bu konuyu ciddiyetle inceledim, gördüm ki, ‘hissiyata’ (beş duyuya) dayalı bilgilerim pek sağlam değil... Düşünün, beş duyunun en güvenilir olanı, göze bağlı olarak ‘görme’ işidir. Oysa, göz, pek güvenilir bir organ değil... Çünkü, göz, gölgeye bakar onu hareketsiz sanır, yine göz, bizim yer küremizden daha büyük olan yıldızları bir altın lira büyüklüğünde idrak eder... Oysa, deliller bunun aksini söylüyor. Bu durumda şöyle düşündüm: ‘O halde beş duyudan gelen bilgilere de güven olmaz. Bu tip bilgilerin akıl ve tecrübe ile tashihi gerekir...

Sıra, aklın ister istemez kabul ettiği “zarurîyata” gelmişti. Aklım diyordu ki, ‘on, üçten büyüktür’, ‘bir şeyde nefiy ve ispat bir araya gelmez; ‘bir şey, hem hadis, hem kadîm olmaz’, ‘bir şey hem var, hem yok olmaz’, ‘bir şey hem vacib, hem muhal olmaz’... Acaba, aklın bu hükümleri de doğru muydu? Müthiş bir hastalık mıydı? Neydi bu? Beni şüphe kavuruyordu... Nihayet vahyin yardımı ile yani sevgili Peygamberimizin tebliğlerini hakkı ile anlayarak bu durumdan kurtuldum... Zaruriyat dediğimiz bilgilerin kabule şayan olduğunu anladım”...

“TAHKİKİ İMAN” NE DEMEKTİR?

İslâm, tam ve kâmil mânâda bir “vahiy nizamı”dır. Dîn, Yüce Allah’ındır ve Yüce Allah’ın muhatabı da “akıl ve balığ” olan insandır. Vahye mazhar olanlar da Şanlı Peygamberler silsilesi... Yüce Allah’ın, sırf bu görev için yaratıp seçtiği güzide kadro...

Yüce dînimize göre “aklı olmayanın dînî de yoktur”, ancak bilmek gerekir ki, Güzide Peygamberler silsilesi olmasa idi, akıl, tek başına “gerçek dîne” ulaşamazdı. Yani, mutasavvıfların pek güzel bir tarzda ifade ettikleri gibi: Bu iş, ne akılla olur, ne de akılsız”... Dîn, şüphe, vesvese ve tereddüt içinde “gerçeği arayan” insan aklının, vahiy ile itmîn bulması demektir. Yani, Mevlâna Celâleddin Hazretleri’nin buyurdıkları gibi, “cüz’î aklın” ‘küllî akıl’ ile buluşması ve yücelmesi... İslâm’da “küllî aklın sahibi ve merkezi” de Şanlı ve Sevgili Peygamberimiz Hazret-i Muhammed’dir. (O’na binlerce salât ve selâm olsun).

Onun için, İslâm’ı bilmek ve tanımak isteyenler, her şeyden önce, bu şanı yüce olan Peygamberi bilmek ve tanımak zorundadırlar. Çünkü, İslâm’da gerçek mânâda inanmak demek, tıpkı bu Yüce Peygamber gibi inanmak ve yaşamak demektir. Bu hususu, bizzat Yüce Allah, Mukaddes Kitabımızda emretmekte ve O’nu “örnek almamızı” istemektedir. Kesin olarak bilmek gerekir ki, İslâm’ı bilmede, İslâm’a inanmada ve İslâm’ı yaşamada O’ndan ayrılan ve uzaklaşan kişi ve gruplar- uzaklıkları nispetinde- hüsrandadırlar ve sapıktırlar.

Bu noktada belirtelim ki, İslâm’da “tahkik-i iman”, tamamı ile Şanlı ve Sevgili Peygamberimizin “iman ve ahlâkı”na ulaşmak ve buna göre yaşamak demektir. İslâm Dünyası’nın yetiştirdiği ulu ve velî kişiler, hep böylece yücelebilmiş kimselerdir. Yani, O’ndan ayrılmış, kendi heva ve hevesine uymuş, kendi “kısır” ve “cüce” aklını rehber edinmiş kişi ve gruplar, asla yücelemediler.

İslâm’da “tahkik-i iman”, bilgilerin şüphe, vesvese ve tereddüt-ten arınması ve insanda “yakîn”in artması demektir. Bu da ancak, Yüce Allah’ın ve Şanlı Peygamberin ortaya koyduğu “iman ve ahlâka” ulaşmakla mümkündür, demiştik. Bilindiği gibi İslâm’da “yakîn” tâbiri, bilginin itmîn derecesini ifade eder. Yine bilindiği gibi, İslâm’da “bilginin yakîn olma” durumu, üç derece halindedir. Bunlar: ‘ilm’el yakîn”, “Ayn’el yakîn” ve “Hakk’el yakîn” mertebeleridir ki, müminler, aynı “imana” ve “ahlâka” sahip olsalar bile, ulaştıkları mertebeler ve “yakînlik derecesi” bakımından eşit

değillerdir. Yani, imanın kendisi artmaz ve azalmaz, fakat yakîn derecesi farklı olabilir.

Bizim gibi müminlerin, İslâm ve Şanlı Peygamberimiz hakkındaki bilgileri “ilm’el yakînî”dir. Yani, biz, dînimizi ve Peygamberimizi, büyüklerimizden ve kitaplardan öğrenmişiz. Oysa, bu konuda “Yüce Sahabî Kadrosu”nun bilgisi “ayn’el yakînî” idi. Çünkü, onlar, Şanlı Peygamberimizi bizzat görmüş, O’nun iman ve ahlâkına şahid olmuş mutlu kişilerdi. Hepsı de O’nun gibi inanmak ve yaşamak şerefine bittecrûbe idrak ederek yücelmişlerdi. Bu sebepten, onlardan sonra gelen hiçbir velî, onların seviyesine ulaşamadı. Bütün bunların ötesinde, bizzat Şanlı Peygamberimiz’in “kendi hakkında” bir bilgileri vardı ki, o sırrı, sadece Allah biliyordu. Nitekim, Şanlı Peygamberimiz şöyle buyurmuşlardı: **“Ah, benim bildiğimi, sizler de bilseydiniz...”**

ŞÜPHE VE İMAN

“Şüphe” ve iman”, insan fikir hayatında **rol** oynayan iki temel kavram ve inkârî mümkün olmayan iki zihnî olaydır. Yani, her ikisinin de insan hayatında önemli yeri vardır.

Bu noktada bilmek gerekir ki, “şüphe” vardır ki, “Nura doğru bir koşudur”, yine “şüphe” vardır ki, “boş vehimler halinde, insanı çıldırmanın eşiğine getirir”.

Tıpkı bunun gibi “iman” vardır ki, “Hakk’a teslim olup huzur bulmaktır” ve yine “inanç” vardır ki, “katı bir taassup halinde insanı körleştirir”.

Görüldüğü gibi, “şüphe”nin ve “inanmanın” müspet olanı gibi menfi olanı da var... Bu “menfi” gelişmeleri, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm, şöylece tespit etmektedir:

“Biz, nefsinin ona (insana), vesveseler vermekte olduğunu biliriz”. (Kaf/16). Yani, insan, boş vesveseler, vehimler ve şüpheler içinde kıvranıp durmaktadır. Hiç şüphesiz, bu durum, inşâm tedirgin etmekte, onu “dosdoğru inanmaya” zorlamaktadır.

Öte yandan yüce dînimiz, sırf inanmak için inanmak yerine, Hakk’a ve hakîkate teslim olmamızı, kendimizi yanlış ve bâtil inanışlardan kurtarmamızı da emreder. Oysa, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de buyurulduğu üzere insanlığın büyük çoğunluğu, kâfirlikte ayak direr”. (el-İsra/89) ve “Şimdi (insanlar), bâtila inanıyorlar”. (en-Nahl/72).

Böyle olunca, tabîî bir zihnî olay olarak “şüphe”, Hakk’ı ve hakikatı araştırmanın vasıtasıdır ve bu haliyle bizi yanlıştan ve bâtil

inançlardan kurtarmaya vesile olan bir çıkış kapısıdır. Öte yandan, gerçek mânâsı ile “iman” ise, her türlü yanlış ve boş inançtan “arınarak” Hak ve hakîkate teslim olmak demektir ki, bize huzur ve mutluluğun kapısını açar. Biz Müslümanlar ısrarla belirttiğimiz üzere, muhteşem ve mübarek kelime-i tevhidi” okuyarak, “Lâilâhe illallah” (Allah’tan başka ilâh yoktur) diyerek zihnimizi ve gönlümüzü bütün “sahte tanrılardan” arındırmaya çalışırız. Evet, İslâm, kafamızı ve gönlümüzü, bütün “bozuk inançlardan” kurtarıp Hak ve hakikate teslim olmak demektir. Meşhur Alman şairi Geothe, İslâm’ın bu yüce esprisini idrak ettiği zaman şöyle mırıldanmıştı: “İslâm sadece ve ancak Allah’a teslimiyet demekse, biz de Müslümanız”...

“İman”, bîr bakıma, her türlü şüpheden arınmış bilgi demektir. Bu tip bilgiye ulaşmak ise çok zordur. Bu konuda “beş duyu” yetersiz kalmakta, “akıl” ise şüpheleri tamamı ile bertaraf edememektedir. Ancak, bilmek gerekir ki, “akıl”, şüpheci karakteri ile “boş” ve “yanlış” bilgileri kolayca ayıklayarak “doğrunun, güzelin ve iyinin” yolunu açabilmektedir. Dünkü yazımızda açıkladığımız üzere, İmam-ı Gazali Hazretleri, aklın böylece ulaştığı hunilere - E. Durkheim’den tam dokuz asır önce- “Zarûriyat” (mecburî bilgiler) adını vermekte, bu bilgilere itibar edilmediği zaman ise “safsataya düşüleceğini” haklı olarak belirtmektedir. Bu bilgilerin neler olduğunu yukarıda açıklamıştık. Onun için tekrarlamayacağız.

Bunun yanında, asla unutmamak gerekir ki, akıl, sadece “beş duyunun verileri” ile yetinirse, çok büyük ihtimalle yanılır. Onun “şuurun doğrudan doğruya verilerine” de dayanması gerekir. İnsanlarda “sezgi”, evliyada “ilham” ve peygamberlerde “vahiy” biçiminde görünen ayrı bir bilgi yolu da var. Akıl, kademe kademe, kendini, bunlarla tanımlamalıdır.

“MUSTAFA CEMİL KIRIMLIOĞLU UNUTULMAMALI!”

Biz Müslümanlar, “ebedî hayata” inanırız. Bunun yanında, şunu da biliriz ki, bu dünya hayatında insan, anasından bir kere doğar. Onun için, bu hayata ve kısa insan ömrüne, çok değer verir ve onu, “ilâhî bir emanet” olarak koruruz.

Esefle belirtelim ki, herkes bu gerçeği, lâıyık ile idrak edememektedir. Bakınız, bu konuda, muhtelif partilere kayıtlı ve partisiz 40’dan fazla okuyucumun imzalayarak bana gönderdiği ve “Mustafa Cemil Kırımlıoğlu Unutulmamalı” başlıklı yazıda ne deniyor?

“Basımımız, hattâ dünya basını, bu gerçeği - insan hayatının ifade ettiği değeri- bilseydi, Mustafa Cemil Kırımlioğlu’nun yaşamını, çilesini sürekli yazarak bir insanın ömür boyu hücrelerde, sürgünlerde tutulmaması gerektiği gerçeği, kalın insan kafasınca kabul edilinceye kadar olayı canlı tutmaz mıydı?

Hudut tanımayacak kadar etkin, bazı yönlerden, devletlerden de kuvvetli olan basın, haysiyet kırıcı zâlim olaylara seyirci kalırsa, neye güveneceğiz.

Rus yönetimi ve adaleti de bir insan hayatının ifade ettiği değerden habersiz gözükmetedir. Yoksa, Kırımlioğlu’nu; bir ömür boyu, çilenin çarmihına gerer de - riyakârca- insanlık şarkıları söyler miydi? İnsanları ezerek kıvrandırarak, hücrelere koyarak süründüren bir idarenin, insanlığa, yaşarken ölüm getirdiğini bilmez miydi? Oysa, Rusya’da ateş çemberinde kavrulan ne Cemiloğullar» da vardır.

Biz biliyoruz. Ey insanlar! İnsan, süründürülmek için var olmadı. Bazı insanların tacı, tahtı için, inancının ayakta kalması için kıvrandırılışın diye de var olmadı. Beyazın refahı için yaratılmadı siyah... Rus’un keyfi için doğmadı Türk anasından... Nedir, insanın insandan çektiği? İnsanın yakasını bırakınız insanlar!

Mustafaları ve daha nicelerini salın gayri. Onlar da güneşe dilediğinize baksınlar.

Diyoruz ki, Sovyet adaleti insafa gelsin. Adaletini ezerek, korkutarak değil, sevdirecek sürdürsün. İnsana saygılı olduğunu kanıtlasın.

Diyoruz ki, insanı ezen başlar kahrolsun. Kahrolsun, insan başı kesen savaşlar. Dursun, yakası yırtılan mazlumun gözyaşı... Kahrolsun kimin ağlıyorsa vatandaşı...”.

Okuyucularım ısrarla, “Dış Türklüğün İstirabı” ile ilgili yazılara ağırlık vermeme istiyorlar. Çok da haklılar... Gerçekten, şu anda yeryüzünde en çok ıstırap çeken insanlar, şu veya bu devletin boyunduruğunda yaşamak zorunda kalan “Dış Türklük”tür. Yunanistan’da, Çin’de, İran’da, Irak’ta ve diğer yerlerde yaşayan soydaşlarımızın ne akıl almaz muamelelere maruz kaldığını, görüp dururken kahrolmamak mümkün değil... Her nedense, insanlık âlemi, bizim ıstıraplarımız karşısında korkunç bir kayıtsızlık tavrı içinde bulunuyor. Kendi ülkemizde bile bu ıstırapı dile getirmek, nerdeyse suç sayılacak... Şaşmamak mümkün değil

Görünen odur ki, her yönden güçlenip bizzat ayağa kalkarak Dünya’daki bu gidişe “DUR” deyinceye kadar ıstırapımız devam edecektir. Kimse lafa aldırıyor.

İNSANCA YAŞAMAK

Bitkilerin ve hayvanların “tropizmlere” ve “içgüdülere” bağlı bir tek “yaşama biçimi” vardır. Bu gibi canlılar için “çirkin ve güzel”, “kötü ve iyi”, “yanlış ve doğru”, “zulüm ve adalet” gibi çatışkan kavramlar ve değerler yoktur. Onların hayatı, bütün bu ve benzeri kavram ve değerlerden habersiz bir tarzda cereyan eder.

Evet, sadece insandır ki, bu kavramların ve değerlerin farkındadır. Yalnız insandır ki, ‘hayır ve şerri’ birbirinden ayırmasını bilir. Çünkü, ona bu kaabiliyet verilmiştir. Bu husus, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de şöylece ifade buyurulmuştur: “Sizi, **bir** imtilhan olarak hayır ile de, şer ile de deniyoruz”. (el-Enbiya/35).

Bu sebepten olacak, insan, bitki ve hayvanlardan farklı olarak “çatışmalı” bir hayat yaşar. Yani, o, “çirkinlikler ile güzellikler”, “kötülükler ile iyilikler”, “yanlışlıklar ile doğrular”, kısaca eserler ile hayırlar” arasında yalpalayıp durur. Esasen, “iradeli yaratılmak” bu demektir.

Bazıları, insanın bu çatışmalı hayatını, bu “Hak” ile “Bâtıl” arasındaki arayışlarını, kendini hesaba çekmesini, kendisi ile boğuşmasını yadırgamakta, bizzat insanın fitratından kaynaklanan bu durumu, “anormal” bir şeymiş gibi değerlendirmekte, her türlü “iç çatışmadan” ve “nefis muhasebesinden” arındırılmış bir insan tipine ulaşmak istemektedirler. Oysa bu mümkün değildir. Çünkü, çalışkan kavramlar ve değerler arasında, bir “irade mücadelesi vermek”, insanın tabiatı gereğidir. İnsanı, böyle bir iradeden mahrum bırakmak, onu da bitkiler ve hayvanlar gibi “tektip” bir hayat tarzına mahkûm etmek demek olup insanın idrak, zekâ ve iradesini inkâr mânâsına gelir.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, insan, ne kadar zor, ne kadar çetin ve ne kadar ıstırap verici olursa olsun, insanca yaşamak zorundadır. Aksi halde, daha fazla bunalır ve perişan olur. Araştırmalar göstermiştir ki, insanı, bitki ve hayvan statüsü içinde yaşatarak “mutlu kılmak” mümkün değildir. İnsan, belki organizma ve ten olarak diğer canlılardan pek farklı gözükmebilir, fakat insanın iç dünyası, bir “endişeler kumkuması”dır. Meşhur Şeyh Sadi-i Şirazi, insanın bu durumunu şöyle ifade eder:

“İnsan, yek katre hunest, hezar endîşe”.

(İnsan, içinde bin endîşe taşıyan bir damla kandır).

Gerçekten de insanı insan yapan, işte bu endişesidir. İnsan, yorulmak bilmez bir çırpınıp içinde, sürekli olarak ‘güzeli’, “iyiyi”,

“doğruyu”, “Hakk’ı” ve «hayrı” arar, bunların zıtlarını sevmez. Müşahedeler göstermektedir ki, insanlar, “çirkini güzel”, “kötüyü iyi”, “yanlış doğru”, ‘bâtılı hak” ve “şerri hayır” sanabilir, lâkin hiçbir insan, “çirkini çirkin”, “kötüyü kötü”, “yanlış yanlış”, “bâtılı bâtıl” ve “şerri şer” bildiği müddetçe tercih etmez. Bütün tarihi boyunca insanın macerası budur.

Bütün mesele beşeriyete, “Hakk’ı hakk”, “bâtılı bâtıl” olarak gösterebilmektedir. Bu ise çok zor bir iştir. Bütün insanları bu konuda bütünlüğe ve birliğe ulaştırmak için, pek çok emek sarfedilmiş, mukaddes kitaplar ve peygamberler gönderilmiştir. Hiç şüphesiz, sanıldığından daha fazla netice alınmakla birlikte, gerçek mânâda başarılı olmak mümkün olamamıştır. Oysa, beşeriyet, bu konuda da yüce peygamberler silsilesine kulak vermek zorundadır. Yoksa dağılıp gider

İNSANCA YAŞAMAK VE İSLÂM

Her canlı “kendi hayatını” yaşamak zorundadır. Nitekim, bitkiler bitki gibi, hayvanlar hayvan gibi yaşarlar. Bu gibi canlıların “statüsü” ne ise yaşama biçimleri de odur. Durum, insan için de aynıdır. İnsan da “insan gibi yaşamak” zorundadır. Nedir, insan gibi yaşamak? Gerçekten de bu soruya cevap vermek kolay değildir. Yahut, cevap vermek kolaydır da, bu konuda, bütün insanları tatmin edici bir anlayışa ulaşmak çok zordur. Nitekim, bütün tarih boyunca “insanı mutlu kılacak yaşama biçimi” konusunda, insanların çetin bir anlaşmazlık içinde bulunduğunu müşahade ediyoruz.

“İnsanca yaşamayı” tarif eden binlerce inanç ve felsefe sistemi var. İnsana “çiçekler” gibi, “böcekler” gibi yaşamayı tavsiye eden fikir adamlarının yanında, onun “melekler” gibi olmasını isteyenler de var. Oysa, “hayvanca yaşamak” insanı alçaltır ve “melekler gibi yaşamak”, insan için hem mümkün değildir, hem de insanı yüceltmez. Bütün mesele, insanın kendi içinde bulunan ve bir hayvandan daha azgın olan “nefs-i emmaresine” hâkim olarak melekleri imrendirecek merhaleleri katetmesidir.

Gerçekten de insan, buna istidatlı yaratılmıştır, insanoğlu, en “ulvî” değerler ile en “süflî” değerler arasında dolaşır ve herkes irade ve tiynetine uygun bir yer bulur ve yerleşir. Çeşitli vesileler ile açıkladığımız üzere, Mevlâna Celâleddin Hazretleri, insanın bu macerasını şöylece özetler: “Hayvan hayvanlığı ile, melek melekliği ile kurtuldu, insanoğlu ise ikisi arasında yalpalayıp duruyor”. İnsanın bu dramı, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de

şöylece ifadesini bulur: **“Biz, insanı, en güzel biçimde yarattık, sonra, onu, aşağıların aşağısına çevirdik”**. (et-Tin/4-5) Gerçekten de, insan, “yüceliklere” tırmanabildiği zaman, şanlı Peygamberler silsilesinin de ispat ettikleri gibi “meleklerden daha yüce” ve insan “alçaldığı” zaman, bazı sefil kimselerin hayatında görüldüğü gibi “hayvanlardan daha aşağı” olabilmektedir.

Artık anlaşılmıştır ki, tâlim ve terbiye faaliyetleri, insanı “yüceltmeyi” hedef almalı, insanı, “Hakk’ı, güzeli, iyiyi, doğruyu” aramaya teşvik etmeli, hayvanca bir yaşama biçimi yerine, insan olmanın sorumluluğunu ve çilesini yüklenmeye hazırlamalıdır.

Aksi halde, insan, kendi statüsünden kaçarsa, hayvandan daha aşağı bir hayat tarzına mahkûm olur, “menfi telâfi yolları” bularak alçalır da alçalır. Bu sebepten diyoruz ki, “ulvî” değerleri küçümseyip “süflî” değerlere sarılanlar “marazî bir kaçış mekanizması” içindedirler. Bize göre “hedonizm” (hayvanî zevkçilik) ve benzeri cereyanlar, insanca yaşamının “çetin sorumluluğundan kaçan” ve insanca yaşamayı zahmetli bulan kimselerin başvurduğu birer “fırar felsefesi”dir.

Size samimiyetle itiraf edeyim ki, ben, dînin ve hele İslâm’ın aleyhine konuşan, İslâm’ın gelişmesinden korkan, ülke ve beşeriyet nice tehlikelere maruz kalmışken, çeşitli tahriklere uyarak inanmış vicdanlar üzerinde baskı kırmaya kalkışan kişi ve kuruluşları dehşetle, ibretle ve hattâ iğrenerek seyrederim. Bu gibi “dîn cahillerini”, İslâm’ı yeniden öğrenmeye ve tanımaya davet etmekten başka bir şey de elimizden gelmemektedir. Bilmek gerekir ki, dünyanın en güzel dînini anlamayan kimseler, asla insanı tanıyamayacaklardır.

HURAFE ÜRETENLER VE YAYANLAR

Ülkemiz, dört bir yandan düşmanlık ve ateş çemberi içinde çok kritik günler yaşarken, 12 Eylül 1980 öncesi anarşi mihrakları, ufak ufak da olsa kıpırdanma zemini ararken, banka soyguncuları, fidyeciler ve benzerleri, cemiyeti tedirgin ederken, ayrılıkçı güçler, subaylarımızı, erlerimizi, görevlilerimizi ve vatandaşlarımızı, vur-kaç usulü öldürüp dururken, herhalde, bizim farkına varmadığımız çok ciddi boyutlara varmış olacak ki, bazı çok satan gazeteler “irtica geliyor” çıgıklarını basıyor ve “genç beyinlere hurafe şırınga ediliyor” diye feryat ediyorlar. Diğer taraftan, resmî görevliler, “devlet ricaline” brifingler veriyor, “ana muhalefet” konuyu “Meclis’e getireceğiz” diye “kamuoyuna” mesajlar sunuyor.. Allah, Allah, demek iş ciddi!..

O halde, biz de meseleye eğilmeli idik. Nitekim, bu yazımızda böyle yaptık, meselenin ihmal edilen bir boyutunu işlemek istedik. Herhalde iyi de ettik. Biz, ilgililerin dikkatini, sevgili TRT'mizin, bilhassa çocuklara yönelik programlarına tevcih etmek istiyoruz. Diyoruz ki, bu programların ve bilhassa bazı "çizgi filmlerinin" pek çoğu çocuklarımız için zararlı olup, Hristiyan ve Yahudi dünyasının "hurafe"lerini, genç beyinlere sırına ediyor. İnşallah yanlıyoruzdur.

Örnek mi istiyorsunuz? O kadar çok ki... Biz, sadece, çok dikkat çekenlerin üzerinde duralım. Biliyorsunuz, He-Man adlı, göğsünde koskoca bir haç taşıyan bir kahraman (!) canlandırılıyor. Bu adam, "Kâinatın en güçlü adamı" imiş, bütün "Gölgelerin gücünü" taşırmış, büyüdü bir kılıcı varmış ki, önünde hiç kimse duramazmış, "İskele-tor" adlı şehrin büyücüsü bile, o kadar ustaca "sihirlerine" rağmen, daima bu "büyücü süpermene" yenik düşmüş... Film, baştan aşağı, büyüler, büyücüler kavgası halinde...

Hele bir de "Çiçek Kız" çizgi filmi var ki, küçük seyirciler hiç kaçırmıyorlar. Hattâ, büyüklere ile birlikte, bu harika kızı hayranlıkla seyrediyorlar. Bu kızcağız, konuşan kedi ve köpeği ile birlikte, dünyayı dolaşarak "Yedi renkli çiçeği" arıyor. Bu arada başlarına gelmedik kalmıyor. Fakat, "Çiçek Kızın" büyüdü bir çılgılığı var, o, sıkışınca - yanılmıyorsan- "Leylû" diye bağırıyor, bunun üzerine, bir ışık huzmesi teşekkül edip istediklerinin gerçekleşmesine vesile oluyor. Yani, yine "büyü" ve yine "büyücülük"...

Ya "Şirinler" adı ile oynatılan çizgi film dizisine ne diyelim? "Tek kadınlı" ve "çok erkekli" bir grup hayatı yaşayan bu cüce yaratıklar, büyüçülükte o kadar ileridirler ki, ormanın büyük büyücüsü "Gargamel" bile onlara daima yenik düşüyor. Yani, bu film de genç dimağlara ısrarla "büyü" ve "büyücülük" telkinlerinde bulunur. Üstelik, çocukların çok sevdiği bir dizidir.

Daha önceleri, sevgili TRT'miz, "Pinokyo" adlı bir çizgi-film dizisi oynatmıştı ki, baştan başa "kilise"den taşan "hurafeleri" yansıtıyordu. O zaman, kamuoyunda tepki uyandırmış ve galiba bu sebepten yayından kaldırılmıştı. Mamafih, şimdi "Noel Haftası" olduğuna göre, "Noel Baba", bacalardan girerek çocuklara hediyeler dağıtmaya başlayabilir. Nitekim, o, şimdi, kırmızı külâhı ve beyaz-kalın kürkü ile artık "hemşehrimiz" de sayılır. Çünkü o, Antalya (Kaş)da yatan bir "turizm azizi"(!)mizdir.

Durumu, ilgililere saygılarımızla arz ederiz.

“NOEL HAFTASI” VE “YILBAŞI”

Daha önceleri, putperest iken, M. 313 yılında Hristiyan olan Bizans İmparatoru “Büyük Konstantin”, Aralık Ayı’nın son haftasını “Noel Haftası” ve bu ayın son gününü, Ocak Ayı’nın birinci gününe bağlayan geceyi de - güya- Hazret-i İsa’nın “Doğum Günü” (Milâd) olarak kabul ve ilân etti. O günden bugüne kadar, Hristiyan Dünyası, “Büyük Konstantin”in bu emrine uyarak meseleyi, vazgeçilmez bir gelenek haline getirdi. Milâdî Takvim de böylece doğdu. Oysa, gerçekten yüce bir peygamber olan Hazreti İsa’nın (ona salât ve selâm olsun) doğum tarihi etrafında, tarihçiler, kesin bir görüşe sahip değiller. Kaldı ki, Hz. İsa’nın doğum tarihini, Milâttan önce 4. ve 5. asra kadar götüren ilim adamları dahi mevcuttur.

Her ne ise, Hristiyan Dünyası, işine geldiği için, hiç tereddüt etmeksizin, asırlardır “Büyük Konstantin”in emirlerine göre hareket etmekte ve öylece yaşamaktadır. Hristiyan Dünyası, asırlardır, bu haftayı ve günü, tam bir bayram sevinci içinde kutlamakta, sokaklar, caddeler ve vitrinler, çam ağaçları ve Noel Babalar ile donatılmakta, bu maksatla kitaplar, dergiler yayınlanmakta, okullar, kiliseler ve resmî daireler süslenmekte, radyo ve televizyonlar özel programlar hazırlamakta, iş yerleri tatil edilmektedir... Noel Babalar, çocuklara hediyeler taşımakta, tebrikler ve telgraflar yağmur gibi yağmaktadır... Hristiyan Dünyası’nda yaşayan “diğer dîn mensupları” da ister istemez, bu içtimâî baskının altında ezilip durmaktadır.

Bir pedagog arkadaşım anlatmıştı. Çocuğu, bir Amerikan Üniversitesi’nde okuyormuş. Kendisi onu ziyarete gitmiş. Ziyaret zamanı, tam da “Noel Haftasına” rastlamış. Noel dolayısı ile öyle bir tebrikleşme furasına şahit olmuş ki, kendisi de sırf nezaket olsun diye, çocuğunun profesörünü, telefonla arayarak “Noel’ini kutlamış” ve fakat aldığı cevap karşısında şaşırılmış. Çünkü, çocuğunun profesörü, bu zoraki tebrike şöyle cevap vermiş: “Çok teşekkür ederim. Ancak, benim Noel’im yoktur. Çünkü, ben bir Yahudi’yim”. Ne yalan söyleyeyim, ben, bu konuda Yahudi profesörün ortaya koyduğu “şahsiyetçi tavra” hayran oldum. Sizler nasıl düşünüyorsunuz bilmem?

Gördüğümüz kadarı ile Batı Dünyası’nda “Hristiyan dogmaları” geniş mânâsı ile çöktüğü halde, “Kilise” âdetâ, bu “Noel haftasına” ve “Gününe” dayanarak ayakta durabilmekte, çocukların kafa ve gönüllerini “Noel Baba” hurafeleri ile kazanmaya çalışmaktadır. Bu konuda, o kadar yoğun bir propaganda vardır ki, Hristiyan

olmayan çevreler bile bundan şiddetle etkilenmektedirler. Misyonerler, bunun farkına vardıkları için, bu konuya çok önem vermektedirler.

Esefle belirtelim ki, bütün “İslâm Dünyası ile birlikte, ülkemizde de Hristiyanlıktan kaynaklanan pek çok hurafe girip yaygınlaşmaktadır. Size, bu konuda bir hatıramı anlatayım. Bundan 20 yıl önce, bir münasebetle İzmir’in Efes Harabelerini görmeye gitmiştim. Orada, “Bülbül Dağı”nda, güya, Hz. Meryem’in evi ve mabedi varmış. Gittim, gördüm. Gerçekten de sonradan restore edilmiş bir küçük mabet, içine bir de Hz. Meryem heykeli konulmuş. Görevli papazlar, sürekli olarak İncil’i okuyorlar. Bahçesinde bir de havuz var. İsteyenler, “Meryem Ana” heykeli önünde diz çöküp dileğini mırıldanıp heykele bir paçavra bağlıyor, isteyenler havuza para atarak arzularının gerçekleşmesini diliyor Heykel paçavralardan tanınmaz duruma gelmiş, havuz ise para dolu idi... Ortada ne bir kovuşturma, ne de bir gazeteci çılgılığı vardı.

MEHMED AKİF VE MÜCADELESİ

Mehmed Akif, 1878 yılında doğup 1930 yılının Aralık ayının 26’sını 27’sine bağlayan gecesinde, saat 20’de vefat etmiştir. Yani, bugün merhum Mehmed Akif’in 50. ölüm yıldönümüdür. Kendisini rahmetle anarız.

Bu yıl, Mehmed Akif Bey’in, özel bir program dâhilinde, çeşitli yönleri ile ve devletçe inceleneyeceğini öğrenmek bizi memnun etmiştir. İnşallah, milletçe, hayal Kırıklığına uğramayız ve gerçekten “İstiklâl Şairimize” lâyük programlar dinler ve seyrederiz.

Gerçekten de Mehmed Akif Bey, çok yönlü bir Türk-İslâm büyüğüdür. Onun “şair kişiliği” kadar, “âlim”, “ahlâk adamı” ve “dâva adamı kişiliği” de dikkatimizi çeker. Öyle sanıyoruz ki, Mehmed Akif Bey, bütün bu yönleri ile salonlara, mikrofonlara ve ekranlara getirilecektir ve Türk gençliğine, “örnek şahsiyetlerden” biri olarak takdim edilecektir.

“İstiklâl Marşı”ımızın şairi, o kadar mütevazidir ki, koskoca “Safahat”ı meydana getirmesine rağmen şöyle yazar:

“Safahat’ımda, evet, şiir arayan hiç bulamaz; Yalnız, bir yeri hakkında ‘Hazin işte bul!’ der.

- Küfe?
- Yok.
- Kahve?
- Hayır.

- Hasta?

- Değil.

- Hangisi ya? Üç buçuk nazma gömülmüş, koca bir ömr-i heder!"

Bize göre, Mehmed Akif'in en dikkate değer tarafı, bir "dâva adamı" olarak ortaya koyduğu şerefli mücadeledir. O, saf ve tertemiz mânâda bir mümin idi ve bütün ömrünü bu imanı savunmaya hasretmiş bir kahramandı. Bu konuda, gerçekten büyük şairimiz ve üstadımız Necip Fazıl Kısakürek, 1965 yılında Mehmed Akif için şöyle konuşur: "Masonluk ve kozmopolitliğin mikrop yuvalarını devlet ve cemiyet mafsallarına yerleştirdiği, ortalığı 'Jön Türk' isimli, pembe kışlı ve tek gözlüklü batı hayranı maymunların kapladığı, İslâm vecdi yerine, başka bir heyecan tedariki içinde kabuk ve posa milliyetçiliğinin tezgâhlanmaya doğru gittiği, olanca gerilik suçunun İslâmiyet'ten bilinmeye başlandığı ve bütün bunların modalaştığı, kibarlaştığı, salonlaştığı, edebiyatlaştığı, politikalaştığı, mektepleştiği ilk devirde, ismine meşrutiyet dedikleri ve yalamı 56 yıldır süren, o sahte hürriyet çığırında, ortalıkta âlim, mütefekkir, sanatkâr, hiç kimse boy gösteremezken, tek başına, bin bir yol ağzına çıkıp:

'Durun!.. Hiç kimse yoksa ben varım! Sadece iman ve İslâm!... Başka yol tanımıyorum!' diye haykırmak kahramanlığını göstermiştir.

Üstad şöyle devam eder: "Mehmed Akif, sağlam dış-yüz bilgisi ile, 'şeriat ilmi', bu bilgiye denk, sağlam bir Müslüman ahlâkı içinde, aksiyonculuk seciyesindeki eksikliklerine rağmen, olacağını oldu ve o sefil cereyanın başlarından biri olan 'Edebiyat-ı Cedide' başkuklaşmın, 'Yırtılır ey kitab-ı köhne yarın, medfen-i fıkır olan sahifaların' tekerlemesine 'Birkaç pulu tercihindən, protestanlara zangoçluk eden şair' diye karşılık vermeyi bildi".

Günümüzde dahi, İslâmî gelişmelerden korkan, yüce dînimizi bir öcü gibi göstermeye çalışan kişi ve gruplar mevcuttur. Böyleleri, bilmem kaç yıldan beri aynı çılgınlıkları tekrarlayarak Müslümanlar üzerinde baskı kurmak isterler. Bunlar gerçek teröristler ve müstebitlerdir. Bunlar, bütün dînlere karşı saygılı davranıp yalnız İslâm'a düşman olan ne idüğü belirsiz veya belirli kişilerdir.

İşte şairimiz Mehmed Akif Bey, bu konuda ortaya koyduğu mücadele ile de bizlere örnek olmuştur. Allah, rahmet eylesin.

MEHMED ÂKÎF'DEN SEÇMELER

Mehmed Akif Bey'e göre, "Bayrak" ve "Ezan", Türk istiklâlinin ebedî birer sembolüdür.

İşte, "İstiklâl Marşımızda bu hususu belirten iki kıt'a:

"Korkma! Sönmez, bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O, benim milletimin yıldızıdır, parlayacak,
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Ruhumun senden İlâhi, şudur ancak emeli,
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli,
Bu ezanlar - ki şehadetleri dînin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli".

Mehmed Akif Bey, büyük fedakârlıklarla Avrupa'ya tahsil için gönderilen aydınlar arasından Türk'e ve İslâm'a yabancılaşmış kimselerin de çıkmış olmasını büyük bir esfle şöyle dile getirir:

"Bu giden kafileden birçoğu cidden tahsil
Ederek döndü. Fakat, geldi ki, üç beş de sefil.
Hepsinin nâmını telvise bihakkın yetti...
Gönderenler, ne pişman oluyorlar şimdi!
Hiç unutmam ki, cömerdin biri, hem zengin adam,
Beni yüzdürdü nihayette şu sözlerle, "İmam,
Günde on kere gelip istediniz, hep verdim.
Yine vermezsem eğer millet için, nâmerdim.
Yalnız ehline gitsin bu emekler... Olur a,
İş, bizim Avrupa yaranına benzer sonra!
Hâli ıslâh edecekler, diyerek kaç senedir,
Bekleyip durduğumuz züppelerin tavrı nedir?
Geldi bir tanesi akşam, hezeyanlar kustu!
Dövüyordum, bereket versin, edepsiz sustu.
Bir selâmet yolu varmış... O da neymiş? Mutlak,
Dîni kökten kazımak. Sonra, evet, Ruslaşmak...
O zaman iş bitecekmiş... O zaman kızlarımız
Şu tutundukları gayet kaba, pek mânâsız,
Örtüden sıyrılacak... Sonra da erkeklerden
Analık ilmini tahsil edecekmiş... Zaten,
Müslümanlar, o sebepten bu sefaletteymiş!

Ki, kadın sosyete bilmezmiş, esarete imiş!

Dîn için, millet için iş görecek alçağa bak;

Dîni pâmâl edecek, milleti Ruslaştıracak!

Kızımın iffeti batmakta rezilin gözüne...

Acırım tükürüğe billah tükürsem yüzüme!"

Mehmed Akif Bey, 1910'lu yıllarda, büyük bir tehlike içinde bulunan milletimizi şöylece uyarmaya çalışıyordu:

"Sahipsiz olan memleketin batması haktır,

Sen sahip olursan, bu vatan batmayacaktır."

İSLÂM'IN DEĞİŞMEZ VASFI: YEPYENİ KALMAK

Bu, İslâm'ın bir mûcizesidir. Evet, zaman geçer, mekânlar değişir, kadrolar ve müesseseler eskir, fakat, İslâm, getirdiği âlemşûmul değerler bakımından daima "yepyeni"dir.

İslâm, "Kitabullah" ile "Kitabı Ekber"ın ahenk ve mutabakatını esas alarak beşeriyeti yoğurmaktadır. Yani "Kur'ân-ı Kerîm" ile "Tabiat ve Kâinat nizamı" arasında bir tenakuz ve zıddiyet aramazsın, insanlık âlemini kucaklayan İslâmiyet, muhteşem kültür ve medeniyetlere kaynak olan ve olacak olan bir "vahiy nizamı"dır. İslâm âlimleri ve mütefekkirleri, "Kur'ân-ı Kerîm"i anlamak için "Tabiat ve Kâinat Kitabına" ve "Kitabı Ekber"i anlamak için "Kur'ân-ı Kerîm'e" müracaat etmişlerdir. Onlar, böylece görmüşlerdir ki, bunlar, birbirlerini anlamaya ve açıklamaya yarayan âyetler ile dopdoludurlar.

Müşahedeler göstermektedir ki, İslâm, ilmin geliştiği, aydınların çoğaldığı dönemlerde, hayrete şayan bir periyotla kendini bütün haşmeti ile "yeniler". Sanki, yeniden "inzal olunur", sanki yeniden "gökten yere iner". Nitekim, başta İmam-ı Âzam Ebu Hanîfe Hazretleri olmak üzere, "Cemaat ve Sünnet Yolu'nun" bütün büyükleri, İmam-ı Gazalî'ler, İmam-ı Rabbanî'ler, hep böylece ortaya çıkan "mücedditler" (yenileyiciler) oldular. Bu gibi İslâm Büyükleri, büyük bir "arayış" içine giren ve "hakîkatî özleyen" insanlığın bütün meselelerini, dinden asla taviz vermeksizin, dîni saptırmadan ve şaşırtmadan tek tek ele alarak çözdüler. İslâm'ı, aslî kaynaklarla besleyerek arındırdılar ve "ana caddeyi" açtılar. Bütün asrî gelişmeleri "İslâm'ın ışığında" inceleyip değerlendirdiler. İslâm dünyasını, yepyeni "kadro" ve "müesseseler" ile yeni baştan yoğurdular. Bu noktaya gelmişken, bir hususu, ısrarla ve tekrar tekrar açıklayalım ki, İslâm'ın bu yüce "mücedditleri", daima ve her meselede, "Edille-i Şer'iyye"ye bağlı kaldılar, asla indî ve şahsî

mütalâalara yer vermediler ve iltifat etmediler. Bunların yaptığı tek şey, “İslâm’ın ışığında, dünyadaki gelişmeleri değerlendirmek ve meydana gelen problemleri çözmek” olmuştur.

Zamanımız için de “metod” budur. Günümüz İslâm âlim ve mütefekkirleri de her türlü gelişmeyi “İslâm’ın ışığında” değerlendirip çözmek mecburiyetindedir. Ancak, bu yapılırken bilinmelidir ki, ıslâh edilmesi gereken şey İslâm değil, İslâm cemiyetleri ve hattâ beşeriyettir, İslâm’dan taviz verilerek İslâm’a hizmet edilmez. Kaldı ki, gerçekten de beşeriyet, İslâm’ın ortaya koyduğu âlemşümül prensiplere muhtaçtır. Nitekim, apaçık görülmektedir ki, kara ve kızıl emperyalizmin bel bağladığı materyalizm çökerken, bütün “sahte dîn” ve “inançları” da birlikte alıp götürmektedir. Görülen odur ki, yalnız İslâm’dır ki, “yeniden doğuş”, “yeniden diriliş” ve “yeniden uyanış” hamleleri içindedir. Besbelli ki, yepyeni “kadrolar”, yepyeni “müesseseler” ile “Cemaat ve Sünnet Yolu’nun Ana caddesi”nde ve ecdadın “Nurlu Çizgisini” takip ederek gelmek üzeredir. Bu, İslâm iman ve ahlâkının yeniden dünyayı fethe hazırlanmasıdır.

İslâm’ın bu gelişiminden korkmamak gerekir. Doğusu ile Batısı ile, Kuzeyi ve Güneyi ile beşeriyet, İslâm ile yeniden hayat bulacaktır. İslâm aleyhtarlığı ile şartlanmış kafalar ve gönüller, bir gün, elbette bunu anlayacaklar ve geç kaldıkları için esef edeceklerdir.

İSLÂM’IN GÜCÜ

İslâm’ın gücünü, en çok “İslâm’ın düşmanları” bilirler. Onlar bu yüce dîni yıkmak için, ne mümkünse yapmış, fakat daima hüsrana uğramışlardır. Onların en sinsi ve en kahpe metodları, er-geç tersyüz olmuştur. Bu durum tarihin şهادeti ile sabittir.

Bütün peygamberler “tevhidi” savundular, bütün insanlığı, yalnız Allah’a kul olmaya davet ettiler. Ancak, hiçbir Şanlı Peygamberimiz kadar başarılı olamadı. Yalnız İslâm’dır ki, çeyrek asır içinde Atlas Okyanusu’ndan Büyük Okyanus’a kadar yayıldı.

Bu yayılmanın sırrını, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm, “**Hak gelince, bâtil zail oldu**” âyeti ile açıklar. Gerçekten de İslâm’ın “Allah’tan başka **ilâh** yoktur” tarzında formüle ettiği temel prensibi, bütün sahte tanrıların ölüm fermanı olmuş, bu tebliğin ulaştığı bütün zaman ve mekân köşelerinde “sahte mabutlar”, ya yerlere kapanmış veya kafa ve gönüllerdeki yerlerini yitirmişlerdir.

İslâm’ın bu başarısı, o kadar parlaktır ki, ünlü tarihçi Edward Gibbon, “Müslümanlık, belki, bugünkü fikrî inkişafımızın seviyesin-

den daha yüksek bir dindir” diye yazar. (Bkz. Türk-İslâm Sentezi, Yılmaz Boyunağa, 1970, s. 5). Öte yandan, yalnız Almanların değil, dünyanın da en büyük şairlerinden olan GOETHE, “Hazret-i Muhammed’e” (O’na salât ve selâm olsun] adlı şiirinde, Şanlı Peygamberimize şöyle yalvarır: “Kardeş, ayırma bizi koynundan... Yoksa, bizi çöllerin kumları yutacak.”

İslâm’ın diğer bir gücü de “yaşandıkça” ve “hakkı ile temsil edildikçe” cazibesini arttırmasındadır. Yüce ve mukaddes Kitabımız, **“Kınayanların kınamasına aldırmadan”** İslâm’a sarılmamızı emreder. Bilhassa “aydın kadroları”, İslâm’ı büyük bir aşk ve vecd ile yaşamaya davet eder. Dînin cahil ve yetersiz ellere bırakılmamasını ister. Çünkü, açık görülmektedir ki, “aydınlar” dîne sahip çıktığı zaman, İslâm bütün güzelliği ve ihtişamı ile yeryüzünde parlamaktadır. Aksi halde, “ham softa ve kaba yobazların” dîne sahiplik tavrı ile ortaya çıkmaları, çok zararlı olmakta ve İslâm, derhal gökyüzüne çekilmektedir.

Dîn, idealizm ve ihlâs ister. Dîni, bir çıkar ve ticaret yolu haline getirenler, hem dünyalarını, hem âhiretlerini harap ederler. Bu gibilerden sakınmak ve uzak durmak gerekir. Büyük Velî İmam-ı Rabbanî Hazretleri: “İslâm’a en büyük zararın, dînini dünyaya satan dîn tacirlerinden geldiğini” belirtirlerken ne kadar haklıdır.

İslâm’ın diğer bir gücü de ilim ve fen bilgileri çoğaldıkça kafa ve gönülleri fethetmede gösterdiği başarıdır. Bu konuda Charles Mismar adlı bir Batı’lı fikir adamı şöyle der: “Hristiyanlar âlim olunca, Hristiyanlık ile alâkaları kesilir. Müslümanlar da cahil olunca İslâmiyet ile alâkaları kesilir”. (Bkz. Türk-İslâm Sentezi, Yılmaz Boyunağa, s. 5). Gerçekten de İslâm ve ilim birlikte gelişirler. İlmin hızla geliştiği dönemlerde, hem İslâm hızla inkişaf eder ve hem İslâm’la şereflenenler çoğalır. Milâdî 20. asırda İslâm’la şereflenen aydınların sayısında birden bire bir çoğalmanın görülmesi tesadüf değildir. Bu hızın 21. asırda daha da artmış olduğunu, insanlık görecektir. Kesin olarak bilmek gerekir ki, İslâm ile cehalet bir arada barınmazlar.

YILBAŞI GECESİ

Bugün, 31 Aralık 1986... Milâdî takvime göre, eski bir yıl bitiyor ve yeni bir yıl başlayacak... 1987 milâdî yılının vatanımız ve bütün dünya için huzurlu geçmesini dileriz. Bu gecenin, biz Müslümanlar için, diğer gecelerden bir farkı yok... Her günkü gibi yatıp kalkacağız. Duvardaki ve masadaki takvimimiz 1987’yi gösterecek o kadar.

Oysa, Hristiyanlar, bu geceye büyük bir önem verirler. Bu gece ve günü “kutsal” bilir ve kendi âdetlerince kutlarlar. Evlerinin bir köşesine, çamdan “Noel Ağacı”nı koyup süslerler, aldıkları hediyeleri bu ağacın etrafında toplar, uygun olanlarını ağacın dallarına asarlar, yakında bulunan dost, akraba ve ahbabları ile “hindi sofralarında” buluşurlar, uzakta bulunan sevdiklerine “Noel Babalı” tebrikler ve paketler gönderirler. Velhasıl, bu geceye, diğer gecelerden farklı bir şekilde hazırlanırlar.

Hristiyanların bu tutuşunu elbette yadırgamıyoruz. Her cemiyet, kendi dînine ve töresine göre yaşar ve yaşamayı sever. Bu, insanın tabii hakkıdır. Hristiyanların, dünyanın neresinde olursa olsun, kendi takvimlerine göre, kendi mukaddes bildikleri günleri, tam gönüllerince değerlendirmeleri ancak takdir edilebilir.

Bizim yadırgadığımız husus başkadır. Biz, bir taraftan Müslüman olduğumu söyleyip, diğer taraftan tıpkı Hristiyanlar gibi “Noel kutlayan” kimselerin bulunuşuna şaşarız. Her yıl, “aralık ayı”nın bu son haftasında, bizim adlarımızı taşıyan birçok insanın, çocuklarının ellerinden tutarak çarşıda pazarda “çam ağacı” aradığını, “Noel Babalı” kartpostallar satın aldığını, irili ufaklı “hediye paketleri” hazırladığını esefle görüyoruz. Şu son hafta içinde hindi satışlarının, büyük merkezlerde, hangi boyutlara vardığını herkes biliyor. Hele “içki tüketimi”... Yılbaşı gecesı geçtikten sonra, meselâ, bütün İstanbul Belediyesi temizlik işçileri, koca şehri, sarhoş kusunığundan arındırmak için, saatlerce seferber olacaklardır. İslâmî ve millî bir tezahür karşısında ürpererek “irtica” çığılıkları basan, boyalı boyasız, ciddi ve gayr-i ciddi basın, her nedense, bu rezaletler karşısında sessiz kalır. Hayır hayır, memnuniyetini izhar eder. Şaşmamak mümkün değıl.

Sosyologlar, milletlerin, birbirlerinden “tipik” ve “orijinal” kültürleri ile ayrıldıklarını söylerler. Gerçekten, her millet, ayrı bir kültürü temsil edebildiğı ve kendi orijinalitesini koruyabildiğı müddetçe ayakta durabilir ve etrafından sayğı görebilir. Güçlü milletler, başka kültür ve medeniyetlere düşman olmaksızın, her şeyden önce, kendi kültür ve medeniyet değerlerini yüceltmeye çalışırlar. Artık, herkes görmüş ve anlamış olmalıdır ki, milletlerarası “kültür savaşlarında”, emperyalizmin esas maksatlarından biri “hedef ülkeyi” kendi, öz kültür ve medeniyeti karşısında “aşağılık duygusuna” düşürmek ve bu “eziklik duygusu” içinde teslim almaktır. Bunu bilerek yaşamak ve hareket etmek gerekir.

Evet, bu gecenin bizim için, takvimimizi yenilemekten öte bir mânâsı yoktur. Her gün ve her gece gibi yatıp kalkacağız.

İSLÂM KARŞISINDA KİLİSENİN TARİHÎ TAVRI

Avrupa, aşağı-yukarı 17 asırdır Hristiyanlığı dîn olarak kabul etmiştir. Öyle ki, Hristiyanlık, Batı Dünyası'nda hayatın her sahasına nüfuz etmiş, kafalardan ve vicdanlardan çok, katı bir gelenek halinde bütün cemiyeti, lif lif, hücre hücre istilâ etmiştir.

Nitekim zaman gelmiş “Kilise”, Batı Dünyası'na hükmeden yegâne otorite kabul edilmiş; krallar “Papaların önünde diz çökmüş, taç giymiş ve emir telâkki etmiştir. “Kilise”, bu otoritesini, hiç münakaşa edilmeksizin milâdî 16. asra kadar sürdürmüş, fakat bunu takip eden asırlarda, her gün biraz daha güçlenen ve nihayet bugünlere ulaşan şiddetli bir muhalefetle karşılaşarak otoritesini iyice yitirmiştir.

“Kilise”nin bu duruma düşmesi, hiç şüphesiz çeşitli açılardan değerlendirilebilir. Bütün bunlarla birlikte, biz diyoruz ki, “Kilise”nin en büyük günahı, gerçekten “Hak dîn” olan İslâmiyet’e karşı direnişi ve kör bir taassuba saplanarak dünyanın en güzel dînine karşı bitmez tükenmez bir savaş açmasıdır.

“Kilise”, önceleri, yani Kudüs’ün Müslümanlarca fethine kadar, İslâm’a karşı kayıtsız idi. Oysa “Kudüs”, Hristiyanların “kıblegâhı” idi ve milâdî 7. asrın ortalarına doğru Müslümanların eline geçmişti. Bu, kilisenin otoritesine bir darbe idi ve o, bunun intikamını alacaktı.

Nitekim, öyle oldu. Kilise, hiç yorulmaksızın, tam dört asır boyunca, Hristiyanlık dünyasını, İslâm’ın aleyhine kışkırttı. Papalar, kardinaller, piskoposlar ve papazlar, olmadık yalan ve iftiralarla mutaassıp kitleleri, azgın birer “İslâm Düşmanı” haline getirdiler. 1071 Malazgirt Meydan Savaşı’ndan sonra, Anadolu’nun kapıları Müslüman - Türklere açılınca, bu sefer, Bizans da Hristiyan dünyasını kışkırtma kampanyasına katıldı. Nihayet, Batı, İslâm’a karşı “Haçlı Savaşlarını” başlattı. Bu savaşlar, bilfiil 200 yıl sürecekti. “Haçlı Seferleri”, azgın birer dalga halinde, sekiz defa organize edildi, başta Kılıç Arslan ve Selahaddin-i Eyyubî gibi Müslüman Türk komutanlarının iradesi önünde dağılıp gitti-

Ancak, savaş meydanlarında, İslâm Ordularına yenilen “Haçlı zihniyet”, bu acısını hiç unutmadı. O günlerden bugünlere kadar, fırsat buldukça, “İslâm’a düşmanlık tavrını” daima ortaya koydu. Yani, “Haçlı Orduları”, mağlup olmakla birlikte, Avrupalı’nın şuuraltına, bitmez ve tükenmez bir biçimde “İslâm Düşmanlığını” yerleştirdi. Kin ve öfke gibi karışık duygular üzerine oturtulan bu zih-

niyet, maalesef Avrupa'yı İslâm'dan mahrum bıraktı. Yirminci asrın bu son çeyreğinde bile, Avrupalı, henüz bu tavrını terk etmiş değildir. Şimdi bile, bazı insaflı yazar ve mütefekkirler hariç, pek çok Avrupalı, İslâm'a hâlâ "Kilise'nin gözü" ile bakmaktadır.

Şimdi, Avrupalı korkunç bir çelişki içinde yalpalamaktadır. O, bir taraftan "Hristiyanlığın Yetersizliğini" görmekte, diğer taraftan da asırlarca bağlı kaldığı bu dînin "şartlandırmalarından" kurtulamamaktadır. Yani, bir yönü ile Hristiyanlıktan kopmakta olan Avrupalı, diğer yönden bu inanç sisteminin doğurduğu kin ve düşmanlıkları devam ettirmektedir. Böylece hem "Hristiyanlıktan kopan", hem de dünyanın en güzel dînini, İslâm'ı öğrenemeyen Batı Dünyası, büyük bir inanç buhranına yuvarlanmış bulunmaktadır. Oysa, onlar da er geç anlayacaklardır ki, KURTULUŞ İSLÂM'DADIR.

HRİSTİYANLIK ÇÖKERKEN BATI'DA DİN İHTİYACI

Avrupa'da okullar, çok ciddi ve yoğun bir "dîn eğitimi" vermesine rağmen, "entellektüel çevreler", bununla tatmin olmamakta, Hristiyanlığı "bir ideoloji" heyecanı içinde bağrına basamamakta, kendine "yepyeni" ideolojiler aramaktadır. Kısaca ifade edersek, artık, Hristiyanlık, "Avrupalı aydına" yetmemekte, onu felsefi ideolojilere ve kamplaşmalara itmektedir. Hristiyanlığa karşı bu akım, bilhassa 18. asırda başlayarak, günümüze kadar güçlenerek gelmektedir.

Şimdi Avrupa'da "dînî ideolojiden" boşalan vicdanlar ve kafalar, tam bir kararsızlık içinde bunalmaktadırlar. Hristiyanlık karşısındaki "menfi tavrını" genelleştirerek "mücerred dîne" karşı cephe almaya çalışan Avrupalı entellektüel, kendini âdeta boşlukta sanmakta, mide bulantısından ve baş dönmesinden şikâyet etmektedir. Nitekim, "Gerçek Dîn"den habersiz, "mücerred dîne düşman" ve "Hristiyanlıktan kopan" genç kitleler, şimdi, ya filozofların ve ideologların etrafında dolaşmakta, yahut "boşluk duygusundan" kurtulmak için, düşünmeksizin kendini "duyumcul bir yaşama" (!) terketmektedir. Veyahut, mânâsız bir öfke ve kin duygusu içinde her şeyi kırıp dökmeye yönelmektedir.

Gerçekten de şimdi, Batı Dünyası bu durumdadır. Bu yüzdendir ki, şimdi Batı, sefil felsefelerin, kanlı ideolojilerin ve doyumsuz ihtirasların bir arenası haline gelmiştir. Evet, şimdi, "Kilise'nin bıraktığı boşlukta, pozitivizm, materyalizm, Marksizm, sosyalizm, komünizm, rasizm, faşizm, nazizm ve benzeri akımlar tepinmekte-

dir. Nihayet, bunlarla da tatmin olmayan insanoğlu, tepkisini, akla hayale gelmeyen ve cinnet ölçülerine varan acayip davranışlarla ifade etmektedir. İsyan, ihtilâl, terör, anarşi, kin, kan ve gözyaşı... Öte yandan, kitlelerin bu ıstırabını sömürerek diktatoryasına destek arayan “kara” ve “kızıl” muhterisler...

Görünen odur ki, Avrupa’da Hristiyanlık bitmiştir. Nitekim, papa, şimdi, Afrika’da, Güney Amerika’da ve Hindistan’da tutunacak bir dal aramaktadır. Ama görünen köy kılavuz istemez. Bize göre, Hristiyanlık, büyük malî gücüne, müthiş teşkilâtına rağmen, artık başarılı olamayacaktır. Çünkü, beşer vicdanı, fitratında “gerçek bir dînin özlemine” taşımaktadır. O, bütün tarihi boyunca, kendini “sahte dinlerden” ve “sahte tanrılardan” kurtarma mücadelesi vermiştir ve verecektir. İnsanlık, hangi kılıkta ortaya çıkarsa çıksın, “putperestliği” uzun müddet benimseyememektedir. Kültür ve medeniyet hamlelerinde başarıya ulaştıkça, bütün “putları” ve “sahte tanrıları” kırıp atmaktadır.

Öyle anlaşıyor ki, Âdemoğulları “objektif” ve “sübjektif” tanrılar yerine, varlığı ile bütün varlığı ayakta tutan ve mutlak varlık olan Allah’a muhtaçtırlar. Yine Âdemoğulları, “Allah’tan başka ilâh yoktur” diyerek insanın “Allah’tan gayrisine kul olmasını” reddeden bir dîne muhtaçtırlar. Yine Âdemoğulları, bütün beşeriyeti, renk, ırk, soy sop ayırımı yapmaksızın “kardeş” olmaya davet eden bir “nizama” muhtaçtırlar. Yine Âdemoğulları, insanın insana tahakkümünü önleyen ve yalnız Allah’ın yüce hükümlerine kabul eden bir iman ve ahlâka muhtaçtırlar.

Evet, açık konuşalım. Bütün Âdemoğulları, İslâm’a muhtaçtır ve bunu, er-geç anlayacaktır.

PEYGAMBERLİK VE DEHÂ

İslâm inançlarına göre, peygamberler, bu görevlerini hakkı ile yapabilecek bir seviyede yaratılmışlardır. Yani, onlar, “seçkin” ve “çok üstün zekâlî” kimselerdir. Yüce dînimize göre “fetanet” (çok üstün bir zihnî ve aklî güce sahip olma) peygamberlik vasıflarındandır.

Bazıları, “dehâ” ile “cinnet” arasında kıl kadar mesafe vardır, diye düşünür. Oysa, bu sözde, küçük de olsa, bir gerçeklik payı yoktur. Çünkü, “mecnun”, akımı kullanamayan, sözleri ve davranışları ile gerçeklerden uzak düşen kimselerdir de “dâhiler”, çok akıllı, çok mantıklı kimseler olup ortalama insan aklını, yeni ses ve mesajlarla sarsan ve yönlendiren çok üstün nitelikli kişilerdir.

Evet, “ortalama insan aklı”, hem “mecnunu”, hem “dâhiyi” yadırgayabilir ve hattâ birbiri ile karıştırabilir. Lâkin dikkat edilirse, ortalama aklı temsil eden cemiyetler, “mecnun”dan korkmaz, onu gülünç ve zavallı bulur da “dehânın çılgılığı” karşısında ürperir, ister istemez onu ciddiye alır. İstisnasız bütün cemiyetler, kendi hayatlarında, büyük ve gerçek bir inkılâba sebep olabilecek mesajlar veren “dâhileri” ve “kahramanları” kolay kolay benimsememişlerdir. Bu gibi yüce kişileri çeşitli ithamlarda lekeleyerek etkisiz kılmak istemişlerdir.

Tarih, cemiyetlere yön ve biçim vermek isteyen bütün dâhilerin ve peygamberlerin böylece itham edildiğine şahitlik etmektedir. Nitekim Şanlı Peygamberimiz de “putperestler” tarafından böylece itham edilmiştir. Bu sebepten yüce ve mukaddes kitabımız Kur an-ı Kerîm’de Sevgili Peygamberimize hitaben şöyle buyrulur: **“Senden önce, hiçbir peygamber gelmedi ki, onlar, sihirbazlık ve mecnunlukla itham edilmemiş olsunlar”**. (Bkz. ez-Zariyat/52).

Fakat çok geçmeden, bütün bu sözleri söyleyen kitleler **“Allah’tan başka ilâh yoktur”** diyen ve bütün “sahte mabutları” tarihin çöplüğüne döken Şanlı Peygamberin mesajını anlamaya başlayacak ve akın akın bu kurtarıcı sese koşacaklardır. Çünkü, bu ses, bir “mecnunun çılgılığı” değil, yüce bir Peygamberin, akılları yücelten bir mesajı idi. Nitekim, yerli ve yabancı birçok tarihçi, Şanlı Peygamberimizi, yalnız büyük bir peygamber olarak değil, en büyük inkılapçı, en büyük kahraman ve en büyük dâhi olarak da selamlamışlardır.

İnsanları, “sahte mabutların” ve “kendini tanrılaştıran kanlı diktatörlerin” pençesinden kurtararak, “kelime-i tevhidin aydınlığında” yücelten bütün peygamberleri ve Şanlı Peygamberimizi, hâlâ “mecnûn” olmakla lekelemek cüretini gösteren ahmaklar varsa, herkesten önce, bizzat bu zavallıları “tımarhaneye kapatmak” gerekir. Hüzünle belirtiyim ki, bizim talebeliğimiz esnasında, böylece düşünen ve imanımızı tahrip etmek isteyen “hocalarımız” vardı.

Şimdi, Müslüman aydınlara, tabiplere, psikiyatristlere ve psikologlara düşen iş, yepyeni araştırmalarla “dinsizliğin bir cinnet hali” olduğunu, dinsizliğin akıl ve ruh sağlığı açısından doğurduğu tehlikeleri ortaya koymak ve “ilim maskesi” altında “dîn düşmanlığı” yapanların oyunlarını bozmaktır. Evet, ilim adamlarımız, “ilmin materyalistleştirilmesine” asla izin vermemelidirler. Yalnız biz değil, bütün bir insanlık, böyle bir hamleyi hasretle beklemektedir.

DİNSİZLİK CİNNETİ

Materyalistler, genellikle “dîn kavramı” karşısında olumsuz bir tavır alır; “ulvî dîn duygularını” marazî bir tepki biçiminde yorumlamayı sever; “âlemşûmul dîn müessesesini” büyük bir “beşerî yanlış” olarak red ve inkâr etmeye kalkışır.

Materyalist, insanı, “insandan taşan psikolojik ve sosyolojik veriler” ile değil, eşya dünyasının “objektif verilerine” göre yorumlamayı prensip edindiği için, bir türlü “insanın kendine has statüsünü” görememektedir. Böyle olunca, “maddeden mânâya”, “müşahhasan mücerrede”, “eşyadan fikre”, “tabiattan kültüre”, “vahşetten medeniyete”, “çirkinden güzele”, “yanlıştan doğruya”, “kötüden iyiye” ve “yaratılmıştan Yaradan’a” doğru yüceltmek isteyen insanı, “gerçeklerden kopan” ve “tabiata aykırı” davranışlar içinde bulunan bir canlı olarak görmekte ve yadırgamaktadır. Oysa, bu “insanın tabiatı” ve “fıtratı”dır.

İşte, ilim de, sanat da, dîn de insanın bu tabiatından ve fıtratından kaynaklanmaktadır. Herkes bilmektedir ki, “dîn”, bütün beşer tarihi boyunca mevcut olmuş ve Âdem-oğulları, bu zengin kaynaktan önemli ölçüde faydalanmışlardır. Kültür ve medeniyetimiz boyunca, binlerce peygamber ve velî gelip geçmiş ve beşeriyet bunların etrafında kenetlenerek mutluluk aramıştır. Durum, bugün de aynıdır. Bugünün insanı da tıpkı ataları gibi, bir dîne muhtaç olduğunu görmekte, büyük bir arayış içinde huzur aramaktadır.

Günümüzde yetişen birçok psikanaliste göre de normal olan davranış “dindarlık” ve anormal olan davranış ise “dinsizlik”tir. Nitekim, bu psikanalistlerden biri olan C.G. Jung, Batı Dünyası’nda, çeşitli sebeplerle büyük bir “inanç buhranı” yaşamakta olduğunu ve bunun bir neticesi olarak pek çok akıl ve ruh hastasının kendisine başvurduğunu, bunların yüzlercesini tedavi ettiğini belirttikten sonra şöyle demektedir: “Bu hastalardan otuz yaşını geçmiş olanlar arasında, hiç kimse yoktur ki, müşkülünü halletmek için, son başvurduğu şey, hayatına dînî bir bakış bulmaktan ibaret olmasın. Güvenle söyleyebilirim ki, her birinin yaşayan dînin, müminlere bahsettiği nimetlerden mahrum olmasıdır... Bu görüşü, yeniden kazanamayan (hastalardan hiçbirisi yeniden iyileşmedi”. (Bkz. Henry Linck, Dîne Dönüş - Ö. Rıza tercümesi).

Durum bu olunca, gerçekten de dinsizlik bir “cinnet” hali olmaktadır. Çünkü, dînsiz, kendi fıtratına ve tabiatına aykırı olarak vicdanını boşlukta tutmakta ve ister istemez “nihilizme” yuvarlanmak-

tadır. Yani o, bir taraftan “insan statüsünden” kaçarken, bir taraftan da “cemiyetten kopan” ve hattâ bir bakıma onunla çatışan bir “anti sosyal varlık” durumuna düşmektedir. Böylece huzursuz ve tedirgin olmakla kalmayıp bizzat kendisi, cemiyette, bir huzursuzluk ve tedirginlik kaynağı haline gelmektedir. Böylesi insanlar, amirse memurları ile, öğretmense öğrencileri ile, yazarsa okuyucuları ile, siyaset adamıysa milleti ile çatışıp durur. Ben, huzur ve sükûn içinde bulunan bir tek “dînsiz” rastlamadım. Bu gibilerini, ya tırnaklarını kemirir veya etrafındakileri ısırır vaziyette gördüm. Bütün müşahedelerimin sonunda kesin olarak anladım ki, “dînsizlik, gerçekten de bir cinnet halidir”. Onun için, bütün cemiyetle birlikte genç nesilleri, böyle bir buhrana düşmekten korumak gerekmektedir.

İDEOLOJİLER VE GENÇLİK PSİKOLOJİSİ

İdeolojiler, propagandalarını bütün bir cemiyete yöneltmekle birlikte, daha çok “gençleri” hedef alır. Onlar, bilhassa, gençlerin “taşkın heyecanlarını” ve “yenilikçi karakterlerini” istismar etmesini bilirler. Gerçekten de bir bakıma gençlik, hürriyetçilik, bağımsızlık, yenilikçilik ve hassasiyet demektir.

Gençlik, tabiatı itibarı ile “esarete” düşman “hürriyete” âşıktır. İstismarcı çevreler, gençliğin bu özelliğini soysuzlaştırarak işi “anarşiye” kadar götürebilirler.

Gençlik, tabiatı itibarı ile “bağımlılıktan” iğrenir, “bağımsızlık” ister. Art niyetli çevreler, gençliğin bu özelliğini sömürerek âsi bir neslin doğmasına vesile olabilirler.

Gençlik, tabiatı itibarı ile “yenilikçidir”, istismarcılar, gençliğin bu özelliğini sömürerek onları, mazi ve tarih düşmanı yapmaya yöeltebilirler. “İnkılapçılık” ve “devrimcilik” adına, genç nesilleri, kendi öz kültür ve medeniyet değerlerine düşman edebilirler.

Gençlik, tabiatı itibarı ile “hassas” bir vicdana sahiptir, “haksızlıkları” asla tasvip etmez. Art niyetli çevreler, olayları sapırtarak ve uyduruk senaryolar hazırlayarak bu kitleyi “iç çatışmalara” malzeme yapmaya kalkışabilirler.

Gençlerde “idealizm”, yaşlı nesillere nazaran daha şiddetlidir. Onlar, inandıkları gibi yaşamayı fazilet bilir ve hak bildikleri yolda büyük fedakârlıklara rıza gösterebilirler. Gençlerin bu özelliği, günümüzde bilhassa sömürülmekte, bütün dünyada, en gözü kara “militan” ve “teröristler”, gençler arasından çıkmaktadır.

Bilindiği gibi, gençler, yetişkinlere nazaran, daha az temkinli ve tedbirdirler. Bu özellikleri sebebi ile daha kolay tahrik edilirler.

İşte, günümüzde, “ideologlar” ve “ideolojiler”, gençliğin bu özelliklerini bilerek ustaca adım atmakta, buna göre plân, program ve strateji tayin etmektedirler. Dikkat edin, bütün “ideolojiler”, daha çok gençliğin etrafında dolaşmakta, kendini ona kabul ettirmek için makyaj değiştirmekte, onun ihtiyaçlarına göre konuşmakta, yazmakta, yayın yapmakta ve teşkilâtlanmaktadır.

Esefle belirtelim ki, günümüzde “propagandalar” bile tamamı ile “ilmî metotlara” ve “kitlelerin ihtiyaçlarına” göre yürütülmektedir. Öyle ki, “propaganda” ile “gerçeği” birbirinden ayırmak çok zorlaşmıştır. Şimdi, “sosyoloji”, “psikoloji”, “sevk ve idare” ilimleri, insanlara tahakküm etmenin ve onları kullanmanın vasıtaları haline getirilmiş bulunmaktadır. Üzülerek belirtelim ki, günümüzün basın ve yayın vasıtaları sanki, insanları “aydınlatmak” ve kitleleri “şuurlandırmak ve uyandırmak” için değil aksine, “beyinleri yıkamak”, “kitleleri uyutmak, şaşırtmak ve şartlandırmak” için faaliyet göstermektedirler. Elbette, bunun istisnaları vardır. Fakat, görünen köy kılavuz istemeyecek kadar da ortadadır.

Acı duyarak itiraf edelim ki, bugün Türk ve İslâm Dünyası, tam üç asırdan beridir, “düşmanlarımızın” yoğun ve etkili propagandası karşısında, ezik, yenik ve çaresiz kalmakta, düşmana silâhı ile mukabele edememektedir. Oysa, daha fazla gecikmek, büyük felâketlere sebep olabilir.

GENÇLİK VE NESİLLER ARASI ÇATIŞMA

Cemiyet, “nesiller arası etkileşim” yolu ile hem “kendini devam ettirir”, hem de “kendini yeniler”. Yani, bir sonraki nesil, bir önceki nesilden “millî ve içtimâî veraseti” devralır, daha sonra bunları eleştirerek ve geliştirerek kendinden sonraki nesillere devreder. Böylece, cemiyet, “Özünü muhafaza eden bir dinamizm içinde kendini yeniler .

Bu mekanizma, her zaman, her cemiyette, sağlıklı bir şekilde işlemez. Meselâ, değişme ve yenileşme hızı düşük olan “zirâî cemiyetler” ile değişme ve yenileşme hızı çok yüksek olan “ileri sanayi ülkelerinde” durum çok farklıdır. İlim adamlarının tespitlerine göre, “zirâî cemiyet yapısı” arz eden cemiyetlerde “nesiller arası etkileşim” daha kolay ve daha çatışmasız gerçekleştiği halde, “ileri sanayi yapısındaki” cemiyetlerde bunun aksi görülür. Bilhassa, hızlı bir yapı değişimi vetiresine giren cemiyetlerde “nesiller arası çatışmalar” çoğalır ve “nesiller arası etkileşim ve uyum” azalır. Nitekim, ileri derecede sanayileşmiş ve hızlı bir değişim vetiresine girmiş

lkelerde, birden bire “ı” ve “serseri” gençlerin çoğalması, okulları ve sokakları “etin ocukların” istil etmesi tesadüfi değildir.

Gerçekten de bu tip cemiyetlerde ebeveynin, terbiyecilerin ve devlet adamlarının ii zorlaşır, sorumlulukları artar, meseleleri büyür. Hele, cemiyet, bu yapısı ile “er kuvvetlerin” ve “yabancı ideolojilerin” istismarına açıksa veya nesiller arası çatışmalardan menfaat uman dünyaperest çevrelerin faaliyet göstermesine uygunsa, itima yaralar, çok kolayca kangrenletirilir.

Bütün bunların yanında, devlet, kendi genliine, gerçek mnda sahip ıkamıyorsa, onun “ok yönlü” dert ve meselelerine çözüm getiremiyorsa, tehlike, çok daha büyük boyutlara ulaşmakta gecikmez. Ayrıca unutmamak gerekir ki, bir ülkenin itima, iktisad ve siyas yapısı istismara elverişli ise, cemiyette genç vicdanları rahatsız edecek çarpıklıklar, elimeler, haksızlıklar, adaletsizlikler ve baskılar varsa, art niyetli çevreler, kitleleri istedikleri biçimde kolayca “yönlendirebilir” ve “kullanabilirler”.

Ülkemizde, birkaç büyük ehrimizin, belli bazı muhitleri dışında, önemli bir “nesiller arası çatışma” henüz müşahede edilmemektedir. Cemiyetimizde, hamdolsun, henüz “sıra ve saygı duygusu” yıkılmamıtır. “Gençler ile yetişkinler” arasında, henüz Amerikan ve Batı filmlerinde seyrettiimiz ve romanlarında okuduğumuz neviden bir çatışma yoktur. Evet, son bir asır içinde, cemiyetimizde, çok hızlı bir deime mevcut olmasına rağmen, sağlam aile yapımız sayesinde, genliimiz böyle bir buhrana dmemitir. Bunu sevinerek karşılıyor, mill gelimemizin bir teminatı olarak görüyoruz. Zevkle görüyoruz ki, Türk gençliği, dndar, milliyetçi ve medeniyeti bir çizgide gelişmesini yürütmek azmindedir.

Ancak, bunun yanında, esefle belirtelim ki, bazı çevreler, bundan rahatsız olup Türkiye’mizi de “nesiller arası çatışmaların” ve “boumaların” bir arenası haline getirmek için elinden geleni yapmaktadır. Bu maksatla krsleri, mikrofonları, ekranları, perdeleri, basın ve yayın vasıtalarını ele geçirmek için çırpınan birçok “er kuvvet” var...

Ama, Türk Gençliği, bütün bu olanlardan ve bitenlerden haberdrdır.

REİS OLMAK

İnsanlar dağınık yaşayamıyorlar. İster istemez, bir teşkilâta ihtiyaç duyuyorlar. Yani, kendi aralarında işbölümü yapıyorlar. Kimi şu işi yapıyor, kimi de bu işi...

Böylece, insan grupları teşekkül ediyor ve bu gruplar, üstlenecekleri “fonksiyonlara” göre, birer yapı geliştiriyorlar. Bu “yapı” içinde, çeşitli “birimler” oluşuyor: Başkan, başkan yardımcıları, üyeler ve saire.

Yüce dînimiz İslâm da “insanların başıboş olamayacağını” ortaya koyar. Nitekim, Şanlı Peygamberimiz “İslâm’ı tebliğ” ile görevlendirildiği zaman, müminleri, büyük bir dikkat ve şuurla teşkilâtlandırmasını bilmiş, onları, “İslâm iman ve ahlâkı” etrafında birleştirerek çözülmez bir “çekirdek kadro” oluşturmuştu.

Hemen belirtelim ki, İslâm’da teşkilâtlanma, “sun’î bir organizasyon” değil, yüce bir iman ve ahlâkı, büyük bir aşk ile benimseyip yaşayan bir “liderin” veya “liderler kadrosunun” etrafında, içtimâî şartlara göre oluşan bir organizmadır. Bu sebepten Yüce Peygamberimiz, müminlerin böylece meydana getirdiği bir cemiyeti “canlı bir bedene” benzetmişlerdir.

İslâm, başıboşluktan ve dağınıklıktan nefret eder. O kadar ki, iki mümin, bir yolculuğa çıksa, derhal işbölümü yapmak, aralarından birini “reis” seçmek zorundadırlar. Bu sebepten, nerede Müslüman varsa, orada, salkım salkım, hevenk hevenk birbirine kenetlenmiş, içice halkalar tarzında büyüyen, bir diğerinden haberli, mümin ve birbirini seven kadrolar var demektir. Yoksa, hırslı liderler etrafında kümeler meydana getirerek, bir diğerine kapalı ve bir diğerinden habersiz veya düşman yaşayan kimseler dağılmış demektir. Önemli olan “hücrelerin” birleşerek “dokuları”, dokuların birleşerek “organizmayı” teşkil edebilmesidir.

İslâm’da “reislik”, müminleri, kendi hırs ve emelleri istikametinde dilim dilim bölmek değil, kademe kademe, bir diğerine bağlayarak bir “bütün” meydana getirebilmek demektir. İslâm’da “reislik”, bir hırs ve menfaat konusu olmayıp aksine bir fedakârlık ve ıstırap konusudur. Bir mümin “reis” olmakla, âdeta kendini feda etmiş olur. Gerçekten de rahatını ve huzurunu düşünenler, bu işe tâlip olmamalıdır.

İmam-ı Gazâlî Hazretleri’nin “Kimyay-ı Saadet” adlı eserinden öğrendiğimize göre, Ebu Ali Ribatî ismindeki bir İslâm büyüğü, başından geçen bir olayı şöyle hikâye eder: “Abdullah Razî ile sahra-

da yolculuk ediyorduk. Bu esnada, yol arkadaşım, durdu ve bana şu soruyu sordu:

- Şimdi, sen mi, yoksa ben mi reis olayım?

Cevap verdim:

- Sen ol.

Bunun üzerine, Ebu Ali Razî şöyle dedi:

- Olurum, lâkin, ne dersem itaat edeceksin.

- Olur. Baş üstüne, dedim. Böylece reisliği kabul etti. Sonra, “Torbanı getir” dedi. Getirdim. “Elinde ne varsa içine koy” dedi. Bütün ısrarına rağmen, yükü hep kendi taşıdı. “Reis benim, emrime uy” diyerek ısrarına itiraz etti. Gece yağmur yağdı. Sabaha kadar uyumadı ve ıslanmayayım diye üstüne örtü örttü. Bir şey dersem: “Sus, reis benim” derdi. Keşke onu reis yapmasa idim”.

AKRABALIK BAĞLARI VE İSLÂM

Fert ve cemiyet, ilk bakışta, farklı iki ayrı “birim” gibi gözüküyorsa da gerçekte, bir “bütünün iki yüzünü” teşkil ederler. Nitekim “cemiyet”, fertlerin birbiri ile kaynaşmasından meydana gelmemiş midir?

Fertleri, birbiri ile kaynaştıran pek çok maddî ve manevî bağ vardır. Bunlardan biri de hiç şüphesiz ki, “akrabalık” bağlarıdır.

Hemen belirtelim ki, dinimiz, “akrabalık bağlarına” çok önem verir, onu, kişiyi “cemiyetle kaynaştıran bir değer” olarak görür. Yüce dinimize göre, kişi, önce, “aile fertleri”nden başlayarak, “akraba”, “dost” ve “yakın komşular” ile iyi münasebetler tesis etmeli, sonra bu münasebetlerin boyutlarını gittikçe büyütmelidir. İslâm’a göre insanlar arasındaki “sevgi bağı” yakından uzağa doğru gelişir; yakınlarını sevemeyen kimselerin uzaktakileri sevdiğini söylemesi sadece boş bir vehimden ibarettir. İslâm’da, aile fertleri ve akraba arasındaki yakınlık bağlarını devam ettirmeye “sıla-i rahm” adı verilir.

Yüce dinimiz “sıla-i rahmî” emreder, bu konudaki ihmal ve inkârları “günah” bilir. Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kuran-ı Kerîm’de **“Akrabalık bağlarını kırmaktan sakınmamız”** emredilmekte, (en-Nisa/1), başka bir âyette de **“akrabaya hakkını vermemiz”** istenmektedir. (İsra/26). Ayrıca, her Cuma günü, hutbeden hemen sonra dinlediğimiz âyet-i kerîmenin meali şöyledir: **“Şüphesiz ki, Allah, adaleti, iyiliği, (özellikle) akrabaya (muhtaç oldukları şeyleri) vermeyi emreder. Taşkın kötülüklerden, münkerlerden, zulüm ve baskıdan nehyeder...”** (en-Nahl/90).

Günümüzde bazıları, bilhassa komünistler ve sözde hümanistler cemiyeti çözmek ve kendi rotalarına sokmak için “akrabalık duygularını”, şu veya bu şekilde lekeleyerek söndürmek ve “yakınlık bağlarını” kırmak istemektedirler. Oysa, bu gibilerinin, “beynelmilel işçi dayanışması ve sevgisi” maskesi altında beşeriyeti nasıl “sınıf kavgalarına” ittiğini, “Locaların” loş ve karanlık köşelerinde “sekerek dolaşan biraderlerin”, kendinden olmayan “haricîleri” nasıl su gibi harcadıklarını artık herkes biliyor. Bakınız, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm, kardeşi kardeşe düşman eden bu beynelmilelci zalimleri nasıl ikaz «diyor: “Demek idareyi ve hâkimiyeti ele alırsanız, hemen yeryüzünde fesat çıkarcak, **akrabalık** bağlarını da koparacaksınız öyle mi?”. (Muhammed/22). Sonra, yüce ve mukaddes kitabımız, bu gibi sahtekârları, şöyle teşhir eder: “Onlar, öyle kimselerdir **ki, Allah, kendilerini, rahmetinden** tard etmiş de **kulaklarını** sağır, gözlerini **kör yapmıştır**”. (Muhammed/23)

Görüldüğü gibi, yüce dinimiz “akrabalık bağlarına” çok değer vermekte, ana-baba, kardeş ve yakın akraba arasında, mutlaka çok sıcak münasebetlerin kurulmasını ısrarla istemektedir. Esasen “Türk Töresi” de bunu âmirdir. O halde, bütün müminler, yakından uzağa doğru, bütün akraba ve dostlarını arayacaklar, Allah ve Resulü için, onlarla çok iyi münasebetler kuracaklar, onları, sevgi ve saygı bağları içinde, büyük bir ustalıkla “Allah ve Resûlü’nün dâvasına” hizmet etmeye sevk edeceklerdir. Nitekim, Şanlı Peygamberimiz de böyle yapmışlar ve başarılı olmuşlardır.

Ayrıca bilmek gerekir ki, aralarında sevgi ve saygı bağı bulunmayan cemiyetler, Allah’ın rahmetinden uzak düşerek, er geç çözülür ve dağılırlar.

ZEKÂ VE İNTİBAK

Zekâyı, bir intibak meselesi kabul eden psikologlar vardır. Böylelerine göre: “Zekâ, değişen şartlara uyum yapabilme kaabiliyetidir. Değişmeleri dikkatle takip eden, değişen şartlara en uygun ve en başarılı uyumu yapan kimse, bu işi başaramayanlara göre daha zekidir”.

Tahmin edileceği üzere, zekânın böylece tarif edilmesine karşı çıkanlar da olmuştur. Böyle düşünenlere göre, hiç şüphesiz zekâ ile intibak kaabiliyeti arasında önemli bir münasebet vardır. Ancak, kesin olarak zekâ, pasif mânâda bir intibaktan ziyade, zihnin aktif bir intibakı biçiminde düşünülmelidir. İçinde bulunduğu şartları düşünmeden, değişimleri kritik etmeden, doğabilecek sonuçları

hesap etmeden “intibak için intibak” yolunu tercih etmek hem doğru değildir, hem zekice bir iş değildir. Zeki insan, aktif mânâda bir intibak arar. Yani, o, içinde bulunduğu şartları, meydana gelen değişimleri ve tutacağı yolu, iyice kritik eden ve etrafını rahatsız etmeden mesafe almasını bilen “lider” kişidir. Oysa pasif mânâda intibak eden kişi, olayların ve gelişmelerin karşısında “boyun eğmiş” ve böylece sürüklenip giden kimsedir. Böylelerinin cemiyete vereceği bir şeyleri yoktur. Bunlar, şartlar değiştiğinde renk değiştiren birer bukalemun olmaktan öteye bir başarı gösteremezler.

Hemen belirtelim ki, “dehâ”, aktif mânâda bir intibakı gerektirir. Çünkü o, mevcut durumu en iyi kavrayan, değişen şartları hakkı ile idrak eden, cemiyetteki dengeleri en sağlam biçimde hesap edebilen, seçeceği metod ve vasıtaları en isabetli biçimde tayin edebilen geliştirici ve kritikçi bir hüviyete sahiptir. Dâhi, isyanını ve orijinalitesini, içinde yaşadığı şartlara ve imkânlarla göre, ortaya koyar. O, içinde yol aldığı araziye nazar-ı dikkate almakla birlikte, maksat ve hedeflerinden asla taviz vermez. O, tank paleti takmış bir vasıta gibidir. Dehâ, değişimleri nazara alarak cemiyeti değiştirir ve yönlendirir. Yani o, cemiyeti yeni intibaklara zorlarken “intibaksız kişi” hüviyetinde değildir.

Bu noktaya gelmişken “dâhi” ile “anti sosyal” tipler arasındaki farkı da belirtmemiz gerekir. Dâhi, tavır, davranış ve eserleri ile cemiyetin dikkatini çeken, bitmez tükenmez bir enerji ile çalışan, içinde doğup büyüdüğü cemiyeti yepyeni intibaklara zorlayan orijinal bir kişilik tablosu çizdiği halde, “anti sosyal tipler”, dehânın aksine, tavır, davranış ve hareketleriyle “acayip” ve akıl almaz işlere tevessül ederek cemiyetin dikkatini toplamaya özenen, diğer insanları üzerek, kızdırarak ve öfkelenendirerek tatmin arayan “patolojik (hasta) tiplerdir”.

“Anti sosyal” kimseler, çok defa, psikiyatristlerin “paranoyak” dedikleri tipten akıl hastalarıdır. Böyleleri, sırf dikkat çekmek ve şöhret olmak için, cemiyetin “mukaddes” ve “yüce” bildikleri değerlere saldırmayı “marifet” sanırlar. Sırf cemiyeti kızdırmak ve “gazetelere geçmek” için ahmakça işler yaparlar. Hiçbir fikir çilesi çekmeden “ben tanrıya inanmam” diye çılgın basan “köşe yazarı”, Yüce İslâm ile alay etmeye kalkışan “maskara tiyatrocusu”, reklâm ve tiraj peşinde koşan ve “irtica geliyor” narası ile bunu temin edeceğini sanan “gazete patronu”, ilerici ve devrimci olduğunu belli etmek için “dine saldırmaktan öte” yol bilmeyen politikacı... Kısacası, sırf şöhret için “Zemzem kuyusunu kirletenler”.

Evet, dehânın kısırlaştığı muhitlerde bu tipler çoğalır.

KABA KUVVET VE MANEVÎ DEĞERLER

“Kaba kuvvet” tabiri, bizlerde hoş olmayan imajlar meydana getirir: Sıkılmış yumruklar, gıcırdayan dişler, düşmanca bakışlar, hayvanca öfkeler, vahşi çılgınlıklar, kanlı diş ve tırnak izleri, köptürmüş ağızlar ve şişmiş adaleler... Kısaca, insandan çok hayvana yaraşan bir tablo...

Hayvanlar âleminde “kaba kuvvet”, adetâ yegâne düzenleyici âmildir. Buna “orman kanunu” da diyebilirsiniz. Hayvanlarda da bir “hâkimiyet motifi” ve bunun doğurduğu bir “hiyerarşi” var mıdır?. Bazı psikologlar, bunu merak etmişler ve enteresan gözlemler yapmışlardır. İşte bunlardan biri: Adler’yen psikologlar, “hayvanlardaki hâkimiyet motifinin mahiyet ve sonuçlarını” görmek üzere, 30 ayrı kümeden 30 ayrı horoz getirerek etrafı çevrili bir sahaya koymuş ve gelişmeleri uzaktan gözlemeye ve horozlar arası münasebetleri tespiti çalışmışlardır. Onların tespitlerine göre, horozlar, kısa bir tereddüt ve intibak döneminden sonra, âdeta bir lig maçı yapar gibi, ikiye ikiye ayrılarak “kavgaya tutuşurlar”. Malum, “horoz dövüşü” bu... Kimi galip gelir, kimi mağlup olur. Mağlup olan kaçır, galip olan kovalar. Fakat, hayrete şayandır ki, mağlup olan horoz, bir daha galip gelen horozla dövüşmeyi göze alamaz.

Bu sefer, başka horozlarla “kuvvet denemesine” girer. Velhasıl “horoz kavgası” günlerce devam eder ve birbiri ile dövüşmeyen horoz kalmaz. Ama, bunun sonucunda, horozlar arasında “kaba kuvvete” dayalı bir ‘hiyerarşi’ de doğar. Psikologlar buna “gagalama sırası” derler.

“Gagalama sırası” şudur: en güçlü horoz, bir altındaki horozu gagalar, fakat, bu horoz, kendini gagalayan horozu cevap vermek yerine, kendinden bir aşağı kademede bulunan horozu gagalar, bu üçüncü horoz da kendinden sonrakini, derken, her biri kendinden bir aşağıda olanı gagalayarak “hâkimiyet motifini” tatmin eder. en güçsüz olan horoz da toprağı gagalamaktan başka çare bulamaz ve statüsüne boyun eğir.

Evet, hayvanlar âleminde durum budur. Orada hâkim olan “tepe”de, zayıf olan “taban”dadır, “hak” kuvvetlinindir. Zayıf olan, ezilmeye ve sürünmeye mahkûmdur. Orada “manevî değerlerin” (dinin, ahlâkın, hukukun ve estetiğin) düzenleyici rolü yoktur. Bütün hayat içgüdülere, iştihalara, reflekslere, mekanik etki ve tepkilere bağlıdır. Bu hakikat bütün çıplaklığı ile ortada dururken, bazı çevrelerin (bilhassa materyalist, Marksist, anarşist ve hedonistlerin)

“insan efsanesini yıkacağız” çılgınlıkları ile ortaya çıkışına ve insanı “hayvan statüsü içinde” yorumlayıp yaşatmak istemesine şaşmamak mümkün değil... Dîni “afyon”, ahlâkı “burjuva yutturmacası”, hukuku “eski mülkiyet ilişkilerinin ifadesi” ve estetiği “burjuva özentisi” olarak gören, insanı bir “mide” ve “seks” kavgası içinde boğuşmaya sürüklemek isteyen kişi ve çevrelerin, gerçekten insanlığa hizmet ettiği düşünülebilir mi? Gerçekten merak ediyorum, böyleleri “art niyetli” kötü insanlar mıdır, yoksa tedaviye muhtaç “akıl hastaları” mıdır? Kim bilir, belki de bunlar, yeni baştan eğitime tabi tutulması gereken “anti sosyal” tiplerdi.

Bununla birlikte, hemen belirtelim ki, cemiyeti ve bilhassa genç nesilleri, bu gibi “sapıkların” şerrinden mutlaka korumak zarurî hale gelmiştir.

ALLAH'A İNANMAYANLARA GÜVENİLMEZ

Başkaları nasıl düşünür ve inanır bilmem? Fakat, benim bir ömür boyu müşahade ve tecrübelerimden çıkardığım sonuç şudur: “İnsan Allah’a inandığı, O’nun sevgi ve otoritesine bağlı olduğu müddetçe mutludur, aksi halde, bunalımdan bunalıma yuvarlanır durur ve güvenilirliğini yitirir.”

Hemen belirtelim ki, “Allah’a inanan” ve “O’nun manevî otoritesine sevgi ile bağlanan” kişi ve gruplar çevrelerine huzur ve güven duyguları telkin ederlerken, aksi durumda bulunan kişi ve gruplar, çevrelerini tedirgin ederler. Bu tedirginlik, bizzat inançsız vicdanlardan kaynaklanmaktadır.

Gerçekten de “Ben tanrıya inanmam”, “Bence dîn afyondur”, “Ahlâk burjuva yutturmacasıdır”... cinsinden laflar eden bir kimsenin veya zümrenin insana güven vermesi mümkün değildir. Çünkü, böyle düşünen bir kimsenin vicdanında “günah-sevap”, “haram-helâl”, “kötü-iyi”, “hak ve hukuk” kavramlarının belli ve oturmuş bir mânâsı yoktur. Bu gibilere, ne canınızı, ne malınızı, ne de ırz ve namusunuzu emanet edebilirsiniz. Sureta “insan”, gerçekte “hayvandan aşağı” kişilere güvenen kimseler, yanıldıklarını daima görmüşlerdir ve göreceklerdir. Bu sebepten olacak bir atasözümüz: “Kork, Allah’tan korkmayandan” der.

Dostoyevski. bütün eserlerinde ve bilhassa “Karamazof Kardeşler” adlı romanında, ferdi suça iten dünyaperest bir cemiyetin adaletine güven olmayacağını, insanların Allah sevgisinden ve korkusundan uzaklaştıran ve vicdanları boşluğa iten bir cemiyette suç kavramının da müphemleşeceğini ve hattâ mânâsız

hale geleceğini “ana fikir” olarak savunur. Nitekim, onun bir kahramanı şöyle düşünür: “Madem ki, Allah yoktur, o halde suç da yoktur”. Bize göre Dostoyevski, bu tezi savunurken, tamamen haklıdır. Gerçekten de Allah’a inanmayan bir fert ve cemiyet için “suç” kavramı, ya müphemleşir veya tamamen yok olur.

Nitekim, bütün realist pedagoglar, ahlâk ve vicdan eğitiminin mutlaka bir “dîne” dayanması gerektiğini, bunun yerine başka bir müessesenin ikame edilemeyeceğini ısrarla belirtmişlerdir. Gerçekten de “dîn” ve “töreye” dayanmayan bir ahlâk “teoride” kalır ve asla pratik hayata intikal etmez. Başta L. Bruhl olmak üzere, pek çok sosyolog ve ilim adamı bu hususu, objektif olarak tespit etmişlerdir. Bu gerçeği kabul etmeyen ve “dîn düşmanlarının” telkin ve tesirinde kalan cemiyetler ise, perişan olmuşlardır. Hemen belirtelim ki, “dîn, îman, Allah ve Peygamber düşmanlığı” yapanlar, ister istemez, kitlelerin vicdanını bulandırmakta, suç kavramını müphem bir hale getirmekte ve hattâ bazen tamamı ile yok etmektedirler. Müşahedeler göstermektedir ki, Allah “sevgi” ve “korkusundan” uzaklaştırılan kişi ve cemiyetler, daha fazla ıstırap çekmekte ve daha fazla bunalmaktadırlar. Bugün, bu açık realite, artık gözlerden saklanamaz hale gelmiştir.

Yüce dinimize göre **“Hikmetin başı Allah korkusudur”**. Bu yüce korku, inanan her insanın vicdanında, kişiyi suça yöneltten iticilere rağmen, hiç de küçümsenemeyecek bir caydırıcı güç olabilmektedir. Bu güç, mümini suç işlemekten alıkoyacağı gibi, suç işleyenleri “vicdan azabına” sürükleyerek cezalandırır da

İYİMSERLER VE KARAMSARLAR

İyi bir fotoğraf makinesi demek, müşahhas varlıkları, olduğu gibi, net bir şekilde, bütün renk ve boyutları ile tespit edebilen âlet demektir. Bilindiği gibi, fotoğraf makinesi, “obje”leri görmez, fakat olduğu gibi - daha doğrusu, insanların düzenledikleri gibi- tespit eder.

“Görmek”, yüksek seviyede canlı organizmalara ve bilhassa insana mahsus bir yetenektir. Hiç şüphesiz, “görme işi” canlıların organik yapısına, ihtiyaçlarına ve şartlarına göre değişmektedir. Kim bilir karıncalar, arılar, örümcekler, yılanlar, balıklar, kuşlar, timsahlar, ayılar, maymunlar “nesneleri”, “olayları” ve “dünyamızı” nasıl görür ve idrak ederler?

Kaldı ki, oralara kadar gitmeye gerek yok... Acaba, bütün insanlar, “nesneleri”, “olayları” ve “dünyamızı” aynı şekilde görüp idrak

etmekte midir? Ne gezer! Müşahedeler göstermiştir ki, çocuğun, gencin ve yaşlının, farklı iş ve mesleklerde bulunanların, farklı din ve inanç taşıyanların, farklı tahsil ve kültür seviyesini temsil edenlerin, farklı ihtiyaçlar içinde kıvrananların, farklı ideallere sahip olanların ve farklı mizaç taşıyanların “nesnelere”, “olaylara” ve “dünyamıza” bakışı ve görüşü de farklı olmaktadır. Yani insan, “bakarken” belki objektiftir, ama görürken değil...

Böyle olunca, insanın bakışını ve görüşünü yönlendiren pek çok amil vardır denebilir. Bütün bu amilleri aşarak, dünyamızda, ülkemizde ve çevremizde cereyan eden olayları “objektif olarak görmek ve yorumlamak” sanıldığı gibi kolay değildir. Çünkü herkesin gözlerinin önünde kendine mahsus ve camları sübjektif renkler ile perdelenmiş birer gözlük vardır.

Meselâ, bir “iyimser filozofa” sorunuz: “Dünyamızı nasıl buluyorsunuz?”. O muhtemelen şöyle cevap verir.

“Çok güzel! Her şey, en güzel biçimde yaratılmış... Yer ve gökler, güzelliklerle donatılmış... Tabiatın şu güzelliğine bakın, birbirini koşturup duran şu gece ile gündüze... Şu mevsimlere... Her mevsimin bize sunduğu nimetlere bakın... Bu düzene, bu dengeye hayran olmamak mümkün mü?..

Aynı soruyu bir de “karamsar filozofa” sorun, o muhtemelen şöyle konuşacaktır: “Bu dünya mı? O, bir çirkinlikler kumkumasıdır. Onu güzelleştirmek için yapılan bütün gayretler boşuna... Gecesi ayrı, gündüzü ayrı belâ... Her mevsim, ayrı bir sıkıntı ve üzüntü deryası... Birbirinin üstüne yıkılan ve devrilen bu eşya dünyasında huzur mu olurmuş?”

İsterseniz, konuyu bir de “politik” açıdan ele alalım ve soralım: “Ülkemizin bugün içinde bulunduğu durumu değerlendirir ve yarınımız için düşündüklerinizi özetler misiniz?”. Bu soru karşısında “iyimser politikacı” ile “karamsar politikacı” kendi mizacının perspektifi içinde konuşur ve muhtemelen “iyimser olanı” şöyle der: “Her şey çok iyi... Bütün göstergeler lehimize... Yarınımız bugünü-müzden daha parlak olacaktır ve bundan asla şüphe etmemekteyim...”. Bu cevap karşısında “karamsar olanı” ise şöyle konuşur: “Hayır, aksine, her şey çok kötü... Bütün gelişmeler aleyhimize... Böyle giderse, bizleri, kapkaranlık bir yarın bekliyor...” ve siz, bu zıt görüşler karşısında hayretle düşünürsünüz: İnsanlar, neden “iktidar” oldukları zaman “iyimser”, muhalif kaldıkları zaman “kötümser” tavrı alıyorlar? Gerçekten de tahlil edilmeye değer bir durum...

İLMÎ TAVİR VE ÖTESİ

Hepimizin rahatlıkla müşahade ettiği gibi, bütün zaman ve mekânlarda, “iktidarı ellerinde bulunduran çevreler”, kendi dönemlerindeki icraatı pembe bir tül arkasından görmek ve göstermek istedikleri halde, “muhalefeti temsil eden çevreler”de bunların aksine, aynı dönemi, kapkaranlık bir tablo içinde görmek ve göstermek isterler. Hiç şüphesiz, bu zıt tavırları, sadece “mizaçlar” ile açıklamak mümkün değildir. Burada, kişi ve grupların “menfaatleri” ve “menfaat hesapları” çok mühim rol oynar. Bu sebepten olacak, “kamu oyu”, yanılmamak için, oyuna gelmemek için “gerçeği” olduğu gibi, dosdoğru yansıtabilecek yayınlara, ilmî ve akademik açıklamalara ihtiyaç duyar.

Hele, günümüzde bu ihtiyaç çok daha fazla büyümüştür. Her türlü siyasî ve ideolojik akımın, kendini çok iyi gizlemesini bildiği ve çeşitli propaganda metod ve tekniklerinin bu kadar geliştiği bir dönemde, gerçekten “kamuoyunu” ilmî ve akademik bilgilerle ve “objektif veriler” ile besleyecek yayınlara ne kadar çok ihtiyaç vardır...

Bilhassa “çok sesli olmayı seven” ve “her çeşit akıma hürriyet vaad eden” demokratik sistemler, gerçekten de güçlü, uyanık, ilmî ve akademik veriler ile güçlendirilmiş sağlam bir “kamuoyuna” daha fazla muhtaçtırlar. Bu konuda özellikle “devlete” ve “devlet kuruluşlarına” mühim vazifeler düşmektedir. Özellikle “kamu kuruluşları”, ülkedeki ve dünyadaki çok yönlü gelişmeleri, dikkatle ve hassasiyetle takip etmeli, objektif olarak tespit etmeli ve çeşitli yayın vasıtaları ile “kamuoyuna” açıklamalı; enstitüler, akademiler ve üniversiteler, bu objektif verilere veya kendilerinin elde ettiği sağlam verilere dayanarak gerçekten ilmî ve yol gösterici yayınlar yapmalıdır. Hattâ özel yayınevleri ve basın da bu konuda güvenilir araştırmalar yapabilir ve yayımlayabilir.

Fakat, hüznüle itiraf edelim ki, bizim ülkemizde, böyle bir gayret çok cılız kalmakta, kendilerinden çok şey beklediğimiz çevreler, subjektif tavırlar içinde, bile bile gerçekleri saptırmakta, siyasî ve ideolojik akımlara kapılarak gelişmeleri tersyüz etmekte, “kamu oyunu” şaşırtmak hususunda “kraldan daha fazla kralcı” kesilmektedirler. Çeşitli propaganda yazılarının altında sırtıp duran “akademik unvanlar” gerçekten insana ıstırap veriyor.

Kitleler, olaylar karşısında objektif ve soğukkanlı, olmayabilirler. Nitekim, sosyologların tespitlerine göre, cemiyeti teşkil eden farklı

birimler, aynı olay karşısında, “çok faktörlü bir dinamizm” içinde “müspet”, “menfi” ve “çekimser” tavırlar alabilmekte ve hattâ zaman zaman karşı karşıya gelebilmektedirler. Fakat, kesin olarak bilmek gerekir ki, “ilmî tavır”, bütün bu sübjektif verilere dayanan” ve “sağlamlığı kontrol edilebilir” tavidir. İlim adamına yaraşan da bu tavra ulaşabilmektir. Sevgili Peygamberimiz, bu tavra ulaşmış, yani, en zor şartlarda söylenmiş “Hak sözü” çok sever ve yüceltirler: **“Sözlerin en güzeli, zâlimlere karşı söylenmiş hak sözdür”**. Yine, O’nun buyurduğuna göre, **“Haksızlıklar karşısında susan, dilsiz şeytandır.”**

Evet, bütün tavırların üstünde, gerçek ilim adamlarının tavrı... Bu tavra ulaşmak ise çok zor...

DÜNYAMIZI KARARTANLAR

İlmî araştırmalar, kesin olarak göstermiştir ki, “bir ahlâk disiplini” olmadan, cemiyetler ayakta duramazlar.

Bir bakıma ahlâk, insanların, bilerek, isteyerek ve severek kendi davranışlarını “otokritiğe” tabi tutmaları, “en iyiyi bulmak” için iradî bir cehd göstermeleri ve “haddi aşmamak” üzere, kendilerini sınırlamaları demektir. Filozoflara göre, “ahlâkî davranış”, sadece bir “dış baskı ve zorlama” ile meydana gelmeyen, belki daha çok “iradî bir tercihe” dayanan hareketler bütünüdür. Böyle düşününce, ahlâk, bizzat insanın, hür bir irade ile”kötülüklerden” kaçıp “en iyiyi” araması demektir.

“En iyi davranış” hangi davranıştır? Bunu “fert” mi, “cemiyet” mi tayin etmelidir? Yüce dînimize göre “en iyi” ve “en güzel” olan, Yüce Allah’ın iradesi ile oluşan “hükümler”dir. Nitekim, Yüce ve Mukaddes Kitabınızda söyle buyrulur: “Hükümü, Allah’tan **daha güzel olan kimdir**” (el-Mâide/50).

Yüce dînimiz, müminlerin, “iyi olanı” bulmada ve yaşamada yardımlaşmalarını ve “kötülüğü” paylaşmamalarını “hadleri” (ahlâkî normlar.) ihlâl ederek günah işlememelerini emreder. Bu husus, bir âyet-i kerime ile şöylece açıklanır: **“İyilik etmek ve fenalıktan sakınmak hususunda birbirinizle yardımlaşın. Günah işlemek ve haddi aşmak üzerinde yardımlaşmayın...”** (el-Mâide/2).

Artık apaçık bilinmektedir ki, insan, kötü davranışlarını ve niyetlerini, diğer insanlardan ve cemiyetten gizleyebilir; kişi ve kuruluşları aldatabilir, “içtimaî müeyyidelerden” kendini kurtarabilir. Fakat, inanan insanın “Allah’tan gizlenmesine” imkân yoktur. Allah,

mutlak ilmi ile açık ve gizli her şeyi bilir ve günü gelince de hesap sorar. Bu husus yüce ve Mukaddes Kitabımız'da şöyle belirtilmiştir: **“Allah, görünmeyi de, görüneni de bilendir.”** (er-Râd/9). Başka bir âyet-i kerîmede de şöyle buyrulur: **“Elbette, kim, zerre ağırlığınca bir iyilik yaptıysa onu, kim de zerre kadar bir kötülük yaptıysa onu görecektir.”** (ez-Zilzal/7-8).

İslâm Terbiyesi Sisteminde, Allah'a, Âhiret Günü'ne ve o günde “hesaba çekilmeye” iman etmek, çok önemli bir yer tutar. İslâm Maarifi, her şeyden önce, insanlara bu “îmânı” vermeye çalışır. Yüce dînimize göre, insanın kafası ve gönlü, bu îmandan mahrum kalırsa, hiçbir şey, bu boşluğu dolduramaz.

Siz, “dîn dışı” bir ahlâk kurmak isteyenlerin, yahut, fertleri ve cemiyetleri, materyalist felsefelerle “düzene sokacaklarını” sananların, boş ve desteksiz iddialarına aldırmayınız. Onların, bilhassa, son üç asırdan beri, insanlığı, ne duruma soktukları apaçık meydanda değil mi?

Şu anda, beşeriyet, büyük bir ahlâk buhranı içinde inleyip durmaktadır. Hayretle ve esfle görüyoruz ki, dünyanın bir yarısı, ahlâkını “ferdî egoizm” üzerine oturturken, diğer bir yarısı, buna tepki olarak kitleleri “şahsiyetsiz bir sürü” hayatına zorlamaktadır.

Böylece anlaşılmaktadır ki, Allah'sız bir ahlâk nizamı kurmak mümkün değildir. Allah'a ve Âhiret Günü'ne iman etmeyen vicdanları, içten bir disipline tabi tutmak imkânsız gözükmektedir.

Materyalizm, Allah'sız bir dünya kurarak “Cennet'i yeryüzüne taşıyacağını” sanıyordu. Oysa, meydana gelen bir “yeryüzü cehennemi” oldu ve dünyamız karardı.

ÇÜÇLÜ BİR CEMİYET OLMAK VE İSLÂM

Yüce dînimize göre, güçlü bir cemiyet olmanın belli başlı şartları vardır. Bu şartları, şöylece sıralamak mümkün gözükmektedir:

1. Güçlü bir îman,
2. Yüksek bir ahlâk,
3. Şaşmaz bir adalet,
4. Üstün bir teknolojik güç,
5. Başarılı bir maarif sistemi.

Hemen belirtelim ki, “güçlü bir îman” demek, İslâm'ın emrettiği “tevhid bayrağı” altında bütünleşmek demektir. Bu da “Allah'tan başka ilâh tanımamak” ile mümkündür. Bu sebepten Yüce ve Mukaddes kitabımız'da şöyle buyrulur: **“Âllah ile beraber diğer bir tanrı edinme. Sonra kınanmış ve kendi başına (yardımsız)**

bırakılmış olursun. Rabbin, kesin olarak şunu ister: Kendinden başkasına kulluk etmeyin...". (el-İsrâ/22-23).

İslâm'da "Yüksek bir ahlâk" demek, Sevgili Peygamberimiz'in ahlâkı ile ahlâklanmak demektir. Dînimiz, müminlerin, Yüce Peygamberi "örnek" edinmesini ister. Çünkü, O, Yüce ve Mukaddes Kitabımız'da da buyurulduğu üzere: **"en yüksek ahlâk üzere"** yaratılmıştır. (el-Kalem/4).

Yüce dînimiz, bu suretle "îman etmiş" ve "güzel ahlâka" ulaşmış müminleri, üçüncü iş olarak, yeryüzünde "adaleti sağlamak" ile görevlendirir. Nitekim O, insanlara yardım etmek üzere, apaçık belgelerle donatılmış "peygamberler" göndermekle yetinmemiş, onların beraberinde "Kitab" ve adaleti hassasiyetle belirleyecek ölçüler demek olan "Mîzanı" da yeryüzüne indirmiştir. Müminlere namazı, orucu, haccı ve zekâtı emrettiği gibi "adaleti" de emretmiştir. (Bkz. en-Nahl/90).

Bütün bunların yanında, Yüce Dînimiz, büyük bir realizm içinde, şu hususu da açıkça meydana koyar ki, "güçlü bir îmanın", "yüksek bir ahlâkın" ve "şaşmaz bir adaletin" gerçekleşmesi için, mutlaka çok kuvvetli ve kudretli olmak da gerekmektedir. Bunun için Müslümanlar, çok üstün bir "teknolojik güç" de oluşturmak zorundadırlar. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'den öğrendiğimize göre, Cenâb-ı Hak, sırf bu maksatla, insanoğluna, bütün teknolojik zaferlerin ham maddesi durumunda bulunan "demir cevherini" verdi. Bu sert ve faydalı maden, benzerleri ile birlikte, verimli bir biçimde işlenebilirse, ortaya çıkacak "teknolojik başarı" ile **"Allah ve Resûlü'nün dâvası"** daha kolay ve daha sonuç alıcı bir tarzda savunulabilir. Yani, İslâm Terbiye Sistemi'nde, insanın "manevî cihazlanması" yanında, "teknolojik zaferlere" ulaşması da emredilmiştir.

Hiç şüphesiz, bütün bunlar, akıllı, güçlü ve iyi plânlanmış bir eğitim ve öğretim ile mümkün olacaktır. İşte, bütün bu hususları özetleyen âyet-i kerîme meali... Hep birlikte ürpererek okuyalım:

"And olsun ki, biz, elçilerimizi, apaçık belgeler ile gönderdik ve insanlar adaleti ayakta tutsunlar diye, beraberlerinde de 'Kitabı' ve 'Mîzanı' indirdik. Bir de kendisinde, hem çetin bir sertlik, hem de insanlar için menfaatler bulunan DEMİRİ indirdik. Çünkü, (bununla) Allah, kendisine ve peygamberlerine giyaben kimlerin yardım edeceğini belli edecektir. Şüphesiz ki, en büyük kuvvet sahibi, yegâne gâlip olan Allah'tır". (el-Hadîd/25).

İKTİSAT ÂMİLİ VE İSLÂM TERBİYESİ

İktisat, içtimâî hayatı şekillendiren çok mühim âmillerden biridir. Tarih boyunca ve hiçbir cemiyette, bu âmilin değeri asla küçümsememiştir. Fakat, çeşitli sebeplere bağlı olarak, şu son iki asırdan beri, iktisadî âmil, içtimâî hayatın en güçlü müessirlerinden biri durumuna gelmiştir. Denebilir ki son “iki yüz yıldır” insanlar, hep iktisattan söz etmektedirler...

Gerçekten de içtimâî hayatın huzur ve sükûn bulmasında “iktisadî faaliyetlerin ve dengelerin” çok mühim bir yeri vardır. Bu sebepten olacak Sevgili Peygamberimiz, cemiyetçe kavgasız ve üzüntüsüz yaşamamız için: “Açı doyurmamızı, hastayı ziyaret etmemizi ve esiri hürriyetine kavuşturmamızı” emrederler. (Buharî).

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, âdil, hakkaniyete dayalı, fakir ve fukaranın himaye edildiği bir “İktisat Nizamı”nın kurulması için sayısız âyet-i kerîme var.. Yüce Kitabımız’da: “Zenginlerin malında fukaranın da hakkının bulunduğu”, “Zenginliğin, belli bir zümrenin tekeline terk edilmemesi gerektiği”, bir istismar vasıtası olarak **“tefeciliğin ve benzeri işlerin haram olduğu”**, insanların mal ve paralarını **“Allah yolunda sarfetmeleri gerektiği”** ve her türlü **“karaborsa ile ihtikârın yasak olduğu”** ısrarla belirtilir.

Milletlerin kalkınmasında “zenginlik” kadar mühim olan bir husus daha vardır: İçtimâî adaleti sağlamak... “İçtimâî adalet” ise, her şeyden önce, refahın âdil ve hakkaniyete bağlı dengesini kurabilmek ve gerçekleştirmek demektir. Ancak, bu suretle cemiyette huzur ve barış teessüs edebilir.

Öte yandan, ancak bu suretle tâlim ve terbiye, bir zümre imtiyazı olmaktan çıkar. İçtimâî adaletin gerçekleştirilemediği cemiyetlerde, her türlü “fırsat ve imkân eşitliği” de yok olur ve her şey gibi “ilim” dahi bir “tahakküm vasıtası” durumuna gelir. Bunu önlemek maksadı ile İslâm Dünyası’nda, zeki, kabiliyetli fakir çocukların ve gençlerin okuyup yetiştirilmesi için sayısız “vakıflar” tesis edilmiş, bunların korunması için meccanî “yurtlar”, “aş evleri” ve “imaretler” meydana getirilmiştir.

Tarihî yapısı içinde incelendiğinde görülmektedir ki, “İslâm İktisat Sistemi”, bir taraftan “dinin ve devletin murakabesi” altında ve meşru zeminlerde cereyan eden bir “serbest piyasaya” dayanırken, diğer taraftan “fakir ve fukarayı kollayıcı bir müdahaleci devlet” anlayışını da beraberinde getirir. Böylece “mal ve zenginlikçe”

güçlü olanların, böyle olmayanları ezmesine - hiç şüphesiz emeğe ve meşru kazanca saygı duyarak- fırsat vermez. Mal ve zenginliğin, cemiyette bir “tahakküm vasıtası” değil, bir “kahramanlık vesilesi” olmasını temin etmeye çalışır. Bu konuda “Veliyyül’emre” büyük salâhiyetler verir.

İslâm sosyologları ve devlet adamları, bundan asırlarca önce, Yüce İslâm’ın getirdiği ölçüler içinde, iktisadın, cemiyet hayatında oynadığı rolü fark etmişler ve âmilin değerini anladıkları müddetçe de büyük işler ve hizmetler başarmışlardır. Bilmek gerekir ki, içti-maî hayat, sadece “iktisat faktörü” ile izah edilemeyecek kadar karmaşık ve fakat bu âmilden kopmayacak kadar da müşahhastır.

ÇAĞDAŞ SAVAŞLAR VE İKTİSADÎ GÜÇ

Çağdaş savaşlar çok cephelidir. Bu doğru... Ancak çok iyi bilmek gerekir ki, günümüz savaşları, daha çok “iktisadî âmillere” bağlı olarak cereyan etmektedir. Görünen odur ki, günümüzün “muzaffer devletleri” iktisaden güçlü, yenik ve ezik olanları da “iktisaden geri kalmış” ülkeleridir.

Esefle belirtelim ki, bugün, İslâm Dünyası, zengin ve güçlü potansiyeline rağmen, iktisaden geri kalmış durumunu korumaktadır. Dolayısı ile iktisaden güçlü ve kalkınmış devlet ve ülkelerin baskısı altındadır. Nüfusu bir milyara yaklaşan İslâm Dünyası’nın önemli kısmı bilfiil “esir”, bir kısmı “İstiklâl mücadelesi” vermekte, bir kısmı “tam sömürge”, bir kısmı “yarı sömürge” hayatı yaşamaktadır. Durumu kısmen düzeltmekte olanları da akla hayale gelmez düşman oyunlarını ve tertiplerini bozmaya çalışarak ayakta durmaktadır. Yani, İslâm Dünyası, acımasız bir saldırı karşısında yaşama savaşı vermektedir.

Kimse kimsenin “feryadına” ve “gözyaşıma” bakmamaktadır. Yaşamak isteyenler, kendi ayakları üzerinde durmak zorundadırlar. Ne kadar acı olursa olsun, gerçeği açıklamak gerekirse, denebilir ki, iktisaden güçlü olmadıkça, çağdaş seviyede bir teknolojik güce ve kadroya ulaşmadıkça, kendi fabrikalarınızı ve silâhlarınızı, bizzat kendiniz, en ileri tekniklerle kuramadıkça, enstitü, akademi ve fakültelerinizi “çağdaş ölçüler içinde” teşkilâtlandırıp “ilim üretmedikçe” sürünmeye mahkûmsunuz.

İslâm Dünyası’nın son üç asırlık “hâl-i pürmelâline” bakıp da utanıyorum. Biz, sahiden **“İlim ve hikmet İslâm’ın kaybolmuş malıdır, nerde bulursa almalıdır”, “Dünyayı isteyen ilme sarılsın, âhireti isteyen ilme sarılsın, her ikisini birlikte isteyen ilme sarıl-**

sin", "Savaş için hazırlıklı olduğunuz müddetçe refah içinde yaşarsınız", "Rızkın onda dokuzu ticarettedir", "Cesur tacir kazanır, korkak tacir mahrum kalır", "Helâl kazanmak, her Müslüman'a farzdır", "Cebrail'den öğrendim ki, başkalarına muhtaç olmamak için, bizzat çalışan ve evinin geçimini sağlayan kimse, Allah yolunda çalışmış sayılır" diyen Yüce Peygamberin ümmeti miyiz?

Evet, her ne sebepten olursa olsun, İslâm Dünyası,, son üç asırdan beri içine düştüğü zillet bataklığından kurtulmak için ne gerekirse yapmalı, üstüne serpilmiş ölü toprağını silkip atmalı, sefalet ve meskenetini idrak edip muhteşem dinine, tarihine, kültür ve medeniyetine yaraşır yeni bir diriliş hamlesine girişmelidir. Bunun için muhtaç olduğu yegâne şey, bu "uyanış" ve "diriliş" temin edecek idealist bir öncüler ve aydınlar kadrosuna ulaşmaktır.

Bilmek gerekir ki, işte düşmanlarımız, en çok bu nokta üzerinde durmakta; aydın, güçlü ve başarılı bir aydınlar kadrosuna sahip olmamızı önlemeye çalışmakta; çocuklarımızı ve gençlerimizi, tarihlerine, dinlerine, milliyetlerine, millî kültür ve medeniyetlerine yabancılaştırarak elimizden almak için ne lazımsa yapmaktadırlar. Çağdaş savaşları bütün yönleri ile kavramış ve bilhassa iktisadî savaşlarda başarı sağlayacak kadroların doğuşunu önlemek istemektedirler. Böyle birileri doğmuşsa, ne pahasına olursa olsun, bertaraf etmektedirler. Şimdilik, en önemli mesele, düşmanlarımızın bu oyununu bozmak, ülkemizi ve İslâm Dünyası'nı iktisaden güçlendirecek mümin ve idealist kadroların doğuşunu ve başarısını kolaylaştırmaktır.

"AET VE TÜRKİYE" KONUSUNDAKİ FARKLI TAVIRLAR

Ülkemizde, Türkiye'nin AET'ye katılıp katılmaması hususu pek çok tartışılmıştır. Bu tartışmaların pek çoğu da siyasî ve ideolojik ağırlıklıdır. Bu sebepten ileri sürülen fikirler, farklı çevrelerin "Yarınki Türkiye" ile ilgili hesaplarına ve özlemlerine göre ortaya konmuş, dolayısı ile ülkemizin "Avrupa Ortak Pazarı"na katılıp katılmamasının "millî menfaatlerimiz" açısından objektif bir değerlendirilmesi istenilen biçimde, yapılamamıştır.

Oysa, konu çok hayâtîdir, üzerinde ciddiyetle durulmalı ve gerekli kararlar alınmalıdır. Mesele, partiler, siyasî ve ideolojik eğilimler, farklı sınıf ve zümreler açısından değil, doğrudan doğruya Türk Milleti'nin menfaatleri açısından ele alınmalı ve bu konuda mutlaka "millî bir siyaset" geliştirilmelidir.

“Türkiye, Avrupa Ortak Pazarına katılmalı mıdır?” sorusuna “Evet” diyenler de “Hayır” diyenler de “Endişe ve tereddüt edenler” de meseleyi, enine boyuna tartışmak üzere, gerekçelerini ortaya koymalı ve objektif değerlendirmelere tabi tutmalıdırlar. Enstitülerimiz, akademilerimiz ve üniversitelerimizle birlikte, bütün “kamu” ve “özel” kuruluşları, tam bir sorumlulukla meseleyi ele almalı, ilim adamlarımız, bu konuda sağlam bir politikanın doğmasına yardımcı olmalıdırlar.

Bizim kanaatimize göre, “AET ve Türkiye” konusunda, henüz tam ve berrak bir millî siyaset geliştirememiş ve alacağımız “ortak tavrı” bulamamış durumdayız. Evet, herkesin aynı tarzda düşünmesi mümkün değildir, lâkin millî hayatınızla ilgili çok önemli bir karar alınırken, hiç olmazsa, büyük bir ekseriyetin onayı düşünülmelidir. Böyle olunca, “kamuoyu” iyice aydınlatıldıktan sonra, bir “referandum” bile gerekli olabilir.

Şimdiye kadar ortaya konan görüşlere göre, Avrupa Ortak Pazarına “Evet” diyenlerin düşünceleri şöyle özetlenebilir: Türkiye tercihinin yapmıştır. O, bir Avrupa ülkesidir. AET, sadece bir iktisadî bütünleşmeyi değil, siyasî manada bir ‘entegrasyonu’ nihâî hedef olarak almıştır. Türkiye, gelişmesini ve güvenliğini, bu ‘birliğe’ katılmakla sağlayabilir. Aksi halde, yalnızlaşır ve çok yönlü tehlikelere maruz kalır. Esasen, Türkiye, içinde bulunduğu şartlar itibariyle AET ülkeleri ile -ister istemez- çok hayatî bağlar, içtimaî, iktisadî, siyasî ve askerî yönden çok girift ilişkiler kurmuştur. Bu durumu görmezlikten gelemeyiz ve hele hiç reddedemeyiz”.

Avrupa Ortak Pazarı’na “Hayır” diyenlerin düşüncelerini de şöyle özetlemek mümkün gözüküyor: “AET, aynı kültür ve medeniyet değerlerini paylaşan, genellikle iktisaden kalkınmış ülkelerden ibaret bir topluluktur. Çünkü sömürgelerini kaybetmiş ve kendine yeni pazarlar arayan bu ülkeler, çok yönlü bir dayanışma ile yepyeni bir güç oluşturmak istemektedirler. ABD ve Sovyet rekabeti karşısında bir güç oluşturmak ve dünya pazarlarını ele geçirmek hesabı içinde hareket etmektedirler. Türkiye, bu emperyalist ve sömürgeci ülkelerin teşkil ettiği topluluk içinde bulunamaz ve özellikle İslâm Dünyasını sömüren bu topluluğa destek olamaz ve katılamaz, İslâm Dünyası, ve ezilen milletlerin tabîî lideri durumunda bulunan Türkiye, tarihî misyonuna aykırı bir rota çizemez”.

TÜRKİYE, AET VE ÇEŞİTLİ ENDİŞELER

Yukarıdaki yazımızda, AET karşısında, henüz, “ortak bir tavır alamadığımızı belirtmiş, Avrupa Ortak Pazarı’na “Evet” ve “Hayır” diyenlerin görüşlerini özetlemiştik. Şimdi de AET karşısında “Evet” ve “Hayır” demeden önce, çeşitli açılardan “endişe ve tereddütlerini” ortaya koyan ve kanaatimizce büyük çoğunluğu teşkil eden insanımızın görüşlerini özetlemeye çalışacağız. Bu büyük çoğunluk, sorularına, endişe ve tereddütlerine tatmin edici cevap bulduktan sonra karar vermek eğilimindedir. Bu kesimin zihnini işgal eden soruları, şöylece sıralamak mümkündür:

Türkiye, bugünkü iktisadî yapısı ile AET’ye girmeye, gümrük duvarlarını sıfıra indirmeye gerçekten hazır mıdır? Henüz palazlanan sınaî ve iktisadî yapısı ile Türkiye, ileri derecede sanayileşmiş ve kalkınmış Batı Avrupa Ülkeleri karşısında, gerçekten ayakta durabilir mi? Çeşitli sektörler açısından Türkiye, bu ülkelerin baskısı altında ne duruma düşer? Bu konuda ilim adamları ve sorumluluk taşıyan çevreler ne diyorlar?

AET’ye, tam üyelik için, 1987 yılında müracaat edeceği açıklanan Türkiye, şayet kabul edilirse, “serbest piyasa ekonomisi” çerçevesi içinde, bütün kapılarını Avrupa Ortak Pazarı’na üye olan ülkelere açacak mıdır? “Serbest dolaşım”, ve “Serbest teşebbüs” ortamında, yabancı ve tecrübeli Avrupalı güçlerin, ülkemizde, ne tür oyunlar ve tertipler içinde bulunabileceği iyice düşünülmüş müdür? Jeopolitik yapısı itibarı ile Türkiye’nin ifade ettiği durumu izaha gerek yok... Türkiye, Avrupa Ortak Pazarı’na girmekle, malum tehlikeler daha da büyüyecek mi, yoksa daha da küçülecek mi?

Türkiye’nin AET’ye tam üyeliği gerçekleşirse, söz konusu ülkelerin üzerimizdeki “siyasî baskıları” daha fazla artmaz mı? Onların “iş işlerimize” müdahalesi ne hale gelir? Birçok yönlerden bağımsızlığımız tehlikeye girmez mi? Daha şimdiden “mahkemelerimizin kararlarını” münakaşa konusu yapanlar, yarın neler yapmazlar. Bunlar düşünüldü mü?

Öte yandan, “çoğulcu demokrasi” adı altında ülkemize Batı Avrupa’nın bütün buhranları ithal edilmeyecek mi?

Bu durum, ülkemizde mevcut problemlere, daha katmerlisini bulaştırmaz mı?

Gerçekten de bizzat kendilerinin de belirttiği gibi, AET, bir “Hristiyan Ülkeler Topluluğu”dur bir bakıma, ortak kültür ve

medeniyet değerlerine sahip sayılabilirler. Şayet, Türkiye'nin AET'ye "tam üyeliği" gerçekleşirse, aralarına katılan tek Müslüman ülke olacaktır. Üstelik Türkler, çok farklı tarihî ve coğrafi şartlardan geçerek kendilerine mahsus zengin bir kültür ve medeniyet oluşturmuşlardır. Bu durumda, Türk Milleti'nin, tamamı ile farklı bir kültür ve medeniyet grubunun oluşturduğu toplulukla uyumu nasıl olacaktır? Bunun doğuracağı problemler ve çözüm yolları üzerinde yeter miktarda düşünülmüş müdür? Nasıl? Bu uyum, Türk Milleti'nden büyük fedakârlıklar istenerek mi sağlanacaktır? Yoksa, AET ülkeleri, Türk-İslâm Kültür ve Medeniyeti ile yoğrulmuş bulunan bu millete, kendi gönül kapılarını mı açacaktır? Bütün bunları hesap ettiniz mi? Batı Dünyası'nın iktisadî ve siyasî emperyalizmi kadar, hattâ ondan daha tehlikeli olan "kültür emperyalizmine" karşı hangi tedbirleri aldınız veya alacaksınız?... ve daha nice sorular...

AET ÜLKELERİNİN YENİ TAVRI

Ülkemizde, AET'ye "girelim mi?", "girmeyelim mi?" tarzında münakaşalar yapılırken, konu ile ilgili "endişeler" ortaya konurken, "topluluk ülkeleri" arasında da bizimle ilgili önemli "tavrı değişiklikleri" olduğu dikkatlerden kaçmıyor.

1960'lı yıllarda Türkiye'nin "Avrupa Ortak Pazarı"na katılması konusunda gösterilen "heyecanlı istekler", Batı Dünyası'nda giderek azalmakla kalmamış, 1980'li yıllarda, iş tamamen tersine dönmüş, Türkiye'nin "Avrupa Ortak Pazarı"na katılmasının engellenmesi yolunda çok ciddi bir tavrı değişikliği olmuştur.

Dün, işçilerimizi bando mızıkâ ile, çiçek demetleri ile ve övücü nutuklar ile karşılayan Batı'lı dostlarımız, bugün, onları geri göndermek için akla hayale gelmez oyun ve tertiplere girişmişlerdir. Dün, kim bilir nasıl bir hesaplâ Türk işçilerine "Avrupa'da serbest dolaşma hakkı" tanıyan, bu konuda "anlaşma ve protokollere" hiç çekinmeden imza koyan ülkeler, bugün, hayrete şayan bir vurdumduymazlıkla ve pişkinlikle karşı tavrı almaktan utanmamaktadırlar.

Hattâ, tek taraflı vizelerle vaad ettiklerinin aksini yapıyorlar. Dün, aman geç kalmayın, bakın Yunanistan, tam üyelik için müracaat ediyor, diyerek, aramızdaki rekabet duygularını kışkırtarak bizi "topluluğa katılmaya" teşvik edenler, bugün, Türkiye, henüz AET'ye katılmaya hazır değildir, bu konuda acele etmemesi gerekir, diyorlar ve "şumarık çocukları olan" Yunanistan'ı, işi engellemeye

memur edici bir tavır alarak meydanlardan sıvışıyorlar ve daha nice örnekler...

İlim, fikir ve siyaset adamlarımız, “Topluluk Ülkeleri”nin önemli ve etkili bir bölümünde, meydana gelen bu “tavır değişikliğinin sebepleri” üzerinde ciddiyetle düşünülmelidirler. “Bahane sebeplerin” ötesinde “gerçek sebepleri” ortaya koymalıdır. Hakikaten “Topluluk Üyesi” bazı ülkelerde bilhassa belirginleşen bu “yeni” ve “menfi” tavrın sebepleri nelerdir? Onlar, şöyle diyorlar:

“1960’lı yıllarda, AET, münhasıran ileri derecede sanayileşmiş ülkeler topluluğu idi. Birbiri ile uyum sağlayarak problemlerini çözüyordu. Şimdi öyle değil. Bilhassa Yunanistan, İspanya ve Portekiz gibi ülkelerin katılması ile AET, bu insicamını kaybetmiş, yeni uyum problemleri ile karşılaşmıştır. Şimdi, Türkiye de bugünkü iktisadî yapısı ile “Topluluğa” katılırsa, işimiz iyice zorlaşır. O halde Türkiye’nin beklemesi gerekir.”

“1960’lı yıllarda Türk işçilerine tanıdığımız ‘Serbest dolaşım hakkı’ o günün şartlarında uygundu. Şimdi, geniş ve çözümü zor bir işsizlik problemi ile karşı karşıya kalan ‘Topluluk Ülkeleri’, o günün şartlarında imzalanan anlaşma ve protokolleri uygulamaya koyarsa, meselelerin içinden çıkamaz duruma gelebilir.”

“Öte yandan ‘Topluluk Ülkeleri’ hayat biçimi olarak kendine ‘Çoğulcu demokrasiyi’ seçmiştir. Bünyesine alacağı ülkelerin de böyle, tam ve eksiksiz bir demokrasi modelini gerçekleştirmesi gerekir. Bu konuda, ülkeniz, hayli problemlili gözüküyor.”

“Diğer yandan, Türkiye AET’ye üye olmak isteyen tek Müslüman ülkedir. Bu husus, ‘yeni uyum güçlüklerine’ kaynak olabilir ve olmaktadır. Nitekim Avrupa ülkelerinde bulunan işçileriniz, içinde yaşadıkları cemiyetle bütünleşmemekte, dîn, töre ve milliyetlerine sarılarak ayrı gruplar halinde teşkilâtlanmaktadır.”

Evet, Avrupalı dostlarımız (!) bu ve benzeri lâflar ediyorlar. Görünen odur ki, AET, bizi kendi arasına kabul etmemeye - şimdi-lik- karardır. Bu karar ne kadar sürer bilmiyorum. Ama, görünen köy kılavuz istemez.

Şimdi, soralım:

Bütün bu “bahane sebeplerin” arkasındaki gerçek sebep veya sebepler” nelerdir? Bu sorunun cevabını aşağıdaki yazılarımızda belirtmeye çalışalım.

AET’NİN TAVRI VE FARKLI İKİ TÜRKİYE

Bizim kanaatimize göre, Avrupa Ortak Pazarı’na öncülük eden bazı Batı Ülkeleri’nin, birden bire Türkiye’ye karşı “menfi tavır” almasının “gerçek sebebi”, ülkemizdeki “müspet gelişmeler” ve milletimizin yeni baştan vaad etmeye başladığı “parlak gelecek”tir.

1960’lı yıllarda, Türkiye, ileri derecede sanayileşmiş AET ülkeleri için “kolay hazmedilecek” bir durumda görünüyordu. Yetersiz bir tarım, zayıf bir sanayi ülkesi olan o zamanki Türkiye, büyük döviz sıkıntısı çekiyor, ihracat ve ithalat seviyesi bakımından acınacak durumda bulunuyordu. Eğitim seviyesi düşük olan halkımız, bin bir sıkıntı içinde kıvranıyordu. Zaten düşük olan millî gelir ortalaması, çeşitli uygulamalar sebebi ile adaletsizliklere kaynak oluyordu. İçeride kapalı bir “iktisadî modele” ağırlık veriliyor, cılız bir “özel sektörün” yanında, bürokratların elinde soysuzlaşan “büyük kamu kuruluşları” sürekli zarar ediyordu. Heyecansız ve hamsesiz bir “kamu sektörü” ile, kolay kolay gelişmek mümkün olmuyordu.

Dışa açılmak diye bir meselemiz yoktu. Evet, Türkiye kolay lokma idi.

Siyasî hayat, kısır parti kavgaları ile rayından çıkarılmış, zar zor elde edilen “dövizler”, mutlu azınlıkların ihtiyaçlarına ancak cevap verebiliyordu. Ülkemiz, bilhassa Batı için, lüks bir tüketim pazarı durumuna gelmiş bulunuyordu. “Genç Osmanlıların”, “Jön Türklerin” çizgisinde yürümeyi marifet bilen “Tanzimat kafalı” çevreler, milletimizin yurt dışına çıkmasına bin bir engel koyarken, kendileri, sık sık Batı Avrupa ülkelerine, küçük bir çanta ile gidip bavul bavul “lüks eşyalar” ile dönüyorlardı. Avrupahlar, pembe, mavi, yeşil ve sarı “köşkerde” oturan sempatizanlarına bakıp “gecekonduklara sığınan” halk yığınlarının daha da kolayca hazmedileceğini sanıyorlardı.

Asırlarca Türkiye üzerinde oyun oynayan Avrupa, iktisadî ve içtimai yapısı bu olan ülkemizi, rahatça “Ortak” olarak kabul edip kısa sürede hazmedebilirdi. Öyle anlaşıyordu ki, büyük bir mukavemet de görmeyecekti. Üstelik, Türkiye’nin çok önemli bir “stratejik değeri” de vardı. AET, bu ülkeyi kontrol altına almakla bütün “Orta Doğu” ya ve orada bulunan imkânların tümüne de sahip olabilirdi. İslâm Dünyası, Türkiye’siz kaldıkça, asla birleşip bir güç olamazdı, bu durumu ile Batı’nın azad kabul etmez bendesi olarak kalırdı. O

halde, Türkiye, en kısa sürede, AET'ye tam üye olarak kabul edilmeli, bunun için gerekli teşvik ve teşebbüsler yapılmalı idi. Nitekim bu yapıldı da. Evet, 1960'lı yıllarda, dostlarımız böyle düşünüyorlardı. Fakat zaman değişti, şartlar değişti ve hepsinden önemlisi Türkiye değişti. Nüfûsu 50 milyona tırmanan, hızla sanayileşmeye başlayan, modern tarım için gerekli şartları ve imkânları hazırlayarak üretimini yüksek seviyelerde arttıran, ihracat ve ithalâtını birkaç defa katlayarak yükselten, döviz kaynaklarını çoğaltan, “özel teşebbüsü” canlandıran, “kamu teşebbüslerine” hayatîyet kazandıran, bazıları için hayal bile edilemeyecek yatırımlar yapan ve gerçekleştiren, komşuları ile ve bilhassa İslâm Ülkeleri ile dayanışmaya önem veren ümit ve heyecan dolu bir Türkiye doğdu. Avrupa'da yaşayan işçilerimizin, büyük bir ekseriyetle Türk-İslâm kültür ve medeniyetine bağlılığı hayretle ve dehşetle müşahede edildi. 1980'li yıllarda görüldü ki, Türkiye ve Türk Milleti, kolay yutulur ve hazmedilir bir lokma değildir. VE TAVIRLAR DEĞİŞTİ.

AET'NİN GELECEĞİ

Şimdi “iktisadi” bir dayanışma ifade eden ve birçok ortak “siyasi birim” geliştirebilen Avrupa Ortak Pazarı Ülkeleri (ki, sayıları 12'dir) ileride, gerçekten el ele vererek “Avrupa Birleşik Devletleri”ni kurabilecekler midir? Yoksa bu, bir hayal midir?

Bilindiği gibi, “Avrupa Kömür-Çelik Topluluğu”nu teşkil eden Federal Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg 25.3.1957 tarihinde imzaladıkları “Roma Antlaşması” ile “Avrupa Ortak Pazarı”nı (AET'yi) kurmuşlardır. Bu “topluluk”, o zamanlar “Altılar” diye anılırdı. Sonradan İngiltere, Danimarka ve İrlanda'nın katılması ile “Dokuzlar” haline gelen “Topluluk”, en son olarak Yunanistan, İspanya ve Portekiz'in katılması ile “On ikiler” olarak anılmaktadır.

Merkezi Brüksel'dir. İcra organı, üye ülkelerin bakanlarından meydana gelen “AET Ortaklık Konseyi”dir. “AET Komisyonu” ise topluluğun icra faaliyetlerine devamlılık kazandırır. Üye ülkelerin teşkil ettiği bir de “Avrupa Parlamentosu” vardır.

Topluluğun en son gayesi üye ülkeler arasında ortak iktisadi politikalar geliştirip uygulamak, para birliğini sağlamaktır. Nitekim, şimdi, bu maksatla, topluluk dışından ithal edilen mallara “ortak gümrük tarifesı” uygulanmakta, üye ülkelerin mal ve hizmetleri, topluluk içinde, bir sınırlama olmaksızın serbestçe dolaşabilmekte, bir gümrük ve kontenjana tabi tutulmamaktadır.

Evet, bütün bu iktisadi ve siyasi gelişmelere rağmen, “On ikiler” ileride, her bakımdan bütünleşerek “Avrupa Birleşik Devletleri”ni kurabilecekler midir? Bütün tarihi boyunca, birçok Avrupalı entellektüelin, askerin ve devlet adamının özlediği ve bu uğurda kan döktüğü “Birleşik Avrupa Devletleri” gerçekten kurulabilecek midir?

Gelecek hakkında, ister müspet olsun, ister menfi olsun kesin hüküm vermek ve hele kehanette bulunmak hem doğru, hem mümkün değildir. Bununla beraber, bazı objektif verilere dayanarak gelecek hakkında tahminler yapmak ve kanaat serdetmek mümkündür. Durum bu olduğuna göre, sözünü ettiğimiz “Topluluk Ülkelerinin” er geç bütünleşerek bir “Avrupa Birleşik Devletleri”ne dönüşeceğini kesin olarak iddia etmek çok acele bir hüküm olur. Kaldı ki, bu işi güçleştirecek pek çok “faktör” ve aşılması gereken çok “zorlu engeller” de mevcuttur.

Şöyle ki, her ne kadar Avrupalı entellektüel, “12’lerin” siyasi mânâda bütünleşmelerinin, çok sabırlı ve çok akıllı “ekonomik politikalar” ile başlatılarak ve ortak kültür değerleri (Eski Yunan Felsefesi, Roma Hukuku, Batı Hıristiyan Kilisesi, Rönesans Hümanizmi ve Fransız İhtilâli...) ile desteklenerek imkân dahiline gireceğini ümit ediyorsa da “işî zorlaştıracak” pek çok önemli faktör açıkça ihmal edilmektedir.

Bizce, unutilan ve ihmal edilen bu faktörlerin başında “millet, milliyet, milli şuur ve milli menfaatler” gerçeği gelmektedir. Hemen belirtelim ki, bütün ortak “maddi” ve ‘ manevi” değerlerine rağmen, Avrupa asla mütecanis bir yapıda değildir. Aksine, bütün tarihi boyunca, birbiri ile boğuşmuş, kanlı bıçaklı olmuş bir “milletler camiası”dır. Bize göre, şu anda zahiren el ele gözükmesine rağmen, gerçekte birbiri ile boğuşan ülkelerin maskeli bir arenasıdır. AET ülkeleri, gerçekte, bir “Avrupa Birleşik Devletleri” kurmaktan ziyade, tek tek “kendi milli menfaatlerini” teminat altına almaya çalışmaktadırlar. Yoksa ne İngiltere’nin derdi Fransa’nın durumudur, ne de Fransa’nın sıkıntısı Almanya’nın meseleleridir, İngiltere İngiltere; Fransa Fransa; Yunanistan Yunanistan için çırpınmaktadır.

Onun için diyoruz ki, AET, şimdilik ortak iktisadi zaruretlerle bir araya gelmiş bir topluluktur. Bu ortak zaruret devam ettiği sürece, varlığını koruyacak ve sonra dağılıp gidecektir.

AET ÜLKELERİ VE MİLLİYET GERÇEĞİ

Bize göre “NATO” ve “VARŞOVA” paktları, nasıl belli ve zarurî şartlardan doğan ve bu şartlar devam ettiği sürece varlıklarını devam ettiren teşkilâtlar ise “AET” ve “COMECON” gibi milletler-arası teşkilâtlar da böyledir. Gün gelecek, şartlar değişecek, bu gibi teşkilâtlar, ya yerlerini başkalarına bırakacaklar veya dağılıp gideceklerdir.

Tarih bize, milletlerin devamlı olduğunu ve fakat milletlerarası irili ufaklı teşkilâtlanmaların ise gelip geçici olduğunu belki binlerce defa ispat etmiştir. Böyle olunca, AET ve benzeri teşkilâtların da ergeç dağılacaklarını söylemek kehanet olmasa gerek. Ben şahsen, AET ülkelerinin, zaman içinde gelişerek, Birleşik Avrupa Devletleri’ni meydana getireceği hususunu pek zayıf- hattâ imkânsız- bir ihtimal olarak görüyorum. Benim kanaatime göre millet ve milliyet gerçeğini nazara almayan ve farklı milletleri bir tek potada eritmeye gayreti biçiminde ortaya çıkan her teşebbüs, er-geç ve fakat mutlaka hüsrana uğramıştır.

Böyle olunca, bugün AET ülkelerini meydana getiren İngiltere ile Fransa’nın, Fransa ile Almanya’nın Yunanistan ile İtalya’nın, İspanya ile Hollanda’nın veya Portekiz ile diğerlerinin birbiri ile kaynaşarak Avrupa Birleşik Devletleri’ni meydana getirmeleri, bana hayal üstü hayal gibi gelmektedir. Çünkü, bu milletleri tek tek var eden farklı tarihler, farklı coğrafyalar, farklı menfaatler, farklı kültür ve medeniyet faktörleri vardır ve bunlar dipdirdir. Sosyologlar, her millette mevcut ve “etnosantrizm” adını verdikleri köklü bir eğilimin bulunduğunu, yani her milletin kendi kültürünü merkeze almak istediğini ortaya koymuşlardır. Bu sosyologlar, kesin olarak belirtmişlerdir ki, milletler, başka kültürlerle düşman olmasalar bile, kendi kültürlerini yaşamak ve diğer kültürlerle tercih etmek isterler. Hiçbir millet, başka bir milletin maddî ve manevî boyunduruğuna girmek istemez. Milletler, iktisadî ve siyasî zaruretlerle bir araya gelebilir, işbirliği yapabilirler ve fakat asla yok olmak istemezler. Esasen, onları, bir araya getiren de bu duygudur. Evet, her millet, kendini daha fazla güçlendirecek ve varlığını daha fazla teminat altına alacak bir teşkilâtlanmaya razı olabilir. Aksini düşünmek bile abestir. Yani, milletler “yok olmak için” teşkilâtlanmazlar.

Bütün bu açıklamalardan sonra, rahatça görülmektedir ki, AET’yi meydana getiren ülkeler, gerçekte, Avrupa Birleşik Devletleri ideale ne rağmen, her şeyden önce, tek tek kendi “millî

varlıklarını ve menfaatlerini” düşünmekte ve ön plâna almaktadırlar. Yani İngiltere için esas olan İngiliz, Yunanistan için esas olan Yunan menfaatleridir. Yoksa, hiçbir AET ülkesi, kendini, herhangi bir romantizme feda etmek niyetinde değildir.

Bütün bunları, AET ve Türkiye ilişkilerinin tanziminde göz önünde bulundurmak gerektiğine inandığımız için yazdık. Yani, bilmek gerekir ki, AET, ortaya Avrupa Birleşik Devletleri hayalini atmakla birlikte, gerçekte, Batı’lı devletlerin iktisadî işbirliği ve dayanışması üzerine kurulu bir teşkilâttır. Bu teşkilâtın ömrü, zaruretlere paralel olarak uzayıp kısalabilir; ama, kesin olarak bilmek gerekir ki, her Milletlerarası teşkilât gibi, bu da er-geç dağılıp gidecektir. Ancak, bu müddet içinde ortaklarına, çeşitli menfaatler sağlayıp güçlenmelerini de temin edecektir.

TÜRKİYE AET’YE KATILMALI MIDIR?

Hemen belirtmeliyim ki, ben, AET’nin er-geç bir Avrupa Birleşik Devleti’ne dönüşeceğine inansaydım, bu soruya “hayır” der ve Türkiye’nin Avrupa Ortak Pazarı’na katılmasına şiddetle muhalefet ederdim. Fakat, dünkü yazımda belirttiğim üzere, AET’yi teşkil eden ülkelerin, bu topluluğa katılırken, gerçekte “millî menfaat” hesapları ile hareket ettiklerini gördükten ve hiçbir milletin kendini “Avrupa Birleşik Devletleri” idealine feda ve kurban etmek istemediğini tespit ettikten sonra, rahatça diyebilirim ki, aynı şuuru taşımak şartı ile Türkiye’nin de AET’ye katılmasında önemli bir sakınca yoktur.

Türkiye, kendi “millî menfaatlerini” çok iyi hesap ederek gerekli iktisadî ve içtimâî şartları hazırlayarak, sağlam bir millî kültür ve medeniyet politikasına bağlanarak AET ülkelerinin teşkil ettiği topluluğa pekâlâ katılabilir. Hem komşuları ile, hem İslâm Ülkeleri ile kuvvetli bir işbirliği ve dayanışma içinde bulunan bir Türkiye’nin, AET ülkeleri ile uygun şartlarda, tam bir dayanışma içinde bulunması, ülkemiz için çok da yararlı olur.

Esasen siyasî ve askerî yönden güvenliğini NATO ile temin eden Türkiye’nin AET’nin dışında kalması, galiba fiilen de mümkün değildir. Çünkü, şu anda, AET ile çok sıkı iktisadî ilişkiler içinde bulunmuyor muyuz? Bu ilişkilerin, daha avantajlı ve verimli duruma geçmesi de galiba AET ile ortaklığımıza bağlı gözüküyor. Böylece işçilerimiz, Avrupa’da daha kolay dolaşacak, emek ve sermaye akını daha kolaylaşacak, ithalatımız ve ihracatımız yeni ve başarılı boyutlar kazanacaktır.

Öte yandan, Avrupa ile çok sıkı bir işbirliği sonucunda, ülkemizde, “demokrasi” ve “insan hakları” konusunda önemli gelişmeler olacak; ülkemizde bir türlü rayına oturtulmayan bazı kavramlar, daha iyi anlaşılacak; Türk insanı, daha hür ve daha başarılı bir şekilde teşkilâtlanma imkânı bulacaktır. Bugün, Avrupa’da yaşayan birçok vatandaşlarımızın, kendilerini bu ülkelerde “daha rahat, daha huzurlu ve daha hür hissetmeleri” bize çok şey ifade etmelidir. İtiraf edelim ki, Avrupalı, birçok zaafına ve kusuruna rağmen, vatandaşlarını “hür yaşatma” konusunda, gıpta edilecek seviyededir. Sırf, bunun için bile, Avrupa ile her türlü işbirliği yapılabilir.

Şu hususu da önemle belirtelim ki, ülkemiz NATO, sayesinde ki, yıllardır güven ve barış içinde yaşamaktadır. Bu durum, ülkemizi imar etmek ve geliştirmek için, bize, muhtaç olduğumuz “barış ortamını” hazırlamaktadır. Kesin olarak bilmek gerekir ki, NATO dışında bir Türkiye, çok yönlü tehlikeler karşısında yalnız kalabilir ve umulmadık sürprizi yalnız “Kızıl Emperyalizme” karşı değil, biz-zat Batı’dan kaynaklanacak her türlü düşmanlığa karşı da korumaktadır. Bugün müttefikimiz olduğunu söyleyen ve fakat bize karşı içi kin ve düşmanlık dolu nice ülke vardır ki, sırf NATO üyesi olduğumuz için fazla ileri gidememektedirler. Sonuç olarak belirtelim ki, bizim için, siyasî ve askerî bakımdan NATO ne ise, iktisadî ve içtimaî açıdan da AET odur. Onun için, hükümetlerimizin, en uygun şartlarda ve bir an önce, Avrupa Ortak Pazarı’nı teşkil eden ülkeler topluluğuna katılmamızı temin etmeleri zaruridir. Fakat, bilmem ki, Avrupalılar, bizi kabul ederler mi?

İSLÂM ORTAK PAZARI VE BATILI DOSTLARIMIZ

Batılı dostlarımızın (!) Türkiye’imiz karşısında aldığı tavırlar, bazen o kadar çelişik ve anlaşılmazdır ki, şaşmamak mümkün değil.

Türkiye, biraz palazlanıp tarihî misyonuna uygun bir tavırla ayağa kalkınca, yahut İslâm Dünyası’nın tabîî lideri olduğunu hatırlayıp Orta-Doğu’da biraz aktif bir rol alınca ve hele “İslâm Ortak Pazarı”na müncer olacak ciddi teşebbüslere kalkışınca, her nedense Batılı dostlarımız (!), hayrete şayan bir endişe ile harekete geçerler. Olmadık tertip ve tedbirlerle Türk’ün karşısına çıkarlar. Çeşitli iktisadî ve siyasî baskı, kısıtlama ve engellerin yanında, başımıza olmadık gaileler açarlar. Bazıları da okşayıcı sözlerle bizi uyutmaya çalışırlar. Meselâ şöyle derler:

“Türkiye, Avrupa’nın ayrılmaz bir parçasıdır. Türkler dünyanın en mert, en yiğit ve sözüne güvenilir milletidir. Türkiye, Batı’nın en

sâdık dostu ve müttefikidir. Batı Dünyası'nın, bugün, her günden daha fazla Türkiye'ye ihtiyacı vardır. Türkiye'nin stratejik konumu, bizim çıkarlarımız açısından da çok önemlidir. Türkiye, ABD'den sonra sahip olduğu büyük ordusu ile NATO'nun ve Batı'nın güvenliğini sağlamaktadır. Bunun için büyük fedakârlıklara katlanmaktadır. Artık Türkiye'nin bu fedakârlığını takdir etmemiz ve yükünü hafifletmemiz gerektiğini görmek gerekir. Bu sebepten dolayı, önümüzdeki yıllarda, bu ihmalimizi telâfi edeceğimizi kuvvetle tahmin ediyoruz...”

Bunun üzerine, ülkemiz diplomatları, “esnek dış politikamız” icabı, Batılı dostlar (!) ile “diyalogun” ve “işbirliğinin” özlenen boyutlara ulaştırılabileceği ümidi ile “yoğun teşebbüslere” başlarlar. Bütün iyi niyetlerine rağmen, kelimenin tam mânâsı ile “oyalanır” ve “zaman kaybına” uğratılırlar. Bırakın “diyalogun ve işbirliğinin artırılmasını”, daha önceden imzalanmış anlaşma ve protokollerin üstüne sünger çekilmek istendiğini ve çekildiğini dehşetle görürler. Dostların (!) verilen sözlerden ve vaadlerden döndüğünü görünce, bilmem kaçınıcı kere “düş kırıklığına” uğrarlar. Hayır, “Avrupalı biraderler”, Türkiye'nin “İslâm Dünyası ve komşuları” ile işbirliği yapmasına karşı oldukları gibi, onu, “Avrupa Ortak Pazarı”na da yaklaştırmak istememektedirler. Bu hususu, bazı Avrupalı yetkililer açık açık olarak da söyleyebilmektedirler. Meselâ, Avrupa Parlamentosu Enstitü Komisyonu Başkan Yardımcısı ve SPD. Milletvekili Hans Joachim Seeler şöyle diyebilmektedir: “Türkiye, asla Avrupa'ya dâhil edilemez. Ayrı kültür ve dîne sahip bir İslâm Ülkesi olan Türkiye'nin, Hristiyan Avrupa Ekonomik Topluluğu'nda işi ne? Türkiye'de, ayrıca, demokrasi ilkeleri de yeterince yerleşmiş değildir.”

Ya, işte böyle... Batılı dostlarımız (!), bu tutuşları ile Türkiye'yi “Kararsız” bırakmak ve yalnızlaştırmak istemektedirler. Onu, hem tarihî misyonunu oynamaktan alıkoymaya çalışıyorlar, hem de Avrupa Ortak Pazarı'na yaklaştırmıyorlar. Böylece kalkınmasını ve güvenliğini tehlikeye atmak istiyorlar.

Bu onların bileceği iş... Belki de vazifeleri... Fakat, Türk Milleti'ne ve devletine düşen iş, tarihten de ibret almasını bilerek, bizzat kendi ‘milliyetçi kadroları’ ile başarıya ulaşmasını bilmektir. Ancak, bu arada unutmamak gerekir ki, bizim için AET kadar, İslâm Ortak Pazarı da hayatı bir mânâ taşımaktadır.

TÜRK HALKININ MUKAVEMETİ

Hayretle müşahade ettiğime göre, her nedense “Türk halkı, hemen hemen her yönü ile “Türk aydını”ndan daha-mukavimdir.

Meseleyi yalnız fizik açıdan ele almayım. Durum içtimai ve ruhi açıdan da aynıdır.

Konuyu, bir misalle açıklayalım. Biliyorsunuz, son birkaç asırdan beri, Avrupa ile sıkı fıkıyız. Yoğun içtimai, iktisadi, harsî ve medenî münasebetlerimiz var. Önceleri, bu temaslar, münhasıran “aydınların tekelinde” idi. Devlet adamlarımız, gazetecilerimiz, bürokratlarımız, ilim ve fikir adamlarımız, sanatkârlarımız, öğretmen ve öğrencilerimiz, kısacası okumuş-yazmış tabakamız hiç durmaksızın Avrupalara taşınıyordu. Avrupa’yı gören kadınlı erkekli bu mutlu azınlıkların pek çoğu, bunu bir imtiyaz sanıyor ve konuşmalarına “Ben Avrupa’da iken...” diye başlamakta özel bir zevk alıyorlardı.

Birçok romanlara, komedilere ve karikatürlere konu olan bu tipler, ayrıca kılık ve kıyafetleri, tavır ve edaları, düşünce ve konuşmaları ile de dikkatleri çekiyorlardı. Paris’te bir hafta kalan âdetâ Fransızlaşıyor, Londra’da on gün Kalan İngilizleşiyordu. Bazı istisnalar, dışında pek çoğu da milletimize, halkımıza, kültür ve medeniyetimize tepeden bakıyor, “kurtuluşumuz” için reçeteler hazırlıyor ve yayınıyordu.

Her taraf bu tipler ile dolu idi. Basın yayın organları resmî ve özel kuruluşlar, okullar ve kürsüler... Hiç unutmam, bundan aşağı-yukarı otuz yıl önce, öğretmen yetiştiren bir enstitümüzde, psikoloji dersinden imtihana girecektik. İmtihanımız sözlü olacaktı. İmtihan komisyonu üç kişiden kurulmuştu. Ders öğretmenimiz Almanya’da okumuş, o kültüre adapte olmuş, su katılmamış bir Wundt’çu idi; mümeyyizlerden biri Fransa’da yetişmiş, Türkçe “r” harflerini bile nerede ise “ğ” diye okuyacak kadar tavizsiz bir Fransız ve Freud’cü kesilmişti; diğer mümeyyiz ise Amerika Birleşik Devletleri’nde tahsil yapmış, bir pragmatist olarak “Behaviorizmi” benimsemişti, Watson hayranı idi. Üçü de birbirlerini, sırf bu tutuşlarından dolayı sevmiyorlardı.

Düşünün, bunlar bizi imtihan edeceklerdi. Bizler, bunların huzurunda, sorulan her soruya, üçünü de memnun edecek, hiçbirini kızdırmayacak cevaplar bulmak zorunda idik. Oysa Wundt, Freud ve Watson’u uzlaştırmak mümkün değildi. O gün neler çektiğimizi bir Allah bilir, bir de biz. Düşünüyorum, bizim bu imtihan sahnemiz, bir “komedi” miydi, yoksa bir “trajedi” miydi?

Sonra zaman değişti. 1960'lı yıllara geldik. İşçilerimiz kitleler halinde Avrupalara taşınmaya başladı. Anadolu'nun her yerinden işsiz güçsüz takımı, Almanyalara, Hollandalara, Fransalara... "iş bulmaya" gitti. Avrupa'ya gitmek, artık "mutlu azınlıklar" için, bir imtiyaz ve övünme konusu olmaktan çıktı. Şimdi, basın yayın organları, radyo ve televizyonlar, film ve fotoğraflar, bu "Gurbetçi Türk Çocuklarının" ıstırap ve maceralarını yansıtır duruyor.

Herkesten önce Avrupalı şaşkın ve hayrette!.. "Aydınını" (!), okumuş-yazmış tabakasını kolayca hazmettiğini bilen Avrupalı, kendi ülkesine gelen "Türk Halkı"nın kolay yutulur bir lokma olmadığını dehşetle gördü.

HALKIMIZIN GÜCÜ

Türk işçilerini, kendi ülkesine bando-mızıka ile kabul eden Avrupalı, kim bilir hangi hesabın içinde idi?

Asırlarca dünyaya meydan okumuş Türk Milleti, şimdi "geri kalmış" veya "gelişmekte olan" ülke statüsünde idi. "Millî gelir ortalaması" düşük, kalkınmasını tamamlamamış, Avrupa ülkelerine göre, fakir ve muhtaç durumda idi. Şimdi Türk, onların kapılarını çalarak "iş" ve "ekmek" istiyordu. Artık Türk, "Yelesi kabarmış atlarla değil", tren ve otobüslerle "Tuna'yı geçerek" Avrupa'ya ulaşmaya çalışıyordu.

Şimdi, onu, Avrupa, bir "fatih" olarak değil, bir "ağır işçi" olarak karşılıyor, kendi vatandaşının yapmak istemediği işleri, ona yaptırıyor. Şimdi, artık emreden o idi. Türk ise itaatkâr ve sabırlı bir işçi...

Avrupalı, herhalde şöyle düşünüyordu: Batı medeniyeti, her bakımdan üstünlüğünü, artık bilfiil ispat etmiştir. Bütün dünya, bu yüksek medeniyet değerleri karşısında boyun eğmeye ve Batı kültürünü yaşamaya mecburdur. Bakınız, dünün muhteşem fatihleri, şimdi bize birer koli işçisi olarak hizmet ediyorlar. Çok sürmez, hepsi de birkaç nesil sonra eriyip gidecekler... Aydınını ve okur-yazar takımını kolayca hazmettiğimiz bu eski medeniyet artıklarını, bu fakir fukara işçi takımını yutmak pek zor olmasa gerek...

Basını ile, yayını ile, radyo ve televizyonu ile, okul ve dernekleri ile, kilise ve idarecisi ile, misyoneri ve politikacısı ile topyekun Avrupa, "gurbetçilerimizi" hedef alan propaganda ve telkinlere girişiler, akla hayale gelmeyen tertiplerle bu "gariban takımını", dininden, dilinden, bayrağından, devletinden, vatanından, miliyetinden, örf ve âdetlerinden koparmak istediler.

Başarılı oldular mı? Çok az... Bu durum Avrupalı'yı tedirgin ederken, Avrupa'da bulunan işçilerimiz de oynanan oyunları fark etti ve "titreyerek kendine döndü". Hayrete şayan bir teşkilâtlanmaya koyuldu. "Kitabını" ve "Bayrağını" bağrına bastı. Müslüman ve Türk olmanın şuurunu pırıl pırıl ta vicdanının derinliklerinde hissetti. Soydaşları ve dindaşları ile el ele vererek "Camii"ni kurdu, muhtaç olduğu bütün "kursları" açtı. Türk mahalleleri, Türk aşevleri, Türk lokalleri ve dernekleri kurdu. Ülkemiz ile ilişkilerini, çok yönlü olarak güçlendirdi. Batı Dünyası'nın insana tanıdığı "hak ve hürriyetleri" yalnız tanımakla kalmadı, onları bilfiil yaşamaya başladı. Bununla da yetinmeyerek Türk-İslâm kültür ve medeniyeti'nin Avrupa'daki savunucusu ve yayıcısı oldu ve hayrete şayan sonuçlar almaya başladı. Birçok ülkeye, İslâmiyet'i, Avrupa'nın "ikinci resmî dini" olarak kabul ettirdi. Binlerce Avrupa'nın İslâm ile şereflenmesine vesile oldu. Türkiye'nin kalkınmasına büyük destek sağladı.

Doğrusu, Avrupalı, bunun böyle olacağını asla düşünmemişti. Hattâ, aksi yönde hesaplar yapıyordu. Durum bu olunca Avrupa'nın reaksiyonu gecikmedi. Türk işçilerinin mukavemetini kırmak için kahpe tertiplere ve oyunlara başvuruldu. Hepsi sonuçsuz kaldı. Şimdi, basını ile, yayını ile, bütün imkânları ile Batı çığlık basıyor: "Müslüman Türkler, Avrupa'ya uyum yapamıyorlar. Onun için çekilip gitmelidirler. Artık, bizim onlara ihtiyacımız yok!..". Bu çığlığın gerçek mânâsını anlıyorsunuz değil mi?

İŞÇİLERİMİZİN UYUMU MESELESİ

Batı'lı çevreler, Avrupa'da bulunan işçilerimizin, bulundukları ülkenin kültürüne "uyum sağlayamadıklarını" ve "yeni toplumla bütünleşemediklerini" söylerken ne düşünmektedirler bilmem?

Eğer bununla "Türk çocukları" herşeye rağmen, kendi dinlerine, törelerine, kültür ve medeniyet değerlerine göre yaşamak iradesinden vazgeçmiyorlar, demek istiyorlarsa, tamamı ile haksızdırlar. Çünkü Almanlar, Fransızlar ve Hollandalılar nasıl kendi kültür ve medeniyet değerlerine göre yaşıyorlarsa Müslüman Türklerin de böylece yaşamaya hakları vardır. Bunu yadırgamak mümkün değildir.

Eğer Batılılar bu sözleri ile biz Müslüman türklerin her türlü davranışından ve tavrından rahatsız oluyoruz. Onlar, alışmadığımız hareketler ile bizleri tedirgin ediyorlar ve bizim gibi olamıyorlar diyorlarsa, yine kendileri haksızdırlar. Çünkü mesele tamamı ile iki

ayrı kültürün ve iki ayrı medeniyetin sürtüşmesinden kaynaklanmaktadır ve bu tabiidir. Her iki tarafın birbirine karşı müsamahası ile uzlaşma sağlanabilir. Batılılar kesin olarak bilmelidirler ki, Müslüman Türk işçileri, Avrupa'ya "iş ve ekmek bulmak" için geldiler, yabancılaşmaya, Türklüklerini ve Müslümanlıklarını bırakmaya değil... Onun için diyoruz ki, Batılı dostlarımızın, işçilerimizin "milli ve mukaddes değerlerini" mihver edinerek teşkilatlanmasından rahatsız olmamaları gerekir.

Sonra bilmek gerekir ki yalnız Türkler değil, her millet böylece teşkilatlanarak varlığını tehlikelerden korumak ister. Bilmem hâlâ duruyor mu? Ankara'da Tandoğan meydanı'nda bir Amerikan Koleji vardı. Orada yalnız Türkiye'de görevli bulunan Amerikalıların çocukları okurdu. 1958'lerde, G.E.E. Pedagoji Bölümü son sınıf öğrencileri olarak hocalarımızla birlikte bu koleji ziyaret edip eğitim ve öğretim faaliyetleri hakkında bilgi toplamak istedik. Zar zor izin alabildik ve enteresan bilgiler edindik. Şöyle ki, Amerikalı çocuklar özel servis arabaları ile evlerinden tek tek alınıyor ve paydosu takiben aynı şekilde evlerine teslim ediliyordu. Hiçbir surette Türk çocukları ile temas ettirilmiyordu. Bütün dersler Amerikan kanun ve geleneklerine göre ve sırf Amerikalı öğretmenlerce yürütülüyordu. Tek Türk öğretmen ve idareci yoktu. Okul ve sınıflar tamamiyle Amerikan kültür değerlerine göre tanzim edilmişti. Duvarlarda Amerika Cumhurbaşkanı'nın fotoğrafı ve yeter sayıda Amerikan bayrağı vardı. Derse başlamadan önce, Amerikalı çocuklardan biri yerinden kalkıyor ve bayrağını önüne alarak sağ elini kalbinin üstüne götürerek and içiyor; diğerleri de onu huşu ile dinliyorlardı. Anladığıma göre, çocuklar içlerinden geldiği gibi konuşuyor ve samimi duygularını ifade ediyorlardı. Yani kalıplaşmış bir andları yoktu.

Amerikalı çocukların kullandığı kitap, defter, kalem ve silgi tâ Amerika'dan getirilmişti ve bedava dağıtılıyordu. Öğlen teneffüsü esnasında çocuklara verilen süt, yumurta ve diğer gıdalar da Amerika'dan getirilmişti. Ayrıca bu dinlenme esnasında özel sinema salonlarında film gösteriliyor ve Amerika'dan taze haberler aktarılıyordu. İşin garibi yıllardan beri Türkiye'de bulunmalarına rağmen bu Amerikalı öğretmen ve öğrencilerden hiçbiri, birkaç kelime de olsa Türkçe bilmiyorlardı.

Ve biz, Amerikalılar, niye bizim toplumumuzla bütünleşmiyor, niye bize uyum sağlamıyor diye çığlık basmıyorduk.

CEMİYETLERİN İŞLEYİŞİ VE DEMOKRASİ

Benim cemiyetlerin işleyişi ile ilgili iki esaslı müşahedem var. Birincisi, “cemiyetlerde ‘dini ideoloji’ zayıflayınca ‘felsefi ideolojiler’ çoğalmakta ve güçlenmektedir.” İkincisi de “cemiyetlerde ‘istikrar’ isteyen akımlar ile ‘değişme ve yenilik’ isteyen akımlar, sürekli olarak birbiri ile çatışıp periodik bir sıra ile güçlenip zayıflamak-tadırlar.

Tespitlerimizi, biraz açıklayalım. Birçok defa belirttiğimiz üzere, meselâ, Batı Dünyası’nda “Hristiyanlığın gerilemesi ve hattâ çökmeye yüz tutması” üzerine, Avrupa’da birdenbire, pek çok ‘felsefi ideoloji’ gün yüzüne çıkmaya başladı. Dün, farklı mezhepler ve tarikatlar etrafında, dînî bir vecd ve heyecanla toplanan gruplar, bu sefer, çeşitli ‘felsefi akım ve ideolojiler’ etrafında kümelenerek birbiri ile çelişen ve çatışan “partiler” ve “cemiyetler” oluşturmaya başladılar. Dîn ve mezhep kavgaları, yerini ‘felsefi ve ideolojik’ boğuşmalara bıraktı. Bu durum, giderek bütün bir cemiyeti sarmaya, içtimaî, iktisadî ve siyasî hayatı etkilemeye başladı. Çok kanlı çatışmalardan ve ihtilâllerden sonra, bir uzlaşma zemini bulmak üzere, Avrupa’da, bütün “dînî ve felsefi” grup ve akıma bir arada yaşama imkânı tanıyan “çok partili parlamenter sisteme” ulaşıldı. Şimdi, Avrupa’nın siyasî manzarası hâlâ budur. Başta Fransa olmak üzere birçok Batı Avrupa ülkesi, şimdi, “demokrasi” kavramını, bu zeminde yaşamak ve tarif etmek istemektedir.

Bunun yanında, başta Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere olmak üzere, bazı Batı ülkeleri, yukarıda sözünü ettiğimiz gelişmelerden pek hoşlanmamış olacak ki, “demokrasilerini”, cemiyetlerde mevcut bulunan “istikrar” ve “değişme” eğilimlerine göre kurmak ve çalıştırmak yolunu, daha ziyade tercih etmiş görünüyorlar. Bu milletler, felsefi ve ideolojik çatışmalar üzerine kurulu bir “partiler sistemi” yerine, “istikrar” ve “değişme” eğilimlerine ağırlık tanıyan “kitle hareketlerine bağlı bir particilik” geliştirmişlerdir. Böylece ABD’de, daha çok “Cumhuriyetçi Parti” ile “Demokrat Parti” kitleleri sürüklerken, İngiltere’de “Muhafazakâr Parti”, “liberal Parti” ve “işçi Partisi” aynı görevi yapmaktadır. Yani, Anglo-Sakson cemiyetleri, bazı Batı Avrupa ülkelerinde gördüğümüz “felsefi ve ideolojik çatışmalar” üzerine kurulu bir demokrasi yerine, iki veya üç “kitle partisine” ağırlık veren bir sistemi tercih etmiştir.

Çok düşünmüşümdür, acaba ülkemiz ve milletimiz, nasıl bir “demokrasi” istemektedir? “Dînî ve felsefi çatışmalar üzerine kurulu çok partili bir parlamenter sistemi mi?”, yoksa

“Cemiyetteki, ‘istikrar’ ve ‘değişme’ eğilimlerini dengeleyen iki veya üç partili bir parlamenter sistemi mi?” Hemen belirteyim ki, bugüne kadar, yapılan seçim sonuçlarına bakarak hüküm vermek gerekirse, Türk Milleti, dînî ve felsefî kamplaşmalara karşıdır ve “kitle partilerine” dayalı bir demokrasi istediğini ısrarla belli etmektedir. Bu, inkârı mümkün olmayan bir vakiadır. Türkiye’imizde “dînî ve felsefî” ideolojileri savunan “partilerin” başarılı olamayışlarının temel sebebi budur.

MİLLETİMİZ VE SİYASÎ PARTİLER

Türk Mlleti için “particilik” (fırkacılık) yeni bir olay sayılır. Çünkü, milletimiz 19. asra kadar particilik nedir bilmezdi.

Gerçi, dilimizde bir fırka kelimesi vardı, ama bu bugün kullandığımız manada değildi. Daha çok, cemiyette teşekkül etmiş farklı ve çatışkan “cemaatleri” ifade ederdi ve sevimsiz bir kavram idi. Arapça’dan dilimize geçen bu kavram, “faraka” masterından üretilmiş sevimsiz “fırak-ı dâlle” (sapık yollar ve kollar) “tefrika” (bölünüp parçalanma) kelimeleri ile de akraba idi. bu kelimenin başka istilahi manaları varsa da bunların üzerinde durmaya şimdi-lik gerek yok...

Bugünkü manası ile “parti” ve “particilik” fikri, bize Batı’dan geldi ve bilhassa “Meşrutiyet” ile birlikte güçlendi. Avrupa’da Büyük Fransız İhtilali’nden sonra, siyasi hayatın tanziminde “Halkın” veya “Milletin” iradesinden çok söz edilmiş ve bu iradenin “yönetimi” tayin etmesi ve yönlendirmesi esas alınmış ve bu rejime “demokrasi” denmişti.

Bu düşünce biçiminin bizim “aydınlarımızı” da etkilemesi gecikmedi. Tanzimat ve bilhassa Meşrutiyet ile birlikte bu fikirler, giderek bizim cemiyetimizde de güçlendi ve bizde de - halkın iradesini temsil iddiası ile- “fırkalar” (partiler) resmen teşekkül edip siyasî hayatta etkili olmaya başladı.

Bizde kurulan ilk siyasî parti, 21 Mayıs 1889’da harekete geçen “İttihat ve Terakki Cemiyeti” olup 17 Aralık 1908’de, 2. Meşrutiyetin ilânından sonra “İttihat ve Terakki Fırkası” adını almış ve varlığını 1918 yılına kadar sürdürmüştü. Daha sonra, bu partiye muhalif olarak 21 Kasım 1911 tarihinde “Hürriyet ve İtilâf Fırkası” kurulup faaliyete geçecektir. Varlığını “İstiklâl Savaşı”mıza kadar şöyle böyle devam ettirmeye çalışan bu parti, İttihat ve Terakki Fırkası’nın hile ve oyunları karşısında, cemiyetimizde fazla etkili olamamıştır.

Bizde “parti” ve “particilik” hareketleri, Cumhuriyet Dönemi’nde bilhassa 1946’dan sonra çok hareketlenmiştir; Bilindiği gibi, Cumhuriyet Dönemi’nde, ülkemizde kurulan ilk siyasî parti, 9 Eylül 1923 günü faaliyete geçen, 10 Kasım 1924 tarihinde, “Cumhuriyet Halk Fırkası” adını alan kuruluştur. İlk adı sadece “Halk Fırkası” olan bu siyasî kuruluş, varlığını, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin iktidara el koyduğu 12 Eylül 1980 tarihine kadar sürdürmüştür. Bu partiye karşı ilk muhalif hareket olarak; 1930 yılında “Serbest Cumhuriyet Fırkası” kurulmuşsa da maruz kaldığı çeşitli baskılar sebebi ile dört ay sonra kapanmıştır. Böylece C.H.P. 1946 yılına kadar Türkiye Cumhuriyeti’nin “tek partisi” olmuş ve iktidarı elinde bulundurmuştur.

1946 yılında iç ve dış baskılar üzerine - ister istemez- Türkiye’de “çok partili” hayata geçilmiş ve C.H.P’ye muhalif olarak 7 Ocak 1946’da Demokrat Parti kurulmuştur. Bu parti 14 Mayıs 1950’de seçiminde iktidara gelen ilk partimiz olmak şerefini de taşır. Demokrat Parti, varlığını 27 Mayıs 1960 askerî müdahalesine kadar sürdürdü. Daha sonra ülkemizde irili ufaklı birçok parti kuruldu ve siyasî mücadeleye katıldı. Bugün de bu mücadele devam etmektedir. Bu partileri ve faaliyetlerini saymaya yerimiz yetmez. Ancak bilmek gerekir ki, milletimiz, bütün bu siyasî parti ve faaliyetler esnasında, bilhassa seçimlerde ortaya koyduğu tavrı ile “Türk aydınlarına” esaslı mesajlar vermektedir. Bu mesajları, iyice idrak edemeyen, anlayamayan ve değerlendiremeyen “siyasî kadroların” başarı şansları yoktur. Şimdi milletimizin bu mesajlarını ortaya koymaya çalışalım.

MİLLETİMİZDEN SİYASÎ KADROLARA MESAJLAR

Bana göre, gerçek demokrasilerde her siyasî seçim, aynı zamanda, millet çapında yapılmış bir “anket”tir. Siyasî “partiler” ve “kadrolar” karşısında “millî tavrı” ortaya çıkarır.

Belli aralıklarla yapılan bu seçimler, aynı zamanda ‘millî iradenin’, dinamik eğilimlerini de meydana koyar. Yani, her “siyasî seçim” bir bakıma, çeşitli açılardan değerlendirilmesi gereken “millî mesajlar” ile doludur. Onun için siyasî partiler ve kadrolar, seçim sonuçları ile ilgili “objektif verileri” ciddiyetle ve çeşitli açılardan değerlendirip kendilerine çeki-düzen vermek zorundadırlar. Bu verilerin ışığında, kendilerini, gerçek bir oto-kritiğe tabi tutmalıdırlar. Yoksa millete “küfretmek” veya “küsme” çıkar yol olmadığı gibi, hatada ısrar da çıkar yol değildir.

Hamdolsun, ülkemizde, son 30-40 yıldan beri, doğru dürtüst seçimler yapılabilmektedir. Seçim sonuçları ile ilgili, objektif veriler ise serbestçe yayınlanmakta ve değerlendirilebilmektedir. Şayet, imkânım olsa idi, ben bile bunları toplayıp 30-40 yıllık zaman dilimi içindeki “millî irade” eğilimlerini, bir araştırma konusu yapabilirdim ve milletimizin siyasî kadrolara ulaştırmak istediği “mesajları” objektif olarak tespit edebilirdim. Buna **benim vaktim** yok... Ancak, birileri çıkıp bunu mutlaka yapmalı...

Ben, bugün, burada, umumî bir değerlendirme yaparak konu ile ilgili müşahedelerimi kısaca belirtmeye çalışacağım. Görünen odur ki:

1. Türk Milleti, “ideoloji ve doktrin” partileri yerine “kitle partilerine” oy vermekte ve onları iktidar yapmaktadır. Böylece bölge, sınıf ve zümre tahakkümüne karşı tavır almakla birlikte, din, mezhep ve felsefî farklılaşmalardan doğan partileşmelere de sempati duymamaktadır. Türk Milleti dindardır, fakat dîninin siyasî çatışmalara konu ve alet edilmesini sevmez. O, dîn ve inançlarının “partiler üstü” bir değer olarak kalmasını ve saygı görmesini ister. Yine Türk Milleti, en geniş mânâsı ile dîn ve vicdan hürriyetine taraftar olup bunun Anayasa’nın ve Devlet’in teminatı altına alınmasını arzular. Dîn ve vicdan hürriyetinin, partilerin keyfine göre yorumlanıp tatbik edilmesine karşıdır. Bunun yanında Türk Milleti, en geniş mânâsı ile “fikir ve düşünce hürriyetine” inanmakla birlikte, hiçbir “felsefî düşüncenin” dikta ve tahakkümüne yol açacak partileşmeye sempati duymamaktadır. Türk Milleti, “Millî Devlet” gibi, “Millî Hükûmet”ler de istemekte, iktidarı, hiçbir sınıf ve zümreye kaptırmak istememektedir.

2. Türk Milleti, kendini vesayet altına almak isteyen ve kendine tepeden bakan kadroların kurduğu partilere oy vermemektedir. Bu gibileri, şayet, şu veya bu şekilde “iktidar” olmayı becerebilmişse, ilk fırsatta onları, “millî iradesi” ile alaşağı etmektedir. Türk Milleti, kendinden olan ve kendine yabancılaşmayan kadroları sever ve iktidar yapar.

3. Türk Milleti, “muvazaa partilerini” sevmez. Dâvasında samimi, hâlis kadroların kurduğu partileri destekler. Milletimiz, laf olsun diye kurulan göstermelik partileri veya millî iradeyi şaşırtmak ve bölmek için hazırlanan tertipleri derhal sezer ve bunları hayrete şayan bir basiretle bertaraf eder.

Evet, bana göre, bütün bunlar, Türk Milleti’nin ortaya koyduğu “Millî İrade” ile siyasî kadrolara ulaştırdığı birer “mesaj”dır. Kanaatimce, 30-40 yıldan beri yapılan seçimlerden çıkarılacak en

önemli noktalar bunlardır. Siyasî “partilerimizin” ve “kadrolarımızın” bunları bilerek hareket etmeleri; “kavga partileri” yerine “hizmet partileri” ile Türk Milletinin gönlünü fethetmeleri gerekir.

“NASIL ÇALIŞALIM?”

Gençler acelecidirler ve çok defa şöyle konuşurlar. “Dünyamızda pek çok dînî ve felsefî, siyasî ve ideolojik akım var. Bunlar, başarılı olmak için müthiş bir mücadele veriyorlar. Bizim gibi, Türk - İslâm kültür ve medeniyetini, yeniden dirilterek ayağa kaldırmak isteyenlere gelince, itiraf edelim ki, elimizi, kolumuzu bağlamış, tam bir tevekkül içinde bekliyoruz. Bu, aleyhimize olmuyor mu? Böyle giderse, mevcut potansiyelimiz de eriyip gitmeyecek mi? Onun için vakit geçmeden bir şeyler yapmalıyız.”

Bu idealist gençlere şöyle deyiniz: “Heyecanınızı takdir ediyor ve bunu muhafaza etmenizi diliyoruz. Ancak bilmek gerekir ki, bir dâvâ’nın başarılı olması için münasip bir sosyolojik ve psikolojik ortamın hazır olması esastır. Bu da dâvanızın fert ve cemiyet plânında iyice anlaşılması, maksat ve hedeflerinizin kafalarda billûrlaşması, geniş kitlelere ümit ve heyecan vermesi, sizi temsil eden kadroların, halkın sevgi ve saygısına mazhar olması ile mümkündür.

Böylece dâvanız ‘aktüel’ hale gelir ve kitleleri fethetmeye hazırlanır. Kesin olarak bilmeniz gerekir ki, sözünü ettiğimiz tarzda ‘aktüelleşen’ bir dâvanın başarısını önlemek mümkün değildir. Yani, zamanı gelmiş bir fikrin, aksiyona dönüşmesini, hiçbir güç durdurmaz ve engelliyemez. Çünkü, kendini cemiyete, genç vicdanlara ve hele aydın kitlelere kabul ettiren bir fikir, en kısa zamanda, muhtaç olduğu ‘güçleni’ de üretir. O halde, hiç acele etmeksizin ve kültür plânında zafere ulaşmasını bilmektir. Unutmayınız, kafalara ve gönüllere kök salan fikir, inanç ve ideallerin içtimaî hayata geçmemesi muhaldir.

Ayrıca, şunu da unutmayınız ki, kafalarda billûrlaşmayan, gönüllerde heyecan uyandırmayan idealler, yapma ve zorlama organizasyonlarla başarıya ulaştırılamazlar. Bütün mesele, böyle organizasyonlar yerine, kitleleri, çeşitli açılardan cezbeden bir ruh ve şuur etrafında, kendi kendine oluşan organizmalar halinde doğup büyümektir. Çünkü, cemiyet, bu tip idealleri, yaşamak için, bizzat kendi bünyesinde oluşturmaya istidatlıdır.

Kültür ve medeniyet tarihini dikkatle inceleyenler görürler ki, bütün büyük ve gerçek inkılaplar, yapma ve zorlama organizasyonlardan değil, cemiyetin bünyesinden fişkırmış ve belli bir kadro

etrafında, kendiliğinden oluşmuş ‘organizmalardan’ kaynaklanmıştır. Yani, bütün mesele, cemiyetin ihtiyaç ve özlemlerini çok iyi kavramış ‘aydın kadroların’, millî ideolojiyi, tam bir realizm içinde sistemleştirebilmesine bağlıdır. Asla unutmayınız ki, aydınlardan, mütefekkirlerden, sanatkârlardan ve inanmış lider kadrolardan mahrum bir hareket, güçlü bir halk tabanına sahip olsa bile başarılı olamaz.

Böyle olunca, size şunu da tavsiye edebiliriz: Her şeyden ve herkesten önce, bizzat siz dâvanızı, en iyi şekilde öğreniniz; bu konudaki kültürünüzü derinleştiriniz; büyük bir iman ve aşk halinde benimsediğiniz dâvanızı, bilfiil yaşayarak etrafınıza canlı bir örnek olunuz. Dâvanızı, önce kendinizde ve ailenizde gerçekleştirebilirsiniz. Daha sonra, gününüzün en ileri ve modern teknik ve vasıtaları ile yakından uzağa doğru, fikriyatınızı net ve öz bir şekilde yayınız. Asla ‘illegal’ yollara başvurmayınız, kanunlar içinde kalınız. Açık, samimi ve dürüst olunuz; çevrenize ümit ve dinamizm aşılayınız. ‘Kınayanların kınamasına aldırmadan’ yolumuza devam ediniz. Göreceksiniz zafer sizindir.”

BAŞARIDA DÂVANIN VE LİDERİN GÜCÜ...

İnkâr edilmesi mümkün olmayan bir vakiadır ki, biz istesek de, istemesek de “inanç” ve “düşünce” akımı, güçlenmek, yayılmak ve kendini devam ettirmek için teşkilâtlamayı arzu eder ve teşkilâtlanır da...

Teşkilâtlanmak ise güçlü bir liderin etrafından kadrolaşmak demektir. Tarih boyunca, bütün dinî, felsefî, siyâsî, iktisadî, içtimâî ve harsî gruplaşmalar böylece doğmuştur. Durum, bugün de pek farklı değil...

Görülüyor ki, teşkilâtlanmak isteyen her hareket, her-şeyden önce, kuleleri cezbedecek bir “düşünce ve inanç sistemine”, sonra, bu “sistemi” kafasında ve vicdanında iyice billûrlaştırmış ve bir “yaşama biçimi” kabul etmiş “lider” ve “kadrolara” muhtaçtır. Böylece teşkilâtlanmış bir grup, “yapmacık organizasyonlardan farklı olarak, tıpkı “canlı bir organizma” gibidir. Büyür, gelişir ve çoğalır.

Hemen belirtelim ki, teşkilâtlanmanın ruhu, “kitleleri cezbedecek bir düşünce ve inanç sistemi”dir. Böyle bir “sistem”e sahip olmadıkça, ne kadar güçlü olursa olsun, “lider” ve “kadrosu” asla başarıya ulaşamaz. Yani kitlelerin kafasında ve vicdanında mâkes bulmayan dâvalar başarısız kalmaya da mahkûmdur.

“Lider”e gelince... O, dâvasını, en gerçek mânâsı ile temsil ve organize etmesini bilen, onu, muhtaç olduğu güce ve aksiyona ulaştırarak, her gün biraz daha başarıya yaklaştıran bir seçkinler kadrosunun “nüvesi”dir. Lider “imal” edilmez; onu, millî şartlar ve ortam hazırlayarak ve zorlayarak o noktaya getirir. Lider, dâvasına “iman” eden, onun “ahlâkına” sahip olan, büyük aşk ve aksiyon adamı hüviyetini taşıyan “neferler” arasından çıkar. Dâvasının samimî bir neferi olmaya rıza gösteremeyen harîs kimseler asla “lider” olmaya lâayık olamazlar.

Lider, kadrosunu, bütün güçleri ve zaafı ile tanıyan, tasnif eden ve yerinde kullanmasını bilen kişidir. Lider, etrafına güçsüzleri değil, dâvanın en güçlü elemanlarını toplayıp organize edebilen kimsedir.

Lider, dâvasını, mutlaka başarıya ulaştırma ümidini veren, normal şartlarda bunu başaran, çetin şartlarda geriletmeyen ve beklenmedik çok zor ve tehlikeli zamanlarda, mümkün olan en az zararla kurtaran, zararları hızla telâfi edebilen ve yaraları sarabilen gerçekçi, hesabında kolay kolay yanılmayan, istişare ve istihbarata çok önem veren ketum bir kimsedir.

Lider, dâvasını, kendi ile k âim olmaktan kurtaran, yokluğu halinde, dâvasının başarı ile yürütülmesi için gerekli tedbirleri çok önceden alan ve dâvayı namuslu ellere devretmeyi temin eden akıllı kimsedir. Unutulmamalıdır ki, Sevgili Peygamberimiz, ölüm döşğinde bile, “İslâm’ın geleceği” hakkında kaygı duyuyor ve emanete sahip çıkılması için tedbir üstüne tedbir alıyordu.

Lider, “kendi tezleri” kadar “antitezlerini” de bilen, “kendi kadrosu” kadar “hasım kadroları” da tanıyan, onları “güç” ve “zaafı” açısından objektif olarak değerlendirebilen, onlarla mücadele metod ve vasıtalarını tespit ve tayin edebilen usta bir diplomattır.

Lider, her türlü mücadeleye esas olan şeyin, programlar, tüzükler ve doktrinlerden çok, “kadrolar” olduğu şuurunu taşıyan ve insan unsuruna ağırlık tanıyan realist kişidir. Kadrosuz başarı olmaz.

KOMÜNİSTLERİN OYUNUNA GELMEYİNİZ

Komünizm, bir ülkeye, “ateizmi ve materyalizmi yayarak” ve “sınıf kavgalarını kışkırtarak” girebileceğini hesap eder. Bütün oyun ve tertiplerini bu iki temel düşünce üzerine oturtmaya çalışır. Marksist, sosyalist ve komünist olduğunu söyleyen kişileri, zümreleri

ve onların yayınlarmı inceleyiniz hep bunu göreceksiniz. Durum, ülkemizde de aynıdır. Onlar, çok iyi bilirler ki, Türk Milleti “dindâr” kaldıkça “ateizmi ve materyalizmi yaymak”, Türk milliyetçiliği şuuru uyanık olduğu müddetçe de “sınıf kavgalarını kışkırtıp başarılı kılmak” mümkün değildir.

Onun için Marksistler ve onların şuurlu veya şuursuz yordakçıları, hiç durmaksızın ve her fırsatta “dindarlara çatmayı”, “irtica geliyor” iftirası ile kitleleri tedirgin etmeyi, “dînî gelişmeleri lekelemeyi”, olayları çarpıtarak kamuoyunu yanıltmayı ve bazı hassas çevreleri tahrik etmeyi, dîn ve vicdan hürriyetini zedeleyici” yayımlar yapmayı, kavramları - kızıl gözlük takarak- gönüllerince tahrif ve tarif etmeyi marifet bilirler ve ısrarla “dîn-sizlik” propagandası yaparlar.

Marksistler ve onlara yaltaklanan çevreler, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de hiç durmaksızın “milliyetçilik şuurunu” yıkmak isterler. Türk milliyetçiliğini, olmadık sıfatlarla lekeleme cihetine giderler. Rusya’daki, Bulgaristan’daki ve Kızıl Çin’deki Türkler’in ızdırabını mı dile getiriyorsunuz? İtham hazır: “İrkçılar, Pan-Türkistler, Turancılar, savaş kışkırtıcıları...” Ülkenizde millî tarih, millî kültür ve medeniyet şuurunun güçlenmesini ve genç nesillerin ‘millî ülküler’ etrafında toplanması gereğini mi savunuyorsunuz? Yine ithamı hazır: “Osmanlıcılar, faşistler, çağdışı insanlar...”

Artık inkâr edilemez duruma gelmiştir ki, Türk ve İslâm Âlemi’nin düşmanları, tam bir ittifak halinde, içeriden ve dışarıdan saldırmaktadırlar. Vatanımızı paylaşmadan ve insanımızı esir almadan önce, bize hayat veren damarlarımızı kesmek, “millî ve mukaddes bağlarımızı” koparmak istemektedirler. Bunun için, gayet ustaca, kurnazca ve sinsice çalışmakta ve mesafe almaktadırlar. Çünkü, bazı gafil kişi ve çevreler, bu kahpe oyun ve propagandaların etkisinde kalabilmektedir. Komünist, mason ve Siyonist işbirliği, İslâm Âlemi’nde, sandığımızdan daha fazla netice alabilmekte ve Müslüman ülkelerde bitmez tükenmez çatışmalara ve iç kanamalara yol açabilmektedir.

Düşmanlarımızın bu başarısını önlemenin tek yolu, onun yıkmak istediği değerlere sarılmak, cemiyeti ayakta tutan “millî ve mukaddes bağları” takviye etmektir. Yanî “materyalizmi, yüce İslâm iman ve ahlâkı” ile “sınıf kavgası kışkırtıcılığını da bütünleştirici Türk milliyetçiliği şuuru” ile önlemek... Bu tutuş elbette komünistleri ve onların yordakçılarını öfkeli kılacaktır. Çünkü, oyunları bozulmaktadır. Bu sebepten diyoruz ki, onların yaygaralarına önem ver-

meyiniz. Onlar, ateizme ve materyalizme karşı, İslâm iman ve ahlâkı ile çıkma iradenizi yıkmak için elbette “Eyvah, Cumhuriyet ve laisizm tehlikede, teokrasi geliyor” ve sınıf kavgaları kışkırtıcılığına karşı, Türk milliyetçiliği şuuruna sarılmanızı, “Eyvah, faşizm geliyor!” çılgınlıkları ile önlemeye çalışacaklardır. Sakın oyuna gelmeyiniz.

BAŞARIDA KADROLARIN ROLÜ

Mahiyeti ne olursa olsun, her iş, az-çok, bir kadro ile başarılı. Zaman, bu ihtiyacı azaltmamış, aksine çoğaltmıştır. Şüphesiz, bir insanın tek başına yapabileceği ve başarabileceği işler de vardır. Lâkin bilmek gerekir ki, günümüzde, artık, büyük işleri, ancak büyük ve güçlü kadrolar gerçekleştirebilmektedir.

Hele siyasî ve ideolojik konularda “kadrolaşma” zarurîdir. Bu da güçlü ve başarılı bir eğitim ile canlı bir teşkilatlanmaya bağlıdır. Yani, iyi yetişmiş insan meselesi... Bilindiği gibi “kadro”, “fikrin” ve “dâvanın” insan unsuru demektir. Bu da her meslek ve tabakadan bir “seçkin insanlar” topluluğu mânâsına gelir. Hiçbir “fikir” ve “dâva”, kadrosunu kurup aktif duruma geçiremedikçe başarıya ulaşamaz, hattâ varlığını bile hissettiremez.

Aktivite, zaman ve zemine göre, bazen kadrolar, geliştirip oluşturdığı gibi bazen da dağılıp eritebilir. Bu sebepten, hem “sahnedeki”, hem “kuliste” çalışabilecek kadrolar hazırlamalıdır. Bilindiği gibi, bütün mücadelelerde, yıpranmamış “yedek kuvvetlere” ihtiyaç vardır. Bunu, vaktinden önce düşünmeyen liderler, hüsrana uğrarlar.

Tekrar edelim, cemiyetlerin hayatında ve idaresinde, anayasalar, kanunlar, kararnameler ve tüzüklerden ziyade “kadrolar” önemlidir. Yine cemiyetlerin hayatında “siyasî partilerden” ve her türlü teşkilâtta ziyade “kadrolar” önemlidir. Mücadelede esas olan şey, anayasayı, kanunları, kararnâmeleri, tüzükleri ve düzeni değiştirmekten ziyade “kadroları” değiştirmektir. Siz, özlediğiniz kadroları işbaşına getirin, her şeyin ne kadar kolaylaştığını o zaman göreceksiniz. Kadrolar değişmedikçe, anayasalar, kanunlar, kararnameler ve tüzükler değişse bile bir mânâ ifade etmez.

O halde başarımın sırrı, “kadro” hazırlamada ve işbaşına getirilmesindedir. Durum, siyasî hayatta da aynıdır. Bütün mesele, anayasayı, kanunları, kararname ve tüzükleri zorlamadan, “iyi yetişmiş kadrolar” ile “kitleler” arasında “geniş köprüler” kurabilmesindedir. “Düzen” ile boğuşmadan ona hâkim olmadadır. Zaten “demokrasi” bir bakıma bu demektir.

Kadro hazırlamaya gelince, bu tamamı ile bir “eğitim” işidir; “Beşikten mezara kadar” sürer. Unutmamak gerekir ki, her yer bir eğitim vasıtasıdır. Ev, sokak meydan, kahvehane, lokal, işyeri, çarşı pazar, sinema, tiyatro vs. Eğitimin pek çok da vasıtası var. Kitap, gazete, dergi, ansiklopedi, film, afiş, fotoğraf, bildiri, konferans, seminer gibi... Eğitim için teşkilatlanmak da mümkündür. Okul, kurs, gezi ve ortak projeler üzerinde çalışma gibi...

Bütün bunlar yapılmadan, gerekli kadrolar hazırlanmadan, derme çatma kalabalıklarla bir yere varılmaz. Bir dâvanın ulviliği ve büyüklüğü, ancak şuurlu kadrolar aracılığı ile idrak edilir. Tarihten ve hattâ günümüzde cereyan eden hâdiselerden öğreniyoruz ki, nice haklı ve ulvî dâvalar vardır ki, yetersiz kadrolar elinde rezil, zelil ve perişan olmaktadır da bunun aksine nice sefil ve haksız “iddia” var ki, sahip olduğu kadrolar sayesinde başarılı ve itibarlı gözükmektedir.

Bunu bilerek hareket etmek, acele kararlar ile yüce ve büyük dâvaları soysuzlaştırmamak gerekir. Başarılı olamayan kadrolar, başkalarını ve cemiyeti itham etmeden önce, kendilerini kritik etmesini bilmelidirler.

MİLLETİMİZİN DİNAMİK KARAKTERİ

Tâ çocukluğumdan beri, “arılar” gibi “karıncalar”ın da hayat ve mücadeleleri beni çok ilgilendirmiştir. Kırlarda dolaşırken, bazen bir “karınca kolonisini” saatlerce seyrettiğim olmuştur. Bilhassa İlkbaharlarda pek hareketli olurlar.

Bilmem sizin de dikkatinizi çekti mi? İlkbahar gelip rutubetli topraklar, güneşin harareti ile buharlaşmaya başladığı zamanlar, bilhassa öğleye doğru, karınca kolonisinin önünde, işçi karıncalarla birlikte pek çok “kanatlı karınca” da gözükmeye başlar. İri kanatlı bu karıncaları “İşçi karıncalar”, yuvadan zorla çıkarırlar ve bir daha oraya dönmelerine izin vermezler. Bunlar, “Yeni koloniler kurmaya” memur “dişi karıncalardır”. Karıncalarını iyice doyurduktan sonra, bu -iri kanatlı ile uçarak uzaklara gitmek ve orada tek başlarına “yeni bir karınca kolonisi” kurmak zorundadırlar.

Nitekim öyle de olur. Kanatlı dişi karınca, ister istemez kanatlarını açarak, kaderin gösterdiği yönde bir müddet uçar. Uygun bir zemin bulunca, oraya konar ve ilk iş olarak “yumurtlar”. Böylece “yeni koloniyi” oluşturacak “işçi karıncaların” doğmasını bekler. Bu arada, kanatları düşer; “dişi karınca” aç kalmamak için bunları yer. Çünkü, kendisi yiyecek temin edemez. İşçi karıncaların doğuşu ve

çalışmaya başlaması gecikirse, “dişi karınca”, çok trajik bir çareye başvurarak, koloniye zarar vermemek üzere, biricik yavrusunu feda etmek zorunda kalabilir. Fakat er-geç başarılı olur ve yepyeni karınca kolonisinin doğmasını gerçekleştirir.

Nedense, karıncaların bu macerası, beni çok duygulandırır. İlgisi olsun olmasın, aklıma “Aziz Sahabî Kadrosunun ve Türk tarihindeki “Derviş Gazilerin” mücadelesini getirir. Gerçekten, onlar da zamanı gelince, birer “ana karınca” gibi, kendi yurtlarını; yuvalarını ve sevdiklerini terk ederek sırf “İ'lây-ı Kelimetullah” için dünyanın dört bir yanına dağılıp “İslâmî koloniler”, yahut “İslâm cemaatleri kurmadılar mı? Bunun için, nice acılara, nice musibet ve sıkıntılara “Eyvallah!” diyerek katlanmadılar mı?

Ashab-ı Kîram, İslâmiyet'i, yeryüzüne böylece yaydı. Çok kısa bir zaman parçası içinde “Tevhid Nurunu”, Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a ulaştırdı. Türk'ün “Derviş Gazileri” de aynı yolu tuttu ve “Fetih Ordularımız”dan önce, çeşitli mekânlara ulaştı; kafa ve gönülleri İslâm'a hazırladı. Tarihın şehadeti ile sabittir ki, İslâm'ın dinamizmi, en çok, Ashab-ı Kîram ile Müslüman - Türkoğlu'nda kendini belli etmiştir.

Düşünüyorum da galiba her milletin bir “Arz-ı Mev'udu” vardır. Yalnız “Ashâb-ı Kîram” ile “Türk Milleti” bu kayıttan müstesnadır. Yani, her millet, belli bir coğrafyaya çakılıp kalmış, “misyonunu” daha çok, orada gerçekleştirmiş olduğu halde, Büyük Türk Milleti, hiçbir coğrafyaya sığmamış, bütün zaman ve mekânlarda “teşkilâtlanmasını” bilmiştir.

Türk Milleti, bu tavrı ile “İ'lây-ı Kelimetullah” için Arz'a dağılan Ashab-ı Kîram'ın seciyesine yaklaşmaktadır. Ne güzel!

Bugün, hangi sebeple olursa olsun, yeryüzüne dağılan Müslüman-Türk çocukları ve işçileri, işte bu muhteşem seciyenin ve ruhun vârisleridirler.

Onlar, bu şuurlarını korudukları sürece mutlaka başarıdan başarıya koşacaklar ve ANA VATANLARINA en büyük hizmetleri yapacaklardır.

DİNİN BİRLEŞTİRİCİ ROLÜ

Komünistlere ve dinsizlere göre, “Dînler, işlerini bitirmiş, görevlerini tamamlamış, yeniden varlık ve hayat bulması mümkün olmayan müesseselerdir. Günümüzde dînin birleştirici ve bütünleştirici değeri de kalmamıştır. Aksine, dîn, artık çeşitli çatışmaların başlıca kaynağı durumuna gelmiştir”.

Evet, sabah akşam, komünistler ve dinsizler, bu ve benzeri lafları geveleyip dururlar. Oysa, bu, sinsî bir propagandadır. Çünkü, kendileri de çok iyi bilmektedirler ki, dîn ve bilhassa İslâmîyet’tir ki, güçlü ve etkili varlığı ile onların başarılarını engellemektedir. Zaten, dîne ve bilhassa İslâmîyet’e düşmanlıkları bundandır. Onlar, apaçık görmektedirler ki, Türk milleti ve gençliği “dîndâr” kaldığı müddetçe, başarılı olamayacaklardır. O halde durmaksızın, dînin artık fonksiyonel bir müessese olmadığını, birleştirici gücünü yitirdiğini, aksine dağıtıcı bir rol oynamaya başladığını propaganda ederek, bu yüce müesseseyi gözden düşürmek istemektedirler.

Oysa, kendileri de, ağababaları Gorbacov da, Jivkov da çok iyi biliyorlar ki, bütün bu propagandalarına, hattâ baskı, zulüm ve işkencelerine rağmen, “dîn” ve bilhassa İslâmîyet, fonksiyonel ve dipdiri bir müessesedir ve kitlelerin bütünleşmesinde, karşı çıkılmaz bir güce sahiptir. Nitekim, bütün baskılara rağmen Sovyetler Birliği’nde yaşayan esir Türklerin en büyük dayanağı, desteği ve bütünleştirici bağı İslâmîyet’tir. Bulgaristan’da zulüm altında inleyen Türkler’in direnme gücünü ayakta tutan en büyük âmil yine İslâmîyet’tir. Komünistler, çok iyi bilmektedirler ki, Rusya’nın boyunduruğunda bulunan esir Türkler’i İslâmîyet’ten koparmadıkça ve onlardaki millî şuuru çökertme-dikçe asla başarılı olamayacaklardır. Bunun için Özbekistan’da, Kazakistan’da, Batı Türkistan’da, Kırım’da, Kafkasya’da “dînin çökertilmesi” ve “dinsizliğin yaygınlaştırılması” için ne gerekiyorsa yapıyorlar; çekinmeden kan döküyorlar. Onlara sormak gerek, madem ki, dînler artık fonksiyonel değil, madem ki, dînlerin birleştirici ve bütünleştirici değeri kalmamıştır. O halde bu telaş ve zulmünüz neden?

Ayrıca, dost ve düşman herkes görmektedir ki, İslâmîyet, Türk Milletine ruh ve güç veren hayat kaynaklarından biridir ve en önemlisidir. Türk Milleti, dînini, canından daha aziz bilir ve bütün tarihi boyunca bunu, çeşitli vesileler ile ispat etmiştir. Durum, şu anda da aynıdır. Milletimizin yüzde doksan sekizi Müslüman’dır. Farklı mezheplere rağmen aynı Allah’a, aynı Kitab’a, aynı

Peygamber'e inanmakta, zamanı gelince bir yumruk gibi birleşebilmekte ve bilhassa dış düşmana karşı "Allah! Allah!" diyerek karşı çıkmaktadır. Kaldı ki, milletimizin "dîn" sahasında engin bir hoşgörüsü var. O, inançların bir çatışma konusu durumuna getirilmesini asla istemez. Ancak, esefle belirtelim ki, bu meseleyi, bir çatışma konusu yapmak isteyenler de komünistlerdir.

Yazımızı, ünlü sosyolog Auguste Comte'un bir sözü ile bitirelim: "İnsanlığın evriminde en Önemli âmil, daima dîn olmuştur. Her devirde, insanları birbirine bağlamaya hizmet etmiş, dolayısı ile topluma düzen, denge, sağlık vermiştir. İnsanlığı, bu krizden, karışıklıktan kurtarmak istersek, ona, bir dîn bulmak lâzımdır". (Sosyoloji Tarihi, Prof. N.Ş. Kösemihal, 1. Baskı, s. 154).

EN BÜYÜK İŞKENCE

Esefle belirtelim ki, "işkence"nin mucidi de insandır. Tarihten ve hattâ günümüzdeki uygulamalardan öğreniyoruz ki, işkencenin bin bir çeşidi vardır.

Hasmını üzme, ezmek, kahretmek için, hasmına boyun eğdirmek için nice maddî ve manevî metod ve vasıta geliştirilmiştir.

Hayrete şayandır ki, gelişen teknolojiye paralel olarak işkence metod, vasıta ve tekniklerinde de değişimler olmuş, ilkel "kemik kırma makineleri", yerlerini daha "çağdaş"(!)larına bırakmıştır.

"İşkence" karşısında, kamu vicdanı, daima olumsuz bir tavır aldığından, bu iş, meydanlardan çok, mahzenlerde ve gizli köşelerde icra edilir. "İşkencecilerin yüzü" de çoğu kere maskelidir, yahut, işkenceye uğrayanın gözleri kapalı... Yani, işkence, kahpelik ve kalleslik yönü çok ağır basan bir zulüm biçimidir. Dolayısı ile çok büyük bir "insanlık suçu"...

İşkencenin maddî olanı bedenî, manevî olanı da ruhî ızdırıp doğurandır. Şüphesiz, her ikisine de tahammül etmek zordur. Fakat, bana göre, "düşünen bir insan için", işkencenin en ağırı, "fikir ve düşünce esareti" ve "inanın bir insan için" de "inançlar ve vicdanlar üzerine baskı kurmaktır". Böylece "düşünen" ve "inanın" insanları, en azından susmaya mahkûm etmektedir.

Bu tür işkencenin daha ağırı da var... Bu da "düşünen insanı" düşündüklerinin ve doğru bildiklerinin aksini söylemeye ve savunmaya; "inanın insanı", inanmadığı şekilde yaşamaya, konuşmaya ve hareket etmeye zorlamak ve "kaba kuvvete" dayanarak bunu gerçekleştirmek... Bu, ne korkunç bir beşerî dramdır. Bence, dünyanın en büyük mazlumları bunlardır. Bu tip mazlumlar, tarihin her döne-

minde mevcut olmuş, her birinin macerası “kamu vicdanında” mâkes bulmuştur.

Böyle olduğu içindir ki, beşeriyet, “insan haklarını ve hürriyetlerini” tespit ederken, diğer hak ve hürriyetlerle birlikte, “fikir ve düşünce”, “dîn ve vicdan hak ve hürriyetine” ayrı bir ağırlık ve önem vermiştir. Anlaşılmıştır ki, bunlar olmadan insan mutlu olamaz...

Ayrıca, tarihten öğreniyoruz ki, bu iki “temel hak ve hürriyetin”, açık veya gizli bir şekilde, ihlâl edilmesi, hiç kimseye yaramamış, aksine, cemiyete, önce huzursuzluk, sonra da büyük felâketler getirmiştir.

Siz, bana “fikir ve düşünce hürriyetini”, “dîn ve vicdan hürriyetini” kısıtlayarak veya ortadan kaldırarak gelişebilen ve huzura kavuşa-bilen bir tek ülke gösterebilir misiniz? Aksine, böyle cemiyetler, alttan alta kaynayan ve zamanı gelince, patlayarak ortalığı kasıp kavuran bir buhar kazanına benzer. Bilmem meramımı anlatabildim mi?

Artık herkes bilmelidir ki, kendisi ne kadar “hürriyete” muhtaçsa, başkaları da en az o kadar “hürriyete” muhtaçtır... Kendi “fikirlerine” ve “kendi inançlarına” benzemeyen “fikir ve inanç taşıyan” kimseleri, kaba kuvvet kullanarak, vicdanları kanatarak susturmak, onların boyun eğmeleri karşısında sadistçe zevk almak, muzaffer bir edâ takınarak tafra satmak yiğitlik değildir.

Elbette, haklar ve hürriyetler sınırsız değildir. Ancak, bu sınırları tayin ve tespit işi, “hasım kadrolara” bırakılamaz. Oyunun kuralları, tek taraflı ve “çift standartlı” olarak, tespit ve tayin olunamaz.

BATILI DOSTLARIMIZ (!) BİZDEN NE İSTİYORLAR?

Günümüz cemiyetlerinde, her neviden “düşünce” ve “inanç” sahipleri bulunabilir. Bu durum, yalnız bizim cemiyetimize mahsus değildir. Dünyanın her yeri aşağı-yukarı aynıdır.

Öte yandan, dünya “fikir ve inanç tarihini” inceleyiniz, müspet, menfi tartışılmadık ve savunulmadık fikir ve inanç yoktur. Aklınıza gelen her fikir ve inanç - nice garipleri ile birlikte- savunularak bugünlere gelinmiştir. Durum, bugün de aynıdır. Meselâ, şimdi Avrupa’ya Amerika Birleşik Devletleri’ne gidin, şöyle bir araştırıcı gözü ile etrafınıza bakın, yayımlanan kitapları, dergileri, gazeteleri ve broşürleri okuyun, dağıtılan bildirileri inceleyin, kurulan cemiyetleri, resmî ve gayr-i resmî kuruluşların içyüzünü araştırın, neler göreceksiniz neler? Dînli-dînsiz, siyasî-gayr-i siyasî, ahlâkî-gayr-i ahlâkî, medenî-gayr-i medenî, birçok temayülün, tarikatın ve

hareketin, sözünü ettiğimiz cemiyetlerde, cirit attığını, bilhassa Yahudî ve Hristiyan haham, papaz ve misyonerlerin çok yoğun faaliyet içinde olduğunu, en ileri ve modern tekniklere varıncaya kadar, bütün imkân ve fırsatları kollayarak çalıştıklarını göreceksiniz. Yani, bu ülkeler, vatandaşlarına en geniş mânâsı ile “fikir ve düşünce hürriyeti” tanımakta, “dîn ve vicdan hürriyetine” toz konurmamaktadırlar.

Fakat, aynı çevreler, hayrete şayandır ki, İslâmiyet konusunda aynı derecede “hoşgörü sahibi” olmamaktadırlar. Gelen haberlerden anlaşıldığına göre, önceleri, tabîî bir alışkanlık halinde, İslâmiyet’e de “hoş görüş” ile bakmaya kendini zorlayan Batılı dostlarımız, şimdi, her nedense bu tavırlarını yavaş yavaş da olsa, değiştirmeye çalışmaktadırlar. Şimdi, orada yaşayan Müslümanlar, bilhassa Müslüman Türkler, Batılı Dostların (!) giderek bu “hoşgörü”lerinden uzaklaşmakta olduklarını, hayretle görmektedirler.

Bu kadarla kalsalar yine iyi... Şimdi öğreniyoruz ki, bu ülkelerin bazı yetkilileri, Dünya’daki ve Ülkemiz’deki “İslâmî gelişmelerden” de rahatsızdırlar. Nitekim, basından öğrendiğimize göre, kendi ülkelerinde cereyan eden ırkçı, gerici, yıkıcı faaliyetleri, dîn ve mezhep çatışmalarını, ideolojik kamplaşmaları, bitmez tükenmez Yahudî ve Hristiyanlık propagandalarını görmezlikten gelerek Türkiyemiz’in “içişlerine” burnunu sokmak isteyen “yabancı devlet adamları” var. “Dış Politika” yazarımız Mustafa Necati Bey’in tespitlerine göre, “ABD Savunma Bakan Yardımcısı Richard Perle 1986 sonunda, ‘Türk basını irticaya ateş püskürmelidir’, Aralık 1986’da Almanya Başbakanı Helmut Kohl, ‘Türkiye’de son zamanlarda, aşırı dinci akımlar arttı. Bunu, Avrupa kaygı ile izliyor’, CİA Türk Masası yetkilisi Paul Henze, ‘Türk basını, Missurî’nin gelişi ile ABD aleyhtarlığı yapacağına, irtica manşetleri verse daha iyi olur’, yine Paul Henze, ‘Türk basını, aşırı dinci akımlara karşı yürüttüğü mücadele, Washington’da takdirle karşılanıyor ve teşvik ediliyor’, Batı Almanya Cumhurbaşkanı: ‘Türkiye’de lâiklik tehdit altındadır’ diyebiliyor” (Bkz. 12 Ocak 1987, Türkiye Gazetesi, M. Necati Ahmedoğlu’nun ‘Türkiye Boy Hedefi’ adlı makalesine).

Söyler misiniz? Bütün bunların anlamı nedir? Bizim işlerimize, yerli yersiz burnunu sokan, çeşitli engellemelerle “ekonomimizi” ve hattâ zaman zaman “savunmamızı” tehlikeye sokan, verdikleri üç beş kuruş için bizden büyük fedâkârlıklar bekleyen bu “dostlar” (!), şimdi, bizden ne istemektedirler?

NASIL BİR TÜRKİYE?...

Sanırım, şu anda, yeryüzünde, 150'den fazla irili ufaklı devlet var... Türkiye olarak bunların birçoğu ile sıkı, bazıları ile de şu veya bu ölçüde ilişki halindeyiz.

Dünya, devletlerin ve milletlerin yarış sahası, yetkililerin belirttiklerine göre, biz, 51. sırada imişiz. Yani önümüzde 50, arkamızda 100 devlet koşturup duruyor. Asırlarca “dünya birinciliğine oynamış” bir millet olarak “yerimizden” memnun olmamız, arkamızdan koşturan ıvr zıvır devletlere, istiklâlini yeni kazanmış cemiyetlere bakarak teselli bulmamız mümkün değil... Bizim gönlümüzde “ilk sıralar”, hattâ “ilk sıra” yatar. Çünkü, tarihî misyonumuz bunu gerektirir...

Bunun için, “Nasıl bir Türkiye?” sorusuna bizzat, kendimizin cevap aramamız ve bulmamız gerekir. Bu sorunun cevabını “yabancılar” bırakamayız. Biz, ABD'nin, İngiltere'nin, İsrail'in, Fransa'nın, Yunanistan'ın, Almanya'nın, İtalya'nın, Baltık ve İskandinav ülkelerinin, Rusya'nın, Çin'in, İran'ın, Irak'ın, Suriye'nin vesairenin istediği Türkiye'yi değil, bizzat Türk Milleti'nin özlediği devleti gerçekleştirmek zorundayız.

Unutmamak gerekir ki, milletler ve devletler de en az fertler kadar “egosantrik”tirler. Yani, kendi menfaatlerini, kendi kültür ve medeniyetlerini, kendi yaşama biçimlerini ve rejimlerini merkeze alarak dünyaya bakar ve hâdiseleri ona göre yorumlarlar. Meselâ, ABD'ye sorarsanız, Türkiye, gelişmek ve yücelmek için, kendini “model” almalı, küçük bir Amerika olmak için çalışmalıdır. Rusya'ya sorarsanız, Türkiye, kalkınmak ve güçlenmek için “Sovyet modelini” tercih etmelidir. Diğerleri de üç aşağı, beş yukarı, Türkiye'nin kalkınması için “kendini model” gösterecektir. Bence, bu tabiidir. Çünkü, her millet, dünyaya “kendi gözleri” ile bakar ve hâdiseleri “kendi açısından” yorumlar. Her güçlü milletin Türkiye'mizi kendi rotasında görmek istemesi, hattâ, onu, şu veya bu tarzda baskı altına almak istemesi, bir bakıma normaldir. Burada önemli olan, Türk'ün, bu durumu görerek oyuna gelmemesidir. Dostların ve düşmanların telkin ve tesirlerini, çok iyi ölçüp biçmesi, dünyaya ve kendine bir “Türk gibi” bakmasıdır.

Bunun için, aydınlarımız ve devlet adamlarımız, daima Türk Milleti'nin nabzını elinde tutmalı, Türk'ün tarihîne, kültürüne ve medeniyetine sahip çıkmalı, Türk'ün menfaatlerini ilmi ve aklı temeller üzerine oturtturarak adım atmasını bilmelidir. Basını ile,

yayını ile, devlet ve iş adamları ile, mütefekkir ve sanatkârı ile “yabancı kaynaklı” beyanatları, haberleri ve gelişmeleri inceden inceye kritik edebilmeli, dost ve düşman çevrelerin tertip ve oyunlarını görebilmeli ve bozabilmelidir. Hele hele, bunların tahrik, teşvik ve telkinlerine karşı çok hassas olmalıdırlar.

Hayrete şayandır ki, Türkiye’imiz, çeşitli buhranlar içinde çırpınıp “kan kaybederken” susan, birçok Batılı dostumuz (!), biraz palazlanıp ayağa kalkmaya başladığımız dönemlerde, hemen yaygarayı basarlar: “Türkiye’de lâiklik ve demokrasi tehlikede!.. Türkiye’de irtica hortluyor! Hemen tedbir alınmazsa vaziyet çok kötü!..”.

Ve asıl hayrete şayan olan şey de şudur ki, sözünü ettiğimiz bu yaygaralar, ülkemizde mâkes bulabilmektedir. Hayret ki, ne hayret!

MİLLÎ KALKINMA VE YABANCI DOSTLAR

Artık, kesin olarak anlaşılmıştır ki, her millet, kendi ayakları üzerinde durmak ve kendi “gelişmesini” öz elleri ile sağlamak zorundadır. Yabancılardan ve düşmanlığını çeşitli vesileler ile beni etmiş devletlerden ve milletlerden medet ummak ham bir hayaldir. Bunlarla “iyi geçinmek” ve “çok yönlü ilişkiler kurmak” başka şeydir de “onlara güvenmek” yine bambaşka bir şeydir.

Belirttiğimiz bu hususlar, belki her millet için geçerlidir. Fakat Türk Milleti, kesin olarak bilmelidir ki, gerçekten de “Türk’ün kendinden başka dostu yoktur.” Başka milletleri bilmem ama, Türk, mutlaka ve behemehal, önce Allah’a, sonra kendi gücüne dayanarak kalkınmak, gelişmek ve yücelmek zorundadır.

Size, bu konuda bir fikir vermek üzere, iki hâdiseyi nakledeyim. Yakın zamanlara kadar, ABD’de bulunan ve şimdi yurda dönen bir doçent arkadaşım anlatmıştı: “Amerika Birleşik Devletleri’nde uzun müddet bulundum. Halkla ve akademik çevrelerle sıkı ve samimî ilişkiler kurmak fırsatını bulduğumu da söyleyebilirim. Hemen belirtmeliyim ki, Amerikan halkı, bizi kâfi miktarda tanımıyor ve Amerikalı aydınların ise bize karşı, olumsuz tavırları var.. Bir gün, Amerikalı öğretim üyeleri ile birlikte tanınmış bir üniversitenin bahçesinde sohbet ediyorduk. Söz, dolaşp Türkiye’nin gelişmesine ve Orta-Doğu’da oynayabileceği role gelmişti. Onlar, Türkiye’nin bir an önce, yeter derecede kalkınmasını, kendileri ile bağlarını güçlendirerek Orta-Doğu’daki görevlerini başarmasını temenni ediyorlardı. Ben, ‘Türkiye’nin Orta-Doğu’daki görevleri’ konusundaki ifadeleri çok müphem bulduğum halde, bunun üzerinde dur-

madım ve sadece şu soruyu sordum: ‘Madem ki, Türkiye’nin gelişmesini ve kalkınmasını istiyorsunuz. Neden, sahip olduğunuz imkânların mühim bir kısmını seferber edip ülkemi ayağa kaldırmıyorsunuz? Neden Türkiye’nin bir an önce ilimle, çağdaş teknoloji ile, nükleer enerji ile güçlenmesini ve bir Batı Avrupa ülkesi seviyesinde sanayileşmesini temin etmiyorsunuz?’, Hayrete şayandır; sohbet ettiğimiz üç Amerikalı profesör, aynı anda, aynı tepkileri gösterip kahkahalarla güldüler. İçlerinden biri şöyle dedi: ‘Ne diyorsunuz? Böyle bir Türkiye’nin hayali bile bizi ürkütüyor. Düşünün, kalkınmasını tamamlamış ve bir Batı Avrupa ülkesi seviyesinde sanayileşmiş, nükleer teknolojisini çağdaş ölçülerde geliştirmiş bir Türkiye ne demektir? Elinde atom bombası, hidrojen bombası ve nötron bombası bulunan ve milyonlarca orduya kumanda eden bir Atillâ, bir Fatih Mehmet ve Yavuz Selim düşünüyorum da ürperiyorum’ dedi. Diğerleri de tavırları ile onu onayladılar. Onları, dehşetle ve hayretle seyrediyordum”.

Almanya’da on yıldan fazla kalan, o cemiyeti çok iyi tanıyan ve şimdi yurda dönen bir mühendis arkadaşım anlatmıştı: “Pek çok Alman’a sordum ‘kalkınmış, sanayileşmiş, ilim ve teknolojide güçlenmiş bir Türkiye sizi korkutur mu?’. Pek çoğundan aldığım cevap aşağı yukarı şu idi: ‘Biz, Türkleri severiz. Kalkınmasını da isteriz. Ama, Orta-Doğu’da yeni bir Japonya’nın doğmasını da istemeyiz. Japonya kalkındı; yalnız Uzak-Doğu’da değil, dünyanın her yerinde başımıza belâ kesildi. Türkiye, ikinci bir Japonya olsun istemeyiz. Kusura bakmayın dostluk başka, alış-veriş başka...”

Evet, durum bu...

SULTAN II. ABDÜLHAMİD ÜZERİNE

Sultan II. Abdülhamid Han, bundan 69 yıl önce, bugün (10 Şubat 1918] vefat etmişti. 1841 yılında doğan Abdülhamid Han, Sultan Abdülmecid Han’ın oğlu olup Osmanlı padişahlarının 34.cüsü ve “İslâm Halifeleri”nin 99.sudur. Kabri, Çemberlitaş’taki “Sultan Mahmud Türbesi”ndedir.

Hakkında, en çok kitap ve makale yazılan, lehinde ve aleyhinde pek çok konuşulan Sultan Abdülhamid Han, 31 yıl süren iktidarından sonra, 27 Nisan 1909’da, tahttan indirildi. Bu hâdiseden sonra, İmparatorluk iflah olmadı, 9 yıl içinde yıkılıp gitti. Hünkârı, tahttan indiren İttihat ve Terakki zılamdarları ise yurt dışına kaçıp gittiler.

Türk maarifine çok değerli müesseseler ve cemiyetin istifadesine “temel hizmet teşekkülleri” sunan, her nedense, kadr ü kıymeti

henüz hakkıyla bilinmeyen “Hünkârı” rahmetle anarım. Sultan Abdülhamid Han’ın, sözünü ettiğim konulardaki hizmetlerini şöyle özetlemek mümkündür:

1876’da Mekteb-i Mülkiye’yi, 1880’de Hukuk Mektebini, 1881’de Güzel Sanatlar Mektebi’ni, 1883’te Yüksek Ticaret Mektebi’ni, 1884’te Yüksek Mühendis Mektebi’ni, aynı yıl Yatılı Kız Lisesi’ni kurdu. 1889’da Bursa’da İpekçilik Mektebi’ni 1891’ de Halkalı Ziraat ve Baytar Mektebi’ni tesis etti. 1890 yılında Aşiret Mektebi’ni, 1891’de Üsküdar Lisesi ve Rüşdiye Mektepleri’ni açtı. 1900’den sonra Maden Arama Mektebi’ni, Şam’da Tıbbiye-i Mülkiye’yi, 1903’te Haydarpaşa’da Askerî Tıbbiye Mektebi-Şâhânesi’ni, 1904 yılında Dilsiz ve Sağırılar Mektebi’ni ve Anadolumuz’un muhtelif şehirlerinde Liseler, Rüşdiyeler, Dar’ül-Muallimin ve Muallîmat açmakla kalmadı; dîn, fen ve edebiyat konularında, yüz-binlerce kitap bastırarak en ucra köylere kadar ulaştırdı. Demiryolu politikasına ağırlık verdi, ulaşımına önem vererek ülkemizde ilk telgraf hattını kurdu. Pek çok, liman, fabrika ve hastane yaptırdı. Bunları, saymaya yerimiz yetmez...

Söz buraya gelmişken size çok eski bir hâtıramı anlatayım. Talebeliğimizde, çok meşhur bir maarifçi vardı. Adını vermeyeceğim. Verirsem pek çoğunuz tanırsınız. Müthiş “Abdülhamid düşmanı” idi. Bize “Maarif Tarihi’ne gelirdi. İki yıl müddetçe, bize maarifimizdeki gelişmeleri anlatmıştı. Ben, mümkün mertebe, hiçbir cümlesini kaçırmadan not tutmuştum. Hangi tarihlerde, ülkemizde hangi mekteplerin açıldığını çok iyi biliyordum.

Günlerden bir gün, sınıfta, söz, Sultan II. Abdülhamid’den açıldı. Meşhur Hoca, onun adı geçince, çok öfkelenir, ne diyeceğini şaşırırdı. Bugün de öyle hareket etti ve gözlerini açarak: “Abdülhamid ilim düşmanı idi” dedi. Şaşırmıştım, bütün nezaketimi toplayarak “Meşhur Hoca”ya şöyle dedim: “iki yıldır, bize Türk Maarif Tarihi’ni okutuyorsunuz. Çok da istifade ediyoruz. Anlattıklarınızdan öğrendiğime göre, memleketimizdeki en mühim maarif hamleleri, Sultan II. Abdülhamid’in iktidar olduğu tarihlere rastlıyor. Şayet, adı geçen sultan ‘ilim düşmanı’ idiyse, neden bu kadar okul açıyor ve maarifi yaygınlaştırmaya çalışıyordu?”. Meşhur Hoca, şaşkınlık içinde, şu cevabı verdi: “O, ilmi de istismar ediyordu!”. Hemen cevabımı yapıştırdım: “Efendim sizler, Türkiye’mizi şu anda yöneten kadrolar, hep bu istismar müesseselerinden mi mezun oldunuz?”.

Meşhur Hoca, mosmor oldu. Artık konuşmadı ve bir daha der-simize gelmedi.

BATIDA GENÇLİK BUHRANLARI VE BİZ

Bir milletin geleceğini tayin eden gençliğidir. Yahut, gençliğinin durumuna bakarak ülkelerin geleceğini tahmin etmek mümkündür..

Bu sebepten olacak, birçok ülke, çeşitli müesseseler kurarak ve yetkili kişilere raporlar hazırlatarak gençliği ile ilgili objektif raporlar istemekte ve ona göre tedbirler düşünmektedir. Çünkü, çeşitli sebeplere bağlı olarak “dünya gençliği” büyük bir buhrana sürüklenmiş olup aileleri, cemiyeti ve yöneticileri tedirgin etmektedir. Üstelik, bu buhran, belli bir sınır içinde kalmamakta, günümüz şartlarında, çok kolayca, diğer cemiyetlere de sirayet etmektedir.

Bilhassa teknolojik ve ekonomik yönden kalkınmış ülkelerde, başıboş bir gençliğin teşekkül etmekte olduğu, daha çok 16-19 yaşları arasında bulunan “delikanlıların” çılgınca bir hayata yönelmekte oldukları müşahade edilmektedir. “Hamile kolejli kızlar” olayları, homoseksüalite, uyuşturucu kullanma alışkanlıkları ve alkolizin giderek yaygınlaşmakta ve “özgürlük simsarlarını” bile dehşete düşürecek boyutlara ulaşmış bulunmaktadır. Basın ve yayın organlarına kadar inen haberlere göre, ABD’de bazı “kolejler”, çocuk denecek yaşta hamile kalan kız öğrencileri için “doğum klinikleri” kurmayı bile düşünüyorlarmış. Rusya’da da, her yıl, 500.000 gayrimeşru çocuk doğuyormuş. Hiç şüphesiz, böyle bir cemiyette, cinayetler, intiharlar, akıl hastalıkları ve akla hayale gelmez suçlar artacaktı ve nitekim artmıştır da... Verilen raporlardan anlaşıldığına göre, bu gibi cemiyetlerde, her 90 dakikada bir genç intihar etmektedir ve daha ne korkunç istatistikler...

Allah’a hamdolsun, bizim cemiyetimizde, henüz böyle bir gençlik yoktur. Büyük Türk gençliği, dînine, töresine, ailesine, millî ve manevî değerlerine bağlıdır. Kendini yabancı kültür ve ideolojilere kaptırmış çok küçük bir azınlık dışında, Türk gençliği, imanlı ve ahlâklıdır, sıra ve saygı bilir, temiz ve şerefli bir hayat yaşar.

Bununla birlikte, ülkemizde de tehlike çanları çalmaya başlamıştır. İstatistiklerden öğrendiğimize göre, ülkemizde de “alkol tüketimi” hızla artmaktadır. Şöyle ki, 1975 yılında 150 milyon litre olan bira tüketimi, 1986’da, ikiye katlanarak 300 milyon litre olmuştur. Şu anda ülkemizde rakı tüketimi 45 milyon litre, şarap tüketimi ise 7 milyon litre civarındadır. Diğer içkilerin ve bilhassa ithal edilen viski ve benzerlerinin durumunu bilmiyorum. Uyuşturucu madde tüketimi ile ilgili araştırmalara ayrıca ihtiyaç var...

Görüldüğü gibi, bizim için tehlike henüz büyümüş olmakla birlikte, menfi bir çizgide gelişme istidadı göstermektedir. Bu durum küçümsenmemelidir. Allah korusun, ateş bacayı sardıktan sonra tedbir almak, âdetâ imkânsızlaşır ve acze düşülür.

Batı'dan ithal ettiğimiz filmler ve oradan tercüme ettiğimiz roman ve hikâyeler, insanımıza kötü örnek olmakta ve çok sinsi bir tarzda, Batı Dünyası'nın buhranları, ülkemize de sızmaktadır. Onun için yetkili, etkili ve sorumlu kişi ve çevrelere önemli görevler düşmektedir. Bu çevreler, her şeyden önce, dîndar, milliyetçi, ahlâk ve maneviyata değer veren gençleri sevmeli, himaye etmeli ve çoğalmalarına yardımcı olmalıdır. Aksi halde, yarınki menfi gelişmelerden şikâyet etmeye hakları olmaz.

AIDS HASTALIĞI VE İLÂHÎ GAZAB

“AIDS”, şimdi, daha ziyade, Batı Dünyası'nı saran, öldürücü olduğu kadar utanç verici bir hastalıktır. Hiç şüphemiz yoktur ki, insan tabiatına ve fitratına aykırı düşen bir sapıklık karşısında, ilâhî gazabın harekete geçmesidir.

Homoseksüalite adı verilen “cinsî sapıklık”, insanı hayvandan daha aşağı bir derekeye indirir. Çünkü, hayvanlar arasında bu tip bir münasebet yoktur. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de bu hususa şöyle işaret edilir: **“Lût, kavmine şöyle demişti: Siz, sizden önce, âlemlerden hiçbirinin yapmadığı hayasızlığı mı yapıyorsunuz?. Siz, kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz. Meğer, siz haddi aşan bir kavim imişsiniz”**. (el-Âraf/ 80-81).

Günümüz ilim ve fikir adamları “homoseksüalite”nin sebepleri üzerinde çok düşünmüş ve araştırma yapmışlardır. Onlardan bazılarına göre, bu sapıklık, daha çok, cinslerin birbirinden uzak kaldıkları, yakın temas kuramadıkları ortamlarda gözükmektedir. Nitekim, kendilerine evlenmeyi yasak eden ve tek cins halinde yaşamaya karar veren Katolik papazlar arasında bu tip sapıklıklara sıkça rastlanmaktadır.

Bazılarına göre de kadınlar, **aşırı** derecede açılıp saçıldıkça ve çok kolay elde edilir **bir** meta haline geldikçe cazibelerini kaybetmekte, daha heyecan verici telâfi yollar aranırken ortaya bu tip sapıklıklar çıkmaktadır. Nitekim, şimdi A.B.D.'de ve Avrupa ülkelerinde durum budur. Şimdi, bu ülkelerde “seksüel özgürlük” (!), o noktaya varmıştır ki, yetkili bir arkadaşımın belirttiğine göre, oralarda “cinayetler, erkekler yüzünden” işlenmektedir. Oysa, bizim

ülkemizde durum tersinedir. Bu iki düşünce tarzının, farklı ülkelerde ve kültürlerdeki değeri üzerinde tartışılabilir. Ama, günümüz Batı Dünyasındaki buhrana bakılırsa, durum, daha çok, ikinci düşünce tarzını haklı çıkaracak niteliktedir. Batı Dünyası'nda bilhassa artistler arasında ve sosyete muhitlerinde derin bir korku ile karşılanan "AİDS hastalığı", onlardan birçoğunu şimdiden pençesine almış bulunmaktadır. Bütün bu veriler, homoseksüalite ile kadının cazibesini kaybetmesi arasında, ihmal edilmesi mümkün olmayan bir bağlantının bulunduğunu gösterir.

Galiba Batı Dünyası, tarihi boyunca, ifrat ve tefrit arasında keskin zikzaklar çizerek kendi "insanını "seks konusunda" da büyük bir bunalıma itmiştir. O, bununla da yetinmemiş, kendi bu bunalımını, ihraç etmeye de başlamıştır.

Şimdi, birçok ülkede, bu kirli pazarın "ithalâtçıları" da teşekkül etmeye başlamıştır. Üstelik, bu tiplere karşı çıkanlar, çeşitli biçimlerde itham edilerek bertaraf edilmek istenmekte, tertemiz bir aile hayatını savunan kişi ve zümrelere "çok istiyorsanız, özlemine çektiğiniz ülkelere gidiniz" denmektedir.

Bunu "Lût kavmi" de söylemişti. Onlar, kendilerine nasihat eden Peygamber'i ve müminleri kovarak şöyle demişlerdi: **"Çıkarın onları memleketinizden. Çünkü onlar, aşırı temiz insanlardır"**. (Bkz. el-Âraf/82).

Bu kirli ve iğrenç gidiş, nihayet, ilâhî gazabı celbetti. Bugün olduğu gibi, o zaman da "üzerlerine gazap yağmurları" boşandı. Hz. Lût'a itaat etmeyen "karısı" ile "kavmi" helak olup gittiler. Bana göre AİDS virüsü de böylece **"kirli bir dünya"** kurmak isteyenleri ve çocuklarını er geç helak edecektir. Nitekim, Yüce ve Mukaddes Kitabımız'da şöyle buyurulmaktadır: **"Onların üzerine, bir (azap ve gaza) yağmuru yağdırdık. İşte bak günahkârların sonu nice olmuştur"**. (el-Âraf/84).

MÜSLÜMAN AYDINLARIN SORUMLULUKLARI

Bana göre, günümüzde Müslüman aydınların en önemli sorumluluklarından biri, İslâm Dünyası'nı, asrın tehlikeli gelişmelerinden, buhranlarından ve hastalıklarından koruyarak kendi orijinal şahsiyeti içinde çağdaştırmaktır. Kendi millî ve mukaddes değerlerinden zerre kadar taviz vermeksizin, en güçlü kadrolarla ve en ileri müesseselerle rönesansını gerçekleştirmektir. Yani, İslâm Dünyası'nın milliyetçi, dîndâr ve medenî bir "aydınlar kadrosuna" -su ve ekmek kadar- ihtiyacı vardır. Müslüman cemiyetler ve yöneti-

ciler, böyle bir kadronun yetişmesi için, her türlü fedakârlığa katlanmalıdırlar.

Asla unutmamak gerekir ki, “ilim ve teknoloji”, her ideolojiye hizmet edebilir. Günümüzde “müspet”, “menfi” her hareket, artık ilim ve teknolojiden istifade etmeye çalışmaktadır. Nitekim, birçok terbiyecinin de haklı olarak belirttiği üzere, “İyi bir vicdan eğitimin-den geçirilmemiş kimselerin ve grupların elinde, ilim ‘hırsız fenerine’, teknoloji de ‘cinayet âletine’ dönüşebilir.”

Bu sebepten diyoruz ki, İslâm Dünyası, güçlü ve dosdoğru bir İslâmî terbiye ile genç nesilleri, “yüksek bir vicdana” ve çağdaş bir plânlama ile üstün bir “ilmî formasyona ve teknolojik imkâna” kavuşturmak zorundadır. Aksi halde, ne kendini, bugünkü statüsünden kurtarabilir, ne de beşeriyete hizmet edebilir. İslâm Dünyası, “ilim ve teknolojiyi”, düşmanlarının ve dünyaperestlerin inhisarına terk edip seyirci durumuna geçemez. Bu, her şeyden önce, kendinin mahvı olacaktır.

Bilindiği gibi “teknoloji”, her şeyden önce, “ilmin tabî bir meyvesi”dir. Bir ülkede, sağlam ve güçlü bir ilim tabanı oluşturulmamışsa, güçlü bir teknolojik hamle de başarılamaz. Bir ülke, sadece, dışarıdan teknoloji ithal ederek ve başka milletlerin teknolojik gelişmelerini taklit ederek özlenen seviyeye ulaşamaz. Pakistanlı, değerli ilim adamı ve Nobel armağanı kazanmış Prof. Abdüsselâm’ın da dediği gibi, kalkınmada en önemli mesele, “çağdaş seviyede yetişmiş yeterli ilim kadroları oluşturmak”tır. Bu çok önemli noktayı mutlaka, ama mutlaka kafalarımıza yerleştirmek zorundayız. Bugün, ıvr zıvır işlerle uğraşıp çeşitli içtimâî gerginliklere ve huzursuzluklara kaynak olan üniversitelerimize bunu kim anlatacak bilmem? Müslüman aydınlar, orijinal bir kültür ve medeniyetin temsilcileri olduklarını unutmamalıdırlar. İslâm Dünyası, 1400 yıllık mazisi ile binlerce ‘kitaplık kurmuş’, yüz binlerce ‘sanat eseri’ meydana getirmiş, her sahada, dünya çapında ‘dâhiler yetiştirmiş’, dünyanın dört bir tarafına damgasını vurmuş, başka kültür ve medeniyetleri ‘etkilemiş’, dost ve düşman pek çok çevrenin hayranlık ve kıskançlığını celbedecek başarılarla ulaşmış muhteşem bir medeniyeti temsil etmektedir.

Çok iyi hatırlıyorum. Bundan yıllarca önce, Fransız Cumhurbaşkanı De Gaulle, ülkemizi resmen ziyaret etmişti. O sırada, bir müddet de İstanbul’da kalmış ve başta Süleymaniye Camii olmak üzere, birçok cami, medrese, han ve saraylarımızı da gezmiş, kültür ve medeniyetimizi yakından incelemek fırsatını bulmuştu. Büyük bir hayret ve hayranlıkla seyrettiği bu eserler karşısında, bir

aralık kendini tutamayarak şöyle konuşmuştu: “Siz, gerçekten büyük bir kültür ve medeniyetin mirasçılarısınız. Ne diye bizi taklit edip duruyorsunuz?” Ne diyorsunuz, artık uyanmak zamanı gelmedi mi?

“ÇAĞDAŞLIK” KAVRAMI...

İnsanlar konuşarak ve yazarak anlaşır. Bu da ya “kelimeler”le veya “kelime grupları” ile mümkün olmaktadır.

Ancak, hemen belirtmek gerekir ki, “kelimeler”, birçok yönden anlaşmamızı sağladığı gibi, bazı yönlerden de derin “anlaşmazlıklara” kaynak olurlar. Çünkü, bütün kelimeler, aynı derecede, net ve berrak olmayıp değişik idraklere, zihniyetlere ve çevrelere göre farklı biçimlerde mânâlandırılırlar. İşte “çağdaşlık” kavramı da bunlardan biridir.

Şimdi, size, içinde “çağdaş” kelimesi geçen bazı ifadeler vereyim ve bunlara bakarak bu kavramın ifade ettiği mânâyı tarif etmenizi isteyeyim. Bakalım ortaya ne çıkacak?

“Çağdaş uygarlık düzeyi”, “çağdaş bilim”, “çağdaş düşünce”, “çağdaş sanat”, “çağdaş mimarî, çağdaş resim, çağdaş heykeltıraşlık, çağdaş müzik, çağdaş şiir, çağdaş roman, çağdaş edebiyat”, “çağdaş savaş”, “çağdaş devlet”, “çağdaş hukuk”, “çağdaş demokrasi”, “çağdaş ekonomi”, “çağdaş politika”, “çağdaş kıyafet”. Şimdi, söyleyin bakayım, bu ifadelerden anladığınıza göre “çağdaşlık” nedir ve nasıl tarif etmek için elinizdeki ölçü nedir? Çağdaşlık nerde başlar, nerde biter? “Çağdaşlık” için belli bir model ve örnek var mıdır? Çağdaşlığı kim tarif edecektir? Herkes bu tarife uymak zorunda mıdır? Çağdaşlık konusunda da farklı tarifler ortaya çıkarsa, ki çıkmaktadır, kime uyulacaktır? Öte yandan “çağdaş” olmadığı halde, asırlar öncesi meydana getirilmiş “klâsikler” ve “ölümsüz değerler” bir kenara mı bırakılacaktır? Daha ne sorular...

Bana sorarsanız “çağdaşlık”, “ilkelliğin zıddı” olan bir kavramdır. Yani “çağdaş olan”, sadece günümüzde yaşayan “yeni değer ve müesseseler” olmayıp ilkellikten ve kaba ölçülerden arınmış, sevilen ve benimsenen şeylerdir. Yoksa, günümüzde yaşayan gayet kaba ve çirkin şeyler mevcut olduğu gibi, tarihten zamanımıza intikal eden nice nice güzel ve değerli müesseseler de vardır. Yani, “yeni olan her şey iyi” ve “eski olan her şey kötü”dür demek mümkün değildir.

O halde, “çağdaşlık”, bir zaman ve zemin meselesi olmayıp galiba, daha çok, ölçülerde bir “incelme” ve “sempati” uyandırma

meselesidir. Dikkat ediniz, hassas ve ince ölçülere dayanmayan, kaba saba her şey bize “çirkin” görünür ve bizde bir “sempati” uyandırmaz.

Mimarîden musikiye, teknolojiden giyim-kuşama kadar, her şey böyledir. Bize güzel gelen ve bizde sempati uyandıran şeyler, ince ve hassas ölçüler üzerine kurulmuş hayrete şayan dengelerdir. İşte Süleymaniye ve Selimiye budur, işte İtrî'nin, Dede Efendi'nin besteleri budur.

İşte Fuzulî'nin “Su Kasidesi” budur, işte büyük annelerimizin çeyiz sandığına koyduğu “nakışlar” budur, işte Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin yağurduğu “kıyafet” budur.

Eğer bizler, kendi millî ve mukaddes değerlerimizi, kendi kültür ve medeniyetimizi “çağı hayran bırakacak” ölçüler içinde temsil edemiyorsak, bu yüce değerleri kendi nefsimizde, en kaba ölçüler içinde çirkinleştirip “sempati” değil, “nefret” uyandırıyorsak, kaba-hat bizde, bize bu şuuru vermeyen ve veremeyen “eğitim ve öğretimimiz”dedir.

Görmüyor musunuz, başta Japonya olmak üzere, kendi millî kıyafetlerini, kültür ve medeniyet değerlerini işleyerek ve geliştirerek çağdaşlaştırırken” bizler, hâlâ “çağdaşlık arayışı” içinde, birbirimizi yiyoruz.

ÇAĞDAŞLIK NE DEMEKTİR?

Bir bakıma “çağdaş” demek, içinde bulunduğumuz zamana “hoş gelen”, “beğenilen” ve “takdir edilen” değerler, davranışlar, eserler, biçimler ve müesseseler demektir.

Ancak “çağdaş değerlerin”, “klâsik değerlerden” önemli bir farkı vardır. “Klâsik değerler ve eserler”, çağlar değişse bile değerinden bir şey yitirmeyen, aşağı yukarı bütün zaman ve mekânlarda insanlara hoş gelen, beğenilen ve takdir edilen kültür ve medeniyet değerleridir de “çağdaş olan değer ve müesseseler”, bunlara nazaran çok daha kısa ömürlüdürler, yani biraz modaya benzerler.

Bununla birlikte, hemen belirtelim ki, “çağdaş olmak”, bütün insanların hoşuna gider de “çağdışı kalmak” veya öyle sayılmak onları üzer. Bu vakıaya rağmen, insanlar, ‘çağdaş olmak’ konusunda ortak bir tarifte ve anlayışta kolay kolay birleşeceğe benzemiyorlar. Oysa, objektif ve sağlam bir kritik mesele, kolayca aydınlığa çıkarılabilir ve ortak bir tarifte birleşilebilir.

Bana sorarsanız, “çağdaş olmak”, bir milletin kendi milli kültür ve medeniyet değerlerini işleyerek ve geliştirerek çağı hayran

birakacak seviyede temsil edebilmesidir. Yani, asla kendine yabancılaşmadan, çağı hayran bırakacak seviyede, millî kültür değerlerini yüceltebilmesidir.

Bazıları “çağdaş” olmayı, İngilizler, Fransızlar, Almanlar, Amerikalılar, kısaca Avrupalılar ve Batılılar gibi yaşamak, davranmak, giyinmek ve kuşanmak sanırlar. Orada gördüklerini, onların filmlerinde seyrettiklerini ve romanlarında okuduklarını taklit ederek, “çağdaşlaştığını” sanan birçok insan tanıdım. Hiç şüphesiz, sizler de bunu, belki binlerce defa müşahade etmişsinizdir.

İşin garibi, aydın ve ilerici geçinen pek çok adamımız da bu kafadadır. Onların birçoğu, yalnız karılarını, kızlarını, kendilerini, evlerini barklarını Avrupalılara benzetmekle yetinmezler; güçleri yettiği zaman, başkalarını da böylece davranmaya zorlarlar. Bizim kültür ve medeniyetimize ait değerleri “yaşamak” şöyle dursun, onları, başkalarının “yaşamasına” ve “yaşatmasına” tahammül edemezler.

Ben, bir “hahamın” ve bir “papazın” ellerini hararetle sıkıp “imamın” ellerini ikrahla tutan aydınlar (!) gördüm. Ben, “Oğuz Destanları” sözünü işitir işitmez dehşetle irkilen ve fakat çocuklarına “Homeros’u okutan” aydınlar (!) gördüm. Ben “Bozkurt” kelimesini işitince hafakanlar basan kimselerin evlerindeki büfelerin üstüne “Roma’nın, Romüs ve Romülü’sünü emziren dişi kurt heykelini” koyduklarını gördüm. Ben, güzel İzmir’i “Homer’in diyarı hey!” diye öven “Ka’be Arab’ın olsun” diyen şairler gördüm. Ben “İmam-ı Gazâlî”lere, “İmam-ı Eşârî”lere dil uzatan ve fakat “Noel Baba”ları aziz olarak tanıtanları gördüm. Ben, “İslâmiyet tutucu bir dindir. Kalkınmak için Hristiyan olmamız veya İslâm dogmatizminden kurtulmamız gerekir” diye yazan ve bunu ders kitabı olarak okutan “bilim adamları” (!) gördüm...

Evet, bütün bunlar, “çağdaşlık” adına işlenen cinayetlerdir. Oysa çağdaşlık demek, millî kültürümüzü, bütün zaman ve mekânları hayran bırakacak seviyede işlemek, inceltmek ve yüceltmek demektir.

YİRMİNCİ ASIR VE İSLÂM DÜNYASI...

Şu 20. asır, İslâm Dünyası için, gerçekten de bir felâketler dönemi olmuştur. Bu asrın son yıllarını yaşadığımız bugünlerde, sayıları bir milyara yaklaşan İslâm Âlemi’nin durumu yürekler acısıdır. Şöyle önünüze bir dünya haritası açın ve İslâm Âlemi’ni teşkil eden milletlerin, kavimlerin ve grupların “hâl-i pür-melâlini” yakından ve tek tek tespit edin.

Bulgaristan'da, Rusya'da ve Çin'de yaşayan milyonlarca esir Müslüman Türk'ün ve diğer Müslüman kavimlerin acıklı halini görün. Onların çırpınışlarını, feryatlarını ve ümitsiz kavgalarını takip edin. Sonra, Afganistan'a geçin, "Kızıl Moskof'un ve ona uşaklık eden" kahpelerin, milletin başına ne belâlar açtığını, milyonlarca Müslüman'ı nasıl evinden barkından, yerinden yurdundan edildiğini ve yine milyonlarcasının nasıl kahredildiklerini görün. Oradan Filipinlere geçin, milyonlarca Müslüman'ın kendi yurdunda nasıl esir ve parya hayatı yaşamaya mahkûm edildiğini görün ve yılmadan-yorulmadan verdikleri savaşları seyredin. Sonra Hindistan'a geçin, İngiliz sömürge idaresinin, bu eski İslâm Ülkesi'ni nasıl Müslümanlardan alıp putperest Hindulara teslim ettiğini ve orada yaşayan Müslümanların kaçınıcı sınıf insan durumuna düştüğünü ibret alarak görün ve anlayın. Sonra, yine kahpe tertiplerle Pakistan ve Bangladeş'in nasıl birbirlerine düşürülerek ikiye bölündüğünün hikâyesini dinleyin. Daha sonra İran ve Irak'a uğrayın, yıllar boyu süren "kardeş kavgasının" mahiyetini öğrenin, akan kanların ve gözyaşlarının hesabını tutabilerseniz tutun. Bir de Arap Dünyası'nı seyredin, birbiri ile boğuşan emirleri, şeyhleri ve kralcıkları, kurdukları mukavvadan orduları ve devletleri görün, israf edilen petrodollarları ve zenginlikleri esfle öğrenin. Siyonistlerle anlaşarak Arap Dünyası'nı yalnız bırakan Mısır'ı, Kasımpaşa kül-hanisi üslup ve edası içinde hareket eden Kaddafi'yi, aç, sefil ve zelîl Afrika Müslümanlarını ibretle ve dehşetle seyredin. Sosyalizm ile İslâmiyet'i bağdaştırmaya ve uzlaştırmaya (!) çalışan Tunus ve Cezayir'in sefaletine bakın... Yahudi'den çok Müslüman öldüren Suriye yanlısı, İran yanlısı, bilmem ne yanlısı "İslâmî örgütleri" ve "Devrimci terör örgütlerini" yakından tanıyın. Batıya yaltaklanan ve fakat ondan asla yüz görmeyen Fas Kralı'nın acıklı halini istiapla seyredin. Ya moskofla kucaklaşan Suriye...

Türkiye'ye gelince... Durum ortada... Çok çetin problemlerle karşı karşıya olmasına rağmen İslâm Dünyası'nın en iyisi ve en ümit vericisi... Ancak, onun da etrafı düşman güçler ve niyetlerle çevrili... Emperyalist emeller taşıyan kara ve kızıl güçler, beynelmîlel siyonizmin de teşviki ile Türkiye'mizin kalkınmasını, gelişmesini ve yücelmesini engellemek için ne mümkünse yapıyorlar. Olmadık gâilelerle ve tertiplerle bizi içten ve dıştan hırpalamaya çalışıyorlar. Bizim uyanışımızı ve gelişmemizi, İslâm Dünyası'nın uyanışı ve gelişmesi olarak değerlendiriyor ve ne pahasına olursa olsun, bizi durdurmak, hattâ mümkünse parça parça etmek istiyorlar. Ülkemizdeki, her türlü bölücü ve yıkıcı akımı ya destekliyor veya tahrik

ediyorlar. Ülkede panik doğurarak “yöneticileri” yanlış kararlar almaya zorluyorlar. Ateşin üzerine benzin döküyorlar, yangına körükle gidiyorlar. Bizi, kendi kültür medeniyetimizi bizzat kendi ellerimizle yıkmaya ve millî bütünlüğümüzü zedeleyici işler yapmaya teşvik ve tahrik ediyorlar.

İSLÂM ÂLEMİ’NİN DÜNÜ VE BUGÜNÜ

Milletlerin ve medeniyetlerin de “yükselme” ve “düşme” dönemleri var... Milletler ve medeniyetler, belli bir periyot içinde olmasa bile, bazen “yükselirler”, bazen “düşerler”. Halkımız bunu: “Her kemalin bir zevali vardır” atasözü ile özetler.

Durum İslâm Medeniyeti ve Müslüman milletler için de aynıdır. Tarihden öğreniyoruz ki, Milâdî 7. asırda doğan Müslümanlık, yine Milâdî 17. asrın sonuna kadar, müthiş bir dinamizm içinde, hamle üstüne hamle yenilemekte; ilimde, fende, tefekkürde, güzel sanatların bütün dalında büyük başarılar elde etmekte; muhteşem eserler vermekte; her sahada dâhiler yetiştirmekte; fetih ordularını üç kıt’ada dolaştırarak zaferden zafere ulaşmaktadır.

İslâm’ın iman ve ahlâkı ile şereflenen milletler, âdeti birbirleri ile yarışarak kültür ve medeniyet tarihine altın sayfeler eklemektedirler. Araplar, Türkler, Berberîler, Farslar, Hintliler ve diğerleri, ortaya yepyeni terkipler koyarak, yalnız dünyayı hayran bırakmamakta, ona bir nevi “meydan okumakta”...

O zaman ki, dünyanın ve hele Avrupa’nın durumu yürekler acısı idi. Açlık, pislik ve sefalet içinde inleyen, zâlim senyörlerin elinde çırpınan serfler, bir avuç derebeyi-ne ölesiye hizmet eden köleler, Katolik Kilisesi’nin taassup ve baskısı altında kahrolan cahil ve sefil yığınlar... Ne ilim, ne sanat, ne fen, ne tefekkür...

Fakat, 18. asırdan itibaren durum, önce ağır ağır, sonra hızlanarak tersine döndü. Hristiyan Dünyası, uyanmaya, silkinmeye ve gelişmeye başlarken, İslâm Dünyası, hızla dinamizmini yitirerek uyumaya, duraklamaya ve hattâ gerilemeye başladı. Bunun sebepleri üzerinde ayrıca durmak ve çok ciddi araştırmalar yapmak gerekir. Yoksa, birkaç itham cümlesi ile meseleye açıklık getirmek mümkün değildir. İnşallah, fırsat bulursak, bu konuyu da ayrıntıları ile ele almayı düşünüyoruz.

Her ne ise olan olmuş ve 20. asrın sonuna gelinmiştir. Bu asrın ortaya koyduğu tablo şudur: 20. asırda, İslâm Âlemi, zayıflamıştır, zelif düşmüştür, her bakımdan perişandır, geri kalmış topluluklar halinde yaşamaktadır, sömürülmektedir, ezilmektedir, kan kaybet-

mekte ve bol gözyaşı dökmektedir. Öte yandan İslâm Dünyası'nın tarihî düşmanları durumunda bulunan Hristiyan Dünyası, hayrete şayan bir teknolojik gelişme ile iyice güçlenmiş, Siyonizm, açık ve gizli teşkilâtları ile dünyayı sinsice kontrolüne geçirmiş, Hristiyan Dünyası ile cephe birliği yaparak İslâm Âlemi'ne kan kusturmaktadır. Şimdi, Müslüman milletler, dünyanın en mazlum ve en mağdur cemiyetleri durumunda olup “kara”, “kızıl” ve “mavi” emperyalizmin boyunduruğunda inlemektedirler.

Düne kadar, İslâm Dünyası, o derece uyutulmuştu ki, içine düştüğü bu durumu bile idrak edemiyordu. Ustaca propagandalarla uyuşturulmuş ve beyni yıkanmış kişi ve gruplar, çeşitli renkteki emperyalizmin, İslâm Âlemi'ndeki oyun ve tertiplerini göremiyordu. Ama, 20. asrın ikinci yarısından sonra durum, yavaş yavaş değişmeye ve İslâm Dünyası'nda bir uyanış ve yeniden diriliş hareketlerinin işaretleri gözükmeye başladı.

İslâm Dünyası'nın ıstıraplarını tâ yüreğinde duymaya başlayan yepyeni nesiller uç vermeye başladı. İşte, düşmanlarımızı tedirgin eden budur.

YENİ SAVAŞLAR VE TÜRK MİLLETİ

İslâm Dünyası'nın “lider kadroları” ve “aydınları”, gerçekten çok uyanık olmak, çok kahpece ve sinsice plânlanan “çağdaş savaşları” hakkı ile bilmek zorundadırlar.

Artık kahvede sohbet eden vatandaşlarımız bile, “Ülkemiz, ne zaman, biraz huzur yüzü görmeye başlasa, kalkınma hamlemiz hızlansa ve iyi işler yapılsa, düşman çevreler, ne ediyorsa ediyor, başımıza bin bir gaile açmaya başlıyor ve bir kaşık suda fırtına koparıyorlar” diye düşünüp konuşabiliyor. Yani “halkımız” oynanan oyunları, sağduyusu ile seziyor ve ifade ediyor.

Halkımız, bu kadarla da kalmıyor. Oyunun nerelerde tezgâhlandığını ve hangi kişi ve grupları kontrolüne aldığını da büyük bir basiretle tespit ve teşhis edebiliyor ve ona göre tavır alıyor. Zamanı gelince de ağırlığını koyuyor. O, kimlerin “vatanperver”, kimlerin “kindar ve kıskanç”, kimlerin “hayalci”, kimlerin “gafil” ve kimlerin “hâin” olduğunu hayrete şayan bir isabetle tayin ediyor.

Tarihî tecrübesi, Türk Milleti'ne yalnız yüksek bir “sağduyu” kazandırmakla kalmamış, ona, çok sabırlı ve temkinli olmayı da öğretmiştir. O, gerçekten de oynanan oyunları, tezgâhlanan tertipleri “mazlum bir sessizlik” içinde seyrederek ve fakat asla unutmaz. O, farklı düşünce ve inançlar karşısında ne kadar hoşgörüli ise, kendi

millî mukaddeslerine saygı duymayan kişi ve çevrelere karşı da o kadar haşındır.

Türk Milleti, ne kadar kötülenirse kötülensin, ne kadar karalanırsa karalansın, kendine hizmet eden kişileri, kadroları, mütefekkirleri, sanatkârları, ilim ve siyaset adamlarını asla unutmaz ve zamanı gelince hakkını verir. Aksine, Türk Milleti, ne kadar övülürse övülsün, ne kadar şişirilirse şişirilsin, kendine ihanet eden kişileri, kadroları, yazarları, çizerleri ve politikacıları da asla unutmaması ve zamanı gelince lâıyk olduğu yere indirir. Yani, tecrübeler göstermiştir ki, Türk Milleti'ni aldatmak mümkün değildir. Bu gerçeği, herkesin bilmesini, ne kadar çok isterdim.

Bu ülkede yaşayan herkes adımını sağlam atmalı ve gerçekten Türk Milleti'ne samimiyetle hizmet etmeye çalışmalıdır. İktidarı ile, muhalefeti ile, basını ve yayını ile, işçisi ve işvereni ile, bürokrat ve teknokratı ile herkes bilmelidir ki, Türk Milleti, herkesten ve her şeyden önce kendine, kendi tarihine, kendi kültür ve medeniyetine, kendî millî ve mukaddes değerlerine saygı ve ilgi beklemektedir. Kendine tepeden bakan, Türk'ü Türk yapan değerleri tahribe ve tahkire kalkışan kişi ve kadrolar, adları ve sanları ne olursa olsun, bu milletten sevgi, saygı ve itibar beklemesinler.

Ayrıca Türk Milleti'nin sabrını denemeye kalkışmak da doğru değildir. Bunu denemeye kalkışan iç ve dış düşmanların akıbetini öğrenmek isteyenler, biraz tarih okumalıdır.

20. asrın bu son çeyreğinde, yeniden bir uyanış ve diriliş hamlesi içine giren İslâm Âlemi ile ona öncülük etmeye çalışan Türk Milletini içten ve dıştan çelmelemek isteyen “şer kuvvetler” ile bilerek veya bilmeyerek onlara âlet olanlar, akıllarını başlarına toplamalıdır. Bu “uyanış” ve “diriliş” hamlesini, çirkin ve kirli kelimelerle lekelemekten vaz geçmelidirler.

ÇAĞDAŞ SAVAŞLAR VE İSLÂM ÂLEMİ

Zamanımızda savaşlar “çok cepheli” ve “çok biçimli” yürütülmektedir. Basın-yayın ve kitle haberleşme vasıtalarının çok geliştiği, korkunç propaganda tekniklerinin ustalıkla kullanıldığı, ikili üçlü müzakere ve anlaşmalarla hükümetlerin çökertildiği, milletlerin parçalandığı, devletlerin paylaşıldığı, iç ve dış çatışmaların tezgâhlandığı görülmektedir.

Günümüzde, milletlerarası boğuşmalar, hayli maskeli bir biçimde yürütülmektedir. Böylece bir boğuşmada, dost ve düşmanı ayırmak çok zorlaşmıştır. Şimdi, en büyük kazıklar, büyük dostluk

gösterileri esnasında atılmaktadır. İdeolojik savaşlar ve beşinci kol faaliyetleri, çok masum görünüşler içinde ülkelere sızdırılmakta, esefle belirtelim ki, ateşli savaşların yapamayacağı tahribatı yapabilmektedir.

Üzülerek belirtelim ki, yarı ve tam sömürge hayatı yaşamaya mahkûm edilmiş birçok İslâm Ülkesi ve milyonlarca Müslüman, bu “yeni savaş” türüne göre mücadele etmesini bilmemekte, böyle bir savaş için muhtaç olduğu “kadro”ları oluşturamamakta ve “teknikleri” geliştirememektedir.

Günümüzün savaşlarında, “askerler” kadar, öğretmenler, ilim adamları, sosyologlar, psikologlar, sanatkârlar, ekonomistler, fikir adamları, teknokratlar, kısaca bütün aydın kadrolar da önemli görevler yapmaktadırlar. Artık herkes anlamalıdır ki, gerçekte savaşlar, milletlerden çok, onları temsil eden “kadrolar” arasında cereyan etmektedir.

Bir millet, kendini, çağdaş ihtiyaçlara ve şartlara göre savunacak kadrolardan mahrumsa, yabancı iradelere boyun eğmek zorunda kalır.

Bunun için diyoruz ki, İslâm Âlemi, “yabancı ideolojiler”, “bozuk dînler”, “bâtıl inançlar” ve “düşmanca oyunlar” ile mücadele ederken, asrın gerektirdiği bütün teknik ve vasıtalara sahip olmak ve bunları, en iyi şekilde kullanabilecek “kadroları” yetiştirmek zorundadır. Aksi halde, düşmanlarına yenik düşer, zelîl, perişan ve rûsvay olur: İslâm’ın şanını ve şerefini, kendi şahsında alçaltır.

İslâm tarihi, incelendiğinde görülecektir ki, mü’minler, Allah ve Resûlü’nün emir ve ölçüleri içinde, asrın gerektirdiği ilim ve irfana teknik ve vasıtaya sahip olmuş ve bunları hakkı ile kullanabilen “kadrolar” yetiştirebilmişlerse, kendi şahıslarında, İslâm’ın şan ve şerefini yüceltebilmişler, aksi halde, kendileri ile birlikte, mukaddes İslâm Dâvâsı’na da leke sürmüşlerdir.

Bilindiği gibi, ister müspet olsun, ister menfî olsun, her inanç, her fikir ve her ideoloji, kendini “kadrolar” ile temsil ettirir. Kadrosu olmayan “sistemler”, aktüel olmaktan çıkmış, tarihe mal olmuş demektir. Bu duruma düşen bir “dâvâ”nın artık başarı şansı yok demektir. Bu sebepten olacak, “ideolojiler arası” mücadelelerde, esas olan şey, hasım ideolojiyi, yeterli sayı ve kaliteye sahip kadrolardan mahrum bırakmaktır. Bu duruma düşürülen bir “dâva”, cahil ve mutaassıp çevrelerin elinde çirkinleşir ve cazibesini yitirir.

Onun için diyoruz ki, İslâm Dünyası, her sahada çok iyi yetişmiş ve âdeta dehaya ulaşmış, üstün nitelikli ve çok sayıda aydına, su ve

ekmek kadar muhtaçtır. Bunu gerçekleştirmek için, ne lazımsa yapmalıdır.

İSLÂM DÜNYASI'NIN AYDIN KADROLARA İHTİYACI VAR

Sözümüz inananlardır. Muhatabımız “müminler”dir. Başkalarının alınıp gocunmasına gerek yoktur.

Artık bütün müminler ve Müslümanlar görmelidirler ki, yeryüzünde, acımasız bir “milletler” ve “ideolojiler” arası savaş vardır. Bu savaşta ayakta durmak için, sadece haklı olmak yetmez, bu savaşların gerektirdiği güçlere de sahip olmak şarttır. Üstelik bu güçleri, bizzat oluşturmak zorundasınız. Hayat hakkınızı “yabancı kadroların” himmet ve merhametine terk ettiğiniz andan itibaren mahvoldunuz demektir.

Asla unutmamak gerekir ki, düşmanlarımız bize, kendi kültür değerlerini aşlamak ve bizi, kendi ideolojilerine hizmet ettirmek için, her şeyden önce, bize ait millî ve mukaddes değerleri gözden düşürmek isterler. Bu esnada “düşman” bize, çok yakın bir “dost” ve “koruyucu” tavrı ile sokulur; zehrini, beynimize ve kalbimize çok ustaca akıtır... Bizi, düşmanlarımızın bu gibi tasallutundan korumak isteyen Yüce Allah, Kur’ân-ı Kerîm’inde - meâlen- şöyle buyurur: **“Kâfirleri dost ve veli edinmeyiniz”**. (Al-i İmran/ 28).

Görülüyor ki, Müslümanlar, kalkınmalarını ve gelişmelerini “yabancı kadrolardan” ve “yabancı ideolojilerden” beklemeyecekler, yaşamak isteyen her insan topluluğu gibi, onlar da, her şeyden önce, kendi ayakları üzerinde durmasını bileceklerdir. Çünkü, başkalarından yardım ve destek alarak uzun müddet ayakta durmak mümkün değildir.

O halde, şu anda, Müslüman aydınlara düşen ilk iş, her şeyden önce, İslâm itikat ve imanı ile yeni baştan, bizzat kendi kafasını ve vicdanını yıkayıp arındırmak, sonra da bu imanın tavizsiz, akıllı ve seçkin bir elemanı olarak, kendi “ihtisas dalında”, İslâm’a hizmet etmektir. Güçlü ve ilmnî araştırmalarla, İslâm’ın çeşitli konulardaki “tez”ini gündeme getirmek ve bunu âlemşûmul bir mesaj biçiminde ortaya koyarak insanlığın uyanışına ve kurtuluşuna yardım etmektir.

Şu anda, İslâm Dünyası’nın böyle perişan bir halde bulunmasının sebeplerinden biri de gerçekten muhtaç olduğu sayı ve kalitede “inanmış aydın” sahip olamayışındır. Müslüman halk ve aileler bile bunun farkındadırlar. Bunun için, mümin aileler, ne yapıp yapıp çocuklarını okutmak, yetkili ve etkili makamlara getirmek için çırpınmaktadırlar. Fakat, “şer kuvvetler” de boş dur-

mamakta, Müslüman halkın bu iradesini etkisiz duruma sokmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Evet, bazı İslâm ülkelerinde durum bu...

İslâm Dünyası'nı ya "tam sömürge" veya "yarı sömürge" statüsünde tutmak ve görmek isteyen "dış düşman güçler", kendilerine destek olacak "işbirlikçi iç güçler" de temin etmeye çalışırlar. Şu veya bu şekilde bulurlar da... Bunlar, ya satın alınmış hâinlerdir veya gözü kapalı gafillerdir.

Evet, bu "iç ve dış düşmanlar", akla hayale gelmeyecek oyun ve tertiplerle, beyinleri allak bullak edecek propaganda ve yaygaralarla ortalığı karıştırır, ülkede bir terör havası estirir, Müslümanları baskı altına alır, özlenen kadroların doğuşunu önlemeye, en azından geciktirmeye çalışırlar; yetişmiş kadroları etkisiz kılar, kendi yandaşlarına yol açarlar, "inanmış aydınları" fonksiyonsuz kılmak için ne mümkünse yaparlar.

İSLÂM DİNİ'NİN KAYNAKLARI VE Kur'ân-ı KERÎM

Dinde "arınmak" demek, mümin vicdanları ve kafaları, dinin "aslı kaynakları" ile yıkayarak, her türlü kirden ve pastan, yani bâtil, yanlış ve sapık inançlardan, dinî hayata sokuşturulmak istenen "bid'ât"lerden temizlemek demektir. İslâm'da, her yüz yılda bir geleceği müjdelenen "mücedditlerin" vazifesi budur ve bu olmuştur.

İslâm'da "teceddüt" (yenilenme), asla "dinde reform" mânâsına gelmeyip dinin yanlış ve aykırı yorumlarla soysuzlaştırmasını önlemek ve dinî, gerçek mecrasında tutarak, yepyeni kadro ve müesseseler ile fonksiyonel hale getirmek demektir. İslâm tarihinde yetişen bütün büyük mücedditlerin, meselâ İmam-ı Âzam'ların, İmam-ı Gazalî'lerin, İmam-ı Rabbanî'lerin ve daha nice dîn büyüklerinin yaptığı iş budur. Bu büyüklerin yegâne gayreti, bütün müminleri "İslâm'ın ana caddesinde" tutmak, onların "aykırı" kollara ve yollara düşmesini önlemektir.

Bilindiği gibi, İmam-ı Âzam Hazretleri'nin tespitlerine göre, "dinin aslı kaynakları" (Edille-i Şer'iyye) dörttür. Bunlar: Kitap, Sünnet, İcma-ı Ümmet ve Kıyas-ı Fukaha"dır. Bunların yanında "dini ispat ettiği" yani ona aykırı düşmediği müddetçe "orf ve âdete" uymak da emredilmiştir.

Günümüzde bazı kişi ve gruplar, kim bilir nasıl niyet ve gayretle, İslâm Dini'nin kaynaklarını teke indirmekte, Kur'ân-ı Kerîm'den başka "kaynak" kabul etmemektedirler. Bazıları da bize "Kur'ân ve Sünnet yeter" demekte, "Edille-i Şer'iyye"yi ikiye indirmektedirler.

Bu gibileri, böyle yapmakla, dînî hayatı “bid’ât”lerden arındıracaklarını, 1400 yıllık İslâmî tecrübe içinde, hayatımıza katılan bozuk ve bâtıl inançları ve yaşayış biçimlerini yok edeceklerini, mezhep farklarını ortadan kaldıracaklarını, yepyeni “Kur’ân yorumları” ile çağdaş gelişmelere ayak uyduracaklarını sanırlar.

Biz, bu gibilere, hemen bildirelim ki, “Edille-i Şer’iyye” yi ihmal ve inkâr eden, onu, bire veya ikiye indirmeye çamsan kimseler, her şeyden önce, “Hidayet Rehberimiz olan Kur’ân-ı Kerîm’e” muhalefet etmektedirler. Çünkü, dînî hayatın tanziminde, nelere uyup nelere uymayacağımızı, bizzat yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm bildirmektedir. Yani, bugüne kadar gelen İslâm büyükleri ve mücedditleri, “Edille-i Şer’iyye”nin nelerden ibaret olduğunu, bizzat Kur’ân-ı Kerîm’i tetkik ederek çıkarmışlardır. Dînin “aslî kaynaklarını” haber veren yüzlerce âyet-i kerîme vardır. Biz, birer örnek ile yetinelim. İşte Kur’ân-ı Kerîm’e uymamızı emreden âyet meali: “Bu, **bir** kitaptır ki, **bütün insanları, Rablerinin izni ile karanlıklardan aydınlığa, O yegâne gâlip, hamde lâıyk olan (Allah)’ın yoluna çıkarman için, onu sana indirdik**”. (İbrahim/1). Evet, dînimizin ana ve temel kitabı Kur’ân’dır.

Dînimizin “ikinci temel kaynağı Sevgili Peygamberimiz’in Sünnetidir”. İşte bu hususu açıklayan âyet meali: “**De ki, eğer Allah’ı seviyorsanız, hemen bana uyun ki, Allah da sizi sevsin**”. (Âl-i İmran/31). Müslüman için örnek şahsiyet Hz. Muhammed’dir (O’na binlerce selâm olsun), O’na uyan kurutulur.

Dînimizin “üçüncü temel kaynağı” İcma-ı Ümmet olup her şeyden önce, Yüce Ashab-ı Kirâm’ın davranışlarını örnek almaktır. Çünkü, onlardan hem Allah razıdır ve onlar Allah’tan razıdırlar ve İslâm’da “öncü kadro” onlardır. İşte bu hususu açıklayan âyet-i kerîme meali: “(İslâm’da) **Birinci dereceyi kazanan Muhacirler, Ensar ile onlara güzellekle tâbi olanlardır. Allah, onlardan razı olmuştur, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. Bunlar için, altlarından ırmaklar akan ebedî cennetler hazırlandı. Bu ne büyük saadettir**”. (Et-Tevbe/100).

Dînimizin “dördüncü kaynağı”, dinde birer otorite haline gelmiş ve gerçekten manevî olgunluğa ermiş ve Yüce Kitabımız’da “Ehl-i zikir” olarak övülen “dîn âlimleri”nin yukarıda saydığımız kriterlere aykırı düşmeyen görüş ve icihadlarıdır. Bu konuda, şöyle buyrulur: “**Bilmiyorsanız, zikir erbabına sorunuz.**”, (Kur’ân-ı Kerîm, en-Nahl/43). Ve bu konuda bir âyet-i kerîme meali daha: “**Ö gün ki, insan sınıflarından her birini, biz, imamları ile çağıracağız**”. (el-İsra/71).

HİDAYET REHBERİMİZ: Kur'ân-ı KERİM

Bizzat Şanlı Peygamberimizin ifadeleri ile: **“Kur'ân-ı Kerîm, hidayet ve nûr”** kaynağımız ve temel kitabımızdır.

Kur'ân-ı Kerîm, “mahlûk” olmayıp “kelâmullah”tır. O’nu bizzat Yüce Allah, “vahiy” yolu ile Sevgili Peygamberimize indirmiştir ve O’nun koruyucusu da bizzat Allah’tır.

Bu husus, Yüce Kitabımız’da şöyle ifade buyrulur: **“Kur'ân'ı biz indirdik, biz. O'nun koruyucuları da şüphesiz ki, biziz”**. (el-Hicr/9). Gerçekten de Kur'ân-ı Kerîm’in düşmanları, daima karşılarında Allah’ı bulmuş ve asla bu Yüce Kitab’a zarar verememişlerdir.

Bütün peygamberler gibi, Sevgili Peygamberimiz de insan idi. Ancak, diğer peygamberler gibi, O’na da “vahyediliyor”du. Bu konu, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm’de şöyle açıklanır: **“De ki, ben de sizin gibi bir beşerim.** (Ancak), **banana, Allah’tan başka ilâh olmadığı vahyediliyor”**. (el-Kehf/110).

Kur'ân-ı Kerîm hariç, diğer “mukaddes kitaplar”, belli kavimlere, belli zaman ve mekânlara gönderilmişlerdi. Yani, hiçbir peygamberin daveti, Şanlı Peygamberimiz’inki kadar âlemşümül olmadı ve olamadı. Nitekim Yüce Rabbimiz, Sevgili Peygamberimize şöyle hitap buyuruyordu: **“Biz, seni, ancak, âlemlere rahmet olarak gönderdik”**. (el-Enbiya/107).

Başka bir âyet-i kerîmede de meâlen şöyle buyuruluyordu: **“De ki, ey insanlar! Ben, sizin hepinize gönderilen Allah Resulü’yüm”**. (el-Âraf/158).

Ayrıca, Sevgili Peygamberimiz’e, “vahiy yolu” ile gönderilen yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm, Yüce Allah tarafından şöyle takdim ediliyordu: **“O, ancak âlemlere zikir (ve nasihattir”**. (el-Kalem/52).

Yüce Rabbimiz’e göre, Kur'ân-ı Kerîm’in nurundan mahrum olan bir cemiyet ve dünya, “karanlıkta kalmış” demektir. Bunun için Yüce ve Mukaddes Kitabımız’da Sevgili Peygamberimiz’e şöyle buyrulur: **“Bu, bir kitaptır ki, bütün insanları, Rablerinin izni ile, karanlıklardan aydınlığa, O, yegâne galip, hamde lâıyık olan (Allah)’ın yoluna çıkarman için, o ana indirdik”**. (İbrahim/1).

Artık, dost ve düşman, herkesin itiraf etmek zorunda kaldığı gibi, Kur'ân-ı Kerîm, başlı başına bir mucizedir. O, yalnız “Yüce Tevhid” inancı ve “muhteşem muhtevası” ile değil, üslûbu, ifade kudreti, güzelliği, açıklığı ve eskimezliği bakımından da bir

hârikadır. Kur'ân-ı Kerîm'in tertibi, akıllara şaşkınlık verecek bir canlılık ifade etmektedir.

Yüce ve mukaddes Kitabımız, bütün zaman ve mekânların “düşünen insanının” beyin kavurucu sorularına, akıl ve idraki hayrette bırakan ve ruhu doyuran cevaplar vermektedir. Hiçbir şair ve yazar, ondaki ifadeye, hiçbir mütefekkir ondaki derinliğe, hiçbir dehâ ondaki estetiğe ulaşamaz. Öte yandan, O, bir mucize olarak “Allah'ın koruması altındadır”; O'nu bozmak, O'nu tahrif etmek, O'nu ortadan kaldırmak, O'nu etkisiz duruma getirmek, O'nun açık ve kesin hükümlerini art niyetli yorumlarla saptırmak isteyenler daima hüsrana uğramışlardır. Bundan sonra da uğrayacaklardır.

İslâmiyet, bir bakıma, tek başına Kur'ân-ı Kerîm demektir. Sünnet, İcma-ı Ümmet ve Kıyas-ı Fukaha adı verilen “dînî kaynaklar”, hep bu mübarek Kitab'ın aydınlığında yoğrulmuş ve boy vermişlerdir. İslâm'ın temel kitabı Kur'ân-ı Kerîm'dir, diğer kitapların ve kaynakların şerefi de O'na nispetle tayin olunur.

DİNİN TEMEL KAYNAKLARINDAN: “SÜNNET-İ SENİYYE”

Dînimizde “temel kitap” ve “temel kaynak”, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'dir. Bütün müminlerin, buna göre hareket etmesi şarttır.

Yüce kitabımız'dan öğrendiğimize göre, Müslümanların dînî hayatına yön veren “temel” kaynakların biri de Sevgili Peygamberimiz'in “Sünnet”idir. Yani, O'nun yaşayışı, ahlâkı, sözleri, halleri ve davranışları bütün müminler için “örnek”tir. O'nu örnek almamızı, bizzat Yüce Yaratamız, Kur'ân-ı Kerîm'inde emretmektedir. İşte, bu hususu teyid eden âyet-i kerîme mealleri:

“Biz, peygamberleri, Allah'ın izni ile ancak, kendilerine itaat edilsin diye gönderdik”. (en-Nisâ/64).

“Allah'a ve Resulüne itaat edin ki, size merhamet edilsin”. (Âli İmran/132).

“Kim, Allah'a ve Peygamber'e itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerle, sıddıklarla, şehitlerle ve en iyi insanlarla beraberdirler. Onlar, ne iyi arkadaşlardır”. (en-Nisâ/69).

“De ki, eğer Allah'ı seviyorsanız, hemen bana uyun ki, Allah da sizi sevsin”. (Âli İmran/31).

“And olsun ki, Resûlullah'ta, sizin için, Allah ve Âhîret gününü ummakta olanlar, Allah'ı çok zikredenler için, güzel bir örnek vardır” (el-Ahzab/21).

Görülüyor ki. Sevgili Peygamberimiz'e "itaat etmemizi", O'nu "örnek almamızı" ve "O'na uymamızı" bizzat Cenab-ı Hak, Kur'an-ı Kerîm'inde ısrarla emretmektedir. O halde, her türlü bahanelerle, Sevgili Peygamberimiz'in "Sünnetini" reddetmeye çalışan ve "Biz Kur'ân-ı Kerîm'den başka kaynak tanımıyoruz", "Biz, ilhamımızı sadece ve ancak Kur'ân'dan alırız. Başka kaynağa ihtiyacımız yok" diyenler; acaba bizzat Kur'ân-ı Kerîm'e muhalefet ettiklerinin farkında değiller mi?

Bazıları, bu kadar açık konuşmazlar da dolaylı biçimde bu düşüncelerini ortaya koyarlar. Böyleleri, "Efendim, piyasa uydurma hadislerle dolu!.. Hangisine güvenelim?" diyerek gelmiş-geçmiş bütün İslâm büyüklerini, "Hadîs âlimlerini", müctehid ve evliyayı lekeleme cihetine giderler. Onları "uydurma hadîşçi" olmakla itham ederek, bilerek veya bilmeyerek dînimizi içten tahribe yönelirler.

Oysa, başta İslâm düşmanlarından meşhur Voltaire olmak üzere, bütün dünya: "Hayatı, yaşayışı, ahlâkı ve sözleri O'nun kadar; inceden inceye tespit edilen başka bir kişi yoktur", diye itiraf ediyor.

Gerçekten de Buhari, Müslim, Tirmizî, Ebu Davut, Nesâî ve daha nice dîn büyükleri, hadîs imamları, İslâm âlim ve evlîyası Sevgili Peygamberimiz'in "örnek hayatını" ve "mübarek sözlerini" kendilerine has ve en titiz metodlar-la incelemiş ve bize ulaştırmışlardır. Bütün bunları tekzib etme gayretleri, acaba kime hizmettir?

Her hadîs imamının kendine göre bir "Hadîs kritik metodu" vardır. Onlar, bu konuda yanılmamak, en küçük bir hatâyâ yer vermemek için yıllar yılı emek vermiş, halisane alın teri ve göz nuru dökmüşlerdir. Hiç şüphemiz yoktur, bu büyüklerle saygı duymayanlar, ya art niyetli "dîn tahripçileri" veya hasta ruhlu zavallılardır.

DÎNİN TEMEL KAYNAKLARINDAN: "İCMÂ-I ÜMMET"

Dînimizin "temel kaynakları"ndan biri de "icmâ-ı ümmet"tir. "Kitap" ve "Sünnet"ten sonra başvuracağımız üçüncü kaynak...

"İcmâ" sözünün lügat mânâsı, azmetmek, gayret etmek, söz birliği etmektir. Dînimizdeki ıstılâhî mânâsı ise, Sevgili Peygamberimiz'den sonra gelen İslâm âlimlerinin, dînî bir konuda sözbirliği etmesi veya sözbirliği içinde bulunmasıdır.

Dînimizde, Ashab-ı Kiram'ın ve onlara "güzellikle tâbi olanlar" ile onları görenlerin "icmâr" müminler için önemli bir delil ve senettir. Daha sonra gelenlerin ve dîn âlimi olmayanların "sözbirliğine" icmâ denmez.

Bazı kişi ve fırkalar, her nedense, İslâm'ın bu üçüncü kaynağını (icmâi) red ve inkâr etmeye çalışırlar. Oysa, bu konuda ihmal ve inkâr edilmesi mümkün olmayan deliller vardır. Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır: “(İslâm'da), birinci dereceyi kazanan Muhacirler, Ensar ile onlara güzellekle tâbi olanlardır. Allah, onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan **razı** olmuşlardır. Bunlar için, altlarından ırmaklar akan ebedî Cennetler hazırladık. Bu ne büyük saadettir”. (et-Tevbe/100).

Bu âyet-i kerîme, çok açık ve kesin bir ifade ile Ashab-ı Kiram'ın (Muhacir ve Ensar'ın tümünün) İslâm'ın “birinci derecede” temsilcileri olduklarını; bunlara “güzellekle tâbi olanların” (diğer Ashabın, Tabî'nin, Tebe-i Tabî'nin) de çok yüksek mertebeler ihraz ettiklerini; bunların cümlesinden Yüce Allah'ın “razı” olduğunu; onların da Yüce Allah'tan razı olduklarını, hepsinin de Cennet'e gideceklerini bildiriyor. O halde, Ashab-ı Kiram'ın “icmâmı” ve onlara güzellekle tâbi olmuş “tabînin” ve “tebe-i tabînin” icmâmı, dinde senet ve delil saymamak neden?... Allah'ın sevdiği, kendilerinden, yaşayış ve davranışlarından “razı olduğu” ve Peygamberimiz'in arkadaşları ve takipçisi olmakla şereflenmiş, bu yüce kadronun sözbirliği ile bildir-diği hususları reddetmek hangi mümine yakışır?

Ehl-i Sünnet ve'l Cemaat'ın büyük imamları, İmam-ı Âzam, İmam-ı Mâlik, İmam-ı Şafî ve İmam-ı Hanbel, sözbirliği ile “ümmetin İcma”nı, dinde delil ve senet kabul etmişlerdir. Yani, “İcma-ı Ümmeti” reddedenler Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat yolunda olamazlar.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, Sevgili Peygamberimiz, Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'e uyarak yaşarlardı. Bütün Ashab-ı Kiram da Kitab'a ve Şanlı Peygambere uyardı. Onlardan sonra gelen müminler ise Kitab'a, Peygamberimiz'in Sünneti'ne ve Ashab-ı Kiram'ın yaşayış biçimine uydular. Böylece müminler için bir “Sünnet ve Cemaat Yolu” teşekkül etti. Nitekim yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm, bizden de bu yola uymamızı istemektedir. Şu âyet-i kerîme mealini birlikte okuyalım: **“Kim, kendisine doğru yol besbelli olduktan sonra, Peygamber'e muhalefet eder, müminlerin yolundan başkasına uyup giderse, onu, döndüğü o yolda bırakırız. (Fakat Âhiret'te de) kendisini Cehennem'e koyarız. O, ne kötü bir yerdir”**. (en-Nisâ/115).

Evet, icma-ı ümmet, başka bir ifade ile “müminlerin tuttukları yol”dur. Bu yol, Kitab'ın, Sünnet'in, Ashab'ın ve onlara güzellekle uyanların yoludur.

İSLÂM'IM TEMEL KAYNAKLARINDAN: "İCTİHAD"

"İctihad", bir ıstılah olarak "hukuk" ve "dîn" sahasında çok geçer. Bilindiği gibi, hukuk sahasında, kanunî bir boşluk bulunan bir meselede, hâkimin, hukuk bilgisine ve yetkisine dayanarak karar vermesidir.

Dînimizde ise "ictihad", Kitap ve Sünnet'te apaçık belirtilmeyen mesele'leri, açıkça bildirilen dinî hükümlere benzetip yeni hükümler çıkararak çözmek demektir.

Nasıl ki, hukukta, Anayasa ve kanunlarla belirtilmiş hususlarda hâkimin ictihad yetkisi yoksa, dînimizde de "Kitap" ve "Sünnet" ile bildirilen konularda "ictihad" yapılamaz. Bu husus Mecelle'de şöyle ifadesini bulur: "Mevrid-i nâssda içtihadı mesağ yoktur" (Madde: 14). Yani, ortada apaçık bir nâss varsa, ictihad yapılamaz.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de biz Müslümanlara şöyle buyrulur: **"Bilmiyorsanız, zikir erbabına sorunuz"** (en-Nahl/43). Burada geçen "zikir erbabı" ifadesini, başta, büyük müfessir Kadı Beyzavî Hazretleri olmak üzere, birçok İslâm büyüğü, "dîn âlimi ve müctehidi" olarak yorumlamışlardır. Böyle olunca, yukarıdaki âyeti kerîmenin mânâsını şöylece ifade etmek mümkün olur: **"Bilmediğiniz meseleleri, dîn sahasında yetişmiş âlim ve müctehidlere sorunuz"**. Yani, dînimiz, İslâm'ın dördüncü temel kaynağı olarak "ictihad etmeyi" emreder.

Esasen, bu hususu açıklayan meşhur bir hadîs-i şerîf **de** vardır ki, bilirsiniz. Sahabî'den Muaz bin Cebel Hazretleri anlatıyorlar: "Resûlullah beni Yemen'e gönderdikleri zaman şöyle buyurdular:

"Sana bir mesele getirildiği zaman ne ile hükmedeceksin?", ben, Allah'ın Kitab'ı ile hüküm vereceğim, dedim. O zaman şöyle buyurdular:

'Allah'ın Kitabı'nda bulamazsan?', ben, Resûlullah'ın Sünneti ile diye cevap verdim. O zaman da şöyle buyurdular:

'Peki, Resûlullah'ın Sünnetinde de bulamazsan?', ben, o zaman İCTİHAD EDERİM, dedim.

Bu cevabımdan Allah'ın Resulü, memnun kalarak şöyle buyurdular: **'Elçisini, Resûlullah'ın razı olacağı şekilde konuşturan Allah'a hamd olsun'**. (Ebu Davut, Tirmizî, Darimî, Mişkat).

Bu emirlerden anlaşıldığına göre, yüksek seviyedeki ilim adamları, Kitap ve Sünnet'in aydınlığında yürüyerek, Müslümanların sorularını cevaplandıracaklar, meselelerine çözüm getirecekler, onları sıkıntılardan kurtaracak ve dînî hayatlarına ışık

tutup işleri kolaylaştıracaklardır. Bu husus, birçok âyet ve hadislerle onlara verilmiş bir vazifedir. Onlar, bundan kaçamazlar. Böyle düşününce, “kıyas” ve “ictihad” kavramları, dinde sonradan çıkmış değildir; “Asr-ı Saadet”ten beri vardır.

Böyle olunca, ehliyet ve liyakat sahibi, gerçek dîn ve ilim müte-hassıslarının, gerektiği zaman, Kitap ve Sünnet’in aydınlığında yürüyerek İslâm’ın herkesçe kolay idrak edilemeyen hükümlerini bulup çıkarmaları, mantık ve delilleri ile birlikte ortaya koymaları zarurîdir. İslâm tarihinde böylece yetişmiş, çalışmış, eser vermiş dîn büyüklerine “müctehid” denmiştir.

Bunların en meşhurları şunlardır: İmam-ı Âzam Ebu Hanife, İmam-ı Mâlik bin Enes, İmam-ı Şafî Muhammed bin İdris, İmam-ı Hanbel Ahmed bin Muhammed Hazretleri’dir. Bunlardan sonra yetişen daha pek çok müctehid var: İmam-ı Yusuf, İmam-ı Muhammed, İmam-ı Züfer, İmam-ı Rafî, İmam-ı Nevevî, İmam-ı Gazalî, İbn-i Nüceym... gibi daha niceleri... Bu yüce dîn büyüklerini saygıyla, rahmetle, minnet ve şükranla yâd etmek gerek. Yüce Allah, cümlesinden razı olsun.

DİNDE ANARŞİ DOĞURMAK İSTEYENLER

Anarşi, çok boyutlu bir hâdisedir. Onu yalnız, emniyet ve asayişin ihlâli biçiminde anlamak çok eksik olur.

Anarşistler, cemiyet hayatını etkileyen her sahada aktif olmak isterler. Onlar, yalnız cemiyetleri değil, kafaları ve vicdanları da allak bullak etmeyi severler. Onlar, anarşiyi, ferdî ve içtimaî hayatın her noktasına bulaştırmakla başarılı olacaklarını da bilirler. Onun için, birçok kimsenin, emniyet ve asayişini ihlâl eden anarşinin yanında, trafik anarşisinden, çarşı pazar anarşisinden, dilde anarşiden ve dinde anarşiden söz etmesi boşuna değildir.

“Anarşi”, bir bakıma, cemiyeti, kaosa itmek; ferdi, aklî ve vicdanî çatışmalar içinde bunalıma sürüklemek demektir. Bu sebepten olacak, günümüz soğuk savaşlarında, hasım ülkeler, birbirlerine karşı, çok boyutlu bir “anarşi programı” uygulamaktadırlar. Anarşiyi, mümkün merteye her sahaya yaymak; her sahada, mevcut olan dengeleri sarsmak; cemiyeti birbirine bağlayan bağları koparmak, maddî ve manevî bütün hayatı rotasından çıkarmak, çatışkan kamplar ve gruplar ihdas etmek...

İtiraf edelim ki, ister kitle haberleşme vasıtalarının ve artan içtimaî temasların bir sonucu olarak, ister emperyalist niyetlerin plânlı ve programlı bir mücadelesi şeklinde yorumlansın, ülkemiz de çok

boyutlu bir anarşiye doğru itilmektedir. Çeşitli anarşik olayların yanında “dinde de anarşi doğurmak isteyenler var”. Biz, bugün, kısa da olsa, bu konuya temas etmek istiyoruz,

Türk Milleti, bin yıldan beri Müslüman’dır. Dîn sahasında büyük otoriteler yetiştirmiş, asırlarca İslâm Dünyası’na öncülük etmiş ve dîn sahasında sapık yolların ve kolların doğmasına karşı çıkmış, İslâmiyet’i, saf ve berrak tutmak için ne mümkünse yapmıştır. Hayrete şayandır ki, dinde ne kadar bozuk fırka ve cereyan varsa, hep dışarıdan ülkemize sızmaya çalışmış ve zayıf düştüğümüz dönemlerde de başarılı olmuştur.

Durum, günümüzde de aynıdır. Hemen belirtelim ki, kendi siyasî ideolojisi haline getirdiği “inançlarını” ülkemize yerleştirmek için çırpınırken, Arabistan’ın çeşitli ülkelerinden Vehhabîlik, Mezhepsizlik ve Baasçılık hareketleri de dîn hüviyeti ile sızdırılmak istenmektedir. Hepsî de ortaklaşa, asırlardır rehber edindiğimiz İmam-ı Âzam, İmam-ı Mâlik, İmam-ı Şafî, İmam-ı Hanbel, İmam-ı Gazâlî, İmam-ı Rabbanî gibi dîn büyüklerine saldırmak, büyük hadis imamlarını İmam-ı Buharî’yi, İmam-ı Müslim’i, Ebu Davud’u, Tirmizî’yi, Nesâî’yi, İmam-ı Ahmed’i uydurma hadisçilikle itham etmek, büyük İslâm müfessirlerini küçümsemek ve itikat imamları İmam-ı Mâtürîdî ve İmam-ı Eş’ârî’yi unutturmak, İslâm ve Türk dünyasının yetiştirdiği “ulu mutasavvıfları” şu veya bu şekilde itham etmek için âdeta sözbirliği etmiş gibi hareket etmektedirler ve sanıldığından çok tahribat yapmaktadırlar.

Açıkça veya sinsi yollarla kafalarımızda ve vicdanlarımızda anarşi doğurmak isteyen bu saldırılara karşı mutlaka tedbir alınmalıdır. Bunun da en kestirme yolu, çok geniş ve akıllı bir plân ve programa dayanan bir “dîn eğitim ve öğretiminin” mutlaka başarıya ulaştırılmasıdır. Şu veya bu komplekse kapılarak “dîn sahasını” başıboş bırakmak, dînin yalan ve yanlış yorumlanmasına fırsat ve imkân tanımak çıkar yol değildir.

LÂİKLİK, DÎN VE DEVLET ÜZERİNE

Türkiyemiz’de, aşağı yukarı 60 yıldan beri, hiç gündemden gitmeyen ve sürekli tartışılan bir konu haline gelen, temel meselelerimizden biri de “lâiklik, dîn ve devlet münasebetleridir.

Ben, bildim bileli, bu mesele gündemdedir ve hararetli konuşmalara, sert tartışmalara ve hattâ üzüntü verici çatışmalara konu olacak kadar canlıdır. Cemiyetin çeşitli kesimlerinden çok farklı fer-yatlar gelmektedir. Bazılarına göre, ülkemizde “lâiklik tehlikede-

dir”, “irtica hortlamaktadır”, “teokratik devlet özlemcileri işi azıttılar”, “iktidar, şeriatçılara ödün vermektedir”; bazılarına göre, ülkemizde “Lâiklik bahane edilerek dîn ve vicdan hürriyeti kısıtlanmak istenmektedir”, “irtica geliyor maskesi altında, müminler tedirgin edilmek isteni-yor”...

Evet, yıllar yılıdır, bu ve benzeri lafları dinleye dinleye bir hal olduk. Politikacı, yazarı, çizeri, aydını, yanaydım ve bütün kesimleri ile cemiyet, böylece meşgul, böylece tedirgin... Demek ki, mesele mühim ve saha, gerçekten aydınlanmaya muhtaç... Cemiyeti, çeşitli açılardan tedirgin eden bu konuda, objektif ve namuslu tahlillere ihtiyaç var.

Şöyle bir bakıyoruz, Batı demokrasilerinde böyle bir problem yok... Orada, hiçbir politikacı, yazar ve çizer “lâiklik, dîn ve devlet münasebetleri” konusunda, bizdekine benzer bir beyanat vermemekte, endîşe ifade edici bir tavırla ortaya çıkmamakta... Orada, ne “lâiklik tehlikeye düşmekte”, ne “irtica hortlamakta”, ne de “dîn ve vicdan hürriyeti kısıtlanabilmekte”, ne “dîn ve vicdan istismarı yapılabilmektedir”... Onlar, bu meseleyi, açık ve seçik bir şekilde halletmişler, kavramları, yerli yerine oturtmuşlar, sahayı iç ve dış istismarlara kapatmışlardır.

Demek ki, durum, bizde böyle, değil. Yani, Anayasa’da ve kanunlarda kavramlar, açık ve seçik bir şekilde tarif edilmemiş, kafalarda ve vicdanlarda yerli yerine oturtulmamış, saha sübjektif yaklaşımlara, indî yorumlamalara ve istismarlara açık bırakılmış...

Gerçekten de öyle... Meselâ, kime sorarsanız sorunuz: “Lâiklik nedir?”. Hemen cevap verirler: “Dîn ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır”. O halde T.C. Anayasası’na, lâikliği, böylece tarif edip koymak gerekmez mi? Ama, bizde, her nedense böyle olmuyor ve Anayasa’da “lâiklik” tarif edilmeden yer alıyor. Dolayısı ile farklı yorumlara, çelişmelere ve çatışmalara kaynak oluyor. Tabii, bunun da sebepleri var...

Bu hususu, zaman zaman bazı yetkililere sormuşumdur. Batı’da birçok devlet, bu meseleyi, kökünden halletmiş, “dîn ve devlet işlerini” birbirinden ayırmış ve bu hususu anayasasında da belirtmiş, “Devletî, dînin ve dîni devletin baskı ve kontrolünden kurtarmıştır”.

Eğer, lâiklik bu ise ve Türkiye Cumhuriyet’i de Batı’lı mânâda “lâik” ise, neden bizde de bu yola gidilmiyor? Bilindiği gibi, bizde “Diyanet Teşkilâtı” resmen devlet içinde bulunmakta, Diyanet İşleri Başkanı, bir devlet memuru olarak hizmet görmekte, camilerde görevli tüm personel, devletçe tayin edilmekte ve genel bütçeden

maaş almakta, dîn dersleri, devlet okullarında ve mecburî olarak okutulmakta, bu konudaki müfredatı, bizzat devlet hazırlamaktadır...

Bütün bunlardan sonra, “lâiklik, din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasıdır” denmektedir... Bu durum, ister istemez, ülkemizde, kavram kargaşalarına sebep olmakta...

Ülkemizdeki “lâiklik kavramı” etrafında çetin anlaşmazlıklar ortaya çıkmaktadır. Yani, lâiklik, konusunda, açık ve berrak bir tarife ulaşmadıkça ve bu hususu, Anayasa ve kanunlarda apaçık belirtmedikçe, konu, çeşitli biçimde ele alınmaya ve hattâ istismara açık olacaktır.

ÜLKEMİZDE LAİKLİK, DİN VE DEVLET MÜNASEBETLERİ

Lâikliği, teorik olarak “Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılması” olarak tarif ettikten sonra, Yahudî ve Hristiyan vatandaşlarımızın dîn işlerini, eğitim ve öğretim hakkını kullanmayı “kendi cemaatlerine” bırakıp Müslümanların “dînî teşkilâtlanmasını”, “dîn eğitim ve öğretim faaliyetlerini”, Anayasa ve kanunlarla T.C. Hükümetlerine bırakırsanız, gerçekten de işiniz zorlaşır ve kavram kargaşalığına sebep olursunuz. Nitekim, ülkemizde, “lâiklik, dîn ve devlet münasebetleri” konusundaki tartışmaların ve çatışmaların kaynağı, işte bu durumdur.

Görünen odur ki, ülkemizi yöneten kadrolar, hem “dînin devleti kontrol etmesini” istememekte, hem de “dînin devlet kontrolünde kalmasını” istemektedirler. Yahudî ve Hristiyan vatandaşların bu konudaki hak ve hürriyetleri, anlaşmalarla - bilhassa Lozan Anlaşması ile- teminat altına alınmış, onlar, “lâik devletin gereğine göre” yaşamaktadırlar. Fakat, yüzde 99’u Müslüman olan vatandaşlarımız, böylece hareket edememektedirler. Bu durum, ister istemez, çeşitli sıkıntılara sebep olmaktadır.

Bazı ilim ve fikir adamlarına göre ülkemizdeki bu uygulama, bizim şartlarımızın tabîî bir gereğidir. Başka türlü hareket etmeye, yani Müslümanların da Yahudî ve Hristiyanlar gibi, kendi dini cemaatlerini kurarak, kendi din işlerini yürütmelerine ve devletten müstakil olarak eğitim ve öğretim faaliyetlerini plânlamalarına fırsat ve imkân vermek mümkün değildir. Böyle bir şey, her şeyden önce, devleti ve rejimi tehlikeye sokar.

Şimdi, bu düşünce biçiminin haklı ve haksız yönlerini ortaya koymaya ve tartışmaya girmeyeceğim. Ancak, hemen belirtmeliyim ki, bu düşünce biçimi ve uygulama şekli, ister istemez, ülkemizde,

lâiklik konusundaki münakaşa ve çatışmaları devam ettirmeye zemin hazırlamaktadır.

Gerçekten de ülkemizde devlet, Müslümanların “dîn işlerini plânlamayı”, “dîn eğitim ve öğretimini yürütmeyi”, bu konuda “personel yetiştirip görevlendirmeyi”, İslâm Cemaatine bırakmayıp kendisi üstlenmişse, o zaman birileri ortaya çıkıp: “Lâik bir devlet, dîn okulu açamaz, dîn görevlisi yetiştiremez, dîn eğitim ve öğretimi yapamaz, okullara mecburî ‘dîn kültürü dersleri’ koyduramaz” diye memelidir. Bunu diyorsa, o zaman Batı’da örneğini gördüğümüz tarzda, Müslümanların da müstakil dînî cemaatler teşkilini, kendi dîn işlerini, eğitim ve öğretim faaliyetlerini bizzat kendisinin yürütmesini, kendi okullarını bizzat kendisinin açmasını savunmalı; Batı’lı mânâda laisizmi gündeme getirmelidir. Aksi halde, Müslümanlara, hem müstakil “dînî cemaatleşme” hakkı tanımayacaksn, hem de bu konuda devletin görev yapmasını engelleyeceksin, olmaz.

Kesin olarak bilinmelidir ki, bu milletin yüzde 99’u Müslüman’dır, dînine bağlıdır, dîn eğitim ve öğretimi görmek ister. Bunu, ya kendisinin, müstakillen teşkilâtlanıp yapmasına veya devletin bu işleri yürütmesine razı olacaksınız. Hem, tehlikeli olur diye Müslüman halka bu hakkı tanımamak, hem de bu işleri devletin yürütmesini lâikliğe aykırı bulmak, doğrudan doğruya dîn ve vicdan hürriyetinin ihlâli olur.

İnsan haklarının bu kadar berrak bir şekilde ortaya konduğu asrımızda, hiç kimse, kavram kargaşalığı meydana getirerek Müslümanları, en tabii hak ve hürriyetlerinden mahrum bırakamaz.

BATI DEMOKRASİLERİNDE DİN VE DEVLET... (I)

Bizim, İslâm’a karşı olan bazı “okur-yazarlarımız”, her nedense “Batı Demokrasileri”nde mevcut olan “Dîn ve vicdan hürriyeti kavramını” hem görmezlikten gelirler, hem de bu hususu, Türk kamuoyundan ısrarla gizlemeye çalışırlar.

Bu cahil ve art niyetli gürüh, Batı Demokrasisi konusunda “çift standart” kullanmasını sever. Çoğu dinsiz ve Marksist olan bu takım, işine geldiği zaman “Baticı” kesilir, işine gelmediği zaman onu reddeder. Komünist Parti’nin kurulmasını istediği zaman, “Batı’lı demokrat” kesilen, bu parti kurulmadıkça, demokrasinin tamamlanamayacağını savunan bu çevreler, sıra, dîn ve vicdan hürriyetine ve hele Müslümanların bu haklarını serbestçe kullanma isteklerine gelince, çıldırısıya öfkelenir, bütün güçlerini kullanarak yırtınırlar:

“Eyvah irtica hortluyor. Devrimler tehlikede...” Birçokları da bu çılgınlıkları ciddiye alır; büyük bir panik içinde, olmadık kararlar verirler, beyanlarda bulunurlar. Bunların arasında “Gerçekten Batılı olmayı isteyen” ve fakat “Batı”yı hakkı ile bilmeyen safdiller de var...

Onun için, elimizde bulunan sağlam kaynaklara dayanarak “Batı Demokrasilerinde Dîn ve Devlet Münasebetlerini” işlemek gereğini duyuyoruz. Cehaletin sesini kesmek, art niyetli çevreleri susturmak ve safdilleri uyandırmak için bunu zarurî buluyoruz.

Bilindiği gibi, İngiltere’nin, bizim anladığımız mânâda yazılı bir anayasası yoktur. 13. asır başlarında yayınlanan bir kral fermanını “Magna-Carta”yı (Büyük Şart’ı) “anayasa gibi” kabul ederler. Onların bir de “Maarif Kanunları” var. İngilizler, “dîn ve devlet münasebetlerini” daha çok, bunları esas alarak tanzim ederler. Buradan öğrendiğimize gör manevî himayesindedir. Krallar ve kral-içeler, kilisede ve Canterbury Başpapazı’nın eliyle taç giyerler, meclislerden çıkan kanunlar, bu başpapazın imzasından sonra yürürlüğe girer; dîn dersleri mecburîdir. İngiliz okullarında okuyan her çocuk, “Sabah âyinlerine” katılmak zorundadır.

Hemen belirtelim ki, krallıkla idare edilen bütün Benelüks Ülkeleri (Belçika, Hollanda, Lüksemburg), bütün İskandinav Ülkeleri (İsveç, Norveç, Danimarka) de aşağı-yukarı, aynı statü içinde hareket ederler.

Komşumuz Yunanistan’ın, bugün yürürlükte olan Anayasa’sının 3. maddesi, devletin “İstanbul’da bulunan Doğu Ortodoks Kilisesi”ne bağlı olduğunu açıkça belirtir. Yunan parlamentosunda “Mukaddes Kitap” üzerine yemin içilir.

Federal Alman Cumhuriyeti Anayasası: “Allah ve insanlar karşısındaki sorumluluğunun bilincinde olan... Alman halkı...” diye başlar. Aynı Anayasa’nın 56. maddesi, Federal Cumhurbaşkanı’nın görevine başlarken, Meclislerin birleşik toplantısında, şöyle yemin içmesi istenir: “Gücümü, Alman halkının mutluluğuna adayacağım, onun refahını arttıracığıma, ona gelebilecek zararları önleyeceğime, Anayasa’ya ve kanunlara saygı gösterip onları savunacağıma and içerim. Allah yardımcım olsun”. Evet, Federal Alman Cumhuriyeti Anayasası, kendi Cumiyurbaşkanı’na böylece yemin etmesini tavsiye etmektedir.

Önemine binaen, konuya biraz daha devam etmek istiyoruz.

BATI DEMOKRASİLERİNDE DİN VE DEVLET (2)

23 Mayıs 1949 tarihli ve halen yürürlükte bulunan Federal Alman Cumhuriyeti Anayasası'nın 4. maddesi "Din ve İnanç Hürriyeti"ni şöyle teminat altına alır:

İngiliz Krallığı, "Âlemşümül Anglikan Kilisesi"nin;

"1- Din ve vicdan hürriyeti ile dinî ve felsefî inanç hürriyetine dokunulamaz.

2- Dinî vecibelerin yerine getirilmesi teminat altına alınır.

3- Hiç kimse, savaş zamanında, inancına aykırı olarak silâhlı hizmete zorlanamaz..."

Aynı Anayasa'nın 140. maddesi, 11 Ağustos 1919 tarihli Alman (Weimar) Anayasası'nın 136, 137, 138, 139 ve 141. maddelerinin geçerliliğini kabul eder. Bu maddelere göre:

"Madde: 136 - Medenî ve siyasî haklar ve ödevler, din hürriyetinin icrası dolayısı ile ne ortadan kaldırılabilir, ne de kısıtlanabilir.

Medenî ve siyasî haklardan yararlanma ve kamu görevlerine giriş, dinî inanca bağlı değildir.

Hiç kimse, dinî inancını açıklamakla yükümlü değildir. Resmî makamlar, ancak, kişi için hak ve yükümlülükler doğurması, ya da kanunen düzenlenen istatistiklerin gerektirdiği ölçüde, bir kiliseye, ya da bir dine mensubiyet konusunda soru sorma hakkına sahiptirler.

Hiç kimse, dinî bir merasim, ya da ibadete katılmaya, ya da bir yemin şeklini kullanmaya zorlanamaz.

Madde: 137. Devlet kilisesi yoktur.

Dinî topluluklar kurma hakkı teminat altına alınır. Dinî toplulukların birleşmeleri, devlet ülkesinde hiçbir sınırlamaya tabi değildir.

Dinî topluluklar, kendi işlerini, herkes için geçerli olan kanunların sınırları çerçevesinde, bağımsız olarak düzenler ve yönetir. Görevlilerini, devlet ya da komünlerin müdahalesi olmaksızın tayin eder. Dinî topluluklar, medenî hukukun genel hükümlerine göre hukukî yeterlik kazanırlar.

Kamu hukuku kuruluşu niteliğinde olan dinî topluluklar, bölgesel vergi listeleri üzerinden, eyalet hukukunun tespit ettiği şartlar çerçevesinde vergi toplamak yetkisine sahiptirler.

Madde: 138 - Devletin kanuna, sözleşmelere ya da özel belgelere dayanarak dinî topluluklara yaptığı yardımlar, bu konuyu, eyalet

yasama organlarının düzenlemesi ile sona erer... Dînî topluluk ve derneklerin mülkiyet ve diğer hakları, onların ibadet, öğretim ve toplum yararına hizmet eden kuruluş ve vakıfları ve diğer servetleri teminat altına alınır.

Madde: 139 - Pazar ve devletçe kabul edilmiş diğer tatil günleri - bedenî ve ruhî dinlenme günleri olarak- kanunca korunmakta devam edecektir.

Madde: 141 - Orduda, hastanelerde, cezaevlerinde ve diğer kamu kuruluşlarında, ibadet ve maneviyat takviyesine ihtiyaç olduğu ölçüde, dînî topluluklara, gerekli dînî işlemlerin yapılması hususunda, izin verilmelidir. Bu arada, her türlü zorlamadan kaçınılmalıdır.”

İster misiniz, bir de İtalyan Anayasası’nın konumuzla ilgili maddeleri ve diğer Batı’lı ülkelerin Anayasalarını inceleyelim?

BATI DEMOKRASİLERİNDE DİN VE DEVLET (3)

27 Aralık 1947 tarihli ve bugün de yürürlükte olan İtalyan Cumhuriyeti Anayasası “Dîn ve Devlet ilişkilerini” aşağıdaki tarzda tanzim eder:

“Madde: 3 - Bütün yurttaşlar, aynı sosyal değerdedir ve cins, ırk, dil, dîn, siyasî kanaat ve kişisel ve sosyal durum farkı gözetmeksizin kanun önünde eşittirler.

Madde: 7 - Devlet ve Katolik Kilisesi, kendi aralarında bağımsız ve egemendirler. Aralarındaki ilişkiler, Latran Andlaşmaları’na göre düzenlenir. İki tarafın kabul ettiği andlaşma değişiklikleri, Anayasa’nın değiştirilmesi usûlüne tabi değildir.

Madde: 8 - Bütün dînî mezhepler, kanun önünde eşit olarak serbesttir. Katolik Mezhebi dışındaki mezheplerin - İtalyan hukuk düşüncesine aykırı olmamak şartı ile- kendi statülerine göre teşkilatlanma hakları vardır. Bu mezheplerin devlet ile olan ilişkileri, temsilcileri ile yapılacak anlaşma esasları çerçevesinde kanunla düzenlenir.

Madde: 19 - Kendi dînî inancını - ferdî ya da ortaklaşa- hangi biçimde olursa olsun, serbestçe söylemek ve yaymak, bu inancın propagandasını ve özel ya da genel olarak âyinini yapmak hakkı - genel âdaba aykırı olmadıkça- herkese tanınmıştır.

Madde: 20 - Bir derneğin ya da kurumun kiliseye değin bir nitelik taşıması, dînî ya da mezhebî bir amaç gütmesi, özel kanunî sınırlamaların sebebi olamayacağı gibi, bunların kuruluşu, hukukî yeterliliği ve tüm faaliyet biçimleri özel mâlî külfetleri de gerektirmez.

Madde: 21 - Düşüncelerini söz, yazı ve diğer bütün yayım araçları ile serbestçe açıklamak hakkı, herkese tanınmıştır. Basın, izin ya da sansüre tabi tutulamaz...

Genel ahlâka ve âdaba aykırı basılı yayımlar, tiyatro ve bütün diğer gösteriler yasaktır. Kanun, bu tür ihlalleri önlemeye ve cezalandırmaya elverişli tedbirleri tespit eder”.

29 Mayıs 1874 tarihli ve bugün de yürürlükte olan İsviçre Federal Anayasası: “Kâdir-i Mutlak Allah adına!” diye başlar. Bu Anayasa’nın 49. ve 50. maddeleri:

“Dîn ve vicdan hürriyetinin dokunulmazlığını” ve “Kamu nizamı ile genel ahlâka uygun olmak şartı ile ibadetlerin serbestçe yapılacağı”, “Dînî cemaatlerin serbestçe teşekkül ettirilebileceğini” teminat altına alır.

4 Ekim 1958 tarihli ve bugün de yürürlükte olan Fransız Cumhuriyeti Anayasası, “lâikliği” kendi cumhuriyetinin temel niteliği biçiminde ele alan tek Batı’lı ülkedir. Oysa, başta İngiltere, Benelüks ve Baltık Ülkeleri olmak üzere, birçok Batı’lı ülke, böyle değildir. Öte yandan Federal Alman Anayasası, bu kavramı “Devlet kilisesi yoktur” diyerek açıklarken, İtalyan Anayasası “Devlet ve Katolik kilisesi, kendi aralarında bağımsız ve egemendirler” diye belirtir. Fransız Anayasası’nın 2. maddesi şöyledir: “Fransa bölünmez, lâik, demokratik ve sosyal bir Cumhuriyettir. Cumhuriyet, köken, ırk ya da dîn farkı gözetmeksizin, tüm yurttaşların kanun önünde eşitliğini sağlar, tüm inançlara saygı gösterir”. Fransız Anayasası’nda “dîn” ile ilgili başka bir hüküm yoktur. Bu iş, “dînî cemaatlere” aittir.

17 Aralık 1791 yılında, Amerika Birleşik Devletleri Anayasasına eklenen bir maddeye göre: “Kongre, bir dîn kuran veya bir dînin gereklerini serbestçe yerine getirilmesini yasaklayan, söz ve basın özgürlüğü ile vatandaşların şikâyetlerini hükümete bildirmek için dilekçe verme haklarını ve barışçıl toplanmalarını kısıtlayan hiçbir yasa çıkaramaz”. Yani, ABD’de dîn ve vicdan hürriyeti asla kısıtlanamaz ve meclisler, bu konuda kanun çıkarmaya yetkili değildir.

DEVLETİN DÎNİ OLUR MU?

Bugün, yeryüzünde 160’dan fazla devlet var... Bu devletlerin dîn karşısında aldıkları tavırlar da çok farklıdır. Kimi bir dîne bağlı, kimi laik, kimi dînsiz...

Böyle olunca, “Devletin dînî olur mu?” sorusuna, her devlet, kendi statüsü içinde cevap verir ve kendine göre mâkul gerekçeler

de gösterir. Tespitlerimize göre, başta İngiltere, İspanya ve Yunanistan olmak üzere, birçok Batı ülkesinin “resmî dînleri” vardır. Meselâ, krallıkla idare edilen Belçika, Hollanda, Lüksemburg, İsveç, Norveç ve Danimarka’da da durum budur. Birçok İslâm ülkesi gibi İsrail’in de durumu aynıdır.

Yine tespitlerimize göre, yeryüzünde “laik devletler” de vardır. Bu devletlerin “laiklik telâkkileri” farklı olmakla birlikte, umumîyetle, meseleyi “dîn ve devlet işlerini ayırmak” tarzında anlarlar. Meselâ, Fransız Anayasası’na göre: “Fransa, bölünmez, laik, demokratik ve sosyal bir cumhuriyettir”, (madde: 2). Alman Anayasası “laiklik kelimesini” kullanmadan “Devlet kilisesi yoktur” diyerek “dîn ve devlet işlerini ayırmaya” çalışırken, İtalyan Anayasası: “Devlet ve Katolik Kilisesi, kendi aralarında bağımsız ve egemendirler” (madde: 7) ve “Bütün dînî mezhepler, kanun önünde, eşit olarak serbesttirler” (madde: 8) diyerek aynı konudaki görüşünü aynı tavır içinde tespit eder.

Bildiğim kadarı ile İslâm Ülkeleri arasında, tek “laik devlet” Türkiye Cumhuriyeti’dir. Gerçi, 1924 tarihli “Teşkilâtı Esasiye Kanunu”na göre, önceleri: “Türkiye Devleti’nin dîni, İslâm’dır”. Fakat, 1928 yılında, Anayasa’da yapılan bir değişiklikle: “Türkiye Devleti, cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılapçı” bir nitelik kazanmıştır. 1982 Anayasası’na göre de: “Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti’dir”. (madde: 2).

Yeryüzünde “dîne karşı” olan devletler de vardır. Bugün, Anayasası’na “dînsizlik mücadelesi yapmayı” tavsiye eden maddeleri koyan bu devletler, gördüğümüz kadarı ile sadece Marksist ve komünist ülkelerdir.

Bu konuda “Çin Halk Cumhuriyeti” ile “Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği” anayasaları tipik örneklerdir. Komünist Çin Anayasası’nın 46. maddesi şöyledir: “Vatandaşlar, bir dîne inanma ve tanrı tanımazlığı yayma özgürlüğünü kullanırlar”. Aynı konuda S.S.C.B. Anayasası’nın 52. maddesi şöyledir: “S.S.C.B. vatandaşları vicdan özgürlüğüne, yani bir dîne inanma veya inanmama, ibadet etme veya dînsizlik propagandası yapma haklarına sahiptirler... Kilise devletten, okul da kiliseden ayrılmıştır”.

Görüldüğü gibi, “devlet ve dîn” münasebetleri, konusunda, yeryüzünde pek çok uygulama mevcuttur. Devletler, kendilerini yöneten kadrolara, inançlara, felsefelere, iç ve dış dinamiklere bağlı

olarak “dîn” karşısında tavır alıyorlar ve bu tavırlarını savunuyorlar. Hattâ, kendi tavırlarını, bir diğerine kabul ettirmek için çırpınıyorlar.

Meselâ, ben, komşumuz Yunanistan’ım, İstanbul’da bulunan Doğu Ortodoks Kilisesi ile bağlarını kopararak ve Orta-Doğu’ya bir çıbanbaşı gibi oturan İsrail Devletinin, kendini, Tevrat ve Talmut’un dışında tutarak birer “laik devlet” olmalarını ne kadar isterdim. Bugünü görürsem, gerçekten bayram yapacağım.

ÜLKEMİZDE DİN EĞİTİMİ

Türkiye Cumhuriyeti’nin kendi şartlarından kaynaklanan ve kendine has bir “laiklik anlayışı” vardır. Daha önceden de açıkladığımız üzere, Türkiye’de devlet, “laik”tir ve kendi işlerini yürütürken, tamamen “dînden bağımsız olarak” hareket eder.

Bununla birlikte, devlet, dînî hayatı başıboş bırakmaz, onu da kendi “gözetimi” ve “denetimi” altında tutar. Diyanet İşleri Başkanlığını ve teşkilâtını “devletin bünyesi içine” alır ve “Genel idare içinde” kabul eder. (Bkz. 1982 Anayasası, madde: 136).

Öte yandan, aynı Anayasa’nın 24. maddesine göre: “Dîn ve ahlâk eğitim ve öğretimi Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Dîn kültürü ve ahlâk öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki dîn eğitim ve öğretimi, ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanunî temsilcisinin talebine bağlıdır.”

Görünen odur ki, Türkiye’de, “laiklik ilkesi” ile sanki “devlet, dînden ayrılmakta” ve fakat “dîn, devletten ayrılmamakta, onun gözetim ve denetimi altında tutulmaktadır”. Bu durum, sadece Müslümanlar için böyle olup, Yahudî ve Hristiyan vatandaşlarımız, milletlerarası anlaşmalara göre, kendi “dînî cemaatlerini” kurmuş olup kendi dîn işlerini eğitim ve öğretimlerini kendileri yürütürler.

T.C. Anayasasının 24. maddesinde de belirtildiği üzere, ülkemizde “dîn ve ahlâk eğitimi ve öğretimi kavramı” şu üç unsuru, bünyesinde taşımaktadır: 1. Dîn kültürü, 2. Ahlâk öğretimi 3. Dîn eğitimi.

Sözü edilen madde, ilk ve ortaöğretim kurumlarında “Dîn kültürü ve ahlâk öğretimini” devlet okullarında da “zorunlu dersler” arasında sayar ve fakat “Dîn eğitim ve öğretimini” “ihtiyarî ders” olarak kabul eder.

Tespit ettiğimize göre, şu anda, ilk ve ortaöğretim kurumlarında, haftada bir saat olarak okutulan “dîn ve ahlâk” dersleri, “dîn eğiti-

mi” niteliğinde olmayıp, “dîn kültürü ve ahlâk öğretimi” biçimindedir. Oysa, vatandaşların ve bu arada, ekseriyeti teşkil eden Müslüman kitlenin “dîn kültürü ve ahlâk öğretimi” yanında, “dîn eğitimi” almaya da ihtiyacı vardır. Ancak, ne gariptir ki, okullarımızda henüz “ihtiyarî dîn eğitimi dersi” okutulmuyor ve bunun için bir zaman ayrılmış değildir. Oysa, Müslümanların dîn eğitim ve öğretimini, “cemaatlere” bırakmayıp kendi “gözetim ve denetimi” altında yürütmeyi vaad eden T.C. Anayasası’na göre, “zorunlu dîn kültürü ve ahlâk öğretimi” dışında, isteyenlere “ihtiyarî olarak dîn eğitimi” vermek de devletin görevleri arasında bulunmaktadır.

Kanaatimizce, bu husus, daha fazla ihmal edilmeyip, isteyen vatan çocuklarına, “dîn eğitimi görme” fırsatı da verilmelidir. Bunun için, müfredat hazırlanmalı, zaman ayarlanmalı, yani ders saati arttırılmalı, uygulamaya ağırlık verilmelidir. Bu, dîn ve vicdan hürriyetinin bir gereğidir ve üstelik T.C. Anayasası ile tanınmış bir haktır. Herkesten önce, bu hakkın kullanılmasına Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı yardımcı olmak zorundadır. Şimdiki uygulama eksiktir; çünkü, çocuklarımıza “dîn kültürü ve ahlâk öğretimi dersleri” verilmekte, isteklilere “Dîn eğitimi” verilmemektedir. Yani, şu anda, ilk ve orta dereceli okullarımızda, henüz “Dîn eğitimi” yapılamamaktadır.

DİN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİNİN LÜZUMU

İsteseniz de istemeseniz de “dîn eğitim ve öğretimi”, içtimaî bir vakıa olarak cemiyetlerde mevcuttur. Hangi cemiyete bakarsanız bakınız, orada, en azından “yaygın bir dîn eğitim ve öğretim faaliyeti” göreceksiniz. Çünkü, dîn, içtimaî hayatın çok önemli yönünü, hattâ bazı sosyologlara göre temelini teşkil eder.

Öte yandan “dîn eğitim ve öğretimi”, milletlerarası anlaşmalarla teminat altına alınmış bir “hak”tır. Hiçbir devlet, rejim ve yönetim, bu hakkı, açıkça ihlâl edememekte; etmeye kalkıştığı zaman şiddetli tepki görmektedir. Hiç şüphesiz, hiçbir kişi, kuruluş ve yönetim, Türk Milleti’nin elinden bu hakkını alamayacaktır.

Dîn eğitim ve öğretimi, sadece “insanın temel hak ve hürriyetlerinden” biri olduğu için, devletçe yerine getirilmesi gereken bir vazife kabul edilmemelidir. Dîn eğitim ve öğretimi, aynı zamanda, ferdî vicdanın yücelmesi, huzura kavuşması, ferdin beden ve ruh sağlığı açısından muhtaç olduğu dengeye ulaşması, bizzat cemiyetin selâmeti ve bütünlüşmesi bakımından da gereklidir.

Dîn eğitim ve öğretimini, kim yapmalıdır? Uygulama, milletlere

göre değişmektedir. Bazı devletler ve milletler, bu işi, “dînî cemaatlere” bırakmışlar, bazı devletler de bu işi, “dînî cemaatlere bırakmayı sakıncalı bularak” bizzat üstlenmişlerdir. Devletimiz, şimdilik, bu ikinci şıkkı tercih etmiş bulunmaktadır. Yani, Türkiye Cumhuriyetinde Müslümanlar için dîn eğitim ve öğretimi, “Devlet’in denetim ve gözetimi altında yapılır. Dîn kültür ve ahlâk öğretimi, ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır...”. (T.C. Anayasası, 1982-Madde: 24). Daha önceden de belirttiğimiz üzere, devletimiz, bu kadarla da kalmaz, “Diyanet İşleri Başkanlığı’nı Genel İdare içine alır, gerekli “dîn personeli”ni yetiştirir. Genel Bütçe’den maaş verir, dîn eğitim ve öğretimi ile ilgili “müfredat programlarını” bizzat kendisi yapar ve kendi yetiştirdiği “dîn dersi öğretmenleri” eliyle yürütür.

Bu uygulamanın, lâikliğin, “dîn ve devlet işlerini ayırmak” tarzında tarif edildiği bir ortamda, çeşitli açılardan tepkiler doğuracağı tabiidir. Nitekim doğurmuştur ve doğurmakta devam edeceğe benzer. Bazıları, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın tamamen devletten ayrılmasını, dîn eğitim ve öğretiminin bütünüyle “İslâmî Cemaatlere” bırakılmasını, Lozan Anlaşması ile Yahudî ve Hristiyanlara tanıdığımız dînî hak ve hürriyetlerin Müslümanlara da tanınmasını savunurken, bazıları da mevcut uygulamayı, şimdilik zarurî bulmakta, diğer bazıları da “dînin devletin denetim ve gözetimi altında tutulmasını” uygun bulmakla birlikte, ilk ve orta öğretim kurumlarında dîn derslerinin mecburi kılınmasını ve devletin “dîn görevlisi” yetiştirmesini “laikliğe aykırı” bulmaktadırlar. Velhasıl, bu konuda, daha açık ve berrak bir tutuma ihtiyacımız vardır.

Münakaşalar, elbette bir gün durulacak, millî vicdanı tatmin edici bir hâl çaresi bulunacaktır. Ancak, şimdilik, şu kadarını söyleyelim ki, şartlar ne olursa olsun, Müslüman-Türk halkı da diğer hür insanlar gibi, kendini tatmin edecek, ciddi, samimî, yeterli ve başarılı bir dîn eğitimi ve öğretimi görmek istemektedir. Onu, hiçbir kimse, şu veya bu bahane ile bu haktan mahrum edemez. Kaldı ki, kesin olarak belirtelim ki, bir devlet, kendi milletinin ihtiyaçlarına cevap vermezse, yabancı devletler, aynı konuda “sahte bir sahiplik tavrı” ile meseleyi kendi lehine istismar ederler. Öte yandan meşru zeminlerde yürütülemeyen faaliyetler, gayrimeşru ortamlarda gelişme fırsatı kollar, çok acı problemlerin doğmasına kaynak olur.

FEDERAL ALMANYA'DA DİN VE DEVLET

Niçin, diğer Avrupa ülkeleri değil de sadece Federal Almanya'da din ve devlet münasebetlerini incelemek ihtiyacını duyduk?

Biliyoruz, 1986 Aralık ayında, bir taraftan Alman Başbakanı Helmut Kohl, diğer taraftan Alman Cumhurbaşkanı, durup dururken "Türkiye'de son zamanlarda, aşırı dinci akımlar arttı. Bunu, Avrupa, kaygı ile izliyor" ve "Türkiye'de laiklik tehdit altındadır" diye beyanat verdiler. Bizde, bazı çevreler de bu ve benzeri beyanlara dayanarak aylarca veryansın ettiler. Tabii, gündemin, hangi merkezlerde hazırlandığını düşünmeden ve bilmeden... Acaba bilenler de var mıydı? Her ne ise...

Bakalım, Federal Almanya'da da "laiklik tehlikede mi?" Öncelikle belirtelim ki, Federal Alman Cumhuriyeti Anayasası, "laiklik" kelimesini kullanmaktan özellikle kaçınır. Sadece bir defa, o da "Eğitim" ile ilgili 7. maddenin 3. fıkrasında geçer. Adı geçen Anayasa'da "Devlet kilisesi yoktur" denerek mesele geçiştirilir ve bu maddede laiklik sözü kullanılmaz.

Bilindiği gibi, Almanya'da "temel öğretim" dokuz yıl sürelidir. Almanya'da, bu okulların birinci sınıfından dokuzuncu sınıfına kadar, her sınıfta, beş saat din dersi verilir. Bu beş dersten biri, mutlaka kilisede ..din dersi uygulaması" tarzında yürütülür.

Federal Almanya'da bulunan okulların yüzde doksanında "din eğitim ve öğretimi mecburîdir" ve "Kilise"nin sıkı kontrolündedir. Din eğitim ve öğretiminin "ihtiyar" bulunduğu yüzde on nispetindeki liselerde, din dersi görmek istemeyenler "dilekçe ile başvurur", aksi halde, din dersleri mecburen yürütülür.

Yapılan araştırmalara göre, bir Alman genci, liseyi bitirdiğinde, 1962 saat din dersi görmüş bulunmaktadır. Bu sayı, bizim İmam-Hatip Lisemizi bitiren bir gencin gördüğü din dersi miktarından daha fazladır. (Bkz. Almanya'da, Avusturya'da ve Türkiye'de Din Eğitimi, Hakkı Maviş, s. 59).

Bütün bunlara ek olarak Federal Almanya'da tamamen "Kilise"nin kontrolünde, 17 adet "Yüksek Din Okulu" ile yine 17 adet "İlahiyat Fakültesi", yani toplam olarak 34 adet yüksek din eğitimi ve öğretimi veren kurum mevcuttur. Bunun yanında hemen belirtelim ki, Federal Almanya'da durum şudur:

"Kilise vergisi vermeyen, herhangi bir sebeple Kilise'den kaydını sildiren, yahut yazı ve sözle dinsizliğini ilân eden komünistlerin dine düşmanlığı belli olanların cenaze merasimlerine,

hiçbir Hristiyan dîn adamı ve cemaati iştirak etmez.” (Bkz. a.g.e. s. 84-85).

Federal Almanya’da, siyasî hayat da “dîne bulaşmış” durumdadır. Orada, dîni isimler taşıyan “siyasî partilere” izin verilmiştir.

Nitekim, Türkiye’de “aşırı dinci akımların kaygı verici” boyutlarda arttığını ve Türkiye’de “laikliğin tehdit altında bulunduğunu” iddia eden Alman siyaset adamlarına rağmen, kendi ülkelerinde “Hristiyan Demokrat Parti” ve “Hristiyan Sosyal Birlik Partisi” adlı partiler vardır ve işin garibi, bunların teşkil ettiği koalisyon yıllardan beri iktidardadır.

Üstelik, “laik Helmut Kohl” bunlardan ilkinin başkanı ve Devlet’in başbakanıdır.

Hayret ki, ne hayret!

Ve biz bu durumda ayağa kalkıp “FEDERAL ALMAN-YA’DA LAİKLİK LEHLİKEDE” diye feryat etmiyoruz.

İNGİLTERE’DE DİN EĞİTİMİ

Her nedense İngiliz basını da Türkiye’deki dînî gelişmelerle pek fazla ilgilenir, Türkiye’de “laikliğin tehlikede” olup olmadığını sık sık gündeme getirir. Halkımızın tabiri ile “kendi gözündeki mertegi görmeyen de eloğlunun çöpü” ile uğraşır. Millet de zanneder ki, İngiltere, tam ve kâmil mânâda “laik” bir ülkedir; yani “dîn ile devlet işlerini birbirinden ayırmıştır”. Oysa durum tersinedir.

İster misiniz? Şimdi sizlere, 1944 yılında kabul edilen ve halen yürürlükte bulunan “İngiliz Maarif Kanunu”ndan, konumuzla ilgili bazı pasajlar sunayım; İngiliz Maarifi’nde “dîn eğitim ve öğretimine” yön veren hususları yorum yapmadan aynen aktarayım.

Evet, adı geçen kanuna göre: (Madde: 25).

1 - “Bu bölümde münderiç şartlara tabi olarak, her kaza okulu ile özel okuldaki ders günü, bütün talebelerin okulda hazır bulunacakları tek ve toplu bir dînî âyin ile başlar.. Bu imkân bulunamazsa, bu âyin ayrı ayrı yerlerde de yapılabilir.”

5 - “Bu kısımda belirtilen şartlar gereğince, talebenin dînî âyine veya dîn derslerine devamdan kısmen veya tamamen muaf tutulduğu yerlerde, Mahallî Eğitim İdaresi:

a) Talebenin velisi, çocuğun okuldaki dîn tedrisatı çerçevesinin dışındaki bir dîn öğretimi görmesini dilediği,

b) Arzu edilen dîn öğretimi sağlayan başka yere veya özel okullara çocuğun gönderilmesine maddeten imkân bulunmadığı,

c) Talebenin, okulda muaf tutulduğu ders saatleri zarfında, başka yerde, arzu edilen dînî öğretimi görmekte olduğu hususlarında tatmin edilmiş olmalıdır.

Bu şartlar yerine getirildiği takdirde, başka şekilde dîn öğretimi görmek üzere, talebe okuldan alınabilir.”

Dîn eğitim ve öğretiminin yürütülmesi ile ilgili önemli birkaç madde daha:

6 - “Mahallî Eğitim İdaresi, herhangi bir özel okulda, günlük ders programı içerisinde, talebeye verilmekte olan dîn derslerinin yapılmasına engel olacak şekilde, laik derslerin tanzimi zımnında emir veremez. Bundan başka, dîn derslerine ayrılan saatlerde, talebenin bu derslerden faydalanmasını önleyecek mahiyette emirler verilemez...”

7 - “... Yatılı bulunan bir talebenin velisi, müntesibi bulunduğu dînî topluluğun ibadetine ayrılmış bir pazar günü veya bir başka gün, bu mezhep âdetlerine göre, çocuğunun ibadette hazır bulunmasını veya okul saatleri dışında, dîn derslerine devamını talep ettiği takdirde, okul idarecileri, bu hususta gerekli kolaylığı gösterirler. İcabı hale göre, ibadet veya ders için, okul içinde dahi yer temin edebilirler...”

27 - Okullarda, ancak, okul mütevelli heyetlerinin “Dîn dersleri vermeye ehildir” onayını alabilen kimseler “dîn dersi” okutabilmektedirler. İngiliz Maarif Kanunu’na göre, bu ülkede talebeye, haftada iki saat dîn dersi verilecektir. ve görüldüğü gibi, “dîn dersleri mecburîdir”, ancak evinde daha iyisini yaptığını ispat edenler, dîn derslerinden muaf tutulabilirler.

POLİTİKACILAR VE DÎN

Başka yerlerde durum nasıldır bilmem ama, bizim ülkemizde “dîn ve lâiklik”, birçok politikacı için bereketli bir istismar sahasıdır. Nitekim, konu, “sağmdan” ve “solundan” çeşitirilip durmakta, birçok politika cambazı, bu sayede mevki ve ikbal temin etmekte, bedava cinsinden şöhrat bulmaktadır.

Hayretle ve defaatle şahit olmuşuzdur. Bilhassa seçim zamanlarında, bazı politikacılar, son derece riyakâr bir tavırla ortaya çıkıp dîndarlık taslayarak gerçekten inanmış insanları aldatmaya çalışmaktadırlar.

Milletimizin dîndâr olduğunu, samimî inanç sahibi oğullarını seçerek işbaşına geçirmek istediğini çok iyi bilen bu gibi politika cambazları, halkı yanıltmak için ne mümkünse yapmaktadırlar. Hiç

şüphesiz, bu, çok aşağılık ve iğrenç davranıştır; ama, itiraf etmek zorundayız ki, utanç verici bir vakıdır.

İnanmış insan, samimi ve dürüst insandır. Fakat istismarcı, kelimenin tam mânâsı ile “münafık”tır; inananın insanların dert ve meselelerini, ihtiyaç ve arzularını sömürerek netice almak istemektedir. İnanmış insan, dînini yaşamak, yaşatmak, öğrenmek ve öğretmek için muhtaç olduğu hürriyeti ve gelişme fırsatını bulmak arzusu ile “gerçek inanan kadroları” işbaşına getirmek için çırpınırken, “istismarcı”, müminin bu arzusunu kendi süflî menfaatleri için yönlendirmek ister. İstismarcı, gerçek müminlerin etrafında bir at sineği gibi dolaşan “sahte dîndâr”dır, yalancıdır ve hilekârdır.

Durum; “lâiklik kavramı” için de aynıdır. Bu konunun da “samimi taraftarları” ve “istismarcıları” vardır. Umumiyetle, Batı’lı mânâda bir demokrasi kurmak isteyen liberaller, “dîn ve devlet işlerini birbirinden ayırmanın” gereğine inanırlar. Böyle yapmakla hem “devlete”, hem “dîne” olan saygılarını belirttiklerini kabul ve ilân ederler. Vatandaşlarına en geniş mânâsı ile “dîn ve vicdan hürriyeti” tanırırlar; “düşünce ve fikir hürriyetine” saygılıdırlar.

Fakat “sahte lâikler” böyle değildir. Onlar, gerçekten su katılmamış birer “dînsiz”, felsefe sefaleti içinde kıvranan birer Marksist, materyalist ve nihilist oldukları halde, dîne olan düşmanlıklarını, meşru göstermek için, söz ve hareketlerini, niyet ve tavırlarını “lâiklik” ile maskeleymeye çalışırlar. Dindarları ve kendileri gibi inananları, çeşitli tertip ve bahanelerle lekeleye ve karalamaya kalkışan bu tipleri çok iyi tanımak gerekir. İnananlar üzerinde baskı kurmaya çalışan, onların inanç ve ibadetleri ile alay eden, müminlerin dîn ve vicdan hürriyetlerini kısmak için elinden geleni esirgemeyen bu tiplere, maalesef, bizim ülkemizde de sıkça rastlanmaktadır. “Eyvah, namaz kılanlar çoğaldı!”, “Dînî yayınlar çok satıyor!”, “Tesettürlü hanımlara dikkat!”, “Lâiklik tehlikede!”, “Şeriatçılar işi azıttı!”, “Kur’ân Kurslarına dikkat!”, “İktidar irticaa taviz veriyor!” gibi naralarla dîn ve vicdan hürriyetini kısıtlamak ve hattâ fırsat bulurlarsa yok etmek isteyen bu “münafıkları” da çok iyi teşhis edebilmelidir.

HALILARIMIZ, KİLİMLERİMİZ VE CAMİMİZ

Dünyanın en güzel kilim ve halılarını Müslümanlar dokur. Bu, asırlardan beri böyledir. Bilhassa Türkistan (Buhara), İran ve Anadolu kilim ve halıları çok meşhurdur. Her biri, gerçek bir şiir kadar güzel olan bu kilim ve halılar, bütün dünyanın hayranlığına

mazhar olmuş birer sanat eseri olarak günümüzde dahi, değerlerini korumaktadırlar.

Bizim kültür ve medeniyetimizde, kilim ve halı, hem duvarlarımızı süsleyen birer tablo, hem de evimizi boydan boya dolduran ve kuşatan mobilya idi. en güzel ve mücerret motiflerle ve tabiattan derlenmiş renklerle bezeli kilim ve halılarımız, dört tarafımızı kucaklamakla kalmaz, minderlerimizi, sedirlerimizi ve divanlarımızı da kaplardı.

İnsanımızın zenginliği, sahip olduğu bu müstesna kilim ve halılarla, kızlarımızın ve gelinlerimizin itibarı, çeyiz olarak getirdikleri bu dokumalarla belli olurdu. Yiğitlerin çorapları, eldivenleri, heybeleri ve kemerleri, çok defa, bu halı ve kilim motifleri ile süslü idi.

Hele camilerimiz... Camimizde halı, kilim ve seccadelerden başka mobilya yoktur. Müminler, en güzel halılarını, kilimlerini ve seccadelerini camilerine hediye ederler. Cami, baştan başa bunlarla dolar, bunlarla süslenir ve bezenir.

Birçok ilim ve fikir adamı, İslâm Dünyası'nda kilim ve halıcılığın, bu kadar gelişmesinde, "cami"nin rolünün çok büyük olduğunu söylerler ki doğrudur.

Gerçekten de tamamı ile mücerret motiflerle ve tabiattan derlenmiş renklerle süslü olan bu kilim, halı ve seccadeler, ibâdet eden müminlere tatlı bir huzur da verir. Müminleri, tabiat ile kültürün sükûn verici terkihi içinde tutar. Fakat esfle belirtelim ki, son zamanlarda, halı ve kilimcilliğimiz açısından hayli tehlikeli bir gelişme ile karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz. Şimdi, camilerimizde, bu güzel, bu tarihî ve bu değerli halı ve kilimleri kaldırıp yerlerine tek renkli ve sanat değeri olmayan sentetik dokumaları sermek modası başlamış durumda... "Halıfleks" denilen bir meta, kaba-saba ve monoton görünüşü ile o muhteşem renk ve desen cümbüşü durumundaki sanat eserlerini kapı dışarı etmektedir.

Evet, bu eserler ki, müminlerin birer "vakıf" olarak camilere hediye ettikleri ve "sadaka-ı câriye" olarak sevap umdukları halı, kilim ve seccadelerdir. Bunları, vakfedenlerin rızasını almadan, toplayıp istiflemek ve bir bakıma çürümeye terketmek "emanete ihanet" değil midir? Öğrendiğime göre, büyük küçük birçok camimizde durum böyle imiş... Buna mutlaka bir çâre bulmak gerekir.

Hem halıcılığımızın gerilemesine sebep olacak, hem de "vakıf malına" saygısızlık sayılacak bu gidişi, hangi yetkili makam durdurur bilmem?

Şimdilik tavsiyemiz şu: İstiflenerek çürümeye terkedilmiş bu halılarımızı, kilimlerimizi ve seccadelerimizi, bu durumdan kurtarmak için, hiç olmazsa, ihtiyacı olan camilerimize verelim.

TABIAT VE KÜLTÜRÜN DENGESİNİ KURMAK

İnsan, “tabiat” ile yetinmeyen bir canlıdır. Nitekim o kültür ve medeniyetini, “tabiatı değiştirerek” kurmuştur. Esasen “kültür” tâbiri, insan eliyle meydana getirilmiş bütün “antropo-sosyal” değerleri ifade eder.

Gerçekten de insan, “tabiat” ile yetinse idi, yabanî ve vahşi kalırdı. Nitekim insan, tabiatı, en ince ölçüler ve teknikler ile işleyerek ve değiştirerek özlediği bir dünyayı gerçekleştirmek isterken “Medeniyete” ulaşmıştır.

Ancak, hemen hatırlamak gerekir ki, insanın bu tutuşu, muhteşem bir “beşerî kültür ve medeniyetin” doğmasına vesile olduğu kadar, Âdemoğullarının “tabiattan kopmasına” varacak noktalara ulaşınca, tehlike canları da çalmaya başlamıştır. Günümüzde, birçok mütefekkir: “Acaba yanlış bir medeniyet mi kuruyoruz?” endişesi içinde bulunmaktadır. Bazılarına göre, insanın “tabîî bir dünya”dan uzaklaşarak, tamamı ile “yapma bir dünya”da yaşaması, sanıldığı kadar insanın lehine değil. İnsanın bu tepkisini, hemen “gericilik” ile lekelemeyiniz. Çünkü, böylece düşünen ve yazan “Nobel Ödülü” almış, büyük ilim ve fikir adamları da var... İnancımayanlar, Alexis Carrel’in “İnsan Denen Meçhul” ve “İnsanlar Uyanın” adlı kitaplarına bakabilirler. Öte yandan, insanların yanlış bir medeniyet kurduğuna inananlardan biri de meşhur J.J. Rousseau’dur. Onun bütün eserleri ile ortaya koyduğu tez, şöyle özetlenebilir: “Tabiata dönelim!”:

Kaldı ki, bu düşünce sahiplerinin tamamı ile haksız oldukları da söylenemez. Gerçekten de şimdi, hayatımıza büyük bir “sun’ilik” hâkimdir. Giyimimizden kuşamımıza, mobilyamızdan soframıza, sağlığımızdan eğlencemize kadar bütün hayatımızda büyük bir “sun’ilik” vardır. Giyim ve kuşamda, tabîî yünün, pamuğun ve derinin yerine “sentetik maddeler”; güzelim halı, kilimlerin yerine “halıfleks”ler; ceviz, şimşir ve köknarlardan meydana gelmiş mobilyalar yerine “plâstik eşyalar”; tabîî ve lezzetli gıdalar yerine, “sun’î gübreler” ile beslenmiş sebzeler, “sun’î yemler” ile vücut bulmuş etler, sütler ve yumurtalar. Hepsi de tabîîliğini yitirmiş... Öte yandan eczaneleri dolduran ve halkın file file evine taşıdığı “sentetik ilaçlar”, vitaminler ve şuruplar... Unutulan “şifalı otlar”, terk edilen

“eczane-i kübra”... Oysa, tabiat, meyveleri ile, sebzeleri ile, çeşitli renk ve kokulu çiçekleri ile başlı başına bir vitamin ve ilaç deposu...

Görünen odur ki, insan, yavaş yavaş da olsa, tabiattan kopmuş ve kendini “yapma bir hayatın çarklarına” kaptırmış bulunuyor. Böylece “tabiatın” kanlı, canlı ve dinamik insanı, yerini, “sun’î bir hayatın yoğurduğu” zayıf, cılız ve mukavemetsiz insanına bırakmaktadır. Dün, hayatın çetin şartları içinde, kendi gücü ile ayakta durmasını öğrenen ve bilen insan, bugün, kendini korumak için, ipek böceğine nazire yaparcasına, bir koza gibi ördüğü kültür ve medeniyet liflerinin arkasına gizlenmektedir.

Oysa, huzur, “tabiat” ile “kültürün” dengesini kurabilmekte...

TABIAT, BÜYÜK BİR ECZANEDİR

Size, bir “avcı hikâyesi” anlatacağım. Ama bildiğiniz “avcı hikâyeleri” cinsinden değil. Yani, içinde yalan ve mübalağa yok... Hâdis, aynı ile vâki...

Çok sevdiğim bir arkadaşım anlatıyor: “Biz Çemişkezek’liyiz. Allah rahmet eylesin, bir amcam vardı. Avcı idi, av etini, billhassa keklik etini çok severdi. Onun için. zaman zaman, Çemişkezek dağlarına çıkar, bol bol keklik avlardı. Mevsiminde, o dağlarda bol bol keklik bulunur. Amcam da hiç durmaksızın ava gider, akşam üzeri çantası dolu gelirdi.

Fakat, nasıl ve neden olduğunu anlayamadığımız bir sebepten dolayı, amcam, birden bire, canı kadar sevdiği avcılıktan vazgeçiverdi. Hepimiz hayret ettik. Çok iyi hatırlıyorum. Bir gün, yine avdan dönmüştü. Çantası, vurduğu keklikler ile doluydu; ama garip bir hüznü vardı. Üstelik, pişirilip sofraya konan keklik etinden - çok sevmesine rağmen- tek lokma alınmamıştı. Yemek bittikten sonra, amcama, hüznünün ve davranışının sebebi sorulduğunda şöyle demişti: ‘Bundan sonra, bana av haram... Dün avlanırken, feci bir iş yaptım. Hatırladıkça üzüliyorum. Bilirsiniz, keklikler, hep yerde dolaşırlar, onları hiç ağaç dalında görmedim. Fakat, dün karşılaştığım sahne başka idi. Bir keklik, bir çam dalına konmuş, zaman zaman bir üst dala uzanarak oradan bir şeyler topluyor, sonra başını sağ kanadının altına sokuyor, bir müddet öyle tutuyor ve tekrar aynı işi yapmak üzere, başını çam ağacının dalları arasına uzatıyordu. Bu işi tekrarlayıp dururken, benim, elimde silâh, kendisini kolladığımdan habersizdi.

Çantam, vurduğum keklikler ile dolu idi. Bu kekliği de vurup eve dönmeyi düşünüyordum. Nihayet, iyice nişan alıp tüfeğimi ateşled-

im. Çam dalı üzerinde, ikide bir başını kanatları arasına sokan keklik, kanlar içinde ve çırpınarak yere düştü. Yanına gittiğim zaman can vermişti. Sıcacık gövdesini tutarak çantama atmak üzere iken, birden aklıma, hayvanın, sık sık başını, sağ kanadının altına sokup çıkarması geldi. Sebebini merak ettim. Sağ kanadını açtım, altına baktım ve gördüğüm manzara karşısında büyük bir hüzne kapıldım. Meğer hayvan yaralı imiş. Yarasını tedavi etmek için çam dalına konmuş. Oradan topladığı çam sakızını küçük gagasına alarak yarasının üstüne sürüyormuş. Nitekim, iyice dikkat ettiğimde, bu işi gayet ustaca başardığını, yarasının üstünü iyice kapatmış olduğunu görüyordum. İşte, ben, bu yaralı ve kendini tedavi etmeye çalışan hayvanı vurmuştum. Büyük bir hüzne ve ye'se kapıldım. Bir müddet ağladığımı da hatırlıyorum. Söz verdim artık, bana av yasak ve haram... Evet, nedense hepimiz hüzünlənmiştik."

Hemen belirteyim ki, ben de bu hikâyeyi büyük bir hüznle dinlemiştim. Şimdi bile, bu hikâyenin etkisinde bulunuyorum. Şahidi olmadığımı ve fakat dinlediğim bu hikâyeye, bana başka şeyler de öğretti. Şimdi anlıyorum ki, tabiat, bütün canlılar için büyük bir eczanedir. Bu eczanede. Sevgili Peygamberimizin buyurdıkları gibi," **"ölüm hariç, her derdin dermanı vardır"**. Bu gerçeği, insanlar unutsa bile, diğer canlılar asla unutmamaktadırlar.

İNTİHAR OLAYINDA, BASIN VE YAYININ ROLÜ

Şu son aylarda, basımımız, sık sık "intihar" haberleri vermeye başladı. Gerçekten "intihar olayları" mı arttı, yoksa, havadis sıkıntısı çeken basımımız, bu tip konulara yer vermek zorunda mı kaldı? Elimizde sağlam veriler olmadıkça hüküm vermek zor...

Bu arada, okuyuculardan gelen birçok mektuptan anlaşıldığına göre, insanlarımız, intiharın mahiyetini, onu meydana getiren "psiko-sosyal dinamikleri" merak ediyor, son aylarda arttığına inandıkları intihar olaylarını yorumlamamızı istiyorlar. Meselâ, bir okuyucum şöyle diyor: "Gerçekten de seyredilen bir filmin veya okunan bir romanın etkisinde kalarak intihar etmek mümkün müdür?"

Hemen cevap verelim ki, intihar 'marazî bir tepki'dir; normal bir davranış değildir. Böyle olunca, her "marazî durum" gibi, bunun da uzun bir geçmişi, bir hazırlık devresi ve kişinin hayatında bünyeleşmesi dönemi vardır. Organik rahatsızlıklar gibi, psikolojik anormalliklerin de hem "gerçek" hem "bahane" sebepleri vardır. Meselâ, "verem mikrobu" verem hastalığının gerçek sebebidir de bu

mikrobun aktif hale geçmesi için sefalet, aşırı yorgunluk ve gıdasızlık gibi “bahane sebeplere” ihtiyaç vardır. Tıpkı bunun gibi, “akıl ve ruh hastalıkları”nında meydana çıkmasına zemin hazırlayan “bahane sebepler” vardır. “Bahane sebepler” hastalığı meydana getirmezler, hastalığı meydana getiren sebepleri “tahrik” ederler. Meselâ, yıllar boyunca “intihar etme kompleksine” kendini kaptırmış, bilinen veya bilinmeyen pek çok sebebe binaen, bir sabit fikir halinde “intihar etmeyi düşünen” ve fakat bir türlü karar veremeyen, ama bu düşüncesinden kendini kurtaramayan marazî bir tip, seyrettiği bir filminden veya okuduğu bir romandan etkilenerek kolayca intihar edebilir. Burada “film” ve “roman”, intiharın gerçek sebebi değil, bahane sebebi ve muharriki olmuştur. Onun için, böyle marazî tiplerin bu gibi filmleri seyretmeleri veya romanları okumaları tehlikeli olmaktadır. Esasen, basın ve yayın organlarının da intihar olaylarını yağlandıra, ballandıra anlatmaları veya tahrik edici biçimde ve genişçe vermeleri doğru değildir. Çünkü, marazî tipler, bu yayınlardan etkilenirler ve intihara karar verirler.

Öte yandan ilim adamları, “intiharın gerçek sebepleri” üzerinde pek çok araştırma yapmışlar, konunun “genetik”, “psikolojik” ve “sosyolojik” dinamiklerini araştırmışlardır. Onların tespitlerine göre, intihar olayı, bazı ailelerde ve cemiyetlerde dikkati çekecek niteliktedir. Böyle olunca, acaba, problemin “genetik bir yönü” de var mıdır? Bu hususta, henüz kesin bir hüküm yok... İlim adamları, soruyor ve cevap arıyorlar: “İntiharın ırklar, kavimler, cinsiyetler açısından durumu nedir?”, “Yaş ile intihar olayı arasında bir bağımtı var mı?”, “İntiharın tahsille, şehirde ve köyde yaşama ile bir sebep - netice ilişkisi düşünülebilir mi?”, “İntihar ile inançlar arasında da bir bağ var mı?”...

ÜLKEMİZDE NÜFÛS HAREKETLERİ VE İNTİHAR

Ülkemizde, Devlet İstatistik Enstitüsü, 1974 yılından itibaren, hayli güvenilir bir biçimde, “intihar olaylarına dair” verileri toplamakta ve yayınlamaktadır. Adı geçen enstitü, ülkemizin her noktasında meydana gelen her bir intihar olayı için Emniyet ve Jandarma personeli tarafından doldurulacak belli bir “İntihar İstatistik Formu”nu, her ayın sonunda Valilik ve Kaymakamlıklar kanalı ile toplar. Toplanan bu veriler, değerlendirilip yıl sonunda yayımlanır.

Bu yayınlardan öğrendiğimize göre, ülkemizde, “intihar grafiği”, nüfus artışı grafiğimize paralel olarak yükselmektedir. Şöyle ki,

1977 yılında nüfûsumuz 41.768.000 civarında iken, ülkemizde intihar edenlerin sayısı 824 kişi idi; 1985 yılında nüfûsumuz 50.306.000 civarına yükseldiği zaman, intihar edenlerin sayısı da artarak 1187 kişi olmuştur. Yani, 1977 yılında, ülkemizde, intihar edenlerin “Genel Nüfûsa oranı”; Yüz binde 2 iken 1985 yılında bu oran Yüz binde 2,4 olmuştur. Bu oran nüfûsumuzun 49.070.000 olduğu 1984 yılında 2,6 idi. Bu durum da göstermektedir ki, az da olsa, intihar olaylarında, bir artış görülmektedir.

İntiharın “şehirleşme” vetiresi ile de ilişkisi vardır. Nitekim, 1985 istatistiklerine göre, ülkemizde, intihar edenlerin üçte birinden fazlası, büyük şehirlerimizden çıkmıştır. Aksine küçük şehirlerimizde intihar oranı çok düşüktür. Sosyologlar, büyük şehrin kalabalıklırlar arasında, kendini yalnız hissedenden, üzüntü ve sıkıntıları ile başbaşa kalan marazî tiplerin büyük bir bunalıma düşebileceğini belirtiyorlar.

İntiharın “yaş grupları”na dağılımı da hayli manâlıdır. Meselâ: 1985 yılında, ülkemizde, intihar eden 1187 kişinin yaş gruplarına dağılımı şöyledir: 15 yaş civarı 47 kişi (yüzde: 3,91), 15-24 arası 376 kişi (yüzde: 31,7), 25-34 arası 214 kişi (yüzde: 18), 35-44 arası 149 kişi (yüzde 12,6), 45-54 arası 140 kişi (yüzde: 11,8), 55-64 arası 91 kişi (yüzde: 7,7), 65-74 arası 80 kişi (yüzde: 6,7), 75 yaş ve yukarısı 53 (yüzde: 4,5), yaşı bilinmeyen: 37 kişi (yüzde: 3,1).

Yukarıdaki sayılardan da görüleceği üzere, intihar olayı, en tehlikeli yaş olan bulûğ ile birlikte dikkatleri çekmektedir. Bu yaşlar aynı zamanda uyuşturucu maddelere ve alkole başlama yaşı olarak da bilinmektedir. Ailelerin ve cemiyetin, üzerinde en fazla hasasiyet göstereceği bu yaş, pedagojik bakımdan çok önemli bulunmuştur. Onun için, ortaöğretim müesseselerimiz, beden ve ruh sağlığı açısından çok iyi teşkilâtlanmalı ve buralarda çalışan eğitim ve eğretim kadrosu çok iyi seçilmeli, yetiştirilmeli ve başarılı kılınmalıdır.

Öte yandan, 15-24 yaşları arası, gencin şahsiyetini kurup güçlendirmek istediği bir dönemdir. Umumiyetle lise ve yüksek tahsil kademesinde bulunan bu gençliğin beden ve ruh sağlığının korunması çok büyük bir meseledir. İntihar grafiklerinin en yüksek noktaya ulaştığı bu dönemde, herkes, sorumluluğunu bilerek hareket etmeli, bu gençliği tedirgin edici uygulamalardan kaçınmalıdır...

İNTİHAR OLAYI VE BAZI DİNAMİKLER

Dünya’da, her yıl, intihar ile ilgili pek çok istatistik yayınlanmaktadır. Bu istatistiklerden öğrendiğimize göre, A. B.D’de “beyazlar” zencilerden iki defa daha fazla intihar etmektedirler. Öte yandan evlilerde intihar oranı, bekârlara nazaran daha yüksektir. Durum, Türkiye’imizde de aynıdır. 1985 istatistiklerine göre, bu yıl içinde intihar eden 1187 kişiden 599’u evli, 430’u ise hiç evlenmemiş bekârdır. İster evli olsun, ister bekâr olsun, erkekler arasında intihar oranı, kadınlara nazaran daha yüksektir.

İntiharın tahsille de ilişkisi ve bağıntısı aranmış, beklenildiği gibi, tahsil süresi arttıkça, intihar edenlerin sayısı azalmıştır. Meselâ ülkemizde, 1985 yılında yapılan bir istatistiğe göre, o yıl içinde, intihar eden 740 kişiden, 541’i ilkokul mezunu, 86’sı ortaokul ve dengi okul mezunu, 32’si yüksek okul ve fakülte mezunudur. Bu, ülkemiz için iyi bir durumdur. Oysa, meşhur sosyolog E. Durkheim, bundan aşağı yukarı bir asır önce, Paris’te yaptığı araştırmasında, Fransa’da yüksek tahsil yapanlar arasında intihar oranının dikkat çekecek kadar yüksek olduğunu görmüş ve hayret etmişti.

Ona göre, bu netice normal değildi; tahsil arttıkça “intihar oranı” düşmeli idi. O halde, gerçek sebep ne olabilirdi? Neticede düğümü çözdü:

“İntihar eden bu yüksek tahsillilerin, başka bir ortak özellikleri vardı. Yani, hemen hemen hepsi de inançlarını yitirmiş ve büyük bir içtimaî yalnızlığa düşmüş kimselerdi”. E. Durkheim, bu konuyu “Le Suicide” (İntihar) adını verdiği kitabında genişçe ele alır.

İnanç ile intihar arasında, gerçekten de önemli bağ vardır. İnanmış insan, güçlüdür; içtimaî bağları sağlam, ümitli, sıkıntılar ve üzüntüler karşısında sabırlı ve mütevekkildir. Aksine, inançsız insan, kendini zayıf hisseder, içtimaî bağları kopuk, sıkıntılı ve üzüntülü bir kimse olup tırnaklarını kemirir durur. Bu durumu ile “inançsız insan”, intihara çok yakın bir tablo çizmektedir. İlgili ilim ve fikir adamları, kesinlikle ifade etmektedirler ki, “inançsız insanların” akıl ve ruh sağlıkları tehlikededir. Bu konuda C.G. Jung’un ve Henry Linck’in görüşlerini, daha önce bildirmiştik. Onun için tekrarlamayacağız.

Öte yandan yapılan inceleme ve araştırmalardan öğrenilmektedir ki, Müslümanlar ve Yahudiler arasında intihar oranı hayli düşük olduğu halde Hristiyanlar arasında dikkat çekecek şekilde yüksektir. Billhassa İskandinav Ülkeleri, bu konuda ilgi çekici bir

durum arz etmektedir. Birçoklarının “Aydınlık Çağı” dedikleri, 18. asırdan sonra, Batı Avrupa’da “Kilise”nin otoritesini yitirmesi ile başlayan “inanç buhranı”, büyük çabalara rağmen giderek büyümekte, dînsiz ve inançsız yığınlar çoğalmaktadır. Pek tabii olarak bu gelişmeye paralel olarak sözünü ettiğimiz ülkelerde “intihar grafikleri” de yükselip durmaktadır.

Görülüyor ki, intihar olayı da bütün “sosyal olaylar” gibi çok faktörlüdür. Probleme çözüm arayanlar, bu faktörleri nazarı dikkate almak ve bilhassa genç nesilleri, inanç buhranına düşürmemek zorundadırlar.

İSTATİSTİKLERE GÖRE ERKEKLERİN ÖMRÜ

İstatistik, içtimaî hayatın çeşitli yönleri ile ilgili olayları ve gelişmeleri sayı ile ifade eder. Objektif ve sağlam verilere dayanırlarsa, araştırmacılara, hayli değerli bilgiler ve hattâ geleceğe dair ipuçları dahi verebilirler. Nitekim günümüzde, içtimaî, iktisadî ve siyasî hayatımızla ilgili araştırmalarda “istatistik metod”un çok önemli bir yeri vardır. İstatistikleri toplayıp değerlendirmek de başlı başına bir ilim.. “İhtimal hesaplan” da buradan doğmuş...

Ben, zaman zaman, çeşitli konularda yayınlanmış istatistikleri gözden geçirmeyi severim. Bu esnada gördüm ki, birçok içtimaî hâdise, sayı ile ifade edildiği zaman, hayli enteresan sonuçlara varılmaktadır.

Geçenlerde, Türkiye Devlet İstatistik Enstitüsü’nün ülkemizdeki “doğum” ve “ölüm” olayları ile ilgili birkaç yayını gördüm. Şöyle kabataslak incelerken, okuyucularımın da ilgisini çekecek, önemli birkaç nokta tespit ettim.

Bu istatistiklere göre, 1980 yılında nüfusumuz 44.736. 957 kişidir. Bu nüfusumuzun 22.695.362’si erkek, 22.041. 595’i kadındır. Bu dönemde 0-4 yaş arasındaki çocuk nüfusumuz 5.960.623 kişi olup bunun 3.050.769’u erkek, 2.909. 854’ü kız çocuğudur. Görüldüğü gibi, bu yaşlar arasında erkek nüfusumuz, karşı cinsle nazaran daha çoktur. Ama zaman ilerledikçe, yaş büyüdükçe bu rakamlar tersine dönmektedir.

Meselâ, 1980 yılında 50-54 yaş grubunda bulunan 1.729.260 kişiden 862.109’u erkek, 867.151’i kadındır. Yine aynı yıl 60-64 yaş grubunda bulunan 792.661 kişiden 375.309’u erkek iken 417.352’si kadındır. Durum, daha önceki nüfus sayımlarında da aşağı-yukarı aynıdır. Hattâ, başka ülkelerde yapılan istatistikler de bu durumu teyid etmektedir.

Görülen odur ki, gerek ülkemizde, gerek başka ülkelerde tutulan istatistiklerden anlaşıldığına göre, bütün dünyada, erkek nüfus, fazla doğmakta ve fakat kadınlara nazaran daha çok ölmektedir. Nitekim, 1980 yılında, ülkemizde, İl Merkez ilçelerinde ölen 130.062 kişiden 73.273'ü erkek, 56.789'ü kadındır. 1985 yılında ise ölen 141.324 kişiden 80.139'u erkek, 61.185'i kadındır. Durum köylerde de aynıdır. Mesela, 1985 yılında köylerde ölen 3893 kişiden 2436'sı erkek, 1457'si kadındır.

Bu neden böyledir? Yani, erkekler kadınlara nazaran daha fazla doğar ve daha fazla ölürler, neden? Bu soruya cevap vermekte daima güçlük çekilmiştir. Bazılarına göre, Cenab-ı Hak, “dişi hücreyi” daha dayanıklı yaratmıştır. Bütün canlılara dikkat ediniz, “erkek hücre” dayanıksız ve fakat dişi hücre daha uzun ömürlüdür. Bazılarına göre, içtimâî ve iktisadî hayatın ağır yükü erkeklerin omuzlarındadır ve bu durum onları, daha kolay yıpratmaktadır. Başka bir sebep daha var mı bilmem? Fakat, bilinen ve görülen husus şudur. Peşin ve acele hükümlerin aksine, istatistiklerden çıkan sonuç şudur ki, erkekler, kadınlara nazaran daha fazla ve daha erken ölmektedirler. Bu açıdan bakınca, belki daha fazla himaye edilmeye muhtaçtırlar.

ÜLKEMİZDE VE DÜNYADA AİLENİN DURUMU

Bir ülkenin gücü bir bakıma, o cemiyeti teşkil eden “aile”lerin sağlamlığına bağlıdır. Birçok sosyologun da belirttiği üzere, aile, cemiyeti oluşturan “temel birîm”dir.

Ama esefle belirtelim ki, bütün dünyada, sanayileşmeye ve şehirleşmeye paralel olarak “aile müessesesi” büyük sarsıntılar geçirmekte ve bilhassa “ailenin dışında çalışan” kadınların çoğalmasi ile problem, iyice büyümekte ve cemiyetleri tehdit eden boyutlarda bir buhrana dönüşmektedir.

İstatistiklerden öğrendiğimize göre, bütün dünyada “boşanmalar” çoğalmakta ve aileler yıkılmaktadır. Bu açıdan bakınca, hamdolsun ülkemiz, henüz “sağlam bir aile” yapısı manzarası vermektedir. Bununla birlikte, bu buhranın, yavaş yavaş da olsa ülkemize bulaşma istidadı göstermekte olduğunu belirtelim. Yayınlanan istatistiklere göre

1983 yılında A.B.D.de boşanma oranı binde 5,04, Rusya’da binde 3,47, İsveç’te binde 2,40, Belçika’da binde 1,73 İsrail’de binde 1,20 iken, bu oran Türkiye’imizde 1985 yılında binde 0,38’dir.

Bu durum, Türkiye’de, dînî ve ailevî bağların sağlamlığı ve

geleneklere bağlılığı yanında, bilhassa köylerde “dînî nikâh ile kurulmuş” evliliklerin çözülmesinin istatistiklere yansımamış olması ile açıklanabilir. Mamafih, aynı problemle karşı karşıya bulunan Suriye, İran ve Mısır’a nazaran da Türkiye’de boşanma oranı yine düşüktür. Böyle düşününce, ikinci faktör ağırlığından epey yitirmektedir. Yani, ülkemizde, aile bağları, sanıldığından daha fazla güçlüdür.

Bununla birlikte, ülkemizde, “boşanma oranları” yıl geçtikçe artış kaydetmektedir. Meselâ, 1954 yılında ülkemizde “boşanma oranı” binde 0,26 iken, 1964 yılında bu oran binde 0,35’e, 1985’te 0,38’e yükselmiş bulunmaktadır. Bu oranın önümüzdeki yıllarda, sanayileşme ve şehirleşme hızına ve aile dışında çalışan kadın sayısının çoğalmasına paralel olarak artacaktır. Hiç şüphesiz, bu durum, bizi, bazı konularda yeni problemlerle karşı karşıya getirecektir.

Ülkemizde boşanmaların, daha çok genç yaşlarda gözüktüğü, yaşlandıkça boşanmaların azaldığı müşahade edilmektedir. Meselâ, ülkemizde boşanmalar 20-39 yaş arasında hayli kabarıktır, boşanmaların yüzde 60-65’i bu yaşlar arasında gerçekleşmektedir. Bu durum, genç nesillerin evlilik konusunda, hayli tecrübesiz olduklarını, aileyi ve yuvayı korumada yaygın ve güçlü bir eğitime muhtaç olduklarını gösterir. Oysa, “aileyi korumak” devlete verilmiş bir anayasa görevidir. Devlet, aile müessesesini sarsıcı, her türlü menfi propagandaya ve yıkıcı yayınlara karşı, gerçekten hassas olmalıdır. Bilhassa, TRT, Avrupa ve Amerika kıtasında giderek büyüyen aile buhranları karşısında çok dikkatli olmalı, onların propaganda, telkin ve tesirlerini, ülkemize ithal etmekten sakınmalıdır.

Aksi halde, ateş bacayı sardıktan sonra telâşlanmak boşunadır.

ÇANAKKALE ZAFERİ

Bugün (18 Mart 1915), Türk tarihinde, çok önemli bir dönüm noktasını ifade eder. Aradan 72 yıl geçmesine rağmen Çanakkale Savaşları ile ilgili hatıralar hâlâ canlılığını koruyor ve 18 Mart 1915 günü, İngiliz ve Fransız donanmasının ortak taarruzu karşısında aziz ordumuzun gösterdiği kahramanlıklar ve sevgili Mehmetçğin, Allah, vatan ve millet uğruna gösterdiği fedâkârlıklar asla unutulmuyor. Yani, İslâm’ın “ilk ordusu” olan Yüce Ashab-ı Kiram’ın kazandığı zafer gibi, büyük şairimiz Yahya Kemal Beyatlı’nın “İslâm’ın son ordusu” olarak övdüğü aziz ordumuzun başarısı da gönüllerde taht kurmuş bulunmaktadır.

İttihat ve Terakki Partisi'nin hırslı üçlüsü (Enver, Talat ve Cemal Paşalar) tarafından, bir hiç uğruna, 1914 yılında Birinci Cihan Savaşı'nın içine atılan Devletimiz, yıllarca bu ateş içinde kavrulup durdu. Mason localarının kontrolünde bulunan bu maceracılar, milleti ve devleti bu korkunç ateşin içine iterken, "dış" ve "iç" düşmanların kurdukları tuzaklardan habersizlerdi. Bilhassa Filistin'de bir İsrail Devleti kurmak isteyen, şer kuvvetlerin, Osmanlı-Türk Devleti yıkılmadıkça, buna imkân olamayacağını biliyorlardı. Başta İngilizler olmak üzere, pek çok devlet, çeşitli oyun ve tertiplerle, devletimizi içten bölmeye matuf plânlarını ustalıkla yürütüyor; çok iyi tetkik ettikleri içtimaî yaralarımızı ısrarla kanatıyor, yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizi yağmalamak için fırsat kolluyorlardı.

İttihat ve Terakki zıamandarları, o derecede gaflette idiler ki, aziz Türk Ordusu'nun, müttefik Almanya'nın görüş ve maksatlarına göre kullanılmasına ses çıkarmıyorlardı. Türk Ordusu, Alman Genel Kurmayı'nın arzusu istikametinde değerlendiriliyor; vatan çocuklarının kanı su gibi harcanıyordu. Böylece sevk ve idare edilen ordumuz, ister istemez Rus, Irak ve Sina cephelerinde ağır zayıat veriyor ve geri çekiliyordu. İç ihanetlere ve bitmez-tükenmez dış düşmanlıklara maruz kalan bir ordunun zaferi elbette düşünülemezdi.

Bununla birlikte Sevgili Mehmetçik, içinde bulunduğu bütün menfi şartlara rağmen, aklın ve hayalin alamayacağı bir savaş gücü gösteriyor ve tarihe şanlı sayfalar yazdırıyordu. İşte, bunlardan biridir Çanakkale Zaferi... Düşmanın hesaplarına göre, Çanakkale Boğazı, güçlü bir donanma taarruzuna dayanamayacak kadar savunmasızdı. Çünkü, Boğaz'ın dış savunma tertibatı Seddülbahir ve Kumkale'ye konmuş 20 toptan ibaretti. Bu engeller, kolayca aşılabılırdi.

Ancak düşman Müslüman-Türk'ün ve Aziz Mehmetçiğin imanını ve savaş gücünü unutuyordu. Nitekim, birçok denemeden sonra İngiliz ve Fransız donanmaları, 18 Mart 1915'te büyük taarruzlarını başlattılar. Bütün sahillerimizi hallaç pamuğu gibi atmalarına rağmen, başarılı olamadılar; en büyük zırhlılarının bütün personeli ile birlikte sulara gömülerek gittiğini gördüler. Büyük Türk düşmanı Çör-çil ve çevresi rezil oldular.

Allah, Vatan ve Millet diyerek kanını sebil eden yaralı ve şehit 252.300 Mehmetçigimizi ve gazilerimizi rahmet, minnet ve şükranla anarız.

MÂARİFİMİZİN BAŞARISI(?)

Bir ülkenin kalkınmasında en önemli unsur “insan”dır. Artık, bu gerçeği bilmeyen kalmadı. Ama teoride...

Sıra “uygulamaya” ve “pratiğe” gelince, durumun hiç de bu anlayışa göre yürütüldüğünü görmüyoruz. İstatistiklerin incelenmesinden çok kolayca görülmektedir ki, çocuklarımıza ve gençlerimize “ilkokul”dan sonra muhtaç oldukları eğitim ve öğretimi veremiyoruz. Milyonlarca çocuğumuz, beş yıllık “mecburî eğitim ve öğretim”den sonra, kaderine terk ediliyor, çok az bir kısmı, orta ve yüksek tahsil yapabiliyor.

1984-1985 öğretim yılı istatistiklerine göre, bütün ilkokullarımızda 6.532.000 öğrenci okuyordu, aynı yıl ortaokullarda okuyan çocuk sayısı ise 1.597.000 idi. Oysa, kendileri ile yarıştığımızı sandığımız Batı Dünyası’nda, “ilköğretim” 8-9 yıl olup bütün çocuklarını en az bu seviyeye yetismeye mecbur tutmuştu. Biz ise, okuma-yazma öğretmenin yanında, birkaç yetersiz bilgi kırıntısı vermekle yetinip çocuklarımızın dörtte üçünü kendi kaderlerine terk ediyorduk.

Yine 1984-1985 öğretim yılı istatistiklerine göre, orta dereceli okullarımızda okuyan öğrenci sayısı 1.600.000 kişi olup bunun 584.000’i liselerde, 576.000’i de meslekî liselerde eğitim ve öğretim görmekte idi. Aynı yıl, fakülte ve yüksek okullarda okuyan öğrencilerimizin umumî sayısı da 398.000 kişi idi.

Bütün bu rakamları, grafiklerle ifade etmeye kalkışsa idik, karşımıza tabanı geniş, gövdesi hızla daralan ve tepesi küçük bir piramit çıkacak idi. Böyle bir tablo, sadece ve ancak “insan unsurunun” hoyratça israf edildiğini gösterir. Ama, ne yapalım ki, ülkemizde, durum budur.

İtiraf edelim ki, ülkemizde, eğitim ve öğretim konusunda, henüz muhtaç olduğumuz seviyede “fırsat ve imkân eşitliği” sağlayamamış durumdayız.

Bilhassa köy çocukları ile maddî yetersizlikler içinde bulunan milyonlarca vatan çocuğu istediği eğitim ve öğretimi görememektedir. Meselâ, ilkokuldan mezun olan çocuklarımızın yüzde 50’si köy çocuğudur ve bunların çok önemli bir kısmı okuyama-maktadır. Böylece, milyonlarca kabiliyetli çocuğumuz, sırf imkânsızlıklar yüzünden cahil, işsiz ve güçsüz kalmaktadır.

Bence, ülkemizin aydınları, yazarları, çizerleri, politikacıları, fikir ve sanat adamları, bu yaraya çare aramalıdır. Başta YÖK

olmak üzere, bütün üniversitelerimiz ve yüksek okullarımız, bu gibi temel meselelerimize eğilmelidirler.

Çağdaşlığı “örtü” ve “külâh” meselesi sanan kişi ve çevreler, fırsat ve imkân bulamadığı için, okuyamayan, gelişemeyen, çağdaşlık yarışına katılamayan milyonlarca çocuğumuzun derdine deva olacak plân ve programlar üzerinde çalışmalıdırlar. Bu milletin bedduasını almamalıdırlar.

Asla unutmamak gerekir ki, her türlü kalkınmanın temel unsuru “insan”dır. Bu unsuru, başarı ile değerlendiremeyen, onu millî ve çağdaş ihtiyaçlara göre yoğuramayan ülkeler, boşuna hayal kurmaktadırlar.

TIP FAKÜLTELERİ VE ÖĞRENCİ SAYISI

Türkiyemiz’de, son günlerde, Tıp Fakültelerinde bulunan öğrenci sayısını azaltma yönünde kuvvetli bir eğilim doğmuş bulunmaktadır. Bu tutumun gerçek sebeplerini bilmiyorum. Dediklerine göre, öğrenci sayısı azaltılırsa, daha kaliteli tabip yetiştirme işi mümkün olacaktır. Yine, tıp gibi, insan sağlığı ile doğrudan doğruya ilgili bir sahada, çok eleman yetiştireceğim diye, kalite buhranı doğurarak, insanımızın sağlığını tehlikeye atmamalıyız diyorlar.

Ben, hâlihazırda yetişmekte olan tabiplerimizin kalitesi hakkında bir bilgi sahibi olmadığım gibi, bunların kalitelerini yükseltmek için alınacak tedbirler arasında, öğrenci sayısını azaltmanın rolünün ne olacağı hususunu da kestiremiyorum.

Bildiğim birkaç husus var ki, onları, açıklamadan duramayacağım. Bunlardan birincisi, 1984 yılı istatistiklerine göre, ülkemizde, bir hekime düşen insan sayısı, ortalama olarak 4509 kişidir. Bu, Türkiye ortalamasıdır. Bu sayı, bazı bölgelerimize göre farklı olmaktadır. Anlaşıldığına göre, ülkemizin, daha çok sayıda hekime ihtiyacı vardır. Hiç şüphesiz, kalite düşürülmeden bu millî ihtiyaç, en kısa zamanda karşılanmalıdır.

Öte yandan, mevcut hekimlerimiz, yurt sathına dengeli bir tarzda dağılmalı, halkımız, sağlık konusunda yalnız kalmamalı, iptidâî ve mahallî tedavi yollarına başvurmaya itilmemelidir.

Bunun yanında, “Genel bir sağlık sigortası politikası” yürütülmeli ve bu iş mutlaka başarıya ulaştırılmalı, milletimiz, kolayca, rahatça ve en ucuz biçimde, kendini tedavi ettirebilme imkânına kavuşturulabilmelidir. Aksi halde, kocakarı ilaçlarına, iptidâî ve mahallî tedavi yollarına başvurmak zorunda kalacak bir halkı, ayıplamanın ve suçlamanın hiçbir mânâsı olamaz.

Bizim, çok acayip bir aydın tipimiz vardır. O, kendini haklı çıkarmak için, hemen daima, halkı suçlama yoluna gider. Asırlar boyu hekim, eczacı ve hiçbir sağlık elemanı gitmemiş köylerimizde yaşayan vatandaşlarımızın, kendi trajik şartları içinde oluşturduğu ve geliştirdiği iptidaî ilâçlara, kocakarı merhemlerine, kırıkçılara, çıkıkçılara, üfürükçülere bakarak onunla alay etmeye kalkışır.

Ne garip şey, hem ülkenin insanlarını eczaneden, hekimden ve her türlü sağlık personelinin asırlarca mahrum bırakacağını, sonra kalkıp onların çaresizlik içinde bulduğu çarelerle alay edeceksin; kendi halkının “geri kalmışlığındaki vebalı” bizzat yüklenmek yürekliğini göstermek şöyle dursun, onları “gericilik” ile itham edeceksin. Gerçekten de ayıp üstü ayıp...

Bana kalırsa, hekim sayısı artarsa, “itibar azalır” tarzında, bir komplekse kendini kaptıran bazı kişi ve çevreler varsa, bunların bu çarpık duygularına asla önem vermeksizin, asırlardır hekimsiz ve ilâçsız yaşamış vatan köşelerine, gidecek “idealist tabipler” yetiştirelim. Sayıyı azaltıcı değil, kaliteyi yüceltici tedbirleri düşünelim.

“MUTLU AZINLIĞIN” BİTMİYEN BASKISI

Cemiyetçe, garip bir zihniyetin bitmez tükenmez baskısı altında bulunuyoruz. Bilhassa Tanzimat’tan beri, nasıl peydahlandığı bilinmeyen bu “mutlu azınlıklar”, bize, bir velî ve vaî tavrı içinde tasallut etmekte, kendi akıllarınca ve keyiflerince bizleri gütmeye çalışmaktadırlar.

Bunların, reklamı çok yapılan gazeteleri kökü içeride ve dışarıda olan dernekleri, kulüpleri, maliyetinden daha ucuz satılan dergileri, milletlerarası “dostları” ve “biraderleri” vardır. Sayıları gerçekten azdır, fakat kendi deyimleri ile güçleri “sayısal değil siyasal”dır. Her yerde “etkili” ve “yetkili” adamları vardır.

Bunlar, “kendi adamlarını”, çok güçlü ve başarılı bir propaganda ile “ilerici”, “devrimci”, “insancıl”, “özgürlükçü” kimseler olarak tanıtırken, rakip ve hasım bildikleri kimseleri ise olmadık sıfatlar ve ithamlar ile bertaraf etmesini pek becerirler.

Bunlar, öyle bir terör ortamı meydana getirmişlerdir ki, çok kimse, bunlarla mücadeleleyi göze alamaz. Alırsa ne olur? Makam ve mevkiî, zekâ ve kültürü ne olursa olsun, derhal “gerici”, “halk düşmanı”, “faşist”, “demokrasi düşmanı”, “özgürlükleri sindiremeyen” kimseler olarak jurnal edilirler. Bunlar, el ele verip “batarya ateşi” yaptıkları ve propagandalarını sürekli ve ısrarlı tuttukları için de er geç başarılı olurlar. en olmadık çevreleri bile aldatabilirler. Üstelik

bunlar, devre göre renk deęiřtirmesini, nabza göre řerbet vermesini de çok iyi bilirler; kardeři kardeře dūřman etme konusunda mūte-hassıstırlar.

Bu mutlu azınlıkların, sırf kendilerine mahsus imtiyazları da vardır. Bunlar, her yerde ve her zaman “dūřıncelerini” rahatça açık-layabilirler, “siyasî tercihlerini” yüksek sesle ortaya koyabilirler, vapurda, trende, otobūste gazetelerini çarşaf gibi açarak okuyabilir-ler, dergi ve kitaplarının propagandasını yapabilirler, nasıl isterlerse öylece açılıp sağılabılır, giyiniş kuşanabilirler, masaları yumruklaya-rak konuşabilirler.

Bütūn bunlar, onların vazgeçilmez haklarıdır.

Onların, başka özellikleri de var.. Eđer, siz, onlara muhalif iseniz, dūřıncelerinizi açıkça ortaya koyamazsınız, siyasî tercihlerinizi ya gizlemek veya onlara yaklaştırmak zorundasınız. Okuduęunuz gazete, dergi ve kitapları - şayet onlar istemiyorlarsa- saklayacak-sınız. Giyiminiz, kuşamınız, konuşmalarınız, kelimeleriniz, tavır ve hareketleriniz asla onlara ters gelmeyecek... Madem ki, onların “yandaşı” değilsiniz, o halde, onlarla bulunduğunuz mūddetçe, boy-nunuz eęik olmalı, en azından susmalı ve mūmkūn mertebe onları kızdırmamalısınız.

Hayır, asla mūbalaęa etmiyoruz. Durumu yaşıyanlar çok iyi bilir. Biz, kendi yarım asırlık hayatımızda dahi, bu durumu, belki binlerce defa yaşıadık. Sırf okuduğumuz gazete, dergi ve kitaplar yüzünden az mı ıstırap çektik? Sırf inançlarımızı ve fikirlerimizi açıkladığımız için az mı tahkikat geçirdik? Her nedense, bazıları, Anayasa ve kanunların bize tanıdığı hak ve hūriyetleri kullanmamızdan dahi rahatsız oluyorlar

İSLÂM TERBİYESİNİN MİLLÎ VE ÂLEMŞÜMUL KARAKTERİ

Artık herkes idrak etmelidir ki, İslâm terbiyesi, hem “âlemşūmul İslâm kardeşliği” şuurunu esas alır, hem de milletlerin yapılarına, işleyişlerine ve ihtiyaçlarına göre teşkilâtlanır.

Gerçekten İslâm terbiyesinden geçen nesiller, öğrenirler ki, insanların bir diğerine “üstünlükleri”, derilerinin renkleri ile, kafa-taslarının biçimleri ile, iskelet yapıları ile, kan grupları ile tayin olu-namaz. İslâm’da şahısların ve grupların üstünlükleri “takva” (iman ve ahlâk konusunda ortaya konan faziletler) İledir. Yani, yüce dīni-mize göre, ırk ve renk üstünlüğü iddiası (rasizm), kesin olarak yasak-lanmıştır.

Öte yandan, artık herkes bilmektedir ki, “ırkçılığın” bir siyasî ve ideolojik akım olarak ortaya çıkmasının vebali de “Batılı sömürgecilere” aittir. Günümüzde dahi, “kara” ve “kızıl” emperyalizm, açık ve gizli biçimleri ile bu politikasını sürdürmektedir. Esefle belirtelim ki, bugün, yine İngiliz, Fransız, Yunan, İslâv (Rus ve Bulgar), Yahudi ve Çin ırkçılığı - her ne kadar aksini iddia ediyorlarsa da- bütün şiddeti ile devam etmektedir. Durum, Almanya’da ve diğerlerinde de pek farklı değil...

Görünüşe bakılırsa, kimse açıkça, meşhur ırkçı Arthur Gobineau’nun fikirlerini savunmamakta ve piyasada, alenen ırkçılığı ideoloji edindiğini söyleyen bir Adolf Hitler dolaşmamakla birlikte, eseyle belirtelim ki, pratikte pek çok politikacı, onlara taş çıkartacak uygulamalarla Âdemoğullarına ıstırap çekirmektedirler.

Nitekim, şu anda, gerek Türk Dünyası olsun, gerek İslâm Dünyası olsun, gerek “Siyah derili insanlar” olsun, “ırkçılık belâsının” saldırılarına maruz kalarak kan ve gözyaşı akıtmamaktadırlar. Bugün, kara ve kızıl emperyalizmin mekteplerinde, Türk ve İslâm Dünyası’na karşı, hâlâ kin ve nefret aşılınmakta, hâlâ aleyhimize, olmadık iftiralarla dolu filmler çevrilmekte, çeşitli siyasî arenalarda millî birliğimizi ve ülke bütünlüğümüzü tehdit eden raporlar müzakere edilmekte, çeşitli düşman kamplarda eğitilen eşkıyalar vatanımıza sızdırılmakta, vur-kaç usulü katliamlar düzenlenmekte, bir kaşık suda fırtınalar koparılarak millet ile devletin arası açılmak istenmekte, yurtdışındaki vatandaşlarımız arasında “Lavrensler” sokularak akla hayale gelmez senaryolarla insanlarımız aldatılmak istenmekte, Bulgaristan’da, Rusya’da milyonlarca Müslüman-Türk, hem de bu asırda, ezilmekte, sürülmekte, öldürülmekte, **din** ve isim değiştirmeye zorlanmaktadır.

Gerçekten de İnsanlık Âlemi, İslâm iman ve ahlâkıma muhtaçtır ve “İslâmî bir terbiye” almadıkça da huzura kavuşamayacaktır. Beşeriyet, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’an-ı Kerîm’in şu iki âyet-i kerîmesinin ışığında, kendini yeni baştan yoğurmalıdır. “(Ey insanlar) **renklerinizin ve dillerinizin birbirine uymaması Allah’ın âyetlerindendir**”. (er-Rûm/22). “**Ey insanlar, gerçekten biz, sizi, bir erkekle, bir dişiden yarattık. Sizi, birbirinizle tanışasınız diye şubelere ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki, Allah yanında en şerefliniz, takvaca en ileride olanınızdır**”. (Hucurat/13).

İSLÂM TERBİYESİNDE İLİM VE TATBİKAT

Çağdaş pedagoglar, şimdi, “bilmek yapabilmektir” diye düşünüyorlar. Onlara göre, “teori”den “pratige” geçmeyen bilginin, insan hayatındaki değeri çok azalır. Nitekim, “yüzmeyi biliyorum” diyen bir kimse, bu işi bilfiil başaramıyorsa, konu ile ilgili teorik bilgilerinin değeri çok azdır.

Durum, İslâm terbiyesi açısından da aynıdır. Bilindiği gibi, İslâm’da “ilim ve amel” birlikte olsun istenir. Yani müminler, imân ettikleri, hak bildikleri şeyleri yapmak, bunun aksine, yanlış, kötü, çirkin ve bâtıl bildikleri işleri de yapmamak zorundadırlar. Bizim dinimize göre, “bilmek” başlı başına bir değer olmakla birlikte, bildiğinin değeri çok esastır.

İslâm’da ilim, bir lüks ve imtiyaz unsuru değil, insanı, her iki dünyada mutlu kılmaya yarayan bir vasıtaadır. Böyle düşününce, günümüz pedagoglarının “bilmek yapabilmektir” sözünde, büyük bir gerçeklik payı var demektir. Ancak, bu konuda ifrata varılırsa, işi, materyalizmin sınırlarına kadar getiren “kaba bir pragmatizme” düşme tehlikesi vardır. en iyisi, her türlü ifrat ve tefritten sakınmak üzere, Sevgili Peygamberimizin buyurdukları gibi, **“Faydalı olmayan ilimden Allah’a sığınırım”** demektir.

Yüce dinimize göre, müminler, İslâm’ı, **“kalp ile iman”**, **“dil ile ikrar”** ve **“amellerle izhar”** şeklinde hayata intikal ettireceklerdir. İnananlar, asla unutmamalıdırlar ki, İslâm, sadece “bilinmek” için değil, “yaşanmak” için de indirilmiştir.

Nitekim, müminler, “Büyük Hesap Günü”nde, yalnız “imanları” bakımından değil, “amelleri” (yaptıkları işleri ve ibadetleri) açısından da sorguya çekileceklerdir. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulur: **“İşte, Rabbine and olsun ki, onlara, topuna, yapmakta oldukları şeyleri elbette soracağız.”** (el-Hicr/ 92-93).

Yüce dinimize göre, her mü’min, İslâm’ı, farzları ile vacibleri ile, sünnetleri ile, helâl ve haramları ile bilmek ve yaşamakla mükelleftir ve bu konuda Yüce Allah’a hesap verecektir. Bu husus, Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle ifade edilir:

“Her nefis, kesbettiği (kazandığı) şey karşılığında bir rehindir”. (el-Müdeşsir/38).

Dinimize göre, İslâm’ı, “yaşama” ve “yaşatma” konusunda, ilim adamları, halka “örnek” olmalıdırlar. Her konuda, “en güzel ahlâkı temsil” ederek, “sözleri ile davranışları” arasında devamlı ve ahen-

kli bir bütünlük kurarak halka yol göstermelidirler. Bu konuda Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: **“Halkın en fenası, halka kötü örnek olan fena âlimlerdir”**. Yine O, şöyle buyururlar: **“Halkın hayırlısı, halka faydalı olandır.”**

Yüce dînimize göre, bir mümin, “iyi bildiği işi yapmalı” ve “yaptığı işi iyi bilmelidir”. Bir mümin, ister müftü, ister öğretmen, ister doktor, ister devlet adamı, ister terzi, ister marangoz olsun, belli bir terbiyeden geçtikten ve “ehliyet sahibi” olduktan sonra, o işe talip olabilir ve o işi yapabilir. Aksi halde insanları zarara uğratarak “günah” işlemiş olur. Nitekim Şanlı Peygamberimiz şöyle buyurur: **“İşler, ehil olmayanlara verilince kıyameti bekleyiniz.”**

İSLÂM, İŞ VE HAREKET DİNİDİR

Güzel bir atasözümüz vardır: **“Nerde hareket, orda bereket”...** Bizim dînimiz de, töremiz de tembelliği, miskinliği, boş yere vakit öldürmeyi asla tasvip etmez.

Sevgili Peygamberimiz: **“Mü'min gayretlidir”, “İki günü eşit geçen zarardadır”** diye emrederler. İslâm, devamlı olarak “iş” ve “hareket” ister. İslâm, “boş kalmaya” razı olmaz. Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulur: **“Boş kaldın mı hemen yorul!”**. (el-İnşirah/7). Kesin olarak bilinmelidir ki, tembellik, miskinlik ve uyuşukluk ile Müslümanlık bir arada barınmazlar. Bir cemiyette, biri varsa diğeri yoktur.

Yüce dînimize göre, müminler, az veya çok, daima hayırlı bir iş üzeredirler. Aktif olmak İslâm’ın şanındandır. Ancak, İslâm, bu aktivitenin devamlı olmasını, ısrarla istemektedir. Nitekim Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: **“Allah’ın sevdiği iş, az da olsa devamlı olanıdır”**. Yine Yüce Peygamberimizin sözlerinden anlıyoruz ki, “Cenab-ı Hak, insanların suretlerine, mallarına değil, yaptığı işlere ve güttüğü niyete” bakar.

Gerçekten de İslâm “sâ’y-u gayret” dînidir. Bu hususu, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm, şöyle beyan buyurur: **“Gerçekten, insan için kendi sâ’yinden (emeğinden, çalışmasından) başkası yoktur”**. (en-Necm/39).

Bütün bu açık gerçeklere ve mukaddes emirlere rağmen, İslâm Dünyası’nın şu haline bakın. İçine düştüğü zilleti, meskeneti, tembelliği ve geriliği görün. 17. asrın sonlarına kadar dünyaya meydan okuyan, çalışkanlığı, dinamizmi, dürüstlüğü ve bitmez tükenmez enerjisi ile iş ve eser veren İslâm Âlemi, şimdi, kara ve kızıl emperyalizmin pençesinde çırpınmakta ve onların birer mukallidi

olmakla öğünmektedir. Büyük bir eziklik içinde kendine, kendi kültür ve medeniyetine olan güvenini yitiren “yabancı hayranı mutlu azınlıkların” elinde oyuncak olmuş durumdadır.

Şimdi, İslâm Âlemi’ni, çeşitli sebeplerle, içine düştükleri bu ezik, bu yenik ve bu geri durumdan kurtarmaya gönül vermiş ve bütün hayatını buna adanmış “inanmış ve idealist aydın kadrolara” ihtiyaç vardır. Bugün nüfûsu bir milyara varan Müslüman cemiyetler, kavimler ve milletler, yeni baştan İslâm’ın yüce îmânına, tertemiz ahlâkına ve bitmez tükenmez dinamizmine sarılarak bizzat kendi gayretleri ile ayağa kalkmak zorundadırlar. Bugün 46 devlet halinde teşkilâtlanan İslâm Ülkeleri, aralarındaki her türlü ihtilâfı halletmeli; her türlü düşmanlığa, Allah rızası için, son vermeli; komünist, kapitalist ve Siyonist emperyalizmin oyunlarını bozmalı; Müslümanlar arası, çok yönlü bir dayanışma” için, her türlü fedakârlığı göze almalıdır.

Asla unutmamak gerekir ve tarihin şahadeti ile de ispatlanmıştır ki, İslâm “medenî ve dinamik milletlerin dînidir”. Bunun yanında İslâm’ın ana dâvası “Tevhîd”dir. Evet “ALLAH BİR”dir ve “BİRLİĞİ” sever.

Şu şuura yeniden ulaştığımız gün, zafer, mutlaka bizim olacaktır.

SOSYALİZM, İNDİVİDÜALİZM VE İSLÂM

Günümüz felsefî ve siyasî ideolojileri, beşeriyeti, âdeta “aşırı toplumculuk” ile “aşırı bireycilik” arasında bir tercih yapmaya zorlamaktadır. “Sosyalizm” ve “indivüalizm” bu demektir.

Şimdi, yeryüzünde, bu iki akımın kavgası var. Bir taraf, cemiyetin “ortak çıkarları”, “sosyal adalet”, “eşitlik” ve “proletarya diktatörlüğünden” söz ederken, diğer taraf “Vaz geçilmez haklardan ve özgürlüklerden”, “kişinin kendini ifade ve geliştirme hakkından”, “bütün hayata hâkim bir demokratik yaşama biçiminden” yana olduğunu açıklamaktadır.

Oysa İslâm’da “cemiyet”te, “fert”de vazgeçilmez iki temel birimdir. İslâm “içtimaî hayata” değer verdiği kadar “şahsiyete” de saygı duyar. Yüce dînimiz, cemiyeti esir alan ve kendi egoizmini mihver edinen Firavunları, Nemrutları, Hahamları ve benzerlerini lanetlediği gibi, ferdî hayatın kudsiyetine inanmayan ve şahsiyetleri, cemiyete kurban eden sakat telâkkileri de reddeder. Onun için diyoruz ki, İslâmiyet’i, bir vagon gibi, şu veya bu sapık akımın arkasına takmak ve bağlamak mümkün değildir.

İslâm, insan ferdine bir “ilâhî emanet” gözü ile bakar; onun yaşaması, gelişmesi ve iki cihanda mutlu olması için hususî tedbirler alır. Her insan ferdini, kendi hususiyetleri içinde değerlendirir; onlara çekemeyecekleri emirler vermez. İlâhî emre uyarak insanlara “takatleri kadar” yük verir. “İnsanlara akıl ve idrakleri ölçüsünde hitap edilir”, eğitimde, öğretimde, makam ve mevkileri paylaşmada, iş bölümü yapmada, daima “liyakat ve kaabiliyet” esas alınır.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’in el-Hac Sûresi, 5. âyetinde görüleceği üzere, İslâm, insanın ruhî hayatı kadar bedenî gelişimine de önem verir; insanın “doğum öncesi” ve “doğum sonrası” fizyolojik gelişimini günümüz ilmî gelişimine paralel olarak tasvir eder. İnsanın “gelişim eğrisini”, hem de asırlar önce, aynı biçimde ortaya koyar. Yani, insan ferdinin doğumdan önce ve sonra, belli bir yaşa kadar gelişip büyüdüğünü, sonra da “ferdî farklar” içinde gerilediğini açıkça belirtir. Evet, İslâm’da “fert” başlı başına bir değerdir ve yine başlı başına incelenecek bir birimdir. İslâm, ferdî iradeye ve hürriyete inanır ve dolayısı ile onu “yaptıklarından sorumlu” tutar.

Öte yandan, yüce dînimiz, “cemiyet hayatına” da önem verir. Sevgili Peygamberimiz, “**Allah’ın eli toplulukta**” diye cemiyet hayatını överken, “**Müminler, omuz omuza yaslanmış binalar gibidir**” diye buyurarak içtimâî dayanışmanın ve “**İslâm kardeşliğinin**” değerini belirtir. İslâm’da bütün bir cemiyet, tam bir organizma gibidir. Bu organizmanın herhangi bir yerinde bir rahatsızlık varsa, vücûdun tümü bundan acı duyar. Bu husus, Şanlı Peygamberimizin emirleri ile sabittir.

Bu tutumu ile İslâmiyet, bütün zamanların ve mekânların muhtaç olduğu muhteşem bir dengeyi gerçekleştirmek istemektedir. Yüce dînimize göre, “fert” ve “cemiyet”, birbirini tamamlayan iki birimdir. Bunları çatıştırarak değil, uzlaştırmakla yaşamayı öğrenmek gerekir.

MİRÂC

Bugün, “İslâm kamerî takvimine göre”, Recep Ayı’nın 27. gecesidir. Bütün müminler, bu geceyi “Mirâc Kandili” olarak kutlarlar. Bu mübarek gecenin bütün müminlere hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak’tan niyaz eder, okuyucularımın kandilini tebrik ederim.

Yaratılmışlar âlemi, aynı zamanda bir “kemmiyet” ve “keyfiyet” âlemidir. İlim adamları göstermişlerdir ki, “kemmiyet âlemini” ölçmek, biçmek, çözmek ve birleştirmek mümkündür, lâkin “key-

fiyet âlemi” böyle değil, o, ölçüye, tartıya, tahlil ve terkibe gelmemektedir. O, şu veya bu ölçüde de olsa, kısmen tasvir edilebilmektedir.

Beşerin sözlüğünde, “beden ve ruh”, “madde ve şuur” kavramlarına birlikte rastlıyoruz. Yani, bütün insanlar, “beden, ruh, madde ve şuur” kelimelerini biliyor ve kullanıyorlar. Oysa “beden ve madde” kavramları “kemmiyet”, “ruh ve şuur” kavramları ise “keyfiyet âlemine” ait ifadelerdir. Yani, birinciler “ölçülebilir”, ikinciler “ölçülemez âlemin” değerleri...

Bu iki âlemi, birbirine irca etme gayretleri, bugüne kadar hep boşa çıktı. Hem materyalist, hem spiritüalist monistlerin bu konudaki zihni çabaları, bu iki âlem arasındaki zıddiyeti gideremedi, “kemmiyetten keyfiyete” veya “keyfiyetten kemmiyete” giden yolu açamadı, aralarındaki uçurumu dolduramadı. Bu konudaki felsefi yorumlar, tam bir sefalet ifade etmektedir ve başlı başına bir inceleme sahasıdır. Allah’a inanmayan beyinlerin içinden çıkacağı bir saha değil burası...

Bu konuda materyalistlerin durumu ise yürekler acısı... Onlar her şey gibi “şuur” ve “ruh” kavramlarını da “maddenin türevleri” olarak yorumlamak isterler ve fakat, bir türlü için içinden çıkamazlar. Onlar, böyle bir iddiada bulundukları zaman, kendilerine şu soruyu sorun: “Demek şuur ve ruh, sizce, maddenin, henüz açıklayamadığımız, birer türevidir. O halde, madde, ne tarzda olursa olsun, bünyesinde şuura ve ruha ait istidatlar ve kaabiliyetler taşımaktadır. Yani, sizin ‘madde’ sandığımız şey, kim bilir nasıl bir gelişim ve değişime uğrayarak şuur ve ruha dönüşebilmektedir. Böyle olunca, madde, şuur ve ruh, içice bulunuyor ve ‘madde’ artık ‘madde’ olmaktan çıkmıyor mu? Yoksa, ‘madde’, bazı spiritüalist (ruhçu) filozofların iddia ettiği gibi, ‘şuur ve ruhun tortusu’ mudur? Ne dersiniz?” Gerçekten de bu soru karşısında, başta Lenin olmak üzere, hemen hemen bütün materyalistler şaşırıp kalmışlardır.

Oysa yüce İslâm’a göre, “kemmiyet âlemi” de, “keyfiyet âlemi” de Allah’a aittir. O, isterse onları, birleştirir, isterse ayırır, isterse üst üste katlar. Bütün varlıklara ve bu arada insana “şahdamarından daha yakın” olan Yüce Allah, dilediği an, kulunun gözündeki bütün perdeleri kaldırarak, bütün zaman ve mekânları üst üste katlayarak “elçisini” beden ve ruhu ile, madde ve şuur ile birlikte yüceltir de yüceltir. Nitekim, Sevgili Peygamberimiz, bu yüce nimete ve ihsana kavuşturularak mükâfatlandırılmıştır. Müminler için Miraç, bir bakıma, mahlûkun HALİK’a doğru yücelişi ve O’na, ölmeden Önce kavuşmasıdır.

MECBURÎ DİN KÜLTÜRÜ DERSLERİ VE BAZI OLUMSUZ TAVIRLAR

İnsan “dinsizliği” ile, çoluk çocuğunu “dinsiz yetiştirmek” ile övünebilir mi? Üzüntü ile belirtelim ki, şimdi, bizim ülkemizde bile artık böyleleri var. Marksist olduğunu bildiğimiz, bir baba ile anne, Türk-İslâm kültür ve medeniyet dünyasında doğan masum çocuklarını “dinsiz” yetiştirdiklerini, onun için okullarda okutulan mecburî “Dîn kültürü Derslerine” tabi tutulmamaları gerektiğini, bunun, onları “bunalıma ittiğini”, ülkemizin güzide (!) hukukçularına söyleyebiliyor. Bunu gazetelerden okudum. Bu hukukçulardan biri onlara hak veriyor, biri susuyor.

Biri de “Çocuklarınız, yarın bu ülkede idareci olacaklar, onun için, içinde doğup büyüdüleri cemiyetin inançlarını tanımalıdır” diye cevap veriyor. Şaşıp kaldım. Önce, kendilerini “çocuklarını dinsiz yetiştirmek” konusunda yetkili bulan, bizzat bu tutumları ile çocuklarını “cemiyetle çatışmaya iten”, onları “kolektif vicdana yabancı kılan”, “inanın insanların iç huzurundan mahrum bırakan”, “Dünyanın en güzel dîni olan İslâm’dan uzaklaştırıp bunalıma düşüren” dinsiz ebeveynin, suçlu olarak kendilerini değil de “mecburî dîn kültürü veren okulu” görmelerine ve göstermelerine şaşıtm. Sonra, onlara hak veren profesöre şaşıtm. Bu profesör, “Biz çocuklarımızı dinsiz yetiştirdik, mecburî dîn kültürü de ne oluyor?” iddiasına karşı gösterdiği müsamahayı, bilfarz, şu veya bu “dîn cemaatine bağlı birileri” çıkıp da “Biz de çocuklarımızı, şu veya bu tarzda bir dîn eğitimine tabi tutmak istiyoruz. Okulum verdiği dîn kültürü bizi tatmin etmiyor” dese idiler, onlara da gösterir miydi? Yine, “Gerekçesi ne olursa olsun, ben mecburî dîn kültürü derslerine karşıyım” der miydi? Yoksa öfke krizleri içerisinde, masaları yumruklayarak, dakikalarca “ilericilik nutukları mı çekerdiniz?” bilmiyorum. Öte yandan, dinsiz ebeveynin iddiaları karşısında suspus olan diğer “sayın profesör”, yine ağzı kapalı durur muydu?

İtiraf edeyim ki, “Dîn Kültürü Dersleri” verilmesini savunan profesörün gerekçesi de çok garibime gitti. “Çocuklarınız dinsiz yetişse bile yarın bu ülkede idareci olacaklar, onun için cemiyetin inançları konusunda bilgi sahibi olmalıdırlar” tarzındaki ifadesi, her nedense bana, “sömürge idarecilerinin yerli halk üzerindeki başarısını arttırmak için başvurdukları” taktikleri ve kurnazlıkları tedâî ettirdi. Bilirsiniz, sömürgeciler, bir ülkeyi ele geçirmek, oraya hâkim olmak

ve istedikleri gibi idare etmek için “yerli halkın inançlarını” uzun uzadıya tetkik eder, bu konuda iyice yetiştirilir ve sonra oraya gönderilirler. Yani, “inanın insan” yerine “inanınları istismar etmesini bilen insan” yetiştirme yolunu tercih ederler. Demek ki, Marksist ve dînsiz ana ve babaların çocukları da bizim ülkemizde bunun için “mecburî dîn kültürü” alacaklar. Bu ne garip mantıktır Yarabbi.

Baylar ve bayanlar, lütfen biraz ciddi olalım. Ben, dinsizin ve Marksist’in çocuklarının durumunu bilmem; fakat, inanan ve milletin çoğunluğunu teşkil eden Müslüman-Türk halkı, bizden ciddi, samimi ve yeterli bir din eğitim ve öğretimi bekliyor.

İSLAMA KARŞI OLANLARIN CEHALETİ

Birçok sosyologun, ilim ve fikir adamının da belirttiği üzere, “dîn”, bütün beşer tarihi boyunca varlığını korumuş, “içtimâî ruhun” teşkilinde ve “ferdî vicdanın” kuruluşunda çok önemli roller oynamış, inkâr ve ihmal edilmesi mümkün olmayan bir “içtimâî müessese”dir.

“Dîn”, daha birçok âmile bağlı olarak - bütün zaman ve mekânlarda olduğu gibi- zamanımızda da fonksiyoneldir. “Dîn”, esas olarak “peygamber vahyine” dayanır; yani, bütün dînlerin kurucuları “peygamberlerdir. Ancak, zaman içinde, bu “peygamber tebliğleri”, cemiyette mevcut bâtil inançlarla karışarak yozlaşırlar ve bozulurlar. Böyle bir dönemde yeni bir peygamber gelerek sahâyı temizler, dîni, yeniden saf ve berrak karakteri ile ortaya koyar. Bizim, inançlarımıza göre, Sevgili Peygamberimiz, böylece gönderilmiş “son peygamberdir” O, kendinden önce gelen bütün peygamberleri tasdik etmekle birlikte, onların tebliğlerinin de insanlar tarafından bozulduğunu ve işe yaramaz duruma getirildiğini bildirmiş; en saf ve berrak mânâda İslâm’ı tebliğ ederek, “Hidayet Rehberi” olarak bize Kur’ân-ı Kerîm’i bırakarak hayata veda etmişlerdir. Gerçekten de bugün, beşeriyetin elinde bulunan tek ve katıksız gerçek “Mukaddes Kitap” budur.

Ben, başka dînlere mensup aydınların, kendi cemiyetlerinde mevcut bulunan “bozuk dînlere” ve “bâtil inançlara” reaksiyonlarını haklı bulurum da, ama, İslâm Cemiyetlerinde de aynı tavırları taklit eden birilerine rastladım mı şaşarım. Böyleleri ile çok karşı karşıya geldim. Onların fikir ve düşüncelerini yakinen incelemek fırsatını buldum. Samimiyetle belirtiyim ki, bunlardan hiçbirisi İslâmiyet’i bilmiyordu. Hepsisi de kulaktan dolma bilgilerle, acele ve peşin hükümlerle konuşuyor ve hüküm veriyorlardı.

Bir gün böyle birine sordum: “Söyler misin, seni İslâm’dan uzaklaştıran ve dînsizliğe iten sebepler nelerdir?”. O da samimiyetle konuştu, önce, asla bir dîn terbiyesi görmediğini, ancak İslâm Dîninde de akla ve mantığa sığmaz hususların bulunduğunu çeşitli vesilelerle öğrendiğini, söyledi. Ben, bunların neler olduğunu sorduğumda, kendince önemli ve mantık dışı bulduğu noktaları sayıp sıraladı. O zaman, ben, ister misin, senin mantık dışı bulduğun bu hususları tek tek açıklayayım; senin mantıksız bulduğun bu noktalardaki üstün mantığı ortaya koyayım? Olur dedi. Ben de yılmadan yorulmadan saatler süren bir sohbet ile sorularına cevap verdim. Her cevabımdan sonra, içinde oluşturduğu küfür binasının çatırdadığını âdeta hissediyor; onu mümkün mertebe kırmadan, gurunun harekete geçirmeden vicdanını saran kirleri ve pasları ayıklıyordum. Rengi kıpkırmızı olmuş, gözleri ıslak ıslak ve pırıl pırıl gerçeği özlüyordu...

Fakat, ne oldu ise o anda oldu. içeriye yandaşlarından biri geldi. Bizi bir müddet dinledikten ve arkadaşımın “hayra doğru bir gelişme kaydettiğini” tespit ettikten sonra, müthiş bir öfke fırtınasına kapıldı, yumruklarını sıkarak üstüme varmak istedi. Sonra, “Ne diye bu büyücüyü dinliyorsun!” diyerek, arkadaşını âdeta sürükleyerek yanımdan uzaklaştırdı. Onu, bir daha bana yaklaştırmadılar. Çünkü, onlar, güçlerini cehaletten alıyorlardı.

DİNSİZLER, İSLÂM’IN MANTIĞINI BİLMEZLER

Beni, hiçbir şey ve hiçbir kimse, “Ben Tanrı’ya inanmam!” ve “Ben dinsizim” sözleri ve bu sözlerin sahipleri kadar tedirgin edemez. Böyle bir söz işittiğim ve böyle birilerini gördüğüm zaman, bir garip olurum, benliğimi bir hüznün kaplar, karşımda, tedavisi çok zor, ölümcül bir hasta var sanırım. Öfkeden çok, acı duyarım. Onu veya onları, içine düştükleri bu hazîn durumdan kurtarmak için, gayretlenirim.

Muhatabım genç ise, bilhassa temiz aile köküne bağlı ise, bu gayretlerim çok defa semere verir. Böylelerine, her şeyden önce, İslâm’ın fikir hayatına getirdiği “diyalektiği” (sistematik mantığı) öğretirim ve olayları bu açıdan yorumlamalarını söylerim. Meselâ, şöyle derim: “İnsanoğlu, diğer canlılardan farklı bir yaradılışa sahiptir. Bütün canlılar, tabiatla yetinirler, kendi statülerine boyun eğmişlerdir. Bilfarz, bütün hayvanlar, tabiatla yetinirler, ayrıca ‘kültür’ diye bir değerler sistemine ihtiyaç duymazlar. Yine hayvanlar için, ‘duyum’ ve ‘idrak’ seviyesinde bir zihnî güç yeterlidir,

onların ‘şuur’a ihtiyacı yoktur. Onların hayatında, bazı eşya ve olaylara ait duyum ve idrakler vardır, onlar asla ‘kavramlara’ ‘fikirlere’ ‘ideallere’ ve ‘sistemlere’ ulaşamazlar. Onların hayatına, mekanik içgüdüler ve iştihalar yön verir. Onların, uğrunda yaşayacakları ve ölecekleri bir ‘manevî değerler sistemi’ yoktur. Onlar için her şey, maddî iştihalara ve fizyolojik içgüdülere bağlı bir boğuşmadan ibarettir.’

“Oysa Âdemoğulları böyle değildir. Onlar, tabiatla yetinmezler, onu çeşitli şekillerde değiştirerek ‘kültüre’ ve ‘kültür değerlerine’ ulaşırlar; onlar, madde ve eşyaya ait basit ‘duyum’ ve ‘idrakler’ ile yetinmezler, bunları ‘şuurun doğrudan doğruya verileri’ ile birleştirerek ‘kavramlara’, ‘fikirlere’, ‘ideallere’ ve ‘sistemlere’ varırlar. İnsanların, hayvanlardan farklı olarak uğrunda yaşadıkları ve öldükleri bir ‘manevî değerler sistemi’ vardır. Yani, insanlar için, her şey, maddî iştihalara ve fizyolojik içgüdülere bağlı bir boğuşmadan ibaret değildir; insanların bağlandıkları manevî ve mukaddes bir değerler sistemi de vardır”.

“Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de buyurulduğuna göre, yeri ve göğü ile bütün tabiat, gerçekte, bizi Yüce Allah’a götürecek âyetlerle doludur, yeter ki, bizler ‘insan gibi’ görmesini bilelim. Şöyle buyrulur: ‘Allah’ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde, sakınacak bir kavim için, elbette birçok âyetler vardır’. (Yûnus/6), işte ‘inanmış insan’, bu yaratılmışlar âlemine bakarak YARATAN’a gitmesini bilen ‘en güzel insan’dır da üstün kabiliyetlerle yaratıldığı halde, kendini ‘materyalizme’ kaptıran, beşerî hayatı da tamamı ile maddî iştihalara ve fizyolojik içgüdülere bağlı bir boğuşma zemini içinde mütalâa eden “dinsizler”, bilerek veya bilmeyerek “aşağıların aşağısı” bir yaşama biçimi içine girerler. İşte bu hususa işaret eden âyet-i kerîme: “Biz, gerçekten insanı, en güzel biçimde yarattık. Sonra, onu, aşağıların aşağısına çevirdik”. (et-Tin/4-5).

BİR TANRITANIMAZ İLE SOHBET...

“Ben Tanrı’ya inanmam!” sözünü, pervasızca ve uluorta kullanan kişi, eğer “anti sosyal” bir davranış göstererek cemiyetin dikkatini çekmek isteyen ezik ve patolojik bir tip değilse, mutlaka zihnî gücü yetersiz ve her türlü fikir çilesinden mahrum biridir

Artık herkes bilmektedir ki, “Tanrı kavramı”, bütün beşer tarihi boyunca, bütün zaman ve mekânlarda, fert ve cemiyet plânında, bütün beşeriyetin dimağını işgal eden, bütün fikir tarihi boyunca

insan zihninin “temel problemlerinden biri” olmak gibi ciddi bir konudur ve konu olmakta devam etmektedir. Bu konuda yüz binlerce kitap yayınlanmış, eserler verilmiş, binlerce peygamber, âlim, velî ve hattâ filozof alın teri ve göz nuru dökmüştür. Hattâ, insanlık tarihini, bir “dînler tarihi” biçiminde ele alan ilim adamları ve sosyologlar dahi vardır.

Bütün bunlardan habersiz, kendini üç-beş sloganın cazibesine kaptırmış, kültürsüz, çilesiz, tefekkürsüz militan ve saldırgan birkaç zavallımın, bu konudaki “menfi çıgıllıkları”, aldatılmışlığın ve şartlanmışlığın ötesinde bir mânâ ifade etmez, nitekim etmiyor da...

Yıllar önce, böyle biri ile konuşuyorduk. Kendisi, Eğitim Enstitüsü’nden talebemdi. Temiz bir aile köküne bağlı olmakla birlikte, onu Marksistler sarımsı, inançlarını allak-bullak etmişlerdi. Bir gün, bana ders dışında bazı sorular sormuştu ve aramızda şöyle bir konuşma geçmişti:

- Hocam, siz Tanrı’ya inanır mısınız?
- Evet, ya siz?...
- Eskiden inanırdım, ama şimdi değil!...
- Eskiden inandığın tanrı ne oldu?
- Galiba öldü!

· O halde, inandığın şey, gerçekten Allah değilmiş, ölmesi ve yok olması gereken yanlış bir tanrı fikri imiş.

- Yanlış bir tanrı fikri ne demek?

İnsanlık, asırlardan beri Allah’ı arıyor, fakat, kendini, eşyaya ait illüzyonlardan, çocukluktan kalma antropomorfizmden (en soyut varlıkları bile insana benzemekten) ve animizmden (tabiatı ve tabiat kuvvetlerini canlı sanıp onlara tapınmaktan) kurtaramadığı için, farkında olmadan objektif ve sübjektif yanlış bir “tanrı kavramına” sahip oluyor. Sonradan, yaşı ve tecrübesi arttıkça, bunun “Gerçekten Allah” olmadığını görüp onu kırıp atıyor. Bütün beşer tarihi, bir bakıma “sahte tanrılar”dan kurtulup “Yüce Allah’a ulaşma” çilesinden ibarettir. Beşeriyet, Allah’ı bulmak için yüz binlerce “put” kırmak zorunda kalmıştır ve kalmaktadır. Kim bilir, senin red ve inkâr ettiğin “tanrı fikri” nasıl bir şeydi? Sen, onu kırmakla gerçekte “Allah’a giden yolda, bir engeli aşmış olmalısın.” İslâm’da “Lâilâhe illallah” demek, bütün “sahte mabutlardan” kurtularak, Allah’a doğru yol bulmak demektir. Yüce kurtarıcı Hazreti Muhammed’in (O’na binlerce selâm olsun) hayat ve mücadelesini ciddiyletme incellersen, gerçekten huzur bulursun.” Ders zili çaldı ve ayrıldık.

YÜCELMEK İSTEYEN İNSAN VE MATERYALİZMİN CİNAYETİ

Dünyanın en zeki hayvanını alın, ona istediğiniz en ideal eğitimi verin, onu asla “insanlaştıramazsınız”. Belki, her hayvanın belli bir noktaya kadar eğitime imkânı vardır. Fakat, hiçbir canlı, insan kadar eğitim ve öğretimden istifade edemez ve yine hiçbir canlı, insan kadar yücelmeye istidatlı değildir.

Gerçekten de Yüce Allah, insanı, çok üstün nitelikler ve kaabiliyetler ile yaratmıştır. Bu husus, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de şöylece açıklığa kavuşturulur: “And olsun ki, biz, Âdemoğullarını, üstün bir izzete ve şerefe mazhar **kılmışızdır**”. (el-İsra/70).

Bütün hayvanların duyum ve idraki, madde ve eşyaya bağımlı olarak yaratıldığı halde, “insan müdrikesi”, madde ile mânâ arasına gerilmiş güçlü bir anten gibidir. O, yalnız “maddî verilere” bağlı değildir, “mânâ âleminde de sesler” alır. Elbette, bu kaabiliyet, herkeste eşit değildir.

Elbette, çok üstün yaratılışlı yüce peygamberler silsilesi ile normal insan idraki arasında önemli farklar bulunacaktır. Bizim “sezgi ve ilham” ile ulaştığımız “zannî bilgilere” nazaran, yüce peygamberler, “kesin bir bilgi” olan “ilâhî vahye” mazhar olurlar. Bu husus, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de, Sevgili Peygamberimize hitaben şöyle açıklanır: “De ki, ben ancak, sizin gibi bir beşerim, (ancak), bana... vahyediliyor”. (el-Kehf/110).

Günümüz ilim ve fikir adamları da ispat etmişlerdir ki, insanlar, zihnî güçleri ve idrakleri bakımından farklı yaratılışadrlar. Ama, normal ve genel olarak “insan”, canlı varlıkların en zeki ve en üstün olanıdır ve bu sayede, bir “madde ve mânâ sentezi” durumunda bulunan yüksek kültür ve medeniyetini kurabilmiştir. Şayet insanlar da sadece maddeye ve eşyaya bağımlı bir idrake sahip olsalardı, yani “maddeden mânâyâ” “müşahhasan mücerrede” “kesretten tevhide”, “yaratılmıştan Yaradan’a” yücelmesini bilmeselerdi, dünyanın en sefil ve zelil mahlûku olurlardı.

Burada, hayretimi mucip olan bir durumu açıklamadan geçemeyeceğim. Biz, Müslümanlar, insanı, ne kadar yüceltmek istiyorsak, materyalistler, Marksistler ve ateistler de o kadar alçaltmak için çırpınıyorlar. Meselâ, biz: “İnsan, Allah’ın yeryüzündeki halifesidir” diyorsak, onlar: “Biz, bu efsaneyi, insan efsanesini yıkacağız” diyorlar. Biz; “İnsan, üstün bir şeref ve izzete sahip yaratılmıştır, öylece

kalmalıdır” diyoruz, onlar: “Hayır, insan, basbayağı bir hayvandır” diyorlar. Biz: “insanı, sadece maddî bakımdan değil, manevî bakımdan da doyurmak ve huzura kavuşturmak zorundayız” diyoruz, onlar: “Manevî açlık da ne oluyormuş?”

Esas olan fizyolojik doyum ve tatmindir” diyorlar... ve işin en garip tarafı, bütün bu ters düşünce ve iddialarına rağmen, kendilerini “hümanist” sanıyor ve ilân ediyorlar. Üstelik, perişan, alkolik, sapık, sadist ve uyuşturucu düşkünün bir güruh da “Biz hayvanız!” şarkısını koro halinde tekrarlayarak bunların peşi sıra sürüklenmektedir. 20. asrın bu dramı karşısında, ağlar mısınız, yoksa güler misiniz bilmem?

BOZUK DİNLER VE GERÇEK DİN...

Bugün yeryüzünde, binlerce “bozuk dîn”, binlerce “boş inanç” ve “dîn sanılan” binlerce “yanlış yol” vardır.

Bütün bunlara bakarak “Yüce İslâm Dini”ni de onlardan biri sanmak ve ona göre tavır almak, âdi cam parçaları arasında “gerçek elması” kaybetmek, bâtullar içinde “Hakk’ı” bulamamak gibi bir şeydir.

İnsanların “kendi bâtullarını hak sanmaları” marifet değildir; marifet “Hakk’ı Hak, bâtlı bâtıl bilmekte”dir. Dînin ne olduğu bilirse, “gerçek olanı” ile “bâtıl olanı” birbirinden ayırmak kolay olur. İslâmiyet’in diğer dinler karşısındaki yerini tayin etmesini bilen bir idrak, hiç tereddüt etmeden gerçek kurtuluşun İslâm’da olduğunu görür.

1. Gerçek bir dîn, tamamı ile “ilâhî vahye” dayanır. Peygamberler vasıtası ile tebliğ edilir. Cemiyette oluşan sistemli veya sistemsiz inançlara “dîn” denmez. Bunlar çoğunlukla “boş inançlardan” ibarettir. Filozofların ortaya koyduğu fikirlere de dîn denmez, bunlara “felsefî sistemler” denir.

Gerçek bir dîn “Allah’tan başka ilâh tanımaz”. Bütün objektif ve sübjektif tanrıları reddeder, sadece ve ancak BİR ve VAR olan Kâdir-i Mutlak olan ALLAH’a inanmayı emreder. Varlığı ve birliği bilinen ve asla tasavvur edilemeyen YARATAN’dan başkasını “tanrı” kabul etmez. Yüce ALLAH’a “oğul”, “kız”, “eş” ve “ortak” izafe etmez, her türlü “putperestliği” reddeder.

3. Gerçek bir dîn, âlemşümuludur. Gelmiş geçmiş bütün peygamberleri tasdik eder, ancak, dîni bir zümrenin tekeline bırakmaz, her türlü “ruhbanlığı”, “imtiyazı” ve “tahakkümü” ortadan kaldırır, ırk, dil, cins, milliyet, sınıf ve zümre ayırmaksızın, bütün

inananları “kardeş” yapar. İnsanların, ALLAH’tan gayrisine kul olmasını istemez. İnsanın insana tahakkümünü yasaklar.

4. Gerçek bir dîn, bütün inananların, el ele, gönül gönüle olmalarını, maddî ve manevî dayanışma içinde, çok yüksek bir ahlâk örneği vermelerini ister. İyilikte, yardımlaşmada “işbirliğini”, kötülüklerle ve bölücülükle mücadelede “ortak hareket etmeyi” emreder ve bunu gerçekleştirir.

5. Gerçek bir dîn, insanı yücelten bir “akl-ı selime” ulaştırır. İnsana, maddeden-mânâyâ, müşahhasan-mücerrede, kesretten-tevhide, yaratılmıştan-Yaratan’a giden yolları keşfettirir. İnsana, hayvanî hayatın üstünde, ulvî bir “insanî hayat” yaşamanın yollarını açar. Bunu yaparken realisttir de...

6. Gerçek bir dîn, insana, madde ve mânâyı uzlaştıran, beden ve ruhu dinlendirip huzura kavuşturan, fert ve cemiyeti kaynaştıran bir iman, ahlâk ve ibadet ortamı hazırlayarak yüceltir. İnsanın haysiyetini ve vakarını ayakta tutarak tevazuyu öğretir. Gerçek bir dînde, hiçbir maskaralığa, hafifliğe, ciddiyetsizliğe, kabalığa ve ikrah verici tavır ve hareketlere yer yoktur.

7. Gerçek bir dîn, insana “ebediyeti” ve “ölümsüzlüğü” öğretir. Ölümü, bir varlık hareketi olarak görür.

Söyleyin bakalım, yeryüzünde, İslâm’dan gayri hangi dîn, bu vasıflara sahiptir?

İKİ NİSAN VE AZİZ ŞEHİDLERİMİZ

2 Nisan 1918, serhad şehrimiz Van’ın Rus işgalinden ve Ermeni mezaliminden kurtarıldığı tarihtir.

Biz “Moskof’un, ezeli düşmanımız olduğumu bilirdik, fakat, asırlarca birlikte yaşadığımız, hiçbir suretle yabancı muamelesi yapmadığımız Ermenilerin bize ne kadar düşman olduğunu Rus işgali sırasında öğrenmiştik. Öğrenmiştik, ama geç kalmıştık. Çünkü, bu Ermeniler, Ruslar’ın gelişini fırsat bilerek ve çok yönlü bir kışkırtma ile bize yapmadıklarını bırakmamışlar, sonradan Rus Ordusu çekilince onlar da kaçıp gitmişlerdi. Böylece, yüz binlerce şehidimizin kanı yerde kalmıştı...

Fırsat bulunca Türk Milleti’ne ihanet eden, fakat, Yüce Allah’ın lütfü ile şahane bir İstiklâl Savaşı veren milletimizin iradesi karşısında şaşkın ve perişan bir durumda vatanımızı terk edip canlarını kurtaran Ermeni çeteleri, daha içimizdeki “intikam duyguları” sönmemişken, hayrete şayan bir pişkinlikle, şimdi, dünyada “mazlum rolü” oynamakta, “Haçlı Dünyası”nı aleyhimize kışkırtmak

istemektedirler ve hüznle belirtelim ki, bir noktaya kadar da başarılı olmaktadırlar.

Oysa, kanlı kefenleri ile yüz binlerce şehidimiz, bu kahpece oyun ve tertipleri, acı bir tebessümle seyredip durmaktadır. Bu yüce şehitlerden biri de o zaman, Van Müftüsü olan Muhammed Sıddık Arvasî Efendidir.

Muhammed Sıddık Arvasî, 1877 tarihinde Arvas köyünde doğdu. Büyük velî Seyyid Fehim Hazretleri'nin oğullarıdır. İlim ve tasavvufta, çok yüksek mertebeler ihraz eden, meşhur Seyyid Abdülhâkim Efendi Hazretleri'nin en güzide talebesidir. Hocasının da izin vermesi ile (Rumî, 29 Nisan 1328 tarihinde) milâdî, 1912'de "Van Vilâyeti Müftülüğünü" kabul etmiştir.

Kısa zamanda, ilim ve ırfanı ile isim yapmış, üstün zekâ ve basireti ile kendini sevdirmiş, aranan, sözü dinlenen lider bir şahsiyet haline gelmiştir. I. Cihan Harbi sırasında, bizzat silâhlanarak, akraba, dost, talebe ve arkadaşları ile birlikte, Başkale Cephesi'nde Rus Ordularına karşı dövüşmüş, başarılı neticeler almış, aziz Türk Ordusu'na büyük destek sağlamıştır. Van Valisi Tahir Paşa'nın takdir ve iltifatına mazhar olmuştur.

Bu kadar sevilen, sayılan ve itibar gören genç Van Müftüsü S. Muhammed Sıddık Arvasî'nin varlığını, kendi maksatları için büyük bir tehlike olarak gören kahpe "Ermeni Çeteleri", bu mübarek zâtı "ortadan kaldırmannın çaresini" araştırmaya başladılar. Adım adım takip ederler. Nihayet, bu fırsatı, bulurlar.

Şöyle ki, S. Muhammed Sıddık Arvasî Hazretleri, Engil Suyu kenarında, kollarını sıvamış, arkadaşları ile birlikte abdest alıyordu. Sağ ayağını yıkamış, solunu yıkarken, orada, kamışlıklar arasına gizlenmiş, iki Ermeni eşkıyası, kendisini kurşun yağmuruna tuttular. Kurşunlardan biri sağ omzundan girip sol böğründen çıktı. Vurulduğunu hisseden Seyyid Muhammed Sıddık Efendi, belindeki "kundaklıyı" çekti ve ateş edenlere karşılık verdi. Kendini yaralayan eşkıyayı öldürdü. Diğerini de yaraladı. Yaralı Ermeni eşkıyası kaçmaya çalışırken, müftü efendinin arkadaşları tarafından öldürüldü. Fakat, ne yazık ki, Seyyid Muhammed Sıddık Arvasî Efendi de kurtulamadı, birkaç saat sonra, "şehadet şerbetini" içti. Tarih: 1916... Maalesef, ay ve gününü öğrenemedim...

Merkad-ı şerifleri, Gürpınar'da, Yukarı Kaymaz (Mejingir) köyündedir. Ziyaretgâhdir.

Bütün şehitlerimizle birlikte, kendilerini büyük bir hürmet ve şükranla anıyor, çetin hesap gününde, şefaatçimiz olmalarını niyaz ediyorum.

KANCİKÇA BİR OYUN DAHA

Bazılarının, ısrarla sürdürdükleri bir oyun vardır: Ülkemiz insanlarını, mutlaka, çatışkan ve düşman gruplara ayırmak ve vuruşturmak... Bu gruplara “ad bulmak” kolay.. “Sağcı-Solcu”, “Gerici-İlerici”, “Tutucu-Devrimci”, “Faşist-Komünist”, “Çağdışı-Çağdaş”, “Aşırı dinci-Tanrıtanımaz”, “Teokratikler-Lâikler”, “Türbanlılar-Türbansızlar”...

Kendimi bildim bileli, Türkiye’imiz, böyle bir boğuşmanın içindedir. Bu tür kavgaların bittiği ve durduğu hiçbir dönemi hatırlamıyorum. Basını ile, yayını ile, halkı ile, aydını ile, yazarı ile, çizeri ile, okuyucusu ile, öğretmen ve öğrencisi ile birbirimizi yiyip duruyoruz.

Bunu, bizzat biz mi yapıyoruz, yoksa düşmanlarımız mı tezgâhlıyor? Onu da anlamış değilim. Bırakın Tanzimat’ları ve Meşrutiyet dönemlerini, sadece Cumhuriyet döneminde bile bizi, “27 Mayıs”lara, “12 Martlara” ve “12 Eylülere” getiren hep bu “kirli hava”dır. Hiç şüpheniz olmasın ki, “yarınlarımız” da bu zehirli havadan payını alacaktır. Cenab-ı Hak, encamımızı hayra tebdil eylesin.

Son birkaç aydan beri de “yeni bir oyun” tezgâhlanıyor. Senaryoyu hazırlayan çevrelerin ifadesine bakılırsa, bu sefer oyunun kahramanları veya piyonları “Teokratik devlet özlemcileri” ile “Tanrıtanımazlar” olacaklar. Şimdilik, saflar ona göre oluşturuluyor; basın ve yayın organları ona göre mevzileniyor; “hedef şahıs” ve “kadrolar” ona göre tespit ediliyor.

İddialara bakılırsa, “Teokratik devlet özlemcileri”, bir taraftan “Şiî İran Cumhuriyeti”nden, bir taraftan da “Vehhabî Suudî Arabistan Krallığı”ndan destek görüyor. Her iki devlet de su gibi “para harcayarak” ülkemizde ve ülkemiz dışında “kadro oluşturma” peşinde... Bunlar, ya doğrudan doğruya “siyasî kadrolara” yönelik propaganda yapıyorlar, ya da “Diyanet İşleri Başkanlığı”nı kullanarak” en beklenmedik noktalara tırmanıyorlar... İster atlatarak, ister inandırarak, ister kandırarak kendilerine göre başarı da kazanıyorlar. Bazılarına göre maksatları “lâik devleti yıkmak”, yerine “Teokratik bir devlet kurmak”tır. Bana göre de “Ülkemizde bin yıldan beri yerleşmiş, berrak, tertemiz ve bid’atsız dînî inançlarımızı yıkip, yerine ‘Şiî’ veya ‘Vehhabî’ inançlarını yerleştirerek Müslüman-Türk’ün kafasında ve vicdanında ‘anarşi’ doğurmak”...

Öte yandan, “Tanrıtanımazlar” da müthiş bir hazırlıktan sonra saldırıya geçmiş bulunuyorlar. Sahte bir “özgürlük” ve “lâiklik” maskesi altında yayın yapıyorlar. Dergilerinin kapaklarına koskoca yazılar ile “Tanrısızlar Artık Özgürlük İstiyorlar”, “İslâm ve Seks”, “Hz. Peygamber’in Cinsel Hayatı” gibi hayasızca başlıklar atıyorlar ve Tanrıtanımazlardan biri şöyle konuşuyor: “Tüm aydınlara sesleniyorum. Toplumu etkileyecek konumdaki herkese sesleniyorum. en iyi savunma saldırıdır. Ateistler artık saldırıya geçmelidir. Bu konunun üstüne gidilirse, Türkiye hiçbir şey kaybetmeyecek, aksine kazanacaktır. Ateistlerin ve lâiklerin bu saldırısı, hem yenilgiyle sonuçlanacaktır, hem de insanlar görevlerini yapmış olmanın huzuruna ereceklerdir.” ve dedikleri gibi yapıyorlar. Şimdi, her türlü bahana ve vesile ile - daha çok dolambaçlı yollarla- mukaddes ve muazzez dînimize, inançlarımıza saldırıyor; türlü biçimlerde devlet ve siyaset kadrolarını baskı altına alıyor, korkutuyor, panik doğuruyor, şoke ediyor; en azından, nötralize ederek etkisiz duruma sokuyorlar.

Bir taraftan İran ve Suudî kökenli kışkırtmalar, bir yandan “ateistlerin saldırıları” masum ve mutedil bir dîn-darlığı savunan Müslüman-Türk Milletini çileden çıkarmaya ve iç çatışmalara zorluyor. Evet, oyun budur.

SAHTE DİNDARLAR VE SAHTE LÂİKLER

Türk Milleti, büyük ekseriyeti ile dindardır. Her türlü taassuptan uzak, berrak ve tertemiz bir dînî inanca sahiptir. Dînini çok sever, onu yaşamak ve yaşatmak ister. Dindar aydınlara ve kadrolara büyük sempati duyar. Diğer dinlere, inançlara ve mezheplere karşı büyük bir müsamahası vardır. Başkalarının inançlarına karışmadığı gibi, kimse de kendi inançlarına ve yaşayışına karışmasın ister.

Türk, bütün tarihi boyunca böyle olmuştur ve böyle davranmıştır. Bazıları, Yavuz Sultan Selim Han’ın yaptığı “Çaldıran Savaşı”nı bir mezhep kavgası sanırlar. Oysa, durum, tamamı ile başkadır. O zaman da İran’ın gözü Osmanlı-Türk topraklarında idi. “Şîliği” ideoloji edinen İran siyaset adamları, ülkemize bu kanaldan sızmak ve yönetimi ele geçirmek istiyorlardı. İşte Yavuz Selim Han, düşmanın bu arzusunun, bir daha dirilmemesi için “Çaldıran Savaşı”nı yapmış ve İran’ın emperyalist emellerini yerle bir etmişti. Simdi, Humeynî, bizden bunun intikamını almak istemektedir.

Aynı şekilde, Sultan II. Mahmud döneminde, İngiliz’lerin kışkırtması ile Hicaz’da ayaklanan Vehhabî Suudîler de imparator-

luğumuzu bölmek istiyorlardı. Sultan'ın, Kavalalı Mehmed Ali Paşa'yı bunların üstüne gönderip Vahhabî Suudî isyanını bastırıp, ele başlarını yakalatıp İstanbul'da îdam etmesi de yine bir mezhep savaşı olmayıp doğrudan doğruya bir devletin kendini koruması için verdiği mücadeleden ibarettir. Suudîler, bu acıyı unutmamışlardır.

Esefle belirtelim ki, günümüzde yine İran ve Suudî kaynaklı fitne susmuş değildir. Fırsat buldukça, şeytanın aklına bile gelmeyen metodlar ile ülkemize sızmaya çalışmaktadır. Onun için ve ısrarla yıllardan beri diyoruz ki, “Bir devlet, milletin dînine sahip çıkmaz, kendini çeşitli komplekslere kaptırarak, dîn sahasını ihmal ederse; millet, sağlam, yeterli ve tatmin edici bir dîn eğitim ve öğretiminden geçirilmezse, başka devletler ‘sahte sahiplik tavrı’ içinde meseleleri istismar ederler”. Dedğimiz bir bir çıkıyor mu?

Yine hemen belirtelim ki, İran Şîî Cumhuriyeti'nin ve Vehhabî Suudî Arabistan Krallığı'nın esas maksadı “Lâik Türkiye Cumhuriyeti”ni yıkmak değildir. Her ikisinin de ortak hedefi, asırlardır, bu milletin vicdanını yoğuran “Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat” inançlarını yıkmak, Türk milletini ve devletini kontrol altına almaktır. Bu oyun, Cumhuriyet'ten önce de oynanıyordu.

Tanrıtanımazlar, işin bu tarafını ya bilmezler, ya da bilmezlikten gelirler. Onlar, bu gelişmeleri fırsat bilerek İran ve Suudî emperyalizmine cephe almak yerine, İslâm'a düşmanlıklarını sahte bir lâiklik tavrı ile gizleyerek “zinde kuvvetleri” yanlarına çekmek isterler. Ülkemizde kendi başarılarına engel olacak su katılmamış “lâikleri” ve “Atatürkçüleri” bile, nerdeyse dâvaya ihanet etmekle suçlayarak herkesi sindirmek isterler. Bu Marksist ve ateist oyunları artık görmek gerekir.. Aksi halde, sonradan dövünmek boşuna...

Şimdi, bir taraftan İran ve Suudî'ler tarafından beslenenler, diğer taraftan - başta Siyonizm olmak üzere- karanlık birçok kaynaktan yemlenen ateistler, Marksistler ve “sahte lâikler”, ülkemiz insanlarını barışmaz, uzlaşmaz ve söz dinlemez “düşman kamplara” bölmek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Evet, çok uyanık olmak zamanıdır.

Müslümanlar, yüksek basiretleri ile bu oyunu görmeli, gerçekten inanmış aydınlar, İran'dan ve Suudî Arabistan'dan, yahut Cami'ül-Ezher'den kaynaklanan fitneler karşısında uyanık olduğu gibi, “Tanrıtanımaz ve Marksistlerin tahrikleri” karşısında da çok dikkatli olmalıdırlar.

ÜLKEMİZDEKİ TANRI TANIMAZLARIN DURUMU...

İnsan zekâsını, hayvan zekâsından ayıran en önemli husus, Âdemoğlu'nun "tecrit" (soyutlama) ve "tamim" (genelleme) yapabilme kaabiliyetidir.

Hiçbir hayvanda bu "zihnî yetenekler" yoktur; dolayısı ile onlar, devamlı olarak "müşahhas" (somut) ile yetinir ve olaylar arasındaki "bağları" ve "ilişkileri" yakalayıp kanun ve prensiplere varamazlar.

İnsanlar, bebeklik, ilk çocukluk, ikinci çocukluk, ergenlik, gençlik ve yetişkinlik devrelerinden geçtikçe, kendilerinde "tecrit" ve "tamim" yapma kaabiliyetinin de arttığını görmektedirler. Yani, insan zekâsı, "müşahhasan mücerrede", "münferit olaylardan kanunlara" ulaşma gayreti içinde, devamlı bir gelişme gösterir. Bu, asla inkârı mümkün olmayan bir vakiadır.

Ancak, hemen belirtelim ki, bu kabiliyet de bütün insanlarda eşit değildir. Psikologlar, ispat etmişlerdir ki, çok üstün zekâlılarda, "tecrit" ve "tamim" kaabiliyeti çok yüksektir de, zekâ düştükçe, bu kaabiliyet de düşmektedir. Yani, insandaki "tecrit ve tamim kaabiliyetinin", hem yaşla, hem de ferdî farklarla ilgisi vardır. Tabii, "eğitim" de yabana atılamaz.

Çocuklar ve zekâca yetersiz olanlar, kolay kolay "mücerret" şeyleri kavrayamazlar.

Onlara, güzel, iyi doğru ve Tanrı nedir? diye sorunuz, size hep müşahhas şeyleri gösterecek veya tarif edeceklerdir. Çünkü, onların zihnî seviyesi, henüz bunu gerektirmektedir.

Geçen gün elime bir dergi tutuşturdular; kapağında koca punto- larla "Tanrısızlar artık özgürlük istiyorlar" diye bir cümle var... Resim olarak da gökyüzünü kaplamış bir siyah bulut ve oradaki, bir ışık kaynağından dünyaya sızan huzmeler ve bu huzmelerden kaçmaya çalışan kızıl elbiseli ve yeşil kravatlı genç bir adam... Dergi'nin içindeki resim mi desem, karikatürler mi desem, daha da komik... Bulutlar arasından çıkan tehditkâr ve koskocaman bir elin küçücük insana yönelişi...

Aynı elin, insanoğlunu, bir bit gibi ezişi... Bütün beşeriyeti avucunun içine alışı... Gökten yağın kitaplar (semavî kitaplarla alay)... Bu kitap yağmurundan küçücük şemsiyesi ile korunmaya çalışan adam...

Dergi'de Türkiye'de "tanınmış tanrıtanımazlar" ile mülakat da yapılmış. Hepsisi de özgür olmadıklarından şikâyetçi... Diğer dinlerle bir alışverişleri yok, bütün dertleri İslâmiyet...

İçlerinde “Diyamet İşleri Reisliğinin lağvedilmesini” bile isteyenler var.. Patrikhane ve Sinagoglara ses yok. Varsa yoksa İslâm.. Hemen hepsi “tanrıtanımazlıkları” ile övünmeye çalışıyorlar. Yalnız içlerinden birisi, “Türkiye’de ateizm yoktur, paganlar vardır” ve “Biz paganları ayrı bir vakayız” diyor. Dergi “pagan” kavramını da tarif etmiş: “Doğal ya da doğaüstü güçlere inanıp semavî dinlerden birine mensup olmayan kişi”... Oysa biz “pagan” diye “putperestlere” deriz.

Her ne ise, bu dergiyi, yarı tebessümle ve yarı acıyarak okurken, inançsız insanların, ne kadar ilkel ve ne kadar perişan bir ruh hali içinde kıvrandıklarını üzüntü ile gördüm. Bunlar, gerçekten yardıma muhtaç kimselerdi.

HAKKI BULMAK İÇİN, ÖNCE ONA İNANMAK GEREK...

İnsanoğlunun sözlüğünde, ne kadar da “zıt kavram” var...

Birkaç örnek verelim:

“Doğru-Yanlış”, “Gerçek-Gercekdışı”, “Hak-Bâtıl”, “Güzel-Çirkin”, “İyi-Kötü”, “Helâl-Haram”, “Günah-Sevap”, “Hürriyet-Esaret”, “Adalet-Zulüm”..

İnsanlık âleminde, “değerler sistemi”, Âdemoğullarının bu yapısından kaynaklanıyor. Böylece kültür ve medeniyetimizde “dîn, ahlâk, estetik ve hukuk” gibi, bizi insan yapan ve hayvanlardan ayıran “manevî müesseseler” teşekkül ediyor. Hiç şüphenez olmasın ki, “ilim” dahi, bizim bu yapımızdan doğmaktadır.

“Gerçeğe ulaşmak”, insanın doymak bilmez bir ihtirası haline gelmiştir. Normal hiçbir insan, isteyerek ve bilerek “yanlış, bâtıl, çirkin, kötüyü, esareti ve zulmü” savunamaz. İnsanlar, kendi “yanlışlarını doğru”, “bâtıllarını hak”, “çirkinliklerini güzel” “kötülüklerini iyi”, “tahakkümlerini haklı”, “zulümlerini makul” bulabilirler, fakat, normal bir insan, kendinin cahil, kötü, çirkin, zâlim ve müte-hakkim tanınmasını istemez. Böyle bir kimse olsaydı, herkesten ve her şeyden önce, kendine olan saygısını yitirirdi. O halde, bütün mesele, insanlara, sağlam ve tutarlı bir manevî terbiye vererek, onları, mümkün mertebe “âlemşümul ve gerçekçi” bir “değerler sistemine” ulaştırmaktır.

Bu, sanıldığı ve söylendiği gibi, kolay başarılabilecek bir iş değildir. Beşer tarihi boyunca, bunu başarmak İçin binlerce peygamber, ahlâk adamı, filozof ve ideolog gelip geçti. Bunların içinde, şu veya bu ölçüde başarılı olanlar da oldu, fakat, bütün beşeriyeti, bütün zaman ve mekânları, bütün fert ve cemiyetleri, “aynı değerler siste-

mi” etrafında toplamak mümkün olamadı. Bu konuda başarıya ulaşmak için, en hafifinden, en sertine kadar bütün “ikna metodları” denendi, fakat netice değişmedi.

Bununla birlikte denebilir ki, fertler, cemiyetler, milletler ve kıt’alar arası temasların artması, belki zamanla bir “ortak beşerî manevî değerler sistemi” oluşturabilirdi. Fakat, ferdî hürriyetlerin artmasını kamçılayan “indivüdüalizm”in (aşırı bireyciliğin), “hürriyet” adına ortaya çıkması, bu akımı besleyen, basın-yayın organlarının ve “kurumların” çoğalması, bazı çevrelerin bütün manevî değerlere karşı pervasızca saldırıya geçişi, bu gelişimi, şimdilik imkânsız kılmış durumdadır. Bu konuda, asıl hayretimizi mucip olan şey, kendini “toplumcu” olarak takdim eden bazı basın ve yayın organlarının, bu ters akıma “öncülük” etmeleri, ferdî iştihaları ve “güdü”leri sömürmeleridir.

Düşünüyorum, acaba, bunlar “yanlış yolda olduklarını”, “çelişkiler içinde hareket ettiklerini” gerçekten göremiyorlar mı? Acaba, bunları yanıltan nedir? Neden gerçeği, güzeli, iyiyi ve hakkı bulamıyorlar? Yoksa Spinoza haklı mı? O şöyle diyordu: “Açıklanması gereken şey, ‘yanılgı olgusu’dur, ‘gerçeğin bulgusu’ değil”.

Gerçekten de “HAKKA İNANMAYANLAR”, O’nu nasıl bulabilirler?

İSLÂM, İLİM İLE ÇATIŞMAZ

Başka dîn ve inanç sistemlerinin “ilim” ile çatışması mümkündür. Fakat, kesin olarak belirtelim ki, İslâm’ın “ilim” ile çatışması muhaldir. Çünkü, İslâm, “gözleme dayanarak bilgiye ayn’el-yakîn bilgi” ve “deneye dayanan bilgiye Hakk’el-yakîn bilgi” adını verir ve itirazsız kabul eder.

Bütün İslâm kültür ve medeniyet tarihi şahittir ki, hiçbir gerçek mümin, “gözlem ve deneylerle ortaya konmuş ilmî bilgiyi” reddetmemiştir ve reddedemez. Bu hususu, İslâm’ın düşmanları bile itiraf etmek zorunda kalmışlardır. Nitekim “İngiliz Casusu” Prof. Arminius Vambery, şöyle demektedir: “Batı medeniyeti Hristiyanlık’tan dolayı değil, Hristiyanlığa rağmen yeşermiştir. Oysa ki, Müslümanlık Şark’ta, Batı’da dînin olumsuz etkisine kıyasla, toplumu çağdaştıran bir motor gibidir”. (Bkz. İngiliz Casusu Prof. Arminius Vambery’nin Gizli Raporlarında II. Abdülhamid ve Dönemi, s. 134. Dr. Mim Kemal Öke, 1983-Üçdal Neşriyatı).

Ancak, hemen belirtelim ki, “ilim” başka şeydir “teori” başka şeydir. Biz, kesin olarak iddia ediyoruz ki, bugün yeryüzünde, İslâm’ın inançları ile çatışan “teoriler” olabilir, fakat, İslâm ile çatışan hiçbir “ilmî gerçek” yoktur. Esasen, Sevgili Peygamberimiz’in de buyurdıkları gibi, **“İlim İslâm’ın kaybolmuş malıdır, nerde bulursa almalıdır”**.

İslâm “Hakk’ın dînidir”, İslâm “Hak dîndir” ve İslâm “Hakk’a tapanların” dînidir. O kadar ki, “Hak gelince bâtil zail olur”. (el-İsra/81).

İslâm’a göre “ilim ilimdir, ister dînî, ister dünyevî olsun fark etmez”. Bu sebepten olacak, İslâm Dünyası’nda yetişen ilim adamları, sadece “dînî ilimlere” değil, onun yanında “dünyevî ilimlere” de çok önem vermişler, büyük matematikçiler, kimyagerler, fizikçiler, astronomi âlimleri, şöhretli tabipler, hattâ sosyolog ve psikologlar bile yetiştirmişlerdir. Üstelik, işi teoride bırakmamış, uygulama sahasına aktararak, bugün bütün dünyayı hayran bırakan “İslâm Medeniyetini” gerçekleştirmişlerdir.

İslâm’da ilim ve araştırmanın öyle yüce bir yeri vardır ki, bizzat Cenab-ı Hak, Şanlı Peygamberine: **“Allah’ım İlmimi arttır”** diye duâ etmesini emreder. (Bkz. Tâ-Hâ Sûresi, Âyet: 114). Bu ne müthiş emirdir. O peygamber ki, Yüce Allah’ın lütuf ve ihsanı ile baştan başa bir ilimler okyanusu olduğu halde, “ilminin arttırılmasını istemekle” vazifelendirilmiştir. Pekiyi, o halde, bize düşen iş...

17. asrın sonlarına kadar, her türlü ilmî gelişmede dünyaya öncülük eden Müslümanlar, son üç asırdır, çeşitli sebeplere bağlı olarak “yorgun düşmüş” gözüküyorlar. Bu durum, İslâm’ın düşmanlarını sevindirmektedir. en çok zoruma giden şey de kendileri, en sefil “felsefî dogmaların” esiri durumunda bulunan “Marksistler” ile onlara yordakçılık eden “dinsiz bir güruhun”, İslâm Dünyası’nın içine düştüğü şu üç asırlık “zillet dönemini” örnek göstererek saldırılarını arttırmalarıdır. Bu durumda, Müslüman aydın ve idareciler, artık, sorumluluklarının farkına varmalıdırlar.

“SÖZDE SEVGİLER” VE “GERÇEK SEVGİLER”

“Sevgi” lâf değil, kendini iş ve hareketle belli eden bir davranışlar bütünüdür. Seven insanın “sevgisi”, konuşmasa da belli olur. Siz, hiç, birbirini can ü gönülden seven iki insanın birbirine bakışını, birbirlerine karşı tavırlarını ve hareketlerini incelediniz mi? Bir “ana” ile “yavrusu” arasındaki “sevgi bağı” ne kadar büyüleyicidir.

Biz insanlar, “sevgi” sözünü çok kolay ve bedava cinsinden hoyratça harcarız. “Yalancı sevgiler” ile hem kendimizi, hem başkalarını aldatırız. Meselâ, şiddetli bir kışın, yolları karla kapattığı ıstırap günlerinde, stok ettiği gıda maddelerine zam yapan veya el altından ateş pahasına satan karaborsacının “millet sevgisinden”, “halk sevgisinden” söz etmesi ne kadar iğrenç bir yalandır. Yine, “komşusu açken, tıka-basa yiyen” kimsenin “komşularımı ve insanları seviyorum” demesi ne kadar boş bir sözdür.

Misâlleri çoğaltmak mümkün... Adam “ormanları tahrip eder”, “denizleri ve gölleri dinamitler”, “cadde ve sokakları mezbelelik haline getirir” sonra, gayet rahatça bize “vatanseverlik dersi” verir. Öte yandan adam, Türklüğe ve İslâm’a ait ne kadar mefahir varsa küfrederek, kültür ve medeniyetimize ait ne kadar değer varsa küçümser, sonra kalkar “ulusallıktan” ve “ulusal sevgilerden” söz eder. Adam, sabah akşam, dînîle, mukaddesatıyla alay eder, hayasızca bir neşriyat ile vicdanlarımızı yaralar, sonra kalkar, bize “dîn ve vicdan hürriyetinin kutsallığı” etrafında nutuk çeker. Tarihimi sevdiğini söyler, tarihimi yerin dibine batırır, milletimi sevdiğini söyler, onu hor ve hakîr düşürür, vatanımı sevdiğini söyler, onu ya bizzat tahrip eder, yahut tahrip etmeye kalkışanları mazur gösterici tavırlar alır. Adam devletini sevdiğini söyler, fakat ona vergi vermemek için, ne mümkünse yapar... O kadar örnek var ki, saymakla bitmez.

Şimdi bu noktada duralım da size “gerçek sevgiye” dair bir örnek vereyim. Olay doğrudur. Çok yakın akrabamdan biri anlatıyor: İngiltere’deyim. Devletçe lisanımı geliştirmek için gönderilmiştim. Bir İngiliz ailesinin yanında pansiyonerim. Ailenin reisi şoför... Kazancı ile ailesini şöyle böyle geçindiriyor. Kendi taksisi var, onunla yolcu taşıyor. Akşam eve yorgun argın dönüyor. Birlikte yemek yiyor ve sohbet ediyoruz. Halinden ve tavrından ‘bizi’ sevmediği belli... Bir yan gelir olur ümidi ile evin bir bölümünü pansiyon olarak kullanmak zorunda... İki taraf da birbirimizi idare ediyoruz. Aramızda soğuk bir resmîyet var... Adam, tahminimden de öte çok cimri, yarım yumurtanın bile hesabını yapıyor...

Her ne ise, günler böylece gelip geçti. Zaman doldu, artık vatanıma döneceğim. Her türlü hazırlığımı yaptım, İngiliz ailesi ile vedalaştım, beni terminale götürecek bir taksi çağırmak için telefon edip edemeyeceğimi sordum. Aile reisi olan zat: “Gerek yok, sizi, terminale ben götüreceğim” dedi. Bu cömertliğine şaşıtmıştım doğrusu... Gerçekten de öyle yaptı, birlikte taksiye bindik. Şoför, hareket etmeden önce taksimetrenin düğmesine bastı ve ışıklı ek-

ran, ödeyeceğim miktarı yazıp duruyordu. İçimden de, “Bu İngilizler amma da garip adamlar. Verdiği söze bak, yaptığı işe bak” diye düşünüyor ve gülmek için kendimi zor tutuyordum. Nihayet, terminale geldik, ben taksimetreye bakarak orada yazılı olan miktarı ödemek üzere, cüzdanımı çıkardım, İngiliz beni seyrediyordu. Parayı kendisine uzattım almadı. Sebebini sordum. “Bu, benim size hediyemdir” deyince, “Peki öyleyse neden taksimetreye bastınız?” diye sordum. O zaman şöyle cevap verdi: “Taksimetreye bastım. Çünkü, devletime olan vergi borcunu bilmek zorunda idim. Size hayırlı yolculuklar dilerim” dedi ve ayrıldık. Bu yakınlık diyor ki, bu İngiliz şoförün sergilediği “devlet sevgisini” asla unutamıyorum.

HARF İNKILÂBİ VE MEDENİYET DEĞİŞİMİ

Bütün kültür değerlerinin “değişim hızı” bir değildir. Bazıları “hızlı ve kolay”, bazıları “ağır ve zor” değişir.

Sosyologların tespitlerine göre, bir milletin dili, dini, töresi, bayrağı ve yazısı, “ağır ve zor değişen” değerleri ifade eder. Bunun yanında, giyim ve kuşanla ilgili “moda”lar “hızlı ve kolay” değişen değerlerdir. Sosyologlar birincilere “sabit sosyal değerler”, ikincisine de “gayri sabit sosyal değerler” adını da verirler.

Hemen belirtelim ki, “Sabit sosyal değerler”, hiç değişmez değerler değildir. Ancak, değişimleri çok ağır ve zordur. Bu gibi değerler, asırlar içinden geçerken, mümkün merteye kendini korumaya çalışmakla birlikte yine de değişebilir değerlerdir. Oysa “modalar” öyle değil... Onları, isteyerek ve severek değiştiririz. “Moda değerlerin” değişmesi için asırlar gerekmez, onlar, yıllara, hattâ mevsimlere göre şekil alabilirler.

Gözlemler göstermiştir ki, bir millet, kolay kolay dilini, dinini, töresini, bayrağını ve yazısını değiştirmek istemez. Onları ısrarla korumaya çalışır. Bununla birlikte, tarih, bazı milletlerin, dillerini dahi değiştirdiklerine şahit olmuştur. Meselâ, şu anda ABD’ni teşkil eden çeşitli ırk ve kavimden insanlar, ortak dil olarak İngilizce’yi kullanmaktadırlar. Birçokları, eski dillerini unutmuş durumdadır.

Milletler, çok ağır da olsa, zaman içinde “dînlerini” de değiştirmektedirler. Bu macerayı, hemen hemen her millet yaşamıştır. Meselâ, Türkler, Müslüman olmadan önce, birçok dîn-lere girip çıkmışlardı. Durum “töre”, “bayrak” ve “yazı” için de aynıdır. Unutmamak gerekir ki, milletlerin dîni değişikçe “töresi” de ona uygun olarak değişime uğrar. Bunun yanında, bir millet,

devletini, “yeni baştan kurmak” zorunda kalınca, bayrağını da ona göre biçimlendirmektedir. Nitekim, bugün elimizde, gelip geçmiş

Türk Devletlerine ait olduğu söylenen 16 çeşit bayrak var.

Milletlerin, “yazı değiştirmesine” gelince, tarih, bunun da mümkün olduğunu göstermektedir. Hatırladığıma göre, İngiliz tarihçi ve sosyologu Arnold Toynbee, milletlerin, dînlerini değiştirirken çok defa “harflerini” de değiştirdiklerini iddia etmektedir. Bu iddia, bazı yönleri ile bizim tarihimiz açısından geçerlidir. Gerçekten de Türkler, Gök-Türkler döneminde “Gök Tanrı dînine” inanıyorlardı ve o dönemde “Gök-Türk Alfabetesini” (Yahut Orhun Alfabetesini) kullanıyorlardı. Sonradan Türkler, Budizm’i kabul edince, “Gök-Türk Alfabetesini” bıraktılar, “Uygur Alfabetesini” aldılar. Bu durum İslâm dînine girinceye kadar devam etti. Türkler, Müslüman olunca 10. asırdan itibaren “İslâm Alfabetesini” aldılar ve aşağı-yukarı 1000 yıl kullandılar.

Cumhuriyet dönemi’nde ise Türkiye Cumhuriyeti, “Batı Medeniyetine” girmeye karar verip, “Lâik bir devlet” olmak isteyince de yeniden yazı değiştirmek yoluna gitti ve “Lâtin Alfabeti”nden ilham alarak, “Harf İnkılâbı” yaptı. Böylece anlaşıldı ki, yalnız “dîn değiştirmek” değil, “medeniyet değiştirmek” de yazı değiştirmeye yol açabiliyordu.

Konunun, diğer milletler açısından incelenmesi ayrı bir iş...

ATMOSFERDEKİ DELİK VE KUR’ÂN’DAN HABERLER...

Şimdi, bütün dünya, ciddi bir tehlikeden söz ediyor. Gazetelerin yazdığına ve ilim adamlarının açıklamalarına göre, Dünya’mıza, Güneş’ten gelen ultraviyole ışınlarını süzerek gönderen 18-30 km. kalınlığındaki “Ozon tabakası”, Dünya’nın Güney Kutbu üzerinde boru şeklinde bir boşluk meydana getirerek delindi. Yani, binlerce yıldan beri, sağlam bir binanın “tavanı” gibi korunan gökyüzünde “gedik açıldı.”

Bu durum, ilim adamlarını gerçek bir endişeye düşürmüş olup, şimdi, binlercesi Güney Kutbu’na taşınarak durumu yerinde tespit etmeye çalışıyor ve Dünya’nın belki de sonunu getirecek bu tehlikenin sebeplerini bulmak ve mümkünse çarelerini almak için çırpınıyorlar. Atmosferimizde açılan bu “yarığın”, yer değiştirip değiştirmeyeceği, daha fazla büyüyip büyümeyeceği ihtimali de ciddi endişeler arasında... Konunun çevre kirliliği ile billhassa klor, flour ve metan gazının fazlaca kullanılması ile ilgisi çok fazla gözüküyor.

Gazetelerden okuduğumuza göre, Ege Üniversitesi Güneş Enerjisi Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Gürbüz Atagündüz şöyle diyor: “Ozon tabakası olmayınca, ışınlar, doğrudan yeryüzüne iniyor ve bir şua bombardımanı yapıyor. Bu bombardımanın kanserojen etkisi olduğu bilim adamlarınca kabul edilmiş. Bu bombardıman hücreleri yakıyor, öldürüyor.”...

Bütün bu havadisleri okurken, her nedense aklıma, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’den birkaç âyet-i kerîme geldi. Bu hâdisenin bana tedâî ettirdiği, bu birkaç âyet-i kerîmenin meal-lerini birlikte okuyalım:

1. **“Biz gökyüzünü korunmuş bir tavan (gibi) yaptık”. (el Enbiya/32).**

2. **“Üstlerindeki göğe hiç de bakmadılar mı, onu nasıl bina ettik. Onu nasıl donattık? Onun hiçbir gediği de yoktur.” (Kaf/6).**

Bu âyet-i kerîme mealleri, Dünya’nın ve onu saran atmosferin, hayatı korumak için nasıl tahkim edildiğini, nasıl korunduğunu ortaya koymuyor mu? Fakat, bu durum ilânihaye böyle gitmeyecek, bir gün gelecek, bu düzen ve denge bozulacak, yani “gök yarılacak”, Dünya’yı “zehirli gazlar” ve “zehirli dumanlar” saracak, Dünya’nın şekli değişecek, hayat sönecek ve bomboş kalacak... İşte, bana bu hususları tedâî ettiren diğer âyet-i kerîme mealleri:

1. **“Gök yarıldığı, Rabbini dinleyip boyun eğdiği zaman...” (el-İnşıkak/1-2).**

2. **“Semanın, apaçık bir duman getireceği günü gözetle”. (ed-Duhan/10).**

3. **“Yer uzatıldığı, içinde ne varsa atıp bomboş kaldığı, Rabbini dinleyip boyun eğdiği zaman...” (el-İnşıkak/3-5).**

4. **“Gök yarıldığı zaman, yıldızlar dağılıp döküldüğü zaman, denizler fışkırtıldığı zaman..” (el-İnfitar/1-5).**

Baştan aşağı “İlâhî valye” dayanan Kur’ân-ı Kerîm, gerçekten başlı başına bir mucize ve bir mucizeler hazinesidir.

BAZI MARKSİSTLERİN TAHRİK EDİCİ YAYINLARI

Başka milletlerin “Marksistlerini” bilmem ama, ülkemizde bulunan “Marksistler”, oldum olası, Türk Devleti’nin karşısında yer ve tavır alırlar. Bölücü, yıkıcı, anarşist ve anti sosyal hareketleri destekler veya en azından “hoşgörü” ile karşılarlar.

Şimdi, şu manzaraya bakın: Yıllardır, Doğu ve Güneydoğu Anadolumuz’da, “iç” ve “dış” düşmanlarımız el ele vererek bir “cadı kazanı” kaynatmaktadırlar. Belli başlı birkaç ilimizde, bilinen terör

gruplarınca, bitmek tükenmek bilmeyen “kanlı eylemler” düzenleniyor, yüzlerce “güvenlik görevlisi” şehid ediliyor, masum “çocuk ve kadınların” kanları vur-kaç usulü ile dökülüyor. Maksatları vatani bölmek, “Marksist düzene dayalı” bir devlet (!) kurmakmış. Bunun için, Türk’ün ve İslâm’ın ezeli düşmanlarıyla bile işbirliği yapabiliyorlar. Ermeni ile “kardeş” olabiliyorlar.

Bu durumda, devletimiz elbette, hem kendini, hem de bölge halkını korumak için gerekli tedbirleri almakta, “iç” ve “dış” düşünmana “çok yönlü” bir plân ve program çerçevesinde cevap vermektedir.

Bu arada, birçok Doğulu ve Güneydoğulu vatandaşımız, kendi öz iradeleri ile Batı’ya “göç isteğinde” bulunmakta, devletimiz, bunların arzularını yerine getirmek için, mümkün olan her şeyi yapmakta, böylelerine ev, arazi ve iş temin etmeye çalışmaktadır. Bu durumu gören “sol basın” boş durur mu? Hemen yaygarayı basıyor: “Doğu’da mecburî göç!”, “Vatandaşlarımız Kürt ve Alevî diye dövülüyor ve göçe zorlanıyor!”, “Hükümet doğru söylemiyor yaygın işkence var!”

Bu çığlıklar, tâ Avrupalara kadar ulaşıyor. Acaba iddialar doğru mu diye, bir Fransız gazetesi, muhabirini, sözü edilen bölgemize gönderiyor ve durumu yerinde inceliyor, gördüklerini ve tespitlerini yazıyor. Bu konudaki bilgileri isterseniz bir gazeteden takip edelim: “Le Monde gazetesi, Tunceli bölgesinde, bazı köylerin yerlerinin değiştirilmesi ile ilgili teklifinin sol basında kopartılan yaygaraların aksine “köylüler tarafından bayram sevinci **ile** karşılandığını” yazdı. Birinci sayfadan verilen haber yorumda, Doğu bölgesindeki bazı köylerin Batı’ya taşınması konusu geniş bir şekilde işlendi.

‘Dağlı Türkler’in Batı’ya Hücumu’ başlığı altında ve Michel Farere imzası ile yayınlanan haber-yorumda, ‘uzun yıllar boyunca rastladığımız bu işsiz gençler, senenin yarısından fazlasını, evlerinden 1500 km. uzaklıktaki İstanbul’larda ayakkabı boyacısı, hamal ve inşaat işçisi olarak geçiren bu adamlar için göç, hükümetin kötü niyetli bir teşebbüsü olarak görülmedi. Zaten devletin bu konuda zor kullanmaya hiç de ihtiyacı yok’ denildi.

Tunceli bölgesine bizzat giderek araştırmalar yapan Le Monde muhabiri, köylerinin taşınmasından hemen hemen herkesin memnun olduğunu kaydetti”. (Bkz. Tercüman Gazetesi, 17 Mart 1987, Göç Büyük İlgi Gördü, başlıklı haber). Şimdi, gel de bizim Marksistlerin sözlerine inan... Onlar, bir Fransız gavuru kadar bile objektif olamıyorlar.

TÜRKÇE KÖKENLİ İSİMLER MESELESİ...

Haberi, gazetelerden okumuşsunuzdur, bir de biz tekrarlayalım. Anadolu Ajansı'nın Konya'dan bildirdiğine göre: "Bazı kişilerin yeni doğan çocuklarına Türkçe kökenli olmayan isimleri koymakta ısrar ettiklerini bildiren Vali Kemal Katıtaş şunları söyledi: 'Nüfûs idareleri, çocuklara Türkçe kökenli olmayan isimleri koymakta ısrar eden vatandaşların bu isteklerini önce kabul ediyor ve nüfûs cüzdanı veriyor, ancak, bu durum, İçişleri Bakanlığı'na iletilerek gerekli incelemeler yapılıyor Türk Dili Kurumu'na danışılarak yapılan incelemeler sonunda, Türkçe kökenli olmadığı tespit edilen isimlerle nüfûs cüzdanları, 1587 sayılı Nüfûs İdareleri Kanunu'nun 16'ncı maddesi ve bu maddeye ilişkin yönetmelik uyarınca iptal edilebiliyor. Halen çocuklarına, Türkçe kökenli olmayan, millî kültüre, örf ve âdetlere uymayan ve kamuoyunu inciten isimler koydukları gerekçesi ile 10 kişi savcılığa sevk edilmiş durumdadır. Bu isimler arasında, Sîret, Yaser ve Sümeyye gibi adlar bulunmaktadır".

Evet, haber bu kadar... Hemen belirtelim ki, bir devletin vatandaşlarından kendi millî diline, örf ve âdetlerine, kültür ve medeniyetine uygun isimler koymasını istemesi kamu vicdanını rahatsız edici isimlerden sakınılmasını istemesi en tabiî hakkıdır. Esefle belirtelim ki, ebeveynini Müslüman ve Türk bildiğimiz bazı çocuklarımıza "Anibal", "Asil" ve "Arşimet" gibi isimlerin takıldığına şahit olmuşuzdur ve çok üzölmüşüzdür. Ayrıca bazı bölücü çevrelerin de çocuklarına "bölücölük telkin edici" isimler taktığından haberimiz var... Bu bakımdan devletin hassas davranması elbette uygun olur.

Ancak, Vali Katıtaş'ın örnek olarak verdiği ve yukarıda sözünü ettiği isimler, böyle değil. Yani, Sümeyye, Yaser ve Sîret adları, bizim kültür ve medeniyetimizde, ender de olsa bin yıldan beri kullanılmaktadır. Çünkü, Hazreti Sümeyye ve Hazreti Yaser (Yasir), İslâm'ın ilk kadın ve erkek şehitlerinin isimleridir. Çok yüksek bir imanı temsil edip inançları uğruna öldürölen bu iki "İslâm büyüünü" ve "Sahabi'yi" bilmemek, bizim millî kültürümüze, örf ve âdetlerimize aykırı saymak, hele kamuoyunu incitici bulmak kesin olarak mümkün değildir. Sîret adına gelince, bizde kadın adı olarak bin yıldan beri kullanılagelmektedir. Kelime Arapçadır; kişinin iç dünyası ve ahlâkı mânâsına gelir... Bütün bunlar, sözü edilen makamlarca nasıl bilinmez, hayret!.. Kelimeler Arapça'dır diye atılacaksa, o zaman, aşağı yukarı bütün Türk Milleti'ni savcılığa sevk etmek

gerekecek... İster misiniz, bugüne kadar gelmiş geçmiş Cumhurbaşkanlarımızın adlarını sayalım: Mustafa Kemal, M. ismet, Mahmut Celâl, Cemal, Cevdet, Fahrî, Kenan bu isimlerden hiçbiri Türkçe kökenli değil... Kaldı ki, bizzat Vali Bey'in adı "Kemal"dir ve bu kelime Arapça kökenlidir... Lâkin, bunlar, Türk-İslâm kültür ve medeniyetine ait adlardır.

Ricamız şu, Allah aşkına, kanunları uygularken, lütfen "kamu vicdanını" incitmeyiniz. Bu milletin kültür ve medeniyetini iyice inceleyiniz. Ülkemizde yaşayan Yahudî ve Hristiyanlar, çocuklarına dîn ve törelerine uygun isimler koymakta asla tereddüt etmemektedirler. Onun için cemiyetimizde Hristolar, Agoplar, Salamonlar, Rebekalar ve Elizalar, Raşeller rahatça ve "özgürce" dolaşmaktadır. Bu durum, ülkemizde, dîn ve vicdan hürriyetinin tabîi bir neticesidir ve biz bundan şikâyetçi değiliz. Ancak, düşünü-yorum, acaba bu vatandaşlarımızdan da 1587 sayılı Nüfus İdareleri Kanunu'nun 16'ncı maddesine muhalefetten dolayı "savcılığa sevk edilen" kimse var mı?

BERAT GECENİZ MÜBAREK OLSUN

Bugün, Hicrî-Kamerî Takvime göre 1407 yılı, Şaban; ay'ının 14'üncü günü... Bilindiği gibi, Şaban ay'ının 14'üncü gününü, 15'inci güne bağlayan gece "Berat Kandili"dir. Mübarek bir gecedir. Biliyoruz ki, Sevgili Peygamberimiz, bu geceyi "ihya etmek" ile yetinmez, bütün mü'minlere de böyle yapmalarını emrederlerdi.

Şu emir onların: **"Berât Gecesi'ni ganimet biliniz. Çünkü, belli bir gecedir. Kadîr Gecesi, çok daha büyük ise de hangi gece olduğu kesin olarak bilinmemektedir. Onun için, bu geceyi ibâdele geçiriniz. Yoksa, Kıyamet Günü çok pişman olursunuz".**

Evet, bu gece çok ibâdet edilmeli, varsa, kaza namazı kılınmalı, duâ ve niyaz ile Cenâb-ı Hak'tan af ve mağfiret dilenmeliyiz. Bu geceyi fırsat bilerek bütün mü'minleri, bütün kardeşlerimizi sevmeyi öğrenmeliyiz. Şu anda yeryüzünde ızdırıp çeken, milyonlarca Müslüman kardeşimize dualarımızla yardımcı olmalıyız.

Bilindiği gibi, Cenâb-ı Hak, âlim sıfatı ile "ezelden ebede kadar" her şeyi bilir. Çünkü, O, Yaradan'dır. Bütün zamanlar, O'nun için bir "göz kırpması" kadar bile değildir. Bütün mekânları, O, kuvvetiyle, kudreti ile, sıfat ve isimleri ile "istilâ" etmiştir. O, Vâcib'ül Vücûd'dur. Bütün varlıklar, O'nun varlığı ile vardır ve varlıkta durmaktadırlar. O, objektif ve sübjektif bir varlık olmayıp "Mutlak Varlığın" tâ kendisidir. Hiçbir varlık, "yokluktan" kaynaklanamaya-

çağına göre, her şey, “Mutlak Varlık” olan Allah’a aittir. Enerji, madde, hayat ve ruh, kısaca, her türlü varlık tezahürü, O’nun sıfatlarının “fenomenleri” (zılları, gölgeleri) durumundadır.

Kâinatın ihtişamı, hayatın her türlü matematik dehayı aşan programlanışı, bütün varlığı atom atom, lif lif, hücre hücre saran ve her biri başlı başına birer “âyet”, birer “mesaj” durumunda bulunan bu nizamı, kör ve mihaniki tesadüflerle açıklamaya çalışan idraklerin zavallılığını görmek gerekir. Büyük Fransız filozofu Henry Bergson’un dediği gibi: “Avucuna bir sürü matbaa harfi alacaksın ve fırlatacak-, sın da bundan harikulade bir şiir çıkacak! Bu mümkün mü?»: Şu kâinata, şu dünyaya, şu hayat tezahürlerine, şu harîkalara bakarak “tesadüf” diyen beyinlere ancak limon sıkılır.

Evet, bütün varlığın sahibi olan Yüce Allah, bu Berât Gecesi’nde, “ezeli ilminde mevcut olan sırların” bir yıllık bölümünü, “Levh-i Mahfuz”a indirir ve yeni bir yıl için. “Melekleri”, yapacakları işler bakımından görevlendirir. Böylece canlı ve cansız her varlığın ve kıpırdanışın yaratılış programı “âlem-i melekuta” açılır; “âlinyazısı” belli olur. Ama, biz insanlar, bundan haberdâr olmayız. İşte “Berât” bu mahrem sahifelerden ibarettir. Bize düşen iş. bu geceyi, namazla, niyazla, duayla, tövbe ve istiğfarla geçirip Cenâb-ı Hakk’ın yüce merhametine sığınmak, bizi ve sevdiğimizi “razı olduğu ve razı olacağı” kulları zümresine ilhak buyurmasını dilemektir. O’nun, her şeye gücü yeter.

14 NİSAN 1918 VE ERMENİ MEZALİMİ

Yazıma “başlık” yaptığım bu tarih, doğum yerim olan Doğubayezit’in Rus işgalinden ve Ermeni mezaliminden kurtulduğu tarihtir.

Biz, aile kökümüz itibarı ile Van’lıyız. Fakat, büyük dedelerimden biri olan S. Abdürrahim Arvasî, o zaman “Bayezid Havzasına” hâkim olan Çıldıroğulları’ndan İshak Paşa’nın daveti üzerine, bir medrese kurmak maksadı ile Doğubayezit’e yerleşir. Hicrî 1200 (Miladî 1786) tarihinde vefat eder. Sonra oğulları ve torunları aynı vazifeyi sürdürürler, hepsinin de kabirleri “Eski Doğubayezit’te” ve bir aradadır; ziyaretgâhtır.

Bugün, bir Doğubayezit’li olarak kısa da olsa Ermeni mezaliminden söz etmek istiyorum. Misalleri, daha çok ailemden vereceğim için üzgünüm. Çünkü, en iyi onları biliyorum.

Babam Abdülhakîm Efendi’den dinlemişim. O demişti ki: “Rus işgalinden önce, Ermeniler ile içice ve komşu olarak yaşıyorduk.

Aramızda, en küçük bir geçimsizlik ve ihtilâf yoktu. Normal komşuluk münasebetleri içinde birbirimizin dert ve meselelerine ortak olurduk. Biz Müslümanlar, onlara büyük müsamaha gösterdik, onlar da çok memnun ve minnettar kaldıklarını söylerlerdi. Biz, ailece hayli zengin sayılırdık, bin civarında koyunumuz, 30-40 civarında sığırımız da vardı.

1. Cihan Savaşı başlayınca, Ruslar, kısa bir zaman sonra, hudutlarımızdan içeriye girmeye başladılar. Yakında Doğubayezit'e de gelecekleri kesin idi. İşte bu sırada, kendisine çok iyilikte bulunduğumuz ve her vesile ile bize minnettarlığımı bildiren, komşumuz bir Ermeni, babam Mehmed Emin Efendiye gelip şöyle bir teklifte bulundu:

'Efendim, bildiğiniz gibi Ruslar hududu geçti. Yarın değilse bile öbür gün buradalar. Sizin de maşallah epey koyun ve sığırınız var. Onları elinizden alırlar ve sizi perişan ederler. Sizlerin bizlere çok iyiliği dokundu. Bugün buna mukabele etmek fırsatını bulduk. Sizden istirham ediyorum. Siz, bütün hayvanlarınızı bize emanet edin. Ruslar sorarsa benimdir derim. Tehlike geçtikten sonra iade ederim'. Babam bu tekliflere inandı ve dediği gibi yaptı. Fakat, netice ne oldu biliyor musunuz? Bu sadık komşumuz (!) olan Ermeni, Ruslar'ın Doğubayezit'i işgalini müteakip bütün hayvanlarımızı satıp parasını cebine attı. Kendisine 'Bu mu vefakârlık, bu mu emanete riayet?' diye sorulduğunda 'Ne yapalım, bunlar savaşın cilveleri!' deyip işi pişkinliğe vuruyordu”...

Halam Hatice Hanım (Eco Hatun)'dan dinlemiştim: “Babam ve anam, Rus işgalinden biraz sonra vefat ettiler. Aç ve açıkta kalmamaları için, henüz 10 yaşlarında olan baban ile 6 aylık olan kardeşim Abdürrahim'i yanıma aldım.

Kocam Ahmed Efendi, zengince idi; ticaretle uğraşırdı. İki de kızım vardı. Rus ve Ermeni işgali altında, korku ve endişe içinde yaşıyorduk.

Bir gün, komşumuz Ermeniler, kapımızı çaldılar Korka korka açtık, içeriye üç dört kişi girdi. 'Paralar nerde?' diye kocamı sıkıştırdılar. Döve döve, elimizde ve avucumuzda ne varsa aldılar. O da yetmiyormuş gibi, sert cisimler ile vura vura, kocamın kafasını parçaladılar.

Eşim, benim ve çocuklarımın gözleri önünde can verdi”...

15 NİSAN 1918 VE ERMENİ MEZALİMİ

14 Nisan 1918 Doğubayezit'in, 15 Nisan 1918 ise Karaköse (Ağrı)'nın, Rus işgalinden ve Ermeni mezaliminden kurtulduğu tarihlerdir. Babam anlatmıştı: "Rus işgalini müteakip babam ve anam vefat ettiler. Ben henüz 10 yaşında idim. Bir de henüz süt emen 6 aylık Abdürrahim adında bir kardeşim vardı. Çaresiz, ablamın yanına sığındık. Onun da iki küçük kızı bulunuyordu. Çok geçmeden Ermeniler, ablamın kocası Ahmed Efendiyi döve döve öldürdüler. Biz, dört çocuk, dul ve fakir ablamın kanatları altında yaşama savaşı veriyorduk. Açtık, sefildik, korku ve endişe içinde idik. Biz, ne ise ne!... Küçük kardeşim 6 aylıktı, süte, mamaya ve yiyebileceği gıdalara muhtaçtı. Hiçbirini bulamıyorduk. Zavallı bebek, ağlayıp sızladıkça ne yapacağımızı şaşırıyor; ağzına, ısılatıp yumuşatarak koyduğumuz arpa ekmeğini, zor belâ yutturuyor, onu, böylece hayatta tutmaya çalışıyorduk. Bu böyle yürümeyecekti; bebek, günden güne zayıflıyor, ağlamaktan bitkin düşüyordu. Biz de kendimizden çok onu düşünür hale gelmiştik. Herkes müşkül durumda olduğu için, kimse kimseye yardım edemiyordu. Bununla birlikte, bir gün, ablam beni çağırdı ve şöyle dedi: 'Bebeğin durumu çok kötü. Falan akrabamıza git. Durumumuzu anlat, ne yapıp yapsınlar, bu bebeğe yedirebileceğimiz bir şey temin etsinler. Hemen, alıp getir'. Dediği gibi yaptım. Akrabamız, büyük bir fedakârlık ederek, evlerinde mevcut olan iki üç kilogram kadar patatesi bir torbaya koyarak elime tutuşturdu. 'Ablan, bununla bebeğe mama yapar' diye beni uğurladı. Sevinerek ve koşarak eve gidiyordum. Birden yolumun önünde, çizmeli ve silâhlı iki Rus askeri ve yine aynı şekilde silâhlı ve çizmeli, iki Ermeni militanı peydahlandı. Beni durdurdular. 'Buraya gel bakalım! O torbada ne var?'. Çaresiz, yanlarına gittim, torbayı açıp içindekileri gösterdim. 'Patatesleri yere dök!' dediler. Kendilerine yalvararak, 'Bunları, günlerden beri aç ve perişan durumda olan ve öksüz bulunan 6 aylık kardeşim için götürüyorum. Bırakın gideyim' dedim. Başta Ermeniler olmak üzere, çok öfkelendiler. 'Dök ulan, yoksa seni delik deşik ederiz' dediler. Bunların şakası yoktu. Patatesi önlerine boşalttım. Dördü birden çizmeleri ile çiğnemeye başladılar. Ben, yine de bekliyordum. İçimden: 'Olsun diyordum. Ben bu ezilmiş patatesleri de toplar götürürüm. Belki, ablam onu değerlendirir' diye düşünüyordum. Bu niyetimi sezen Ermeniler, çizmeleri altında iyice ezdikleri patatesleri, yerden avuç avuç toplayarak dört bir tarafa saçmaya başladılar. Artık ümidim

kalmamıştı. Ağlayarak yanlarından ayrıldım. Ermenileri tanıyor-
dum. Yıllarca komşuluk ve iyilik yaptıklarımızdı. Evet, altı aylık
bebek kardeşim S. Abdürrahim'i kurtaramamıştık. Rus işgali ve
Ermeni zulmü, onu elimizden almıştı. Ağabeylerimden biri asker
idi, bir diğeri ise Ermeni zulmünden kaçarak dağlara, köylere sığın-
mıştı. Ben, ablam ve iki kızı ile açlık ve sefalet içinde kıvranıyorduk.
Her gün, 15-20 komşumuz, Ermenilerce toplanıp boğazlanıyordu.
Kaçacak ve sığınacak bir yer arıyorduk. Acaba, Ermeni mezalimin-
den zar zor kurtulan Abdülkadir ağabeyim nerede idi? Onu ara-
maktan başka çaremiz de kalmamıştı”.

Onu da başka bir zaman anlatırız inşallah...

SAĞLAM BİR MİLLÎ EĞİTİMİN ASGARÎ ŞARTLARI

Galiba “istismar”ın en çirkini, ilim adına yapılanıdır. Düşünün
gencecik beyinler, sıralarda oturmuş, biraz sonra gelecek ve onlara en
son “ilmî gelişmeleri” sunacak hocalarını bekliyorlar. Evet, biraz
sonra, “ilim kürsüsü” dolacak, karatahta “akyazılar” ile donatılacak...

Bunları yazarken talebeliğimi düşündüm. Gerçekten de “iyi
hocalarımız” vardı. Bunlar, bize, doğru dürüst bir-şeyler vermek için
çırpınırlardı. Ama, esefle itiraf edeyim ki, bunların sayısı çok azdı.
Şimdi, düşünüyorum da o zaman ki, “hocalarımızın” (!) büyük
çoğunluğu, “ilim adamı”ndan çok birer “propagandiste” benziyor-
lardı. Sanki, bizim kafalarımızı ve vicdanlarımızı allak bullak etmeye
memur kimselermiş gibi hareket ederlerdi.

Herkes gibi, bizler de “ilk terbiyemizi” ailelerimizden ve içinde
doğup büyüdüğümüz cemiyetten almıştık. Yani, tamamı ile “boş”
değildik. Fakat, her nedense, bazı “hocalarımızın” (!) bize öğrettik-
leri ile, bizim aile ve cemiyetimizden aldıklarımız arasında büyük
bir uçurum, hattâ ziddiyet vardı. Meselâ, biz, Osmanlıları ve hemen
hemen bütün Osmanlı Padişahlarını çok severdik de bu
hocalarımız, bize, “Osmanlı düşmanlığı” aşılama çalışırlardı. Biz,
dİNimizi, Peygamberimizi ve Kitabımızı, canımızdan aziz bilirdik,
bunlar, bizim bu halimize, en azından, dudak büklerlerdi. Şaşar
kalırdık.

Akşam eve döndüğümüzde, durumu, ailelerimize anlatırdık.
Onların bize tavsiyesi şu olurdu: “Aman yavrum! Biliyoruz, her şeyi
biliyoruz. Yalnız sizden isteğimiz şu, sakın düşüncenizi ve renginizi
belli etmeyiniz; sanki onlara inanıyormuş gibi davranıp vaziyeti
idare ediniz. Bakalım Mevlâmız ne gösterir?”. Biz de küçücük hal-
imizle onların dediği gibi yapar, “köprüden geçinceye kadar”

vaziyeti idare etmeye çalışırdık. Her dersten sonra, teneffüste, samimi olduğumuz arkadaşlarımızla durumumuzu kritik ederdik. O zaman anlardık ki, hepimizin ailesi, aynı endişe içinde hareket etmiş, hepimize aynı nasihatte bulunmuştu... Böylece sınıflarımız yükseldikçe, kurnazlığımız da artıyordu. “Okul-Aile çatışması” arasında yalpalaya yalpalaya “eğitim görüyorduk”...

Hüzünle belirtelim ki, bu “korkunç eğitim biçimi” (!) yüksek okul ve fakültelerde de devam etti... Bir gün baktık ki, insanımızın çoğu “ayıya dayı” diyecek duruma gelmiş, önemli bir kısmı “nemelazımcı kesilmiş”, daha tehlikelisi “nabza göre şerbet veren kadrolara” dönüşmüş... Yine hüznle gördük ki, böyle bir eğitimden (!) geçen insanların, orijinal birer şahsiyet olma imkânı çok azalmış, düşünebilen, fikir üretebilen ve fikrine başvurulacak kişilerin yerine silik, dalkavuk ve çok yüzlü kimseler cemiyeti istilâ etmiş...

Şimdi, daha iyi anlıyoruz ki, “okul” ile “aile” arasında, tam bir işbirliği olmazsa, genç nesiller millî kültür değerleri içinde yetiştirilmezse, “İlmin yerine” yalan, yanlış bilgiler ve teorilerle beyinler allak bullak edilirse, insanlar, tam ve kâmil mânâda dîn, vicdan ve fikir hürriyetine kavuşturulmazsa sağlam bir “Millî Eğitim” kurulamaz.

İLMÎ BİLGİNİN NİTELİKLERİ...

Haysiyetli bir “ilim adamı”, her şeyden önce, öğrencilerine; “ilmî bir bilginin ve hükmün” niteliklerini öğretir. “İlmî olan” ile “ilmî olmayanı” ayırmak yeteneği kazandırır. O, asla bir propagandist gibi hareket edemez, henüz is-bat edilmemiş, felsefî düşünce ve görüşleri, şu veya bu şahsa ait “teorileri” - kendisi inansa bile - - “ilim” diye yutturamaz. Kendisine milletçe tevdi edilmiş sıfat ve kürsüleri, kendi hissiyatı istikametinde istismar edemez.

Yine haysiyetli bir “ilim adamı”, bilhassa yüksek öğretim kurumlarında, genç nesillere, her şeyden önce, “ilmî metodları” ve bu metodları kullanarak, “objektif ve sağlam bilgilere” ulaşmayı öğretir. İlmi ezberletmek yerine, “üretmeye” yöneltir ve uygulamalı olarak “ilmî bir araştırmanın belirli safhaları” üzerinde çalıştırır. Genç nesillere, kendi branşları ile ilgili “problemleri” tanıma ve çözüme yollarını açar bu konularda onları maharet sahibi yapar.

Yine, haysiyetli bir “ilim adamı”, genç nesillere “ilmî bilginin” mutlaka “objektif”, “determinizme bağlı” ve “üniversal” olması gerektiğini kavratar. Bilindiği gibi “objektiflik”, eşya ve olayları, biz-zat o eşya ve olaydan taşan verilerle açıklamak demektir. Araş-

turıcının kendini, her türlü hissi yaklaşımdan kurtarması, problemi incelerken sempati ve antipatilerini işin içine katmaması demektir. Böyle bir araştırma, bütün insanlarca beğenilir ve takdir edilir. Aksi halde, hissi yaklaşımlarla kaleme alınmış, sempati ve antipatilerle rotasından çıkarılmış bir makale, bir ders veya konferans asla etkili ve başarılı olamaz.

Bunun yanında, olayları ve gelişmeleri, mümkün merteye sebep-netice ilişkisi içinde ortaya koymak, problemin tespitinde ve teşhisinde “çok faktörlü” düşünmek ve bunların ışığında bilgi toplamak gerekir. Billhassa içtimâî, iktisadî ve siyasî hayatın çok faktörlü bir dinamizm içinde cereyan etmekte olduğunu asla unutmamak ve her faktörün hakkını verebilmek esastır. Hadiseler arasında “illiyet bağlarını” araştırırken, her türlü “acele” ve “peşin” hükümden sakınmak, bu konuda mutlaka isabetli tespitlerde bulunmak şarttır. İlim adamı, problemler karşısında öfkeli, hissi ve indî hareket edemediği gibi, asla “ithamkâr” da değildir. O, tıpkı bir tabip gibi, hastalığı objektif olarak tespit ettikten sonra, onu doğuran sebebi veya sebepleri ortadan kaldırmaya çalışır.

İlmî bilginin çok önemli bir özelliği de “üniversal” (âlemşûmul) olmasıdır. Yani, ilmî bilgi belli şartlarda, daima doğruluğu kontrol edilebilir bir bilgi tipidir. Mümkün merteye, bütün zaman ve mekânlar için geçerlidir. Böyle bir bilgi, hiç şüphesiz, pek çok gözlem ve deneyden sonra, doğruluğu, belki binlerce defa ispatlanmış kanunlar halindedir.

Evet, ilmî bilgi, mutlaka bu saydığımız özelliklere sahip olmalıdır. Marksist, Froydian ve Darwinist teorileri, ilim diye genç nesillere yutturmaya kalkışan sözde ilim adamlarının kulakları çınlasın.

AKIL VE DUYGULAR...

Cenab-ı Hak “aklı”, insana, “Hak ile bâtılı” birbirinden ayırmak için vermiştir. Onun için, mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de, ısrarla, insanlara, “akıllarını kullanmaları” emredilir. Bunun yanında Sevgili Peygamberimiz: “**Aklı** olmayanın dîni de yoktur” diye buyurarak konunun önemini belirtmişlerdir.

Bu gerçeği ortaya koyduktan sonra, hemen belirtelim ki, insanın ruhî hayatı, sırf akıldan ve aklı melekelerden ibaret değildir. İnsanın bir de “his hayatı” (kendine mahsus bir duygu âlemi) vardır. Üstelik, duygularımızın, bizim hayatımızda oynadığı rol, sanıldığından çok daha fazladır. İnsan, tabiata, kâinata, cemiyete, cemiyet olayları-

na, kişi ve kadrolara yalnız “buz gibi bir akılla” bakmaz; onun yaklaşımında, ister istemez, sempatileri, antipatileri, maruz kaldığı şartlanmalar ve aldığı terbiye çok önemli bir yer tutar. İşte, akli, en çok yanıltan bunlardır.

Görebildiğim kadarı ile “akıl”, daha çok “gerçekçi ve objektif olmayı” özlediğı halde, “duygular”, bizi “bencil ve sübjektif” çıkmalara sürükler. Bu sebepten olacak, “aşırı sevgi” ve “aşırı düşmanlıklar” insanı körleştirir; “gerçeğı” görmekten alıkoyar.

Türkiyemiz’de yayınlanan gazete, dergi ve kitaplara bakın. Aynı konuda, “köşe yazarları”nın ortaya koyduğu yorumları gözden geçirin, göreceğiniz şudur:

“Akli ve iz’anı peşine takmış sürükleyip götüren öfkeler ve kinler...”. Yani, bazı ilim ve fikir adamlarının tâbiri ile: “Hem ‘etkin’, hem de ‘gerçek olmayan duygular’ kumkuması bir dünya”. Aklin ve ilmin ikinci plâna itildiğı, ciltler ve sayfalar dolusu, düşmanlıklar, ihbarlar, şantajlar, ithamlar, hasmını yerden yere vurmalar birbirinin felâketinde saadet arayan, kalemler. Tabii, istisnalar kaideyi bozmuyor...

Öyle anlaşılıyor ki, tâlim ve terbiyede “zihnin terbiyesi” kadar, belki ondan da daha önemli olarak “duyguların terbiyesine” ağırlık vermek gerekiyor. Her şeyden önce, bu ülkenin çocuklarına, işçisine, işverenine, bürokratına, teknokratına, çiftçisine ve politikacısına “birbirimizi sevmeyi” öğretmeliyiz. İnsanlarımızın kafa ve gönüllerini birleştirici, her türlü millî, mukaddes ve beşerî değeri, çeşitli vasıta ve vesileler ile gündeme getirmeli, bizi “biz” yapan bütün değerleri, gözümüz gibi korumalı ve geliştirmeliyiz. Bölücü, yıkıcı, kin ve düşmanlık telkin edici, insanımızı birbirine düşürücü her türlü olumsuz tavır artık bırakmalıyız.

Sevgi, iç içe ve yakından uzağı doğru gelişen dalgacıklar halinde yayılır. İnsanımıza, önce, ailesini sevmeyi öğreteceğiz, daha sonra bu halkayı büyüte büyüte, bütün soydaşlarımıza ve dindaşlarımıza doğru geliştireceğiz. Kesin olarak biliyoruz ki, ailesini, milletini ve dindaşını sevmeyen insanların “evrensel sevgilerden” söz etmesi, boş ve muhtevassız bir lâfıdır. Hem “hümanist” olduğunu söyleyen, hem de benden nefret ettiğini bildiğim birine, bir gün şöyle demiştim: “Sen, bütün insanları sevdiğini söylüyorsun, samimiyetle cevap ver bunların içinde ben de var mıyım.” Muhatabım, kızarıp kalmıştı.

MUHTEŞEM TERKİP: TÜRK-İSLÂM MEDENİYETİ

Pek çok sosyologa göre, medeniyet, “beşeriyetin ortak malı” olarak yorumlanıyorsa da gerçekte, yeryüzünde, her milletin kendine mahsus bir medeniyeti vardır. Nitekim, tarihler, bir Hint, bir Fars, bir Arap, bir Mısır, bir Yunan, bir İngiliz, bir Fransız, bir Alman vs. medeniyetinden söz ederler. Tıpkı, bunun gibi, Türk Milleti’nin de kendine has bir medeniyeti vardır. Yani, medeniyetlerin, bazen bütün beşeriyetçe, bazen birkaç milletçe paylaşılan yönleri olduğu gibi, bu medeniyetleri birbirinden ayıran millî hususiyetler” de vardır.

Her millet, komşusu bulunduğu kavimlerle birçok yönden “ortak özelliklere sahip” bir medenî değerler sisteminde birleşse bile, kendi millî karakterini yansıtan orijinal üslûbunu da ortaya koyar. Meselâ, Türklük Alemi, en az bin yıldan beri, İslâm Medeniyeti camiası içinde bulunmak, İslâm iman ve ahlâkını yaşamakla birlikte, yine de kendine mahsus bir medeniyet çizgisi tutturmuştur. Meselâ, her Müslüman kavim, ibadet için “cami” yapmıştır; ama her kavmin camiî, tamamı ile ayrı bir mimarî hususiyet taşır. Hintlilerin, Farsların, Arapların, Berberîlerin cami mimarisi, dikkat edilirse çok farklıdır. Türklerin yaptığı cami ise hepsinden farklı...

Durum, bütün konularda aynıdır. Giyimde, kuşamda, müesseselerde, teşkilâtlanmada, güzel sanatların bütün dallarında ve beşerî münasebetlerde her kavim, İslâm iman ve ahlâkına bağlı kalmak şartı ile kendi “hususî üslûbu” içinde, yepyeni birer terkip oluşturmıştır.

İşte bu terkiplerden biri de “Türk-İslâm Medeniyetidir. Bu muhteşem terkip, Türk’ün dehası ile İslâm’ın iman ve ahlâkının tezatsız bir ahenginden doğmuştur.

Bu terkip, Büyük Karahan Hakanı Abdülkerim Satuk Buğra Han’dan başlayarak günümüze kadar, pek büyük eserler vererek, pek büyük abideler dikerek gelişmiş; bugün kendileri ile iftihar ettiğimiz binlerce ilim ve fikir adamı, binlerce sanatkâr ve gönül adamı, binlerce büyük devlet ve siyaset adamı, binlerce yiğit ve ahlâk adamı, yetiştirerek zenginleşmiştir.

Türk-İslâm Medeniyeti, aziz Türk Milleti’nin mübarek bağrında yatan, muhteşem bir vakiadır. Hiç kimse, bu vakiayı inkâr ve ihmal edemez. Çünkü, bizi biz yapan bu terkiptir. Şimdi, bazıları (içlerinde maalesef, Prof. ve Doç. etiketini kullanan cahillerin de bulunduğu bazıları), “Türk-İslâm Sentezi de ne demekmiş?... ”

Cumhuriyet ve demokrasi sentezinden başka yol mu olurmuş?” kabilinden “akademik” (!) sözleri sarf edebilmektedirler.

İşte böyle, Doğu’dan habersiz, Batı’yı bilmeyen bu kafalardır ki, bizi, bunalımdan bunalıma itecek “muteber fikirler” (!) üretip duruyorlar ve bazı safdilleri de peşlerine takıp götürüyorlar. Oysa, Batı Medeniyetinden ve bu medeniyet içinde yer alan farklı milletlerin ortaya koydukları “orijinal terkipler”den haberdâr olsalardı. Belki de bizim ne demek istediğimizi anlayabilirlerdi.

Bu gibilere, hiç durmadan tekrar etmemiz gerekir ki, sizler, istesiniz de, istemesiniz de bizler, Türk millî şuuruna bağlı kalarak, İslâm îman ve ahlâkını yaşayarak ve yaşatarak, yepyeni ve çağdaş kadro ve müesseselerle Türk-İslâm Medeniyetini, ihya ederek gelecek zamanlara taşıyacağız. Bu, bizim, en büyük ve en aziz dâvamız olacaktır.

Karşımıza çıkacak, “tanrıtanımaazları, Marksistleri ve onlara yaltaklanan güruhu” çok iyi tanıyor, bütün tertip ve hîlelerini biliyoruz. Hiç şüphesiz, Cenab-ı Hak, doğru yolda olanların yardımcısıdır.

ELBETTE TÜRK - İSLÂM MEDENİYETİ...

Türk-İslâm Medeniyeti, Türk Milleti, Türk Gençliği ve gerçek Türk aydınları için vazgeçilmez, mukaddes ve yüce bir terkinin (sentezin) adıdır.

Atalarımız, ta bin yıllık bir emek ve göz nuru ile bu terkinin ışığında çalışmış, düşünmüş ve eser vermiştir. Şimdi ülkemiz, bu terkinin bin bir çeşit ürünü ve damgası ile süslü...

Türk Milleti’nin mimarîsinden mûsikisine, hattından tezyinatına, giyiminden kuşamına, nesrinden şiirine, düğününden derneğine, sofrasından yatak odasına, oyunundan eğlencesine, secadesinden halısına, çeyizinden kefenine, beşiğinden mezarına, isminden cismine, şehidinden gazisine, ninnisinden ezanına velhasıl taşından toprağına kadar, her şeyi, Türk-İslâm Terkininin inkâr ve ihmal edilemez birer ürünüdür.

Bazıları, bu muhteşem kültür ve medeniyet değerlerini görmezlikten gelerek koskoca bir “bin yıllık” geçmişimizi inkâr ve ihmale yönelebilir ve zaman zaman yönelmiştir de... Fakat, tarih var ya, tarih!...İşte o, asla aldatılamıyor, asla, uzun müddet saptırılamıyor; er geç, gerçeği, bir tokat gibi, “münkirlerin suratına” çarpıyor. Onları rezil ve rüsvay ediyor.

Bilmem kaç yıllık iç ve dış düşmanlıklara, ihanetlere ve kallesliklere rağmen, Türk Milleti ve onun aziz gençliğini, yeni baştan “ken-

dini aramaya”, “kendini bulmaya” ve “kendini keşfetmeye” başlamıştır. Türk-İslâm kültür ve medeniyeti; yepyeni kadro ve müesseselerle yeniden doğmak üzeredir. İç ve dış düşmanın telâşı bundandır. Ateistlerin ve Marksistlerin korkusu budur. Birdenbire “saldırıya geçmelerinin” ve “batarya ateşine başlamalarının” asıl maksadı, bu uyanış ve diriliş hamlesini bastırmaktır.

Mesele, tamamı ile bir “kültür ve medeniyet hamlesi” olduğu halde, işi, bir “rejim dâvası” haline getirerek saptırmak isteyen “ateistler ile Marksistlerin” yanında, maalesef, gelişmeleri aynı şekilde yozlaştıran “mankafa yobazlar” da yer almış durumdadır. Oysa Türkiye’yi, şu veya bu kapitalist ve komünist devletin çizgisine sokmak ne kadar sakıncalı ise, aynı şekilde, İran ve Suudî Arabistan’ı “model” edinmek de aynı derecede tehlikelidir. Herkes, kesin olarak bilmelidir ki, Türkiye, kendi tarihi rotası içinde, kendi kültür ve medeniyetinin değerleri ile donanmış olarak, tamamı ile kendi tercihleri istikametinde “yepyeni inanmış kadrolar” ve “müesseseler” ile kendi geleceğini inşa etmeye muktedirdir.

Üstelik, defalarca yazdığımız gibi, dâva, asla, bir “anayasa” ve “rejim” meselesi değildir. Bütün mesele, Türk-İslâm kültür ve medeniyetine gönül vermiş, çalışkan, başarılı ve üretken aydın kadrolar yetiştirme işidir. Türk Milleti’ni, kendine yabancılaşmış, tarihine, kültürüne ve medeniyetine düşman kişi ve kadroların baskı ve tasallutundan kurtarmaktır. Türk milletini bütün millî ve mukaddes değerleri ile birlikte hor görmeye alışmış kişi ve kadroları etkisiz kılmak, demokratik yollarla, bu gibileri artık bir daha kıpırdıyamaz duruma sokmaktır. Bunun için de bol bol okumak, çalışmak ve eser vermek gerekir. Evet, boş durma zamanı değildir.

BU HERİFLER, BİZİ DE, BATT’YI DA BİLMİYORLAR

Gerçek ilim adamlarımızı, öğretim üyelerimizi tenzih ederek belirtelim ki, bazı gazete ve dergilerde, zaman zaman Prof. Doç. ve Dr.lı yazar (!) yazılarını görüyoruz. Bu etiketleri görünce, ‘galiba ciddi bir yazı’ diye okumak zahmetine de katlanıyoruz.

Bunların yazı yazdığı gazete ve dergileri elbette tahmin ediyor-sunuzdur. Bunların birçoğu “ateist” ve “Marksist” olmakla övünen yazar (!) ve “düşünürleri” (!) bağrına basan mevkutelerdir. Bunların bütün derdi, belâsı ve sıkıntısı, ülkemizdeki ve dünyamızdaki İslâmî gelişmeler... İslâm’dan ödleri kopuyor. Onun için, bu gelişmeleri susturmak, sindirmek, hiç olmazsa ağırlaştırmak için ne mümkünse yapıyorlar.

Bazıları, hiç utanmadan yalan, yanlış ve abartılmış bilgilerle okuyucularını kandırmayı marifet sanıyorlar. Onlara kalırsa, hem “Türk-İslâm Sentezi”ni savunmak, hem de “Batı medeniyetine tam uyum sağlamak” mümkün değil... Birinden birini tercih etmek zorunluluğu varmış.

Hemen belirtelim ki, bu herifler, ya “Türk-İslâm kültür medeniyetini”, ya “Batı medeniyetini” tanımıyorlar. Yahut, her ikisinin birden cahilidirler. Önce, şunu hatırlatalım ki, bizim medeniyetimizin adı “Türk-İslâm medeniyeti”dir ve Türk’ün, en az bin yıldan beri, İslâm’ın aydınlığında yoğurduğu millî ve mukaddes bir terkiibini ifade eder. “Batı medeniyeti” ise, her Batı’lı milletin, en az 1600 yıldan beri Hristiyanlık inançları ve ahlâkı içinde oluşturduğu kendine mahsus terkiplerden ibarettir.

Herkes bilir ki, Batı Medeniyeti içinde, Greklerin, Lâ-tinlerin, Germenlerin, Anglo-Saksonların, İskandinav ülkelerinin, hattâ İslavların kendilerine mahsus “orijinal terkipleri” vardır. Hiçbiri, bir diğerrinin kopyası olmak niyetinde de değil... Böyle olunca Türk Milleti’nin “Batılaşması” kavramı, asla kendine yabancılaşma olarak ele alınamaz; tamamı ile “çağdaşlaşma” olarak düşünülebilir. Yani, biz millet olarak kendi dînimizden, kültür ve medeniyetimizden asla fedâkârlık etmeksizin en ileri mânâda ve dünyaya örnek olacak biçimde “gelişme hamleleri” yapabilir, yepyeni “kadro” ve “müesseseler” ile dünyaya meydan okuyabiliriz.

Her milletin içinde “azınlıklar” bulunabilir; biz, onların hak ve hürriyetlerini koruyarak “kendi kültür ve medeniyetimize” sahip çıkma hakkına sahibiz. Bizim gibi inanmayanlar, düşünmeyenler ve yaşamayanlar var diye, kendimizi asla feda edemeyiz. Azınlıkların, nasıl “kendilerini koruma ve geliştirme hakları” varsa, Müslüman-Türk Milleti’nin de bu hakkı vardır. Hiç kimse, bu hakkımızı bizden almayı, asla düşünmemelidir...

Bunlar, Batı’dan çok söz ederler. Eminim ki, bunların birçoğu, bu ülkelerin anayasalarını görüp incelemiş, dîn ve vicdan konusundaki hassasiyetlerini öğrenmiş değil. Çoğu, Avrupa’ya turistik birer gezi yapıp gelmiştir. Meselâ onlara desem ki, bütün Benelüks ülkeleri gibi, İskandinav ülkeleri de birer “resmî dîne” sahip oldukları halde, vatanlarında yaşayan herkese, en geniş mânâda dîn ve vicdan hürriyeti tanır ve fakat, asla kendi dînlerinden taviz vermezler. Meselâ, şu anda yürürlükte olan Norveç Anayasası’na göre; “Devlet’in resmî dîni ‘Evangelical-Lutheran’ (yani Lüteryan-Protestan) olup gelecekte de böyle kalacaktır”, (Madde: 2). Evet, bu durum, Norveç’in ileri, modern, demokrat ve insan haklarına

saygılı bir devlet olmasına mâni değildir de bizim, asla, bir rejim meselesi yapmadan, sırf bir kültür dâvası biçiminde ortaya koyduğumuz “Türk-İslâm Medeniyetini” ifade eden mukaddes terkip karşısında, koskoca adamlar (!), hem de Batı Medeniyeti, ilerilik, lâiklik ve demokrasi adına “irtica” çılgınlıkları basıyorlar. Şaşırmamak mümkün değil, anlamak mümkün değil...

BUNLARIN DERDİ BAŞKA...

Önce “türban” meselesini gündeme getirdiler; günlerce, haftalarca ve aylarca tartıştılar. Birilerini ürküttüler, birilerini korkuttular, birilerini sindirdiler ve bu arada epey mesafe aldılar. Konuyu o kadar sulandırdılar ve civıttılar ki, nihayet halk da, okuyucu da bıktı ve yoruldu... Sonra, bir “Kara Ses” dalgası aldı yürüdü.

Daha sonra, “Rabıta” meselesini gündeme getirdiler. Günlerce ve haftalarca bu konuyu da tartıştılar. Konunun canlı tutulacağı, zaman zaman ısıtılıp ısıtılıp piyasaya sürüleceği anlaşılıyor. Yanılmıyorsam, “Türban”, “Rabıta” ve “Almanya’daki kara ses”, daha yıllarca gündemden gitmeyecek.

İlk önceleri, bu gürültülere pabuç bırakanlar pek çoktu. Fakat, saldırının sahipleri, kendilerini, kendi niyet ve emellerini ortaya koyunca, “kamuoyu” hayli rahatladı. Kendi mevkutelerinde, “Tanrıtanımazlar ve Marksistler” artık “ortak saldırıya geçme zamanının geldiğini” ilân ediyor, “Lâikleri” yanlarına almak için mümkün olanı yapacaklarını açık açık bildiriyorlardı.

Bu “kirli cephe”, kendilerinin başarılarını önleyen iki önemli “engel” görünüyordu: Biri “İslâmiyet”, diğeri de “12 Eylül”ü gerçekleştiren kadro”...

İslâmiyet’e saldırmak kolaydı. “Şeriatçılar” diye söze başlayıp her türlü hakaret yapılabilirdi. “Târikâtçılar” deyip her türlü karalamaya gidilebilirdi. Laubali yazılarla bizzat Sevgili Peygamberimizin mübarek hayatına dil uzatılabilirdi. Bunların hepsi yapıldı, yapılyor ve yapılacaktır.

Fakat, Türk Ordusu’na ve 12 Eylül’ü yapan kadroya saldırmak bu kadar kolay değildi. Daha kurnaz ve daha ustaca hareket etmek gerekirdi. Önce, Güney-Doğu Anadolu’daki “askerî operasyonları” dillerine doladılar. Orada görev yapan subay ve askerlerimizin baskısından, ırz ve namusa tasallutundan söz ettiler. Halkın “göçe zorlandığını” iddia ettiler. Saldırıya erlerden, astsubaylardan ve subaylardan başlayarak yavaş yavaş tırmandırmanın yollarını aradılar.

Nihayet bir “Rabıta” buldular. Önce bu “Vehhabî Teşkilâtını”, “Şeriatçı Örgüt” olarak takdim ettiler, sonra bunlara merhaba diyen herkesi de “mürteci” olmak, “Atatürk ve devrimlere ihanet etmek” ile suçlamaya yöneldiler. Gerçekte, asıl maksatları, ne şu, ne de bu idi. Başta Cumhurbaşkanı olmak üzere, bütün “12 Eylül kadrosu” idi. Onları, yıpratıp bertaraf etmekte. Herhalde, bunların yerlerine gelecek birilerini de bulmuş olacaktı ki, pervasızca, işi, “İstifa edin”, “Hesap vermeye hazırlanın!” tarzındaki beyanlara kadar vardırıdılar.

Artık, “Rabıta, mabıta” unutulmuş, “12 Eylül kadrosu”nun, hiçbir devirde görülmedik tarzda “irticaa taviz” verdiği söylenip yazılıyordu. Birçok solcu yazar şöyle diyordu: “Bilmem kimlerce üretilen Türk-İslâm Sentezi, Atatürk’ün

adını taşıyan Dil-Tarih ve Kültür kurumlarından eğitim sisteminin en hayati noktalarına kadar iktidardadır... Bu çabalar 12 Eylül döneminde yoğunlaşmış, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu, o dönemde ortadan kaldırılmış, yeni çizgiye uygun atamalar hep o dönemde yapılmış ve nihayet ‘Atatürk’ün Partisi’ o dönemde kapatılmıştır”.

Şimdi, anladınız mı? “Türban”, “Kara Ses” ve “Rabıta” hep birer bahane; bütün mesele, ateistlerin, Marksistlerin ve solcuların, kendilerine engel olan ve olabilecek güçleri bertaraf etmek arzusundan ibaret... Bu oyuna gelmemek gerekir...

BUNLAR HEP BAHANE...

Ateistler, Marksistler, komünistler ve onların yarıdakçıları üç şeye çok düşmandırlar: “Türk Milliyetçiliğine”, “İslâm Dinine” ve “Türk Ordusuna”... Çünkü, onlar bilirler ki, bunlar ayakta kaldığı müddetçe, asla başarı şansları yoktur.

Bu sebepten olacak, yıllardan beri, iç ve dış düşmanlarımız, bizi milletçe ayakta tutan bu “üç temel müessesemizi” birbirine düşürmek, birbiri ile çatıştırmak ve fırsat buldukça tek tek veya topluca karalamak yolunu, çok ustaca ve kurnazca denemişlerdir. Onlara göre, bu “üç müesseseyi” barışık tutmak çok büyük bir tehlikedir.

Düşmanlarımıza kalırsa, “milliyetçilik”, “dîndârlık” ve “medeniyetçilik” bir araya gelmesi muhal olan üç düşman kardeşdir. Onun için çağdaş hamleler yapmak isteyen bir ülkede “Türk-İslâm Sentezi”nden söz etmek, düpedüz “gericiliktir” ve “çelişkiye düşmektir”.

Bazı politikacı ve yazarlara göre, 12 Eylül dönemi yönetimi, böyle bir “sentezi” fiilen kabul etmekle yetinmemiş, alenen “Atatürk döneminde” yapılanları tasfiyeye yönelmiştir. Bakın bir yazar ne diyor: “Sayın Evren’in liderliği altındaki 12 Eylül yönetimi, CHP’yi kapatmıştır. CHP’nin mallarına el koydurmuştur, öğretim birliği devrimini yıkmıştır, Atatürk’ün özel vasiyetini çiğnemiştir, Rabıta kararnamesine imzasını koymuştur”.

Bazı politikacı ve yazarların sıkıntısını anlıyorsunuz değil mi? Esas dertleri ne şu, ne bu, ne de “Rabıta”... Esas mesele, 12 Eylül kadrosunu yıpratmak ve bertaraf etmek... Acaba, yerine kimlerin geleceğini vehmediyorlar? Gerçekten merak etmeye değer! Birden bire, bu kadar cesurâne ortaya çıkmalarının bir sebebi olsa gerek... Ben tahmin edemiyorum. Belki okuyucularım daha iyi bilirler.

Bir gazeteci de şöyle diyor: “Anayasa’nın (1982 T.C. Anayasası’nın) daha birinci satırında devlet nasıl tanımlanıyor hiç dikkat ettiniz mi? Kutsal Devlet diye tanımlanıyor. Yani, mukaddes devlet. Böyle bir anlayış Anayasa’nın ilk satırında varsa, gerisini buna göre değerlendirmekte yarar var”. Görüyor musunuz zekâyı? Anayasa’nın birinci satırında geçen “Kutsal Devlet” ne demekmiş? Artık anlayın canım, “Mukaddes Devlet.” olsa olsa hangi devlet olur? “Kutsal Devlet” tabiri ile “Rabıta arasında da bir “rabıta” olmasın mı? Pes vallahi! İşte “devrimci dehâ” diye buna derler... Allah korusun iyi ki, T.C. Anayasası, İsviçre Anayasası gibi “Kadir-i Mutlak Allah adına” veya Federal Alman Anayasası gibi: “Allah ve insanlar karşısındaki sorumluluğunun şuurunda olan... Alman halkı...” diye başlamıyor; yoksa “12 Eylülcülerin” başına neler gelirdi, neler? İyi ki, bu konuda Batılı ve demokrat ülkelerin anayasasına özenip böyle bir ifade kullanmamışlar. Yoksa “Kutsal Devlet” tâbirini bile içine sindiremeyen “zehir hafiyeler” dünyayı başımıza yıkarlardı.

Bunlara sormak lâzım: “Kuzum, sizler kimlersiniz? Siz, herkesi kör, âlemi sersem mi sanırsınız?”.

İNSANIN İNSANA ZULMÜ

Ermeniler, 24 Nisan tarihinin böylece anılması için olmadık oyunlar tezgâhlıyorlar. Güya, I. Cihan Savaşı sırasında, Ermeniler, topluca, bir “soykırımına” ve “zulme” uğramışlar ve beşeriyetin bunu unutmamasını istemiyorlarmış. Bu ‘soykırımı’ ve “zulmü” de biz Türkler yapmışız. Şimdi, dünyanın dört bir yanına dağılmış Ermeniler, hiç durmadan bunu iddia ediyor ve hüznüyle belirtelim

ki, birçoklarını da kandırabilmektedirler ve bize karşı sönmeyen bir kin taşıyan düşmanlarımızı da yanlarına alabilmektedirler. Oysa, Allah da, tarih de şahittir ki, hâdisce, tamamı ile tersinedir; soykırımına ve zulme uğrayanlar Ermeniler değil, biziz.. Evet biz Müslümanlar, biz, bu vatanın öz sahipleri... Şimdi, size, o tarihlerde Doğubayezit'te yaşayan, merhum amcam Abdulkadir Arvası'nın bir hâtırasını nakledeyim. Amcam, aynen şöyle demişti: "I. Cihan Harbi'nden önce, Ermeniler ile içice yaşıyorduk. Hiçbir ihtilâfımız yoktu. Hattâ, komşuluk münasebetleri içinde, zaman zaman birbirimizle yardımlaşırđık da... Bir komşumuz Ermeni çocuk vardı. Öksüzdü. Aşağı yukarı aynı yaşta idik. Birlikte oyun oynar, koşuşur dururduk. Ermeni arkadaşım çok fakir olduğu için, çok defa bizim eve götürür, ona yemek yedirirdim. Annem ve babam da ona çok acırlardı. Bayramlarda, bize yeni elbise ve ayakkabı gibi şeyler alınıncı, onu da unutmazlardı. Evet, böylece birlikte büyüdük. Nihayet kocaman delikanlılar olduk. I. Cihan Harbi başladığı zaman, her ikimiz de 25 yaş civarında idik.

Rus işgalinden hemen sonra, çeşitli Ermeni çeteleri Doğubayezit'e de hâkim olmaya başladı ve komşumuz bulunan yerli Ermenileri, asırlardır birlikte yaşadıkları ve iyilik gördükleri Müslüman ahaliye karşı kıskırtmaya çalıştı. Emirlerini dinlemeyen yerli Ermenileri ölümle tehdit ederek de olsa, kendi saflarına çekmeyi başardı.

Bir gün, arkadaşım Zorzâde Ahmed Bey ile birlikte Doğubayezit çarşısında dolaşıyorduk. Birkaç tanıdık Ermeni, yanımıza yaklaşp şöyle dediler: 'Şükrü Bey'in evinde Müslümanlarla birlikte bir toplantı yapacağız. Siz de hemen oraya gidin'. Biz, bu teklif karşısında önce pirelendik, kuşkulandık. Fakat, aşağı yukarı, çarşıda bulunan bütün Müslüman erkeklerin oraya taşınmakta olduğunu görünce, endişemiz biraz azaldı. Biz de gitmeye karar verdik ve gittik.

Şükrü Bey'in evi, çok büyüktü, birçok odası ve koskoca bir salonu vardı; etrafı da kalın ve yüksek duvarlar ile çevrili idi. Oraya vardığımızda, aşağı yukarı, bütün Doğubayezit'li Müslüman erkekler orada idi ve mütemadiyen de geliyorlardı. Saatlerce orada bekletildik. Nerdeyse gün batmak üzere idi. Toplantı için hiçbir hazırlık da yoktu. Evet, sadece toplanmıştıık o kadar... Derken, üstümüze kapılar kilitlendi. Kapılara silâhlı nöbetçiler dikildi. Tuvalet ihtiyacı hariç, kimsenin yerinden kıpırdanmasına izin dahi verilmiyordu. Ben, bu ihtiyacımı belirtince, içeriye bir Ermeni militan geldi. Bu, yıllar boyunca kendisine baktığımız fakir ve öksüz Ermeni çocuktü.

Birlikte tuvaletin eşiğine kadar geldik. Baktım, yüzü kül gibi idi. Mırıldanarak bana şöyle dedi:

‘Senin burada işin ne? Sen şimdi, tuvalete gir, penceresini aç ve elinden geldiğince hızla buradan uzaklaşıp kendini başka bir köye at. Haydi durma!’ dedi. Ben, her şeyi anlamıştım; geriye dönüp durumu arkadaşlarıma bildirmek istedim. ‘Hayır artık onların arasına gitmene izin vermem’ dedi!. ‘Çok sıkıştırırsan, seni, burada ben öldürürüm!...’

Şaşırp kalmıştım. Bu durumda çaresiz olarak ‘Bari, arkadaşım Zorzâde Ahmed’i de getir. Hiç olmazsa, bana arkadaş olur. Bu kış kıyamette, gece vakti, ben, tek başıma, nasıl dağlara taşlara düşerek başka bir köye giderim?’ dedim. Her nasılsa razı oldu. Ahmet Bey’i de getirdi. İkimiz, tuvaletin penceresinden bin bir zahmetle zar zor aşağıya ineildik ve uzaklaştık.

Durumu, şehrin ileri gelenlerine anlatmak için, çok çırpındık fakat, hiçbir şey yapamadık. Kendimizi, bir dağ köyüne attığımız zaman, yarı donmuş durumdaydık.

Sonradan öğrendik ki, Ermeniler, o gece, Şükrü Bey’in evinde topladıkları 1600 Müslüman vatan evlâdının boynunu baltalarla uçurarak öldürmüşlerdi”.

Hikâye bu kadar değil, ama, biz burada keselim. Şimdi, “mazlum” rolü oynayan “zâlimlerin” hayasızlıklarını ibretle seyrede-
lim.

LÂİKLİK İSTİSMARCILARI

Oyun ortada ve apaçık oynanıyor. Bütün gayretleri, birbirine “zıt” iki cephe oluşturmak...

Bir tarafta, gerçekte birbirine düşman olan “Humeynîciler” ile “Suudîcilerin”, kendi kontrollerinde oluşturmak istedikleri güya “teokratik devletçiler”, diğer tarafta, “gerçekten Atatürkçü ve lâik kadroları” çeşitli baskı metodları kullanarak yanlarına çekmek isteyen “ateistler (tanrıtanımazlar), dinsizler ve sahte lâikler, sahte Atatürkçüler, maskeli ve maskesiz Marksistler”...

Bunların “sahnedeki” ortaya koydukları ile “kuliste” yaptıkları da ayrı.. Bir bakıyorsunuz “aşırı dindar” geçinen birileri, Avrupa’da, komünist FİDEF ile kucak kucağa; bir bakıyorsunuz. “Bu memlekette irtica yoktur, mürteci yoktur. Olsa bile başarılı olamaz” diyen gerçek müminleri, tekzip edercesine, “Şeriat Devleti kurmamıza az kaldı! Biraz sabredin!” diyen, yalancı, tahrik edici ve gerçek müminleri, çarklıların dişlerinin önüne atmaya plânlayıcı ne idüğü

belirsiz sesler ve çığlıklar... Evet, şimdi, Türkiye’de “dîn ve lâiklik” bahane edilerek bir iç boğuşma tezgahlanmaktadır. Bir taraf “dînin”, bir taraf “lâikliğin” tehlikede olduğunu çığlık çığlığa haykırmakta... Kinler, öfkeler ve heyecanlar körüklenmekte, denge unsurları, zinde kuvvetler ve güvenlik güçleri ya bertaraf edilmek istenmekte veya nötralize edilerek etkisiz kılınmak yoluna gidilmektedir. Kendilerini ciddiye almayanlar “ihanetle” suçlanmaktadır.

“Lâiklik dinsizlik değildir”, “Ben İmam-Hatip Okullarına karşı değilim”, “İslâm Dünyası ile aramızı açmak isteyenlerin ve bizi yapayalnız bırakmak isteyenlerin oyununa gelmeyeceğiz”, “Dîn, içtimaî bir ihtiyaçtır. Yabancı ülkelere gönderdiğimiz işçilerimizi, bu konuda sahipsiz bırakamazdık”, “Niçin yalnız dîn görevlilerine verilen paraların kaynağı üzerinde bu kadar durulup bir damla suda fırtına koparılıyor da, bölücü, yıkıcı ve Marksist çetelerin para kaynakları üzerinde bu kadar hassasiyetle durulmuyor?”, “Lütfen lâikliği saptırmayalım. Bu ülkede dîn ve vicdan hürriyetine saygı duyalım”... diyen “en yetkili sesler” boğulmak, beyanatlar saptırılmak, küstahça teklifler yapılmak yoluna gidiliyor.

Ateistler, dinsizler ve sahte lâikler, asla “lâiklik” ve “irtica” kavramlarını tarif etmek, Doğu’da ve Batı’da ne tarzda anlaşılıp tatbik edildiğini araştırmaksızın, bizzat “mukaddes İslâm Dînine” ve “Onun merkezi olan Sevgili Peygamberimize” saldırı yolunu deniyorlar. Açıkça ateist, dinsiz ve pagan olduklarını ilân eden yazarlar ve onlara şakşakçılık yapan malum basın, bizzat mücerret İslâm’ı hedef almış durumdalar. İmâm-Hatip Okulları’nın açılışı. Üniversite ve Yüksek Okullarımızda dîndâr ve milliyetçi bir neslin gelişmesini bile, “irtica” olarak yorumlamak yoluna gitmek istiyorlar. Maksatları, ne “Cumhuriyeti”, ne “Atatürkçülüğü”, ne “lâikliği” savunmak.. Onların bütün maksatları, bu maske altında ateist, dinsiz ve Marksist bir nesil yetiştirmektir. İlk hedefleri de bunların bu oyunlarını bozacak, namuslu, “devlet adamlarını” bertaraf etmektir. Oyun bu...

SAPIK DÎNÎ AKIMLAR VE MARKSİSTLERİN İSTİSMARI

Dikkat ederseniz, son birkaç aydan beri, herkesçe bilinen Marksistler ve ateistler, birden bire “Atatürkçü” (!) ve “lâik” (!) kesildiler. O kadar ileri gittiler ki, gerçekten “Atatürkçü ve lâik” olan kişi ve çevreleri bile nerede ise “dâvaya ihanet” ile suçlamaya kalkıştılar. Malum birkaç dergi ile gazete, el ele vererek ısrarla “irtica geliyor”, “lâiklik tehlikede”, “Atatürkçüler neredesiniz?” çığlıkları

ile bazı hedeflere ulaşmak istiyorlar. Bu hedeflerden biri, gerçekten “Atatürkçü ve lâik olan” güçleri yanlarına almak, “ortak cephe tak-
tışı” ile “inanın insanları” ezmek, ezdirmek, hiç olmazsa sindirmektir. İkinci hedefleri de ülkemizde “gemi azaıya alan”, bölücü ve yıkıcı Marksist çetelerin eylemlerini - kamuoyunun dikkatlerini başka tarafa çekerek- gizlemek ve perdelemektir. Üçüncü bir hedefleri de gerçekten kendi başarılarını önleyen ve önleyecek olan milliyetçi ve maneviyatçı nesillerin yetişmesini mut-
laka engellemektir.

Bunların gerçek derdi, ne “Atatürkçülük”, ne “lâiklik”, hattâ ne de “irtica tehlikesi”... Onlar, gerekirse, “mürteciler ile iş ve gönül birliği” bile yapabilirler ve nitekim yapmaktadırlar. Onların asıl hedefi, bizzat “Türk Devletini” ele geçirmek, “Türk Milletini” bölmek, saf ve berrak mânâsı ile “İslâmiyet’i” tahrip etmek, bizzat Sevgili ve Şanlı Peygamberimizi tahkir etmektir. Bu dergi ve gazeteleri dikkatle okuyun, bu hususları apaçık göreceksiniz. Görmemek için de kör olmak lâzım...

Her zaman ve ısrarla belirtiyoruz ki, bütün tarihi boyunca Türk Milleti, “dinde itidali” savunmuş, her türlü taassup ve gerilikten iğrenmiştir. Anadolu’daki “bin yıllık maceramız” da göstermiştir ki, dîn sahasındaki “sapık akımlar” genellikle dışarıdan içimize sızdırıl-
mak istenmiştir.

Gerek Selçuklular döneminde olsun, gerek Osmanlılar döne-
minde olsun, pek çok “Dîn ve Devlet adamımız”, bu türlü “sapık dînî akımlara” karşı çıkmış, gerekirse “kalem” ile, gerekirse “kılıç” ile milletimizin inançlarını yiğitçe korumuş, “Sünnet ve Cemaat Yolu-
nu”, yani Sevgili Peygamberimizin açmış bulunduğı, bütün Aşab-ı Kiram’ın takip ettiğı ve onlardan sonra gelen “gerçek âlim ve evliyanın” yürüdüğü ANA CADDE’yi daima açık tutmuştur. Malazgirt kahramanı büyük Muhammed Alparslan’ın dediğı gibi: “Biz Türkler, dinde bid’ât nedir bilmeyiz!”. Bildiğiniz gibi, “bid’ât”, dinde olmayan şeyleri dîne karıştırmak demektir.

Ancak, üzüntü ile belirtelim ki, bütün tarihimiz boyunca komşu-
muz İran’dan ve Arabistan’dan ülkemize, çok sinsi yollarla sızmak isteyen ve sızan “sapık dînî akımlar” da vardır. Bunlar, pek çok olmakla birlikte, biz, bugün de “aktüalitesini koruyan” ikisi üzerinde biraz genişçe durmak istiyoruz. Bunlar, Pers emperyal-
izminin siyasî ideolojisi haline getirilen “Şia” hareketi ile Suudî Arabistan’ın siyasî ideolojisi haline getirilen “Vehhabilik” hareke-
tidir. Bunların Türkiye ve İslâm Dünyası üzerinde, çok geniş ve et-
kili çalışmaları vardır. Bu, yeni bir olay da değildir. Asırlara dayanan

kökleri vardır. Gerçekte birbirine düşman olan İran ile Suudi Arabistan'ın güttükleri ve “dînî bir renk” verdikleri, “siyasî ideolojileri” de çok farklıdır. Ancak her ikisi de İslâm Âlemine hâkim olmak istemekte, bunun için, çok yönlü programlar ile çalışmaktadırlar. Her iki “akımın” Türkiye üzerinde de oyunları vardır. Maksatları, bazıların sandığı gibi, “Laisizmi ve Atatürkçülüğü yıkarak yerine şeriat devleti kurmak” değildir. Asıl hedefleri, mukaddes ve muazzaz kavramların arkasına gizlenerek dînî bir veçhe verdikleri “siyasî ideolojilerini” ülkemize ve bütün İslâm Dünyası'na ihraç etmektir. Bunun için “petro-dolarlar” su gibi harcanmakta, “satılık” ve “kiralık” adam aranmakta ve maalesef bulunmaktadır da...

ŞERİAT DEVLETİ Mİ, FARS EMPERYALİZMİ Mİ?

Ateistler, paganlar ve Marksistler, İran'dan ve Arabistan'dan kaynaklanan “sapık akımları” ısrarla “Şeriatçı” ve “İslamcı” akımlar olarak takdim etmek yoluna giderler. Kökü, tarihin derinliklerine varan, hem Selçuklu, hem Osmanlı dönemlerinde çeşitli biçimlerde boy vermek isteyen bu gibi “sapık akımlar” ile devletimizin mücadele ettiğini, ya bilmezler veya bildikleri hâlde gizlerler. Bu gibileri, meselelere aydınlık getirmek yerine, kafaları ve düşünceleri iyice allak bullak etmek üzere saptırırlar- Birçok cahil ve cühela da onların sürekli baskısı altında paniğe kapılır ve ters kararlar almak zorunda kalırlar. O hâlde, meseleye bir de bizim açıımızdan bakmak gerekir.

Önce, ülkemizde bulunan her türlü “mezheb mensubunu” tenzih ederek işe başlayalım. Maksadımız, asla, onları incitmek, onların inançlarına karışmak değildir. Biz, bütün mezheblere saygılıyız. Bizim için önemli olan, ülkemize “dîn ve mezheb” kılığında sızmak isteyen emperyalist oyunları göstermek, bütün ilgililerle birlikte, halkımızı da uyarmaktır. Bu düşmanca oyunların, bugün başlamadığını ve tarihî kökleri bulunduğunu belirtmektir. Konuyu, geniş bir perspektiften ele almayacağız, sadece ülkemizi ilgilendiren yönleriyle inceleyeceğiz.

16. asrın başlarında, Akkoyunlu Devleti'ni ortadan kaldıran İran Şahı, Şah İsmail, Azerbaycan'ı ve bütün Irak'ı ele geçirerek, Doğu'da sınırını Orta-Asya'ya kadar uzattı. 1510 yılında Özbekleri de yenen Şah İsmail, Osmanlı ülkesine gönderdiği ajanları vasıtası ile “dînî renk” verdiği “siyasî ideolojisini” yerleştirmeye çalıştı. II. Bayezid ve Cem arasındaki mücadeleden yararlanarak epey mesafe aldı. O za-

man, henüz genç bir Osmanlı valisi olan Yavuz Sultan Selim, İran'ın bu oyunlarını görüyor ve tehlikenin büyüklüğünü anlıyordu. Nitekim, kendisi Osmanlı tahtına çıkınca meşhur Çaldıran Savaşı ile devleti bu tehlikeden kurtarmasını bildi.

Şimdi, aradan 470 küsur yıl geçtikten sonra, ülkemiz için aynı tehlike, yeniden ve bu sefer Ayetullah Humeynî vasıtası ile diriltilmiş bulunmaktadır. “Şia İran Cumhuriyeti”, kendini mukaddes ve muazzaz kelimelerle gizleyerek yavaş yavaş Irak’a, Suriye’ye, Lübnan’a uzanmış bulunmaktadır ve Türkiye’ye yönelik çok yönlü ve sinsi bir propaganda ile dînî çevreleri, siyasî kadroları ve yüksek tahsil gençliğini ele geçirmek ister. Humeynî, bütün İslâm Dünyası’nın liderliğine oynamaktadır. Oyun “şeriatçılar” ile “lâikler” arasında değil, devletler arasında cereyan etmektedir; dikkatli oluna... Konuyu “iç çatışma” meselesi haline getirenler, düşmana hizmet etmiş olurlar.

Şimdi, Humeynî propagandistleri, radyoları ile, televizyonları ile, kitapları ile, konsoloslukları ile, kandırabil-dikleri “siyasî” ve “gayrî siyasî” kadroları ile, başta Yavuz Selim Han olmak üzere, bütün Osmanlı’ya küfretmekte, bize asırlardır yol gösteren “itikât” ve “mezhep imamlarına” saldırmakta, onların yerine Ali Şeriatî’leri, Humeynî’leri ve kendi “Ahundlarının” kitaplarını ve fikirlerini yerleştirmeye çalışmaktadırlar.

Maalesef, taraftar da bulabilmektedirler. Ülkemizde ve ülkemiz dışında çalışan bu kişi ve grupları “aşırı dindar”, “şeriatçı” ve “İslâm Devleti kurma özlemcileri” biçiminde takdim etmek, onların oyununa gelmektir. Mesele, tamamı ile bambaşkadır ve milletlerarası savaşın bir parçasıdır. Fars emperyalizminin maskeli ve sinsi oyunudur.

Bütün mesele, bu oyuna gelen ve gelmesi muhtemel bulunan vatandaşlara, “mücadelenin gerçek yüzünü” göstermekten ve insanımıza dîn ve diyanetini dosdoğru ve samimiyetle öğretmekten ibarettir.

Şimdi de “Vehhabî” tehlikesini ele alacağız

PETRO-DOLARIN GÜCÜ VE VEHHABİLİK

Bazı gazete ve dergiler, haftalar boyunca, “Şeriatçı örgüt”, “İslamcı örgüt” ve “Dînci örgüt” diye diye, bilerek veya bilmeyerek, önceleri “Suudî Arabistan’dan kaynaklanan ve maalesef, bugün birçok İslâm ülkesinde geniş taraftar bulan sapık “Vehhabî Fırkasının propagandasını yaptılar ve hâlâ de yapıyorlar.

Türkiye’de, şuurulu ve aydın her Müslüman bilir ki, Vehhabilik ve ona bağlı her teşkilât, ne şudur; ne budur; düpedüz, bazı Arap ülkelerinin dîn kılıfı geçirilmiş “siyasî ideolojisi”dir. Maksadı da petro-doların gücüne dayanarak “Vehhabîlik Yolu” ile İslâm Dünyası liderliğini ele geçirmektir. Meseleyi, “Dîn ve lâiklik” çatışması halinde, kamuoyuna intikal ettirenler, her şeyden önce, bu meselenin tarihi kökünü bilmemektedirler. Oysa “Vehhabî-Türk çatışması” tâ Osmanlılar Dönemi’nden beri vardır. Bugünkü oyunlar, o günlerden zamanımıza miras kalmıştır. Hedef ne lâiklik, ne Cumhuriyet, ne “Atatürk İnkıpları”... Doğrudan doğruya, Türk milleti ve O’nun en az bin yıldan beri gönül bağladığı “mukaddes inançlarının tahribi”dir.

Tarihimize, “Vehhabî İsyanları” adı ile geçen bu hareket, Sultan II. Mahmud zamanında alevlendi. Sultan, 1811 yılında, bu isyanı bastırmak işini, o zaman Mısır Valisi bulunan Kavalalı Mehmed Ali Paşa’ya verdi. Uzun mücadelelerden sonra, isyan, ancak 20 Ocak 1813’te tamamı ile bastırılabilirdi. İsyanın “elebaşısı” olan ve bugünkü “Suudî Ailesinin Atası”, Abdullah bin Suud, 35 arkadaşı ile birlikte yakalanıp İstanbul’a gönderildi. Orada muhakeme edilerek idam edildiler. Bu sebepten, şimdi onlarda, Osmanlılara ve Türk’e karşı, gizli bir kîn vardır.

Osmanlı-Türk Devleti yıkıldıktan sonra, “Lâik ve yüzü Batı Medeniyetine dönük Türkiye Cumhuriyeti” kurulduktan sonra, İslâm Dünyası liderliğine oynamak işinde ‘Suudî Arabistan’ artık rakipsiz kalmıştı. Batı’lı emperyalistlerin desteği ile zengin petrol yatakları keşfeden ve işletmeye başlayan bu devlet, siyasî ideolojisi haline getirdiği Vehhabiliği, çok rahatça İslâm ülkelerine ihraç etmeye başladı ve maalesef çok da başarılı oldu. Ülkemizde, “tek parti döneminde”, dîn eğitim ve öğretimi de şu veya bu ölçüde ihmal edilince, Vehhabilerin bize yönelik plânları daha kolayca işlemeye başladı. Bir kısım vatandaşımız “dînini öğrenmek için” (!) gizli yollarla oraya taşınırken, Vehhabiler de boş durmayıp kendi kitap ve risalelerini gizli ve açık yollarla ülkemize sokmaya başladılar. Bu konuda kendileri ile işbirliği yapan kişi ve grupları “petro-dolarlara boğdular”. Diyanet çevrelerine, Üniversitelere, İslâm Enstitülerine, İmam-Hatip Liselerine ve Yayınevlerine girmeye çalıştılar. Yazar ve çizicilere el attılar. Başarılı oldular mı? İşte, asıl incelenmeye değer olan konu budur ve maalesef boyutları sandığımızdan daha da büyüktür.

Şimdi, birçok Türk genci, dîn görevlisi ve daha niceleri, dîn adına İslâm adına, Suudîlerin çok sevdiği “İbni Teymiyye”nin fikir-

lerini ve bu fikirleri benimseyen Şeyh Abdulvahhab'ın görüşlerini savunmaktadırlar.

Şimdi, en az bin yıldan beri, biz Müslümanlara yol gösteren İmam-ı Âzamların, İmam-ı Mâliklerin, İmam-ı Şafîilerin, İmam-ı Hanbellerin yerini, ne idüğü belli veya belirsiz “Vehhabî propagandistlerin” sapık fikirleri yerleştirilmeye çalışılmakta, Türk ve İslâm Dünyası'nın yetiştirdiği büyük “Dîn otoriteleri” tek tek yıkılmakta, “mezhepleri yok edeceğiz” maskesi altında “Vehhabî Mezhepçiliği” (!) yapılmaktadır.

Sonuç olarak belirtelim ki, bu ülkede millet ve devlet el ele vererek gerçek ve tatmin edici bir dîn eğitim ve öğretim işini başarı ile yürütemezse, milletimiz, iki yönlü bir saldırı karşısında yalpalayıp duracaktır. Gerçekten de “İmam-ı Âzamların” yerine, “İbni Teymiyyeleri” oturtmak isteyen “Vehhabiler” ve yine gerçek dîn büyükleri yerine “Humeynileri” yerleştirmek isteyen “Farslar”, bizim zaaflarımızdan ve komplekslerimizden kolayca istifade etmesini biliyorlar. Artık, dînimize, devletimize ve milletimize şuurla sahip çıkmasını öğrenmek zorundayız.

RAMAZAN

Bugün mübarek “üç ayların” sonuncusunun “ilk günü”... Yüce Allah'a hamdolsun, yine sevgili “Ramazan Ayı”na kavuştuk. Meşru bir mazereti olmayan bütün “mükellef mü'minler”, bugün, Allah rızası için oruçlu...

Bu mübarek günlerin ve ayın, bütün mü'minler için hayırlara vesile olmasını diler, bütün okuyucularımın “Ramazanını” tebrik ederim.

Ramazan Ayı'nı “oruçlu geçirmek”, İslâm'ın beş temel “şartı”ndan biridir. Bu ayda, “Şer'i bir özrü” bulunmayan akîl, balîğ bütün mü'minler, oruç tutmakla mükelleftirler.

Her Ramazan ayında ve her Ramazan ayı öncesinde, ateistler, paganlar ve Marksistler, mü'minleri üzme, sıkıntıya sokmak ve karalamak için ne mümkünse yaparlar. Bu yıl da öyle yaptılar ve yapacaklar... Fakat, biz mü'minler, büyük bir vakar ve ciddiyetle dînimizin gereğini, daha büyük şevkle ve daha büyük zevkle yerine getirmenin saadeti içinde hareket edeceğiz. Çocuklarımızla, gençlerimizle ve sevdiklerimizle birlikte sahura kalkacağız, oruç tutacağız, iftar sofralarımızda bir arada olacağız, bütün vakit namazlar: için camilere koşacağız, teravihlerin tadını çıkaracağız. Hidayet rehberimiz olan Kur'ân-ı Kerîm'i hatmedeceğiz. O'nu mutlaka, ama

mutlaka kendi öz harfleri ile okumasını öğreneceğiz, öğreteceğiz. Birbirimizi, her zamandan daha fazla sevmeye ve anlamaya çalışacağız. Her zamankinden daha fazla cömert ve yardımsever olacağız

Her türlü fitneye ve bölücülüğe karşı, tam bir “İslâm kardeşliği şuuru” ile el ele ve gönül gönüle olacağız. Ateistin, paganların ve Marksistlerin oyunlarını bozacağız, kötü niyetlerini kursaklarında bırakacağız. Tarihimize, ecdadımıza ve bize dîn ve dünyamızı öğreten büyüklerimize saygı duyacağız. Çeşitli ülkelerden, kafalarımıza ve gönüllerimize sızdırılmak istenen bozuk inançları teşhir edecek, Sevgili Peygamberimizin, Yüce Ashab-ı Kiram’ın, İmam-ı Âzamların, İmam-ı Mâliklerin, İmam-ı Şafîîlerin, İmam-ı Matürîdîlerin, İmam-ı Eş’ârîlerin, İmam-ı Gazalîlerin yolunda olduğumuzu, İmam-ı Birgîvîlerle, İbn-i Kemallerle, Ebû Suud Efendîlerle iftihar ettiğimizi, gelmiş geçmiş bütün “evliya-ı îzâmı” sevdiğimizi ortaya koyacağız. İmam-ı Rabbanîleri ve bütün “altın silileyi” tanımak için bol bol okuyacağız...

Yani, Ramazan ayında, İslâm’ın îmân ve ahlâkı ile bedenlen ve ruhen yıkanıp arınacağız. Bir ay, terbiye açısından düşünülürse, az bir zaman değildir. Fert ve cemiyet olarak, tam mânâsı ile değerlendirilebilirsek, bu ay, bizim için yepyeni bir güç kaynağı haline gelebilir. İslâm’ın düşmanlarını, en çok bu ay tedirgin eder. Bu ayda mü’minlerin ortaya koyduğu ve koyacağı irade, onların bütün ümitlerini kırar ve kırmaktadır.

Allah dilerse, biz, bu Ramazan ayı boyunca, elimizden geldiği kadar “İslâm ve Namaz” konusunu işlemeye çalışacağız. Geçen Ramazanda “orucun” dînî, içtimaî, ruhî ve pedagojik değerini incelemeye çalışmıştık. Bu Ramazanda da aynı açılardan “namaz” ibâdetini ele almak istiyoruz. Bakalım Mevlâ’mız ne gösterir.

DÎNİMİZDE NAMAZIN YERİ

Dînimizde, “îmân”dan sonra, en değerli ibadet “namaz”dır. Yani “Kelime-i Şehadet”ten sonra “namaz”, İslâm’ın “ikinci şartı”dır. Namaz kılmak, “îmânın şartı” olmamakla birlikte, “namazın farz olduğuna inanmak” îmânın şartıdır.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de “namaz” kelimesi yerine “salât” tabiri kullanılır. Kelime, sözlük mânâsı itibarı ile “dua” mânâsına gelirse de “fıkîhî mânâsı” itibarı ile dînimizdeki hususî bir ibâdet biçimini ifade etmektedir. Namaz, “Niyeti” ile, “Başlama tek-biri” ile, “Kıyam ve kıraati” ile “Rükû ve secdesi” ile, “Kâ’de ve selâmı” ile, “Teşbih ve Duası” ile manâlı bir bütünlük ifade eder.

Allah dilerse, bunları, ileride, tek tek ele alarak dînî, metafizik, psikolojik, sosyolojik ve fizyolojik açıdan tahlil etmeye çalışacağız. İşte o zaman, namazın ne muhteşem bir ibadet olduğunu, belki biraz biraz anlamaya başlarız.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de, namazın önemini anlatan yüzden fazla "âyet-i kerîme" vardır. İşte onlardan biri: **"Namazı dosdoğru kıl. Çünkü namaz (müminleri), edepsizlikten, akıl ve şeriata uymayan her şeyden alıkoyar. Allah'ı zikir etmek elbette en büyük (ibadet) dir. Ne yaparsanız Allah bilir."** (el-Ankebût/45).

Öte yandan "namaz" şekil ve muhtevası ile de bir bütündür. Namazı sadece "bedeni" ile kıldırıp kalbini, ruhunu ve nefsini bu ibadetin "dışında tutmak", istenen neticeyi vermez. Bütün mesele, "hem kalbî", "hem kalbî" ile namaz kılmadadır. Namazımızı, gerek "şekil" bakımından olsun, gerek "muhteva" bakımından olsun, Şanlı ve Sevgili Peygamberimize benzettiğimiz ölçüde, netice alırız. Nitekim, Yüce Peygamberimiz şöyle buyururlar: **"Benden gördüğünüz gibi namaz kılınız."**

Bu sebepten olacak, Aziz Sahabî Kadrosu'ndan başlayarak Ehl-i Sünnet ve'l Cemaat'ın büyük imam ve âlimleri, büyük bir titizlikle, Sevgili Peygamberimizin nasıl namaz kıldıklarını, en ince noktalarına kadar tespit ederek ve vesikalarla teyid ederek bildirmişlerdir. Cenab-ı Hak, cümlesinden razı olsun.

Akıllı olan ve ergenlik çağına gelen erkek, kadın her müminin, "Şer'î bir özü" yoksa, her gün, "vakti gelince" beş kere namaz kılması, Yüce Allah'ın emridir. Beş vakit namazın "farz" olduğu, hem yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de, hem de "Hadîs-i Şerîfler" ile açıkça bildirilmiştir. Bilindiği gibi, beş vakit namaz, "Mîrac Gecesi"nde farz kılınmıştır. Yani, Hicret'ten bir yıl önce, Recep ayının 27. gecesinde...

O günden bu güne kadar, bütün müminler, Yüce Allah'ın ve Sevgili Peygamberimiz'in emirlerine uyarak "cemaatle" veya "münferit" olarak beş vakit namazlarını eda etmeye çalışırlar. Bu vakitler sabah, öğle, ikindi, akşam ve vitirle birlikte yatış zamanıdır.

Namazı, Sevgili Peygamberimiz: **"Dinin direği" ve "Gözümün nuru"** olarak övmüşlerdir. O, bütün ibadetleri bağrında toplayan müstesna bir ibadettir.

İSLÂM'DA İBÂDET ŞUURU

İslâm'da "ibâdet etmek" demek, yalnız ve ancak "Allah'a kulluk etmek", O'ndan gayrisinin karşısında "rükû ve secde" etmemek, "el açıp yalvarmamak" demektir. Bu, insanın şerefini kurtarmak, "Kelime-i Şehadet"ın yüce esprisini, günde beş kere, müşahhas plânda ortaya koymak demektir.

Gerçekten de İslâmiyet, insanların **"Yalnız Allah'a ibadet etmelerini"** (Fatiha/4) isterken, hem "tevhidi" savunmakta, hem de "beşeriyetin şerefini" yüksek tutmak istemektedir. Çünkü, esefle görmekteyiz ki, İslâm'dan mahrum yaşayan cemiyetlerde, insanlar ya "tanrıtanımazlaşıp kendine tapınmakta", ya putperestleşip "sahte tanrılara tapınmakta", ya Yahudiler gibi "cemiyetin ortak ruhu durumunda bulunan Yahova'ya tapınmakta", ya Hristiyanlar gibi "Allah'a oğul ve eş koşarak bir tanrılar ailesine tapınmakta", yahut kara ve kızıl diktatöryalarda görüldüğü üzere, "müstebitleri veya onların sembollerini tanrılaştırmaktadırlar. Bugün 1 Mayıs; şimdi, birer "tanrıtanımaz" olduklarını söyleyen komünistler, Moskova'da, bir mabut haline getirdikleri "Kızıl Diktatör Lenin'in önünde", kelimenin tam mânâsı ile taabbüt etmektedirler.

Tarihin şehadeti ile de ispatlanmıştır ki, Yüce Allah'a ibadet etmeyenler, ister istemez, O'ndan gayrisine "taabbüt etmek" zorunda kalmışlardır. Allah'ın "mutlak varlığını ve birliğini sezemeyen ve bilemeyen" kişi ve çevreler "objektif ve sübjektif tanrılar" edinmişlerdir. "Ben tanrı tanımam" diyenlerin sözlerine aldırmaıın, durumlarını inceden inceye kritik edin göreceksiniz ki, onların da "mabutları" ve sözlerini birer "dogma" (nass) gibi kabul ettikleri "rehberleri" vardır.

İslâm'da "ibâdet", en yüksek tazim biçimi olarak sadece ve ancak Yüce Allah'a mahsustur. İslâmiyet, Allah'tan gayrisine ibadet etmeyi, kesin olarak yasaklamıştır. Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulur: **"Allah ile birlikte diğer bir ilâh edinme. Sonra kınanmış ve kendi başına bırakılmış olursun. Rabbin, kesin olarak hükmeder. Kendinden başkasına kulluk etmeyin"**. (el-İsra/22-23).

Evet Müslüman, yalnız ve ancak Allah'a ibadet eder. Çünkü, "Allah'tan başka ilâh yoktur". Bu sebepten gerçek mümin, mütevazi olduğu kadar, vakur ve heybetlidir. Gerçek bir mümin, Allah'tan gayrisinin karşısında eğilip bükülmez. Yüce Ashab-ı Kiram'ın ve aziz ecdadımızın hayatı ve macerası da bunu bilfiil ispat etmiştir.

Bugün de aynı iman ve ahlâka ne kadar muhtacız... İnsan, fıtraten, **“Üstün bir izzete ve şerefe mazhar kılınmıştır”**. (el-Müminun/115). İşte Müslüman, bu izzet ve şerefi korumasını bilen kimse demektir.

Gerçek bir mümin için, günde beş vakit namaz, bu iman ve ahlâkın, “aksiyon haline” geçmesi demektir. Namaz, günde beş defa, Yüce Allah’a: “Senden gayrisine ibadet etmeyeceğim. Senden gayrisine rükû ve secde etmeyeceğim. Emir buyurduğun ‘tevhid imanını’ korumakla birlikte, insan olmanın izzet ve şerefini de ayakta tutacağım” demektir. Bir mümin namaz kılariken, bu inancını, sözle olduğu gibi, bilfiil ve bedenlen de ortaya koyduğunu, asla hatırandan çıkarmamalıdır.

NAMAZA ÇAĞRI

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerim’de şöyle huyurulur: **“Namaz, müminler üzerine, vakitleri belli bir farz olmuştur”**. (en-Nisâ/103). Yani, bütün mükellef müminler, “şer’î bir özürleri” olmadığı müddetçe, günde beş vakit (sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı zamanı) namaz kılmak zorundadırlar.

Namaz vaktinin geldiğini, duyurmak için, “ezan okumak” da sünnettir. Ezan, müezzinin yüksek bir yere çıkarak güzel, gür ve dalgalı sesi ile Sevgili Peygamberimizin sevdiği, uygun gördüğü ve emrettiği söz ve kelimelerle müminleri namaza davet etmesi demektir.

Erkek müminlerin, bu davete uyarak “camilere ve mescidlere” koşup topluca namaz kılmasının tek başına kıldığı namazdan 25 veya 27 defa hayırlı olduğunu, bizzat Sevgili Peygamberimiz haber vermişlerdir. İnlanmış hanımların ise, kendi evlerinde, bu davete icabet etmeleri daha uygun ve güzel bulunmuştur.

İslâm’da “namaza davetin”, seslerin en manâlısı ve en güzeli olan “insan sesi” ile yapılması, bu esnada bile “tegannî” yerine, “tebliğin” esas alınması ne kadar güzeldir.

Borazanların, çan seslerinin ve madenî gürültülerin yerine güzel, gür ve dalgalı insan sesi ile İslâm’ın en kısa biçimde tebliği... Evet, en güzel davet şekli...

1400 yıldır, bütün İslâm Âlemi’nde ve hattâ bütün dünyada “ezan” aynı söz ve kelimeler ile okunmaktadır. “Ezan”, âlemşümül İslam kardeşliğinin “ortak sesi”dir. Ezanı millileştirmek, İslâm’ın âlemşümül karakterini ihmal ve inkâr etmek olur. Şu anda, meselâ, Almanya’da, Belçika’da, Hollanda’da, Fransa’da, Amerika Birleşik

Devletleri'nde, her renkten ve her dilden Müslüman'ın aynı "ezanı" okuması, aynı davete uyarak "birlikte namaz kılmaları" ne kadar önemli bir hadisedir. Dünyada, bunun bir benzeri daha yoktur ve bu durum, "İslâm düşmanlarını" kahretmektedir, kıskançlıktan çatlatmaktadır.

Ezan, esas söz ve kelimeleri ile o kadar çok tekrarlanmıştır ki, Arapça konuşmayan, bütün Müslüman ülkelerde ve gönüllerde, "öz dili ile okunmuş gibi", benimsenmiş ve mânâsına nüfuz edilmiştir. Anlatıyorlar, I. Cihan Harbi esnasında, Arabistan'a giden "Mehmetçik", çarşı ve pazarda, halkın tek kelimesini anlamadığı bir dil (Arapça konuştuğunu görmüş. Biraz sonra da "müezzin"ın minareye çıkarak "Allahü Ekber, Allahü Ekber!" diye ezan okuduğunu işitince hayretle, yanındaki arkadaşına: "Bu Araplar da ne garip insanlar! Çarşıda pazarda Arapça konuşuyorlar da, ezanı Türkçe okuyorlar!".

Evet, işte böyle...

Ezanı, milletimiz, en az bin yıldan beri, o kadar çok dinledi ve o kadar çok benimsedi ki, o, artık gerçekten Türkçe'leşmiştir. Durum, diğer Arap olmayan Müslüman kavimler için de aynıdır. Bugün, İslâm'dan haberi olan herkes ve her mümin, Sevgili Peygamberimiz'den günümüze kadar, aynı söz, kelime ve biçimde gelen ezanın mânâsını da bilir ve anlar. Namazla, niyazla ilgisi bulunmayan bazı çevrelerin, bu konudaki ters gayretlerine asla önem vermez.

SOSYAL PSİKOLOJİ AÇISINDAN EZAN VE NAMAZ

İster dînî, ister felsefî, ister siyasî mânâda olsun, her "sistem" yaşamak, ayakta durmak, gelişmek ve güçlenmek için, sürekli olarak fert ve cemiyet plânında "insanla diyalog kurmak" ve aynı şekilde, "kendini, gündemde tutmak" zorundadır. Aksi halde, yavaş yavaş silinir gider...

Bu sebepten olacak, günümüz sosyologları, her türlü dînî, felsefî, ideolojik ve siyasî hareketin başarısında, "halkla diyalog kurmanın" çok önemli bir rol oynadığını ortaya koymuşlardır.

Herhangi bir zorlamaya dayanmadan, gönülleri ve vicdanları harekete geçirerek, kitleleri, sık sık bir araya getirmek, onları, aynı inançlar, aynı sloganlar ve duygular içinde aksiyona sevk etmek gerçekten de başlı başına bir hadisedir; "Kitle Psikolojisi" ve "Eğitim Psikolojisi" açısından çok değerli faaliyetlerdir.

Fert ve cemiyet olarak insanı, tam bir realizm içinde tanıyan yüce dinimiz, bu gerçeği bilerek hareket etmekle bir “vahiy nizamı” olduğunu, mucizevî bir tarzda tekrar ortaya koymaktadır. Günde beş defa, müminleri, tamamen gönül rızası ile bir araya getirmek, onları omuz omuza, gönül gönüle birlikte harekete, teşbihe ve duaya davet etmek, onlardaki “dîn kardeşliği” ve “cemaat ruhunu” tazelemek, içtimaî açıdan, çok önemli bir hadîsedir. Öte yandan, bu “şuur” ve “ruhu”, evlerinde veya işyerlerinde münferit namaz kılanlara da ulaştırarak yaygınlaştırmak, ezanla birlikte İslâm’ın “kollektif şuur ve heyecanını” harekete geçirmek, İslâmî tâlim ve terbiye açısından apayrı bir değer taşır.

İddia ediyoruz ki, şu anda, yeryüzünde, kendi mensuplarını bu derece, içten ve dıştan kavrayan başka bir nizam yoktur. ve çok çetin şartlarda İslâm’ı “ayakta tutan”, başarıdan başarıya ulaştıran “sır”lardan biri de budur. Bu sebepten olacak, İslâm’ın düşmanları, “ezan”dan, “namaz”dan ve bilhassa “toplular namaz”dan çok korkarlar. Çünkü, onlar da bilirler ki, her namazdan sonra, müminler, biraz daha güçlenerek, biraz daha kaynaşarak çıkarlar.

Hele “Cuma namazları”, “Bayram namazları” ve “Teravîh namazları” esnasında, müminlerin camilere sığınmayışları, birçok yerde, caddelere, sokaklara ve asfaltlara taşmaları, “tanrıtanımazları”, “paganları” ve “yardakçıları” çileden çıkarır. Çünkü, böyle bir vakıa, içtimaî plânda, İslâm’ın zaferi, onların hezimetidir. Hele, bu cemaat, daha çok gençlerden, aydınlardan ve çocuklardan ibaretse, içleri kararır, ümitleri kırılır..

Bu durum “tanrıtanımazları”, “paganları” ve bilcümle “İslâm düşmanını” kinlendirir, endişelendirir. Onları, iftira ve yalanlarla müminleri karalamaya sevk edici çılgınlıklar basmaya iter. “İrtica geliyor”, “rejim tehlikede” gibi temelsiz naralarla “müttefik aramaya” götürür.

Öfkeleri, onlara “Dîn ve vicdan hürriyeti”nin gerçek mânâsını unutturur. Tam bir hezeyan sayılacak sözler sarf ederler, hiçbir şey yapamadıkları zaman da “tırnaklarını kemirip dururlar”.

O halde... Ey müminler! Vazifemiz belli...

“Ezan-ı Muhammedî”nin yüce dâvetine uyararak, her zamankinden daha titiz davranarak camilere ve mescidlere koşalım. Evlerimizi, “Namaz ve Kur’ân ile nûrlandıralım”.

İSLÂM'IN DAVETİ VE İNSANIN FITRATI

Dîn, insanlığın ortak ihtiyacıdır. Yani, bütün insanlar, ister şuuruna varsınlar, ister varmasınlar “Allah’a muhtaçtırlar. İnsanlık tarihi diyor ki, topyekûn beşeriyet, tatmin edici mânâda bir “dış sebebe” bağlayamadığı ve belki de tamamı ile “derûnî” (içten gelen) bir ihtiyaçla Allah’ı ve O’nun “gerçek dînini” aramaktadır. Görünen odur ki, insanlığın Allah’a olan ihtiyacı, tıpkı “doğruya”, “iyiye”, “güzele” ve “Hakk’a” olan ihtiyacı gibi, tamamı ile “beşeri tabiatından” ve “fıtratından” gelmektedir.

Bu hususu, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm şöyle açıklamaktadır: “Ey insanlar! Siz, hepiniz Allah’a muhtaçsınız.” (el-Fatır/15). Bu konuda Şanlı Peygamberimiz de şöyle buyururlar: “Bütün çocuklar, İslâm fıtratı üzere doğarlar, onları, daha sonra, anaları, babaları (ve cemiyetleri) Hristiyan, Yahudî, Mecusi (şu veya bu) yaparlar”.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de İslâm dîni, “fıtrat dîni” olarak takdim edilmektedir: “O halde, yüzünü, muvahhid olarak dîne, Allah’ın o fıtratına çevir ki, O, insanları, bunun üzerine yaratmıştır. Allah’ın yaratışına (hiçbir şey, hiçbir yanlış yorumlama) bedel olamaz. Bu, dîmdik ayakta duran bir dîndir. Fakat, insanların çoğu bilmezler”. (er-Rûm/30).

İnsanın tabiatında “doğruya”, “iyiye”, “güzele” ve “Hakk’a” inanmak ve bunları “aramak” nasıl vazgeçilmez bir ihtiyaç ise, “Allah’a inanmak ve O’nu aramak” da öylece bir ihtiyaçtır. Birilerinin çıkıp: “Ben, doğruya, iyiye, güzele, hak ve adalete inanmam” demesi ne kadar saçma ise, “Ben Allah’a inanmam” demesi de o kadar tutarsızdır. Çünkü, bu, “kendi fıtratını” inkâra varan bir tavır olur.

Artık, herkes apaçık görmelidir ki, Âdemoğulları, bütün tarihleri boyunca, çok büyük bir iştiyakla, “yanlıştan doğruya, çirkinden güzele, kötünden iyiye, bâtıldan Hakk’a, maddeden mânâyâ, kesretten tevhide, yaratılmıştan - Yaratan’a” doğru büyük bir koşu halindedirler. İnsanın bu tarihî cehdini, tersine çevirmek arzusu içinde çırpınan “tanrıtanımazlar ile dînsizler”, insana ihanet etmektedirler ve onun tabiatını tahribe yönelmektedirler.

İnsan, gerçekten de “kendi tabiatını” ve “fıtratını” çok iyi tahlil etmesini öğrenmelidir. Kâinat ve tabiat içinde, kendi “yalnızlığının” ve “garipliğinin” farkına varmalı, “eşya dünyası” karşısındaki “yabancılığını” idrak etmelidir.

İnsan, tabiata ve kâinata sadece “dış gözü” ile bakmaz, onu, İmam-ı Gazalî Hazretleri’nin buyurduğu gibi, bir de “iç gözü” ile görüp değerlendirir. Bizi, eşya dünyasına yabancılaştıran ve bu âlemi aşmaya zorlayan bir “iç âlemimiz” vardır.

İçimizden yükselen bir çılgılık: “Bana bu dünya yetmiyor. Bana fani değil, ebedî bir dünya gerek... Bana bu madde âlemi yetmiyor, bana zengin bir mânâ âlemi gerek... Beni, bu ‘kesret’ bunalıyor, bana ‘tevhid’ gerek... Beni, çirkinliklerden güzelliklere, kötülüklerden iyiliklere, yanlışlıklardan doğrulara, batıllardan Hakk’a, yaratılmışlardan Yaradan’a götürecek bir yol gerek... Bu yol, beni filozoflar gibi, yalnız beynimden değil, peygamberlerin yolu gibi “gönlümden” de yakalamalı... Fikir ve aşkı birlikte yoğurmalı”...

Bana göre, bu çılgılıklar, bütün insanların içinde yankılanıp durmaktadır.

İSLÂM’IN DAVETİ ÂLEMŞÜMULDUR

Biz Müslümanlar, gelmiş geçmiş bütün “hak peygamberleri” ve onlara indirilenleri kabul ve tasdik ederiz. Ancak, asla unutmayız ki, bu peygamberlerin, hemen hemen hepsi belli bir kavme gönderilmişlerdi, hiçbirinin “mesajı” İslâm çağında âlemşümul değildi.

Öte yandan, zaman içinde, bu yüce peygamberler silsilesinin insanlara emanet ettiği dinleri ve kitapları da bozulmuştu. Kendilerine peygamber gönderilmiş kavimlerden bazıları, tıpkı putperest ataları gibi, hareket ederek onların küfürlerini taklit ediyorlardı. Bu husus, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöylece bildirilmektedir: **“Yahudiler, Üzeyir, Allah’ın oğludur, dedi(ler), Hristiyanlar da Mesih (İsa), Allah’ın oğludur, dedi(ler). Bu, onların ağızları ile (geveledikleri cahilce) sözlerdir ki, (bununla güya), daha evvel küfredenlerin sözlerini taklit ediyorlar”.** (et-Tevbe/30).

Biz Müslümanlar, “Kitab-ı Mukaddes” adı verilen, bu eski ve tahrif edilmiş kitaplara elbette itibar etmeyiz. Biz, sadece “fitrat dînini” tebliğ eden yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’e uyarız. Bu husus Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle açıklanır: **“Hak dîn, Allah indinde İslâm’dır. Kitap verilenler, ancak, kendilerine ilim geldikten sonra, aralarındaki ihtirastan dolayı, ihtilâfa düştüler. Kim, Allah’ın âyetlerini inkâr ederse, şüphesiz ki, Allah, hesabı çabuk görücüdür”.** (Âl-i İmran/19).

İslâm, herhangi bir ırkın, kavmin, zümrenin, partinin ve ailenin tekelinde değildir. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’in

muhabatı, en geniş mânâsı ile insandır, insanlık âlemidir. Bu sebepten yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, sık sık **“Ey Âdemoğulları!”** **“Ey insanlar!”** hitabına rastlarız. Kitabımız’da, zaman zaman, doğrudan doğruya “Arap kavmine” yapılan hitaplar da bile, gerçekte, muhatap bütün insanlıktır.

İslâmiyet’in âlemşümul bir tebliğ olduğunu belirten pek çok âyet-i kerîme vardır. İşte onlardan birkaçı: **“De ki, ey insanlar! Ben, sizin hepinize (gönderilen) Allah elçisiyim”**. (E!-Ârif/158). Şanlı Peygamberimize şöyle hitap edilir: **“Biz, seni, ancak, âlemlere rahmet olarak gönderdik”**. (el-Enbiya/107). Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm şöyle tarif edilir: **“O, ancak âlemlere zikir (ve nasihatir)”**. (el-Kalem/52).

Milâdî 16. asırda yaşayan Türk âlimi, İmam-ı Birgivî Hazretlerinden öğrendiğimize göre, Sevgili Peygamberimiz, bütün âlemlere ve insanlara peygamber olarak gönderilmiş olduğundan, O’nun daveti, kıyamete kadar geçerlidir. O, artık, bütün zamanların ve mekânların peygamberidir ve peygamberlerin sonuncusudur. O’ndan sonra peygamber gelmeyecektir. O’nun daveti kıyamete kadar devam edecektir. O’nun bu dâvetine uyanlara “ümme-i ica-bet”, uymayanlarına da “ümme-i davet” adı verilmektedir.

Ne mutlu, O’nun bu dâvetine uyanlara. Bunlar, İslâm ile şereflenen bahtlı kişilerdir. Bizi, böyle bir nimete kavuşturan Rabbimize ne kadar şükretsek azdır.

İSLÂMİYET VE RUHBANLIK

İslâm dîninde müminler, eşit sorumluluk taşırlar. Yani, dînî-mizde bir “ruhbanlık müessesesi” ve “ruhbanlar sınıfı” yoktur. Hattâ, bize göre, İslâmiyet’i, hakkı ile tanımayan zihinlerde ve çevrelerde, yanlış bir imaj uyandırabileceğinden, “dîn adamı” ve “dîn görevlisi” tabirlerini kullanmak dahi doğru değildir.

İslâm’da, bunların yerine, “dîn âlimleri”, “dîn muallimleri” tabirleri kullanılmalıdır. Bizden önceki nesiller, bu konuda bizden daha hassas davranır; camilerde görev yapan imam, vaiz ve müezzin gibi müminleri “hademe-i hayrat” (hayırlı hizmet erleri) olarak isimlendirirlerdi. Bugün de bu hassasiyetimizi korumalıyız...

Esasen, hiçbir peygamber, dîn emirlerini, sadece bir zümreye münhasır olmak üzere tebliğ etmemiştir. Dîn, asla bir “meslek”, bir “sınıf”, bir “zümre” ve bir “parti” işi değildir. Dîn ve bilhassa İslâmiyet, bütün insanları bağrına basmak ister. Diğer dînlere bakarak, İslâm’da da bir “ruhbanlık müessesesi” ve bir “ruhbanlar

sınıfı” ihdas etmek isteyen çevrelerin ve “İmam-ı masum” fikrini yaymak isteyenlerin niyet ve çabalarını boşa çıkarmak gerekir. Nitekim, Sevgili Peygamberimiz: **“Dinde ruhbanlık yoktur”** diyerek bu yolu kapatmışlardır.

Kesin olarak bilinmelidir ki, Hristiyanlık ve benzeri dînlere dahi, “ruhbanlık müessesesi” sonradan girmiştir. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, Dîn istemediği halde, “kendilerinin ruhbanlığı ihdas ettikleri” ve dîn istismarı yaptıkları için “papazlar” ikaz edilir. (el-Hadid/27).

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’den öğrendiğimize göre, “Yahudî hahamları” ve “Hristiyan papazları”, tâ o devirlerde bile, insanları sömürmek için, gerçek “dîn yolunu” tükayarak dünyaya düşkünlük göstermişlerdir. Yüce dînimiz İslâmiyet, bunları ve bunları örnek alan başkalarını şiddetle ikaz eder: **“Ey îmân edenler! Şu muhakkak ki, bilginlerin ve rahiplerin birçoğu, bâtil sebeplerle, insanların mallarını yerler, (insanları) Allah yolundan men’ederler. Altını ve gümüşü yığıp biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar (yok mu), işte bunları, pek acıklı bir azap ile müjdele”**. (Et-Tevbe/34).

Dünyanın en iğrenç adamları, “dînini dünyaya satan” alçaklardır. Hasis menfaatler uğruna, yüce ve mukaddes değerleri ayak altına düşüren sefillerdir. Büyük Velî İmam-ı Rabbanî Hazretleri’nin buyurdıkları gibi, “Dîne, en büyük zararı bunlar verir. Bunlardan zehirli yilandan kaçır gibi uzaklaşmak gerekir”.

Maalesef, son birkaç asırdan beridir, İslâm Dünyası’nda da bu tip “Dîn simsarları” çok sayıda görülmeye başlamıştır. Bunlar, dînin özünden, ruhundan ve şuurundan mahrum yaşayan ve mukaddesatımızın derisine birer parazit gibi yapışan bir nevi haşarattır. Bu gibileri, İslâm’ın yüce îmân ve ahlâkı ile yıkamıp arınmak yerine, onu, dünyevî ve siyasî maksatlarına âlet etmeye çalışan çirkinlik kunkuması bir yürek taşıyan zararlı mahluklardır.

EZANIN ŞUURUNA VARMAK

İslâm dîninde, önemli olan bir husus var. Çok sayıdaki tekrarların hayatımıza getireceği “mekanik alışkanlıklara” rağmen, büyük bir irade cehdi göstererek “imanımızı ve ibadetimizi” daima “şuurlu bir aksiyon” plânında tutmak... Asla robotlaşmamak... Namazı ve benzeri ibadetlerimizi “kinestatik” (sırf adalî bir faaliyet) olarak değil, her an imanımızı ve heyecanlarımızı tazeleyerek icra etmek-

tir. Bu sebepten olacak, Sevgili Peygamberimizin sünnetine uygun olarak “Ezan-ı Muhammedi” okununca, müminler, onu huşu ile dinlemeli, ezanda geçen her cümleyi, müezzinle birlikte ve çok hafif sesle tekrarlamalı, her ifade üzerinde düşünmeli ve tefekkür etmeli, kafasını, gönlünü ve şuurunu uyanık tutarak Müslüman olmanın mutluluğunu, yenibaştan yaşamalıdır.

Esanın sözlerini bilirsiniz, önce, 4 defa “Allahü Ekber” denir,

Allah en büyük... Büyüklükte dengi yok... O yücelerin yücesi... O’nun adı geçince, bütün nispetler ve buudlar mahvolur...

Sonra 2 defa “Eşhedü en lâilâhe illallah”...

Elbette, Allah’tan başka ilâh yok... Objektif ve sübjektif varlık ve tasavvurlar, asla ilâh olamaz... Her şey O’nunla var, fakat, hiçbir şey O değil... Her şey O’nun emri ile varlığa, her şeyden daha yakın olduğu halde, hiçbir idrak O’na ulaşamaz. O, “itibarî bir kesret âleminin” TEK ve HAKİKÎ MÂLİK’İ... O’ndan başka, her şey “mahluk” ve “kul”...

Sonra 2 defa “Eşhedü enne Muhammeden Resûlullah”...

Hepimiz tanıklık ederiz ki, Sevgili ve Şanlı Peygamberimiz Hazret-i Muhammed (O’na binlerce salât ve selâm olsun). Yüce Allah’ın elçisidir... Eğer, Cenab-ı Hak, lütfedip O’nu elçi olarak göndermese idi, O’na, hidayet rehberimiz olan Kur’ân-ı Kerîm “vahyedilmese idi”, hâlimiz nice olurdu; bizi karanlıklardan kim kurtarabilirdi? Bize “ebedî kurtuluş yolunu” kim açabilirdi? Kim putları ve sahte mabutları yıkabilirdi? Kim, ırk, dil, cins, soy ve sop ayırmadan bizleri “kardeş” yapabilirdi? Bize kim “helâl ve haramı” “Hak ve bâtılı” gösterebilirdi?

Sonra 2 defa “Hayye ales-Selâ(h)”...

Hitap müminleredir ve müezzin başını “sağa” çevirerek seslenir: “Namaza koşun”... Çünkü, namaz, dînin direği, İslâm’ın açığa çıkması ve küfre meydan okumasıdır... Unutmayınız, camilerimiz ve mescitlerimiz ne kadar müminlerle dolarsa, İslâm’ın düşmanları o kadar kahrolurlar. Boş ve garip kalırlarsa “dîn düşmanları” sevinirler.

Sonra, 2 defa “Hayye alel-felâh”... Hitap, inansın inanmasın, bütün insanlardır. Müezzin başını “sola” çevirerek seslenir: “Kurtuluşa koşun”... Diğer dinler çıkmaz sokak... İslâm’ın dışında mutluluk yok... Kurtuluşu İslâm’da arayanlar hep “aziz” oldular. Bu yolu bırakıp başka kapılara gidenler ise “zelil”... Müslüman kavim-

ler, İslâm'ın dışında mutluluk aramaya çıktılar da kendilerini bu hale getirdiler... Bu, ne korkunç bir ibret dersidir.

Asırlarca önce Hazret-i Ömer (R.A.), şöyle buyurmuştu: “Biz. Araplar, İslâm'dan önce, zelîl bir kavim idik. Fakat İslâm ile şeref-
lendikten sonra, dünyanın en aziz kavmi haline geldik. Bir-gün, gelir de, İslâm'ın dışında izzet arayan bazı kimseler cemiyetimize hâkim olursa, o vakit, dünyanın en zelîl kavmi durumuna düşeriz”.

Evet, ezan okunurken, müminler, tam bir tefekkür haline geçer, bütün bunları düşünürler... Kendilerini, yeniler ve mabetlere koşarlar...

İSLÂM VE ALLAH

“Allah” yüce ve mukaddes bir söz olarak Yaratıcı'mızın “özel adıdır. Diğer isimler de O'nun “sıfat” ve “fiilleri” ile ilgili tecellileri ifade eder.

Tarih boyunca, bütün beşeriyet O'nu özledi, aradı ve ele geçirmek istedi. Fakat, esefle belirtelim ki, pek çoğu, O'nu ya objektif varlıklara veya sübjektif tasavvurlara irca etti. “Mutlak Varlığı” sezemeyen kişi ve cemiyetler, böylece pek çok “sahte tanrı” yonttu, “bâtılı Hak sandı”, yaratılmışları “Yaradan” itibar ederek, önünde rûkû ve secde etti.

Zaman zaman dünyaya gönderilen “peygamberler” ile “Yüce kişiler”, insanları, bu sahte tanrılardan kurtarmak için çalıştılar. Birçoğu, böylece yontulmuş pek çok “putu” kırıp attı; böylece kafaları ve gönülleri karartan objektif ve sübjektif mabutlardan arındırdı. Bununla birlikte itiraf etmek gerekir ki, bütün bu çırpınışlara rağmen, hâlâ, insanoğlunun büyük bir kısmı, yine “put-peresttir”, yani “objektif ve sübjektif” varlık ve tasavvurlara tapınmaktadır. Bir kısım insanlar da kendini bunlardan kurtarmaya çalışırken, Gerçek Mabudu inkâr ettiğini sanarak kendini “tanrıtanı-maz” ilân etmektedir.

Oysa, büyük İslâm âlimi yüce velî İmam-ı Rabbanî Hazretleri, bu konuda şöyle buyururlar: “Tasavvuf yolculuğundan maksat, ihlâs makamına varmaktır. Bunun için, enfüsî (sübjektif) ve afakî (objektif) mabutlara tapınmaktan kurtulmak gerekir” (İmam-ı Rabbanî, Mektubat, 40. Mektup). Hemen belirtelim ki, tasavvufta güzel bir ölçü vardır. “O ki, ilâh sanırsın, o şey, Allah'ı idraklerden gizleyen bir perdedir”. Bakınız, yüce velî İmam-ı Rabbanî Hazretleri, bu konuda ne buyuruyorlar: “Allah'ı arayan kimsenin, kendi içinde ve

dışında olan, bütün bozuk mabutları yok etmesi ve ‘illallah’ derken fikrine ve vehmine gelen şeylerin hepsini de nefyetmesi ve kovması lâzımdır. Gerçek Bir Mâ’bud’un varlığını, yalnız düşünmeli, ondan başka hiçbir şeyi hatırına getirmemelidir”. (İmam-ı Rabbanî, Mektubat, 126. Mektup).

Beşerî macera göstermektedir ki, ister fert, ister cemiyet plânında olsun, insanoğlu, asla “Allah”ı inkâr edememektedir. İnsanların ret ve inkâr ettikleri, asla “Allah” değil, “tanrı” diye vehmettiği zan ve tasavvurlarıdır. Yani, Âdemoğulları, putları kıra kıra Allah’a doğru akıp gitmektedirler. “Tanrı öldü. Ben tanrıtanımazım”, diyen birileri ile karşılaştınız mı, anlayınız ki, onun “öldü dediği tanrı”, onun tasavvur ve zan ettiği sahte bir mabut vehmi idi.

Yüce ve mukaddes dînımız, bütün “sahte tanrıları” ve bütün “sahte mabutları” reddeder, Allah’tan başka ilâh yoktur” diye buyurur. Bütün objektif varlıkları ve sübjektif tasavvurları, mabetlerin mihrabından söküp atar. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulur: “Allah **ile birlikte**, başka **bir ilâh edinme ve ona** tapma. **O’ndan başka hiçbir ilâh yok... O’nun zâtından başka, her şey helak olucudur.**” (el-Kasas/88).

Kendilerini “ateist”, “pagan” ve benzeri sıfatlarla takdim eden zavallılar, gerçekten İslâm’ı öğrenmeye ne kadar muhtaç olduklarını bir bilseler.

İSLÂM’IN DİYALEKTİĞİ VE ALLAH

“Şeriat”ın ve “Tasavvufun bütün sırlarını kavrayarak “Sırat-ı Müstakim”de yürüyen bütün Ehl-i Sünnet ve’l Cemaat âlimleri gibi, İmâm-ı Gazâlî Hazretleri de “Eserde Müessiri” gördükten sonra, Kimya-yı Saadet adlı eserinde şöyle buyurmuşlardır: “Mahlûkat, Hâlık’ın anahtarındır”; yani, bütün “yaratılmışlar”; yüce “Yaradan’ın sır kapılarını” açan anahtarlar durumundadır.

Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de: **“Göklerde ne var, yerde ne varsa, hepsi, Allah’ı tesbih etmektedirler”**, diye buyurulmaktadır; (es-Sâf/1). Yani, bütün eşya âlemi ve mahlûkat “Yaratan”ı haber vermektedir. İşte, “Mahlûkatı, Hâlık’ı haber veren birer mesaj” gibi gösteren bu inançtır ki, “İslâm Diyalektiğinin”, “İslâmî Mantiğin” temel taşıdır.

Öte yandan çağdaş psikolojik tahlillerden sonra, çok daha iyi anlıyoruz ki, insan için, “maddeden mânâya”, “sınırlıdan sonsuza”,

“esaretten hürriyete”, “kesretten tevhide” (çoktan Bir’e), “yanlıştan doğruya”, “çirkinden güzele”, “kötüden iyiye”, “ölümlülükten ölümsüzlüğe”, “yaratılmıştan Yaradan’a”... giden bir yol, gerçekten vardır ve insanı, “insan yapan” bu özelliğidir.

İnsan, kendine bahşedilen üstün bir “tecrid” ve “tamim” gücü ile anlamaktadır ki, “madde varsa mânâ”, “sınırlı varsa sonsuz”, “esaret varsa hürriyet”, “çok varsa Bir”, “yanlış varsa doğru”, “çirkin varsa güzel”, “kötü varsa iyi”, “ölümlülük varsa ölümsüzlük”, “yaratılmış varsa Yaratan” da mutlaka vardır. Bu, insan zihninin inkâr edilemez ve vazgeçilemez özelliğidir. İnsanı, inkâr etmedikçe, bunları inkâr etmek mümkün değildir. Ancak, bilmek gerekir ki, insanın “tabiatına” ve “fıtratına” yönelen her tecavüz, ancak onun mahvına sebep olur.

Evet, insan, tabiatı ve fıtratı gereği, iyiyi, güzeli, doğruyu aradığı gibi ‘Yaradan’ını da arıyor. Küçücük aklı ile “bütün sırlara” ulaşmak istiyor. Oysa, her konuda olduğu gibi, bu konuda da “büyük rehberlere” muhtaç bulunmaktadır. İşte “peygamberler” bu sebepten gönderildi. Bu sebepten her asırda “âlimler, velîler ve mücedditler” yetişti.

İşte biz, Sevgili Peygamberimizden ve O’na “vahiy yolu” ile bildirilen Yüce Kitabımız’dan ve bunların ışığında yürüyen âlim ve evliyadan öğreniyoruz ki: Allah, bütün varlıkları, varlığı İle var eden ve varlığı ile varlıkta tutan Vâcib’ül Vücûd’dur. O’nun varlığı “mutlak”tır, itibarî değildir. Hiçbir objektif varlık O’na benzemez, hiçbir sübjektif tasavvur O’nu temsil edemez, eşi, ortağı, benzeri ve zıddı yoktur. Maddî ve manevî her varlık tezahürü, O’ndan idrakimize ulaşan birer “âyet” ve “mesaj”dan ibarettir.

Artık, en basit idrakler de kabul etmektedir ki, “mutlak yokluk” yoktur. O halde “Mutlak Varlığın varlığı” zaruridir; İslâm’da bunun adı “Vâcib’ül Vücûd”dur.

Hiç şüphesiz, Allah, ispatına gerek kalmayacak kadar “Zahir” ve tasavvur edilemeyecek kadar da “Bâtın’dır. Evet: **“Allah, Evvel’dir, Âhirdir, Zâhirdir, Bâtın’dır”**. (el-Hadîd/3).

MÜ'MİNİN MİRACI...

Beş vakit namaz, mübarek “Mîrac Gecesi” müminlere farz kılındı. O günden bu güne, “Mîrac” ve “Namaz” kavramları birbirini tedaî ettirir oldu. Yani, birinden söz ederken, diğeri hemen akla gelmekte... Bu, iki kelime arasında esrarlı bir bağ var... Bu noktada Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: **“Namaz, müminin Miracı”...**

Bilindiği gibi, “Mîrac”, yalnız Yüce Peygamberimize mahsus bir mucize... Bir göz kırpması zaman içinde, Yücelerin Yücesine doğru tırmanış ve geri dönüş... Ne rüya, ne hayal?... Beden ve ruhun “uhrevî bir zaman dilimi” içinde, bütün zaman ve mekânları kuşatan Yaratıcı İrade'ye, bu iradenin sahibi ve bize “şahdamarımızdan daha yakın” olan Yüce Allah'a “rü'yet mertebesinde” yaklaşp geri gelişi... Akıllı aşan ve fakat hayran bırakan bir vakıa... Benzeri olmayan mukaddes ve muazzez yolculuk... Bütün yaratılmışlar âleminin bir damla kadar küçüldüğü Allah ile Resulü arasındaki perdelerin kaldırıldığı, “Can” ile “Canan” arasında “bir yayın iki ucu kadar” yakınlığın idrak edildiği an...

Herkes, imanı ve aşkı kadar, bu sırdan nasibini aldı. Bu sır “Sıddıkları” hayran bıraktı, “Münafıkları” şaşırttı, “Kâfirleri” çileden çıkardı. Durum, şimdi de öyle.

Gerçek tasavvuf büyükleri, Allah'ın bütün “velî kulları”, zamanla idrak ettiler ki, bütün müminler, “Mîrac Mucizesinden, şu veya bu ölçüde pay almışlardır. Yüce velîler, “şeriat ölçülerine” sadık kalarak ve “Sevgili Peygamberimizin Sünnetine” uyarak ibadet ve zikir ederken gördüler ki, dînde olgunlaşmak (kemale ermek) demek, beden ve ruhu istilâ eden bir iman ve aşk ile önce, “Kavs-ı Urûc” (Yükseliş Yay) çizerek “yücelmek”, sonra da çeşitli safhalardan geçerek “Kavs-ı Nüzul” (İniş Yay) içinde “geri dönüş” demektir. İslâm'da “Kemal mertebesine” ulaşmış, her velînin, ortak müşahhede budur ve âdeta “riyazî bir kesinlik” ifade eder.

Bilinmeli ki “namaz” bu şuur ve idrak içinde kılındığı takdirde, gerçekten de “Müminin Mîracı” olmak hüviyetine bürünür. Mümin, “Namaza Niyet” edip “İftitah Tekbirini” (başlangıç tekbirini) aldığı andan itibaren artık yavaş yavaş, objektif ve sübjektif âlemlle olan irtibatlarını kesmeye, eşi, ortağı ve benzeri olmayan Allah'a doğru yücelmeye başlar.

Beden ve ruh, âdetâ kaynaşarak “Kıyam”, “Kıraat”, “Rükû” ve “Secdeler” ile “sahte mabutlardan” arınmaya çalışır ve “Gerçek Mabudu” büyük bir aşk ile özler. “Secde”, müminin Yüce Allah’ta “fâni” olduğu anı temsil eder. Her “Rek’at”ta, mümin, bu “yüceliş anını” kolladıktan sonra, ikinci ve onu takip eden “rek’atlar” ile bu tırmanışını tekrarlar. “Kuud”dan sonra “Selâmlar”, tekrar “eşya dünyasına dönüşü” ifade eder. “Tesbih” ve “Dua” ise arınmış bir kafa ve gönülle, Yüce Yaratan’a sığınmak demektir.

Günde beş defa, zamanı gelince, müminler, böylece namaz kılarlar ve bu hüviyeti ile “Namaz, müminin Mîracı’dır”. Her namazdan sonra müminler, kendilerini, biraz daha arınmış hisseder ve derin bir huzur duyarlar.

HER NAMAZ, METAFİZİK BİR SOLUK ALMADIR

Çağdaş ilim adamları, günümüz insanını tahlil ederlerken, onun giderek büyüyen “psikolojik gerilimlerini ve sıkıntılarını” dile getirirler. Bazılarına göre, çağımız, boyutları gittikçe büyüyen bir “stres’ler dönemidir.

İşin garibi, “fizik dünyamız” zenginleştikçe, münasebetlerimiz karmaşılaştıkça, motor ve makine homurtuları çoğaldıkça, insanın yerini akla hayale gelmez “yeni buluşlar” aldıkça, insanlar arasındaki ruhî sargınlıklar azalmakta, yalnızlaşma artmakta, kalabalıklar içinde bunalan kişi, hayatın mânâsızlaştığını, dünyanın ayakları altından kayıp gitmekte olduğunu görmekte, “kendi varlık maksadını” yitirmekle, bazen bu duyguların dozu, o derecede şiddetlenmektedir ki, kişi ve grupları, anormal tepkilere, davranışlara ve tavırlara itmektedir. “Dünya ayaklarımızın altından kayıp gidiyor” diyen J.P. Sartre, “İnsanın, bu dünyaya ve hayata yabancılığını” romanlaştıran A. Camus ve benzerleri, ister istemez, bu “fizik dünyanın” insana yetmediğini, ortaya koymuş oluyordur.

Bütün varlığı ve bütün âlemi, sadece “fizik bir vakıa” biçiminde yorumlayan kişi ve zümrelerde, önceleri, dünyaya aşırı bir düşkünlük görülür. Böyleleri, bitmek tükenmek bilmeyen bir hırs ve iştiha ile “fizik dünyanın nîmetlerine” yönelir ve mutluluğu burada ararlar. Onlara göre, fizikî zenginlikler, fizikî hazlar esastır. Fakat, sonradan idrak ederler ki, bu, insana yetmiyor, insan çok daha kompleks ihtiyaçlar içinde kıvrınmaktadır. Böylece “normal” ve “anormal” bir sürü arayış içine girerler... Böyle yaptıkça da “sıkıntı”,

giderek artar. Ömür tükendikçe, organizma yaşlandıkça, buna bağlı hırslar büyüse bile, artık, tatmin olmak imkansızlaşır... Bu durum, derin streslere, iç çatışmalara, ümitsizliklere ve hattâ sapıklıklara kaynak olur...

Fizik dünya, zehirli bir âleme dönüşür; kişinin nefes alması bile zorlaşır, yaşamak bir yük haline gelir. Ölümün soluğunu, ense köklerinde hissedene ve fakat sahibi bulundukları “hayatı” beğenmeyen insanlar, bazen, derin bir yeis hali yaşarlar; bu ruh hali içinde, umulmadık çılgınlıklara başvurabilirler.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’den öğrendiğimize göre, tabiatı itibari ile insan, “sıkıntılı” yaratılmıştır. Nitekim şöyle buyrulur: **“Biz, insanı, gerçekten bir sıkıntı içinde yarattık”**. (el-Beled/4). Her insan, az veya çok, bu “iç sıkıntısını” hissetmiştir, hissetmektedir ve hissedecektir. Bu sıkıntının dozu, kişinin mizacına, yaşına, inançlarına, kültür ve idrakine göre değişebilir.

İşte, namaz, insanın, sık sık içine düştüğü, bu iç sıkıntısını gidermede, müminler için, en iyi ilâttir. Bu sebepten dolayı, Yüce ve Mukaddes Kitabımız’da şöyle buyrulur: **“Allah’tan namaz ve sabır ile yardım dileyin”**. (el-Bakara/45). Böylece anlaşılıyor ki, namaz, asla vakit öldürmek değil, fizik dünyanın zehirli havası içinde bunalan insanın, günde beş defa. “Metafizik soluk alarak” ayakta durmaya çalışması ve sıkıntılardan arınması demektir.

NAMAZ, İHLÂSLA KILINMALIDIR

Fizik dünyanın yorgunlukları, sıkıntıları ve bunalımları içinde bedenene ve ruhen yorgun düşen insanın, günde beş defa, Yüce Yaradan’a sığınarak huzur araması ve kelimenin tam mânâsı ile “metafizik soluk alması” demek olan namaz, kişiye “imanı, ihlâsı ve aşkı nispetinde” yardımcı olur.

Riya için, gösteriş için, dünyevî bazı hesaplar için ve âdet yerine gelsin için kılınan namazlardan hayır gelmez. Hele riyakârların namazı asla makbul değildir. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de ifade buyrulduğuna göre, **“Yetimleri itip kakan”, “Yoksullara acımayan”, ‘Fukaranın hakkını ödemeyen kimseler’**, bütün bu vasıfları ile birlikte, bir de namaz kılmaya kalkışarlarsa, hiç şüphenez olmasın ki, bu gibileri “Namazlarından gafil ve riyakâr kimselerdir” ve bunlar gerçekte **“Dini yalan sayan”** münafıklardır. (Bkz. Kur’ân-ı Kerîm, Maun Sûresi).

Namazı, tıpkı Sevgili Peygamberimiz gibi, O'nun izinden giden Aşhab-ı Kiram gibi ve dînimizi onlardan ve asli kaynaklardan öğrenip bize öğreten “Sünnet ve Cemaat Yolunun” imamları, müctehidleri ve âlimleri gibi, ihlâsla ve sırf Allah'ın rızasını kazanmak için kılmalıyız.

Yüce Allah, Kur'ân-ı Kerîm'inde Şanlı Peygamberimize şöyle hitap buyurur: **“De ki, şüphesiz, benim namazım da, ibadetlerim de, hayatım da, ölümüm de - hiçbir ortağı olmayan- Âlemlerin Rabbi Allah içindir. Ben, böylece emrolundum. Ben, Müslüman olanların ilkiyim. De ki, O, her şeyin Rabbi iken, ben, Allah'tan başka bir Rab mi arayacakmışım?”** (el-En'âm/162, 163, 164).

Namaz, sırf Allah rızası için kılınmazsa, (Allah korusun), O'ndan gayrısı için yapılmış olur ki, insanı büyük kayıplara uğratar. Namazı, sırf Allah rızası için ve huşu ile (inanarak, duyarak ve samimiyetle) kılmak gerekir, işte böylece kılman namaz, insanı, gerçekten “fela-ha” (kurtuluşa) erdirir. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyrulur: **“Namazlarında, huşûa riayet eden müminler, mutlaka kurtulmuşlardır”.** (el-Müminûn/1-2.).

Görülüyor ki, namaz, mekanik “beden hareketlerinden” ibaret değildir; insanı, içinden ve dışından kavrayan bir ibadettir. Gerçekten namaz kılan bir müminin, büyük bir îman, aşk ve irade cehdi ile kendini kötülüklerden koruduğunu, büyük bir vakar içinde, tevazuun en ince örneklerini verdiğini, akla, edebe ve dîn ölçülerine hassasiyetle sarıldığını göreceksiniz. Bu konu yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle açıklanır: **“Sana vahyedilen Kitab'ı oku. Namazı dosdoğru kıl. Çünkü namaz, edepsizlikten, akıl ve şariat'a uymayan her şeyden alıkoyar. Allah'ı zikrederek (namaz kılmak), elbette en büyük (ibadet)tir. Ne yapıyor-sanız Allah bilir”.** (el-Ankebût/45).

Namaz kılmayı öğrenmek demek, bütün zahirî ölçüleri ile birlik-te, bilhassa, bu konudaki “ihlâsım” arttırmak, tam bir iman, aşk ve vecd halinde Yüce Allah'a yönelmeyi öğrenmek demektir.

‘NEFS TERBİYESİ’ VE NAMAZ

İnsanın “çatışmalı bir canlı” olduğunu, çeşitli vesilelerle bildirmiştik. Demiştik ki, insandan gayrı bütün canlılar için, mekanik tropizmler (yönelişler) ve içgüdüler ile sınırlandırılmış bir yaşama biçimi takdir edilmişken, sıra insana gelince, o, “çatallı bir

yol ağzına” bırakılmış ve tercihlerinden “sorumlu” tutulmuş bir yaradılışa sahiptir.

Bitkiler ve hayvanlar, hareket ve davranışlarından “sorumlu” tutulmamışlardır. Çünkü, onlar, insanların sahip bulunduğu “değerler sisteminden” mahrumdurlar. “Yanlış-Doğru”, “Çirkin-Güzel”, “Kötü-İyi”, “Günah-Sevap” gibi “normlar” (yüce dinimizin ifadesi ile ‘hadler’) insan için vardır.

Çağdaş psikanalistlerden bazıları, insanda “üç türlü BEN” var diyorlar ve bunları “id” (alt-ben), “ego” (ben) ve “süper ego” (üst-ben) biçiminde isimlendiriyorlar. Bu kavramlar, bir bakıma, İslâm’ın “Nefs-i Emmare”, “Nefs-i Levvame” ve “Nefs-i Mutmainne” tasnifine de uygun düşüyor. Yani, İslâm, bugün, bazı ilim ve fikir adamlarının ulaştığı bilgileri, bundan 1400 yıl önce, en ince teferruatına kadar ortaya koymuştur.

Gerçekten de “Nefs-i Emmare”, insanın hayvandan daha aşağı olan tarafını temsil eder. Her türlü dînî, ahlâkî ve hukukî sansüre karşıdır. Tamamen başıboş kalmak, her türlü vahşi ve iptidâî istinasını, çırlıçıplak doyurmak ister. Saldırgandır, dîn, iman ve ahlâk tanımaz, her türlü manevî değeri ve normları kırıp aşmak ister. Rahatına düşkündür...

Görülüyor ki, bir bakıma, “Nefs-i Emmare”, insanın içindeki Şeytan’dır ve bizi, her türlü kötülüğe teşvik etmektedir. Bu sebepten olacak, İslâm’da “Nefs-i Emmare” ile mücadele “büyük cihad” sayılmış ve “Nefsini yenmek kahramanlık” olarak tarif edilmiştir.

Müşahedeler göstermektedir ki, “Nefs-i Emmare”ye “faziletler” çok ağır gelmektedir. O, iyi, güzel ve doğru olan şeylere yönelmeyi sevmez ve fakat, kötülöklere, çirkinliklere ve yanlış işlere karşı doymak bilmez bir iştihayı temsil eder.

Birçok Müslüman’ın, hem kendinde, hem başkalarında müşahede ettiği ve edeceği üzere, “namaz kılmak” nefsi emmareye çok zor gelir. O, en zor, en yorucu ve vakit öldürücü “boş” işleri yapmaya, mânâsız faaliyetlerle zaman geçirmeye razıdır da “iki rekat namaz kılmayı” çok zahmetli bulur. Hele bu işi, bir ömür boyu ve günde beş vakit olarak yapmak, onun katlanacağı şey değildir.

İşte, “namazın hakikati” bu noktada düğümlenmektedir. Madem ki, “nefs-i emmare” namazdan hoşlanmamaktadır, o halde namaz, hak bir ibadettir.

Bütün kötülöklere ihtirasla koşan “nefs-i emmare”, madem ki, namazdan bu kadar korkmakta ve çekinmektedir, o halde, namaz,

ibadetlerin en büyüğü, faziletlerin bereketli kaynağıdır. Nitekim, birçok İslâm mütefekkirî, bu hususu, çok defa belirtmişlerdir.

Biz, müminler, kafamızdaki ve kalbimizdeki îman ve aşkıma dayanarak “nefs-i emmare”nin direnişlerini kırarak, sırf Allah’ın rızasını kazanmak isteriz. Bu suretle “nefs-i emmaremizi” kontrol altına alır, onun şerrinden korunuruz. Nefsin isteklerini “İslâmî hadler” içinde yerine getiririz

ZAMAN FAKTÖRÜ VE NAMAZ

Müslümanlar, günde beş vakit namaz kılmakla mükelleftirler. Bu vakitler, Kur’ân-ı Kerîm ve Hadîs-i Şerîfler ile tayin ve tespit olunmuştur. Vakti gelince, bütün müminler, “cemaat” ile veya “münferid” olarak namazlarını eda ederler. ve namaz, imandan sonra, İslâm’ın en büyük ibadetidir.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyurulmuştur: “Namaz, **müminler üzerine, vakitleri belli bir farz olmuştur**”. (en-Nisâ/10). Bu konuda Sevgili Peygamberimiz’in emirleri de şöyle: “**Yüce Allah, Müslüman erkek ve kadınlara, günde beş vakit namaz kılmayı farz kılmıştır**”. Çoğu İslâm düşmanı olmak üzere, bazıları: “Günde beş vakit namaz çoktur. Vaktin nakit olduğu bir çağda, sık sık hayatı durdurup namaz kılmak doğru değildir. İslâm, çağın gerçeklerine uymamaktadır...” demektedirler.

Bazılarına mâkul gelebilecek bu sözlerin ne kadar saçma olduğunu, birkaç cümle ile ortaya koymak mümkündür. Önce, “namaz vakitleri”, günlük iktisadî ve içtimaî faaliyetleri engellemeyecek bir tarzda, bizzat Yüce Allah tarafından tespit edilmiştir. Sabah namazı, gün doğmadan önce kılınır ki, içtimaî ve iktisadî hayatı, “menfî” yönden değil, “müspet” yönden etkileyerek günü, erkenden başlatır. Bu hususu belirtmek üzere, Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmuşlardır: “**Sabah uykusu rızka bir pusu**”...

Sonra, öğle namazı, “yemek paydosuna” denk gelmekte, müminler, bu tatil esnasında ibadetlerini rahatça yapabilmektedirler. İstenirse, öğle tatili, müminlerin işlerini kolaylaştırmak üzere, her ülke ve iklimde, şartlara göre programlanabilir. İkinci namazı, ülkemizde, aşağı-yukarı mesai saatinin bittiği vakitlere denk gelmektedir. İlkbahar, yaz ve sonbahar aylarında mesaiye asla zarar vermeden kılınabilir. Ancak, kış aylarında problemler ortaya

çıkabilir ki, bunları, herkesi memnun edebilecek bir şekilde çözümlemek mümkündür. Yeter ki, gönül istesin, dîn ve vicdan hürriyetine saygı duyulsun...

Akşam ve yatsı namazları ise, tamamı ile mesafât saatleri dışında kaldığı için, gündüz çalışanlar ve çalıştıranlar açısından hiçbir mesele doğurmamaktadır. Gece çalışanlar için, uygun bir program yapmak da asla güç değildir.

Öte yandan, artık herkes görmektedir ki, endüstrinin gelişmesi ve makineleşme, giderek insanın “boş zamanını” çoğaltmakta, günlük çalışma süresini kısaltmaktadır. Gelecek zamanların insanı, daha az çalışacağına benzemektedir. Bu durum, “boş kalacak” insan yığınlarının çoğalmasına sebep olacaktır. Bu insanlar, o zaman, ne yapacaklardır? Diskotekleri ve meyhaneleri mi dolduracaklardır; yoksa laboratuvarlarla, mabetlere mi yöneleceklerdir? Ne kadar faydalı olurlarsa olsunlar, spor faaliyetleri insanlara yetecek midir?

Görülüyor ki, namaz vakitleri için, gelecek zamanlar bakımından da endişe edilecek bir durum yoktur. Hiç şüphe etmiyoruz ki, gelecek zamanlar, müminlerin rahatça ibadet edecekleri, imkân ve ortamı hazırlamada daha avantajlı olacaktır.

İNSANIN VERİMİ VE NAMAZ

Eskiden, insanların psikolojik ihtiyaçları pek bilinmez, bilhassa “çalışanlar” ile “çalıştıranlar” açısından büyük hatâlar işlenirdi.

Elinde kırbağı ile “köleleri” çalıştıran zorba, şöyle bir sırtını doğrultmak isteyen, birkaç saniye de olsa, rahatça bir nefes almak ihtiyacı ile faaliyetini durduran zavallıları hırpalardı dururdu. Böylece, onların işten kaçmalarını önlediğini ve verimli bir çalışma temposu içinde tuttuğunu sanırdı. Oysa, böyle bir düşünce ve uygulamanın ne kadar yanlış olduğunu, bugün apaçık görüyoruz. Verimli bir çalışma için, “faaliyet” kadar “dinlenmek” ve “teneffüs” de gerekli idi.

Şimdi, bunu, bütün dünya görmüş ve anlamış bulunmaktadır. Onun için, bütün fabrika ve iş yerlerinde, belli periyotlarla “çalışanlar” dinlendirilir, kısa da olsa “teneffüs” yaptırılır. Böyle yapmakla verim azalmaz tersine artar. Aksi halde, kişinin ve grubun verimi düşer. Bu husus, yapılan binlerce araştırma ve incelemeden sonra, riyazi olarak ispatlanmıştır.

Durum, tâlim ve terbiye faaliyetleri açısından da aynıdır. Hiç “teneffüs” yapılmaksızın sürdürülen faaliyetlerin verimsizliği anlaşılmıştır. Onun için, hiçbir akli başında kişi, kalkıp da bugün, artık hayatın her safhasına girmiş bulunan teneffüs zamanlarını “vakit öldürmek” biçiminde yorumlayamaz. Siz, insana, bu zamanı, “iş dışında” vermezseniz, o, bu ihtiyacı “iş içinde” karşılamaya çalışır; dolayısı ile verimi düşürür. Çeşitli problemlere kaynak olur.

Kişinin teneffüs esnasında ne yapacağı, kendi ihtiyaçlarına bağlıdır. Bu ihtiyaçlar maddî olabildiği kadar manevî de olabilir. Zaten “teneffüs etmek” demek, rahatça nefes almak imkânı bulmak demektir. Bu esnada kişi, kendini hür, rahat ve huzur içinde bulmalı, her türlü endişeden uzak olarak “gevşeme ritmine” girmelidir; yani, her türlü baskı ve korku ortadan kaldırılmalıdır.

Daha önceden belirttiğimiz üzere, “namaz”, hayatın çetin şartları altında yorulan, sıkılan, yıpranan ve bunalan müminlerin, günde beş vakit, Yüce Allah’ın huzuruna durarak “metafizik soluk alması”, yani, tam mânâsı ile “ruhî bir teneffüs yapması” demektir. O, bu ihtiyaçla kıvrılırken, çeşitli bahanelerle engellenirse, verim düşer, çeşitli problemlere kaynak olur ve sinirler daha çok yıpranır.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, fabrikalar, bürolar, işyerleri, kırsallar ve okullar, sadece belli bir faaliyeti gerçekleştirmek üzere kurulmuş müesseseler değildir. Bunların yanı başında, her türlü maddî ve manevî ihtiyacı karşılayacak tesislere de ihtiyaç vardır. Bu tesisler, pek çok olup bunların arasında mutlaka mabetlere de yer vardır. Hele, bu müesseseler, bağrında yüzlerce, binlerce insan barındırıyorsa...

Gönül arzu ediyor ki, zaman, insanı, mutlu kılacak bir biçimde gelişsin, insana saygı artsın, onun maddî ihtiyaçları kadar manevî ihtiyaçları da artık anlaşılmalı. Böylece saygı ve ilgi gören insan, hiç şüphesiz olmasın ki, çok daha verimli olacaktır.

HAYATIN İKİ RİTMİ VE NAMAZ

Psikologlar, insanın heyecan hayatında, önemli yeri olan iki “ritim”den söz ederler. Bunlar, “gerilme” ve “gevşeme” ritimleridir.

Bu iki ritim, insanın his hayatında, sebeplere bağlı olarak, şu veya bu şiddette oluşur ve sürekli olarak yer değiştirir. Normal bir heyecan hayatı, bu iki ritmin dengesine bağlıdır. Sürekli olarak

“gerilme ritmi” içinde bulunmak, kişiyi ciddi, asabî, yorgunluklara ve hattâ krizlere itebilir.

Üzülerek belirtelim ki, günümüz insanı için, bu tehlike, giderek büyümektedir. Nüfusun hacim ve yoğunlukça artması, şehirleşmenin hızlanması, içtimaî bağların zayıflaması, kişilerin kalabalıklar arasında kendilerini yapayalnız hissetmeleri, sıcak dostlukların ve kardeşlik duygularının yerlerini egoizme ve çekismeye bırakmaları, iş ve ekmek bulmanın hayli çetin bir mesele hâline gelmesi, tabiatın sükûnet veren şartları yerine, endüstrinin sinir törpüleyici gürültüsünün hâkim olması, hayatımızı ve mutluluğumuzu tehdit eden unsurların büyümesi, fertlerin, grupların, milletlerin ve blokların, her gün biçim değiştiren kavgaları ve çatışmaları insanoğlunu, ister istemez, büyük ve çetin “gerginlik”lere düşürmektedir.

İtiraf edelim ki, sırf bu durumdur ki, akıl ve ruh hastalarımın, müntehirlerin, uyuşturucu ve alkol düşkünlerinin sayısını çoğaltmakta ve marazî birçok sapıklığa kaynak olmaktadır.

Gerçekten, hayatı sürekli olarak bir “gerginlik ritmi” içinde tutmak, onu zehirlemek demektir. Onun için, her “gerginlik ritmi”nden sonra uygun bir “gevşeme ritmine” girmek ve böylece heyecan hayatımızı dengelemek zorundayız. Aksi halde, hayatı, sırf bir “madde boğuşması” tarzında idrak etmek zorunda kalan insanoğlu, onun doğuracağı acılara dayanamaz. Bu hususu, birçok ilim adamı artık açıkça ortaya koymaktadır.

İşte namaz, insanı, böyle bir “acı dünya”dan alıp götürür, İlâhî huzura ve sükûnete ulaştırır. Dünyanın maddî ve manevî kirlerine bulaşmış insanı, önce bir “dış temizliğe”, sonra bir “iç arınmaya” yöneltir. Bilmem, siz, hiç, namaz kılmaya hazırlanan bir çiftçiyi, bir kol işçisini, bir esnafı, bir yazarı, sanatkârı ve mütefekkeri seyrettiniz mi? Tertemiz bir su ile “abdest” aldıktan sonra, seccadesine kapanan bu insanların ulaştığı ruh huzurunu hiç tattınız mı?

Hele hapisnede ve “hücre”de namaz ne kadar güzeldir? Kaderin bir cilvesi olarak bunu da öğrendim.

Üstad Necib Fazıl Bey’in “Cinnet Mustatili” dediği bu yerlerde namaz, tam bir “ruhî kurtuluş” kapısıdır. Benim içine tıklandığım hücre, üç metre boyunda, iki metre eninde, pencere-siz, demir kapılı ve kalın beton duvarları ile sağır bir mekândı. Fakat vakti gelince namaza durduğum an, sanki bu maddî boyutları ile hücre yok olur; kendimi, sonsuz genişlikte ve ferahlıkta hissederim. O esnada seccadem, beni, o daracık mekândan alıp uzaklaştıran esrar-

lı bir şey haline gelirdi. Hücrede namaz, hiç bitsin istemezdim. Sonradan öğrendim, bütün inanmış arkadaşlarım da aynı şeyi hissetmişlerdi.

NAMAZIN DOĞURDUĞU DİNAMİZM

İslâm, dinamik bir dindir; hareketi sever. Müminler, “nerde hareket, orda bereket” esprisi içinde yaşamayı severler. Yüce dînimiz boş kalmayı, boş durmayı, tembellik ve miskinliği asla istemez. Bu sebepten, yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, **“Boş kaldın mı hemen yorul!”** diye buyrulur. (el-İnşirah/7).

İnsanın, sürekli olarak “gerilme ritmi” içinde bulunması, nasıl sinir sistemini harap ediyorsa, aynı şekilde, “tembellik ve miskinlik” doğuracak sürekli bir “gevşeme hâli” de tehlikelidir. Oysa, hayat sürekli bir dinamizm içinde bulunmak ise, “dinlenmek”, bu sürekliliği devam ettirmek için, muhtaç olduğumuz enerjiyi yeniden toplamak fırsatını bulmak demektir. Böyle düşünülünce, kâfi miktarda uyumak ve dinlenmek bir zarurettir. Ancak, bu işin, ihtiyaçtan fazlası, tembellik ve miskinlik ifade eder.

İnanmış bir insanın, günde beş vakit namaz kılmayı, tamamı ile miskinlikten ve tembellikten kaynaklanmaktadır. Müminler, kendilerini bu iki âfetten kurtarmalıdır. Çünkü, bunlar, müminlere yakışmaz.

Bir kış gecesi, sıcacık yatağında uyurken, sabah ezanı ile uyanan bir müminin, doğrulup ayağa kalkması, üzerine bir sis yumağı gibi oturmuş miskinlik atmosferinden kurtulmaya çalışması, gerekli temizlikten sonra, serin ve tertemiz bir su ile abdest alması ne kadar manâlıdır.

Bu serin suyun ellerde, yüzde, kollarda, ensede ve ayaklarda meydana getirdiği tesir, insanı, bir anda zindeleştirir; bütün uyku kırıntılarını, bütün tembellik ve miskinlik kalıntılarını yok eder. Yatağın cazibesini azaltır, dünyayı yeni baştan aydınlatmaya başlayan “yeni günün” heyecanını kamçılar.

Mümin, hayat mücadelesine başlamadan önce, seccadesine kapanarak namazını tamamlar, yepyeni bir moral ile işine hazırlanır. Üzerine “güneş doğmayan” müminlerin ülkesinde ne güzel bir dinamizm vardır. Bu hayatın lezzetine varamayanlar, bunu ne bilsinler?

Müminler, hayat mücadelelerini sürdürürlerken, bu işi, günde beş defa tekrarlayarak kendilerini sürekli olarak yenilerler. İradelerini kullanarak, farzları, vâcpleri ve sünnetleri ile birlikte, günde “kırk rekât” namaz kılarlar, ve bu işi bir ömür boyu sürdürürler. Bu güzel ibadet ve bu muhteşem ısrar, hakkı ile namaz kılan bir müminde, tembellik ve miskinlikten en küçük bir iz bırakmaz.

Öte yandan, inançsız ve namazsız kişi ve grupların hayatını düşünün... Böyleleri için hayat, bir yükür. Onlar, çok defa gecelerini zehirleyerek geçirmenin ötesinde, sabahları bir türlü yataklarından kalkamamanın sıkıntısını yaşarlar. Onlar, ışıyan günü ve parlayan güneşi görmemek için, yorganlarını başlarına çekerek, uyku ile uyanıklık arasında saatlerce çırpınarak miskin ve tembelce vakit öldürürler. Belli bir zamana göre ayarladıkları “çalar saatin” ihtarı bile onları tedirgin eder. İstemeye istemeye, esneyerek ve gözlerini ovuşturarak “yeni bir güne” başlamanın sıkıntısını duyarlar. Onlar, bu sıkıntı ve huzursuzluğu, giderek artan bir tempoda, bütün ömürleri boyunca yaşamaya mahkûmdurlar.

NAMAZIN MÂNÂSİ VE YABANCILAR

İslâmiyet’i tetkik imkânı bulan yabancıların, en çok hayran kaldıkları hususlardan biri de “namaz”dır.

Bilindiği gibi, İslâm dışında, bütün dînlerde, ancak bir “rahip” rehberliğinde ve “mâbed”de “ibadet” edilebilir. Oysa, İslâm’da bir “ruhban sınıfı” mevcut olmadığı gibi. Kişi, tek başına ve tertemiz olan her mekânda “namaz kılabilir” ve Yüce Allah’a ibadet edebilir. Yüce İslâm’a göre, bütün dünya ve hattâ bütün kâinat başlı başına bir “mâbed”dir.

Böyle olunca, yabancı birileri, bir Müslüman’ın, tek başına, tarlasında, bahçesinde, kırlarda, bürosunda - herhangi bir rahibin rehberliği olmaksızın- namaz kılışını ve ibadet edişini heyecanla karşılarlar ve bu heyecanlarını açığa vurmaktan çekinmezler.

Bir tanıdığım anlatmıştı: “Bir turist kafesi ile birlikte, yolculuk yapıyordum. Otobüsle Paris’e gidiyorduk. Yolda, otobüsümüz mola verdi. Ben, otobüsten iner inmez, çimenli bir yere çekilerek seccadem serdim ve öğle namazına durdum. Bütün yolcular, beni dikkatle seyreliyorlardı. Bunu, sezmek mümkün değildi. Namaz bitti, tesbih ve duadan sonra, otobüse döndüm. Bütün gözler yine bende idi. Galiba, ilk defa namaz kılan birini görüyorlardı. Benimle konuş-

mak ve ne yaptığımı öğrenmek merakı içinde kıvrandıkları belli oluyordu. Fakat nâzik insanlardı. Konuya nasıl gireceklerini galiba kestiremiyorlardı. Nihayet, içlerinden biri, gayet nâzik bir şekilde:

- Galiba Müslümanınız ve ibadet ediyordunuz? Konuşan bir Fransız beydi. Fransızca olarak cevap verdim:

- Evet efendim.

Bu sefer genç bir Fransız hanım konuştu:

- Siz, bir rahip olmaksızın ibadet edebilir misiniz?

Cevap verdim:

- Bizim dînimizde bir rahipler sınıfı yoktur. Dîn, bir zümrenin tekeline verilmemiştir. İnanan kişi, tek başına da Yüce Allah'ın huzuruna çıkabilir. Bizim için, temiz olmak şartı ile, her mekân mâbettir.

Genç bir Fransız delikanlısı içini çekerek konuştu:

- Ne güzel dîn!

Alman olduğunu sandığım, orta yaşlı bir hanım da Fransızca olarak şöyle dedi:

- Hiç, ibadet eden bir Müslüman görmemiştim. İbadet esnasında, belli hareketleri, belli bir periyot içinde tekrarladınız; bunun bir anlamı var mı?

Cevap verdim:

- Biz bu ibadete namaz deriz. Sevgili Peygamberimiz de böyle ibadet ederlerdi, o günden bu günlere kadar, aynen korunarak gelmiştir. Bu hareketler, bizim dînimizde 'kıyam', 'rükû' ve 'secde' olarak adlandırılır. Bunlar, bizim dînimizde, en yüksek tazim hareketleri olarak değerlendirilir. Bunlar, yalnız yüce Allah'a karşı yapılacak tazim (en yüksek saygı) ifadeleridir. Bizim dînimizde, Yüce Allah'tan gayrisine 'rükû' ve 'secde' yapmak yasaktır. Biz, namazla, günde beş defa, **'Allah'tan başka ilâh olmadığını'** - yalnız dil ile değil- bu hareketlerimizle de açığa vururuz.

Bu cevaplarımı, bütün otobüs yolcuları, dikkatle ve hattâ hayranlıkla dinliyorlardı. Sonra, bütün sorular kesildi. Dikkat ettim, aşağı yukarı herkes başını önüne eğmiş düşünüyordu. Bu durum, uzun süre devam etti."

GENÇLİK ÜZERİNE...

Gençlik denince, akla 15-24 yaş grubu arasındaki nesiller gelir. Bu bakış biyolojik ve fizyolojik açıdan doğrudur. Günümüzde, “gençlik meselesi”, iktisadî, içtimaî, siyasî ve ruhî yeni boyutlar kazanarak daha karmaşık duruma gelmişse de konunun, biyolojik ve fizyolojik boyutu, bütün gerçekliği ile kendini korumaktadır.

Gerçekten de “gençlik”, her şeyden önce, bir biyolojik ve fizyolojik vakiydir. İnsanın en güçlü, en enerjik ve en dinamik olduğu dönemdir gençlik... Esefle belirtelim ki, insan, bu niteliklerini, uzun müddet koruyamaz, ağır ağırdı olsa, belli bir yaştan sonra, biyolojik ve fizyolojik gerilemeler başlar. Bu açıdan bakınca “gençlik dönemi”, insanoğlunun hayatında, çok değerli bir devreyi temsil eder. Bu sebepten olacak, Sevgili Peygamberimiz, **“İhtiyarlamadan önce gençliğin kıymetini biliniz”**, diye buyururlar.

Genç insanın, sahip olduğu iki zengin hazine vardır. Bunlardan biri “zaman”, diğeri de “sağlık”tır. İşte bunların değerini anlayan gençliktir ki, geleceğin kurtarıcısı olma özelliğini de taşır. Fakat, ızdırapla belirtelim ki, insanların büyük bir çoğunluğu, bu iki hazineyi âdeta israf eder. “Zamanını” ve “sağlığını” boş yere harcayan gençler, ne büyük kayıplara uğradıklarını, ancak yaşlandıkça anlarlar. Ama, artık, iş, işten geçmiştir. Bu konuda Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: **“İki nimet vardır ki, insanların çoğu, bunda aklanmışlardır. Bunlar: ‘sıhhat’ ve ‘boş zaman’dır”**.

O halde, tâlim ve terbiye konusunda sorumluluk taşıyan çevrelere düşen iş, genç nesilleri, bu iki “temel hazine” konusunda şuurlandırmak, onlara “beden ve ruh sağlıklarını korumada” ve “serbest vakitlerini verimli bir şekilde değerlendirmede” yardımcı olmaktır. Bu konuda “aile ve okul işbirliği esastır.

Her millet, içinde yaşadığı kültür ve medeniyet değerlerini koruyarak “genç nesilleri”, çağa öncülük edecek tarzda geliştirmek zorundadır. Bütün mesele, her türlü kötü alışkanlıktan uzak, ilimde, teknikte, güzel sanatlarda başarılı, beden ve ruh sağlığı yerinde, “idealist” ve “inançlı” bir gençlik yetiştirmeye bağlıdır.

Bunu istemek ve gerçekleştirmek, her milletin en tabîî hakkıdır. Her millet, çocuğunu ve gençliğini, kendi “temel değerleri” içinde görmek, yetiştirmek ve gelecek asırlara hazırlamak ister. Biz, Müslüman-Türk’üz, bizi, gelecek asırlarda, yine biz olarak temsil

edebilecek “güçlü kadrolara” muhtacız. Tâlim ve terbiyemizin değişmez ve asıl hedefi bu olmalıdır. Biz, yabancılara ve yabancı ideolojilere değil, bizzat bize, bizim millî ve manevî değerlerimize hizmet edecek ve bizi ileride kurulacak bir dünyada hakkı ile temsil edebilecek nesiller yetiştirmek mecburiyetindeyiz.

Kesin olarak bilinmelidir ki, kendi çocuklarına ve gençlerine “istediği” tâlim ve terbiyeyi veremeyen, onları özlediği gibi yetiştiremeyen bir millet, asla, hür ve bağımsız değildir. Gençliği, yabancı modellere göre şekillendirilen bir millet, oturup dövmelidir.

GENÇLİĞE SAHİP ÇIKMAK

Bütün kültür ve medeniyet değerleri, “insan”la birlikte vardır. İnsan, tabiatı ve burada bulunan her türlü hammaddeyi, işleyerek, değiştirerek ve sübjektif yapısına göre yeni baştan yoğurarak kültür ve medeniyetini kurmuştur. Evet, insanın yapısı budur ve insan, “tabii çevresi” ile yetinmeyen, bunun üzerine bir “kültür çevresi” kuran tek canlıdır.

Birbiri ile irtibatlı olsun olmasın, nerede insan grupları varsa, orada mutlaka “kültür değerleri” de vardır. İnsan ve kültür, ikiz kardeş gibidir.

“İnsan” ile “kültür”ün bu beraberliğidir ki, tarih boyunca, durmak bilmeyen bir gelişmenin kaynağı olmuştur. İnsan ve bilhassa cemiyet halinde yaşayan insandır ki, bu sayede, “yaratılmışların en üstünü” olmak şerefine ulaşmıştır. İnsanı, insan yapan, sahip olduğu ve geliştirdiği kültür değerleridir.

Bunun gibi, bütün kültür değerleri de insanla müşahhaslaşır ve varlığını belli eder. Onun için yaşamak ve varlığını devam ettirmek isteyen her cemiyet, ister bizzat geliştirsın, ister içtimaî temaslarla kazanmış olsun, sahip olduğu bütün kültür değerlerini, büyük bir hassasiyet ile korumak ister. Bunun için de “yaygın” ve “örgün” bir eğitim ve öğretimle bu iradesini belli eder. “Yaşlı nesiller”, büyük bir ihtirasla “genç nesillere” kendi kültür değerlerini aktarırlarken, bir bakıma, mensubu oldukları cemiyeti yaşatmak istemektedirler. Çünkü, onlar, çok iyi bilirler ki, bir cemiyeti, dîni ile, dili ile, ahlâkı ile, hukuku ile, estetik değerleri ile, bayrağı ile, tarihî mirası ile, gerçekleştirdiği içtimaî ve iktisadî müesseseleri ile gelecekte ayakta tutmak için, genç nesillerin mutlaka bunlara sahip kılınması ve onların da bunları geliştirerek gelecek nesillere aktarması şarttır.

Artık herkes görmektedir ki, gençlik “yarın”dır; gençlik “millî tarih” ile “millî ülküler” arasındaki köprüdür. Bu sebepten olacak, “dost” ve “düşman” herkesin gözü gençliktedir. Yine, herkes görmektedir ki, gençliğin sahip çıkmadığı, hiçbir fikrin, hiçbir inancın, hiçbir ideolojinin geleceği yoktur. Gençliği kazanamayan, gençliğin kafasında ve gönlünde yer bulamayan hiçbir dâva, başarıya ulaşamaz.

Evet, durum, bu kadar önemlidir. Eğer Türk Milleti olarak yaşamak ve gelecek yüzyıllarda da kendi hüviyetimizle var olmak istiyorsak, kendi gençliğimize, çok ciddi, çok samimi ve çok akıllı bir plân ve program dâhilinde sahip çıkmak ve onu yabancı ve yalancı akım ve tesirlerden korumak zorundayız. Millî ve manevî değerlere bağlı beden ve ruh sağlığı yerinde, güçlü ve başarılı bir eğitim ve öğretimle çağın standartlarına göre yetişmiş, sevildiğine koruduğuna inanan bir gençlik, millî varlığımızın en büyük teminatı olacaktır. Kitaplıklarımız, laboratuvarlarımız, cıvı cıvı genç nesiller tarafından dolduruluyor ise, milletçe, istikbalimizden emin olabiliriz...

GENÇLİK VE NAMAZ

İşte, İslâm’ın ‘dostlarını’ sevindiren, “düşmanlarını” çileden çıkaran bir başlık...

İslâm’ın düşmanları, “namaz kılan bir gençlik”ten nefret ederler. Böyle bir şeyin hayali bile onları, günlerce uykusuz bırakmaya yeter. Tanrıtanımazlar, Marksistler ve onlara yordakçılık eden kişi ve çevreler, camilere koşan “genç nesilleri” görünce âdeta çıldırırlar. Hele ramazan aylarında, günde beş defa dolup dolup boşalan camilerde, genç ve bırıkları yeni terlemiş, liseli ve üniversiteli delikanlıları görünce, akılları başlarından gider. Ne yapacaklarını şaşırı; avaz avaz ulumaya başlarlar. Neler söylemez ve neler yazmazlar ki...

Oysa onlar, yıllar yılıdır, bir gün bomboş kalacağını sandıkları, yahut yorgun ve güçsüz ihtiyaçların merdivenlerini tırmanacakları, ölüme ve çürümeye terkedilmiş camilerin hayali ile avunuyorlardı. Onlar “mâbetsiz şehirler” kurmak ve “ezansız semtler” geliştirmek için az mı emek harcamışlardı? Fakat, nasıl olmuşsa olmuş, aziz Türk Milleti, bunların bu oyunlarını bozmuştu. Nasıl üzülmesinler, nasıl öfkelenmesinler, nasıl “imdat” çılgınlıkları atmasınları; nasıl “içeriden” ve “dışarıdan” medet ummasınları?!...

Üstelik, inanmış ve aydın genç nesiller çığ gibi büyüyordu. Her meslekten ve her sınıftan, “Müslüman’ım, Türk’üm ve Medeniyim” diyen “seçkin” bir kadro oluşuyordu. Her gün ve bilhassa her ramazan, bunların sayısı artıyordu. Artık, tanrıtanımazlar, Marksistler ve onlara yadaklanan çevreler, büyük bir telâş içinde, “Acaba, kaç ramazanlık ömrümüz kaldı?” diye sayıklıyorlardı. Böylece Müslüman sosyologlar, “ramazan ayının” ve bu ayda kılınan “namazların” değerini ve gücünü bir daha anlıyor; İslâm’ın gerçekten bir “vahiy nizamı” olduğunu, bir defa daya “ayn’el yakînî” olarak müşahade ediyorlardı. Gerçekten de “ramazan ayı”, düşmanın bir yıl boyunca oynadığı oyunları, silip süpürüyor, daha güçlü bir “İslâm Cemiyeti”nin doğmasına vesile oluyordu.

Bilhassa “yaşlı nesillerin”, genç nesilleri de beraberlerine alarak camileri doldurmaları, henüz ergenlik çağına ermemiş çocukların, onların ellerine tutunarak camilere koşmaları, genç liselilerin ve üniversitelilerin büyük bir coşku ile oruç tutup namaz kılmaları ne kadar güzel ve muhteşem bir tablo oluşturmaktadır. Müslümanların bu dinamizmi, hiç durmamalı, her ramazan, temposunu arttırarak sürdürülmelidir. Camileri dolduran ve asfaltlara taşan inanmış kadrolar çoğaldıkça, İslâm’ın düşmanları, daha fazla “ümitsizliğe” kapılacaklardır ve er geç yenik düşeceklerdir.

İslâm’ın amansız düşmanları olan tanrıtanımazlar, Marksistler ve onlara yadakçılık eden kişi ve çevrelerin, bizzat Yüce Kitabımız’a, Sevgili Peygamberimiz’in mukaddes şahıslarına, millî ve manevî değerlerimize saldırmaları karşısında, asla paniğe kapılmadan, kanunsuz yollara başvurmadan sabırla ve meşru zeminlerde mücadele etmenin en güzel yolu, bence budur.

CEMAATLE NAMAZ KILMAK

İslâm’da namaz, ferdî bir mükellefiyet olmakla birlikte, bunun topluca yerine getirilmesi, çok daha faziletli... Sevgili Peygamberimiz şöyle buyuruyorlar: “**Cemaatle** namaz, münferid kılınan namazdan yirmi yedi derece **daha** üstündür”. (Tirmizî).

“Vakit namazlarını” cemaatle kılmak “sünnet-i müekkede”, “Bayram namazlarını” cemaatle kılmak, “vâcib”, “Cuma namazlarını” cemaatle kılmak “farz”dır. İslâm’da, temiz olmak şartı ile her yer mescit... Bununla birlikte, camiye gitmenin ayrı bir fazileti var... Öte yandan, Müslüman kadınların evlerinde namaz kılmaları,

camiiye gitmelerinden daha faziletli... Kadın için en iyi mescit, kendi odası, cemaat ise kendi çoluk çocuğu...

Bununla birlikte, kadınlar, camilere, mescitlere ibadet etmek, vaaz ve nasihat dinlemek için gelebilirler. Bu durumda, camiın ve mescidin arka taraflarında onlar için, hususî bir “yer” ve “mahfel” hazırlamak zarurî...

“Cemaatle namaz”, Müslümanların gerekli şartlara sahip bir imama uyarak topluca namaz kılmaları demektir. Bütün vakit namazları için cemaat, biri imam olmak şartı ile, en az iki kişidir. İmam, mihrabın karşısında ve cemaatin önündedir. İmanın arkasında müminler, sık ve düzgün saflar halinde, omuz omuza ve âdeta, birbirleri ile kenetlenmiş gibidirler. en önde erkekler, onların arkasında erkek çocukları, onların arkasında kadınlar ve kızlar.. Müezzinin “kamet” okumasından sonra, imamın aldığı “ıftıta tek-biri” ile namaza başlanır, namazın bütün rükünlerinde imama uyulur ve ibadet ortak olarak eda edilir. Yalnız Yüce Allah’a “rükû” ve “secde” etmeye kararlı bir müminler topluluğunun, büyük bir vakar ve heybetle topluca namaz kılmaları, ne güzel bir tablo çizmektedir.

Böylece toplu namazlar, İslâm kardeşliğinin ve İslâm dayanışmasının bir sembolü haline gelmekte, aynı iman içinde, aynı imama uyarak ibadet eden gönüller, her namazda biraz daha birbiri ile kaynaşmaktadır. Rengi, dili, makam ve mevkii ne olursa olsun, bütün müminleri, bir bütün halinde kavrayan ve “tevhid şuuru” içinde yoğuran bu tip bir ibadetin “içtimaî değeri” pek büyüktür ve “eğitim sosyolojisi” açısından, hârika bir faaliyetler bütünüdür. Namaz, sırf Yüce Allah’ın rızasını kazanmak için kılındığı halde, nice hikmetlerle donatılmış..

Namaz kılan bir fert gibi, topluca namaz kılan bir cemiyet de zaman içinde, iç çatışmalardan, kîn ve hasetten, nifak ve kargaşadan arınır ve bütünleşir. Hele namazdan sonra, topluca dua için Yüce Allah’a açılan eller ve birbirine iyilik dileyen diller...

İşte, mübarek ramazan günleri ve geceleri, bu tip faaliyetlerin çok arttığı ve şuurla yapıldığı bir dönemi ifade eder. Günün beş vakitinde camiler, dolar dolar boşalır... Hele geceleri ve teravih namazları.. Mümin gönülleri birbirine yaklaştıran ve kaynaştıran dualar, tekbirler, salât ve selâmlar...

Söyleyin bakalım, bütün bunlar, İslâm düşmanlarını nasıl kahretmez?

TEMİZLİK VE NAMAZ

Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: **“Temizlik imandandır”**. Bu yüce emre uyarak bütün Müslümanlar, imanları icabı, “dış” ve “iç” temizliğe önem vermek zorundalar. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîmde de şöyle buyrulur: **“Allah, pislikten arınanları sever”**. (el-Bakara/222).

İslâm’da pislik ve necaset, “kabir azâbı”nın en önemli sebebi...

İslâm’da temizliğin adı “taharet”tir ve taharet, “necasetten ve hadesten” arınmak demektir. “Necaset”, aslı ve tabiatı icabı pis olan şeyleri, “hades”, Şeriat’ın, bazı ibadetleri yapmaya engel saydığı halleri ifade eder. Yani “necaset” gerçek kirlilik, “hades” hükmi kirlilik demektir.

Dînimizde, hem necasetten, hem hadesten arınmanın ilk vasıtası “SU”dur. İslâm’da su, hem temizliğin vasıtası, hem Dünya’nın, hem Cennet’in süsüdür.

Şeriat açısından su, iki kısımdır: 1. Mâ-i mutlak, yani, tertemiz ve gerçek su... Yağmur suları, kar suları, deniz, göl, ırmak, pınar ve kuyu suları, 2. Mâ-i mukayyed, yani. “Aslı” veya “arizi” sebeplerle tadı, rengi ve kokusu değişmiş, “mutlak su” olmak niteliğini yitirmiş, inceliği ve akıcılığı azalmış su.. Gül suyu, meyve suyu, dura dura kokusu, rengi ve tadı değişmiş sulardır. İslâm’da temizlik, yalnız “mutlak su” ile yapılır. “Mâ-i mukayyed” ile boy ve namaz abdesti alınmaz.

İslâm’da namaz kılmak için, belli temizlikleri yapmak zarureti vardır. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulmaktadır: **“Ey iman edenler! Namaza kalkacağınız zaman, yüzlerinizi ve dirseklere kadar ellerinizi (yıkayın) ve başınıza meshedip her iki topuğa kadar ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüp oldu iseniz, boy abdesti alın...”**. (el-Mâide/6).

Böylece “namaz” ile “beden temizliği” arasında mutlak bir bağ meydana getirilerek müminler, temizliğe icbar edilmiştir. Yani, yüce dînimize göre “namaz” yalnız bir “ruhî arınma” değil, aynı zamanda, tam ve kâmil mânâsı ile bir “beden temizliği” demektir. Üstelik, bu temizlik yapılmadıkça namaz makbul değil...

İslâm’ın muhteşem realizmi, bu noktada da kendini belli etmektedir. Bu tavrı ile yüce dînimiz, demek istemektedir ki, “ruhî temiz-

lık” için “beden temizliği” esastır. “Ruhî temizlik” için, temiz bir mekân, tertemiz bir vücûd ile ve tertemiz bir “niyet” şarttır. Böylece müminler, günde beş vakit namaz için, abdest bozuldukça yenisini almak şartı ile “namaz abdestine” ve haftada bir-iki defa “boy abdestine” mecbur kılınmaktadır. “Boy abdesti”nin insandaki “seks motivi” ile irtibatlandırılması ise, hârika bir realizmi ifade eder. Bu durum müminleri, ister istemez haftada bir veya birkaç defa yıkamaya mecbur eder. Aksi halde, ibadetler makbul değil...

İşte bu sebeplerden olacak, İslâm Dünyasında banyolar, hamamlar ve temizlik yerleri çok gelişmiş ve bütün medeniyetlere öncü olmuştur. İslâm mimarîsinde banyosuz ev, hamamsız şehir yoktur. Oysa, Batı Dünyası, bu şuurra, ancak, 18. asırdan sonra ulaşmıştır.

KADİR GECENİZ MÜBAREK OLSUN

Zamanı şereflendiren hâdiselerdir. Öyle zaman dilimleri yaşamışsınız ki, onları hiç unutmak istemeyiz. Gerçekten de böyle zamanlar vardır. Eskiler bunu, “hayali cihana değer günler” olarak nitelerlerdi.

Beşer hayatında da böyle zamanlar vardır. Biz, bir mümin olarak yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’in “Arz’a indirilişini” böyle mes’ut bir gün ve gece olarak değerlendiririz. İşte, “Ramazan Ayı” ve bu ayın içine gizlenmiş “Kadir Gecesi”, böylece yücelmiş mukaddes bir zaman dilimini temsil eder.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, bu ay ve gece şöyle övülmüştür: **“Kur’ân, Ramazan Ayı’nda indirilmiştir. O hidayet kaynağıdır, doğru yolun, Hak ile bâtlı birbirinden ayıran hükümlerin nice açık delilleridir”**. (el-Bakara/185). Başka bir “sûre”de de şöyle buyrulur: **“Gerçek, biz, O’nu Kadir Gecesi’nde indirdik. Kadir Gecesi’nin (yüceliğini) sana bildiren nedir? Kadir Gecesi, bin aydan hayırlıdır. O’nda melekler ve Ruh, Rablerinin izni ile her iş için, iner de iner. O, tanyeri ağarınca kadar bir selâmdır”**. (el-Kadr/1, 2, 3, 4, 5).

Kadir Gecesi, Ramazan Ayı içinde bir gece... Kesin günü ve saati belli değil... Bu belirsizlikteki hikmet, ramazanın bütün gecelerini sanki her gece, O imişçesine ihya etmek sırrı... Kadir Gecesi’ni ramazan ayının son on günü içinde aramak gerektiğini söyleyenler pek çok... İslâm Dünyası’nda ramazan ayının 27. gecesini “Kadir Gecesi” olarak değerlendirmek âdet olmuş... İmam-ı Azam’ın içti-

hadı da bu yoldadır. Bu gece, müminler, daha büyük bir haz ve iştiaqla camileri doldurur, zamanı, namaz, niyaz ve dualarla değerlendirebilir. Evler, Tanyeri ağarınca kadar, ibadet ve tesbihlerle uyanık durur. Bol bol kaza namazı kılınır, Kur'ân-ı Kerîm okunur, hayırlar yapılır, iyilik yarışına girilir.

Bu mübarek gecede müminlerin bir araya gelerek “sohbet etmeleri” ve tek başlarına kalarak “tefekkün etmeleri”, ne güzeldir. Namazla, niyazla, duayla, sohbet ve tefekkünle bu geceyi ihya eden müminler, ruhî arınmışlığın da sırrına ulaşırlar. Bu konuda Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: “Kadîr Gecesi’ni, inanarak ve sevakımı bekleyerek ihya edenin, geçmiş günahlarını yüce Allah, mağfi-ret eder”.

Bu gece müminler, hem kendilerini, hem de İslâm Âlemi’nin durumunu, objektif olarak kritik etmeli, son üç asırdan beri, Müslümanların yaşamaya mahkûm edildiği zillet ve sefaletin sebepleri ve hal çareleri üzerinde ciddî bir tefekküre dalmalı; nûfûsu, aşağı-yukarı bir milyara yaklaşan insanların, hangi maddî ve manevî hamleleri gerçekleştirmek zorunda olduğu hususunda sağlam kararlara varabilmeli...

Son üç asırdır, çeşitli emperyalist oyunlara gelerek, aşağı-yukarı her şeyini kaybetmek zorunda kalan İslâm Dünyası’nın uyanışı, silkinişi ve ayağa kalkışı için dua etmelidir. Şer kuvvetlerin, bütün dünyada Müslümanlara uyguladığı baskı ve zulümler artık son bulmalıdır.

ÜSTAD NECİB FAZIL BEYİ ANARKEN...

Üstad, 25 Nisan 1904 tarihinde İstanbul-Çemberlitaş’ta doğdu ve 25 Mayıs 1983 tarihinde İstanbul-Erenköy’de vefat etti. Sevgili üstadımızın vefatından birkaç gün sonra, Osman Yüksel Serdengeçti’yi gördüm; çok üzgündü. İslâm ve Türk Dünyası’nın muhteşem cığlığı artık susmuştu. Dünyamız bir dehâdan mahrum kalmıştı. Bununla birlikte Osman Bey, bizleri şöyle teselli ediyordu: “Üstad, ölümü ile büyük bir boşluk bıraktı diyorlar. Hayır doğru değil... O, kendinden sonraki nesillere büyük bir kitaplık bırakarak ve vazifesini hakkı ile yaparak gitti. Boşluk boşluk bırakmadı.”

Gerçekten de Necib Fazıl Bey, 100’den fazla eser bırakarak hayata veda eden ender büyüklerden biri idi. Ben sayayım siz toplayın, 8 şiir kitabı, 14 piyes, 7 senaryo, 3 hikâye kitabı, 2 roman, 4 hâtıra

kitabı, 17 dinî eser, 47 siyâsî ve tarihi inceleme kitabı, hitabeler, konferanslar ve fıkralar... Oğulları, bütün kitaplarını, “Büyük Doğu Yayınları” adı altında yeni baştan ve seri halinde neşrediyorlar. Büyü-
yük oğlu Mehmed Kısakürek’e sordum: “Hepsi kaç cilt olacak?”
Cevap verdi: “101 veya 111 cild”...

Üstad, hiç durmadan, yılmadan ve yorulmadan çalışır, bir-
birinden güzel ve bize yol gösteren eserler verirdi. Bilmem yetmiş
kaç yaşında iken kendisine sormuşlardı: “Üstad, emeklilik ne
zaman?” ve o cevap vermişti: “Tabutta!”. Gerçekten de öyle oldu ve
Üstad, çalışma odasında hayata veda etti.

Necib Fazıl Bey, 1935 yılına kadar, daha çok bulranlarını ve
sıkıntılarını dile getiren bir şair idi. Bu yıldan sonra büyük bir ruhî
inkılap geçirerek her şeyi ile “İslâm’a yöneldi ve bağlandı”... O
zamana kadar “devrin zimamdarlarınca” el üstünde tutulan Üstad,
Şanlı Peygamberin dâvâsına sarıldıktan sonra nice hücumlara,
hakaretlere ve haksızlıklara mâruz kaldı. Bütün “ekmek kapıları”,
bir bir yüzüne kapandı. Bir gün bana şöyle demişti: “Beni o hale
soktular ki, bazı günler, cebimde, evime ekmecek götürecekt kadar
para bulamazdım”.

Ona “sabık şair” diyen düşmanları, gün geldi, onu hapishane
hapishane ve zindan zindan inlettiler. Oysa, o en güzel şiir ve eser-
lerini bu dönemde yazdı: “Bizim şairimiz, bizim edibimiz, bizim
mütefekkirimiz” olduğunu, belki binlerce kere ispat etti. Onun bu
ıstırabını dile getiren uzun bir şiirinden iki kıt’ayı birlikte okuyalım:

Zindandan Mehmed’e mektup

Zindan iki hece, Mehmed’im lafta!

Baba katiliyle baban bir safta!

Bir de “geri adam”, boynunda yafta...

Halimi düşünüp yanma Mehmed’im!

Kavuşmak mı?... Belki... Daha ölmedim!

Avlu... Bir uzun yol... Tuğla döşeli,

Kırmızı tuğlalar altı köşeli.

Bu yol da tutuklar hapse döşeli...

Git ve gel... Yüz adım... Bin yıllık konak.

Ne ayak dayanır buna, ne tırnak!..

Bu mübarek günde, Üstad Necib Fazıl Bey’i rahmetle, minnetle
ve şükranla anar, Aziz Türk Gençliği’ni, bu büyük adamı, daha fazla
okumaya, daha fazla anlamaya davet ederim.

İÇTİMAİ YALNIZLIK VE CEMAATLA NAMAZ

Bütün dünyada, “eski dostlukların” ve “sımsıcak alâkaların” gittikçe azaldığı kanaati yaygındır. Bu kanaat doğrudur.

Sosyologların tespitlerine göre, insanlık, “ziraî cemiyetten “sınaî cemiyet” yapısına geçtikçe, “geleneğe dayanan” içtimaî dayanışma zayıflamakta, onun yerine, “ortak menfaatler” üzerine kurulu, “sun’î ve zorlama müesseseler” güçlenmektedir.

Bunun gibi, ülkelerin nüfûsu, hacim ve yoğunlukça arttıkça, geleneğe dayalı içtimaî bağlar zayıflamakta, bütün kalabalıklar içinde, “içtimaî yalnızlık çeken” insanların sayısı çoğalmaktadır. İleri derecede endüstrileşmiş cemiyetlerde, bu problem o derecede büyümektedir ki, kişiler bu yalnızlığın acısını gidermek için, akla hayale gelmedik telâfi yolları aramaktadırlar. Bugün, insanlığı tehdit eden birçok açık ve gizli “kirli teşkilât”, bir bakıma, böylece gelişme zemini bulabilmektedir. Şimdi, “içtimaî yalnızlık” tan kurtulmak için, bir nebze “alâka” ve “yakınlık” bulmak için, milyonlarca “genç kız ve erkek”, intihar edercesine, kendilerine kucak açan istismarcıların tuzağına düşmektedir.

Psikologlar, bütün insanlarda, “cemiyetle birlikte olmak”, “cemiyetin sevgi ve alâkasına mazhar olmak” gibi, temel bir ruhî ihtiyacın mevcut olduğunu söylemektedirler. “Yalnızlık duygusu” insanı ürkütür.

O kadar ki, öldükten sonra bile, mezarımızın, diğer insanların mezarı yanında olmasını isteriz. Mezarımızın bile, tek başına bir dağda, bir çölde ve bomboş bir arazide olmasını istemeyiz.

Evet, bu temel ihtiyacımıza rağmen, çok faktörlü bir gelişme içinde, insanlar giderek yalnızlaşmaktadırlar; “içtimaî güvenliklerini” yitirmektedirler... Üstelik, bu “yalnızlaşma” gittikçe çoğalmakta ve bu konuda gelecek asırların da pek ümit verici durumda olmadığı tahmin edilmektedir. İşte, bu zeminde, İslâm’ın kurtarıcı eli, bir defa daha insanlığa muhtaç olduğu iksiri sunmaktadır: Evet cemaatle namaz kılmak ve bu suretle içtimaî yalnızlığı asgariye indirmek...

İslâm, kişiyi, ısrarla günde beş defa, birlikte namaz kılmaya davet ederek, cumalarda, bayramlarda, teravihlerde omuz omuza getirerek, namaz öncesinde, namaz esnasında ve namaz sonrasında,

diğer müminlerle kaynaşmaya ve dayanışmaya teşvik ederek içti-maileştirmeye çalışır. Her cami, kendi muhitinde oturan müminleri, birbiri ile kaynaştıran bir müessesedir veya öyle olmalıdır. Çünkü, Sevgili Peygamberimizin mescidi böyle idi ve O, bütün mescitlerin böyle olmasını isterdi.

Büyük şairimiz Yahya Kemal Beyatlı: “Ülfet belâlı şey, fakat uzlet sıkıntılı” diyerek modern insanın “iç huzursuzluğunu” dile getirirken, büyük İslâm mutasavvıfı Abdülhalik Gucdüvanî Hazretleri, “Uzlet der encümen” (Topluluk içinde yalnızlık) şuuru içinde yaşamanın gerektiğini ortaya koyar. Bu, İslâm’ın, aynı anda, hem cemiyetçiliğe, hem şahsiyetçiliğe verdiği önemi özetler.

İSLÂM’DA İKTİSADİ DAYANIŞMA...

İslâm’da “dayanışma”, yalnız manevî birlik şuuru değildir. Bu şuurun, “iktisadî bağlar” ile teyidi ve çok yönlü tedbirlerle “müesseseleştirilmesi” de esastır.

İnsanlık âleminin, ancak son zamanlarda farkına vardığı bu şuur, düşünün, bundan 1400 yıl önce, İslâm tarafından ortaya konmuş ve müesseseseleştirilmiştir. Bu durum bile İslâm’ın bir “vahiy nizamı” olduğunu ispata yeter. Ne mutlu İslâm ile şereflenenlere...

Bilindiği gibi “zekât”, İslâm’ın beş temel şartından biridir. Ne hikmettir ki, bu ibadetin ve şartın yerine getirilmesi, ısrarla “nama-zla birlikte” emredilmektedir. Yani yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de “namaz kılmak ile zekât vermek” hemen daima birlikte istenmektedir. Evet: **“Namaz kılın, zekâtı verin”**. (el-Bakara/110).

Zekât, Hicret’in 2. yılı Ramazan Ayı’nda farz kılındı. O günden bu güne kadar, müminler, daha çok ramazan ayında “zekât ver-meyi” âdet edindiler. Oysa, zekât, her ayda verilebilir, ancak, ramazan ayında verilmesinin ayrı bir fazileti var...

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, apaçık belir-tildiğine göre, “zekât”, fakirlerin hakkıdır. Bu sebepten “zekât veren”, “zekât alana” minnet edemez. Çünkü o, ödenmesi gereken bir borçtur. Nitekim yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de, **“Zenginlerin malında fukaranın hakkı var...”** diye buyurulmak-tadır. (ez-Zariyat/19). Arapça’da “sadaka” kavramı dahi, bizim dilim-izdeki gibi kullanılmaz. O dilde, “Allah’ın rızasını umarak muh-

taçlara verilen para, mal ve ilim gibi şeyleri ifade eder. Asr-ı Saadet'te, zaman zaman zekât da böylece anılırdı". Ancak, herkes bilirdi ki, "Zekât", fukaraya ödenmesi gereken zarurî bir "borç"tur. Zenginler, fakirlere ve muhtaçlara, bu borcu ödemek mecburiyetindedirler. Bizim dilimizde "sadaka", gönüllü bir yardımlaşma biçimi olarak anlaşıldığı halde, "zekât", müminlerce ifa edilmesi gereken bir borçtur.

Görülüyor ki, "zekât", Allah rızası için, Müslümanların, mallarıyla yaptıkları "malî bir ibadet" biçimi olup eşsiz bir "yardımlaşma" ve "iktisadî dayanışma" emridir. "Nisab miktarı" malı olan ve bu mal üzerinden "kamerî bir yıl geçmiş" bulunan akîl, baliğ bütün Müslümanlara farzdır.

İşte İslâm, günümüzde; bir taraftan çeşitli yalnızlıklar içinde bulunan, dert ve sıkıntılara çare bulamayan insanları, çeşitli vesilelerle bir araya getirmeye ve dayanışmaya teşvik ederek korurken, bir taraftan da, bu beşerî ihtiyacı, bir iman ve ibadet konusu yaparak müesseseseleştirir. Bu karakteri ile İslâm, yeryüzünde, emsalsiz bir dîndir.

Peşin ve acele hükümlerle İslâm'a "saldırmayı" marifet bilen "iç" ve "dış" mihraklar, gerçekten de bu güzel dîni, hakkı ile öğrenmek zorundadırlar. Mânâ ve mahiyetini asla anlamadıkları, kulaktan dolma birkaç dedikoduya dayanarak İslâm hakkında hükümler veren kişi ve çevreler, biraz insafli olurlarsa, elbette gerçeğe ulaşırlar. Bugün, İslâm'la şereflenen pek çok yabancı, bu hususu apaçık itiraf ve teyid etmektedir.

ÇAĞIMIZIN BUHRANLI ADAMI VE DUA

"Yaşamak", hem güzel, hem çetin şey... Belli bir yaşa geldikten sonra, insan, bunu daha iyi anlıyor. Bilmem sizler de zaman zaman oturup yaşadığınız yılların bir muhasebesini yapar mısınız? Elbette yaparsınız. Çünkü, bu bir ihtiyaçtır.

Yaşadığımız yılları, "acı" ve "tatlı" yönleriyle ele aldığımız böyle bir "iç hesaplaşma" anında, işlediğimiz hatâları, kusurları ve günahları "üzülerek", yaptığımız iyi işleri "sevinerek" hatırlarız.

"Kusursuz insan olmaz" derler ki, doğrudur. Nitekim, İslâm'da, "günahsızlık tavrı" içinde hareket etmek "büyük günah"... Böyle bir tavır içinde bulunmaktansa, işlediği günahlardan pişman olan,

“tövbe” ve “istiğfar” ümidi ile Yüce Allah’a el açıp yalvaran bir müminin durumu, çok daha iyi...

Günümüz insanı, çok yönlü baskılar altında âdeta inliyor; çeşitli “stres”ler içinde akla hayale gelmeyecek çılgınlıklara başvuruyor; anormal davranışlar gösteriyor; yani her an “suç” ve “günah” işlemeye istidatlı... Nitekim, bütün dünyada, “suçluların” ve “günahkârların” nispeti, korkunç derecede artıyor. Akıl hastalarının durumu da öyle...

Bu durum, ailelerin, eğitimcilerin ve devlet adamlarının işlerini çok zorlaştıracak boyutlara ulaşmış. Bir yanda “klinikler”, bir yanda “hapishaneler” harıl harıl çalışıyor. “Tabiplerin” ve “savcılarının” işi zor... Aşağı yukarı herkes “dertli”, “sıkıntılı” ve “mustarip”... Geleneğe bağlı “dostluklar” ve ‘dayanışma’ yıkıldığı için, kimse kimseyi dinlemiyor. Herkes yalnız başına, herkes içindeki zehri “tek başına” taşımaya mecbur... İnsan insana yabancılaştırmış...

Bu vasat içinde, “imanımı koruyabilmiş kahramanların” sayısı giderek azalıyor. Buhran, yavaş yavaş, İslâm Âlemi’ne de yayılıyor. Ramazan Ayı’nın bu son gününde, müminlere tavsiyemiz şu: “Sevgili Peygamberimizin de buyurdukları gibi ‘Gerçek dost, sadece ve ancak Allah’tır’. Beşeriyetin içine yuvarlandığı bu buhran döneminde, tam bir samimiyetle ellerinizi O’na açarak yalvarınız.

Kimsesizliğinizi, yalnızlığınızı ve ıstıraplarınızı O’na, evet yalnız O’na dökünüz, yalnız O’ndan af ve mağfiret dileyiniz. Yalnız O’ndan isteyiniz; yalnız O’na kulluk ediniz. O, sırlarınızı saklar; O sizi bağışlar; O, sizi korur.

Bundan emin olabilirsiniz. Acele etmeyin, ‘sabredin’ ve ‘namaz kılın’; göreceksiniz, duanız kabul edilecektir. O’na olan inancınızı sakın yitirmeyiniz. Aksi halde, her iki dünyada da bedbaht olursunuz.

Dualarınızı yalnız kendinize tahsis etmeyiniz, yakınlarınızı, komşularınızı, bütün müminleri ve hattâ bütün insanlığı kuşatıcı bir tavır alınız. Diğer insanları tanımaya ve anlamaya çalışınız. Başkalarının dertleri ile de dertlenmeye gayret ediniz, egoizmi bırakınız”.

İslâm’da dua, ibadetin “zirve noktası”dır. Yüce Allah: “Dua ediniz, dualarınızı kabul edeyim” diye buyuruyor. Tam bir Müslüman olarak hakkı ile yapılan dualar geri dönmez.

RAMAZAN BAYRAMINIZ MÜBAREK OLSUN!

Bayramlar, umumiyetle cemiyetlerin “ortak bir başarısını” ifade eder. Bu yönü ile “ferdî” olmaktan ziyade “içtimai” bir karakter taşır. İşin bu tarafını, yani “kollektif bir heyecana bağlı yönünü” ifade etmek için halkımız: “Elle gelen düğün bayram...” der.

İslâm’da “namaz” ve “oruç” gibi ibadetler, “ferdî” birer mükellefiyet olmakla birlikte, “içtimai” bir hüviyet içinde eda edilirse daha da güzelleşir ve etkili olurlar. Bunu, bizzat Sevgili Peygamberimiz istemekte, birlikte yapılan ibadetlerin, münferit yapılan ibadetlerden kat kat üstün olduğunu ısrarla ifade etmektedirler. İslâm’ın “şahsiyetçi” ve “cemiyetçi” bu karakterini inkâr ve ihmal etmeye imkân yoktur.

Bayramlar da öyle... Fert, tek başına hakkı ile “bayram” yapabilir mi bilmem? Bayramlar, tamamı ile “içtimai” bir hüviyet içinde mânâ kazanırlar. Ramazan Bayramı, cemiyeti teşkil eden “fertlerin” bir aylık, hayli “çetin” bir ibadeti, başarı ile mükellefiyetin yerine getirmenin sevincini, cemiyetçe ve aynı duygularla “paylaşmak” demektir. Bugün, bir ay müddetle “oruç tutan” ve “ortak ibadetler” ile gönül gönüle veren müminler, sevinçlerini de birleştirerek “kardeş” olma şuurunun doruğuna ulaşırlar. Tebrikleşirler, kucaklaşırlar, hediyeleşir ve sevişirler... Karşılıklı ziyaretlerle birbirlerinin dert ve meselelerine-eğilme imkânı bulurlar...

Bazı dönemlerde, bayramların sevincini gölgeleyen “ferdî” ve “içtimai” musibetler de mevcut olabilir. Böyle bayramların hüznü, bir başka olur. Kederin hâkim olduğu “acı bayramlar”.. Böyle günlerde, teselli ve alâkaya muhtaç olan bu gibi yakınlarımızı aramak ve sormak zorundayız. Onları, yalnızlık ve kimsesizlik duygusundan kurtarmak vazifemizdir.

Bunun ötesinde, bu bayram günlerinde, İslâm Âlemi’nin son üç asırlık “zillet ve sefalet dönemini” de acı ile hatırlayalım. Şimdi, nüfûsu, aşağı yukarı bir milyara yaklaşan İslâm Dünyası, “kara” ve “kızıl” emperyalizmin, bitmez ve tükenmez saldırıları ile harap ve bîtap düşmüştür. Hâlâ, Afganistan’da, Filipinler’de, Eritre’de Müslüman kanı akmakta, hâlâ Bulgaristan’da, Yunanistan’da, Rusya’da, Çin’de, Asya ve Afrika’da Müslümanlar zulüm görmekte, hâlâ, “medenî sınılan Batı Dünyası”, tamamı ile bir “Hağlı ruhu” içinde hareket ederek İslâm Âlemi’ne saldırmakta, devletimizi yık-

mak ve vatanımızı parçalamak için tuzaklar kurmakta.. İç ve dış düşmanlarımız el ele vererek bizi, “Öz yurdumuzda garip”, “Öz vatanımızda parya” statüsü içine sokmaya çalışmakta...

Bütün bunlar ve niceleri ile birlikte bütün musibetler, başımızda dolaşırken, bayramlarımızın tadı kaçmakta, sevinç yerine hüznün, bizi içimizden ve dışımızdan kuşatmaktadır.

Müslümanlar, “gerçek bayramlara” ulaşmak için, el ele ve gönül gönüle verip büyük bir aşk ile ayağa kalkmadıkça da her gün biraz daha acılaşacak bayramlara boyun eğmek zorunda kalacaklardır.

İSLÂM KARŞISINDA KİLİSENİN TARİHÎ TAVRI

Avrupa, aşağı-yukarı 17 asırdır Hristiyanlığı dîn olarak kabul etmiştir. Öyle ki, Hristiyanlık, Batı Dünyası'nda hayatın her sahasına nüfuz etmiş, kafalardan ve vicdanlardan çok, katı bir gelenek halinde bütün cemiyeti, lif lif, hücre hücre istilâ etmiştir.

“Kilise”, bu otoritesini, hiç münakaşa edilmeksizin milâdî 16. asra kadar sürdürmüş, fakat bunu takip eden asırlarda, her gün biraz daha güçlenen ve nihayet bugünlere ulaşan şiddetli bir muhalefetle karşılaşılarak otoritesini iyice yitirmiştir.

“Kilise”nin bu duruma düşmesi, hiç şüphesiz çeşitli açılardan değerlendirilebilir. Bütün bunlarla birlikte, biz diyoruz ki, “Kilise”nin en büyük günahı, gerçekten “Hak Dîn” olan İslâmiyet’e karşı direnişi ve kör bir taassuba saplanarak dünyanın en güzel dînine karşı bitmez, tükenmez bir savaş açmasıdır.

“Kilise”, önceleri, yani Kudüs’ün Müslümanlarca fethine kadar, İslâm’a karşı kayıtsız idi. Oysa “Kudüs”, Hristiyanların “kıblegâhı” idi ve milâdî 7. asrın ortalarına doğru Müslümanların eline geçmişti. Bu, kilisenin otoritesine bir darbe idi ve o, bunun intikamını alacaktı.

Nitekim, öyle oldu. Kilise, hiç yorulmaksızın, tam dört asır boyunca, Hristiyanlık dünyasını, İslâm’ın aleyhine kışkırttı. Papalar, kardinaller, piskoposlar ve papazlar, olmadık yalan ve iftiralarla mutaassıp kitleleri, azgın birer “İslâm Düşmanı” haline getirdiler. 1071 Malazgirt Meydan Savaşı’ndan sonra, Anadolu’nun kapıları Müslüman-Türklere açılınca, bu sefer, Bizans da Hristiyan dünyasını kışkırtma kampanyasına katıldı. Nihayet, Batı, İslâm’a karşı “Haçlı Savaşlarını” başlattı. Bu savaşlar, bilfiil 200 yıl sürecek-

ti. “Haçlı Seferleri”, azgın birer dalga halinde, sekiz defa organize edildi, başta Kılıç Arslan ve Selahaddin-i Eyyubî gibi Müslüman Türk komutanlarının iradesi önünde dağılıp gitti.

Ancak, savaş meydanlarında, İslâm Ordularına yenilen “Haçlı zihniyet”, bu acısını hiç unutmadı. O günlerden bugünlere kadar, fırsat buldukça, “İslâm’a düşmanlık tavrını” daima ortaya koydu. Yani, “Haçlı Orduları”, mağlup olmakla birlikte, Avrupalı’nın şuuraltına, bitmez ve tükenmez bir biçimde “İslâm Düşmanlığını” yerleştirdi. Kin ve öfke gibi karışık duygular üzerine oturtulan bu zihniyet, maalesef Avrupa’yı İslâm’dan mahrum bıraktı. Yirminci asrın bu son çeyreğinde bile, Avrupalı, henüz bu tavrını terk etmiş değildir. Şimdi bile, bazı insafli yazar ve mütefekkirler hariç, pek çok Avrupalı, İslâm’a hâlâ “Kilise’nin gözü” ile bakmaktadır.

Şimdi, Avrupalı korkunç bir çelişki içinde yalpalamaktadır. O, bir taraftan “Hristiyanlığın Yetersizliğini” görmekte, diğer taraftan da asırlarca bağlı kaldığı bu dinin “şartlandırmalarından” kurtulamamaktadır. Yani, bir yönü ile Hristiyanlıktan kopmakta olan Avrupalı, diğer yönden bu inanç sisteminin doğurduğu kin ve düşmanlıkları devam ettirmektedir.

Böylece hem “Hristiyanlıktan kopan” hem de dünyanın en güzel dinini, İslâm’ı öğrenemeyen Batı Dünyası, büyük bir inanç buhranına yuvarlanmış bulunmaktadır. Oysa, onlar da er-geç anlayacaklardır ki KURTULUŞ İSLÂM’DADIR.

BATİ’NİN BİZE BAKIŞI...

Batı’nın “bize bakışı”, bütün tarihimiz boyunca, “düşmanca” olmakla birlikte, o, bu tavrını, bizim, içinde bulunduğumuz şartlara göre, bazen sertleştirerek, bazen yumuşatarak ortaya koymak kurnazlığını veya akıllılığını göstermiştir.

Güçlü olduğumuz dönemlerde Batı, önümüzde diz çökmüş, kültür ve medeniyetimizi övmüş, destek ve himayemizden istifade etmek için yalvarmıştır. Gün gelmiş, Batı’lı Hristiyan topluluklar, Müslüman-Türk ordularını birer kurtarıcı gibi beklemiş, zâlim senyörlerin ve derebeylerinin baskısından kurtulmak için kapılarını severek ve isteyerek bize açmıştır. Yine bu topluluklar, vicdanlar üzerinde, korkunç bir kâbus gibi oturan Kilise’nin istibdadından kurtulmak ümidi ile bize yönelmiştir. Meşhur Fransız fikir edamı Voltaire, “Bir gün, bizim dünyamızda da din ve vicdan hürriyetinin

gerçekleşeceğine inanıyorum. Çünkü, yeryüzünde, bu işi gerçekleştiren Müslüman-Türkler var.." diyebilmiştir.

İşte o zamanlar, Batı'ya, biz, "tepeden bakardık". 15. 16. ve 17. asırlar boyunca, bütün Batı Dünyası'nı temsilen "Rûm'un çelengi düşmüştü" ve "Frengin başı eğikti".

Her ne ise, olan oldu ve 18. asırdan itibaren, ağır ağır da olsa, statümüz değişmeye başladı. Onlar, bizim yerimizi almaya başladılar, biz de onların... Şimdi, bütün İslâm Âlemi ile birlikte, biz de Batı kültür ve medeniyeti önünde diz çökmüş, onun yardım ve himayesinden istifade etmek için çırpınıyoruz. Şimdi, bizler, onlardan gelen ve gelecek olan kurtuluş reçetelerine ümit bağlamışız. Yapacağımız işleri ya onlara soruyoruz, yahut onları "model" alıyoruz. Şimdi "tepeden bakan" onlar...

Tanzimat, I Meşrutiyet, II. Meşrutiyet, Tek Partili Cumhuriyet. Çok Partili Demokrasi dönemlerini bir bir kritik edin göreceğiniz? şudur: "Ne pahasına olursa olsun Batılılaşmak, Batı kültür ve medeniyetine uyum sağlamak ve Avrupa'yı örnek edinmek..." Bunun için geliştirilen "iç" ve "dış" politikalar, bu maksadı gerçekleştirmek yolunda verilen kavgalar, katlanılan fedakârlıklar, akıl almaz tâvizler... Bütün bunlara rağmen, Batı'nın bizi, bir türlü "kendinden saymayışı", "kapı önünde oyalayıp durması", "daha fazla tâviz isteyişi", "Ama siz, Müslüman bir milletsiniz" diye nazlanması ve mukaddesatımızı "pazarlık konusu yapmak" isteyişi... Vakti ile Batı'nın bu tavrı karşısında boyun eğen Osmanlı Dönemi sadrâzamları dahi vardı. Nitekim Mithat Paşa, Ay Yıldızlı Şanlı Bayrağımıza "Haç" ilâve etmek suretiyle Batılıyı memnun edeceğini sanmıştı ve yine o, "Galiba Hristiyan olmaktan başka çare yok!" diye düşüncesini açığa vurmuştu.

O günlerden, bu günlere, birçok "aydınımız" (!) ve "düşünürümüz" (!) Batı'yı "nasıl memnun edeceğimizi", "kendimizi Batı'ya nasıl kabul ettireceğimiz" konusunda "fikir üretip duruyorlar" (!). İnşallah, gelecek yazılarımızda bunlardan söz edeceğiz.

KENDİNİ BATI'YA KABUL ETTİRME KOMPLEKSİ

Galiba tam, iki yüz yıldır, kendimizi "Batı'ya kabul ettirmek" için çırpınıyor, tâviz üstüne tâviz veriyor ve fakat sonuç alamıyoruz. Batı, bütün çırpınışlarımıza rağmen, henüz kâfi miktarda "medenîleşemediğimiz" kanaati içinde bize hep "tepeden bakıyor".

Şimdi, bizde, birçok “aydın” (!) ve “düşündür” (!), Batı’nın “bize karşı bu tavrını” değiştirmek için çeşitli “çıkış yolları” gösteriyor. Meselâ bunlardan biri, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü’nde okuttuğu ders kitabında şöyle yazabiliyor: “...Batı, bugün, endüstri devrimini yapmış ise ve endüstri devrimi ile belli bir üstünlük elde etmiş ise bunu akılcılıkla uyushabilen Hristiyanlık dinine borçludur. Bizlerin sorunlarımızın kaynağı ise bu durumda İslâmiyet olmaktadır. İslâmiyet, özünde tutucu ve toplumsal gelişmelere karşı bir dindir. Bizim de Batı’ya ayak uydurabilmemiz için Hristiyanlaşmamız, ya da en azından İslâmiyet inançlarından, elden geldiğince uzaklaşmamız gereklidir...”

(Bkz. Sosyolojinin Ana Başlıkları, Baykan Sezer, s. 125., 3217 İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları - 1985).

“Bilimsellik” (!) nedir gördünüz mü? Geri kalışımızın sebebini anladınız mı? Nasıl kalkınacağımızın reçetesini de aldınız mı? İçeriden, hem de “üniversite çevrelerinden”, bu desteği aldıktan sonra, Batı’lı niçin bize tepeden bakarak: “Sizin AET’de işiniz ne? Siz, bir Müslüman ülkesiniz demesin!”; beni kendi arasına kabul etmek için “millî ve mukaddes değerlerimi pazarlık konusu” yapmasın; vatan ve millet bütünlüğümü tehdit edici tavırlarla sırtımasın.

Bazı yazar ve düşünürlerimize (!) göre de: “Bizde demokrasinin sadece lâfı var. Oysa Batı, tam ve kâmil mânâda bir demokrasi ister. Bu olmadıkça da bizi kendinden saymaz. Bunun için mutlaka, ülkemizde sosyalist ve komünist partilerin kurulması gerekir”. Bu gibilere göre, “Hem Batı’lı olmak iddiasını taşımak, hem de Türkiye İle sosyalist dünya arasındaki ilişkileri alabildiğine kısıtlamak, 19. asrın ortasından başlayarak gelişen sosyalist kültür, felsefe ve bilim ürünlerini yasaklamak mümkün değildir”. Bu tip yazarlardan biri şöyle diyor: “12 Eylül 1980’den bu yana ise. yasak düzenlemeleri, en katı bağınazlık ve baskı kurallarıyla pekiştirilmiştir. Aklın özgürlüğü ve bilim toplumunun gerekleri dışlanmakta, Türkiye Batı (uygarlığının değil) kapitalizminin ekonomik sömürmesine dönüştürülmektedir. Bu durumda Batı, Türk’e niçin tepeden bakmasın?”.

Bazı “bilim adamlarımız” (!) da Türk milletinin hayatında tam bir vakıa olan muhteşem Türk-İslâm Kültür ve Medeniyetinin ifade ettiği mukaddes “terkibe” (senteze) karşı çıkmakta, bu hüviyetimizi koruduğumuz müddetçe Batı’lılara “kendimizi beğendirip kabul ettiremeyeceğimizi” savunup durmaktadır. Bunlara sormak gerek: “Kuzum siz, medenîleşmeyi, millî kültürümüzü işleyerek çağdaş seviyenin üstüne çıkarmak tarzında anlamıyor musunuz? Siz,

medenîleşmeyi, kendine yabancılaşarak hüviyet değiştirmek biçiminde mi yorumluyorsunuz?”. Sizin, “Medenîleşmek için, Batı’dan damızlık adam getirmek” isteyen Abdullah Cevdet’ten farkınız ne?”

BU KOMPLEKSTEN KURTULMAK GEREK...

Bizde, birkaç asırdan beri, birçok “fikir” ve “devlet adamı” kendimizi “Batı’ya kabul ettirme kompleksi” içinde hareket etmektedir.

Bu gibileri için, “Batı’nın değer hükümleri” esastır. Batı, bir şeyi, bir işi beğeniyorsa “iyi”dir; beğenmiyorsa ‘ kötü”dür. Onun için, gözlerini ve kulaklarını» Batı’ya açarlar, oradan gelecek “mesajlara” göre hareket ederler, tavır alırlar ve konuşurlar. Onların kendilerine göre, orijinal bir tefekkür biçimi yoktur. Onlar, hazırlapçı, bedavacı ve taklitçidirler. Onlar, sözlerine “Batı’da” diye başlar ve “Batı’da” diye bitirirler.

Onlara göre, her şeyin “güzeli”, “iyisi” ve “doğrusu” Batı’dadır. Türk ve İslâm dünyası ise bütün tarihi boyunca, hep “çirkinlikler”, “kötülükler” ve “yanlışlıklar” ülkesi olmuştur. Kurduğumuz kültür ve medeniyette hayır yoktur. “Demokrasi mi istersiniz Batı’da...” “İktisadî kalkınma için model mi ararsınız Batı’da...”, “Tefekkür mü ararsınız Batı’da...”, “Güzel sanatlar mı dediniz, işte Batı...”, “Tâlim ve terbiye için tek örnek Batı...”, “Musiki, resim, mimarî, heykel ve dans mı istiyorsunuz, işte Batı...”. Hiç zahmet etmeye gerek yok... Batı düşünecek. Batı yapacak. Batı araştırarak ve siz, oradan aktaracaksınız. Ne güzel...

Kendi ülkeniz felâketler diyarı... Yetiştirdiğiniz sığırlara, koyunlara, kümes hayvanlarına bakın, hepsi soysuzlaşmış, cılız ve verimsiz... Siz, en iyisi, bunları bırakın da Avrupa’dan uygun olanlarını getirin. Arılarınız da çok vahşi ve saldırgan... Bize Avrupalı arılar gerek... Hiç durmayın oraya koşun. Buğdayımız, kavun ve karpuzlarımız, domates ve maydanozlarınız da bir felâket... Bırakın bunları ıslâh etmeyi... Avrupa, bu işi halletmiş, size düşen iş, onları ülkenize taşımak...

Futbol, basketbol, güreş, yüzme gibi spor dallarındaki halinize bakın... Bu rezaleti ancak “Bir Batı’lı” halleder. Hemen koşun, kim olursa olsun, yeter ki “Batı’lı olsun” birkaç “Batı’lı” antrenör, oyuncu ve uzman getirin... Asla fedakârlıktan çekinmeyin, milyonları verin. Çünkü, bizi, ancak onlar kurtarabilir.

Ne duruyorsunuz, size ait olan ne varsa, Batı'dakilerle değiştirin, uygun görürseniz Abdullah Cevdet'in arzusunu da yerine getirin... Genetik yapınızı ıslâh etmek için Avrupa'dan insan ithal edin... Evet, son iki yüz yıldır, bir kısım "aydın" (!) ve "düşünürümüzün" (!) hastalığıdır bu... Derin bir "eksiklik kompleksi" içinde ezilen bu gibi hasta beyinler, bizden ve bize ait ne varsa, hepsinden iğrenirler. Tavrı ve hareketlerini, bizim "kamuoyumuza" göre değil, "Acaba Batı Dünyası ne der?" kompleksine göre ayarlar. Avrupa'ya, orijinal kılığı ve enstrümanı ile giden ve orada büyük alâka ve sempati uyandıran "Mehter Bölüğümüzün" durumunu endişe ile izleyen, "Eyyvah, bu kılık ve müzik ile Avrupa bizi yanlış tanıyacak" diye feryat eden bu "aydın" ve "düşünürlerimiz" hali gerçekten yürekler acısıdır. Acaba onları, bu kompleksten kurtarmak için ne yapmalı?

MİLLETLERİN İTİBARI VE ŞAHSİYETÇİLİK

Bizdeki "Batıcı"lara anlatmak gerek... Batı, asla "taklitçi" değil, "şahsiyetçi"dir. Batı Dünyası için esas olan "orijinalite"dir. Herkes gibi, "Batı'lı insan" da "orijinal terkipleri" sever ve kendi "şahsiyet özellikleri" içinde boy vermiş kişi, müessese ve değerleri alkışlar.

Bu dünyada saygı, itibar ve alâka mı görmek istiyorsunuz? Mutlaka, orijinal ve şahsiyetçi bir hüviyet içinde, çok güçlü hamleler yapmak ve bunu başarmak zorundasınız. Şunu kesin olarak bilmek gerekir ki, hiç kimse, orijinal bir şahsiyet çizgisi tutturamayan, zayıf, güçsüz ve başarısız kişi, müessese ve milletleri alkışlamaz. Aksine, böyle kişi ve gruplar, zelil ve rüsvay olurlar, itibarlarını yitirirler, saygı göremezler, hor ve hakîr düşerler.

Onun için, itibar ve saygı görmek isteyen her millet, orijinal ve gelişmiş bir kültür ve medeniyet terkiibi ile sahneye çıkmak zorundadır. İşte, bizim "Türk-İslâm kültür ve medeniyeti", böyle bir terkiibi ifade eder. Ülkemizi ziyaret eden pek çok yabancı, bizim bu kültür ve medeniyet değerlerimizi görünce hayran kalıyor; bizim bugünkü halimize bakarak: "Bunları sahiden siz mi yaptınız?" diye sormaktan kendilerini alamıyorlar. Daha önce de bir vesile ile yazmıştım, bir ara Türkiye'ye gelen Fransız Cumhurbaşkanı General De Gaulle, şöyle bir İstanbul'u dolaştıktan sonra, etrafında toplanan gazetecilere şöyle seslenmişti: "Ne muhteşem bir kültür ve medeniyetiniz varmış. Ne diye bizi taklit edip duruyorsunuz. Bunlara sahip çıksanız!". Evet, General De Gaulle, aşağı yukarı

böyle demişti... Ama kim dinler? Bizim Batıcı “aydın” (!) ve “düşünürlerimiz” (!) bir defa, kendi kültür ve medeniyetlerine “yabancılaşmışlardı”, içlerinde “Türk” ve “İslâm” kelimelerinden korkanları bile vardı: Tam bir millî ve tarihî vakıa olan “Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin” ifade ettiği “terkibi” (sentezi) redde çalışan “bilim adamları” (!) mevcuttu.

Bu gibi “aydınların” (!) kitaplarını ve yazılarını okuyunca, anlıyorduk ki, bunlar, ne “Doğu”yu, ne “Batı”yı ve ne de “Bizi” biliyorlardı.

Meseleleri, kavram kargaşalığı içinde ele alıp “beyin yıkamak”, bazı “tabu”ların arkasına sığınarak kışkırtıcılık yolu ile sonuç almak istiyorlardı. Bu gibileri, yıllar yılı, bu yolu denemiş, epey de mesafe alabilmişlerdi. Şimdi yine aynı yolu deniyor ve “yeni devrimlere” yeşil ışık yakıyorlardı.

Bugün, lise kültürüne sahip bir genç dahi bilir ki, her millet, kendi tarihî, coğrafi ve içtimaî şartlarına göre, orijinal bir terkip içinde kültür ve medeniyet dünyasında boy gösterir. Kültür ve medeniyetlerin, “âlemşûmul” boyutları yanında, “millî ve orijinal” bir hüviyeti de vardır.

Bugün, “Batı Medeniyeti” adını verdiğimiz dünyada bile, gerçekte, birçok orijinal terkip mevcuttur. Yani, bu medeniyet grubu içinde, müstakil bir İngiliz, müstakil bir Fransız, müstakil bir Alman... medeniyeti vardır. Üstelik, her millet, sahip olduğu bu orijinal terkibi gözü gibi korumaya çalışır. Tıpkı böyle, bizim de kendimize has, bir kültür ve medeniyetimiz vardır ve bunun adı “Türk-İslâm Medeniyeti”dir. Bizler de bu kültür ve medeniyetimizi, bilmek, öğrenmek, geliştirmek ve gelecek çağlara taşımak zorundayız.

Hiç şüphesiz, devletimizin ve milletimizin varlığı, bu hüviyetimizi korumamıza bağlıdır.

Onun için Türk-İslâm Kültür ve Medeniyet değerlerini benimsemek, işlemek, bir tâlim terbiye konusu yapmak, her şeyden önce “Devletin işidir.”

Artık, herkes bilmelidir ki, “çağdaşlaşmak” demek, asla kendine, kendi tarihine, kendi kültür ve medeniyetine yabancılaşmak demek değildir.

AET VE BATI'LI OLMAK KOMPLEKSİ

İktisaden güçlü, içtimaî müesseseleri sağlam, millî kültürünü “çağdaş seviyede” işlemiş ve geliştirmiş, üstün teknolojik başarılarla zaferden zafere koşan “kadrolar” kurabilmiş bir cemiyet, milletlerarası temaslardan korkmaz. Çünkü, böyle bir cemiyet, bu gibi temaslardan asla zararlı çıkmaz.

Aksine, iktisaden güçsüz, iyi teşkilâtlanamamış, kültür ve medeniyetini özlediği seviyeye çıkaramamış, sağdan soldan aktarma bir teknolojik yapı içinde bunalan, muhtaç olduğu “insan unsurunu” iyi değerlendirememiş bir cemiyet ise, milletlerarası temaslardan çok kere zararlı çıkar. Rakiplerin oyununa gelir; fayda getirmesi beklenen temalar, kolayca “emperyalizme” dönüşür.

Şu anda, AET'nin kapısı önünde, bekletilen - ve büyük ihtimalle oyalanan- ülkemiz, bu açıdan kritik edilince, hayli tehlikeli bir dönemece girmiş bulunmaktadır. Hiç şüphesiz, milletimiz, bu tehlikenin şuurundadır ve milletimizin bu endişesini paylaşan ilim adamlarımız, devlet adamlarımız ve iş adamlarımız - Allah'a hamdolsun- vardır. Bu gibi vatansever ve milliyetçi kadrolar, Batı ile temaslarmızın güçlendiği dönemlerde, karşılaşacağımız sıkıntıları, bugünden görüp tedbir almak hususunda, ciddî tir çalışma yapmaktadırlar.

Bu arada, hemen belirtmemiz gerekir ki, bu millete “yabancılaşmış kadrolar” ve özellikle “Marksist solcu çevreler”, AET'ye giriş dönemimizi, büyük çapta istismar etmek eğilimi içinde. “Kendimizi Batı'ya kabul ettirmek kompleksimizi” kaşıyıp durmaktadırlar. Onların gazete ve dergilerini dikkatle okuyunuz; kamuoyuna ısrarla şunu şırınga etmek istemektedirler. “Batı bizi niye kabul etsin? Bizde her şeyden önce Komünist Partisi yok!”, “Batı, kâmil mânâda bir demokrasi ister; oysa bizim Anayasamız Komünist Partisi'ni yasaklamaktadır. Bu yasak kalkmadıkça Batı bizi kabul etmez!”, “Batı, militarist baskılardan rahatsızdır. Bizde devletin sivilleştirilmesi konusunda, gerekli büyük adımlar atılmalıdır”. “Ceza kanunlarımız değiştirilmeli, 141. ve 142. maddeler kalkmalıdır”; bazıları, sağcıları da yanlarına almak maksadı ile (tam bir rüşveti kelâm edası ile) bunlara 163. maddeyi de ekliyor.

Oysa, yine bunlara göre, ülkemizde en büyük tehlike “Şeriat” ve “İrtica”.. Bir de “Türk-İslâm Sentezi”...Bir milletvekili, Müslümanların, Anayasa'nın tanıdığı “ibadet hürriyetini” gerçek-

leştirmek için Cuma günü, öğle paydosunun “iki saate çıkarılmasını” mı istiyor? Adı geçen çevreler, hemen harekete geçerler, hep bir ağızdan rejimin ve lâikliğin tehlikede olduğunu” haykırırlar, ama yine aynı çevreler “Kanlı 1 Mayısların” özlemi ile tozu dumana katarlar. Gerekçeleri de şu: “Sonra Batı bize ne der?”. Oysa, aynı çevreler, Batı Dünyası’nın lâiklik açısından kritiğini yapmaktan bilhassa kaçınırlar. Orada mevcut olan dîn ve vicdan hürriyetini görmezlikten gelirler. Batı Dünyası’nda hangi ülkelerin lâik, hangi ülkelerin lâik olmadığını, kamu oyunundan gizlerler. Öyle anlaşıyor ki, bazıları için, AET’ye müracaatımız, “Kendimizi Batı’ya kabul ettirme kompleksimizi” kaşıyıp Batı karşısında ezikliğimizi ve yenikliğimizi istismar için tam bir fırsattır. Bu gibilere göre, AET, artık, böyle bir neticeye ulaşmak için sırtına binilen AT’tır.

Şimdi, birileri, bizim kültür ve medeniyetimiz karşısındaki olumsuz duygu ve düşüncelerini “Batı böyle istiyor” maskesi altında, piyasaya sürüp durmaktadır. Bunları iyi tanımak gerekir.

YABANCILAŞMA TEHLİKESİ VE YENİDEN DİRİLİŞ...

Cemiyetlerin hayatında orijinal, sağlam, devamlı ve kendine has bir “şahsiyet şuuru” ne kadar gerekli ise, aynı derecede, “içtimâî değişmelere” paralel bir dinamizm de zarurîdir.

Böylece, cemiyetler, kendi “millî ve manevî hüviyetlerini” koruyarak gelecek zamanlara doğru mesafe alabilirler. Herhalde, “Kökü mazide olan âti” bu olsa gerek... Aksi halde, kültür ve medeniyet değerlerine yabancılaşmış, yabancı etkiler karşısında savunmasız, ezik ve yenik nesiller, cemiyeti istilâ eder ve onu çökertir. Tıpkı bunun gibi, “içtimâî değişmeleri” ve “çağdaş gelişmeleri” kulak ardı eden bir cemiyet de zaman içinde, yozlaşarak geriler ve düşmanları için kolay yutulur bir lokma haline gelir.

İçinde, ülkemizin de bulunduğu koskoca İslâm Âlemi’nin son üç asırlık macerasını tahlil ettiğimiz zaman, bu durumu, apaçık bir biçimde, görüyoruz. Tam “bin yıl”, dünyaya ışık saçan ve üstün medeniyetler kuran İslâm Dünyası’nın bugünkü haline bakınız. Kahrolmamak mümkün değil...

Çeşitli renkleri ile emperyalizm, İslâm Dünyası üzerine çullanmış, bir boydan bir boya sömürmekte, ezmekte, tahkir etmektedir. Bir çıkış kapısı arayan milyonlarca “Müslüman ahali” çaresizlik içinde ne yapacağını şaşırılmış durumda... İslâm Dünyası’nda bin bir fedakârlık ile yetiştirilen “aydınlara” gelince, onların durumu da

yürekler acısı... Kendi arasında bölünmüş, parçalanmış ve boğuşmakta... Müslüman ülkeler, “yabancı” ve “yalancı” ideolojilerin agorası halinde... Kendi öz kültür ve medeniyetinden soğumuş, ona yabancılaşmış ve “el kapılarında” dolaşarak “kurtuluş reçetesi” arayanların sayısı pek çok...

Bu durum, elbette, er veya geç “reaksiyonu”nu da beraberinde getirecekti. Önce halk arasında “Ne oluyor yahu? Nereye gidiyoruz?” homurtuları başladı; sonra işe “aydınlar” el koydu ve “bizi biz yapan değerler” üzerinde ciddi ve ilmî araştırmalara koyuldu. Dünümüz ve bugünümüz incelendi, yarınımıza ışık tutan kandiller, bir bir keşfedildi ve yakılmaya başlandı.

Bizim ülkemizde de “tahsil imkânı bulan”, tertemiz Müslüman-Türk çocukları, meseleye “el koydu”. Âdeta yeni baştan ve büyük bir heyecanla “Türk-İslâm kültür ve medeniyetini” keşfetti ve bu terki-bin ifade ettiği mânâyı kavradı.

Yüksek tahsil kademesinden de geçen bu tertemiz nesil, içinde yaşadığı zaman ve mekânın şart ve imkânlarını da kollayarak, bu yüce “terkipten” gelecek zamanları fethedecek bir kültür ve medeniyet politikasına ulaştı ve buna “Türk-İslâm Ülküsü” adını verdi.

Şimdi, kim ne derse desin; mukaddes Türk Gençliği, bu çizgiye girmiş bulunmaktadır ve asla bu çizgiyi yitirmek niyetinde değildir. Onu, bu çizgiden çıkarmak için gösterilecek gayretler artık boşunadır. Çünkü, o, çok iyi bilmektedir ki, Türk’ün de, Türklüğün de, İslâm Dünyası’nın da, bütün mazlum milletlerin de kurtuluşu, yücelmesi ve yükselmesi, ancak, bu çizgide gösterilecek ısrara bağlıdır. Evet, bu gençlik, yalnız bizim değil, bütün İslâm Âlemi’nin de umididir.

MİLLETLERİN ÖLÜMÜ VE AET’NİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ...

Cemiyetlerin ömrü, fertlere nazaran çok uzundur. Bununla birlikte, cemiyetlerin de bir “ömrü”, bir “eceli” vardır. Yani, cemiyetler de er veya geç bir gün gelir, tarih sahnesinden çekilirler. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulur:

“Her ümmetin (cemiyetin, kavmin ve milletin) **bir** eceli vardır. Binaenaleyh, o müddetleri gelince, bir saat ne geri **bırakabilirler**, ne öne alabilirler”. (el-Âraf/34).

Gerçekten de gelip geçmiş binlerce cemiyetin, kavmin, milletin, kültür ve medeniyetin tarihî macerasını incelediğimizde, bu vakıayı apaçık müşahede ediyoruz. Bırakın yeryüzünü, yalnız bizim Anadolumuz'da, bizden önce, kaç cemiyet, kaç kavim, kaç millet, kaç kültür ve medeniyet yaşadı ve göçtü. Bugün onlardan kalan harabelere ve tarihî izlere ibretle bakıyoruz.

Meşhur İslâm tarihçisi İbni Haldun, bu durumu görmüş ve bir “kanun” ile ifadeye çalışmıştır. Ona göre, cemiyetlerin, kavimlerin, kültür ve medeniyetlerin de - tıpkı biyolojik organizmalar gibi- “doğuş, gençlik, olgunlaşma, ihtiyarlama ve ölüm dönemleri” vardır. Çağdaş İngiliz tarihçilerinden A. Toynbee de bu görüşü paylaşıyordu. Buna karşılık, yine çağdaş sosyologlardan P. Sorokin, “kültür ve medeniyetlerin ölümsüzlüğünü” savunmuş ise de büyük dehasına rağmen, “milletlerin ölümü” ile ilgili tarihî vakıayı ortadan kaldıramamıştır.

Objektif araştırmalar göstermiştir ki, bir millet, esarete düşebilir, uzun yıllar boyu sömürge hayatı yaşayabilir, hattâ devletini ve vatanını kaybedebilir, lâkin kendi “öz kültür değerlerini” ve “orijinal bir terkip ifade eden medeniyetini” yitirmediği müddetçe varlığını koruyabilir. Müşahedeler göstermiştir ki, bir millet, kendi “kültür ve medeniyetini” ayakta tutabildiği müddetçe yok olmaz. Ancak, bunu elden çıkardığı zaman, artık, bir daha dirilmemek üzere, tarihin karanlığına gömülür. Evet, milletlerin hayatında “millî kültür değerlerinin” ve “mukaddes bir terkip ifade eden medeniyetinin” bu kadar önemli bir yeri vardır.

Bütün bunları, AET'ye ortaklık için müracaat ettiğimiz bu dönemde, mensubu olmakla şeref duyduğumuz Türk-İslâm kültür ve medeniyetini, korumak ve geliştirmek konusundaki sorumluluğumuzu belirtmek için yazıyoruz. Asla hatırdan çıkarmayacağımız husus şudur:

“İleride, siyasî bir bütünleşmeye vararak Birleşik bir Avrupa Devleti kurmak” idealine rağmen, gerçekte AET, çeşitli milletlerin bu “hayal” etrafında, iktisadî ve siyasî işbirliği yaparak kalkınmak ve gelişmek arzularını ifade etmektedir. Bu pazara katılan milletlerden hiç biri, kendini, “Birleşik Avrupa Devleti” idealine feda etmek niyetinde değildir. Aksine, bu pazara ortak olan her millet, tek tek kendi menfaati için mücadele vermektedir. Evet, bu husus, asla unutulmamalıdır. Böyle olunca, Türk Milleti için AET, Türk'ün kendini, her türlü tehlikeye karşı emniyete alması demektir. Yine AET, Türk Devleti'nin, daha çok güçlenmesi ve gelişmesi için bir vası-

tadan ibarettir. Aksi halde, kendini, aptalca bir romantizme kaptıran ve “Batı’lılaşma kompleksi” içinde, kendi millî menfaatlerine ve millî şahsiyetine sırt çeviren kadrolar, işe müdahale eder ve yön verirlerse, tarihimizin en korkunç yıkımına şahit oluruz.

AET ÜLKELERİ HOMOJEN MİDİR?

Bazıları, AET’yi, her bakımdan mütecanis (homogene) bir “milletler topluluğu” sanır. Oysa, durum, hiç de öyle değildir. Sanılanın aksine, AET’yi teşkil eden ülkeler, çok farklı birer yapıya sahiptirler. Bu farkları, kısaca belirtmeye çalışalım:

AET’yi teşkil eden ülkeler, her şeyden önce, “iktisadî kalkınmışlık seviyesi” itibarı ile çok farklıdır. Aralarında İngiltere, Fransa ve Federal Almanya gibi, ileri derecede gelişmiş ve kalkınmış ülkelerin yanında, İspanya ve Portekiz gibi, Türkiye’ye nazaran, daha az gelişmiş ve kalkınmış olanları da var. Yunanistan’ın da onlardan pek farkı yok...

Öte yandan, AET’yi teşkil eden ülkelerin “siyasî sistemleri” de birbirinden çok farklıdır. Kimi “cumhuriyet”, kimi “krallık” ile idare edilir. Meselâ, cumhuriyet ile idare edilen Fransa, F. Almanya ve İtalya gibi ülkelerin yanında, “meşrutî krallık” ile idare edilen İngiltere, Belçika. Hollanda ve İspanya gibi ülkeler de var...

AET ülkeleri “dîn ve lâiklik” konusunda da çok farklı bir yapıya sahiptirler. Yani, AET’yi teşkil eden Batı’lı devletlerin hepsi “lâik” değildir. Meselâ, İngiltere, Belçika, Hollanda ve Danimarka gibi ülkeler “lâik” olmayıp birer “resmî dine” bağlıdır. Fransa, İtalya ve F. Almanya gibi devletler lâiktirler.

AET ülkeleri, her ne kadar, bir “Hristiyan milletler topluluğu” manzarasında ise de, Avrupa’da mezhep farklılıkları ve çatışmaları, çok kanlı ve şiddetli bir geçmişe sahip olup o günlere ait acı hatıralar, cemaatlerin “kollektif vicdanında” dipdiri yaşamaktadır. Meselâ, “Katolikler” ile “Protestanlar” arasındaki husumet, sanıldığından daha ciddi boyutlardadır.

Kaldı ki, AET’yi teşkil eden milletlerin kendilerine has birer dili, kültürü, tarihi ve medeniyeti vardır. Üstelik, bu milletler, kendi “öz” değerlerine kıskançlıkla bağlıdır; çocuklarını ve gençlerini, önce “kendi klâsikleri” ile yoğurarak hayata hazırlarlar. Bütün bunların ötesinde, AET’yi teşkil eden milletlerin “menfaatleri” farklıdır. Hiç

şüphesiz AET, bir bakıma, kendini teşkil eden milletlerin “menfaat hesapları” üzerine kurulu arenalardan biridir. Bu arenadan galip çıkacaklar da AET’ye, “Birleşik Avrupa’yı gerçekleştirmek” romantizmi ile katılanlar değil, tam bir realizm ile hareket edip millî menfaatlerini sağlamca korumasını bilenler olacaktır.

Bütün bunlardan sonra, belirtelim ki, AET ülkelerinin samimiyetle inandıkları ve bağlandıkları ortak değerler de var... Bunları, şöylece özetlemek mümkündür:

1. AET’yi teşkil eden ülkelerde, iktisadî, içtimaî ve siyasî yapı ne olursa olsun, mutlaka “çok partili demokratik parlamenter sisteme” bağlı olunması ve bunun gerçekleştirilmesi.

2. En geniş mânâsı ile “dîn ve vicdan hürriyetinin” tanınması ve bunun gerçekleştirilmesi,

3. “İnsan hak ve hürriyetlerinin” en geniş mânâda savunulması ve gerçekleştirilmesi; “temel insan haklarına” saygılı olunması; fikir ve düşünce hürriyetine azamî saygı gösterilmesi esastır.

Durum böyle olunca, AET ülkelerinin, bu üç madde halinde özetlediğimiz hususlar dışında, bizden bir istekleri olamaz. Yani, AET’ye üyelik müzakerelerinde, bizim dilimiz, dinimiz, kültürümüz, medeniyetimiz, vatan ve millet bütünlüğümüz, asla pazarlık konusu yapılamaz ve yapıla-mamalıdır. “İç” ve “dış” düşmanlarımızın bu konulardaki “niyet” ve “ümitleri” elbette kursaklarında kalacaktır.

HÜRRİYET KARŞISINDA FERT VE CEMİYETİN DURUMU

Sosyolojik mânâda ‘hürriyet’, ferdin cemiyetten kopardığı alternatifleri ifade eder.

Gerçekten de tarih boyunca, cemiyetler, kendine mensup olan fertleri, belli “içtimaî normlara” uymaya zorlamış, fertler de cemiyetten mümkün mertebe “serbestlik” istemişlerdir. Yani, “fert” ve “cemiyet” arasında, bazen “gizli”, bazen “açık” cereyan eden bir mücadele vardır.

Bu mücadele, zaman içinde, giderek güçlenmiş ve bugünlere gelinmiştir. Ancak, hemen belirtmemiz gerekir ki, bu mücadelede, zaman, daha çok “ferdin lehine” işlemiş, kişinin “hürriyet isteği”, cemiyetleri, “çözme” merhalesine getirmiştir. Ferdiyetçilik (indivdualizm) o derecede şımartılmıştır ki, “hürriyeti”, nizam düşmanlığı ve anarşi biçiminde yorumlayan ve yaşayan insanların sayısı, bilhas-

sa, ileri derecede endüstrileşmiş ülkelerde, milyonları aşmıştır. O kadar ki, şimdi, dünyanın en önemli meselelerinin başında, “ferdî hürriyetleri” kısmadan, cemiyeti ayakta tutmak ve nizamı korumak işi gelmektedir. Bütün dünyada, “ferdiyetçiliğin” bu derecede güçlenmesi. İster istemez “cemiyetçi” akımların güçlenmesine yol açmış, “cemiyetin bütünlüğünü”, ferdî ihtiraslara feda etmeme meselesi, çok ciddi bir biçimde gündeme gelmiştir. İşte, bu sebepten, şimdi, her sahada olduğu gibi, siyaset arenasında da “bir-eyci ve topluncu akımlar” boğuşup durmaktadır.

Bu boğuşma, her cemiyette, şu veya bu boyutta, şu veya bu biçimde tezahür edebilir; ama asla inkâr ve ihmal olunamaz. Bizim cemiyetimizde de iktisadî, içtimaî, ahlâkî, dinî ve siyasî konularda, ferdin cemiyetten kopardığı “alternatifler” gittikçe çoğalmaktadır. Bunu önlemek mümkün gözükmemektedir. Ancak, bilmek gerekir ki, cemiyetin, bu gelişmeler karşısında “tepkisiz” kalması düşünülemez. Nitekim, Türk “kamu oyu” da bu gelişmeler karşısında, kendini koruyucu tavırlar almakta, “ferdî hak ve hürriyetlerin”, cemiyeti çözecek ölçüde istismar edilmesine karşı çıkmaktadır. Bu pek tabîî bir davranıştır.

Siz, kanunları ve tüzükleri istediğiniz kadar “individüalist” karakterde hazırlayın, cemiyetin “kendi değerlerini, kendi varlığını ve kendi normlarını” savunma iradesini yok edemezsiniz. Aksine, bu durum, cemiyeti iyice tahrik eder, daha. katı ve sert tavırlar almaya zorlar. Yani, “kamuoyu” diye bir şey vardır ve bir vakiadır. Bırakın “demokratik ülkeleri”, en radikal “otokratik idareler” bile “millî vicdanın sesine” ve “kamuoyunun değerlendirmelerine” önem vermek zorundadır.

Kaldı ki, fertler, davranışlarını, “kamuoyunun tepkilerine” ve “içtimaî değerlerin sınırlarına” göre ayarlamak zorundadırlar. Gerçekten de bir cemiyetin çok önem verdiği dinî, ahlâkî, manevî ve mukaddes değerlerine, önem vermeyen ve onları saygısızca ihlâl eden fertler, cemiyetten gelecek tepkilere de katlanmak mecburiyetindeler. Bu bir sosyolojik vakiadır.

İNANMAK VE ÖTESİ...

Bizzat yaşayarak ve bizzat müşahede ederek gördüm ki, insan hayatında “inanmak” kadar, önemli bir şey yoktur. Yine gördüm ki, her başarının sırrı “inanmak”tır ve bu olmadan hiçbir şey olmamaktadır. Gerçekten de “zafer inananların”dır.

Büyük ilim adamlarını, büyük devlet adamlarını, büyük mütefekkirleri, büyük sanatkârları, büyük ahlâk kahramanlarını hep inananlar arasında arayınız. Aksine, bütün “küçüklükler” de hep inançsızlıkta...

“Güzelliğe inanmayanlar”, kendilerini çirkinliklerden nasıl korusunlar? Sesin, sözün, hareketin, rengin ve ahengin “güzelini” çirkininden nasıl ayırsınlar?

“İyiliğe inanmayanlar”, kendilerini kötülüklerden nasıl korusunlar? Her türlü korkudan, menfaatten ve dünyevî küçük hesaplardan arınarak “İyiliği, sırf iyilik olduğu için” nasıl tercih etsinler?

“Doğruluğa inanmayanlar”, kendilerini yanlışlıklardan nasıl korusunlar? Gerçeği yakalamak için, gece gündüz çalışarak alın teri ve göz nuru dökmek için nasıl didinsinler?

“Adalete inanmayanlar”, haksızlığı ve zulmü nasıl tanısinlar ve nasıl bertaraf etsinler?

“Hürriyete inanmayanlar”, esaretin ne demek olduğunu nasıl bilsinler? Bu konuda nasıl mücadele versinler?

“Yaradan’a inanmayanlar”, yaratılmış varlıkların bağrına yerleştirilmiş “mesajları”, yeri ve göğü dolduran “âyetleri” nasıl idrak etsinler?

“Allah’a inanmayanlar”, kendilerini, objektif ve sübjektif “sahte tanrıların tasallutundan” nasıl kurtarsınlar? Yaratılmışların, Yaradan’ı haber veren birer işaret olduğunu nasıl idrak etsinler?

“Peygamberlere inanmayanlar”, kendi küçük akılları ile sonsuzluk okyanusunu kulaçlamaya kalkıştıklarını nasıl anlasınlar?

“Vahye inanmayanlar”, güneşin aydınlığından kaçıp kandillere sığındıklarını, “gerçeği” bırakıp kendi “zanlarının dehlizlerinde” bocaladıklarını nasıl görsünler?

Psikologlar diyorlar ki, çarşı ve pazarda dolaşanlar, hep ihtiyaç duydukları şeyleri ararlar. Çocuğun gözü oyuncaklarda ve oyuncak

dükkânlarında, açların gözleri fırın ve lokanta vitrinlerinde, kadınların ve genç kızların gözleri sarraf vitrinlerinde ve elbise mağazalarının camlarında dolaşır. Evet, durum bu!... İçimizdeki ihtiyaç ve hasret ne kadar büyükse, bizim dikkat ve idrakimiz de o nispette belli bir nokta üzerinde yoğunlaşır. Bir de çarşı ve pazara, hiçbir ihtiyacı olmaksızın çıkan ve başıboş dolaşan insanlara bakın, onların dikkatleri de kendileri gibi dağınık olur.

Görülüyor ki, “inanmak” insanı “gayeli” kılar, içten kavrayarak dışa dönük bir dinamizme götürür, dikkatli ve şuurlu bir araştırmacı yapar. Psikologlar “dehâ”yı, devamlı ve şuurlu bir dikkat hali olarak değerlendirirler. Bu sebepten olacak, dehâ, her şeyden önce “inanmak”tır. Bütün zorluklarına, bütün risklerine, bütün acı ve ıstıraplarına rağmen “inanmak”...

MUTLU AZINLIKLAR NİÇİN TEDİRGİN OLUYOR?

Tek parti döneminin “mutlu azınlıkları”, o eski günlerin özlemi ve hayali içinde yaşıyor, konuşuyor ve yazıyorlar. Onlara göre: “Ne idi, o Milli Şeflik günleri! Acaba, bir daha geri gelir miydi o günler?”.

Bir tarafta, harpten harbe koşmuş, yorgun ve mecalsiz düşmüş, yüzde sekseni köylü ve çiftçi olan bir millet, diğer tarafta, tâ Tanzimatlar’dan, Meşrutiyetler’den süzüle süzüle gelen ve nesilden nesle “yağlı lokmaların” ve “bereketli arpalıkların” üstüne konmuş müstebit bir “mutlu azınlık”... Bir tarafta, daha “İlkinin acısını” unutmadan, bütün dünyayı tehdit edip duran “ikinci Cihan Harbi” kâbusu altında yaralarını sarmaya çalışan bir millet, diğer tarafta, bu milleti çeşitli “angarya”, “vergi” ve “mükellefiyetler” ile iyice fakru zarurete iten bir “mutlu azınlık”...

Millet, aç ve sefil, ekip devşirdiği mahsûlüne bile tam sahip değil, yol yok, mektep yok... Sıtma var, uyuz var, tifo var, tifüs var. Kimse kolay kolay yerinden ayrılamıyor. Köylüler ve pejmürde kılıklı insanlarımız, büyük şehirlerin asfalt ve yollarında dolaştırılmıyor. Onlar, arka sokaklardan dolaşarak şehre sızarlar, “mutlu azınlıkların” ise keyfine diyecek yok...

Okumak ve yetişmek çok zor... Ancak, büyük şehirlerimizde “lise” var. Kasabasında ilkokul bulabilmişse, oradan mezun olan çocuğun “ortaokul” için, mutlaka şehre gitmesi lâzım. Orayı da bitirmişse “lise” için, büyük şehirlerden birine ulaşması, orada yata-

cak, kalkacak ve barmacak bir yer bulabilmesi şart... Üniversite mi? O, bütün Türkiye’de “iki tanecik”tir. Evet, sadece Ankara ve İstanbul’da... Oraya, birkaç istisnası dışında, kim ulaşabilir? Nitekim “mutlu azınlıkların çocukları” seneler senesi, hiçbir imtihana tabi olmadan, kolayca bu üniversiteleri bitirdiler, diplomalarını aldılar, babalarından boşalacak koltuklar için hazırlandılar. Koskoca millet ise “ilkokul mezunu” olmakla yetindi, “ortaokul” ve hele “lise mezunları” parmakla gösterilecek kadar azdı. Onlara da ikinci, derecede işler verilecekti. Köy çocuklarına gelince, onlar da şehirlerden uzakta kurulacak ‘Köy Enstitüleri’nde, usta öğreticilerin elinde “prodüktif bir çarktan geçirilerek” 20 Türk lirası “aylık” ile çalıştırılacaktı. Köy çocukları, köylü olarak yetişmeli ve öylece kalmalı idi. Sömürge eğitimcisi Jules Hamard’ın kulakları çınlasın.

Fakat, ne olduysa oldu; 1950’lere gelindi. Millet, tam bir demokratik ihtilâlle bu gidişe bir son verdi. Tam istediği gibi olmasa da yeni bir kadroyu işbaşına getirdi. Bu kadronun içinde tertemiz vatan evlâtları da vardı. Türk’ü Türk yapan değerleri tanıyor ve milletin özlemlerini biliyorlardı. Çok çetin mücadelelerden sonra, Türk Milleti, kendini, şu veya bu ölçüde, “mutlu azınlıkların baskısından” kurtardı. Yollar, mektepler, liseler, üniversiteler çoğaltıldı. Müslüman Türk çocukları, dalgalar halinde tırmanmaya başladı. İlim adamı oldu, iş adamı oldu, idareci oldu, siyaset sahnesini doldurdu. Mutlu azınlıklardan farklı olarak diline, dinine, töresine ve tarihine sahip çıktı; kendi kültür ve medeniyetini savunmaya başladı. Hem Türk, hem Müslüman, hem medenî olunabileceğini göstermek için çırpındı ve çırpıyor.

Bu durum, yıllar yılı “yağlı lokma” yemeye alışmış, “ülkenin arpalıklarını” paylaşmış, babadan oğula devredilen makam ve koltuklara alışmış “mutlu azınlıkları” dehşete düşürdü, düşürmektedir ve düşürecektir. Onlar, bu müthiş geliş ölemek için, olmadık ithamlarla, olmadık tertiplerle ve oyunlarla daha bir müddet sahneleri işgal edeceğe de benziyorlar. Fakat, çırpınışları boşunadır.

İÇTİMAİ HAREKETLİLİK VE YENİ DENGELER

Türkiye’de 1950’den sonra, “İçtimaî hareketlilik” (Mobilite sociale) çok artmıştır. İç göçlerin hızına paralel olarak “ufkî”, tâlim ve terbiye imkân ve fırsatlarına göre de “şakulî” olarak cemiyetimiz korkunç bir “yapı değişikliği” içindedir. Kim ne derse desin, bu hız, 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren de iyice hızlanmış ve baş

döndürücü bir mahiyet almıştır. Son otuz-kırk yıl içinde, düntün hor ve hakir görülen “vatan çocukları”, artık “Öz yurdunda garip, öz vatanında parya” olmak statüsünü sürdürmek isteyen çevrelerin baskısına tahammül edemeyeceklerini demokratik biçimlerde belli etmektedirler.

Şimdi, “halktan” başlayarak “üniversite” çevrelerine doğru tırmanan bir aksiyon ile Müslüman-Türk çocukları, kendine, tarihine, kültür ve medeniyetine yabancılaşmış kadroları, yavaş yavaş bertaraf edip onların yerine oturmaktadırlar. Sevgili Anadolu’nun, ilk defa ütülü pantolon giyinen, ilk defa kravat takan ve ilk defa maroken koltuklara oturan çocukları, biraz acemice de olsa, büyük işler başarmanın heyecanı içinde gece gündüz demeden, kendilerini helak edercesine çalışmaktadırlar.

Namazlı, niyazlı, oruçlu, îmânlı ve fakat, “çağdaş hamleler” için coşkun bir ihtirasla dolu, bu vatan çocuklarının gelişi ve tırmanışı, bu ülkeyi bir sömürge statüsü içinde idareye almış, “tek parti döneminin” kalemlerini, bürokratlarını, sanatkârlarını, fikir adamlarını, siyasî kadrolarını ve taraftarlarını korkutmaktadır. Dikkat edin, “Eyvah irtica geliyor!”, “Rejim tehlikede!”, “Lâiklik ve cumhuriyet elden gidiyor?”, “Zinde kuvvetler neredesiniz?” diye feryad ü figan edenler, hep bunlardır; yahut bunların, tekrar ede ede “şartlandırdığı” bir avuç insandır.

1950’lerden sonra, bir taraftan iktisaden güçlenen, bir taraftan tâlim ve terbiye imkânlarından istifade etmesini bilen büyük halk kitleleri, artık, hiçbir zümrenin “velayeti” ve “vesayeti” altında yaşamak istememekte ve “iradesini hâkim kılmak” için, ısrar ve inatla direnmektedir. Bütün engellemelere rağmen de netice almaya başlamış bulunmaktadır.

Bu durumu, başta bu millete “yabancılaşmış” kadrolar, olmak üzere, herkes idrak edecektir; er geç “millî irade” karşısında, herkes boyun eğmek zorunda kalacaktır. Nitekim, bugüne kadar “Şeytanın gör dediğini” idrak etmeye almış bir yazar, bakın, bundan takriben bir ay önce yazdığı bir fıkrada, geç de olsa “Hak’ın gör dediği” ölçüler içinde şöyle demektedir: “Bana sorarsanız, biz, 2000’lere doğru Avrupa Birliğine katılacağız. Katılacağız çünkü, hiçbir toplumda rastlamadığı kadar ‘alt tabaka’ yukarılara doğru tırmanmakta... Biz eski ‘üst tabaka’ kalıntıları, böyle bir tabloya alışık değiliz. Hırçnlığımızın ve karamsarlığımızın temelinde yatan sızı bu... Ayakların baş olması bizi deli ediyor”... ve sözünü ettiğimiz yazar şöyle devam ediyor: “Biz, Türkiye’de on iki milyon aileyiz.

Dokuz milyon aile, yaşamını maaşsız ve ücretsiz olarak kazanır. Duruma, onların gözlüğü ile bakmaya ise kimse alışık değil. Hele onların yukarı doğru tırmanmasına hiç alışık değiliz. O yüzden de yasyanıp ağlamaklı oluyoruz. Oysa Türkiye, ilk kez, çağdaşlık rotasına bu kadar hızla girdi. ve biz eski ‘üst tabaka’yı, silkelemeye başladı. İniltilerle hıçkırıkların büyümesi, hoparlörlerin bizim elimizde olmasındandır. Bunun, böyle olduğu, ileride daha çok anlaşılacak”.

Bizim, ancak, bir “gönül adamına” yaraşan bu itirafa, ekleyeceğimiz bir husus yoktur.

CEMİYETLER VE HÂKİMİYET PROBLEMİ...

Tarih boyunca, cemiyetlerin idaresinde, “hâkimiyet” meselesi, daima önemli bir tartışma konusu olmuştur.

Öte yandan, yine, bütün beşer tarihi boyunca, cemiyetleri sevk ve idare eden, kişi ve zümreler, sürekli olarak değişmiştir. Önceleri, cemiyete “kaba kuvvet” hâkim olmuş, kim güçlü ise “iktidar” da onun olmuştur. Meşhur Yunan Kiralı İskender’e, can çekişirken sormuşlar. “Senden sonra kim kral olsun?”; cevap vermiş: “en güçlünüz!”.

Gerçekten de cemiyetleri, asırlarca “maddî ve fizikî gücü” üstün olanlar idare etti. Yani, krallar ve onların etrafında toplananlar, çağın en güçlü silâhlarına sahip olan “silâhsörler” idi. Zamanla, “maddî güç” yerini “manevî güce” bırakacak, cemiyetlerin idaresi “rahiplerin” eline geçecekti. Bu, belki de “içtimaî bir reaksiyon” idi. “Kaba kuvvetin” baskısından kaçan kitleler, manevî ve âdil bir kuvvet arıyorlardı. Nitekim, bu arayış, cemiyetleri asırlarca “rahiplerin kontrolüne” itti.

Ancak, zaman içinde, “rahipler”, olağanüstü bir güce ulaşmakla kalmadılar; “kaba kuvvet idarecilerine” denk bir “manevî baskı” unsuru haline geldiler.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de bildirildiği üzere, “Rahiplerin birçoğu, bâtil sebeplerle, insanların mallarını yediler. İntanları Allah yolundan menettiler. Altını ve gümüşü biriktirip Allah yolunda harcamadılar”. (et-Tevbe/34). Bu kadarla yetinmediler, aklın ve ilmin yolunu kestiler, kitleleri, cehaletin kucağına attılar.

Bu arada, büyük keşiflere ve buluşlara paralel olarak cemiyetin idaresine talip olan “yeni sınıflar” ve zümreler de teşekkül etti. Önce, büyük hammadde tüccarları, sonra büyük sermayedarlar cemiyetin idaresini ele geçirdiler. Cemiyetler, bir müddet de bunların baskısı altında yaşadılar. Derken 18. asra gelindi; Büyük Fransız İhtilâli boy verdi. Geniş halk kitleleri, asırlardır, kendini idare eden bütün “sınıflara” ve “onların kalıntılarına” kafa tutmaya başladı. Büyük bir kin ve öfke ile kan döktü, uzun müddet bu sadizmini doyuramadı.

Ancak, bu arada, yeni bir slogan geliştirdi: “Hâkimiyet, ne şunun, ne bunun... Hâkimiyet tamamı ile halkın”... Evet, bu slogan o günlerden bu günlere kadar, değişik cemiyetlerde, değişik yankılar yaparak geldi. Her cemiyet, bu cümleyi kendine göre yorumlayarak “demokrasisini” kurdu. Bazı zümreler, bu sloganın paravanasında “gizli” veya “açık” baskı rejimleri geliştirmeyi becerdi. Şimdi bile. yeryüzünde, “halkın idaresi” adı altında ne korkunç “diktatörlükler” tezgahlanmaktadır!

Allah dilerse, bütün bu konuları, ince ince işlemeye çalışacağız. Okuyucularımıza, “Millî irade”, “Millî hâkimiyet”, “Hakk’ın hâkimiyeti” konusundaki görüşlerimizi açıklayacak ve bu meseleye İslâm açısından ışık tutmaya çalışacağız. Bu arada “Millî irade” kavramı ile “Âlemşümül hukukun üstünlüğü” kavramı arasındaki hassas münasebete işaret edeceğiz.

MİLLÎ İRADE VE HÜRRİYET KAVRAMI!...

Felsefî mânâda hürriyet “etkisiz tepki” demektir ve bu hali ile sadece Yüce Yaradan’a mahsustur. Çünkü, canlı ve cansız her yaratık, sadece ve ancak “etki ve tepkiler zinciri” içinde kıpırdar durur. Yani, üç boyutlu “yaratılmışlar âlemi” için “hürriyet” mümkün değildir.

Öte yandan içtimaî mânâda hürriyet, fertlerin ve zümrelerin “cemiyetten kopardıkları alternatifleri” ifade eder. Cemiyetler kendilerine mensup fertleri, belli “içtimaî normlar” içinde tutarak hareket etmeye zorlarken, fertler birçok konuda bu zorlamalara karşı çıkarak “serbestî” isterler. İşte, içtimaî mânâda hürriyet budur. “Siyasî mânâda hürriyet” ise, fert ve cemiyet çatışmasında, özlenen dengeyi kurabilmek demektir. Yani, cemiyetin “istikrar ve bütünlüğünü” bozmadan, fertlerin “kendini ifade ve geliştirme hakkının”

korunması... Anayasaların tanziminde, kanunların hazırlanmasında, kararnamelerin ve tüzüklerin çıkarılmasında, akıllı bir idare, daima “kamuoyunun eğilimlerini” nazara almayı ihmal etmez. Çünkü, herkes bilir ki, “halkın desteğine” mazhar olan bir idarenin başarı şansı yüksek olur. Aksine bir durum varsa, “idare eden ve idare edilen çatışması” mukadder olur ve bundan ülke büyük zararlar görür. Demokratik bir idare, “halk” ile çatışmaya ve inatlaşmaya düşmemek için azamî dikkati göstermek zorundadır.

Esefle belirtelim ki, geri kalmış ülkelerde, idareciler, umumiyetle kendilerini “halkın velîsi ve vâsisi” zanneder, “millî iradeye rağmen” icraatta bulunmayı marifet sayarlar. Bu yüzden, bu gibi ülkelerde “halk ile idareciler” arasında açık veya gizli bir sürtüşme ve didişme vardır. Böyle zeminlerde, pek çok “kurtarıcı kadro”, halkın idaresini ele geçirmek için bir diğeri ile boğuşur. İçlerinden biri, şu veya bu yolla “iktidara” da gelir. Fakat, çok geçmeden halk, kendini pençesine alan bu “kurtarıcılardan” kurtulmanın yollarını araştırmaya başlar. Millet, artık bir fasit dairenin içinde yıllar yılı çırpınır durur.

Araştırmacılar göstermiştir ki, millet kendi idaresi ile seçtiği kadrolardan çok, “tepeden inmecî” idarecilerden şikâyetçidir. Durum, ülkemiz için de aynıdır. İstırapla belirtelim ki, bizim ülkemizde de “millî iradeye rağmen” iktidar olmak isteyen, millete tepeden bakan, onu güdülme-ye lâayık bir yığın olarak görme alışkanlığından kurtulmamış bir “mutlu azınlık” daima mevcut olmuştur. Üstelik, bu “azınlık” sahip olduğu imkânlar bakımından hemen her zaman “çok etkili”de olabilmıştır.

Bu azınlık bugün de vardır ve kendini “iktidar” yapacak bir “tepeden inmeciliğin” şakşaklığını yapmaya hazırdır ve her fırsatta, bu eğilimini ortaya koymaktadır. Çoğunluğu, Marksist, ateist ve dinsiz olan bu zümre, işlerine geldiği zaman “hürriyetçi ve demokrat” gözükür ve ‘burjuvazinin lüksü’ dedikleri değerleri sömürürler; ama gerçekte, içlerinde kanlı bir diktatöryanın özlemini taşırlar. Siz, onların “dîn ve vicdan hürriyetinden”, fikir ve düşünce hürriyetinden” söz etmelerine bakmayın. Onlar, Allah korusun, “İktidara geldiklerinin sabahında, bütün mescitleri kapatır ve ezanları sustururlar”. Bu özlemlerini, sabırsızlık gösterip şimdiden ilân edenleri bile var.

MİLLÎ İRADE ÜZERİNE

İradenin hürlüğü meselesi, bütün fikir tarihi boyunca tartışılıp durmuştur. Kimileri insanın “iradesinin “hür olduğunu” savunurken, kimileri de bunun imkânsızlığından söz etmiştir.

Konu, “ferdî irade” açısından ne kadar zorluk arz ediyorsa, “içtimaî irade” bakımından da aynıdır. Yani, “halkın iradesi” veya “millî irade” dediğimiz şey de “hür” müdür, yoksa bu iradeyi de kontrol eden müessirler var mıdır?

Hemen belirtelim ki, “ferdî iradeyi” biçimlendiren ve yönlendiren ne kadar âmil (müessir) varsa, “içtimaî iradeyi” de aynı şekilde kontrol eden o kadar sebep vardır. Yani, her içtimaî kıpırdanışın ve tavrın arkasında, çok karmaşık bir sebepler yumağı bulunur. İçtimaî olay ve oluşları bir tek âmile bağlayarak açıklamak mümkün değildir.

Bizim devlet adamlarımız, aydınlarımız ve politikacılarımız, çok iyi bilmelidirler ki, Türk Milleti, bir olay karşısında, ortaya bir tavır koyuyorsa, bunu meydana getiren ve ilhâm edilmesi mümkün olmayan pek çok âmil vardır. Namuslu ve ciddî bir devlet ve siyaset adamı, vicdanlı bir aydın, milletin aldığı “ortak tavır” karşısında, gerçekten de hassas davranmak ve meseleye dikkatle eğilmek zorundadır. Asla unutmamak gerekir ki, millet, şu veya bu olay karşısında ortaya bir tavır koymuşsa, onu, buna zorlayan pek çok âmil var demektir. Bir defa, her millet, asla tarihinden ve tarihî tecrübesinden kurtulamaz. Olayları, mutlaka, bir tarih süzgecinden geçirir. Millî hafıza, zannettiğimizden daha fazla dayanıklıdır. Her ne kadar, “hâfıza-i beşer nişyan ile malûldür” deniyorsa da, zamanı gelince, unutulmuş sanılan şeyler, “kollektif gayr-i şuurdan” şuur sahasına bir bir çıkıverir. Tarihen sabittir ki, gerçekleri, bir millettten uzun zaman saklamak mümkün değildir. Er geç, her şey gün yüzüne çıkar, herkes ve her şey hak ettiği yeri bulur. Yani “millî vicdan” uzun zaman aldatılamaz.

Diğer taraftan, her millet, içtimaî olayları ve gelişmeleri, sahip olduğu “millî ve manevî kriterlerin ışığında değerlendirir” ve hükümünü verir. Her millet gibi, Türk Milleti de uzun bir tarihî geçmişe ve bu tarih zemininde dinî, ahlâkî ve hukukî değerlere sahip olmuştur. O, bütün olayları ve gelişmeleri, yoğunlaştığı bu kültür ve medeniyet değerleri içinde ele alır ve değerlendirir. Topyekûn bir

milleti aldatmak ve ona ters düşen “değer yargıları” içinde uyutmak, uzun zaman mümkün değildir. Er geç, millet, olayları, gelişmeleri ve müesseseleri, kendi açısından değerlendirip herkesin hakkını verir.

Bazı çevreler, ellerine hoparlörleri geçirerek, basın ve yayın organlarını yönlendirerek, eğitim ve öğretim müesseselerini kontrollerine alarak, kısacası “beyin yıkayarak” netice alacaklarını sanıyorlar. Oysa, zaman göstermiştir ki, bütün bu gayretler, millî vicdana ve iradeye ters düştükçe, müspet bir netice alınamaz.

HALKA HİZMET HAKK'A HİZMETTİR

Türk-İslâm kültür ve medeniyetinde, “halkın iradesine”, “halkın temayüllerine”, “halkın istek ve ihtiyaçlarına”, sanıldığından daha fazla önem verilmiştir. Çünkü, bizim yüce dinimize göre: **“Halkın hayırlısı, halka hizmet edendir”**, yine; **“Halkın sevdiğini Hak da sever”**.

Bizzat Sevgili Peygamberimiz'in ortaya koyduğu bu ölçülerden haberdâr olan “devlet ve siyaset adamlarımız” ile “ilim ve fikir kadrolarımız”, bütün tarihimiz boyunca, bu şuur içinde adetâ yarışmışlardır. Başta Sevgili Peygamberimiz olmak üzere, topyekûn Ashâb-ı Kiram kadrosu ve onları takip eden aziz ecdadımız, idealist dönemlerimizde, “yememiş yedirmişler”, “giymemiş giydirmişler”, halkın refah ve saadetini kendi refah ve saadeti bilmişlerdir. Sevgili Peygamberimizin şu emirleri ne kadar mânâlıdır: **“Açları doyurunuz, hastaları ziyaret ediniz, esirleri hürriyetine kavuşturunuz”**. Galiba cemiyette düzen ve dengeyi sağlamanın bundan başka bir yolu yoktur.

Bizim kültür ve medeniyetimizde, “yönetici seçilmek” demek, büyük bir sorumluluk ve vebal yüklenmek demektir. Nitekim, Hz. Ömer (R.A.), şehâdet şerbetini içmek üzere iken, “Senin yerine oğlun Abdullah'ı, Halife seçmek istiyoruz, ne dersin?” diye soran arkadaşlarına: “Hayır olmaz! Ben, bizzat Sevgili Peygamberimizden dinledim: **“En âdil devlet adamı dahi, ilâhî huzura kelepçe ile getirilecek ve hesabını verdikten sonra çözülecektir”**. Ailemden ilâhî huzura, benden gayrisinin böylece çıkmasını istemem” diye istekleri geri çevirmişti.

İslâm'da makam ve mevkiler, yağlı lokmalar ve arpalıklar peşinde koşanlara, dünyevî küçük çıkar hesapları ile kavgaya veren

kadrolara teslim edilemez. Bizzat Sevgili Peygamberimizin buyurdıkları gibi: “Emânetleri **hak** sahiplerine teslim etmezseniz, **kıyameti bekleyiniz**”.

Yüce dînimize göre, Cenâb-ı Hak, sırf kendi rızâsını güderek halka hizmet eden kişi ve kadroları, hiç ummadıkları biçimde yüceltir ve her iki cihanda aziz kılar. Nitekim, şu güzel söz O’nundur: “Kavmin efendisi, kavmine hizmet edendir”. Gerçekten de tarih, kavmine, halkına ve cemiyetine hizmet eden ve bu şuur içinde çırpınan kişi ve kadroların asla unutulmadıklarını, er geç, mutlaka takdir edilip lâıyk oldukları şerefli yere getirildiklerini ısrarla belirtmektedir. Aksine, halkına, milletine ve cemiyetine zulmeden, onları çeşitli baskı ve tehditlerle sindiren kişi ve kadroların, er geç zelil ve perişan olduklarını da herkes görüp duruyor.

Tarih, kendi halkına zulmeden kişi ve kadroların lanetlerle anıldığını ve anılacağını kesin bir dille belirtmektedir. Ancak, bu noktada ifade edelim ki, yöneticilerinin zulmüne alkış tutan, halkın ezilmesi karşısında susan, “dilsiz şeytanlar” da, kendilerini tarihin bu hükmünden kurtarama-maktadırlar. Bir cemiyet, kendine “hizmet eden” kadrolarla “zulmeden” kadroları, birbirinden tefrik edecek basirete sahip değilse, uzun süre sürünmeye mahkûm kalacak demektir.

İSLÂM'DA “HAKK'IN” VE “HALKIN” İRADESİ

Yüce dînimizin temel kaynaklarından öğrendiğimize göre, “İlâhî irade”, her türlü kıpırdanışı kuşatır. Nitekim yüce ve mukaddes kitabımız Kur’ân-ı Kerîm’de şöyle buyrulur: **“Hakikatte failer biziz”**. (el-Enbiyâ/104). Yani, yaratılmışlar âleminde meydana gelen her şey, mutlaka, Yüce Allah’ın bilmesi, dilemesi ve yaratması ile olur. Yüce Allah’ın iradesi, “külli iradeyi” temsil eder.

Bu hususu teyid eden pek çok âyet-i kerîme var... İşte onlardan birkaçının meali: **“Göklerin, yerin ve aralarındaki her şeyin hükümlerini Allah’ındır. O, ne dilerse yaratır. Allah, her şeyin üstünde, tam bir kudret sahibidir”**. (el-Mâide/ 17). **“Göklerin, yerin ve aralarında ne varsa, hepsinin mülkü tasarrufu Allah’ındır”**. (el-Mâide/18). **“O, yegâne hüküm ve hikmet sahibidir, her şeyden hakkı ile haberdârdır”**. (el-En’am/18). **“Göklerde ve yerde ne varsa O’nundur. Hepsi de O’na boyun eğicidirler”**. (er-Rûm/26).

Bütün bunlara rağmen, yüce dînimize göre insanoğlu “iradeli bir canlı” olarak yaratılmıştır. Yani, insanın iradesi “mahlûk”tur. Yüce Yaradan dilese idi, fert ve cemiyet olarak insana bu iradeyi de vermez, onu, bitkiler ve hayvanlar gibi yaratabilirdi. Dînimizin hükümlerinden apaçık anlaşıldığına göre, Yüce Allah, insanoğlunu, “külli iradesi” ile ihata etmesine rağmen, ona, hiç de küçümsenemeyecek bir “cüz’î irade” bahsetmiştir.

İşte, Âdemoğulları, bu “cüz’î iradelerinden sorumludurlar. İster “fert” olsun, ister “cemiyet” olsun, herkes ve her grup, yaptıklarından hesaba çekilecektir. Bu konuyu açıklayan pek çok âyet-i kerîme vardır. Onlardan bazılarının meallerini birlikte okuyalım: **“Yaptığınız İşlerden elbette sorumlu olacaksınız”**. (en-Nahl/93). **“Kim zerre miktarı iyilik yaparsa onu, kim zerre ağırlığına kötülük yaparsa onu görecektir”**. (ez-Zilzal/7-8). **“Bir kavim, özündeki (güzel hal ve ahlâkı)ni değiştirip bozuncaya kadar, Allah, şüphesiz ki, onun (halini) değiştirip bozmaz”**. (er-Râd/11). **“Şüphesiz ki, Allah, zerre kadar haksızlık etmez”**. (en-Nisâ/40). **“Onlara (insanlara), biz zulmetmedik, fakat onlar, kendi kendilerine zulmettiler”**. (Hûd/101).

Görülüyor ki, yüce dînimiz, “külli irade”nin yanında bir “cüz’î irade”yi kabul etmekte, kişi ve grupları yaptıklarından sorumlu tutmaktadır. Nitekim, Sevgili ve Şanlı Peygamberimiz de, çeşitli hadisleri ile bunları teyid etmektedirler. Şu güzel ölçü O’nun: **“Ne iseniz, başınızdaki idare de o...”** Yani, her kişi ve grup, lâıyk olduğu idareyi bulur.

Öte yandan Sevgili Peygamberimiz, “basiret sahibi müminlerin” meydana getirdiği toplulukların hakkı bulmada, kolay kolay yanılacaklarını ısrarla belirtirler.

Şu güzel söz de O’nun:

“Ümmetim bâtil üzere ittifak etmez”.

Bu sebepten olacak, “Edille-i Şerîyye”den biri de “icma-ı Ümmet” olmuştur. “İstişâre”ye ve “Şûra”ya çok önem veren yüce dînimiz, hiç şüphesiz, “mümin toplulukların, iradesine” değer verdiğini belirtmek ister. Kaldı ki, Sevgili Peygamberimiz şöyle buyururlar: **“Ümmetimin itilâfı kuvvet, ihtilâfı rahmettir”**... Evet, İslâm’ın “cumhurî” karakterini inkâr etmek mümkün değil...

MİLLÎ İRÂDE VE HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ ÜZERİNE...

Günümüz demokrasilerinde “millî irade” kavramı, çok önemli bir itibara sahip olmakla birlikte, özlenen nizamı gerçekleştirmede yeterli bulunmamaktadır.

Birçok ilim ve fikir adamı, “millî irade” kavramının yanında, gerçek bir demokrasinin, “hukukun üstünlüğü” prensibine de yer vermesi gerektiğini ısrarla belirtmektedirler. Yani “millî ve mahallî halk iradesinin” mutlaka “âlemşûmul hukuk prensiplerine” de uygun olmasını ve onunla çelişmemesi gerektiğini savunuyorlar.

Bir bakıma, “demokratik bir idarenin kurulması” konusunda, karşılaşılan çetin bir çelişki ve çatışmadır bu...

Gerçekten de bir taraftan “hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir” diyeceksiniz, diğer taraftan “hukukun üstünlüğü” kavramı ile bu iradeyi sınırlamaya kalkışacaksınız...

Halk iradesinin veya çoğunluk iradesinin her zaman isabetli, haklı ve âdil olamayacağını iddia edenlerin görüşleri tamamı ile yersiz değildir. Fakat, bunların, üstünlüğünü iddia ettikleri “hukuk”, acaba hangi hukuktur? İşte bu “soru”dur ki, insanları ve grupları çeşitli kamplara ve cephelere bölecek niteliktedir.

Gerçekten de “millî irade” hangi “hukuk” ile sınırlı olacak ve hangi hukukun üstünlüğüne inanılacaktır? Bu soruya, farklı kültürler, farklı medeniyetler, farklı ideolojiler ve farklı dinler ayrı ayrı cevaplar vereceklerdir. Çünkü, henüz, bütün “insanlığın” üzerinde tam bir mutabakata vardığı, benimseyip imân ettiği “âlemşûmul bir hukuk sistemi” yoktur. Gerçi, bu iddia ile ortaya konan ve hattâ birçok milletlerce imzalanmış “metinler” var ise de - görebildiğimiz kadarı ile- her cemiyet, her kültür ve medeniyet, bu “sözleşmeleri” ve “beyannameleri”, kendi mevcut rejimini gizlemek için bir “para- van” olarak kullanmaktadır.

Görünen odur ki, her millet, kendi tarihî tecrübesine dayanarak, kendi kültür ve medeniyetinin değerleri ile “beşerî tecrübeyi” meczederek ve kendi halkının istek ve eğilimlerini nazara alarak “anayasa”sını yapmakta ve yönetim biçimini belirlemektedir. Namuslu hiçbir yönetim, kendi milletine “esir” muamelesi yapamaz, kendi halkının “arzu ve iradesini” inkâr ve ihmâl edemez, kendi milletini “öz yurdunda garip ve parya” statüsüne mâruz

birakamaz; “hukukun üstünlüğü” bahanesi ile yabancı kültür ve medeniyetlere boyun eğdiremez. Hiç şüphemiz yoktur ki, üstünlüğüne inanılan “hukuk”, her şeyden önce, millî vicdanda mâkes bulan hukuk olmalıdır. Milletın istemediğı, ancak küçük ve etkili bir azınlığın baskısı ile “halka empoze edilen” bir hukukun veya hukuk sisteminin üstünlüğü ve “evrenselliğı” asla söz konusu olamaz.

Hayretle seyrediyoruz. Yeryüzünde “demokrasi” adına ne cinayetler işlenmektedir... İbret ve dehşetle görüyoruz ki, bazı zor-balar, bir taraftan “demokrasi”, “millî irade”, “halkın iradesi” ve “hukukun üstünlüğü” teraneleri ile ortalığı velveleye vermekte, diğ er taraftan işine gelmediğı zaman, bunlarla pekâlâ alay edebilmektedir.

Bu oyunu, bizim ülkemizde de oynamak isteyenlerin foyaları artık gün yüzüne çıkmaya başlamış; milletimiz, “kendi iradesinin” değerini kavramış ve bağlanacağı “üstün hukuku” bütün haşmeti ile anlamış bulunmaktadır.

FİKİRLERİN VE KADROLARIN GELİŞME ORTAMI

Görebildiğimiz kadarı ile, tabiatta “fikir üretebilen” yegâne canlı insandır. İnsan, tabiatı icabı, “objeler (eşya) ile yetinmez, onun üstüne sıçrayarak “ideye” (fikre) ulaşır.

İşte, insanı “güçlü” yapan, üstün kültür ve medeniyetler kurmaya götüren bu kaabiliyetidir. Kim ne derse desin, insanı, insan yapan bu özelliğidir.

Birçok sosyologun tespit ettiğı üzere, insan, fert ve cemiyet olarak bir bütündür. Yani, insan ferdi, cemiyet dışında kalmıca gelişemez ve cemiyet, üstün nitelikli şahıs ve kadrolardan mahrum kaldıkça yücelemez. Böylece anlaşılıyor ki, cemiyet, üstün nitelikli şahsiyetlere kaynaklık ederken, yüksek yaradılışlı kişi ve kadrolar da cemiyetin gelişmesini sağlarlar. Fikir hareketlerinin güçlü olduğı ortamlarda, cemiyet ve kişi, işte, birbirlerini böyle bir dinamizm içinde tayin ederler.

Fikirler de “tohumlar” gibidir. Nasıl ki, her tohum, her ortamda ve her iklimde gelişemezse, uygun “ekolojik” şartlara muhtaçsa, fikirlerin filizlenmesi, gelişmesi, meyve vermesi için de müsait bir “içtimâî zemin” esastır. Aksi halde, ne yapılsa yapılsın, başarısızlık mukadderdir.

Bugün, birçok ülkede, millete rağmen, cemiyetin istek ve ihtiyaçlarına rağmen, bazı “radikal kadrolarca” yürütülmek istenen “fikir hareketleri”, gerçekleştirilmek istenen “devrimler”, çeşitli devlet güçleri kullanılarak “halka zorla kabul ettirilmek” istenen programlar vardır ki, yıllar yılı süren baskılara, akıtılan kanlara ve gözyaşlarına rağmen, asla başarılı olamamışlardır.

Tarih, bu gibi “zorba kadroların”, er geç yorgun düşeceklerini, milletin arzu ve iradesinin mutlaka zafere ulaşacağını defaatle haber vermektedir.

Bunun aksine, millî ihtiyaçlara, millî yapıya, halkın özlem ve isteklerine uygun olan “fikirler” ise, hızla taraftar bulur ve “kuvvete” dönüşür. Tıpkı, ortamını bulmuş bir tohum gibi, boy ve meyve verir. “Radikal ve millete yabancılaşmış kadroların” 100-200 yılda ulaşamadıkları zaferler, derme-çatma vâsıta ve imkânlarla elde edilir.

İşte “sır” burada... Bütün büyük “inkılâplar”, bütün büyük “zaferler”, bütün tarih boyunca, kendi cemiyeti ile “bütünleşmiş” bir aydınlar hareketinden ibarettir. Kendi cemiyetinin değerleri ile çatışan ve kendi milletine tepeden bakan, kendi halkını hor ve hakir gören “yabancı hayranı” ve “yabancı programların uygulayıcısı” durumuna düşen kadroların, ellerindeki güç ve imkân ne olursa olsun, asla başarı şansları yoktur.

Bütün bu satırları, son iki ve üç asırdan beri, İslâm Dünyası’nı gütmeye kalkışan ve fakat ona yabancılaşan kadroların durumunu ortaya koymak için yazıyoruz. Dimağında ve vicdanında İslâm’ın imânını taşımayan, Müslüman halkın dertleri ile dertlenmeyen, şu anda “kara ve kızıl emperyalizmin” en acımasız saldırılarına mâruz kalan milyonlarca “mümin kardeşinin” acısını yüreğinde taşımayan, kişi ve kadroların yerini “gerçek idealistler” almadıkça “ayağa kalkmak” mümkün değildir, diyoruz.

“BATILILAR OCAĞI”...

Sizler de okumuşsunuzdur, kısa bir müddet önce, müstafi İzmir Ticaret Odası Başkanı Dündar Soyer, bir basın toplantısı yaparak TOBB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Coşkun’a veryansın etti.

Ona göre, Ali Coşkun, “TOBB’u, Aydınlar Ocağı’nın bir şubesi haline getirmişti. Bir kamu kuruluşu niteliğinde olan Odalar Birliği’nde Türk-İslâm Sentezi savunuluyordu. Bu birliğin, tari-

hinde ilk kez, dua ve ilâhilerle genel kurulunu açmış olması, laik Türkiye Cumhuriyeti ile çelişki değil miydi? Bu çelişki, yasalarımıza göre, suç unsuru taşıyor mu? Ali Coşkun'un bu icraatından rahatsız olan arkadaşları da vardı. Onun için bu birlikten istifa ettiğini, kendisi gibi düşünen ve Türk-İslâm Sentezi'ne karşı çıkan arkadaşları ile birlikte. Aydınlar Ocağı'na alternatif olarak Batılılar Ocağı'nı kuracaklarını" açıklıyordu. Ona göre. Ali Coşkun'un Özel Kalem Müdürü olarak "Resmî tatil Cuma gününe alınsın" diyen birini tâ Viyana'dan getirtmesi, bardağı taşıran son damla olmuştu...

Evet, böylece DüNDAR Soyer ve arkadaşları "Batılılar Ocağı"nı kuracaklardı. Kendileri gibi düşünenleri de bu "Ocak"ta toplanmaya davet ediyorlardı. Ne diyelim? Haydi hayırlısı...

Ancak, bu safhada kendilerini, "Batılılar" konusunda uyarmak ihtiyacını duyduğumu da belirtmek isterim. Beyanatlarımdan, bu "güzide zevatın" (!) Batılıları pek tanımadığı kanaatine vardım. Şöyle ki, şu anda Batı'nın en gözde olan pek çok devleti, "laik" olmayıp "resmî bir dîne" sahiptir. Başta İngiltere olmak üzere, bütün Benelüks ve İskandinav Ülkeleri böyledir ve meselâ Norveç Anayasası'nın 2. maddesi aynen şöyledir: "Devletin resmî dini Evangelical-Lutheran'dır ve gelecekte de öyle kalacaktır".

"Batılılar Ocağı"nı kuracak olan bu "güzide zenginlerimiz", bunu bilerek hareket etmelidirler. Sonra, baltayı taş vurlarsa ayıp olur. Bu değerli kadronun (!) "tereciye tere satmak" durumuna düşmesini istemeyiz.

Bunun yanında önemli bir nokta daha var. Sayın DüNDAR Soyer, "Odalar Birliği'nde, ilk kez, dua ve ilâhilerle genel kurulun açılışını" çok tehlikeli bulmakta ve galiba "irticanın ayak seslerini" duymaktadır. Burası Türkiye, herkes istediğini söyleyebilir. Fakat, aynı DüNDAR Soyer, "Batılılar Ocağı"nı kurduktan sonra, şayet yolu İngiltere'ye düşerse ve o günlerde, bir kral ve kraliçenin kilisede taç giyme veya evlenme merasimi de yapılıyorsa, sakın ağzını açmasın... Hele "İngiltere'de irtica hortladı" gibi bir beyanat vermeye, "Batılıları, Batılı olmaya!" davet etmeye kalkışmasın, sonra Canterbury Başpapazı'nın gazabına uğrayabilir ve AET'ye alınmayabiliriz!

Öte yandan "Resmî tatilin Cuma gününe alınması" ne demek? Batılı bir kafa bunu kabul edebilir mi? Bakın, hiçbir Avrupa ülkesi, "Cuma gününü" resmî tatil kabul etmiş mi? O halde "Batılılar Ocağı", bu konuda asla tâviz vermemeli. dînî niteliği olmayan

Cumartesi ve Pazar tatilini savunmalıdır. Ülkemiz ne arslanlar yetiştiriyor, hayran kalmamak mümkün değil. Gel de iftihar etme!

MARAZİ BİR YAKLAŞIM: “BATILILAŞMA SEVDASI”

Sevgi, karşılıklı ise bir mânâ ifade eder. Tek taraflı sevgiler, umumiyetle hüsrarla biter. Hele, bu tek taraflı sevgiler “marazı” bir biçim alırsa, trajik bir durum hasıl olur.

Psikologlar, tamamı ile vehme dayanan, bu tek taraflı ve ısrarlı sevgileri “aşk paranoyası” olarak isimlendirirler.

Gerçekten de “aşk paranoyakları” vardır. Böyleleri, kendi durumlarını! kritik etmeden, asla karşılık görmedikleri ve göremeyecekleri sevdalara kapılır, “gerçek” veya “hayali” bir süjeye âşık olurlar. Hiçbir zaman karşılık görmedikleri, aksine itilip kovuldukları halde, ısrarla bu “vehmî aşklarını” sürdürürler. Bunlar, ne yapar yapar, gördükleri alçaltıcı muamelelere mazeretler uydurur: “Ne yapmış? Böyle yapmak zorunda idi!” kabilinden sözlerle, kendilerini kandırıp “sevdiklerini temize çıkarmaya” çalışırlar.

Bizde bazılarının, Batı Dünyası’na olan tek taraflı ve ısrarlı sevdasını gördükten sonra, her nedense, aklımıza bunları yazmak geldi.

Tanzimat’tan bu yana “Batılılaşmak sevdası” uğruna verilen akıl almaz tâvizlere rağmen, onlardan asla yüz göremeyişimizi, her fırsatta itilip kakılışımızı düşünün... Onlar, bunları yaparken, bizdeki “Batılılaşma sevdalılarının”, kabahati, hep bizde arayışını hatırlayın. Gerçekten de birçok insanımızda “Batılılaşma kompleksi” marazî bir duruma gelmiş galiba!.. Âdeta, Batı’nın sadizmine tiryaki olmuşuz.

Batılılar, bizim bu durumumuzu, alabildiğine istismar ediyorlar. Neş’elerini tazelemek için, bugüne kadar aldıkları korkunç tâvizler yetmiyormuş gibi, her gün, yeni bir “istek listesi” ile karşımıza çıkıyorlar.

İşte, yepyeni bir örnek! Avrupa Parlamentosu’nun 18 Haziran 1987 günü aldığı “Ermeni Soykırımı” ile ilgili kararını elbette, gazetelerden okumuşsunuzdur. Bu karara göre: “Bugünkü Türk Hükümetleri, her ne kadar bu soykırımdan sorumlu değilse de Türkiye, Ermeni Soykırımı’nı kabul etmelidir. Bu, Türkiye-Avrupa ilişkileri için şarttır. Ayrıca, Türk Hükümeti ile Ermeni Grupları

temsilcileri masaya oturmalıdırlar. Türkiye'nin AET'ye üyeliğinden önce, Ermeni Soykırımı'nı tanınması, Kıbrıs işgaline son vermesi, Kürt gerçeğini kabul etmesi gerekir. Avrupa ülkeleri soykırımın anılma gününü belirlemelidirler. Bu karar, Türkiye AET Ortaklık Konseyi'ne de iletilmelidir”...

Evet, bütün bu hezeyanlar, Avrupa Parlamentosu'nun aldığı karardan bazı pasajlardır ve bu kararlar “Sevr Projesi” hortlatılmıştır. Ne diyorsunuz? Avrupa'nın bu isteklerini, Batılılaşma sevdası uğruna yerine getirelim mi? Yoksa, işi, vatan ve millet bütünlüğümüzden tâviz istemeye kadar vardırıran Avrupalı'ya karşı gerekli tavrımızı alalım mı? Bu Batılılaşma kompleksi, bizi nerelere götürecektir?

Biliyoruz, Avrupa sevdalılarının, bizim, bu soruları sormamıza bile tahammülleri yoktur. Onların dış gıcırıklarını işitir gibi oluyorum.

Bu marazî tiplere âcil şifalar dilemekten başka elden ne gelir.

BİZE HAYAT VEREN TERKİB

Türkiye'nin düşmanları, çok çeşitli tertipler içinde, her türlü bölücülüğü teşvik ederler; birbiri ile çatışan ve boğuşan cepheler oluşturmayı severler.

Nitekim, yakın zamanlara kadar ülkemizde, birbirine “düşman” üç kamp oluşturmak için, ellerinden geleni esirgemediler. Ülkemizde bir “Türkçüler”, bir “İslamcılar” ve bir “Batıcılar” akımı bulunsun ve bunlar, anlaşma ve uzlaşmaları kabil olmayan “üç düşman kardeş” hüviyeti içinde boğuşup dursun istediler.

Böylece, memleketin gerçek evlâtları birbiriyle boğuşturulurken, geri plânda, kara ve kızıl emperyalizmin uşakları, bölücüler, Marksistler ve benzerleri rahatça çalışmak imkânı bulacaklardı. Bu oyunu, uzun bir müddet ustaca oynadılar. Bu ülkenin çocukları, birbirlerini yerken, onlar, büyük mesafeler aldılar. Nihayet gün geldi, ülkeyi, tam uçurumun ağzında iken, zar zor kurtarmak mümkün oldu. Öyle anlaşılıyordu ki, “İmparatorluğumuzu” bu tertip içinde batıranlar, “Türkiyemizi” de böylece çökerteceklerini umuyorlardı. Fakat - Allah'a hamdolsun- oyunları bozuldu.

Şimdi, artık ülkemizde, bu düşman oyunlarını bozan, “Biz, hem Türk'üz, hem Müslüman'ız ve Medenîyiz” diyen yepyeni “aydın kadrolar” oluşmaya başladı. Böylece Türk olmanın Müslüman olmaya, Müslüman olmanın Medenî olmaya engel olamayacağını

ilân ettiler. ve bugün gündemde bulunan ve çağdaş bir hamle ifâde eden “Türk-İslâm Terkibi” doğdu.

Hattâ, buna “doğdu” demek de doğru değildi. Çünkü, bu “muhteşem ve mukaddes terkip”, en az bin yıldan beri mevcut olduğu halde, her nedense, sanki unutulmuştu veya unutturulmuştu da yeniden keşfediliyordu. Yani, milletimiz, yeni baştan “kendini buluyor”, “kendine dönüyor” ve beklenen rönesansına yöneliyordu. Sevgili Karahan hükümdarı Abdülkerim Satuk Buğra Han’la başlayan, Selçuklular ile devam eden, muhteşem Osmanlı kültür ve medeniyetine ruh ve hayat veren, mukaddes İstiklâl Savaşımızı başarıya ulaştıran Türk-İslâm Terkibi, yepyeni bir şuur halinde ve yeniden Türk çocuğunun gönlünde filizlenip boy atıyordu. Artık ateistlerin, Marksistlerin, bölücülerin, iç ve dış düşmanların çırpınışları boşuna idi. Hiç kimsenin gücü, bu “terkibi” dağıtmaya, bir-biriyle kucaklaşan kadroları birbirine düşman etmeye yetmeyecekti. Şimdilik, bu güzide kadrolara tavsiyemiz şudur: “Kelimeler üzerinde fazla durmayınız. Onların ifâde ettiği mânâlara ve yöneldiği hedeflere önem veriniz. Bütün mesele, cemiyetimizi, kendi orijinal yapısı içinde, İslâm’ın imân ve ahlâkı ile yoğurarak, yeniden tarihî misyonu içinde yüceltmektir. Buna ister ‘sentez’, ister ‘terkip’ ister ‘ülkü’ deyin ne fark eder?”.

Bir dâvanın gücü, biraz da düşmanlarının ortaya koydukları endişe, telâş ve korkudan anlaşılır. Dikkat edin, kara ve kızıl emperyalizme uşaklık eden çevreler, Türk-İslâm Terkibi (sentezi) kavramından çok rahatsız olmaktadırlar. O halde, yalpalamadan yola devam...

“VAKIA” VE “İDEAL” OLARAK TÜRK-İSLÂM TERKİBİ

Her medeniyet, başlı başına bir “terkip” ifâde eder. “Batı Medeniyeti”, Greko-Lâtin kültürü ile Hristiyan imân ve ahlâkının bir terkibi üzerine kuruludur. Ayrıca, bu “medeniyet camiası” içinde, tek tek her milletin, kendi özel yapısına uygun ayrı birer “medeniyet”i de var...

Tıpkı bunun gibi, bizim medeniyetimiz de Türk, Arap, Fars kültürleri ile İslâm imân ve ahlâkının bir terkibi üzerine kuruludur. Hiç şüphesiz, bu medeniyet camiası içinde, her milletin, kendi yapısına uygun orijinal birer görünüşü vardır. Bu medeniyetleri şöylece isimlendirmek mümkündür; Türk-İslâm Medeniyeti, Fars-

İslâm Medeniyeti. Yani, hepimiz “İslâm Medeniyeti” camiası içinde bulunmakla birlikte, her birimizin kendimize mahsus, kendi tarihimizden, kendi coğrafyamızdan, kendi tecrübelerimizden, kendi kültürümüzden, kendi özlem ve isteklerimizden kaynaklanan ve İslâm’ın imân ve ahlâkına aykırı düşmeyen ve fakat bizi, diğer milletlerden ayıran müstakil bir medeniyetimiz de vardır. İşte bunun adı “Türk-İslâm Medeniyeti”dir ve bizi, biz yapan bu “terkip”tir. Bu terkip, inkâr ve ihmâl edilmesi mümkün olmayan bir vakiadır.

Evet, “Türk-İslâm Terkibi”, inkâr ve ihmâl edilmesi mümkün olmayan bir “içtimaî vakıa”dır. Beşikten mezara kadar, her Türk ferdi, bu terkinin içinde bulur kendini. Biz doğduğumuzda, bu terkihi hazır bulduk ve “içtimaî bir veraset” halinde devraldık. Bizi, bu mukaddes terkipten uzaklaştırma gayret ve tertiplerine rağmen, bu “emâneti” koruyarak bugünlere getirdik. Şimdi, rahatça ve şuurla idrak ediyoruz ki, bizim varlığımız, bu “terkinin korunmasına ve geliştirilmesine” bağlıdır.

Öyle anlaşıyor ki. Türk-İslâm Terkibi, bizim için, sadece bir “içtimaî vakıa” ve bir “millî emânet” değildir; bunun ötesinde, geleceğimizi teminat altına alan bir “ülkü”dür de... Milletlerarası temasların bu kadar arttığı, kültür emperyalizminin, gelişmemiş milletleri bu kadar harap ve bîtap düşürdüğü günümüzde, kendi “hüviyetimizi koruyarak” gelecek zamanlara doğru hamle yapmamız ancak böylece mümkün olacaktır. Bütün mesele, zamanın dinamizmi içinde, mesafe alırken, “kendini koruma” ve “kendini geliştirme” vetireleri arasında, ahenkli bir denge kurabilmekte; gelecek çağları, hem Türk, hem Müslüman olarak idrak edebilmekte... Yani, “yabancılaşmadan çağdaşlaşma”...

Hayret ediyorum, bu kadar haklı, bu kadar masum ve bu kadar gerçekçi bir “dâva” karşısında bazı çevreler neden, niçin ve nasıl “menfi” tavır alabiliyorlar ve “Biz, Türk-İslâm Sentezine karşıyız!” diyebiliyorlar? Yoksa, biz, onlara meselelerimizi, hakkı ile anlatamıyor muyuz? Yahut onları, “menfi tavır” almaya götüren bilmediğimiz sebepler mi var? Yoksa bunlar “ferdî hayat” ile “içtimaî hayat” arasındaki farkları mı idrak edemiyorlar?

Sonuç olarak belirtelim ki, Türk Milleti’nin varlığına saygı duyan herkes, onun bağlı olduğu millî ve manevî değerlere de saygılı olmak zorundadır.

KAVGALAR VE TAVIRLAR

İnsanoğlu için, “barış” kadar, “kavga” da bir realite... Filozoflar, ilim ve siyaset adamları, bu “kavga’nın mahiyeti ve sebepleri üzerinde epey kafa yormuşlar, farklı görüş ve teoriler geliştirmişlerdir. Hattâ denebilir ki, insanlar “kavganın sebep ve mahiyeti” etrafında düşünmeyi bile bir kavga konusu yapmışlar.

Bazılarına göre “kavga”, bütün tarih boyunca “fert ile cemiyet” arasında... Onlara göre, fert, cemiyetten daha fazla “serbestî” isterken, cemiyet, mümkün merteye ferdin bu iradesini dizginlemeye çalışmaktadır. Nitekim, günümüzün “bireyci ve toplumcu akımları”, bu tarihî çatışmanın zamanımıza uzanan meyveleridir.

Bazı fikir adamlarına göre, esas çatışma “nesiller arasında” cereyan etmektedir. “Genç nesiller”, kendinden önce yaşayan nesillerin tecrübelerinden yararlanmakla birlikte, daha çok ileriye dönük bir “kritikçi” tavrı içinde hareket ederler. Bu durum, cemiyette “ileri-geri kavgasına” dönüşebilir ve nitekim dönüşmektedir de...

Pek çok fikir adamına göre, “Tarih, milletlerarası mücadelelerden ibarettir”. Tarihin objektif bir kritiği apaçık gösterecektir ki, bütün zaman ve mekânlarda birbiri ile boğuşanlar kavimler ve milletlerdir. Böyle düşünen fikir adamlarına göre, bütün içtimâî çatışmaların temelinde, farklı milletlere ait “menfaat hesapları” vardır. Milletler, birbirlerine karşı açık ve gizli birçok tertibin ve oyunun içindedirler. Milletlerarası ittifaklar, ortaklıklar ve anlaşmalar bile bu karmaşık savaşın bir parçasını ifâde eder.

Bazı fikir ve siyaset adamlarına ve özellikle Marksistlere göre, “Tarih, sınıflar arası çatışmalardan ibarettir”. Onlara göre, bütün tarih boyunca “ezenler ile ezilenler arasında” açık ve gizli bir mücadele vardır; “efendi ile köle”, “derebeyi ile serf”, “patron ile işçi” bu minval üzere boğuşup durmaktadırlar ve esas kavga bundan ibarettir. Dünyadaki bütün mücadeleleri bu mantık içinde ele alıp yorumlamak gerekir.

Bilhassa İslâm Dünyası’nda boy veren bir anlayışa göre de “Tarih, hak ve bâtılın kavgasından ibarettir”. Bu anlayışa göre, bütün beşer tarihi boyunca “güzel ile çirkin”, “iyi ile kötü”, “doğru ile yanlış”, kısacası “hak ile bâtıl” boğuşup durmuşlardır ve mukaddes Kitabımız’ın haber verdiği üzere “Hak gelince de bâtıl zail

olmuştur.” Evet, kavganın mahiyeti etrafında, insanoglundun ortaya koyduğu tavırlar ve yaptığı açıklamalar, böylece özetlenebilir. Bütün bunlar ispat etmektedir ki, beşerî macera, çok yönlü ve çok biçimli bir kavganın içinde gelişip durmaktadır.

“Kavgayı bir tek faktöre bağlamak” bazen işe yaramayabilir. İçti-maî olayları objektif bir yoruma tâbi tutmak isteyen kişi ve çevrelerin meseleye geniş bir perspektiften bakmaları zarurîdir. İlimde, inatlaşmalara, acele ve peşin hükümlere yer yoktur.

SAVAŞ VE BARIŞ ÜSTÜNE

Savaş ve kavga kelimeleri, umumiyetle insanlara sevimsiz görünür. Oysa, savaş vardır ki “zulümdür ve cinâyettir” ve yine savaş vardır ki, “haklıdır ve kahramanlıktır”. Gerçekten de tarihte, hem “lanetlenecek”, hem de “övülecek” savaşlar vardır.

Bu noktada belirtelim ki, tıpkı savaş gibi “barış”ında ‘şerefli’ ve “şerefsizi” vardır. Zâlimi haklı, mazlumu haksız ilân eden, bâtılı yüceltip hakkı alçaltmaya çalışan bir “barışa” (!) şerefli sıfatını yakıştırabilir misiniz?

Böyle olunca, bana, sırf “barış” kelimesinin doğurduğu sem-patiye binaen “iyi”, savaş ise, sırf bu kelimenin meydana getirdiği imajlar dolayısıyla, “kötü” olamaz. Bu sebepten olacak, Türk-İslam kültür ve medeniyetinde, “şerefli barışlar” kadar “şerefli savaşlar” da takdir edilir.

İslâm’da “cihad”, şerefli bir savaştır. Çünkü cihad, zaruret halinde, Allah için, Hak Yolda, her türlü zulmü ve haksızlığı ortadan kaldırmak, insanlığın şerefini yüceltmek maksadı ile her türlü “sahte mabudu” yıkmak, insanlığı “tevhid şuuru” içinde kardeşliğe ve dayanışmaya davet etmek, beşeriyete mutluluk yollarını açmak için yapılır.

Yüce dînimiz, mü’minlerin; “düşmanların” ve onlara hizmet eden “şer kuvvetlerin” baskı ve zulmü altında, zillet ve meskenet içinde yaşamasını asla uygun görmez. İstiklâl, İslâm’ın şânındandır. Bu sebepten olacak, İslâm’da cihad emredilmiştir. İşte, bu konuda birkaç âyet meali:

“Size savaş açanlarla, Allah yolunda, siz de dövüşün, aşırı git-meyin. Şüphesiz ki, Allah, aşırı gidenleri sevmez. Düşmanları, nerede yakalarsanız yok edin. Onları, sizi çıkardıkları yerden

çıkarın... Fitne kalmayınca, dîn de yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse, artık zâlimlerden başkasına hiçbir husûmet yoktur". (el-Bakara/190-193).

Emperyalistler ve onların uşaklığını yapan çevreler, İslâm'ın "cihad emrinden" hiç mi, hiç hoşlanmazlar. İslâm'ın müminlere telkin ettiği bu "istiklâl şuurundan" çok rahatsız olurlar.

Ne gariptir ki, son üç asırdan beri, İslâm Dünyası'na gullanan emperyalizm, milyonlarca Müslüman'ı esir alırken ve sömürge yaparken hep "barış ve insanlık türküleri" söyledi. en kanlı ve en zorba savaşlar hazırlayarak diz çöktürdüğü müminlere, nice "şerefsiz barışlar" imzalattı. Şerefsiz barış konferansları tertip ederek, Müslüman ahalinin elinden kaptığı yağlı lokmalara kondu. Bizim öz kültür ve medeniyetimizi, bizzat kendi ellerimizle tahrip ettirmek için bin bir tuzak hazırladı.

Şimdi, rahatça anlıyoruz ki, "barış" kelimesi, mazlumların, mağdurların ve mahkûmların dilinde "samimî bir çılgıktır" da, zâlimlerin, gaddarların ve mütehakkimlerin dilinde bir "riya ve uyutmaca" ifadesidir.

Kendileri en korkunç silâhlara ve kahredici imkânlarla sahip oldukları halde, biz Müslümanları, bunlardan mahrum bırakmak isteyenlerin barış çağrılarında, sahiden samimiyet var mıdır?

EMPERYALİZMİN KORKUSU VE İSLÂM

Batılı emperyalistler, İslâmî uyanış ve diriliş hareketlerini komünizmden daha büyük bir tehlike olarak görürler.

Çeşitli vesilelerle gördük ki, demokrasinin kalesi olduğu iddia edilen Avrupa Parlâmentosu'ndaki bazı "demokrat dostlarımız" (!) sık sık Türkiye'mizi gündeme getirerek; "Ülkenizde neden komünist partisi yok?" diye sormakla yetinmemekte, ülkemizdeki "İslâmî gelişmelerle ilgili kaygılarını" da dile getirmektedirler. Yani onlara göre, Türkiye'de "komünist partisinin bulunmayışı" büyük bir kusurdur ve hele "İslâmî gelişmelerin müsamaha ile karşılanması" çok büyük bir tehlikedir.

Öte yandan bizim "sömürge aydınları" da, tıpkı "Batılı efendiler" gibi düşünmektedirler. Nitekim onlar da ülkemizde komünist ve Marksist partilerin kurulması gerektiğini savunurlarken, Türk-İslâm kültür ve medeniyetini koruyucu, geliştirici ve diriltici bütün

hareket ve hamleleri, şiddetle önlemeye çalışırlar. Liberal geçinen ve her türlü fikre açık olduğunu söyleyen kişi ve çevrelerin İslâm karşısındaki bu müsamaha-sız tavrına şaşmamak mümkün değildir. Bunlardan bazılarının şöyle konuştuğunu hayretle işitmişizdir. “Ben, Marksistler ve komünistler dâhil, herkese ve her fikre, parti kurma özgürlüğünün tanınmasını isterim. Ancak, korkum şudur ki, İslamcılar ve Şeriatçılar da bu hakkı isteyebilirler!..”

Bu konuda, “İnsan haklarını savunduğunu” söyleyen “Dünya hukukçularının” ve “Milletlerarası hukuk teşkilâtlarının” çok garip tavırlar aldığına şahit oluyoruz. Bunlar, her nedense, ülkemizdeki, Marksist, komünist ve bölücü tutuklu ve mahkûmların dert ve meseleleri ile ilgilenir, onları, öz kardeşleri gibi savunurlar, gerekirse dünyayı ayağa kaldırırlar. Fakat, aynı çevreler, “milliyetçi” ve “mukaddesatçı” kişi ve grupların çığlıklarını işitmezlikten, ıstıraplarını duymazlıktan ve meselelerini dile getirmekten ısrarla ve dikkatle kaçınırlar.

Görünen odur ki, her rengi ile emperyalizm, İslâm Dünyası’nı, daimî bir sömürge sahası ve ham madde pazarı durumunda tutmak için, elinden geleni esirgememekte, bu dünyayı, ya “doğrudan doğruya” veya kendi yetiştirmesi “sömürge aydınları” eliyle yiyip tüketmek azmindedir. Bunu temin etmek için de her türlü “millî” ve “İslâmî” uyanışı, daha doğmadan boğmak istemektedir.

Batı Dünyası, iki asırdan beri, Türk ve İslâm Dünyası üzerinde “kara emperyalizmini” sürdürmektedir. Bunun için ne mümkünse yapmaktadır. Şayet her şeye rağmen, “millî ve İslâmî” uyanış hareketlerini, kendisi durduramıyor ve susturamıyorsa, bu sefer işi “kızıl emperyalizme” havale etmekte, Müslüman milletleri, (Afganistan misâli) “kızıl canavarın pençesine” teslim ederek ezilmesine seyirci kalmaktadır.

Müslüman aydınlar, karşı karşıya bulundukları tehditlerin ve tehlikelerin farkında mıdır?

KORKU AHLÂKİ VE İSLÂM’IN KILICI

Prof. Hilmi Ziya Ülken, “Aşk Ahlâkı” adını verdiği kitabında, haklı olarak “ahlâkın kademeli” olduğunu savunur. Ona göre, kişiyi “ahlâklı olmaya zorlayan” pek çok motif vardır. Dolayısı ile “ahlâkı”, kendini meydana getiren “motife” göre isimlendirmek mümkündür. “Korku ahlâkı”, “Ümit ve menfaat ahlâkı”, “Gurur ahlâkı” ve “Aşk

ahlâkı” gibi... Üzülerek belirtelim ki, hemen daima, insanların büyük bir çoğunluğu için ahlâk, korku motifi üzerine kuruludur. Yani, insanların büyük bir çoğunluğu, korku belâsına ahlâklı davranmak zorundadır. Bu, dün de böyleydi, bugün de böyledir, yarın da böyle olacaktır. Bir an için, cemiyetten “kanun hâkimiyetini”, polis, jandarma ve savcı korkusunu kaldırmız, pek az istisnası ile insanların ne hale geldiğini göreceksiniz. Pek çok yazar ve mütefekkirin de belirttiği üzere, maalesef, insanların büyük çoğunluğu “kuvvete tapınmakta”dır. İnsanoğlu, kendi ihtiraslarını, iştiha ve karpislerini önleyecek karşı bir “kuvvet” göremediği zaman çok şırmarmaktadır ve olmadık fenalıklar yapabilmektedir.

Gerçekten de cemiyette düzen ve denge sağlamak için, mutlaka, ferdî ve zümrevî canavarlıklara karşı caydırıcı ve korkutucu kuvvetlere ihtiyaç vardır. Bu gerçeği görmezlikten gelerek hülyâcî bir romantizm içinde “ceza müessesesine” karşı çıkmak akıl kârı değildir. Çünkü “sevgiye” dayalı bir ahlâk “ideal” ise, maalesef “korkuya” dayalı bir ahlâk “reel”dir.

Bugünün pek medenî geçinen cemiyetleri, kanunlara rağmen, polis, jandarma ve savcılara rağmen nice canavarlıklara sahne olmaktadır.

Ölüm cezalarına rağmen, ölüm makinesi gibi çalışan kişiler, çeteler ve “örgütler” var... Bu durumda, halkın can, mal ve ırzını bu çevrelerin tecâvüzünden koruyacak “korkutucu, caydırıcı ve cezalandırıcı bir kuvvete” elbette ihtiyaç vardır. Yani, cemiyette, bir “devlet otoritesi” ve bir “ceza müessesesi” mevcut olacaktır.

“Korkuya dayalı bir ahlâk olmaz” diyenler, realist kimseler değildir. Aksine, büyük çoğunluğu ile insanlar “korku ahlâkına” bağlıdırlar. İster “maddî”, İster “manevî” olsun, korku motifi, cemiyette düzen ve denge kurmada, rol oynayan önemli bir psikolojik faktördür. Üstelik, bu motiften yararlanmayan bir tek cemiyet, bir tek dîn ve bir tek ideoloji gösteremezsiniz. Herkes sureta, sevgiden, aşktan ve yüce maksatlardan söz ederek ahlâka ulaşacağını söylerse de gerçekte, ihtiyaç duyulduğu anda, hepsi de “korku ve şiddet motifinden” medet ummuşlardır.

İslâm’ın bir şiddet ve korku dîni olduğunu söyleyen Hristiyanlar, Haçlı Seferleri ile, Cihan Savaşları ile, kanlı ihtilâller ile isim yaptıklarını nasıl gizleyecekler?

İslâm’a “şiddet dîni” diyen komünistler, Lenin’in, Stalin’in ve Mao’nun milyonlarca insanı nasıl kahrettiklerini ne çabuk unut-

tular? Kaldı ki, İslâm'ın bir tabip neşterine benzeyen kılıcını, kara ve kızıl emperyalizmin öldürücü hançerine benzetmek de mümkün değil...

İSLÂM DÜNYASI NASIL AYAĞA KALKAR?

Milletlerin, çok yönlü programlarla “kalkınma savaşı” verdikleri, geceyi gündüzlerine katarak ölesiye çalıştıkları günümüzde, acaba Türk ve İslâm Dünyası'nın durumu nedir ve ne yapmalıdır?

Evet, aldığımız yüzlerce okuyucu mektubu, bu ve buna benzer sorular ile dolu...

Hemen belirtelim ki, okuyucularımızın büyük bir çoğunluğu, haklı olarak Türk ve İslâm Âlemi'nin durumunu ve içine düştüğü zilleti beğenmemekte, yeryüzünde ıstırap çeken, “Esir Türklüğün” ve tam veya yarı sömürge hayatı yaşayan “İslâm Ümmetinin” acılarını dile getirmektedir ve çıkış kapısı aramaktadır.

Bu arada, bize “yol gösteren” aziz okuyucuların yanında, bizim bu konuda ne düşündüğümüzü soranlar da var.. O halde, bu konudaki düşüncelerimizi özetleyelim:

Bana göre, bu konuda, çok gerekli olan ilk adım atılmıştır. Yani, Türk ve İslâm Âlemi, büyük bir ıstırapla da olsa “geri kalmışlığın”, “esaretinin”, “zillet ve meskenet içinde bulunduğu” şuuruna varmıştır ve bu idrak gittikçe büyümektedir. Bu önemli bir adımdır.

Halktan başlayarak aydınlara da sirayet eden bu idrak, Türk ve İslâm Dünyası'nda “yeni bir uyanışın”, “yeni bir dirilişin” ve “yepyeni hamlelerin” kaynağı olabilir. Müslümanların ister içten, ister dıştan gelsin, her türlü haksızlığa ve adaletsizliğe karşı direnmeye başlaması, yabancı kültürlerin baskısından rahatsızlık duyması, “geri kalmışlıktan” utanır hale gelmesi, kendini dünü ve bugünü ile kritik etmeye çalışması, kendi içtimâî ve siyasî sistemini, bizzat kendi tecrübelerinden süzülen “bir terkip” içinde araması, yine bizzat kendi gücü ile ayağa kalkmaya karar vermesi çok önemli bir merhaledir. Bazı psikologlara göre, “ezilmişlik duygusu”, insanları, “acz duyguları” içinde miskinleştirebileceği gibi, onları “isyan duyguları” içinde ayağa da kaldıracaktır. Temennimiz, İslâm Âleminde, bu ikinci ihtimâlin doğmasıdır ve görünen de budur.

Yine bana göre, İslâm Dünyası, ikinci “iş” olarak çok güçlü bir “ilmî ve teknolojik hamleye” ve bu hamleyi besleyen “gerçekçi ve

uygulamaya ağırlık veren” bir tâlim ve terbiyeye muhtaçtır. İnsanoğlunun son yarım asır içinde fizikte, matematikte, biyolojide, kimyada ve biyo-kimyada büyük işler başardığını, bu konuda, bilhassa Japonlar’ın korkunç adımlar attığını görüyoruz. Evet, Türk ve İslâm Dünyası, ilmî ve teknolojik araştırmalara, daha çok zaman, daha çok para ve daha çok eleman vermelidir. Eğitim sistemimiz A’dan Z’ye kadar yenibaştan sistemleştirilmeli ve bilhassa üniversitelerimiz fonksiyonel hale getirilmelidir.

Asla ihmâl edemeyeceğimiz üçüncü noktaya gelince: Bu, her türlü faaliyetimizde ve bilhassa tâlim ve terbiyemizde “millî mirasımız” ve “İslâm kültür ve medeniyetinin değerleri” ham madde olarak alınmalı ve istenmelidir.

“ESKİ YAZI” MESELESİ VE İRTİCA

Israrla ve asla bıkmadan tekrarlayalım ki, bütün canlılar, “tabiat” ile yetindikleri halde, sadece insandır ki, “tabiat” ile yetinmemekte ve onun üzerinde, bir de “kültür çevresi” oluşturmaktadır.

Evet, sadece insan, “tabiattan kültür sıçrayabilmekte” ve bu suretle geliştirdiği ve sahip olduğu “içtimaî değerleri”, biriktirip kendinden sonraki nesillere aktararak güçlenmektedir.

İşte, insanı, “insan yapan” bu müstesna özelliğidir. Şayet, insanlar da diğer canlılar gibi, tabiat ile yetinip “kültüre” ulaşmasalardı ve bu suretle elde ettikleri değerleri biriktirip gelecek nesillere aktarmasalardı, asla gelişemezlerdi.

İnsanoğlu, ya bizzat geliştirdiği veya içtimaî temaslarla kazandığı “kültür değerlerini”, gelecek nesillere “söz” ve “yazı” ile intikal ettirir. Yani, “içtimaî verasetin” intikalinde elimizde bu iki vâsıta vardır. Bunlar, milletlerin hayatında, nesilleri birbiri ile irtibatlandıran ve kaynaştıran “iki baz” gibidir. Çünkü, “genç nesiller”, atalarının tecrübelerine, ancak bu iki vâsıta ile ulaşabilirler. Bunlar olmazsa ve yetersiz kalırsa, “nesiller arası etkileşim” başarılı olamaz. Bu sebepten olacak, milletler, “dil ve yazı” konusunda yürütülen politikalarla çok yakından ilgilenir ve bu konuda büyük bir hasasiyet gösterirler.

Konu, bizim milletimiz açısından daha da önemli gözükmektedir. Çünkü, biz, millet olarak, bütün tarihimiz boyunca, birkaç defa “harf inkılâbı” yapmışız. Göktürkler Dönemi’nde

“Orhun Alfabetini” kullanan ve tecrübelerini bu harflere emânet eden Türk Milleti, daha sonra Budizm’in etkisinde kalarak “Uygur Alfabetini” kullanmış, en az iki asır boyunca, bu harfler ile okumuş-yazmıştır. Daha sonra 10. asırdan itibaren büyük kitleler halinde İslâm’la şereflenen milletimiz, tam 1000 (bin) yıl, “İslâm Alfabetini” kullanmış, aşağı-yukarı bütün Karahanlı, Selçuklu ve Osmanlı âlim ve mütefekkirleri, bu harflerle eser vermiş; bütün mektep ve medreselerimiz, bu harflerle eğitim ve öğretim yapmışlardır. Daha sonra, “Laik Türkiye Cumhuriyeti” kurulunca, Avrupa Medeniyeti ile bütünleşmek arzu ve emeli ile ilhamını “Latince”den alan “Yeni Türk Alfabeti” geliştirilmiş ve aşağı-yukarı 60 (altmış) yıldır, bu yazı ile kitaplar yazılmış, eğitim ve Öğretim yapılmıştır.

Yani, yanılmıyorsak, milletimiz, bütün tarihi boyunca “dört çeşit” alfabe kullanmıştır; koskoca kültür ve medeniyetini bu harfler ile yoğurarak günümüze ulaştırmıştır. Şimdi, problem şudur: Genç Türk çocukları, kendi kültürünün ve medeniyetinin kaynaklarına inmek, şanlı tarihini, ecdat mirasını öğrenmek, bizzat araştırmak ve geliştirmek için, kendi okulunda “Eski Metinleri İnceleme Dersi” adı altında, muhtaç olduğu formasyona ulaştırılmalı mıdır, ulaştırılmamalı mıdır? Öte yandan, böyle bir çabayı karalamak için, “irtica” yaygarası ile ortaya çıkmak uygun mudur, değil midir?

Ne garip şey, hiç ilimden korkulur mu?

TARİHÎ ALFABELERİMİZ VE İLMÎ ARAŞTIRMALAR

Her nedense, biz Türkler, kendimizi “tanımak” ve “tanıtmak” konusunda pek ihmalkâriz. Üzülererek belirtelim ki, “Türkoloji” sahasında bile yabancılar, bizden daha gayretli olmuşlardır.

Düşünün, kültür ve medeniyetimizin “ilk yazılı metinleri” olan ve bize çeşitli açılardan ışık tutan “Orhun Âbideleri” bile yabancılar- ca keşfedilmiş, okunmuş ve dünyaya sunulmuştur.

XIII. asırda yaşayan Arap tarihçi Cüveynî, “Tarih-i Cihangüşa” adlı eserinde bu kitabelerden söz ederken **biz** uyuyorduk. Yine, Çin kaynakları ısrarla bu âbideleri gündeme getirirken, biz ilgisiz kalıyorduk.

Avrupalı, bu âbidelerden ancak XVIII. asırda haberdâr olabilmıştır. Şöyle ki, 1709’da Poitova Savaşı’nda Ruslara esir düşen, İsviçreli subay Strahlanberg, 13 yıl süren Sibirya hayatında, bu böl-

geleri de dolaşmış ve 1730'da vatanına döndüğünde müşahedelerini yayınlamıştır. Bu yayınlar Avrupalılar'ın dikkatini çekmiş, bunun üzerine, 1890 yılında Heikel'in başkanlığında bir Fin, 1891 yılında da W. Radloff'un başkanlığında bir Rus ilim heyeti, kitabelerin bulunduğu mahallere gönderilmiştir. Her iki heyet, âbideleri tetkik edip fotoğraflarını Avrupa ilim merkezlerine dağıtmışlardır. Bunu takiben 1893 yılında Danimarkalı bilgin V. Thomsen, "Orhun Yazısını" çözmeyi başarmıştır. Ancak, bundan sonradır ki, çok şükür bir Türk (Talat Tekin adındaki bir Türk bilgini), Amerika'da (Türkiye'de olsa idi gerici-faşist olarak lekelenebilirdi) Orhun Türkçesi'nin bir "gramerini" ve "kitabelerinin bir neşrini" yapabilmıştır.

Görülüyor ki, yabancı araştırmacılar olmasa idi, bugün biz, tarihimiz, dilimiz, edebiyatımız, kültür ve medeniyetimiz için büyük bir hazine durumunda olan bu âbidelerden, bu âbidelerin ihtiva ettiği hayatî bilgilerden, Orhun Alfabeti'nden ve Göktürk Türkçesi'nden mahrum kalacaktık. Oysa, bu konuları araştırmak, bulmak ve yaymak- herkesten önce- bize düşen bir işti.

Şimdi, aşağı-yukarı, bin yıllık tarihimiz, kitaplığımız ve arşivimiz için durum aynıdır. Gidiniz, bizzat kendi gözlerinizle görünüz. Şu anda, bizim "eski" dediğimiz tarihî arşivimizde ve kitaplığımızda, bizden daha çok, genç İngiliz, Alman, Macar, Rus, Yunan ve Yahudi araştırmacılar büyük bir hırsla çalışmaktadırlar. Oysa, herkesten önce, bizim genç üniversitelerimiz ve ilim adamlarımız, buralara inmek, bu kaynakları araştırmak, kendi gerçeğimizi ortaya koymak, yabancı ve yalancı iddialara cevap vermek zorunda değil mi?

Bunun için diyoruz ki, Türk çocukları, kültür ve medeniyetimizdeki ağırlıklarına göre, "Tarihi Alfabelerimizi" hiç olmazsa liselerden başlayarak öğrenmelidirler. Bu dersin adı "Eski Metinleri İnceleme Dersi" olmalı ve üniversitelerimizde de devam etmelidir. Konu, sadece, bir edebiyat meselesi değildir. Arşivlerimiz ve kitaplıklarımız, bütün disiplinler açısından incelenmelidir. Tıp, hukuk, fen, edebiyat, matematik vs. açısından ecdat tecrübesi değerlendirilmelidir.

Böyle ilmî bir çalışmanın asla "irtica" ile ilgisi yoktur ve meselelerin "harf inkılâbını" tehlikeye sokan bir yönü olamaz. Bunlar, hep vehim ve kıskırtmadır.

Dün, "istemezük!" tavrı ile her türlü gelişmenin karşısına çıkan "yobaz"ın yerini, bugün, benzer tavırlar içinde taklit eden "devrimbazların" almasına fırsat vermeyelim.

DURUM MUHAKEMESİ İHTİYACI

Gerçekten de tam bir “durum muhakemesi” yapmak zamanıdır. Devletçe ve milletçe, karşı karşıya bulunduğumuz tehlikeleri, iç ve dış düşmanlarımızın tertip ve hilelerini, vatanımız etrafında oynanan oyunları, kültür ve medeniyetimize yönelik ihanetleri bir bir tanımak, ortaya koymak, imkân ve şartlarımızı objektif olarak değerlendirmek, meselelerimizi “çok yönlü” bir kritiğe tâbi tutarak “kısa” ve “uzun vadeli” hâl çarelerini bulmak ve gerçekçi bir plânla- ma ile yürütmek zorundayız.

Hiç şüphesiz, bu yapılmaktadır. Çünkü, devletimizin içinde, bu işi yapmak ve yürütmekle görevli birçok müessese ve birim vardır. Devletimiz, güvenliğini sağlamak için binlerce “eleman” yetiştirmiş, kadrolaşmış ve hizmet sahasına sokmuştur.

Bunların görevlerini, ne ölçüde basan ile yürüttükleri hususu, ayrı bir konu olup, elbette ilgililerce değerlendirilmektedir. Bütün bunların şuurundayız.

Bununla birlikte, bir yazar olarak, bu konularda, bize düşen görev ve sorumluluklar da var. Hiç şüphesiz, herkes gibi, biz de “karınca kararınca”, millî problemlerimizle ilgili olarak düşünce ve tekliflerimizi, saminiyetle ortaya koymalıyız. Gerçekten de her türlü “peşin” ve “acele hüküm”den uzak olarak, yapılacak böyle bir hizmet, pekâlâ faydalı olabilir.

Her şeyden önce, ülkemizin, içinde bulunduğu coğrafyanın jeopolitik ve stratejik önemini çok iyi kavramak gerekir. Kanaatimce, bu husus, en ciddi şekilde ele alınmış ve İncelenmiştir. Yani, bu konuda fazla kalem oynatmaya gerek yoktur.

Ancak, şu kadarını asla unutmamak gerekir ki, üç kıt’anın düğümlendiği, bütün tarihi boyunca, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri itibarı ile hemen herkesin iştihası çeken, dünyanın en önemli liman, körfez, boğaz, kanal ve geçitlerine sahip olup, Orta-Doğu’nun en hassas noktasında bulunan Türkiye’miz, kolay kolay rahat yüzü görmeyecektir ve nitekim, bugüne kadar da görmemiştir. Yani çok netameli bir bölgede yaşıyoruz.

Aşağı yukarı bin yıldır bu bölgede bulunuyoruz ve bu süre içinde hiç durmadan savaşmak zorunda kalmışız. Durum günümüzde de aynıdır. Dört bir yandan düşmanlarla çevriliyiz. İkili, üçlü anlaş-

malarla ve daha geniş ittifaklarla kendimizi emniyete almak gayretlerimize rağmen, hâdiseler göstermektedir ki, yapayalnız ve kendi gücümüzle ayakta durmak zorundayız.

Bütün tarihimiz boyunca olduğu gibi, günümüzde de “güçlü bir ordu” beslemek ve çağdaş silâhlarla donatmak zorundayız. Bu zaruret, bizi milletçe büyük fedakârlıklara mecbur kılmakta, bir bakıma kalkınmamız için bir handicap teşkil etmektedir. Ama, başka da çaremiz yoktur. Bunun yanında, esefle belirtelim ki, henüz kendi silâhlarımızı - arzu ettiğimiz ölçüde- kendimiz yapamamakta, bu konuda çok defa, büyük nispette, yabancılara muhtaç bulunmaktayız. Bu bağımlılığımız, zaman zaman üzücü durumların doğmasına sebep olmakta, milletçe, bu meseleyi de kökten hâletmek zarureti gündeme getirmektedir. Bunun için de “iktisadî güç” gereklidir. Oysa, bu konuda da çetin problemlerimiz var. Ama istesinden gelinmeyecek şeyler değil...

DURUM MUHAKEMESİ: ÜLKEMİZDEKİ GELİŞMELER

Kim ne derse desin, ülkemiz, çok hızlı bir “iktisadî kalkınma” içindedir. Vatanın dört bir yanı şantiye haline gelmiş olup, kalkınma hamlesini tamamlamak için milletçe çırpınmaktayız. Pek çok ıstırap verici problemimiz bulunmasına rağmen, zaman lehimize işlemektedir. Hiç şüphe etmiyoruz ki, ülkemiz, bu gelişme hızını devam ettirebilirse, 21. yüzyıla kalkınmış olarak girecektir.

Ülkemizde, büyük bir sevinçle karşıladığımız en önemli gelişme, bize göre, bugüne kadar hor görülen ve “okuma” imkânı bulamayan milyonlarca vatan çocuğunun, şimdi, büyük bir heyecan ve hırsla “ufkî” ve “şakulî” bir “içtimaî hareketlilik” içinde yayılmaya ve tırmanmaya başlamasıdır. Dünün, yorgun, bezgin, şevksiz, heyecansız, karamsar ve her şeyi ile milletimize “yabancılaşan” bürokrat ve aydınları, şimdi, yerlerini, onlara bırakmak zorunda kalmakta ve ülkemiz âdeta kan değiştirmektedir.

Her ne kadar “statükocu” eski bürokrat ve aydınlar, bu gelişmeden pek memnun olmayıp, çıldırısıya bir öfke ile karamsar tablolar çizerek bu gelişmeyi durdurmak istiyorlarsa da, er geç silinip gideceklerdir. Böylece, ülke yönetiminde, daha zinde, daha ülkücü, daha şevkli, daha heyecanlı, daha iyimser, daha inançlı ve milletimizle daha iyi kaynaşan bu yeni kadrolar söz ve yetki sahibi olacaklardır. Evet, görünen budur.

Bu yeni kadrolar, her türlü emperyalizme karşı çıkarak, kendi tarihî misyonuna uygun bir rota çizerek, kendi kültür ve medeniyet değerlerine sahip çıkarak - hiçbir milletin dümen suyuna girmeden- kendi gücü ve emeği ile “çağdaş hamleler” yapmak özlemi içinde başarıya ulaşmaktadır. Şimdi, ülkemizin dört bir yerine dağılmış, her türlü teşkilât ve himayeden mahrum, fakat muhteşem bir iman ve gayretle okuyan, araştıran, yazan, konuşan ve kendini yetiştirmeye çalışan ve sayıları her gün biraz daha artan bu Müslüman-Türk çocukları, durdurulması İmkânsız bir dinamizmin içinde “bizim rönesansımızı” gerçekleştirmeye hazırlanıyorlar.

Bu gelişme, yalnız “statükocu bürokrat ve aydınları” değil, Türkiye’deki her kıpırdanışı, büyük bir hassasiyetle takip eden “kara” ve “kızıl” emperyalizmi de tedirgin etmektedir. Bu emperyalist güçler, çok çeşitli tertip ve oyunlarla, “milliyetçi ve inançlı kadroların” işbaşına gelmesini önlemek, ülkeyi komünist, ateist, hedonist, materyalist, yıkıcı, bölücü ve aile düşmanı güçlerin pençesine düşürmek için ne mümkünse yapıyorlar. Milliyetçi ve inançlı kadroların ezilmesi, hırpalanması ve bertaraf edilmesi karşısında susan, fakat, yukarıda sözünü ettiğimiz menfi güçleri alabildiğine himaye eden emperyalistler, elbette kendilerine göre bir hesabın içindedirler.

Yine aynı güçlerin, devletimizin ülke ve millet bütünlüğü konusunda aldığı her tedbiri “anti-demokratik” bularak “menfi kıpırdanışlara” soluk aldırmaya çalışması da çok manâlıdır. En azından düşmanlarımızın bize karşı aldıkları tavırları değerlendirmesini öğrenmek lâzımdır.

ÜÇÜNCÜ CİLDİN SONU

